ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Σελ. 43

e-φίμωση

Περίπου 20 καθεστώτα στον κόσμο ασκούν «συστηματικό» ή «ουσιώδη» έλεγχο με πολιτικά κριτήρια.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ Σελ. 41

Ferrari με νέα F10

Η Ferrari παρουσίασε το καινούργιο της μονοθέσιο, με το οποίο φιλοδοξεί να εκτοξευτεί στην κορυφή, στρέφοντας το στόχαστρό της στον παγκόσμιο τίτλο.

ΜΟΔΑ Σελ. 31

Ανδρικό όνομα

Μια ευφυής ανδρική ανάγνωση της ανδρικής κομψότητας είναι η πεμπτουσία της εταιρείας Hackett.

Σήμερα 2 περιοδικά με την «Κ»

+

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 31 Ιανουαρίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Έτος 2ο ▪ Αρ. φύλλου 66

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,00 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

Στοχευμένη αποστολή από τον Μπαν Κι Μουν

Έρχεται με βρετανική πρόταση για συνέχιση των εντατικών όλο τον Φεβρουάριο

Συγκεκριμένο στόχο για τη συνέχιση των εντατικών και τον Φεβρουάριο θέτει, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο γενικός γραμματέας των Η.Ε., Μπαν Κι Μουν. Ο επικεφαλής του διεθνούς οργανισμού φθάνει σήμερα στην Κύπρο, προσκομίζοντας πρόταση, την οποίαν αναμένεται να θέσει αύριο στη συνάντησή του με τους ηγέτες. Ως εμπνευστές της φόρμουλας παρουσιάζονται οι Βρετανοί που, έχοντας ως στόχο και τη στήριξη του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ για την ψηφοφορία του Απρίλιου, θέλουν συνέχιση των συνομιλιών μέχρι και την τελευταία στιγμή. Εκτός συγκλονιστικού απροόπτου, ο Ταλάτ θα πει το ναι στην πρόταση, ενώ όρους, για να πει το δικό του ναι, αναμένεται να θέσει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ο Δημήτρης Χριστόφιας θέλει να διασφαλίσει πως ενδεχόμενη συνέχιση των εντατικών και τον Φεβρουάριο δεν θα διασυνδεθεί με χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησία. Στο μεταξύ, έντονος είναι ο προβληματισμός των περισσοτέρων κομμάτων για τον χρόνο που επέλεξε για την επίσκεψή του ο Μπαν Κι Μουν. Από το γεμάτο πρόγραμμά του ξεχωρίζει η κοινή συνέντευξη Τύπου με τους Χριστόφια και Ταλάτ τη Δευτέρα το απόγευμα, οπόταν και θα ανακοινωθούν οι αποφάσεις που θα έχουν ληφθεί. **Σελ. 3, 4**

Καλά μηνύματα από την αγορά για οικονομία

Συγκράτηση των spread

Παρά το γεγονός ότι οι διεθνείς αγορές βρίσκονταν σε κατάσταση πανικού ελέω ελληνικού spread την ώρα που τύγχανε τελικής διαπραγμάτευσης η έκδοση χρεογράφων της Κύπρου, έγινε κατορθωτή η συγκράτηση των spread. Αν και το κυπριακό spread είναι χειρότερο από άλλες χώρες της Ευρωζώνης, με εξαίρεση την Ιρλανδία και την Ελλάδα, η έκδοση του χρέους εξελίχθηκε με τρόπο που στέλνει θετικά μηνύματα για την οικονομία. **Οικονομική, σελ. 4**

Ώρα μεγάλων αποφάσεων στην Ελλάδα

Ασφυκτικό το περιθώριο

Το δίλημμα είναι κρίσιμο και από την απάντηση που θα δοθεί θα εξαρτηθεί η επόμενη μέρα της ελληνικής οικονομίας. Η κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου ή θα ανακοινώσει μέτρα πριν από το επόμενο κρίσιμο EcoFin ή θα οδηγηθεί σε κηδεμονία από τις Βρυξέλλες και μάλιστα με όρους Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Το χρονικό περιθώριο που της έχει δοθεί είναι ασφυκτικό: Έως την Τρίτη 16 Φεβρουαρίου. **Σελ. 16**

Η ανάγνωση του μέλλοντος

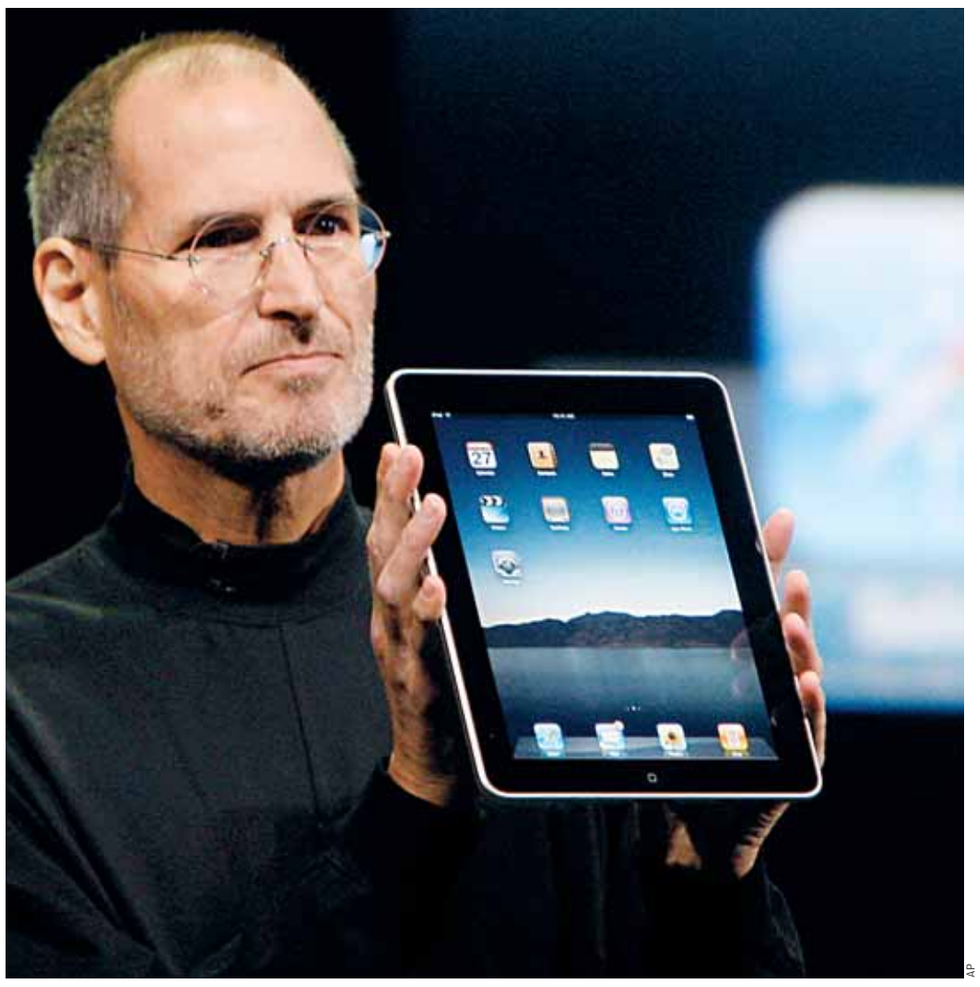

AP

Μάλλον άφωνος θα έμενε ο πατέρας της τυπογραφίας Γουτεμβέργιος, αν μπορούσε να πάρει στα χέρια του το ipad της Apple, το οποίο, κατά τον δημιουργό του, Στιβ Τζόμπς (αριστερά), θα ωθήσει το ενδιαφέρον για την online ανάγνωση και αγορά βιβλίων και εφημερίδων. Ειδικοί εκτιμούν ότι το ipad θα αποτελέσει τον προπομπό για την ανάπτυξη των tablet υπολογιστών από ανταγωνίστριες εταιρείες, καθότι προβλέπεται ότι οι συσκευές αυτές θα καταστούν απαραίτητες για εκατομμύρια ανθρώπους. **Σελ. 31, 43**

Υπολείπεται ακόμη ενισχυτική μαρτυρία για τη δολοφονία

Μαρτυρικό υλικό που θα ενισχύει τα στοιχεία που έχουν στην κατοχή τους αναζητούν οι ανακριτικές αρχές για την εξιχνίαση της δολοφονίας του Άντη Χατζηκωστή. Από μόνη της η μαρτυρία ενός εκ των συλληφθέντων δεν αρκεί για τη στοιχειοθέτηση της υπόθεσης ενώπιον του δικαστηρίου. Η Αστυνομία εμφανίζεται αισιόδοξη για την εξιχνίαση της υπόθεσης, ενώ οι φερόμενοι ως ηθικοί αυτουργοί επιμένουν ότι είναι αθώοι. **Σελ. 10**

Αποστολή στη ρημαγμένη Αϊτή

Τις μικρές χαρές, τα προσωπικά δράματα, την καρτερικότητα των κατοίκων του Πορτ-ο-Πρενς και την ελπίδα στα μάτια των παιδιών βιώνει και καταγράφει η αποστολή της «Κ» στη ρημαγμένη από τον Εγκέλαδο Αϊτή. **Σελ. 20**

Ο εκνευρισμός του γ.γ. των Η.Ε. και η παγίδα που στήθηκε

Το παρασκήνιο της επίσκεψής του

Αυτό που ανακοίνωσε ο Αλεξάντερ Ντάουνερ την Παρασκευή μετά τη συνάντηση Χριστόφια-Ταλάτ, ότι δηλαδή οι δύο ηγέτες αποχώρησαν από τη συνάντηση με ένα θετικό συναίσθημα και πως του ζήτησαν να πει εκ μέρους τους ότι σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί σε μια σειρά από πτυχές της διακυβέρνησης, ήταν προσχεδιασμένο να συμβεί από την Τετάρτη. Απλά οι ηγέτες το έζησαν την Παρασκευή! Όπως τονίζεται σε ρεπορτάζ σχετικά με το παρασκήνιο των διαβουλεύσεων που έλαβαν χώρα στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη την περασμένη Τετάρτη, διπλωμάτης χώρας-μέλους του Συμβουλίου Ασφαλείας ανέφερε στην «Κ» ότι ο Βρετανός πρωθυπουργός, Γκόρντον Μπράουν, ο οποίος συναντήθηκε την Πέμπτη στο Λονδίνο, τόσο με τον πρωθυπουργό της Τουρκίας όσο και με τον γ.γ. του ΟΗΕ στο περιθώριο της Συνόδου για το Αφγανιστάν, είχε υποσχεθεί να παρέμβει άμεσα, ώστε να μετακινηθεί ο Ταγίπ Ερντογάν σημαντικά στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης. Μια κίνηση η οποία είχε ήδη γίνει και μάλλον συμφωνηθεί κατά τη συνάντηση της Χίλαρι Κλίντον με τους κ.κ. Ερντογάν και Νταβούτογλου που προηγήθηκε... **Σελ. 6**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ

- Από το 1974 μέχρι σήμερα το κυπριακό «έφαγε» τέσσερεις γ.γ. **Σελ. 7**
- Μπαν Κι Μουν, «ο αόρατος». **Σελ. 2**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ευκαιρία

Η κάθοδος στην Κύπρο του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, ιδιαίτερα εν μέσω συνομιλιών για το Κυπριακό, εκτός του ότι αποτελεί αφ' εαυτής γεγονός μεγάλης πολιτικής σημασίας, κάθε άλλο παρά ως αρνητική εξέλιξη θα πρέπει να εκλαμβάνεται. Εφόσον, όπως διακηρύττει σύσσωμη η πολιτική μας ηγεσία, διαπραγματευόμαστε, αναζητώντας λύση στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, τίποτα δεν έχουμε να χάσουμε από την επίσκεψη Μπαν Κι Μουν στην Κύπρο. Απεναντίας, θεωρούμε ότι δίδεται στον Πρόεδρο Χριστόφια μια εξαιρετική ευκαιρία να αναλύσει τις εξελίξεις και να εξηγήσει στον γ.γ. του ΟΗΕ γιατί οι συνομιλίες, οι οποίες διάγουν ήδη τον δέκατο όγδοο μήνα ζωής, ακόμα να καταλήξουν σε μια συμφωνημένη λύση. Διότι η τουρκική διπλωματία επιχειρεί να περάσει στη διεθνή κοινότητα την αντίληψη ότι για την καθυστέρηση στην εξεύρεση λύσης ευθύνεται η ελληνοκυπριακή πλευρά, η οποία, έχοντας ενταχθεί στην Ε.Ε., όχι μόνο δεν ενδιαφέρεται για λύση, αλλά εμποδίζει εμμέσως και την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας. Ιδού λοιπόν μια σημαντική ευκαιρία για τον Πρόεδρο Χριστόφια να εξηγήσει στον κ. Μπαν τις πραγματικότητες και μάλιστα επί του εδάφους.

ONLINE ενημέρωση

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Επανεκλέγεται ο Κάρολος Παπούλιας

Στενός συνεργάτης του Ανδρέα Παπανδρέου, προταθείς από τον Κώστα Καραμανλή ως Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, ο Κάρολος Παπούλιας αναμένει την επανεκλογή του στο ανώτατο πολιτειακό αξίωμα, με τη σχεδόν απόλυτη συναίνεση του πολιτικού κόσμου. **Σελ. 18**

ΦΩΝΕΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΩΝ

Πικρό «Τσάι Πάρτι» για τον Ομπάμα

Στην οικονομία και στις πρωτοβουλίες για ανάκαμψή της επικεντρώθηκε ο Πρόεδρος Ομπάμα στην πρώτη του ομιλία για την κατάσταση του έθνους, τη στιγμή που ανησυχία έχει προκαλέσει στους Δημοκρατικούς η κινητοποίηση συντηρητικών οργανώσεων πολιτών στις ΗΠΑ, με την ονομασία «Τσάι Πάρτι». **Σελ. 19**

Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

Από δεκανέας καγκελάριος

Εν μέσω σφοδρής οικονομικής κρίσης, οι ναζί ανέλαβαν πριν από 77 χρόνια το τιμόνι της Γερμανίας, για να αιματοκυλίσουν την υφήλιο. Η «Κ» ρίχνει φως στα δραματικά γεγονότα που άλλαξαν τη μοίρα εκατομμυρίων ανθρώπων. **Σελ. 22, 23**

ΥΓΕΙΑ

Η ζωή μετά από επέμβαση μπάι πας

Περίπου οι μισοί από καρδιοπαθείς που υποβλήθηκαν σε επέμβαση μπάι πας εμφάνισαν γνωσιακή υποβάθμιση, η οποία ωστόσο υποχώρησε λίγο αργότερα. Τα προβλήματα στη μνήμη και στις γνωσιακές λειτουργίες βρίσκονται στο μικροσκόπιο νέων ερευνών. **Σελ. 24**

ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟ

Και επώνυμοι στο κόλπο με τις αρχαιότητες;

Εμπλοκή προσώπων της δημόσιας ζωής ενδεχομένως να καταδείξουν οι έρευνες στη μεγαλύτερη υπόθεση αρχαιοκαπηλίας που απασχόλησε ποτέ τις Αρχές στην Κύπρο. Από τις μέχρι τώρα έρευνες προκύπτει ότι οι αρχαιότητες που κατασχέθηκαν είναι μόνο ένα μικρό μέρος των όσων βρίσκονται στην κατοχή των αρχαιοκάπηλων. **Σελ. 10**

Νέα Λεμεσός μέχρι το 2012

Το μεγαλεπήβολο έργο της μαρίνας Λεμεσού, που υπόσχεται να αλλάξει ριζικά την όψη της πόλης και να καταστεί νέος πόλος έλξης, τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες, θα ολοκληρωθεί μέχρι το 2012. Μετά από την υπογραφή σχετικής συμφωνίας μεταξύ του προέδρου του Δ.Σ. της εταιρείας Limassol Marina Ltd, Μάριου Λανίτη και της Τράπεζας Κύπρου, η δεύτερη θα χρηματοδοτήσει το έργο, συνολικής αξίας 350 εκατ. ευρώ, με το ποσό των 130 εκατ. ευρώ. **Οικονομική, σελ. 5**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΟΜΟΝΟΙΑ

Όλοι οι άνθρωποι του προέδρου

Αν και ο Μιλτιάδης Νεοφύτου παίρνει μόνος του τις σοβαρές αποφάσεις, έχει στήσει γύρω του μια ομάδα έμπιστων στελεχών που τον συμβουλεύει.

ΤΟΜΑΣ ΦΟΝ ΧΕΕΖΕΝ

Τον έφαγαν αλαζονεία και αποδυτήρια

Μίλαγε μόνο με τον Χάινριχ Σέλερ της Columbia, αγνοώντας επιδεικτικά στελέχη της εταιρείας που του χρέωσαν κακές σχέσεις. Επεισόδιο με τον Σανγκόι.

ΘΕΜΑ

Τα ντέρμπι δεν δίνουν (πάντα) τον τίτλο

Τέσσερεις φορές τα τελευταία δέκα χρόνια η ομάδα που κέρδισε τους περισσότερους βαθμούς σε ντέρμπι δεν πήρε το πρωτάθλημα.

ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΓΔΑΤΗΣ

«Love Cyprus» μέχρι τον Μάρτη

Ψάχνει για χορηγό ο Κύπριος τενίστας που έχει πάρει περίπου μισό εκατ. ευρώ για τρία χρόνια από τον ΚΟΤ και έτσι έβαλε το λογότυπο του οργανισμού στο μανίκι.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

Πανάκριβες πίστες, χωρίς πελάτες

Το σκηνικό που διαμορφώνεται τα τρία τελευταία χρόνια στις αθηναϊκές πίστες έγινε πλέον ζοφερό με την έλευση της πρόσφατης οικονομικής κρίσης και βυθίζει στα χρέη τους επιχειρηματίες της νύχτας. Τεράστια νυχτοκάματα για τις «φίρμες», διαφήμιση, δημόσιες σχέσεις, παρατρεχάμενοι και ενοίκια αυξάνουν τις τιμές και διώχνουν τους πελάτες. Αντίθετα, οι μουσικές σκηνές και οι μικροί χώροι με προσεγμένη ψυχαγωγία παραμένουν σε πλήρη δραστηριότητα. «Ήρθε η εποχή που η ποιότητα εκδικείται», υποστηρίζει ο Μανώλης Μητσιάς. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 25**

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Πολύ κακό για το τίποτα

Τι κι αν δεν είμαστε στη Σικελία του 1599, όπου ο Σαίξπηρ τοποθέτησε τους ήρωες της περιώνυμης κωμωδίας του «Πολύ κακό για το τίποτα». Το ίδιο γίνεται και στην Κύπρο του 2010, όπου, αντί του πρίγκιπα Δον Πέδρο από την Αραγωνία, περιμένουμε τον γ.γ. του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, από την Κορέα. Στο πλαίσιο της σαιξπηρικής κωμωδίας, τον Δον Πέδρο πριν 410 χρόνια τον είχε καλέσει ο κυβερνήτης της πόλης Λεονάτο και γι' αυτό πήγε στη Μεσσήνη. Τώρα, στο πλαίσιο της ιλαροτραγωδίας που παίζεται στην Κύπρο, τον Μπαν Κι Μουν ουδείς τον κάλεσε στη Λευκωσία, αλλά έρχεται. Είχαμε λοιπόν τρικυμία στο ποτήρι, επειδή ο ΟΗΕ ανακοίνωσε ότι ο γ.γ. έρχεται στην Κύπρο, μάλιστα εν καιρώ διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό. Λογικά, σε έναν τόπο όπου γίνονται συνομιλίες υπό την αιγίδα του ΟΗΕ για τη ρύθμιση μιας χρονίζουσας πολιτικής διένεξης, ο γ.γ. επιβάλλεται να πάει επί τόπου σε δύο περιπτώσεις. Είτε για επικύρωση συμφωνίας είτε προς άρση σημαντικών εμποδίων. Αν λοιπόν ειλικρινώς θέλουμε λύση, θα πρέπει να χειροκροτούμε όλοι μαζί την κάθοδο του κ. Μπαν στην Κύπρο, διότι είναι γνωστόν ότι στις διαπραγματεύσεις υπάρχουν εμπόδια. Κι όμως κόμματα που διακηρύττουν καθημερινά ότι επιδιώκουν λύση στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, όπως το ΔΗΚΟ, η ΕΔΕΚ, το ΕΥΡΩΚΟ και οι Οικολόγοι, εξεμάνησαν κυριολεκτικά, επειδή ο κ. Μπαν έρχεται στην Κύπρο. Βασικό τους επιχείρημα είναι ότι έκαμε το χατίρι της Τουρκίας, η οποία θέλει ανάμειξη των Η.Ε. στο Κυπριακό. Ενώ εμείς που επικαλούμεθα δώδεκα φορές την ημέρα τα ψηφίσματα του ΟΗΕ και που από το 1974 επικαλούμασταν «την ενεργό ανάμειξη του Συμβουλίου Ασφαλείας στις διαδικασίες επίλυσης του Κυπριακού» , τώρα δηλώνουμε οργισμένοι με την κάθοδο του επικεφαλής του ΟΗΕ στην Κύπρο.

Δεν είμαστε εμείς που για 30 χρόνια ζητούσαμε διεθνή διάσκεψη για το Κυπριακό; Τώρα την ζητά η Τουρκία, ενώ εμείς ζητάμε να λογοδοτήσει ο γ.γ. του ΟΗΕ γιατί έρχεται να δει τι γίνεται στις συνομιλίες που διεξάγονται υπό την αιγίδα του! Λες και η κάθοδός του από μόνη της θα λύσει το Κυπριακό και μάλιστα εις βάρος μας. Όπως και να έχουν τα πράγματα, ο Μπαν Κι Μουν έχει έναν ρόλο να παίξει. Αυτόν του πολιτικού προϊσταμένου του ΟΗΕ. Ο ηγέτης λοιπόν ενός τέτοιου οργανισμού έχει ένα επιτελείο που του λέει πού θα πάει και τι θα κάμει, ιδιαίτερα σε δραστηριότητες που τελούν υπό την αιγίδα του, όπως είναι οι διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό. Τώρα, αν η Άγκυρα ή ακόμα κι ο κ. Ταλάτ είχαν τη δύναμη να αναγκάσουν τον γ.γ. του ΟΗΕ να έρθει στην Κύπρο για να εξυπηρετήσει τη δική τους στρατηγική, τότε μαγκιά τους και θα πρέπει να κοιτάξουμε πού υστερεί το δικό μας διπλωματικό επιτελείο ή να κατανοήσουμε – έστω κι αν είναι ήδη αργά – τη διαφορά μεγεθών και συμφερόντων.

Στη δική μας την πλευρά όλες οι πολιτικές δυνάμεις διακήρυτταν ότι δεν θέλουν ανάμειξη ξένων, επιδιαιτησία και χρονοδιαγράμματα. Τελευταία κάποιοι αντελήφθησαν πόσο εκτός πραγματικότητας είναι και άφησαν μόνο του τον κ. Χριστόφια να το λέει...

Οι δυνάμεις εκείνες που εκφράστηκαν αρνητικά ή ακόμα και άνευρα στο ενδεχόμενο καθόδου του κ. Μπαν στην Κύπρο διακατέχονται από τον ενδόμυχο φόβο μήπως σπάσει ο διάολος το πόδι του και υπάρξει λύση. Το ενδεχόμενο αυτό υπάρχει από τη στιγμή που έχουμε τον έναν ηγέτη, τον Δημήτρη Χριστόφια, δεσμευμένο σε μια διαδικασία λύσης και τον άλλον εξαρτώμενο από την τουρκική πλευρά, η οποία ίσως για πολλούς και διαφορετικούς λόγους σε μια συγκεκριμένη συγκυρία συναινέσει σε μια λύση. Άμα λοιπόν, έστω κι από σπόντα, το Κυπριακό λυθεί, τότε εκείνοι που ωρύονται σήμερα κατά της καθόδου του γ.γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο θα μείνουν χωρίς ρόλο στη νέα κυπριακή πραγματικότητα.

Αν σκεφτεί κανείς τι ζητούσαμε από τη διεθνή κοινότητα από το 1974 και εντεύθεν και τι ζητούμε τα τελευταία πέντε-έξι χρόνια, αλλά και πού έχουμε φτάσει τα πράγματα –γελοιοποιημένοι στην ουσία – αυτό που απομένει ως λύση αξιοπρέπειας για κάποιους εκ των πολιτικών μας είναι να μιμηθούν τον Καρυωτάκη...

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ο «αόρατος» επικεφαλής του ΟΗΕ

Ο μειλίχιος Μπαν Κι Μουν με τα ξεσπάσματα οργής στη «δυσκολότερη δουλειά του κόσμου»

Ο Μπαν Κι Μουν είναι ο πρώτος εκλεγμένος Ασιάτης γενικός γραμματέας του ΟΗΕ τα τελευταία τριάντα χρόνια. Όταν το όνομά του έπεσε στο τραπέζι για τη διαδοχή του Κόφι Ανάν, πριν από πέντε χρόνια, οι μεγάλες δυνάμεις του πλανήτη συμφωνούσαν ότι πρόκειται για μια πολύ καλή επιλογή, παρά το γεγονός ότι ο Μπαν Κι Μουν είναι ένας άνθρωπος χαμηλών τόνων. Ο ίδιος θεωρεί τον εαυτό του εναρμονιστή, εξισορροπιστή και διαμεσολαβητή.

Κατά τη μακρά εκλογική διαδικασία, ο κ. Μπαν μιλούσε κυρίως για την αναδιοργάνωση του ΟΗΕ και τον τρόπο με τον οποίον θα μπορούσε να προσφέρει όσο το δυνατόν καλύτερες υπηρεσίες στη «δυσκολότερη δουλειά του κόσμου».

Ο Μπαν Κι Μουν ανέλαβε τα καθήκοντά του την 1η Ιανουαρίου 2007 και η πρώτη πενταετής θητεία του τελειώνει στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Η θητεία του γ.γ. του ΟΗΕ μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά. Τον Οκτώβριο του 2011, τα 192 κράτη-μέλη είτε θα παρατείνουν τη διάρκεια του αξιώματος του κ. Μπαν είτε θα προωθήσουν μια νέα υποψηφιότητα.

Οι πιθανότητες για μια δεύτερη θητεία του έχουν γίνει η βασική συζήτηση στην έδρα του ΟΗΕ μεταξύ των διπλωματών και του προσωπικού των Ηνωμένων Εθνών, αφού υπάρχει μεγάλη κριτική και διατηρούνται αμφιβολίες για τις ικανότητές του. Ένα εμπιστευτικό έγγραφο της Μόνιμης Αντιπροσωπείας της Νορβηγίας στα Ηνωμένα Έθνη άσκησε πρόσφατα καυστικότατη κριτική στη μέχρι σήμερα θητεία του και περιέγραψε την ολοένα και περισσότερο επικρατούσα άποψη, ότι δηλαδή ίσως ο γ.γ. του ΟΗΕ να μην μπορέσει τελικά να πετύχει τον διορισμό του για μια δεύτερη θητεία.

Ο πρεσβευτής της Νορβηγίας στον ΟΗΕ, σε επίσημο έγγραφό του που διέρρευσε στον Τύπο, χαρακτήριζε τον κ. Μπαν «δειλό, ανεπαρκή, αναποτελεσματικό και χωρίς οποιοδήποτε χάρισμα». Ο διόλου κολακευτικός αυτός χαρακτηρισμός συνέπεσε μάλιστα με την επίσκεψη του γ.γ. του ΟΗΕ στο Όσλο. Ήταν φυσικό όλοι οι δημοσιογράφοι να ζητήσουν από τον κ. Μπαν να απαντήσει σε αυτήν την προσβολή. Στην επίσημη συνέντευξη Τύπου, κάποιοι 40 δημοσιογράφοι έπεσαν πάνω στον γ.γ. του ΟΗΕ: «Σας κατηγορούν ότι είστε δειλός και σας λείπει οποιοδήποτε χάρισμα. Τι απαντάτε;». Ο κ. Μπαν «φόρεσε» την περίφημη ευγενική μάσκα του Κομφούκιου, χαμογέλασε και άλλαξε το θέμα, τονίζοντας ότι η Νορβηγία αποτελεί βασικό μέλος των Ηνωμένων Εθνών…

Η γενική εικόνα που επικρατεί στην έδρα του ΟΗΕ για το πρόσωπό του είναι ότι όλο και περισσότερα κράτη-μέλη γίνονται και πιο αρνητικά απέναντί του. Από την πλευρά των ΗΠΑ, υπάρχουν διαρροές ότι δεν υπολογίζουν τον κ. Μπαν για μια δεύτερη θητεία και υποστηρίζεται ότι συνεργάτες της Αμερικανίδας αντιπροσώπου στα Ηνωμένα Έθνη, Σούζαν Ράις, αλλά και της υπουργού Εξωτερικών, Χίλαρι Κλίντον, είναι αρνητικοί στην προοπτική μιας δεύτερης θητείας του. Όσο για τα υπόλοιπα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, εκεί τα συμφέροντα είναι διαφορετικά. Η Κίνα είναι αρκετά θετική απέναντί του και το Πεκίνο φαίνεται ότι κρατά το κλειδί για τον επαναδιορισμό του. Η Ρωσία δεν είναι, εδώ και πολύ καιρό, ικανοποιημένη με τον χειρισμό του γ.γ. του ΟΗΕ στο Κόσοβο και στη Γεωργία, αλλά επίσης και για την έλλειψη διορισμού Ρώσων διπλωματών σε ηγετικές θέσεις στα Ηνωμένα Έθνη. Την ίδια στιγμή, όμως, οι Ρώσοι δεν έχουν κανένα πρόβλημα μ' έναν όχι και τόσο παρεμβατικό γ.γ. Τα υπόλοιπα κράτη-μέλη γίνονται μάλλον όλο και πιο αρνητικά απέναντι στον κ. Μπαν. Πολλοί θεωρούσαν ότι ο πρώην υπουργός Εξωτερικών της Νότιας Κορέας θα έπρεπε να έχει περισσότερο χρόνο και έτσι θα βελτιωνόταν, καθώς θα κέρδιζε εμπειρία και ότι κάθε σύγκριση με τον χαρισματικό προκάτοχό του, Κόφι Ανάν, ήταν άδικη. Όμως, τα αισθήματα και οι εντυπώσεις άλλαξαν και τώρα το επιχείρημα της πιθανότητας να μάθει μάλλον εξέπνευσε.

Ο γ.γ. του ΟΗΕ δέχεται σκληρή κριτική, επειδή δεν κάνει τίποτα παραπάνω, δεν ακούει αρκετά και δείχνει συνέχεια υποχωρητικός προς τα πέντε μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Ο μειλίχιος συνήθως Νοτιοκορεάτης, χωρίς διάκριση, γνέφει με το κεφάλι, χωρίς ποτέ να δίνει μία σαφή καθοδήγηση. Για τους παλιούς διπλωμάτες στα Ηνωμένα Έθνη, θυμίζει έντονα τον Χαβιέ Πέρες ντε Κουέγιαρ, τον πολύ υποτιμημένο γ.γ. του ΟΗΕ στη δεκαετία του '80, τον οποίον η κυβέρνηση Ρίγκαν μεταχειρίστηκε ως ευκαιριακό και χρήσιμο «χαλάκι».

Το περιοδικό Economist, σε μια ανάλυση των πεπραγμένων της μέχρι σήμερα θητείας του κ. Μπαν, του αφιέρωσε τον εξής τίτλο: «Ο άνθρωπος του πουθενά: Γιατί ο Μπαν Κι Μουν είναι ο πιο επικίνδυνος Κορεάτης του κόσμου». Στο ρεπορτάζ, ο συντάκτης έγραψε: «Σε μια εποχή που επειγόντως απαιτείται παγκόσμια ηγεσία, που η αλλαγή του κλίματος και η τρομοκρατία σε διεθνές επίπεδο και η μεγαλύτερη οικονομική κρίση των τελευταίων 60 ετών μπορεί να μοιάζουν να απαιτούν κάποια – όποια – ανταπόκριση, αντί γι' αυτό, ο πρώην υπουργός Εξωτερικών της Νότιας Κορέας τρέχει ανά την υφήλιο, συγκεντρώνοντας τιμητικά αξιώματα, κάνοντας αξέχαστες δηλώσεις και, γενικώς, κατασπαταλώντας κάθε επιρροή που θα μπορούσε να έχει».

Η ενασχόληση του κ. Μπαν με τις υποθέσεις του ΟΗΕ δεν ξεκινά τώρα. Αντίθετα, ο Νοτιοκορεάτης διπλωμάτης έχει μια μακρά ιστορία σχέσεων με τον οργανισμό. Το 1975 υπήρξε μέλος του γραφείου της Νότιας Κορέας στον ΟΗΕ, ενώ το 1999 διετέλεσε πρόεδρος της προκαταρκτικής επιτροπής του ΟΗΕ για τη σύνταξη της Συνθήκης Απαγόρευσης των Πυρηνικών Δοκιμών. Επιπλέον, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο κατά τη διάρκεια της 56ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών που πραγματοποιήθηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2001, μία μόλις ημέρα μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στη Νέα Υόρκη. Διατελώντας καθήκοντα παρά τω πρωθυπουργώ, κύριος ρόλος του ήταν η επίβλεψη της υιοθέτησης του κύριου ψηφίσματος της συνέλευσης, το οποίο καταδίκαζε τις επιθέσεις.

Ενας εργασιομανής άνθρωπος

Ο κ. Μπαν γεννήθηκε στις 13 Ιουνίου 1944 στο Εουμσεόνγκ της Κορέας. Σε ηλικία έξι ετών, η οικογένειά του εγκατέλειψε την περιοχή και εγκαταστάθηκε σε ένα απομακρυσμένο χωριό καθ' όλη τη διάρκεια του πολέμου στην Κορέα. Στο σχολείο έγινε άριστος μαθητής, με εντυπωσιακούς βαθμούς, ειδικά στα Αγγλικά. Αφότου πήρε το πτυχίο του στο Πανεπιστήμιο της Σεούλ, πήρε μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στον τομέα της Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ. Οι συνεργάτες του τον περιγράφουν ως έναν εργασιομανή άνθρωπο, που κοιμάται ελάχιστα και δεν έχει χόμπι, παρά μόνο το γκολφ. Λένε όμως ότι, όταν ξεσπάσει, οι φωνές του δεν ακούγονται μόνο στον 38ο όροφο του ουρανοξύστη των Η.Ε. στη Νέα Υόρκη.

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *31.Ι.1961*

ΤΖΩΝ Φ. ΚΕΝΝΕΝΤΥ: Οὐασιγκτών, 30.– Ὁ κ. Τζὼν Κέννεντυ εἰσῆλθε σήμερον εἰς τὸ Κογκρέσσον, ὄχι πλέον ὡς ἁπλοῦν μέλος αὐτοῦ, ἀλλὰ ὡς Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν διὰ ν' ἀναγνώσῃ ἐνώπιον τῶν εἰς κοινὴν συνεδρίασιν συνελθόντων εἰς τὸ Καπιτώλιον δύο νομοθετικῶν Σωμάτων, τὸ διάγγελμά του, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεώς του.

Τὸ διάγγελμα, ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ὁποίου διήρκεσε 45 λεπτὰ διαιρεῖται εἰς δύο μεγάλα κεφάλαια: Τὴν διεθνῆ κατάστασιν καὶ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ποὺ θὰ ἀκολουθήσῃ ὁ νέος Πρόεδρος καὶ τὰ ἐσωτερικὰ οἰκονομικὰ προβλήματα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀντιμετωπίσεώς των. Ἐπὶ τοῦ πρώτου θέματος ὁ νέος Πρόεδρος ὑπεγράμμισεν ὅτι ἡ Ρωσία καὶ ἡ Κίνα φιλοδοξοῦν πάντοτε νὰ κατακτήσουν τὸν κόσμον διὰ τῆς βίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐνισχυθῇ τὸ ἀμυντικὸν πρόγραμμα καὶ θὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐκτέλεσίς του, ὥστε αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι νὰ καταστοῦν ἀπρόσβλητος ἰσχυρὰ πυρηνικὴ δύναμις. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ οἰκονομικόν, ὁ Πρόεδρος κ. Κέννεντυ, ὑπεγράμμισε τὰς μεγάλας δυσχερείας ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ χώρα, ἐβεβαίωσεν ὅμως ὅτι οὔτε ὁ χρυσὸς θὰ ὑπερτιμηθῇ οὔτε τὸ δολλάριον θὰ ὑποτιμηθῇ. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις εἶναι ὅτι ὁ Πρόεδρος κ. Κέννεντυ δὲν ἀποστέργει τὰς διαπραγματεύσεις, ἀλλὰ ἐπιθυμεῖ νὰ συνομιλήσῃ ἀπὸ θέσεως ἰσχύος. Ὁ πρόεδρος Κέννεντυ διεκόπη 37 φορὰς ὑπὸ ἐνθουσιωδῶν χειροκροτημάτων τοῦ ἀκροατηρίου του, κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ μηνύματός του ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἑνώσεως ἐνώπιον τοῦ ἀμερικανικοῦ Κογκρέσσου τὸ ὁποῖον συνῆλθεν ἐν ὁλομελείᾳ εἰς τὸ Καπιτώλιον.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 Στον Άντρο Κυπριανού. Οι εποχές των συνωμοσιών έχουν περάσει ανεπιστρεπτί και η επίκλησή τους, όταν τα βρίσκουμε μπαστούνια Άντρο μου, είναι επιστροφή στο παρελθόν από έναν νέο άνθρωπο και πολιτικό σαν κι εσένα. Μάζεψέ το, πριν σε μαζέψει η κοινή γνώμη. Τι την θέλατε την εξουσία, αφού δεν μπορείτε να αντέξετε την κριτική; Μια χαρά ήσασταν.

2 Στον ΔΗΣΥ. Τι φαγούρα έχει η ΝΕΔΗΣΥ με το πανεπιστήμιο και μπήκε σε καβγά με τον βουλευτή του κόμματός της; Ακολούθησε βέβαια και το ίδιο το κόμμα, το οποίο ήρθε να στηρίξει την (έμμισθη) ηγεσία της νεολαίας του. Ο Σπονδοφόρος δεν έχει καταλάβει για ποιο πάπλωμα γίνεται ο καβγάς, όπως φαντάζομαι και ο περισσότερος κόσμος. Στην Πινδάρου δεν μιλούν μεταξύ τους ή ο Θεμιστοκλέους είναι ένα από τα πέντε αρνιά έξω από το μαντρί του λύκου (sorry, του Νίκου ήθελα να γράψω).

3 Στην ΚΟΠ, στην Αστυνομία, στον Εθνικό και σε όποιον άλλον «υπεύθυνο» έδωσε την έγκρισή του να γίνονται παιχνίδια στο γήπεδο του Εθνικού Άχνας, όπου τα κιγκλιδώματα είναι βιδωμένα στο τσιμέντο. Τέτοιες προδιαγραφές ασφαλείας ούτε σε αφρικανική χώρα δεν υπάρχουν. Για να μη μιλήσουμε για το Μακάρειο...

4 Στον αρχιεπίσκοπο. Γνωστός για τις «φιγούρες» του στην πολιτική, βρέθηκε με τον Αναστασιάδη και συμφώνησαν για όλα! Την επομένη, βγήκε πάλι βέβαια και ζήτησε να διακοπούν οι συνομιλίες. Το αλάθητο του πάπα...

5 Στην αστυνομικίνα με το μπικίνι στο Facebook. Είπε η κοπέλα να βγάλει μια φωτογραφία στη θάλασσα και να την μοιραστεί με τους φίλους της στο Διαδίκτυο και έπεσαν να την φάνε. Εμείς, πάντως, θα την προτείναμε για εκπομπή στην τηλεόραση. Τουλάχιστον με αυτήν οι καναλάρχες θα ένιωθαν μια ασφάλεια.

Υπάρχει ελπίδα...

6 Στον Μπαν Κι Μουν. Όλοι οι προηγούμενοι γ.γ. που μας επισκέφθηκαν κάτι έφεραν και κάτι υπέγραψαν. Αυτός δεν προβλέπεται να κάνει κάτι άλλο από ένα ταξιδάκι για ξεκούραση από τα άλλα – πιο σοβαρά – προβλήματα που τον απασχολούν. Το μόνο που πετυχαίνει με την επίσκεψη είναι να φουντώσει τα σενάρια στα διεστραμμένα μας μυαλά, που βλέπουν συνεχώς συνωμοσίες και συνωμότες να μας «ξεπουλούν» στους Τούρκους. Να πούμε πως «θα σηκωθεί ο Τάσσος από τον τάφο του» δεν μπορούμε...

7 Στον Κώστα Σημίτη. Η βόμβα στα γραφεία του στην Αθήνα έγινε η αφορμή να σκεφτούμε πόσο μας λείπει η μετρημένη και μεθοδική του δουλειά ως πρωθυπουργού. Ίσως ο καλύτερος πρωθυπουργός της Ελλάδας τα τελευταία εκατό χρόνια. Και αυτός που έχει να λέει πως έβαλε την Κύπρο στην Ε.Ε., την Ελλάδα στο ευρώ και πήρε και την Ολυμπιάδα. Όπως όμως γίνεται συνήθως με όλους τους μεγάλους ηγέτες, αδικήθηκε και αυτός πρώτα από τον λαό του. Μάλλον στην Αθήνα θα κάνουν δεύτερες σκέψεις γι' αυτόν, μετά τον διεθνή περίγελο στον οποίον βρίσκονται.

Γιώργος Παπανδρέου

ΕΙΠΕ

«Κερδοσκοπούν εις βάρος της Ελλάδας»

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

«Αχ και να είχα και εγώ τον Σταυράκη»

8 Στη διεθνή κοινότητα. Είδαν και αποείδαν πως δεν μπορούν να τα βάλουν με τους Ταλιμπάν και έκαναν διάσκεψη στο Λονδίνο για το πώς να τους προσεγγίσουν, για να τα βρουν μαζί τους. Δεν ήξεραν, δεν ρωτούσαν τους Ρώσους;

9 Στον αρχηγό της Αστυνομίας. Βγήκε και τα έκανε μαντάρα στο ΡΙΚ και του έφταιξαν οι δημοσιογράφοι. Δεν πάει να κάνει κανένα deal με τους παρανόμους, εκτός από το να του καρφώνουν τα εγκλήματα (επειδή δεν μπορεί να τα βρει μόνος του), να του φέρνουν και με χειροπέδες τους δράστες; Αυτός ας περιοριστεί να κυνηγά νοικοκυρές τα μεσημέρια για πρόστιμα ταχύτητας των 20 ευρώ. Αυτό θα πει να είναι δημιουργική η Αστυνομία.

10 Στο κορίτσι από την Αϊτή που βγήκε ζωντανό από τα συντρίμμια μετά από 15 μέρες. Η θέληση του ανθρώπου και οι αντοχές του ξεπερνούν κάποτε κάθε γνωστό όριο. Πέραν αυτού, υπάρχει και Θεός.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **Κωστας Ιορδανιδης** ▪ Διευθύνων Σύμβουλος: **Δημητρης Λοττιδης** ▪ Διευθυντής: **Ανδρεας Παρασχος** ▪ Αρχισυντάκτης: **Γιαννης Αντωνιου**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **Μιχαλης Περσιανης** ▪ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **Κωστας Σωτηροπουλος** ▪ Υπεύθυνος Ατελιέ: **Παντελης Δαμιανου**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Εκδότης: **Αντωνης Καρκαγιαννης** ▪ Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ▪ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστας Καλλιτσης - Κωστης Φαφουτης**

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ΚΥΠΕ

Κατά τη συνάντηση της Παρασκευής, με την οποία έπεσε η αυλαία των εντατικών διαπραγματεύσεων, σημειώθηκε «καλή πρόοδος» επί των θεμάτων της διακυβέρνησης και της κατανομής των εξουσιών, στα οποία υπήρχαν προβλήματα. Οι ομάδες των δύο ηγετών βάζουν τις τελευταίες πινελιές για την κοινή δήλωση που θα γίνει κατά την επίσκεψη του κ. Μπαν Κι Μουν.

Πρόταση για εντατικό Φεβρουάριο

Ο γ.γ. του ΟΗΕ φέρνει εισήγηση βρετανικής επινόησης και θέλει να αναχωρήσει με θετική απάντηση

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Με συγκεκριμένη πρόταση στις βαλίτσες του για συνέχιση των εντατικών συνομιλιών καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια του Φεβρουαρίου φθάνει σήμερα στην Κύπρο ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», από πηγές τόσο του διεθνούς οργανισμού όσο και του διπλωματικού σώματος. Σύμφωνα πάντα με την πληροφόρηση της «Κ», στόχος του γ.γ. είναι όπως με τη συγκεκριμένη εισήγηση οι συνομιλίες συνεχιστούν μέχρι και μία ανάσα πριν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας στα κατεχόμενα για την ανάδειξη του νέου ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Διπλωματικοί κύκλοι εκτιμούν ότι, με αυτό τον τρόπο, ο επικεφαλής του ΟΗΕ αντιμετωπίζει το – ανύπαρκτο με βάση τα σημερινά δεδομένα – ενδεχόμενο αναβολής των τουρκοκυπριακών «εκλογών». Σημειώνεται ότι, πέραν των «συνταγματικών» λόγων που επικαλούνται οι Τουρκοκύπριοι, κάθετα αντίθετος με το ενδεχόμενο αναβολής λόγω των εν εξελίξει συνομιλιών είναι και ο Ντερβίς Έρογλου, το κόμμα του οποίου έχει και την πλειοψηφία στη λεγόμενη «Βουλή» των κατεχομένων.

Σύμφωνα πάντα με τις πληροφορίες της «Κ», η πρόταση Μπαν Κι Μουν για συνέχιση των εντατικών και τον Φεβρουάριο θα συνοδεύεται και από εισήγηση, όπως οι δύο ηγέτες καλύψουν στο πλαίσιο των συνομιλιών τους και τα υπόλοιπα κεφάλαια, πέραν της διακυβέρνησης και του διαμοιρασμού των εξουσιών. Η εισήγηση του κ. Μπαν για εντατικές και τον Φεβρουάριο δεν φαίνεται να αποτελεί πάντως αποκλειστική ιδέα του διεθνούς οργανισμού. Πληροφορίες που έφθασαν και σε κομματικά γραφεία έφεραν ως εμπνευστές της ιδέας τους Βρετανούς και την Υπάτη Αρμοστεία της χώρας στη Λευκωσία.

Μάλιστα, αρχικά είχαν γίνει σκέψεις για εισήγηση πραγματοποίησης ενός ακόμη εντατικού τριημέρου, ιδέα η οποία όμως φαίνεται να εγκαταλείπεται, καθώς έχει περιορισμένες πιθανότητες επιτυχίας σε σχέση με το επιθυμητό αποτέλεσμα. Πάντως, οι πληροφορίες για επικείμενη πρόταση Μπαν Κι Μουν για έναν «εντατικό» Φεβρουάριο ενισχύονται και από τις επισημάνσεις του ίδιου του γενικού γραμματέα από το Λονδίνο, ότι οι συνομιλίες πρέπει να συνεχιστούν.

«Σημαντική πρόοδο» θα βρει ο Μπαν Κι Μουν

Διαφοροποιήσεις των δεδομένων στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης, τις οποίες ο ίδιος ο Αλεξάντερ Ντάουνερ χαρακτήρισε ως «σημαντική πρόοδο», σημειώθηκαν στη συνάντηση των Χριστόφια και Ταλάτ της Παρασκευής, με την οποία ολοκληρώθηκε η δεύτερη φάση των εντατικών συνομιλιών. Ο κ. Ντάουνερ διευκρίνισε μάλιστα ότι η χρήση εκ μέρους του των λέξεων «σημαντική πρόοδος» έγινε με τη σύμφωνο γνώμη τόσο του Προέδρου της Δημοκρατίας όσο και του ηγέτη των Τουρκοκυπρίων. Ο κ. Ντάουνερ δήλωσε επίσης ότι θα μπορούν να λεχθούν περισσότερα γύρω από το αποτέλεσμα της προόδου που έχει επιτευχθεί, από Δευτέρας, και συγκεκριμένα μετά τις συναντήσεις του Μπαν Κι Μουν με τους δύο ηγέτες. Λίγη ώρα μετά τις επισημάνσεις Ντάουνερ, σε δικές του δηλώσεις από τα κατεχόμενα, ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ επιβεβαίωνε τα περί ύπαρξης προόδου. «Υπήρξε καλή πρόοδος επί του κεφαλαίου της διακυβέρνησης και της κατανομής των εξουσιών, στο οποίο υπήρχαν προβλήματα», είπε χαρακτηριστικά.

Οι επιδιώξεις Ταλάτ και οι όροι Χριστόφια

Βέβαιοι για τη θετική απάντηση του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, εάν και εφόσον κατατεθεί από πλευράς Μπαν Κι Μουν η πρόταση για εντατικές συνομιλίες τον Φεβρουάριο, είναι οι διπλωματικοί κύκλοι που επινόησαν και προώθησαν τη συγκεκριμένη ιδέα. Όπως εκτιμούν, ο Τουρκοκύπριος ηγέτης μόνο πολιτικό κέρδος μπορεί να έχει από τη συνέχιση με εντατικούς ρυθμούς των συνομιλιών και αυτό τον μήνα, καθώς ήδη οι δημοσκοπήσεις στα κατεχόμενα τον φέρουν να είναι ο μεγάλος χαμένος της επικείμενης ψηφοφορίας. Οι ενδείξεις ότι ο κ. Ταλάτ θα πει «ναι» σε εντατικές συνομιλίες τον Φεβρουάριο ενισχύονται και από τις πληροφορίες ότι στην προτελευταία συνάντησή του με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στο πλαίσιο της δεύτερης φάση των εντατικών συνομιλιών, είχε ζητήσει συνέχιση των συνομιλιών και τον Φεβρουάριο, ανεξαρτήτως της «προεκλογικής» εκστρατείας στα κατεχόμενα. Μάλιστα, πληροφορίες από τουρκοκυπριακές πηγές λένε ότι ο κ. Ταλάτ ζήτησε από τον κ. Χριστόφια να συμφωνήσουν σε μια ανάπαυλα δύο εβδομάδων μετά το τέλος των εντατικών και μετά να συνεχίσουν τις συνομιλίες. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ωστόσο, φέρεται να απάντησε ότι χρειάζεται τον χρόνο για να ρυθμίσει σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με την κυπριακή οικονομία και τα μεγάλα προβλήματα που αυτή αντιμετωπίζει λόγω κρίσης. Ερωτηματικό πάντως παραμένει η αντίδραση του Προέδρου της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, ο οποίος, με βάση τα όσα ο ίδιος τονίζει, για να πει το «ναι» σε εντατικό Φεβρουάριο συνομιλιών, θα πρέπει να τύχει πρώτα ξεκάθαρης διευκρίνισης το γεγονός ότι η εντατικοποίηση αυτή σε καμία περίπτωση δεν θα διασυνδεθεί με οποιοδήποτε χρονοδιάγραμμα και κατ' επέκταση δεν θα οδηγήσει σε επιδιαιτησία. Οι υποστηρικτές μάλιστα της πρότασης ευελπιστούν πως στο τέλος της ημέρας και ο Δημήτρης Χριστόφιας θα πει το «ναι», αναλογιζόμενος την ανυπαρξία οποιωνδήποτε άλλων εναλλακτικών επιλογών και τα προβλήματα που θα προκύψουν επί της διαδικασίας, εάν μετά τον Απρίλιο έχει απέναντί του τον Ντερβίς Έρογλου και όχι τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Η οργή του Μπαν Κι Μουν και η παγίδα. **Σελ. 5**

Διαβάστε στο www.kathimerini.com.cy Οι ρωσικές εξαγωγές όπλων αψήφησαν την κρίση.

ΑΠΕ

Ο χρόνος που επέλεξε ο Μπαν Κι Μουν για επίσκεψη στην Κύπρο, σε συνδυασμό με την απουσία προόδου στις συνομιλίες, προβληματίζει πιο πολύ τα περισσότερα κόμματα.

Δεν στρώνουν κόκκινο χαλί τα κόμματα

Από επιφυλακτικά μέχρι επικριτικά για την απόφαση Μπαν Κι Μουν να έρθει στην Κύπρο στην παρούσα φάση των συνομιλιών

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Κάθε άλλο παρά με καλές προθέσεις πιστώνει η πλειοψηφία των κομμάτων τον γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σε σχέση με τους πραγματικούς λόγους της σημερινής επίσκεψής του στην Κύπρο.

Έντονος είναι ο προβληματισμός των περισσοτέρων για τον χρόνο που επέλεξε να έρθει ο επικεφαλής του διεθνούς οργανισμού, καθώς θεωρούν ότι έχει πλέον να κάνει με προσπάθεια συνέχισης της διαδικασίας των συνομιλιών, σε βαθμό που δεν δικαιολογείται από τα όσα έγιναν στο τραπέζι των συνομιλιών και με δεδομένες τις πολύ σημαντικές διαφορές που υπάρχουν στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης.

Έντονο είναι και το στοιχείο της διασύνδεσης της επίσκεψης Μπαν Κι Μουν με τις επικείμενες «εκλογές» στα Κατεχόμενα για την ανάδειξη του ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Όπως τονίζεται, είναι εμφανής η πρόθεση του γ.γ. να βοηθήσει μέσω της επίσκεψής του τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

Διαφοροποιημένο, σε σχέση με τις υπόλοιπες κομματικές εκτιμήσεις για την επίσκεψη του Μπαν Κι Μουν, παρουσιάζεται το ΑΚΕΛ, το οποίο τονίζει πως είναι λάθος και προκαλεί ζημιά στην υπόθεση της Κύπρου να δίνεται η εντύπωση πως ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών είναι ανεπιθύμητος στην Κύπρο.

Η «Κ» επικοινώνησε με αξιωματούχους όλων των κοινοβουλευτικών κομμάτων και κατέγραψε απόψεις και προβληματισμούς για τη σημερινή επίσκεψη. Οι απόψεις είναι ενδεικτικές του κλίματος που επικρατεί:

Χάρης Γεωργιάδης

Εκπρόσωπος Τύπου ΔΗΣΥ

«Δεν αντικρίζουμε αρνητικά την επίσκεψη του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών και ούτε υποτιμούμε τη σημασία της. Όμως οι ανησυχίες και οι αγωνίες που έχουμε εκφράσει, τόσο παλαιοτέρα όσο και πιο πρόσφατα, επιβεβαιώνονται. Σχετίζονται με το τι συμβαίνει ή δεν συμβαίνει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Η ανησυχία μας, δηλαδή, σχετίζεται με τις πραγματικές τελικά προοπτικές για θετική εξέλιξη, τη στιγμή που η διαπραγμάτευση επικεντρώνεται σε ένα μόνο κεφάλαιο, αυτό της διακυβέρνησης, σε περίοδο μάλιστα «προεκλογική» για τον συνομιλητή μας, κ. Ταλάτ. Ανησυχία που γίνεται εντονότερη από το ορατό ενδεχόμενο τα υπόλοιπα κρίσιμα κεφάλαια να πρέπει να τα διαπραγματευτούμε με τον κ. Έρογλου.

Αυτά τα σημεία, σε συνδυασμό με την απουσία ουσιαστικής και θεσμικής εμπλοκής της Ε.Ε., προκαλούν μεγάλη ανησυχία στον ΔΗΣΥ.

Ασφαλώς και είναι καλοδεχούμενος ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών. Είναι όμως κατανοητό ότι με αυτά τα δεδομένα δεν μπορεί να υπάρξει ούτε ενδιάμεση συμφωνία ούτε και με οποιονδήποτε άλλον τρόπο προσπάθεια ωραιοποίησης αυτής της δύσκολης κατάστασης.

Δυστυχώς, ενώ η ανησυχία μας ήταν τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, τελικά οι κακές επιλογές και η παραγνώριση του παράγοντα του χρόνου μάς έχει οδηγήσει σε ένα ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα».

Γιώργος Λουκαΐδης

Μέλος Κ.Ε. ΑΚΕΛ

«Το πρώτο που θέλω να σημειώσω είναι ότι ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών είναι ευπρόσδεκτος και ότι χαιρετίζω την επίσκεψη του επικεφαλής του διεθνούς οργανισμού. Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι πρέπει να έχουμε πάντα κατά νουν ότι η παρούσα διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού γίνεται στα πλαίσια και κάτω υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, του οποίου προΐσταται. Το τρίτο που θέλω να επισημάνω είναι ότι η δική μας πλευρά είναι αυτή που έχει ανάγκη τη διεθνή στήριξη και παρέμβαση, ώστε να πιεστεί η Τουρκία να συγκατανεύσει επιτέλους σε μία βιώσιμη και λειτουργική λύση του Κυπριακού. Τέταρτο, δεν μπορεί παρά να καλωσορίζεται το διεθνές ενδιαφέρον που στοχεύει στη λύση του Κυπριακού και όχι μόνο.

Εμείς θεωρούμε ότι είναι επιζήμιο κάποιοι να καλλιεργούν την εικόνα ότι είναι περίπου ανεπιθύμητος ο Μπαν Κι Μουν και ότι και σε αυτήν την περίπτωση η καλλιέργεια φοβικών συνδρόμων δεν εξυπηρετεί τους στόχους μας.

Θα πρέπει με αυτοπεποίθηση να αντιμετωπίζουμε τις εξελίξεις και να έχουμε πίστη στο δίκαιο της υπόθεσής μας. Να έχουμε όλοι εμπιστοσύνη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι θα επιμείνει μέχρι τέλους στα όσα έχουν συμφωνηθεί σε ό,τι αφορά τη διαδικασία για τη λύση του Κυπριακού, όχι σε επιδιαιτησία και χρονοδιαγράμματα, αλλά και σε ό,τι αφορά τις αρχές αυτής τη λύσης.

Εκφράζουμε την προσδοκία ότι θα συμβάλει στην υλοποίηση του στόχου μας για δίκαιη, υπό τις περιστάσεις, λύση του Κυπριακού προβλήματος».

Γιώργος Κολοκασίδης

Αναπληρωτής πρόεδρος ΔΗΚΟ

«Δυστυχώς, ο διεθνής οργανισμός και η ενέργεια του γ.γ. αποτυπώνουν τις διεθνείς ισορροπίες ισχύος. Συνεπώς και ο Μπαν Κι Μουν δεν λειτουργεί με γνώμονα το διεθνές δίκαιο και τις αρχές της δικαιοσύνης, αλλά, στο τέλος της ημέρας, καταλήγει να λειτούργει ως προωθητής του δικαίου του ισχυροτέρου.

Μέσα από αυτό το ρεαλιστικό, πιστεύω, πρίσμα είναι πολύ δύσκολο να αναμένει κανείς από τον γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών οποιαδήποτε στοχευμένη πίεση προς την Τουρκία, προκειμένου να υπάρξει ευμενής εξέλιξη στο κυπριακό πρόβλημα. Αντιθέτως, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να επιδείξει μέγιστη εγρήγορση, τόσο λόγω του χρόνου της έλευσης του γ.γ. του ΟΗΕ όσο και λόγω των πραγματικών δεδομένων που ισχύουν: Πρώτον, ότι η έλευσή του γίνεται προ των ψευδοεκλογών και υπάρχει διάχυτη η εντύπωση ότι είναι επιθυμητή η ενίσχυση του κ. Ταλάτ. Δεύτερον, ότι η έλευσή του πραγματοποιείται σε ατυχές διαπραγματευτικό σημείο, κατά το οποίο η δική μας πλευρά έχει ήδη προβεί σε κάποιες ασυγχώρητες «γενναιόδωρες προτάσεις», ενώ η τούρκικη πλευρά έχει πλειοδοτήσει σε χειρότερες θέσεις. Υπό αυτές τις συνθήκες, αν κληθούμε λοιπόν να μοιράσουμε τη διαφορά, θα είναι καταστροφικό.

Είναι γι' αυτό που έσφαλλε ο Πρόεδρος, δείχνοντας εμπιστοσύνη και καταθέτοντας αυτές τις απορριπτέες προωθημένες προτάσεις».

Σοφοκλής Σοφοκλέους

Αντιπρόεδρος ΕΔΕΚ

«Η επίσκεψη του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο είναι καλοδεχούμενη. Ο Μπαν Κι Μουν οφείλει και πρέπει να προσφέρει μόνο τις καλές του υπηρεσίες. Αυτός εξάλλου είναι και ο ουσιαστικός του ρόλος. Καλή υπηρεσία στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι να πιέσει την Τουρκία που συμπεριφέρεται κατά έναν αδιάλλακτο και προκλητικό τρόπο. Επίσης, πρέπει να καταστεί σαφές ότι δεν μπορεί να ασκήσει επιδιαιτησία, να θέσει εκβιαστικά χρονοδιαγράμματα και βέβαια δεν μπορούμε να οδηγηθούμε σε δημοψηφίσματα, εάν δεν προηγηθεί συμφωνία μεταξύ των δύο ηγετών. Επιπλέον, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή μία ενδιάμεση συμφωνία.

Πρέπει να σταματήσουμε να λειτουργούμε με το σύνδρομο της εθνικής καταδίωξης που αφορά την εξωτερική μας πολιτική. Από εμάς εξαρτάται και στο χέρι μας είναι να μη δεχτούμε νέες υποχωρήσεις και νέους οδυνηρούς συμβιβασμούς».

Στράτος Παναγίδης

Αντιπρόεδρος ΕΥΡΩΚΟ

«Εμείς, ως Ευρωπαϊκό Κόμμα, θα ήμασταν οι ευτυχέστεροι των πολιτών, εάν η επίσκεψη του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών συνέπιπτε με ευνοϊκές εξελίξεις στο κυπριακό πρόβλημα. Στην πραγματικότητα, όμως, αυτό που συμβαίνει είναι ακριβώς το αντίθετο. Δηλαδή, έχουμε μπροστά μας όλες αυτές τις αρνητικές προτάσεις της τουρκικής πλευράς και παρ' όλα αυτά, ο γ.γ. του ΟΗΕ επιλέγει να έλθει στον τόπο μας. Αυτό σημαίνει ότι θα ασκηθούν πιέσεις και ότι η επίσκεψη γίνεται μετά από υπόδειξη του αγγλοαμερικανικού παράγοντα. Η άσκηση πιέσεων οδηγεί αναπόφευκτα σε προσπάθεια να προσεγγίσει η ελληνοκυπριακή πλευρά τις τουρκικές θέσεις».

Ντίνος Πασπαλίδης

Αναπληρωτής γραμματέας Οικολόγων

«Μας προκαλεί ανησυχία ο χρόνος που επέλεξε ο Μπαν Κι Μουν να έλθει στην Κύπρο, έχοντας υπόψη, μάλιστα, προηγούμενες δηλώσεις συμβούλων του, ότι θα ερχόταν μόλις προέκυπτε σημαντική πρόοδος στις συνομιλίες. Θεωρούμε ότι, με τα δεδομένα που ήρθαν στο φως της δημοσιότητας, η κάθοδος του κ. Μπαν εκβιάστηκε από τους Αγγλοαμερικανούς. Πρώτα ανακοινώθηκε και στη συνέχεια έγινε εκβιαστική προσπάθεια για πρόοδο. Ως Οικολόγοι διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας, ότι όντως σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στις συνομιλίες, όπως είπε ο κ. Ντάουνερ.

Ο Πρόεδρος Χριστόφιας, σχεδόν με μαζοχιστική τάση, αυτοεγκλωβισμένος, συνεχίζει να συζητά μόνο τη διακυβέρνηση, τη στιγμή μάλιστα που όλα τα κόμματα, πλην του ΑΚΕΛ, ζητήσαμε αλλαγή ατζέντας και συζήτηση των θεμάτων των εποίκων, του εδαφικού, της ασφάλειας, των εγγυήσεων και του περιουσιακού. Εάν ο Μπαν Κι Μουν ήθελε να φέρει τις συνομιλίες στη σωστή κατεύθυνση, όφειλε πρώτα να περάσει από την Άγκυρα, όπου διαμορφώνονται οι θέσεις των Τούρκων. Ανησυχούμε ότι οι πιέσεις θα ασκηθούν στη δική μας πλευρά και θα επιχειρηθεί επικύρωση των υποχωρήσεων που έκανε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας».

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Από τον Βάλντχαϊμ, στον Ντε Κουεγιάρ, τον Γκάλι και τον Κόφι Ανάν. **Σελ. 7**

Οι 40 ώρες του Μπαν Κι Μουν στην Κύπρο

Ποιους θα συναντήσει, πού θα πάει και τι θα εξαγγείλει ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών

Της **ΡΟΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ**

Ο τρίτος – μετά τους Βάλντχαϊμ και Ανάν – γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών που επισκέπτεται την Κύπρο, Νοτιοκορεάτης Μπαν Κι Μουν, αναμένεται με την 25μελή συνοδεία του στην Κύπρο σήμερα Κυριακή στις 7 το βράδυ.

Το αεροσκάφος των Ηνωμένων Εθνών θα προσγειωθεί στο παλαιό αεροδρόμιο Λάρνακας, όπου ο Μπαν Κι Μουν θα προβεί σε μια σχετική δήλωση, χωρίς να δεχθεί ερωτήσεις. Στη συνέχεια, θα αναχωρήσει για τη Λευκωσία, όπου αυτός και η συνοδεία του θα καταλύσουν στο ξενοδοχείο Χίλτον, στο κέντρο της πρωτεύουσας. Ο κ. Μπαν θα διαμείνει στην προεδρική σουίτα του ξενοδοχείου, γύρω από το οποίο οι δυνάμεις ασφαλείας θα σχηματίσουν ασπίδα προστασίας στη βάση συγκεκριμένου σχεδίου που έχει εκπονηθεί ειδικά για την περίσταση.

Το ίδιο βράδυ, ο γ.γ. του ΟΗΕ θα μεταβεί στο Προεδρικό Μέγαρο, όπου θα παρακαθίσει σε δείπνο που θα παραθέσει προς τιμήν του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Δημήτρης Χριστόφιας. Το πρωί της Δευτέρας, ο Μπαν Κι Μουν θα έχει συναντήσεις στο ξενοδοχείο Χίλτον, αρχικά με το επιτελείο των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο που ασχολείται με το Κυπριακό και στη συνέχεια με άλλους εργαζόμενους του ΟΗΕ που είναι τοποθετημένοι στην Κύπρο. Αργότερα, στην καφετέρια του παλαιού αεροδρομίου Λευκωσίας, ο κ. Μπαν θα μιλήσει στα μέλη του προσωπικού της ΟΥΝΦΙΚΥΠ σχετικά με την αποστολή που επιτελούν στην Κύπρο.

Από την περιοχή του παλαιού αεροδρομίου Λευκωσίας, ο γ.γ. θα μεταβεί στις 11 π.μ. στην Πράσινη Γραμμή, και συγκεκριμένα στην οδό Λήδρας, όπου θα περπατήσει από το αστυνομικό σημείο ελέγχου στις ελεύθερες περιοχές στο σημείο που ελέγχεται από τις κατοχικές αρχές. Ο Μπαν Κι Μουν θα επιθεωρήσει και τα κτήρια που βρίσκονται στη νεκρή ζώνη επί της οδού Λήδρας και αναμένεται να εξαγγείλει και την έναρξη των εργασιών για επισκευή των κτηρίων, κάτι που εκκρεμούσε από τον Απρίλιο του 2008, όταν είχε ανοίξει η οδός Λήδρας.

Σύμφωνα πάντως με πληροφορίες, η ε/κ πλευρά έκανε ό,τι της αναλογούσε, με βάση τα συμφωνηθέντα, σχετικά με το άνοιγμα προσφορών και την επικύρωσή τους, και αυτό που εκκρεμούσε για την επισκευή των κτηρίων ήταν να ολοκληρωθεί παράλληλη διαδικασία και από τουρκοκυπριακής πλευράς. Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, ήταν ούτως ή άλλως θέμα ημερών να ανακοινωθεί η έναρξη των επισκευαστικών έργων για τα κτήρια στην οδό Λήδρας και εκτιμάται ότι αυτή η συγκυρία βολεύει και τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, αφού προτίθεται για λόγους εντυπώσεων να ανακοινώσει ο ίδιος την έναρξη των έργων. Τον Μπαν Κι Μουν στην οδό Λήδρας θα αναμένουν και θα υποδεχθούν οι Γιώργος Ιακώβου και Οζντίλ Ναμί, καθώς και η δήμαρχος Λευκωσίας, Ελένη Μαύρου. Στη νεκρή ζώνη της Λήδρας, ο κ. Μπαν αναμένεται να παραμείνει για περίπου 10-15 λεπτά και στη συνέχεια θα μεταβεί στα κατεχόμενα, όπου, στην οικία που βρίσκεται δίπλα από το λεγόμενο «Προεδρικό», θα έχει συνάντηση με τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Στη συνέχεια, θα επιστρέψει στις ελεύθερες περιοχές και θα μεταβεί στο Προεδρικό Μέγαρο, για συνάντηση με τον Πρόεδρο Χριστόφια. Στις δυόμισι το απόγευμα, είναι προγραμματισμένη η συνάντηση Μπαν Κι Μουν με τους δύο ηγέτες στην κατοικία Ζεριχούν.

ΕΡΑ

Βόλτα στην οδό Λήδρας αναμένεται να κάνει ο γ.γ. του ΟΗΕ τη Δευτέρα.

Στις τέσσερεις και τέταρτο, ο γ.γ. των Η.Ε., ο Πρόεδρος Χριστόφιας και ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ θα δώσουν κοινή συνέντευξη Τύπου στην αίθουσα του UNDP, που βρίσκεται περίπου δέκα λεπτά από την κατοικία Ζεριχούν, στην περιοχή του παλαιού αεροδρομίου Λευκωσίας. Στις έξι και τριάντα το απόγευμα, ο Μπαν Κι Μουν θα παραθέσει δεξίωση στο Λήδρα Πάλας για το διπλωματικό σώμα. Στη δεξίωση αναμένεται να παρευρεθούν και οι δύο ηγέτες, καθώς και προσωπικότητες από τον πολιτειακό, στρατιωτικό και πολιτικό κόσμο της Κύπρου. Στη διάρκεια της δεξίωσης, ο Μπαν Κι Μουν θα προβεί σε σύντομη δήλωση προς τους παρευρισκομένους, αφού θα έχει ήδη ολοκληρώσει τις επαφές του στην Κύπρο και θα έχει μια πλήρη εικόνα για την πορεία του Κυπριακού.

Ο γ.γ. των Η.Ε. αναμένεται να αναχωρήσει από την Κύπρο, εκτός απροόπτου, το πρωί της Τρίτης, 2 Φεβρουαρίου 2010.

Limassol Marina

Η Limassol Marina Ltd ανακοινώνει την έναρξη των εργασιών για την κατασκευή του έργου της Μαρίνας Λεμεσού.

Με μια δαπάνη που θα ξεπεράσει τα 350 εκατομμύρια ευρώ, η Μαρίνα Λεμεσού αναμένεται να υποδεχτεί τα πρώτα σκάφη το φθινόπωρο του 2012.

Η Μαρίνα Λεμεσού θα παρέχει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες και διευκολύνσεις στο θαλάσσιο και χερσαίο χώρο και θα περιλαμβάνει οικιστικές, εμπορικές, ψυχαγωγικές και πολιτιστικές αναπτύξεις.

Η Εταιρεία

Η εταιρεία Limassol Marina Ltd έχει αναλάβει τον σχεδιασμό, κατασκευή, ανάπτυξη και διαχείριση της Μαρίνας Λεμεσού. Οι επιχειρηματικοί οργανισμοί που μετέχουν στην Limassol Marina Ltd είναι διεθνώς αναγνωρισμένες εταιρείες, πρωτοπόρες στον τομέα των δραστηριοτήτων τους και με μεγάλη εμπειρία στον σχεδιασμό και κατασκευή χερσαίων και λιμενικών έργων, στην ανάπτυξη γης και στη διαχείριση μαρίνων.

CYBARCO LIMITED
Ιδρύθηκε το 1945 και είναι σήμερα μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες κατασκευών και ανάπτυξης γης στην Κύπρο και στο εξωτερικό, με εκτεταμένη εμπειρία στη δημιουργία πολυτελών ακινήτων. Η CYBARCO LIMITED είναι μέλος του Ομίλου Λανίτη.

ΦΡΑΓΚΟΥΔΗ & ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΛΤΔ
Ιδρύθηκε το 1895. Όμιλος εταιρειών με ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων στους τομείς της ναυτιλίας, ασφαλειών, ταξιδιών & τουρισμού, ξενοδοχειακής βιομηχανίας, τεχνολογίας & πληροφορικής, ανάπτυξης ακινήτων και εμπορίου.

ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ ΛΤΔ
Ιδρύθηκε το 1940 σαν εταιρεία κατασκευής οικοδομικών και τεχνικών έργων και σήμερα θεωρείται μια από τις μεγαλύτερες εργοληπτικές εταιρείες του νησιού. Δραστηριοποιείται επιλεκτικά στον τομέα ανάπτυξης ακινήτων.

J&P-AVAX S.A.
Εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, αποτελεί τον δεύτερο μεγαλύτερο όμιλο στις κατασκευές και τη διαχείριση παραχωρήσεων στην Ελλάδα, με μεγάλη εμπειρία σε έργα μεγάλης κλίμακας και σημαντική διεθνή παρουσία.

ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε.
Εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ιδρύθηκε πριν από 42 χρόνια με μεγάλη εμπειρία στην κατασκευή λιμενικών έργων, αυτοκινητόδρομων, σηράγγων, αεροδρομίων, μαρίνων, οικοδομικών και έργων παραχώρησης, με δραστηριότητα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΑΡΙΝΑΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΛΙΜΙΤΕΔ
Ιδρύθηκε το 2003 από το Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Λεμεσού (Αναπτυξιακά Έργα) Λίμιτεδ με σκοπό να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο για τη δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό.

CADS HOLDINGS LTD
Ιδρύθηκε το 1993 με κύριο σκοπό την ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον τομέα της ανάπτυξης γης και στις επενδύσεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό.

LIMASSOL MARINA LTD
Πλατεία Συντάγματος 2, Παλιό Λιμάνι
Κτίριο Αμαθούς, 4ος Όροφος
3036 Λεμεσός, Κύπρος
Τ.Θ. 50160, 3601 Λεμεσός, Κύπρος
Τηλ: +357 25 022600
E: info@limassolmarina.com

limassolmarina.com

Living on the sea

Η οργή του Μπαν Κι Μουν και η παγίδα

Το παρασκήνιο της ανακοίνωσης της επίσκεψης του γ.γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Λίγο μετά τις 3 το απόγευμα της περασμένης Τετάρτης (τοπική ώρα) και μόλις είχαν ολοκληρωθεί οι δηλώσεις του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ, Μπαν Κι Μουν, προς τους δημοσιογράφους, ο βοηθός γ.γ. και προσωπάρχης του, Βιτζέι Ναμπιάρ, δέχθηκε επείγον τηλεφώνημα από τον ειδικό σύμβουλο για το Κυπριακό, Αλεξάντερ Ντάουνερ. Οι δηλώσεις του κ. Μπαν για το Κυπριακό δημιουργούσαν αρνητική εικόνα για τις συνομιλίες και την εντύπωση ότι δεν θα μετέβαινε στην Κύπρο.

Καθώς ο γ.γ. ετοιμαζόταν να πετάξει σε λίγη ώρα για το Λονδίνο – όπου βρισκόταν κι ο Λιν Πάσκοε

Πιέσεις Πάσκοε και Ντάουνερ για άμεση εμπλοκή σε ένα τρίτο γύρο διαπραγματεύσεων και ενδιάμεση συμφωνία

για τις διασκέψεις για την Υεμένη και το Αφγανιστάν – αποφασίστηκε από τους συνεργάτες του, με την έγκρισή του, να εκδοθεί ανακοίνωση του εκπροσώπου του γ.γ., η οποία θα έδινε «θετικό και ενθαρρυντικό τόνο για τις διαπραγματεύσεις». Από τις 3:30 το απόγευμα που ενημερωθήκαμε ότι θα υπάρξει ανασκευαστική δήλωση μέχρι τις 6:45 που την παραλάβαμε, μεσολάβησε ένας πυρετός διαβουλεύσεων, μεταξύ του κλιμακίου του ΟΗΕ στη Λευκωσία με επικεφαλής τον Αλεξάντερ Ντάουνερ και της Γραμματείας του ΟΗΕ (Βιτζέι Νοαμπιάρ και τη διευθύντρια Ευρώπης, Ελίζαμπεθ Σπέχαρ), για το περιεχόμενο της δήλωσης.

Τελικά, παρότι δεν ήταν αυτή η αρχική πρόθεση, αποφασίστηκε να ανακοινωθεί η πραγματοποίηση της επίσκεψης του γ.γ. στην Κύπρο, ώστε να σταματήσουν οι αμφιβολίες κι οι επιφυλάξεις που θα ζημίωναν τη διαδικασία και τις προσπάθειες για επίτευξη συγκλίσεων στη διακυβέρνηση, στις συνομιλίες της Παρασκευής.

Αυτό είναι και το μοναδικό ξεκάθαρο σημείο της ανακοίνωσης των Ηνωμένων Εθνών. Τα υπόλοιπα σημεία, που αφορούν στους στόχους της επίσκεψης, παρέμειναν μάλλον ασαφή.

Γκάφα ή κάτι άλλο;

Η σπουδή με την οποίαν έδρασαν τα Ηνωμένα Έθνη να «μαζέψουν» τις δηλώσεις που έκανε λίγα λεπτά νωρίτερα ο γ.γ. προκαλεί πολλά ερωτηματικά. Ο ίδιος ο Μπαν Κι Μουν, μάλλον εκνευρισμένος για όσους τον γνωρίζουν καλά, είπε στις δηλώσεις του πως συνομίλησε με τον κ. Ντάουνερ το πρωί. Ο ίδιος ο ειδικός σύμβουλος είπε στους δημοσιογράφους στην Κύπρο, αμέσως μετά τη λήξη των συναντήσεων της Τετάρτης, πως μόλις συνομίλησε με τον γ.γ. Αξιωματούχοι των Ηνωμένων Εθνών μας έλεγαν ότι στη συνομιλία (χωρίς να προσδιορίσει επακριβώς πότε έγινε) συμφώνησαν ότι δεν τίθεται θέμα ματαίωσης ή αναβολής της επίσκεψης Μπαν στην Κύπρο.

Κάποιοι διπλωμάτες, των οποίων ζητήσαμε το σχόλιο, υποστήριξαν ότι είναι δύσκολο ο γ.γ. να έκανε γκάφα.

«Ίσως να σχεδίαζαν να παρατείνουν για λίγο την αγωνία, ευελπιστώντας σε άσκηση ψυχολογικής πίεσης, όμως ο γ.γ. με τη δήλωσή του έδωσε αρνητικότερο τόνο, υποσκάπτοντας και την ίδια του την επίσκεψη, αλλά και τις προοπτικές της συνάντησης της Παρασκευής (μεταξύ Χριστόφια-Ταλάτ)».

Η εικόνα ξεκαθαρίζει κάπως, αν πάρουμε από την αρχή τον προγραμματισμό και τους στόχους της επίσκεψης Μπαν, που σχεδιάστηκε για να διατηρήσει το μομέντουμ, παρά την ανάπαυλα (λόγω της ψηφοφορίας στα Κατεχόμενα), αλλά και για να ενισχύσει τις πιθανότητες «εκλογής» του κ. Ταλάτ. Αρχικά η επίσκεψη συνδέθηκε με ενδιάμεση συμφωνία, κάτι που εγκαταλείφθηκε αμέσως, αφού διαφωνούσε η ελληνοκυπριακή πλευρά.

Στη συνέχεια ταυτίστηκε με τη χωρίς ανακοίνωση εκ μέρους του γ.γ. και των δύο ηγετών – σε κοινή τους εμφάνιση – μιας σχεδόν συμφωνίας (ή σύγκλισης) στη διακυβέρνηση/εξουσίες, ίσως και στην οικονομία.

Κι αυτό όμως κατέρρευσε μετά τις μαξιμαλιστικές προτάσεις που επέδωσε για τη διακυβέρνηση ο κ. Ταλάτ. Τότε, όπως γράψαμε στην έκδοση της περασμένης Κυριακής, ήλθαν ο Λιν Πάσκοε με τον Αλεξάντερ Ντάουνερ να προωθήσουν στον γ.γ. την ιδέα της συμμετοχής του γ.γ. σε έναν τρίτο γύρο διαπραγματεύσεων.

Το πάθημα Ανάν

Ο κ. Μπαν – που γνωρίζει τα παθήματα του προκατόχου του, λόγω των συμβουλών του Άλβαρο Ντε Σότο – πρότεινε να βολιδοσκοπηθούν από τον κ. Ντάουνερ οι δύο ηγέτες. Μετά τις αρνητικές απαντήσεις και με την 1η Φεβρουαρίου να πλησιάζει, άρχισε ένα διαδικαστικό παιχνίδι από την ομάδα Ντάουνερ, που εισηγήθηκε ο γ.γ. στη συνάντηση να αναφερθεί σε «μερική συμφωνία στη διακυβέρνηση ή και στην οικονομία», απαριθμώντας όλες τις συγκλίσεις που έχουν σημειωθεί. Όμως κι αυτή η πρόταση δεν έτυχε θετικής υποδοχής, αφού παρουσίαζε «πλαστή εικόνα», σύμφωνα με διπλωματική πηγή. Κι έτσι η ανακοίνωση που έγινε άφησε ανοιχτές όλες τις επιλογές, δίδοντας βάρος στην αξιολόγηση της προόδου που σημειώθηκε και στο πώς θα μπορέσουν να υποβοηθηθούν οι προσπάθειες των ηγετών. Από την ανακοίνωση δεν λείπει κι η προειδοποίηση που περιέχεται στην τελευταία της παράγραφο, η οποία μιλά για την «τεράστια καλή θέληση για την Κύπρο» που έχει η διεθνής κοινότητα. Μέχρι σήμερα, η καλή θέληση ήταν κάτι που ζητείτο από τις δύο πλευρές. Όταν όμως αποδίδεται στη διεθνή κοινότητα, μάλλον σχετίζεται με την υπομονή της, απλά δεν ξεκαθαρίζονται τα όριά της.

EPA

Από τον περασμένο Αύγουστο είχαν γίνει γνωστές πληροφορίες για κάθοδο του γ.γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο, με στόχο τη διατήρηση του μομέντουμ, εξαιτίας της ανάπαυλας για την ψηφοφορία στα Κατεχόμενα, αλλά και την ενίσχυση των πιθανοτήτων «εκλογής» του κ. Ταλάτ.

Αισιοδοξία για εξελίξεις αύριο

Αξιωματούχοι του ΟΗΕ παραμένουν ωστόσο αισιόδοξοι ότι μέχρι αύριο, Δευτέρα, θα υπάρχουν θετικές εξελίξεις στο ζήτημα της διακυβέρνησης. Όπως μας ανέφερε διπλωμάτης χώρας-μέλους του Συμβουλίου Ασφαλείας, ο Βρετανός πρωθυπουργός, Γκόρντον Μπαράουν (ο οποίος συναντήθηκε την Πέμπτη στο Λονδίνο, τόσο με τον πρωθυπουργό της Τουρκίας όσο και με τον γ.γ. του ΟΗΕ στο περιθώριο της Συνόδου για το Αφγανιστάν), έχει υποσχεθεί να ασκήσει την επιρροή του στον Ταγίπ Ερντογάν, να μετακινηθεί σημαντικά στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης. Συνάντηση με τους κ.κ. Ερντογάν και Νταβούτογλου είχε ήδη η υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Χίλαρι Κλίντον.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ**

Η κυπριακή ιδιοκτησία της διαδικασίας για επίτευξη λύσης

Πολλά λέγονται σχετικά με την ιδιοκτησία της διαδικασίας για επίλυση του Κυπριακού. Τι σημαίνει αλήθεια η «κυπριακή ιδιοκτησία» που κωδικοποιήθηκε ως «λύση από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους» και τι επιδιώκει; Αυτό σημαίνει ότι οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι έχουν την ευθύνη να εργαστούν, για να διαμορφώσουν το περιεχόμενο της λύσης. Σημαίνει ότι καμιά πρόταση λύσης δεν θα έλθει απ' έξω, δεν θα υπάρχουν τεχνητά χρονοδιαγράμματα και επιδιαιτησία που δοκιμάστηκαν το 2004 και απέτυχαν. Αυτό τονίζαμε ευθύς εξαρχής και πείσαμε τον διεθνή παράγοντα ότι όντως τέτοιες διαδικασίες είναι ατελέσφορες.

Η λύση από τους «Κυπρίους για τους Κυπρίους» δεν σημαίνει αποκλεισμός και περιθωριοποίηση του διεθνούς παράγοντα, όπως ορισμένοι ισχυρίζονται. Αντίθετα! Η πολιτική του Προέδρου της Δημοκρατίας στόχευσε και πέτυχε την ενεργοποίηση του διεθνούς παράγοντα για στήριξη των προσπαθειών για επίτευξη λύσης. Για τον Πρόεδρο είναι ξεκάθαρο ότι, χωρίς τη συνδρομή και τη βοήθεια του διεθνούς παράγοντα, οι συνθήκες για την επίτευξη λύσης γίνονται ακόμα πιο δύσκολες.

Τι επιδιώξαμε:

α) Επανέναρξη του διακοινοτικού διαλόγου στο πλαίσιο του ΟΗΕ και υπό την αιγίδα του γ.γ. του διεθνούς οργανισμού. Ο ρόλος του γ.γ. είναι να ενθαρρύνει, να βοηθά και να στηρίζει τις προσπάθειες για λύση στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ. Η επίσκεψή του στην Κύπρο καταδεικνύει ότι το Κυπριακό είναι πολύ ψηλά στις προτεραιότητες του ΟΗΕ.

β) Ενεργό εμπλοκή των πέντε μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η συλλογική συμμετοχή των πέντε στις προσπάθειες εξεύρεσης λύσης διασφαλίζει την ύπαρξη ισορροπημένων προσεγγίσεων και ότι δεν θα γίνονται μονομερείς και ετεροβαρείς ενέργειες. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως όλα τα μόνιμα μέλη του Σ.Α. έχουν αναβαθμίσει τη δραστηριότητά τους.

γ) Ενεργό παρέμβαση της Ε.Ε. στο φόντο της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας, για να πεισθεί και να πιεστεί η κατοχική δύναμη να εργαστεί για λύση που να στηρίζεται στα περί Κύπρου ψηφίσματα του ΟΗΕ. Αυτό το απαιτεί η Ε.Ε., όπως καταγράφεται στα τελευταία συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

δ) Ενίσχυση των σχέσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας με σημαντικές χώρες που έχουν στενή σχέση με την Τουρκία και μπορούν να ασκήσουν την απαραίτητη επιρροή και πίεση πάνω της.

ε) Ενίσχυση της παρουσίας μας στην Ε.Ε. και προώθηση των σχέσεών μας με διάφορους διεθνείς οργανισμούς, για την ανάδειξη της βούλησης και των προσπαθειών μας για λύση, για αποκάλυψη της αδιαλλαξίας της Τουρκίας, αλλά και για αντιμετώπιση των μεθοδεύσεών της σε πολιτικό και επικοινωνιακό επίπεδο.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όχι μόνο δεν έχει αφήσει τον διεθνή παράγοντα έξω από τις προσπάθειες για λύση (όπως άδικα κάποιοι τον επικρίνουν), αλλά εργάζεται για την ενεργοποίηση του διεθνούς παράγοντα στην ορθή κατεύθυνση και στην ορθή βάση.

Το έντονο διεθνές ενδιαφέρον που υπάρχει δεν προέκυψε από το πουθενά. Προέκυψε ως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι επανάρχισαν οι διαπραγματεύσεις, έπειτα από τις πρωτοβουλίες του Προέδρου. Προέκυψε και από την έντονη και στοχευμένη διεθνή δραστηριότητα που έχουμε αναπτύξει. Αλλιώς, δεν θα είχαμε τη σύσταση της Ομάδας Παρακολούθησης Κυπριακού στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε και τον διορισμό απεσταλμένου του κ. Μπαρόζο στην Κύπρο. Δεν θα είχαμε το άμεσο ενδιαφέρον και την ενεργοποίηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας, της Γαλλίας και της Κίνας, όπως αυτή με διάφορους τρόπους εκφράζεται.

Η Κύπρος όχι μόνο δεν είναι απομονωμένη, αλλά, βγαίνοντας από τη γωνιά που βρέθηκε – άδικα – μετά το 2004, είναι διεθνώς ενισχυμένη και οχυρωμένη.

Ο Στέφανος Στεφάνου είναι κυβερνητικός εκπρόσωπος.

Ο κόσμος άλλαξε, το Κυπριακό υφίσταται

Στην ατζέντα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών από το 1954 ως «κυπριακό ζήτημα» και από το 1974 μέχρι σήμερα ως θέμα εισβολής

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Αν μελετήσει κάποιος την παγκόσμια ιστορία, μάλλον θα θλιβεί από τη διαπίστωση ότι το Κυπριακό εξακολουθεί να έχει μια θέση στην ατζέντα των διεθνών προβλημάτων, παρόλον ότι οι αλλαγές που συντελέστηκαν διεθνώς τις τελευταίες δεκαετίες είναι κοσμογονικές.

Ο Ψυχρός Πόλεμος μεταξύ των δύο υπερδυνάμεων έχει τελειώσει. Ως αποτέλεσμα, ο ρόλος της Ρωσίας υποβαθμίστηκε σε περιφερειακός και οι χώρες του πάλαι ποτέ ανατολικού μπλοκ έχουν ενταχθεί σε οργανισμούς του άλλοτε αντίπαλου δέους, όπως το ΝΑΤΟ και η Ε.Ε. Οι Αδέσμευτοι, στον χώρο των οποίων η Κύπρος είχε βρει για κάποιο διάστημα στέγη, δεν υπάρχουν πλέον. Η αντιπαράθεση Ιράκ-Ιράν, η οποία οδήγησε σ' έναν πόλεμο που διήρκεσε οκτώ χρόνια με απώλειες άνω του 1.000.000, ανήκει στο παρελθόν, ενώ και η σύρραξη μεταξύ του Πακιστάν και της Ινδίας για την περιοχή του Κασμίρ βρίσκεται σε ύφεση. Προβλήματα που φάνταζαν πολύ πιο δυσεπίλυτα από το Κυπριακό, όπως αυτά της Νοτίου Αφρικής και της διαίρεσης της Γερμανίας, έχουν ξεπεραστεί. Ακόμα και στο Ιρλανδικό έχει επέλθει σημαντική βελτίωση. «Το Κυπριακό αποτελεί ένα από τα τελευταία κεφάλαια του μεσανατολικού ζητήματος, 47 χρόνια μετά την πρώτη διένεξη», δηλώνει στην «Κ» ο καθηγητής Ιστορίας του Πανεπιστημίου Κύπρου κ. Πέτρος Παπαπολυβίου. Ουσιαστικά, το Κυπριακό απασχόλησε τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών από την περίοδο της σύστασής του: «Το Κυπριακό δεν δημιουργήθηκε το 1974. Το Κυπριακό συζητείτο στα Ηνωμένα Έθνη ακόμα και πριν το 1954, όταν η Ελλάδα έθεσε θέμα Ένωσης στη Γενική Συνέλευση των Η.Ε. Ο ρόλος αυτός άλλαξε και έγινε πιο σημαντικός μετά τις ταραχές του 1963, που οδήγησαν στην αποστολή της ειρηνευτικής δύναμης, και κυρίως μετά την τουρκική εισβολή του 1974», καταλήγει ο κ. Πέτρος Παπαπολυβίου.

Μέσα στο νέο σκηνικό που έχει δημιουργηθεί από τις σημαντικότατες αυτές εξελίξεις, έχει αλλάξει σε μεγάλο βαθμό και το ισοζύγιο δυνάμεων. Με την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ, οι ΗΠΑ, στη σφαίρα επιρροής των οποίων βρισκόταν έτσι κι αλλιώς η Κύπρος, αποτελούν τη μόνη υπερδύναμη. Αυτό δεν επιτρέπει πλέον στην Κύπρο να ευνοείται από συγκυρίες, σαν αυτές που προέκυπταν κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου από το γεωπολιτικό παιχνίδι μεταξύ ΗΠΑ και ΕΣΣΔ για έλεγχο της περιοχής, όπως το 1964, όταν ο Τζόνσον απέτρεψε εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο, φοβούμενος εμπλοκή της Μόσχας. Κύριο μέλημα των ΗΠΑ δεν είναι πια η επικράτηση έναντι της ΕΣΣΔ αλλά η αντιμετώπιση του ισλαμικού φονταμενταλισμού και της τρομοκρατίας.

Σε αυτό το νέο σκηνικό, ο ρόλος και η επιρροή της Τουρκίας έχουν αναβαθμιστεί σημαντικά, κυρίως την τελευταία πενταετία. Η Τουρκία συμμετέχει στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ενώ κατέχει την προεδρία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης. Από την άλλη, η Ελλάδα, εκτός του γεγονότος ότι δεν διατηρεί την ίδια επιρροή στο διεθνές σκηνικό με την Τουρκία, φαίνεται να έχει συνειδητά αποστασιοποιηθεί από το Κυπριακό, εξέλιξη για την οποία μεγάλη ευθύνη φέρει και η Λευκωσία. Παράλληλα, με την αναβάθμιση οργανισμών όπως το ΝΑΤΟ και η Ε.Ε., ο ρόλος των Η.Ε. έχει υποβαθμιστεί σημαντικά. «Δυστυχώς δεν κατανοήσαμε τις εξελίξεις που επισυνέβαιναν γύρω μας ή τις δυνατότητες που ως χώρα είχαμε. Ακόμα και πολιτικοί πίστευαν ότι η Τουρκία θα κατέρρεε στο μέλλον με αποτέλεσμα να διατηρείται το πρόβλημα σε εκκρεμότητα. Αυτό κάθε άλλο παρά ευνοϊκό αποδείχθηκε για την πλευρά μας», δήλωσε στην «Κ» ο πρέσβης επί τιμή Ανδρέας Πυρίσιης, πρώην γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σήμερα ο Μπαν Κι Μουν θα βρίσκεται στην Κύπρο. Πρόκειται για τον τρίτο γ.γ. του ΟΗΕ που πραγματοποιεί επίσκεψη στο νησί, αυτή όμως η επίσκεψη δεν έχει σχέση με τις άλλες. Τις προηγούμενες φορές που κάποιος γ.γ. επισκέπτετο τη χώρα μας, εμείς πανηγυρίζαμε και οι Τούρκοι εκνευρίζονταν. Αυτή τη φορά, συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.

ΤΑ ΑΝΟΙΚΤΑ ΜΕΤΩΠΑ ΤΟΥ ΟΗΕ

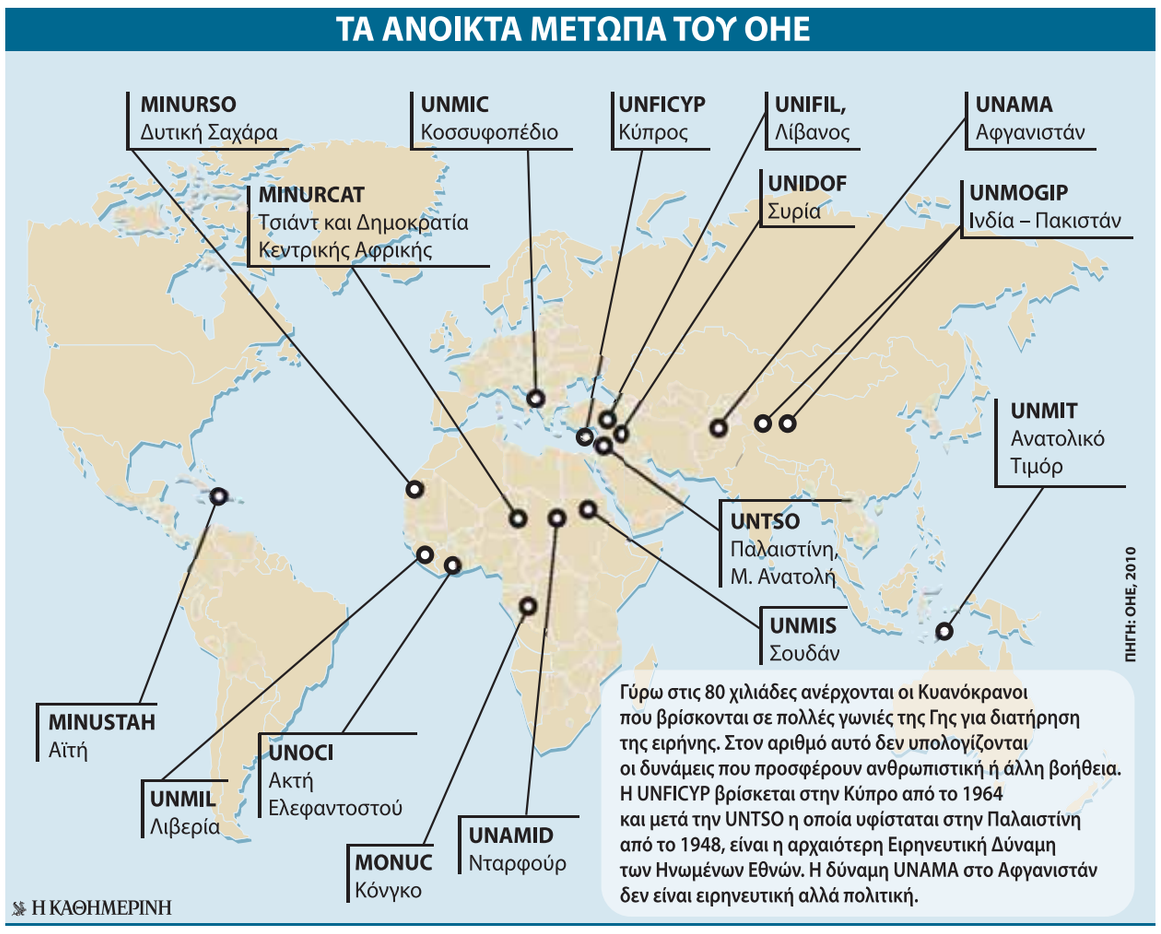

Σταυρόλεξο για δυνατούς λύτες το Κυπριακό

Τέσσερεις γενικοί γραμματείς του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών προσπάθησαν αλλά δεν τα κατάφεραν να βρουν τη χρυσή τομή

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Οι απευθείας συνομιλίες, που άρχισαν με αρκετές προσδοκίες πριν από 18 μήνες, φαίνεται να οδηγούνται για μια ακόμα φορά σε τέλμα. Το διαφαινόμενο ναυάγιο επιχειρεί να προλάβει με την επίσκεψή του στην Κύπρο ο κ. Μπαν Κι Μουν, ο τρίτος στη σειρά γενικός γραμματέας του ΟΗΕ που έρχεται στο νησί, μετά τους Κουρτ Βάλντχαϊμ και Κόφι Ανάν, οι οποίοι μπορεί να μην τα κατάφεραν να λύσουν το Κυπριακό, πέτυχαν όμως δύο καθοριστικές – όπως απεδείχθησαν – συμφωνίες. Ο Βάλντχαϊμ ήταν ο αρχιτέκτονας της Συμφωνίας Υψηλού Επιπέδου μεταξύ Μακαρίου-Ντενκτάς για την αναζήτηση λύσης ομοσπονδίας το 1977, ενώ 26 χρόνια αργότερα ήρθε στην Κύπρο ο Κόφι Ανάν, κομίζοντας σχέδιο λύσης (το Σχέδιο Ανάν ΙΙΙ) και κλείνοντας επίσης το ραντεβού Παπαδόπουλου-Ντενκτάς στη Χάγη. Οι προσπάθειες όλων των προκατόχων του κ. Μπαν Κι Μουν, αυτών που ήρθαν στην Κύπρο αλλά και εκείνων που δεν πάτησαν ποτέ το πόδι τους στο νησί, απεδείχθησαν ανεπαρκείς. Ο νυν γ.γ. του ΟΗΕ φαίνεται να παίρνει ένα μεγάλο ρίσκο αποφασίζοντας να εμπλακεί σε μια ιδιαίτερα δύσκολη για τις συνομιλίες περίοδο και ενώ όλες οι εκτιμήσεις οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το ναυάγιο είναι σχεδόν αναπόφευκτο. Αν έχει τον άσο στο μανίκι, που οι υπόλοιποι γ.γ. δεν είχαν, και σκοπεύει να τον βγάλει σε αυτή την κρίσιμη φάση, μόνο ο ίδιος μπορεί να το γνωρίζει. Ίσως και οι δύο ηγέτες…

ΚΟΥΡΤ ΒΑΛΝΤΧΑΪΜ

Ο αρχιτέκτονας της Συμφωνίας Υψηλού Επιπέδου

Ο Αυστριακός διπλωμάτης διατέλεσε γ.γ. των Η.Ε. την περίοδο μετά την τουρκική εισβολή. Πραγματοποίησε τις περισσότερες επισκέψεις από κάθε άλλο γ.γ. του ΟΗΕ στην Κύπρο, με κορυφαία, από πολιτικής απόψεως, εκείνην του Φεβρουαρίου του 1977, που είχε ως αποτέλεσμα τη «Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου», όπως είναι γνωστή, η οποία συνομολογήθηκε μεταξύ Μακαρίου και Ντενκτάς και ανέφερε τα εξής:

(1) Επιζητούμε μια ανεξάρτητη, αδέσμευτη δικοινοτική ομόσπονδη Δημοκρατία. (2) Το έδαφος υπό τη διοίκηση της κάθε κοινότητας πρέπει να συζητηθεί υπό το φως της οικονομικής βιωσιμότητας ή παραγωγικότητας και της ιδιοκτησίας γης. (3) Θέματα αρχών όπως η ελευθερία διακίνησης, ελευθερία εγκατάστασης, το δικαίωμα περιουσίας και άλλα εξειδικευμένα ζητήματα, είναι ανοικτά για συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη τη θεμελιώδη βάση ενός δικοινοτικού ομοσπονδιακού συστήματος και ορισμένες πρακτικές δυσκολίες, οι οποίες μπορεί να προκύψουν για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. (4) Οι εξουσίες και αρμοδιότητες της κεντρικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης θα είναι τέτοιες, ώστε να διασφαλίζουν την ενότητα της χώρας, λαμβανομένου υπόψη και του δικοινοτικού χαρακτήρα του κράτους.

Ακολούθησαν δύο ακόμα σημαντικές προσπάθειες, το Αμερικανοβρετανοκαναδικό Σχέδιο και η Δεύτερη Συμφωνία Κορυφής. Το Αμερικανοβρετανοκαναδικό Σχέδιο (ABC, 1978) ήταν αποτέλεσμα των ε/κ πιέσεων προς τον Αμερικανό πρόεδρο Τζίμι Κάρτερ, μετά και την άρση του εμπάργκο στην Τουρκία, για πιο ενεργό εμπλοκή των ΗΠΑ στην προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού. Προνοούσε εκπροσώπηση της κάθε κοινότητας βάσει του πληθυσμού, ενώ, σε αντίθεση με τα αμέσως επόμενα σχέδια, επικεντρωνόταν στην ενότητα του κράτους, εξού και δεν υπήρχε πρόνοια για θεσμοθέτηση οργάνου για συντονισμό των δύο περιφερειών. Προέβλεπε επίσης σύντομη επανεγκατάσταση της περιοχής της Αμμοχώστου υπό την εποπτεία των Η.Ε. Η Άγκυρα, λόγω και των διεθνών πιέσεων να προβεί σε κινήσεις ουσίας στο Κυπριακό, εμφανιζόταν έτοιμη να το δεχθεί. Η πλειοψηφία όμως των πολιτικών δυνάμεων (και του λαού) δεν ήταν έτοιμη να δεχθεί ένα σχέδιο που θα απέκλειε την επιστροφή όλων των προσφύγων στις περιουσίες τους. Ο Πρόεδρος Σπύρος Κυπριανού –που έτσι κι αλλιώς ποτέ δεν είδε θετικά το συγκεκριμένο σχέδιο–, έχοντας και τη στήριξη του ΑΚΕΛ, που δεν επιθυμούσε αποδοχή του σχεδίου λόγω της αμερικανικής προελεύσεώς του, και παρά τις προτροπές τόσο της ελληνικής κυβέρνησης όσο και της αντιπολίτευσης, προχώρησε στην απόρριψή του χωρίς καν να περιμένει την επίσημη τοποθέτηση της Τουρκίας.

Η επόμενη προσπάθεια του Βάλντχαϊμ οδήγησε ένα χρόνο αργότερα στη «Συμφωνία Υψηλού Επιπέδου 10 Σημείων της 19ης Μαΐου 1979», μεταξύ Κυπριανού και Ντενκτάς. Προνοούσε επανέναρξη των συνομιλιών στη βάση της Συμφωνίας Μακαρίου-Ντενκτάς της 12ης Φεβρουαρίου 1977 και των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, για τη σύσταση μιας δικοινοτικής ομοσπονδιακής Δημοκρατίας, καθώς και ότι προτεραιότητα θα δινόταν στην επίτευξη συμφωνίας για την επανεγκατάσταση στα Βαρώσια (ελληνικό τμήμα της Αμμοχώστου) υπό την αιγίδα των Η.Ε. Και αυτή η προσπάθεια οδηγήθηκε σε αδιέξοδο, το οποίο διήρκεσε 14 μήνες, με τις δύο πλευρές να κατασπαταλούν τον χρόνο τους σε εννοιολογικές διαμάχες και με τον Σπύρο Κυπριανού να αρνείται να συναντήσει τον Ραούφ Ντενκτάς, θεωρώντας ότι κάτι τέτοιο θα σήμαινε αναγνώρισή του ως προέδρου ανεξάρτητου κράτους (είχε προηγηθεί η ανακήρυξη «τουρκοκυπριακού κράτους»). Το αδιέξοδο, μάλιστα, στο οποίο είχαν οδηγηθεί οι δύο πλευρές ήταν τόσο βαθύ, ώστε κρίθηκε αναγκαίο να επισκεφθεί την Κύπρο ο τότε βοηθός γ.γ. των Η.Ε., Χαβιέ Πέρεζ ντε Κουεγιάρ, για να διαβουλευθεί με τις δύο πλευρές. Το μομέντουμ όμως είχε ήδη χαθεί και οι προσπάθειες του πρώτου γ.γ. που ενεπλάκη με το Κυπριακό οδηγήθηκαν σε οριστικό ναυάγιο.

ΧΑΒΙΕ ΠΕΡΕΖ ΝΤΕ ΚΟΥΕΓΙΑΡ

Πλαίσιο εργασίας και δείκτες στον Καιάδα

Ο Χαβιέ Πέρεζ ντε Κουεγιάρ διαδέχθηκε τον Κουρτ Βάλντχαϊμ το 1982. Μέχρι το 1992, όταν και αποχώρησε, προχώρησε στην κατάθεση ενός «πλαισίου εργασίας» (1984) και των «δεικτών» του (1986 και ’89). Σε γενικές γραμμές, οι προτάσεις του προέβλεπαν διζωνική ομοσπονδία, με Πρόεδρο Ε/κ και Αντιπρόεδρο Τ/κ (στον οποίο παραχωρείτο δικαίωμα βέτο σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας) και εκπροσώπηση τόσο στην Κάτω Βουλή όσο και στο Υπουργικό Συμβούλιο με αναλογία 70-30 (όπως ακριβώς προβλεπόταν στο Σύνταγμα του 1960), ενώ για πρώτη φορά προστίθετο η Άνω Βουλή ή Γερουσία, στην οποία η εκπροσώπηση μεταξύ των δύο κοινοτήτων ήταν ισάριθμη.

Η κυβέρνηση Κυπριανού, παρ’ ότι δεν έβλεπε θετικά τις προτάσεις, δεν χρειάστηκε σε πρώτη φάση να τοποθετηθεί, καθώς ο Ντενκτάς έσπευσε να τις απορρίψει. Οι παρεμβάσεις όμως του Αμερικανού προέδρου Ρόναλντ Ρίγκαν στον Τούρκο ομόλογό του, Τουργκούτ Οζάλ, οδήγησαν σε μετακίνηση του

Τ/κ ηγέτη, ο οποίος σε συνάντηση κορυφής στη Νέα Υόρκη, εκπλήσσοντας τους πάντες, ζήτησε την υπογραφή των εγγράφων ως είχαν και όπως οι όποιες λεπτομέρειες να παραπεμφθούν σε επιτροπές για συζήτηση.

Την υπογραφή των εγγράφων απέρριψε – παρά την έντονη διαφωνία των δύο μεγάλων κομμάτων, ΑΚΕΛ-ΔΗΣΥ – ο Σπύρος Κυπριανού, που επέμεινε ότι θα έπρεπε να προηγηθεί διαπραγμάτευση ώστε να συμπληρωθούν τα όποια κενά. Ούτε οι προσπάθειες του Κουεγιάρ αποδείχθηκαν επαρκείς για να οδηγήσουν σε επίλυση του Κυπριακού.

ΚΟΦΙ ΑΝΑΝ

Επιδιαιτησία και πέντε σχέδια λύσης

Ο γ.γ. ο οποίος ενεπλάκη όσο κανένας άλλος με το Κυπριακό. Αρχικώς εμφανίστηκε απρόθυμος να εμπλακεί ενεργά με το πρόβλημα της Κύπρου, αποθαρρυμένος και από τις αποτυχημένες προσπάθειες των προκατόχων του. Όταν το 2002 η προοπτική ένταξης της Κύπρου φάνηκε ότι θα μπορούσε να αποδειχθεί καταλυτική στην προσπάθεια λύσης, προχώρησε στην υποβολή σχεδίου, του οποίου οι πρόνοιες δεν διέφεραν πολύ από τις ιδέες που προηγήθηκαν, δηλαδή προέβλεπε τη σύσταση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, ίση εκπροσώπηση στην Άνω Βουλή και αναλογία 70-30 στην Κάτω Βουλή, καθώς και επιστροφή 7% του συνολικού εδάφους στους Ε/κ, συμπεριλαμβανομένων της Μόρφου και της Αμμοχώστου. Άξονας της στρατηγικής του υπήρξε η αναζήτηση λύσης στο Κυπριακό με αξιοποίηση της συγκυρίας της ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. και της παράλληλης έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Τουρκίας. Ήρθε στην Κύπρο δύο φορές. Η πρώτη ήταν το τριήμερο 14, 15 και 16 Μαΐου 2002, ενώ διεξήγοντο συνομιλίες μεταξύ Γλαύκου Κληρίδη και Ραούφ Ντενκτάς, στη βάση του Σχεδίου Ανάν ΙΙ. Αμέσως μετά από χωριστές επαφές που είχε μαζί τους, ο κ. Ανάν εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι δύο ηγέτες «μπορούν μέχρι το τέλος Ιουνίου να επιτύχουν ουσιαστική πρόοδο στα κύρια υπό συζήτηση θέματα, εάν υπάρχει αποφασιστικότητα και πολιτική βούληση». Ανέφερε πως «εξασφάλισε δέσμευση από τους δύο ηγέτες ότι θα καταβάλουν προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση σε μια διαδικασία πάρε-δώσε». Ο κ. Ανάν αναφέρθηκε επανειλημμένως στην πεποίθησή του ότι είναι δυνατόν να επιτευχθεί πρόοδος στις κύριες πτυχές του προβλήματος, όπως τις καθόρισε, δηλαδή στη διακυβέρνηση, στο θέμα της ασφάλειας, στο εδαφικό και στις περιουσίες. Η δεύτερη επίσκεψη του Κόφι Ανάν στην Κύπρο έγινε το τριήμερο 26, 27 και 28 Φεβρουαρίου 2003, σε μια μεταβατική περίοδο, καθώς είχαν προηγηθεί οι προεδρικές εκλογές, με τον Γλαύκο Κληρίδη να παραδίδει την εξουσία στον Τάσσο Παπαδόπουλο. Στον χαρτοφύλακά του είχε το τρίτο αναθεωρημένο Σχέδιό του (450 σελίδων), το οποίο επέδωσε στις δύο πλευρές. Συναντήθηκε για 50 λεπτά με τον απερχόμενο Πρόεδρο Γλαύκο Κληρίδη, στην οικία του τελευταίου, και αμέσως μετά συναντήθηκε με τον εκλελεγμένο Πρόεδρο Τάσσο Παπαδόπουλο στην οικία του αναπληρωτή ειδικού αντιπροσώπου του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ (εκεί όπου διεξήχθησαν πρόσφατα οι εντατικές συνομιλίες). Λίγο αργότερα συναντήθηκε και με τον Ραούφ Ντενκτάς. Το βράδυ ο Τ. Παπαδόπουλος δήλωσε ότι το νέο σχέδιο που υπέβαλε ο Κόφι Ανάν περιέχει ουσιώδεις αλλαγές σε σχέση με το Ανάν ΙΙ, προσθέτοντας όμως ότι «θα χρειαστούν πολλές διαπραγματεύσεις για να πετύχουμε ό,τι μπορούμε καλύτερο». Την επομένη πραγματοποιήθηκε κοινή συνάντηση Παπαδόπουλου-Ντενκτάς, παρουσία του κ. Ανάν. Τον Τ. Παπαδόπουλο συνόδευε ο Γλ. Κληρίδης. Η συνάντηση κράτησε 45 λεπτά και ήταν, σύμφωνα με τον Τ. Παπαδόπουλο, «διαδικαστική». Σε ερώτηση πώς ήταν γενικά το κλίμα στην πρώτη του συνάντηση με τον Ραούφ Ντενκτάς ύστερα από πολλά χρόνια, ο Τ. Παπαδόπουλος είπε πως ήταν «πολύ καλή, πολύ πολιτισμένη και πολύ ανθρώπινη».

Κατά την τελευταία μέρα της επίσκεψής του, ο Κόφι Ανάν συναντήθηκε στο παλιό αεροδρόμιο Λευκωσίας με τους Τ. Παπαδόπουλο και Ρ. Ντενκτάς, οι οποίοι αποδέχθηκαν πρόσκλησή του να μεταβούν στη Χάγη στις 10 Μαρτίου για να τον πληροφορήσουν κατά πόσον είναι έτοιμοι να υπογράψουν επί τόπου δήλωση δέσμευσής τους για τη διεξαγωγή στις 30 Μαρτίου χωριστών δημοψηφισμάτων για την έγκριση ή μη του τρίτου σχεδίου λύσης του Κυπριακού. Ακολούθησαν διαπραγματεύσεις και οι δύο πλευρές εκχώρησαν το δικαίωμα επιδιαιτησίας στον Κόφι Ανάν, ο οποίος υπέβαλε τέταρτο σχέδιο λύσης. Το πέμπτο και τελευταίο σχέδιο υποβλήθηκε στις δύο πλευρές κατά τη διάρκεια διαπραγματεύσεων που έγιναν στη Λουκέρνη της Ελβετίας. Η απόρριψή του σε δημοψήφισμα σηματοδότησε την ολοκλήρωση των προσπαθειών ενός ακόμα γ.γ. για επίλυση του Κυπριακού.

Τέσσερεις γενικοί γραμματείς των Ηνωμένων Εθνών ασχολήθηκαν με το Κυπριακό χωρίς κανένας να το λύσει. Θα τα καταφέρει άραγε ο κ. Μπαν Κι Μουν; Τα μέχρι στιγμής δεδομένα δεν δημιουργούν τις προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο.

ΕΡΑ

ΜΠΟΥΤΡΟΣ ΜΠΟΥΤΡΟΣ ΓΚΑΛΙ

Δέσμη Ιδεών στη βάση ισότητας χωρίς αποτέλεσμα

Με την ανάληψη των καθηκόντων του ως γ.γ. το 1992, ο Αιγύπτιος Μπούτρος Μπούτρος Γκάλι υπέβαλε, μετά από έντονες προτροπές της Λευκωσίας, μια «Δέσμη Ιδεών», η οποία κινείτο στη φιλοσοφία των σχεδίων του προκατόχου του. Προέβλεπε διζωνική ομοσπονδία στη βάση ισότητας των δύο κοινοτήτων, πολίτευμα προεδρικό με Ε/κ Πρόεδρο και Τ/κ Αντιπρόεδρο (ο οποίος διατηρούσε δικαίωμα βέτο σε θέματα που αφορούσαν εξωτερικές υποθέσεις, την άμυνα και τον προϋπολογισμό) και εκπροσώπηση των κοινοτήτων με αναλογία 50-50 στην Άνω Βουλή και 70-30 στην Κάτω Βουλή και το Υπουργικό. Για αποδοχή των προτάσεων επιχειρήθηκε άσκηση πιέσεων προς την τουρκική πλευρά από τους Αμερικανούς, με τον υπουργό Εξωτερικών Τζέιμς Μπέικερ να ζητά από τον Τούρκο ομόλογό του να κινηθεί, ώστε να καμφθεί η αδιαλλαξία του Ντενκτάς. Όταν αυτό δεν κατέστη δυνατόν, ο Γκάλι εξασφάλισε ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας με το οποίο καλείτο η τ/κ πλευρά να υιοθετήσει θέσεις που βρί-

σκονταν εντός του πλαισίου της Δέσμης Ιδεών και η Τουρκία να προχωρήσει σε άμεση παράδοση των Βαρωσίων στην ειρηνευτική δύναμη των Η.Ε. Οι ενέργειες αυτές θεωρήθηκαν από τον Ντενκτάς ως εχθρικές και ο γ.γ. χαρακτηρίσθηκε ως φιλέλληνας και μεροληπτικός υπέρ των Ε/κ. Αντιδράσεις όμως υπήρξαν και από την ε/κ πλευρά, μερίδα της οποίας θεώρησε τις προτάσεις αυτές καταστροφικές (κάποιοι έκαναν λόγο για «τρίτο Αττίλα») και διαφώνησε με την απόφαση του Προέδρου Βασιλείου να συζητήσει στη βάση των Ιδεών αυτών. Η πρόθεση του Κληρίδη να διεκδικήσει την προεδρία στις εκλογές του 1993 τον οδήγησε στο να προσεγγίσει τις θέσεις ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ, αποβλέποντας σε συμμαχία μαζί τους στον δεύτερο γύρο των εκλογών. Η εκλογή του ηγέτη της Δεξιάς στην προεδρία και η στροφή στην πολιτική των S300 και του «ενεργού ηφαιστείου», αλλά και η αρνητικότατη στάση του Ντενκτάς καθ’ όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, οδήγησαν τις προσπάθειες του τότε γ.γ. σε οριστικό ναυάγιο. Ο Μπούτρος Γκάλι αποχώρησε πέντε χρόνια αργότερα, αποφεύγοντας οποιαδήποτε περαιτέρω ανάμειξη με το κυπριακό πρόβλημα.

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αρχηγός και δικαστής

Μέχρι την περασμένη Τρίτη ήμασταν με την εντύπωση πως ο νυν Αρχηγός Αστυνομίας, Μιχάλης Παπαγεωργίου, είναι διαφορετικής στόφας και αντίληψης από άλλους προκατόχους του. Το βράδυ της Τρίτης, όταν τον είδαμε να αποφαίνεται επωνύμως στην κ. Κενεβέζου και ενώπιον του τηλεοπτικού κοινού ότι η Αστυνομία έχει στα χέρια της τους φυσικούς και τους ηθικούς αυτουργούς της δολοφονίας του Άντη Χατζηκωστή, καταλάβαμε ότι η αρχική μας εντύπωση περί του ανδρός ήταν λανθασμένη. Μα πώς είναι δυνατόν, κ. Αρχηγέ, τη μια να διατάζετε μορατόριουμ δηλώσεων σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση και παράλληλα να δίνετε οδηγίες στον εκπρόσωπο Τύπου της Αστυνομίας, κ. Κατσουνωτό, να προβαίνει σε δραματική έκκληση προς τα ΜΜΕ ώστε να διαφυλαχθεί το τεκμήριο της αθωότητας και από την άλλη να κάνετε τις δηλώσεις που κάνατε στην τηλεόραση του ΡΙΚ; Προφανώς οι δικηγόροι των κατηγορουμένων, όταν σας είδαν να λέτε όσα είπατε, έτριβαν με ικανοποίηση τα χέρια τους, διότι ο ίδιος ο Αρχηγός Αστυνομίας έθετε σε κίνδυνο το τεκμήριο της αθωότητας των πελατών τους, αφού από τηλεοράσεως τους δίκασε και αποφάνθηκε ότι είναι ένοχοι! Τι θα έχετε να λέτε εάν και εφόσον οι δικηγόροι των υπόπτων θέσουν (που θα θέσουν) θέμα δίκαιης δίκης, Αρχηγέ; Και τελικά ποιος θα πληρώσει τα σπασμένα των αποζημιώσεων, αν και εφόσον φτάσουμε σε αυτό το σημείο;

• • • •

Πάρτι υπεράσπισης

Παραμένουμε στο ίδιο ζήτημα, διότι προβλέπουμε ότι θα αναχθεί σε κορυφαίο, λόγω των αστυνομικών ερασιτεχνισμών που παραθέσαμε πιο πάνω, και εξηγούμαι: Ο εκ των συνηγόρων υπεράσπισης κάποιων εκ των υπόπτων στην υπόθεση της δολοφονίας Άντη Χατζηκωστή, δικηγόρος Μιχαλάκης Κυπριανού, όταν κλήθηκε να σχολιάσει τις δηλώσεις του Αρχηγού Αστυνομίας, μεταξύ άλλων είπε ότι δεν μπορεί να ακούγονται στοιχεία και μαρτυρίες από τηλοψίας ή από αέρος. Μάλιστα, αφήνοντας να νοηθεί ότι όταν έρθει η κατάλληλη ώρα «θα κάμει πάρτι» στο δικαστήριο, σημείωσε με νόημα ότι περίπου θα ήταν καλύτερα τα στοιχεία να δίνονταν δημόσια και ο κυπριακός λαός να ψηφίζει αποφαινόμενος αν είναι κάποιος ένοχος ή όχι...

• • • •

Και εγκύκλιος καπάκι

Δεν φτάνουν όλα αυτά, ο Αρχηγός της Αστυνομίας εξέδωσε σχετική εγκύκλιο-διαταγή με την οποία απαγορεύεται σε αστυνομικούς να δίνουν πληροφορίες ή να επικοινωνούν με δημοσιογράφους για οποιαδήποτε υπόθεση που εξετάζεται από τις αστυνομικές αρχές. Στην εγκύκλιο υπογραμμίζεται μάλιστα ότι όποιο μέλος της Αστυνομίας δεν υπακούει στη σχετική διαταγή, θα λαμβάνονται πειθαρχικά μέτρα εναντίον του. Αν είναι έτσι, κ. Αρχηγέ, τότε κάντε την αυτοκριτική σας και πείτε μας αν οι δηλώσεις σας το βράδυ της Τρίτης ήταν οι αρμόζουσες. Παράλληλα, είναι νομίζω καιρός, κ. Αρχηγέ, να φρεσκάρετε τις γνώσεις σας για τα συνταγματικά δικαιώματα του πολίτη να ενημερώνεται και για το δικαίωμα του δημοσιογράφου για πρόσβαση στις πηγές πληροφόρησης, καθώς και για την υποχρέωσή του να προστατεύει τις πηγές του. Ευρώπη ακούμε κι Ευρώπη δεν βλέπουμε...

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ

• • • •

Προσοχή στον Κορεάτη

Τι είναι τέλος πάντων αυτός ο Μπαν Κι Μουν και τον τρέμουν όλοι; Ο εξολοθρευτής μήπως; Διαφορετικά δεν εξηγείται ο πανικός που κατέλαβε μερικές πολιτικές δυνάμεις. Για παράδειγμα η ΕΔΕΚ ζήτησε σύγκληση του Εθνικού Συμβουλίου για να οχυρωθεί η πλευρά μας με επιχειρήματα ενόψει της καθόδου του φοβερού Κορεάτη. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος πέρασε στην εξήγηση του φαινομένου, δηλώνοντας ότι ο Μπαν έρχεται για να καταγράψει τις υποχωρήσεις της δικής μας πλευράς στις συνομιλίες. Γιατί; Μήπως οι εκπρόσωποι των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο είναι αναλφάβητοι; Το ΕΥΡΩΚΟ σημειώνει ότι η κάθοδος του Μπαν Κι Μουν στην Κύπρο αποτελεί μεγάλη επιτυχία της Τουρκίας. Γιατί; Μήπως ο γ.γ. των Η.Ε. θα επιβάλει στην πλευρά μας την αναγνώριση του ψευδοκράτους ή τουρκική λύση; Ο μόνος παράγοντας που μπορεί να καταγραφεί ως επιτυχία της Τουρκίας είναι η σύνθεση των δυνάμεων που συναντά στο αντίπαλο στρατόπεδο στην Κύπρο. Φαιδρές και για φάσκελα.

• • • •

Όπερ μεθερμηνευόμενο

Άξια απορίας ήταν κατά την αντίληψή μας και η αντίδραση του ΑΚΕΛ στην επίσκεψη του Μπαν Κι Μουν στην Κύπρο. Είδαμε το κόμμα αρχικά να εκφράζει την άποψη ότι, εφόσον η επίσκεψη έχει αποφασιστεί, δεν θα ήταν λογικό να έχουμε αντίρρηση, όπερ μεθερμηνευόμενο, «αφού θα έρθει, τι να κάνουμε, να του πούμε μην έρχεσαι;». Μετά είδαμε το ΑΚΕΛ να εκφράζει την ελπίδα η επίσκεψη του γ.γ. του ΟΗΕ να επιδράσει θετικά στην όλη διαδικασία, τουτέστιν, «αφού θα έρθει, ας κάμει και κάτι». Σύντροφοι, ακόμα και η απλοϊκότερη των πολιτικών αναλύσεων δεικνύει ότι ο Μπαν Κι Μουν, μέσα από τη στήριξη που ερχόμενος προσφέρει στον Ταλάτ, προσφέρει έμμεση στήριξη και στον Πρόεδρο Χριστόφια, ο οποίος (λανθασμένα και αφελώς για πολλούς) επένδυσε όλο το πολιτικό του κεφάλαιο στην παρουσία του κ. Ταλάτ στην ηγεσία των κατεχομένων. Τώρα έχει αλλάξει γνώμη, αλλά είναι ίσως αργά.

• • • •

Τρικωμίτικη απάντηση

Πάντως, όπως μας έλεγε πηγή που έχει γνώση των διαδραματιζομένων εντός των συνομιλιών, ο Μεχμέτ ζήτησε από τον Δημήτρη να συνεχίσουν τις συνομιλίες και τον Φεβρουάριο, αλλά ο δικός μας του απάντησε περίπου ότι έχει και πιο σοβαρές δουλειές από τις συνομιλίες. Μάλιστα, η πηγή της στήλης επιμένει ότι ο κ. Χριστόφιας είπε ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να διαχειριστεί ανοικτά μέτωπα στην οικονομία και χρειάζεται χρόνο για τούτο. Ο Μεχμέτ τού πρότεινε να κάμει τη δουλειά του για 10-15 μέρες και μετά να συνεχίσουν, ερωτώντας μάλιστα ρητορικά αν υπάρχει πιο σημαντική δουλειά από το Κυπριακό. Ο Σύντροφος έδησε το δικωμίτικο φρύδι του και απάντησε μάλλον τρικωμίτικα στον Τουρκοκύπριο συνομιλητή του.

• • • •

Πού έχουν φτάσει

Την Παρασκευή, μετά τη συνάντηση Χριστόφια-Ταλάτ, ο Αλεξάντερ Ντάουνερ δήλωσε ότι οι δύο ηγέτες τού ζήτησαν να πει εκ μέρους τους ότι «σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί σε μια σειρά από πτυχές της διακυβέρνησης και οι ηγέτες έχουν αποχωρήσει από τη συνάντηση αισθανόμενοι θετικά». Όσο για το αν θα συνεχιστούν οι συνομιλίες τον Φεβρουάριο, ο κ. Ντάουνερ παρέπεμψε στην αυριανή κοινή συνέντευξη Τύπου Μπαν-Χριστόφια-Ταλάτ. Όπως είπε στην «Κ» πηγή της στήλης από τα ενδότερα των συνομιλιών, στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης το χάσμα έχει τελείως σμικρυνθεί, όμως δεν έκλεισε, ενώ την Παρασκευή οι Χριστόφιας και Ταλάτ συζήτησαν μόνο το θέμα των τεσσάρων ελευθεριών. Παράλληλα, οι Ιακώβου και Ναμί ανέλαβαν να συμφωνήσουν στο κείμενο του κοινού ανακοινωθέντος που θα δοθεί αύριο στη δημοσιότητα στην κοινή συνέντευξη Τύπου.

• • • •

Η προεδρική θλίψη

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εμφανίζεται συχνά απογοητευμένος από την κατάσταση στο εσωτερικό μέτωπο, δηλώνοντας ότι δεν απολαμβάνει της στήριξης που θα ανέμενε από τα κόμματα. Θα είχε, δε, όλα τα δίκαια με το μέρος του, αν ο γ.γ. του δικού του κόμματος δεν έκανε το ίδιο που κάνουν κι εκείνοι τους οποίους ο Πρόεδρος κατηγορεί ότι δυναμιτίζουν την ενότητα. Ενδεικτικά θυμίζουμε στον Δημήτρη Χριστόφια τις αναφορές του Άντρου Κυπριανού σχετικά με αυτούς που επιδιώκουν τη φυσική εξόντωση του Προέδρου, την προσπάθεια που γίνεται από ορισμένους κύκλους ώστε ο Δημήτρης Χριστόφιας να μην επανεκλεγεί στο αξίωμα του Προέδρου και τέλος αυτούς που συντονίζονται για να πλήξουν τον Πρόεδρο. Αν ο κ. Κυπριανού κατέχει στοιχεία, θα πρέπει να τα δώσει στη δημοσιότητα, όπως κάνουν όλοι οι σοβαροί άνθρωποι, όταν διατυπώνουν τέτοιες κατηγορίες. Διαφορετικά, καλό θα ήταν να εγκαταλείψει αυτού του είδους τις δηλώσεις, οι οποίες, εκτός του ότι είναι και προσβλητικές για τους συνεργάτες τους στην κυβέρνηση, έχουν ως αποτέλεσμα και την τρικυμία στο εσωτερικό μέτωπο, η οποία προκαλεί και θλίψη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

• • • •

Τα σαΐνια της Βουλής

Έκασαν τον ύπνο τους κάποιοι διευθυντάδες και μερικοί λογιστάδες κρατικών και ημικρατικών οργανισμών. Τα νέα σαΐνια της Βουλής, οι νέοι λειτουργοί, πολύ καλά αμφισβητούν τους υπολογισμούς των τεχνοκρατών και παίρνουν πένα και χαρτί και με υπολογιστικές μηχανές υπό μάλης σουμάρουν τα κονδύλια, για τα οποία ζητείται έγκριση από τη Βουλή. Και ως «διά μαγείας» βρίσκουν λάθη, εντοπίζουν ποσά που μετακινήθηκαν και κονδύλια που είναι διπλοσημειωμένα. Τα ποσά είναι μερικές δεκάδες χιλιάδες ευρώ, δηλαδή μικροποσά μπροστά στα δισεκατομμύρια του προϋπολογισμού. Ωστόσο, όταν τα κονδύλια μεταφερθούν στα πρόσωπα και στα έργα που πρέπει να πληρωθούν, τότε έρχονται τα δύσκολα. Ακόμη και τα μικρά λάθη, για να διορθωθούν, πρέπει να πάνε τα κονδύλια στο Υπουργικό Συμβούλιο, να εγκριθούν και ακολούθως να επιστρέψουν και πάλι στη Βουλή για έγκριση. Μέχρι στιγμής, ουδείς μίλησε για σκάνδαλα και για απάτες. Μιλούν μόνο για «ατζαμοσύνη» μερικών λογιστών, οι οποίοι περί άλλων τυρβάζουν. Πάντως, ο εντοπισμός των λαθών από τα νέα παιδιά του Κοινοβουλίου αποτέλεσε ευχάριστη έκπληξη και για τους βουλευτές, οι οποίοι μέχρι σήμερα αδυνατούσαν να καταδυθούν στο χάος των ογκωδέστατων τόμων του προϋπολογισμού και να εντοπίσουν τα «τσουχτερά» λάθη.

• • • •

Κάτι αλλάζει σταδιακά

Εκσυγχρονίζεται η αίθουσα των δημοσιογράφων στη Βουλή και οι λειτουργοί των ΜΜΕ ανάσαναν. Άλλαξαν τις οθόνες στους υπολογιστές, αλλά όχι τα κομπιούτερ, τα οποία ακόμη αγκομαχούν. Άλλαξαν και το φαξ, αλλά όχι και τον εκτυπωτή, ο οποίος δεν φημίζεται για την ανταπόκρισή του στις εντολές των υπολογιστών. Σημασία έχει ότι γίνονται βήματα, έστω και με αργούς ρυθμούς. Να δούμε πότε θα αλλάξουν το φόντο του βάθρου, το οποίο δεν κολακεύει καθόλου τους ομιλητές, αφού συχνά πυκνά τους βάζει άθελα «κερατάκια» με τις ακτίνες του ήλιου της Βουλής, δηλαδή του συμβόλου του Κυπριακού Κοινοβουλίου. Αλλαγές αναμένονται και στους φωτισμούς, αλλά κυρίως στη μικροφωνική εγκατάσταση, η οποία δεν λέει να λειτουργήσει σωστά.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Everybody is happy

Πράγματα που μπορεί να κάνει ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, χωρίς να θεωρηθεί ότι ήρθε για να ασκήσει πιέσεις ή να επιβάλει χρονοδιαγράμματα, ή να ασχοληθεί καθόλου με το θέμα, ή να κάνει εισηγήσεις, ή να προωθήσει τη διαδικασία των συνομιλιών ή να υποστηρίξει την υποψηφιότητα Ταλάτ στις επικείμενες εκλογές, ή να κάνει οτιδήποτε τέλος πάντων που περιλαμβάνεται μέσα στα φυσιολογικά καθήκοντα ενός διεθνούς διπλωμάτη του βελτνεκούς του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών που υποτίθεται θέλουμε να ενδιαφερθεί για το πρόβλημα μας και να λυθεί μέσα στα πλαίσια του διεθνές δικαίου που πρεσβεύει:
Βασικά τίποτα.

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών, καλά κάνει να έρθει στην Κύπρο για mini break διακοπών σε ένα από τα πολυτελή ξενοδοχεία των παραλιακών μας πόλεων (εννοείται των περιοχών που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, αν μείνει στα κατεχόμενα πες αλεύρι, ο επιδότης με την αγωγή θα σε γυρεύει) και να χαλαρώσει με θεραπείες spa, gourmet γεύματα και άλλα απολαυστικά πράγματα για τα οποία η τουριστική βιομηχανία μας είναι διάσημη.
Έτσι θα είναι όλοι (στην πλευρά μας τουλάχιστον) ευχαριστημένοι και ήσυχοι.

Εξάλλου το έχουμε πει ξανά: Οι ξένοι στην Κύπρο είναι ευπρόσδεκτοι νοουμένου ότι κρατάνε πετσέτα της θάλασσας και φοράνε μαγιό, ή αγοράζουν από εμάς ακίνητη περιουσία. Όλοι οι υπόλοιποι θέλουν το κακό μας (η ζάχαρη επίσης) και να αποφεύγονται.

EPA

Με δεδομένο ότι ο ΓΓ του ΟΗΕ είναι κάτι σαν Madonna της διεθνούς διπλωματίας, όταν ανακοινώνει ότι θα έρθει στη χώρα σου, δεν διερωτάσαι γιατί θα έρθει, αλλά χαίρεσαι για τη σημασία που αποφάσισε να σου δώσει.

Πώς να μεταμορφώσετε τους πολιτικούς σας σε drama queens

Τους ανακοινώνετε ότι ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα επισκεφτεί πολύ σύντομα την Κύπρο. Αμέσως αρχίζουν οι υπαρξιακές δηλώσεις:
- «Να έρθει να κάνει τι;» (Γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ)
- «Έκπληξη για την επίσκεψη. Δεν δεχόμαστε ενδιάμεσες συμφωνίες ούτε διαδικασία πάρε - δώσε» (Εκπρόσωπος Τύπου ΔΗΚΟ)
- «Ποια η σκοπιμότητα;» (Πρόεδρος ΕΔΕΚ)
- «Απορία για την επίσκεψη ΓΓ ΟΗΕ. Δεν ενημερωθήκαμε!» (Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Κόμματος)
- «Σχετίζεται με τις εκλογές στα κατεχόμενα;» (Οικολόγοι)

Ακολουθεί πιθανή απάντηση. Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα έρθει στην Κύπρο:
α) Για να δοκιμάσει τα σουβλάκια στο «Εστιατόριον Σεϋχέλλες» (επί της λεωφόρου Στασίνου στη Λευκωσία).
β) Για να επιδοθεί σε bird watching των φλαμίνγκο στην αλυκή της Λάρνακας.
γ) Διότι χάλασε το Samsung ψυγείο μου (είναι νοτιοκορεάτικο) και θα έρθει να μου το επισκευάσει.

Είναι σαν να έρχεται απροειδοποίητα για συναυλία η Madonna στην Κύπρο, και αντί να τσακιστούν όλοι να αγοράσουν εισιτήριο, διερωτούνται γιατί ήρθε.

Πώς να μεταμορφώσετε τους γονείς σας σε drama queens

Υπάρχει ένα πολύ απλό test για να ανακαλύψετε πόσο προοδευτικοί στην πραγματικότητα είναι οι γονείς σας. Το test αυτό, απευθύνεται κυρίως στα άτομα μέχρι 35 χρονών, των οποίων οι γονείς βρίσκονται στα late fifties ή μόλις συνταξιοδοτήθηκαν. Αν νομίζετε λοιπόν ότι οι γονείς σας είναι μια χαρά προοδευτικά άτομα, μοντέρνα, τους αρέσουν οι αλλαγές, δεν σοκάρονται εύκολα και (το πιο σημαντικό) σας θεωρούν πλέον ώριμο και σοβαρό άτομο που δικαιούται να λαμβάνει μόνο του τις σημαντικές αποφάσεις της ζωής του, κάντε ένα από τα ακόλουθα:

Τεστ νούμερο 1: Ο γάμος
Ανακοινώστε τους ότι αποφασίσατε να παντρευτείτε την εκλεκτή της καρδιά σας. Περιμένετε κάνα δεκάλεπτο να κοπάσουν οι πανηγυρισμοί, οι ευχές και οι συγκινητικές ομιλίες. Ακολούθως, ανακοινώστε τους ότι αποφασίσατε να τελέσετε πολιτικό γάμο. Αν δεν υπάρχει σοβαρό αντικειμενικό κώλυμα γιατί ο γάμος να μην γίνει θρησκευτικός, πολύ πιθανό να συμβεί ένα (ή πολλά μαζί) από τα ακόλουθα:
Οι προοδευτικοί γονείς που ξέρατε θα πάνε περίπατο σε χώρα μακρινή. Στη θέση τους θα εμφανιστεί ο Διονύσης Παπαγιαννόπουλος ή ο Κωνσταντάρας (όποιος σας αρέσει πιο πολύ) σε ρόλο πατέρα, circa 1962.
Οι γονείς σας θα παρουσιάσουν τάσεις λιποθυμίας, ταχυκαρδίας, ιλίγγου, θα θυμηθούν καρδιακά προβλήματα που ουδέποτε είχαν, θα ψηλώσει η πίεση τους και ταυτόχρονα θα τους πιάσει φαγούρα.
Θα απαιτήσουν να μάθουν γιατί, μα γιατί δεν θέλετε να σας ευλογήσει στέφανα παπάς και κουμπάρος. Όποιο λόγο και να δώσετε, δεν θα είναι αρκετός. Καμία ιδεολογία, καμία στάση ζωής, κανένα επιχείρημα δεν είναι πιο δυνατό από το κορυφαίο: «Μα τι θα πει ο κόσμος/φίλοι/συγγενείς;».
Πώς θα εμφανιστούν αύριο στην κοινωνία να δώσουν προσκλητήρια (δεν είναι καλή ιδέα να τους πείτε τώρα ότι σκοπεύετε να κάνετε πολύ κλειστό γάμο των 100 ατόμων. Άστε αυτό το εγκεφαλικό για αργότερα). Τι θα λένε στον κόσμο; Πολιτικός γάμος ίσον ανύπαρκτος γάμος. Συγκρίνεται η εκκλησία με το δημαρχείο;
Εννοείται ότι θα αρχίσει πάραυτα ψυχολογικός πόλεμος εναντίον σας (η χρήση χημικών και βιολογικών όπλων επιτρέπεται).
- Θα σας πιάσουν με το καλό (μια χάρη ζητάμε και εμείς σιγά το πράγμα, η μάνα σου πριν πεθάνει έκανε τάμα να σε δει γαμπρό στην εκκλησία, θα δεις που θα περάσεις ωραία, θα τα αναλάβουμε όλα εμείς).
- Θα σας πιάσουν με το άγριο (εγώ σε τέτοιο γάμο δεν έρχομαι, δεν πληρώνω, θα σε αποκληρώσω και δεν θα σου βουλώσω το οικόπεδο στα Λύμπια που σου έταξα όταν ήσουν 14 χρονών).
- Θα επιστρατεύσουν την πολυαγαπημένη γιαγιάκα σας. Η οποία θα σας πληροφορήσει ότι μόνο οι «ύποπτοι» γάμοι γίνονται με αυτό τον τρόπο (μεταξύ αλλοδαπών, για παράνομη απόκτηση άδειας παραμονής, όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα, ξέρει αυτή, βλέπει ειδήσεις από το Sigma και παρακολουθεί Ελίτα).
Θα σου δημιουργήσουν τύψεις που θέλεις να τους στερήσεις αυτή τη σημαντική στιγμή που ναι, είναι σημαντική και για τους γονείς, όχι μόνο για σένα. Η απόφαση σου αυτή αντανακλά την ανατροφή που σου έδωσαν. Και για να θέλεις να κάνεις πολιτικό γάμο, είναι σαν να μην σου έδωσαν σωστή ανατροφή. Ούτε λόγος ότι η ανατροφή σου ήταν πολύ καλή, σε σημείο να κάτσεις να σκεφτείς και να αποφασίσεις ότι θέλεις να κάνεις αυτό και αυτό με τη ζωή σου διότι στο κάτω κάτω, είναι δικαίωμα σου. Εδώ χρειάζεται προσοχή. Οι τύψεις είναι ένα πολύ δυνατό και ύπουλο όπλο. Θα σε κάνουν να αμφισβητήσεις τις επιλογές σου. Να τους λυπηθείς και να γίνει το δικό τους. Θα σε βάλουν στη λάθος λογική ότι τελικά δεν σου στοιχίζει και τίποτα να παντρευτείς εκεί που θέλουν αυτοί (για να σταματήσει η μουρμούρα) και έλα μωρέ τι κάθομαι και συζητώ.

Τεστ νούμερο 2: Το όνομα του παιδιού
Γεννήσατε πριν 4 λεπτά. Είσαστε ένα ερείπιο. Τα μαλλιά σας είναι παντού, αν έχετε μυωπία φοράτε τα παλιά σας γυαλιά, είσαστε καλωδιωμένη με ορό, φάρμακα, αίμα, ξέρω γω τι άλλο μπορεί να σας διοχετεύουν με ενδοφλέβια ένεση. Σας μεταφέρουν στο δωμάτιο της κλινικής όπου σας περιμένουν οι γονείς (διότι ευτυχώς δεν επιτρέπεται να μπουν μέσα στο χειρουργείο / μαιευτήριο). Θέλετε ταυτόχρονα να κοιμηθείτε και να ξεράσετε. Δεν ξέρετε ποιο από τα δύο θα κάνετε πρώτο. Οι γονείς πανηγυρίζουν για το εγγόνι που μόλις απέκτησαν και σας ρωτάνε τυπικά πώς θα το ονομάσετε (δεν τους έχετε πει μέχρι εκείνη τη στιγμή).
Απαντάτε αργά και καθαρά. Ένα όνομα ουδέτερο που διαλέξατε εσείς με το σύζυγο σας. Δεν θα δώσετε στο παιδί σας το όνομα των γονιών σας. Αμήχανη σιγή πέφτει στο δωμάτιο.
Οι γονείς παίρνουν ένα ύφος «πώς είπατε;» και διερωτούνται ποιο είναι αυτό το άτομο με το ουδέτερο όνομα. Μάταια προσπαθείτε να εξηγήσετε ότι κανένας δεν έχει αυτό το όνομα, μόνοι σας το διαλέξατε διότι σας αρέσει. Μάταια προσπαθείτε να θυμώσετε και να απαιτήσετε σεβασμό για τις επιλογές σας (δύσκολο να θυμώσεις με τόσα φάρμακα στο σύστημα σου. Πιο πιθανό είναι να γράψεις τραγούδι παρά να κάνεις μια λογική συζήτηση).
Οι γονείς του συζύγου σας θα σας δουν με καχυποψία («ορίστε ποιαν πήγε και παντρεύτηκε που δεν ξέρει τρία βασικά πράγματα παράδοσης»). Οι γονείς σας θα δουν το σύζυγο σας με καχυποψία («δική του ιδέα ήταν σίγουρα, η κόρη μας δεν θα έκανε τέτοια προσβολή»).
Και ξανά μανά αρχίζει το μοιρολόι της σωστής ανατροφής και τι θα πουν οι φίλοι τους που ορίστε, όλοι έχουν εγγόνια με το όνομα τους (τρανταχτή απόδειξη σεβασμού, τελεία), μόνο αυτοί δεν θα έχουν και γιατί; Γιατί;
Δεν σε αφήσαμε να ακούς Duran Duran όταν ήσουν μικρή; Σε αφήσαμε.
Δεν σε αφήσαμε να βγαίνεις σε clubs και ορθάδικα (που τα θυμήθηκαν); Σε αφήσαμε.
Δεν σε αφήσαμε να βάψεις τα μαλλιά σου μπλε τότε που πέρασες φάση punk; Σε αφήσαμε.
Δεν σε αφήσαμε να πας διακοπές στη Goa μετά την αποφοίτηση σου; Σε αφήσαμε.
Έτσι μας ανταποδίδεις την αγάπη και το σεβασμό σου; Δεν το περιμέναμε ποτέ από σένα.

Σε αυτό το σημείο, οι ορμόνες σας δεν μπορούν να αντέξουν άλλη ψυχολογική πίεση και ξεσπάτε σε κλάματα και λυγμούς. Μπας και σας λυπηθεί κανένας.

http://drakouna.blogspot.com

Αποστάσεις ασφαλείας των ΗΠΑ στο Κυπριακό

«Αν δεν τα καταφέρουν τώρα να βρουν λύση μόνοι τους, θα ξαναπροσπαθήσουν αργότερα...»

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Του **ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗ**

Οι ισχυρές διαβεβαιώσεις που έλαβαν την προπερασμένη εβδομάδα στις συναντήσεις τους με τη διευθύντρια Ευρώπης του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ, Ελίζαμπεθ Ράνταλ-Σεργουντ, καθώς και με τον υφυπουργό Εξωτερικών, Φίλιπ Γκόρντον, ότι δεν πρόκειται να πιεστεί η Κύπρος να δεχθεί λύση με την οποίαν δεν συμφωνεί, ικανοποίησαν αφάνταστα τους ηγετικούς παράγοντες του λόμπι μας στις ΗΠΑ. Ωστόσο, οι Αμερικανοί απέφυγαν να προσφέρουν την παραμικρή διαβεβαίωση ότι θα πιέσουν αποτελεσματικά την Τουρκία, επιμένοντας στο μοτίβο «Τη λύση θα την βρουν μόνοι τους οι δύο ηγέτες κι αν δεν τα καταφέρουν τώρα, θα ξαναπροσπαθήσουν αργότερα».

Έχοντας συνηθίσει τα τελευταία χρόνια στις αφόρητες πιέσεις, οπωσδήποτε η δήλωσή μας ικανοποιεί, όμως, αν δεν πιεστεί η Τουρκία, πώς θα βρεθεί λύση; Μήπως τελικά πάμε σε παράταση του στάτους κβο ή σημαίνει κάτι άλλο;

Την ερώτηση αυτήν έκανα σε έμπειρο διπλωμάτη, ο οποίος μου έκανε την ακόλουθη ανάλυση:

Τα δύο αυτά στοιχεία της αμερικανικής πολιτικής δείχνουν ότι το Κυπριακό και γενικότερα τα ζητήματα που σχετίζονται με την Ελλάδα και την Κύπρο δεν αποτελούν θέματα προτεραιοτήτων για την αμερικανική κυβέρνηση. Γι' αυτό και δεν ξοδεύει πολλή ενέργεια γι' αυτά. Ο Ομπάμα, που έχει φιλελληνικές καταβολές και έχει δείξει πως σέβεται τις δεσμεύσεις του προς την ελληνοαμερικανική κοινότητα, δεν πρόκειται να μας ασκήσει πιέσεις, κατά το παράδειγμα του προκατόχου του. Όμως, όλοι του οι σύμβουλοι τον έχουν πείσει για τον ρόλο και τη στρατηγική σημασία της προσέγγισης της Τουρκίας και σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να την πιέσει, εκτός κι αν συμβεί κάτι δραματικό (π.χ. απόπειρα εξασφάλισης αναγνωρίσεων του ψευδοκράτους).

Το Κυπριακό και γενικότερα τα ζητήματα που σχετίζονται με την Ελλάδα και την Κύπρο δεν αποτελούν θέματα προτεραιοτήτων για την αμερικανική κυβέρνηση.

EPA

Ελλάδα χωρίς ρόλο

Το πρόβλημα, λοιπόν, είναι ευρύτερο και ευθύνες σοβαρές φέρει κι η Ελλάδα. Αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων από την κυβέρνηση Παπανδρέου, εστάλησαν μηνύματα στην Ουάσινγκτον για θετική προσέγγιση της Αθήνας και στο Κυπριακό και στο Σκοπιανό και αναζήτηση συνεργασιών με τις ΗΠΑ στα ζητήματα των προτεραιοτήτων της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής (Μεσανατολικό, Αφγανιστάν κ.ά.). Όλα έμειναν στο επίπεδο των βολιδοσκοπήσεων.

Για το Κυπριακό, μεν, η Αθήνα δεν είχε την αμεσότερη εμπλοκή που ανέμεναν οι Αμερικανοί (χωρίς να γνωρίζουμε γιατί την ανέμεναν).

Ο Γιώργος Παπανδρέου εντυπωσίασε τους Αμερικανούς με την επίσκεψη στην Τουρκία, αλλά απάντησε μόλις την περασμένη εβδομάδα στην επιστολή Ερντογάν.

Στο Σκοπιανό η κάποια κινητικότητα που διαφάνηκε με τις συναντήσεις Παπανδρέου-Γκρουέφσκι επίσης «κόλλησε» στην πορεία. Και ξανάρχισαν οι επαφές μόλις την περασμένη εβδομάδα.

Συμπτωματικά και οι δύο εξελίξεις (Ελληνοτουρκικά, Σκοπιανό) συμπίπτουν με την ανακοίνωση της επίσκεψης στην Ουάσινγκτον του αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών, Δημήτρη Δρούτσα.

Στο Αφγανιστάν κάποιες υποσχέσεις που είχε δώσει στους Αμερικανούς η Ντόρα Μπακογιάννη, για περισσότερους Έλληνες στρατιώτες (μηχανικού-υγειονομικού), επίσης δεν τηρήθηκαν. Όσο για τα περί ρόλου της Ελλάδας στο Μεσανατολικό κ.ά., έμειναν σε επίπεδο διακηρύξεων (μάλλον καλό αυτό, αφού κι η Τουρκία που ενεπλάκη έχει προβλήματα).

Επίσκεψη Παπανδρέου

Το «κερασάκι στην τούρτα» είναι η δυστοκία εξεύρεσης ημερομηνίας για την πραγματοποίηση της επίσκεψης του Έλληνα πρωθυπουργού, Γιώργου Παπανδρέου, στις ΗΠΑ. Τα τέλη Νοεμβρίου έγιναν μέσα Δεκεμβρίου, μετά αρχές Ιανουαρίου, καθώς μπαίνει ο Φλεβάρης μιλούν για Μάρτιο, άντε για σιγουριά Απρίλιο, μετά το Πάσχα κι υπάρχουν κι οι απαισιόδοξοι που δηλώνουν ικανοποιημένοι αν οριστεί ημερομηνία για συνάντηση Παπανδρέου-Ομπάμα τον Ιούνιο.

Κάποιοι Αμερικανοί αξιωματούχοι έχουν διαμηνύσει σε φιλέλληνες βουλευτές και γερουσιαστές που τους ρώτησαν: «Να έλθει, αλλά δεν έχουμε ατζέντα».

Δεν γνωρίζω τι θα κομίσει μεθαύριο Τρίτη στον ομόλογό του Τζέιμς Στάινμπεργκ και στη Χίλαρι Κλίντον ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Δημήτρης Δρούτσας. Αν όμως δεν υπάρξει κάτι σημαντικό που θα κεντρίσει το αμερικανικό ενδιαφέρον, οι ελληνοαμερικανικές σχέσεις θα κυλούν ήρεμα και πλικτικά. Κάποιοι οπωσδήποτε μπορούν να είναι ικανοποιημένοι με την εξέλιξη (γιατί άλλωστε να πηγαίνουμε γυρεύοντας;), κάποιοι άλλοι όμως λένε ότι θα χαθεί – κι είναι κρίμα – μία ευκαιρία να αξιοποιηθεί η παρουσία ενός φιλέλληνα Προέδρου για την αναβάθμιση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων και του ρόλου της Ελλάδας.

Ελληνοτουρκικό τρίγωνο ισορροπίας

Νέα προσέγγιση στις σχέσεις με Αθήνα επιχειρείται από το επιτελείο Ερντογάν

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Η πρόταση της Άγκυρας για τη σύγκλιση διεθνούς διάσκεψης για το Κυπριακό ακούστηκε για πρώτη φορά πριν από μερικούς μήνες. Τα τουρκικά και τουρκοκυπριακά ΜΜΕ απέδωσαν μεγάλη σημασία στη συγκεκριμένη πρόταση. Το ίδιο έπραξε και ο Τ/κ ηγέτης, Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Σύμφωνα με τον ίδιο και τους συνεργάτες του, μια σύνοδος που θα έφερνε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων τις δυο πλευρές του Κυπριακού και τις δυο «μητέρες πατρίδες» (Τουρκία και Ελλάδα) μπορούσε να επιφέρει τη λύση του Κυπριακού. Τα μηνύματα της τουρκικής πλευράς κατά το περασμένο διάστημα επικεντρώθηκαν ακριβώς σε αυτήν την επισήμανση: Επίλυση του Κυπριακού με τη συμμετοχή όλων των παραγόντων.

Από μια προσεκτική ανάλυση της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής γραμμής, έτσι όπως εξελίσσεται κατά τους τελευταίους μήνες, προκύπτει ότι πίσω από την τουρκική πρόταση περί διεθνούς διασκέψεως κρύβεται η νέα προσέγγιση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, που επιχειρείται από το επιτελείο του πρωθυπουργού της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Ο κ. Ερντογάν, σε στενή συνεργασία με τον υπουργό Εξωτερικών, Αχμέτ Νταβούτογλου, μετά την εκλογική νίκη του ΠΑΣΟΚ στην Ελλάδα, αναζητεί μια «μεταψυχροπολεμική ελληνοτουρκική ισορροπία» στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο. Την παραπάνω τοποθέτηση επεσήμανε στην «Κ» τουρκική διπλωματική πηγή, η οποία δεν παρέλειψε να τονίσει χαρακτηριστικά ότι «η ισορροπία συμφερόντων κάνει τους καλούς γείτονες».

Η νέα «μεταψυχροπολεμική ελληνοτουρκική ισορροπία» που επιδιώκει η Άγκυρα και η οποία αποτελεί τον άξονα στην πρόταση για διεθνή διάσκεψη για το Κυπριακό έχει τρία βασικά χαρακτηριστικά:

- Πρώτον, δεν αποκλείει τη σύμπραξη των διεθνών παραγόντων (Ε.Ε., ΟΗΕ, ΗΠΑ κ.ά.) στο Κυπριακό και στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.
- Δεύτερον, προϋποθέτει ότι οι κοινότητες της Κύπρου αποτελούν προεκτάσεις της Τουρκίας και της Ελλάδας.
- Και τρίτον, βασίζεται στην εξίσωση των ελληνοτουρκικών συμφερόντων στο Αιγαίο και στην Ανατολική Μεσόγειο.

Σε ό,τι αφορά τον ρόλο των διεθνών παραγόντων στο Κυπριακό, υπογραμμίζουμε τις εκκλήσεις (βλ. προσκλήσεις) Νταβούτογλου προς τη Βρετανία, την Ε.Ε. και τον ΟΗΕ για ενεργότερη παρέμβαση στο Κυπριακό, προσδοκώντας και σε συμμετοχή τους στη σχετική διεθνή διάσκεψη. Αυτό έπραξε ευρισκόμενος στο Λονδίνο τον περασμένο μήνα ο κ. Νταβούτογλου, ενώ το τελευταίο διάστημα από τουρκικής πλευράς εναποτίθενται μεγάλες προσδοκίες στην προώθηση των ευρωτουρκικών θέσεων στην ισπανική προεδρία της Ε.Ε. Στα τουρκικά ΜΜΕ το τελευταίο διάστημα έχουν εμφανιστεί αναλύσεις και δημοσιεύματα που εστιάζουν την προσοχή τους στο γεγονός ότι το ισπανικό Υπουργείο Εξωτερικών μπορεί να «πιέσει» τη Λευκωσία για «συμβιβασμό» στο Κυπριακό. Επίσης, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι το τελευταίο διάστημα η τ/κ ηγεσία και τα τουρκικά ΜΜΕ προέβαλαν σειρά τοποθετήσεων διά των οποίων υπογραμμίζεται «ο ιστορικός ρόλος της Αθήνας στο Κυπριακό». Σχεδόν μισό αιώνα μετά τη Διάσκεψη του Λονδίνου, είναι πολύ ενδιαφέρον να συναντά κανείς στον τουρκικό Τύπο δημοσιεύματα τα οποία υπενθυμίζουν το γεγονός ότι «η Ελλάδα είναι εγγυήτρια δύναμη στην Κύπρο» και καλούν την Αθήνα, καθώς και τους λοιπούς διεθνείς παράγοντες να αναλάβουν την «ιστορική ευθύνη» που τους αναλογεί έναντι της Κύπρου.

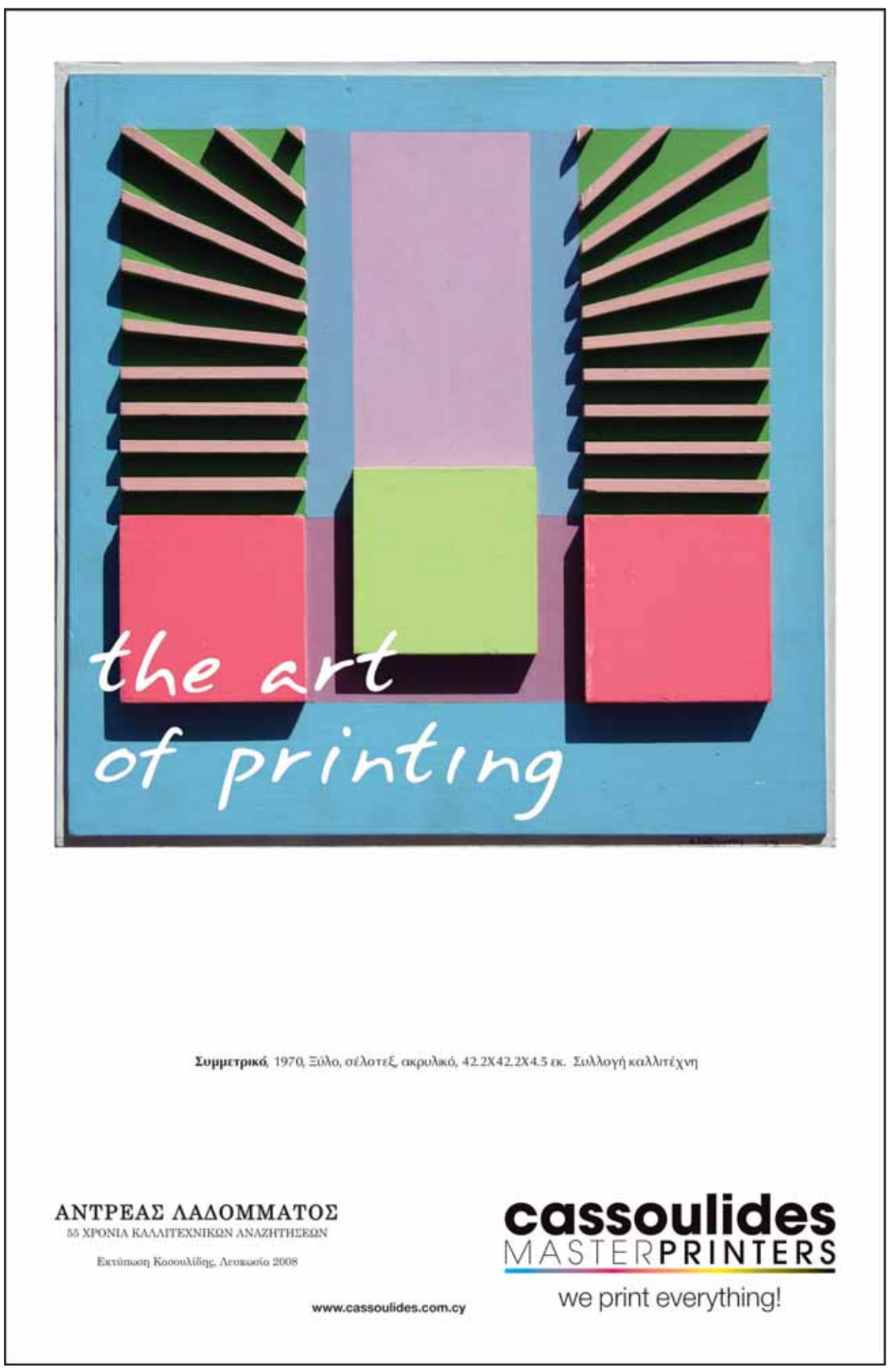

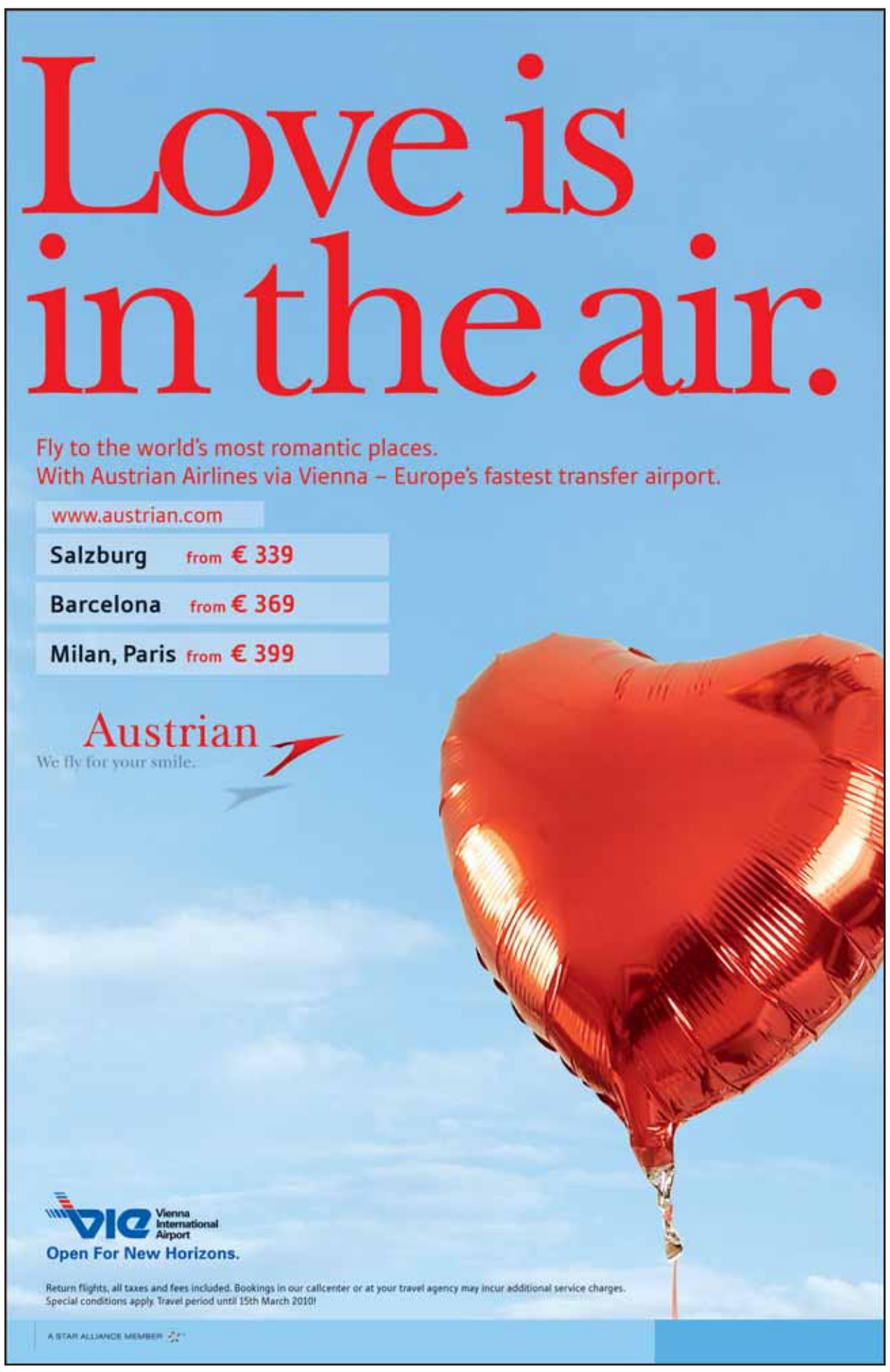

Αναζητούν ενισχυτική μαρτυρία και τεκμήρια

Βέβαιη για εξιχνίαση της δολοφονίας του Άντη Χατζηκωστή εμφανίζεται η Αστυνομία

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Αισιόδοξη παρουσιάζεται η ηγεσία της Αστυνομίας για την έκβαση των ερευνών για εξιχνίαση της δολοφονίας του διευθύνοντος συμβούλου του εκδοτικού συγκροτήματος «Δίας», Άντη Χατζηκωστή, καθώς τόσο ο αρχηγός, Μιχάλης Παπαγεωργίου, όσο και ο εκπρόσωπος Τύπου του Αρχηγείου, Μιχάλης Κατσουνωτός, σε δηλώσεις τους αναφέρουν ότι οι ανακριτές κατέχουν εκείνην τη μαρτυρία που θα μπορέσει να σταθεί ενώπιον του Κακουργιοδικείου, όταν και εφόσον η υπόθεση πάρει τον δρόμο της Δικαιοσύνης. Σύμφωνα με τον αρχηγό Αστυνομίας, πέραν από τη μαρτυρία του προσώπου που φέρεται να ομολόγησε, υπάρχει και άλλη μαρτυρία, η οποία δεν βγαίνει στη δημοσιότητα, για να μην επηρεαστούν οι ανακρίσεις. Η μαρτυρία αυτή, σύμφωνα με τον Μιχαλάκη Παπαγεωργίου, «ενισχύει σε πολύ μεγάλο βαθμό τη μαρτυρία του προσώπου που ομολόγησε και αφορά όλους τους κρατουμένους, συμπεριλαμβανομένων και των φερόμενων ως ηθικών αυτουργών».

Για οικονομικές διαφορές και στοιχείο εκδίκησης κάνει λόγο ο αρχηγός Αστυνομίας

Ο αρχηγός Αστυνομίας στις δηλώσεις του αναφέρθηκε και στα κίνητρα του φόνου, λέγοντας ότι «υπήρχαν πίσω οικονομικές διαφορές, αλλά και το στοιχείο της εκδίκησης. Ωστόσο, η γενεσιουργός αιτία ήταν οι οικονομικές διαφορές».

Βέβαια, παρά τις δηλώσεις ότι η υπόθεση βαίνει προς εξιχνίαση, υπάρχουν πάρα πολλά που η Αστυνομία πρέπει να ξεκαθαρίσει, ώστε όσοι φέρονται από τους ανακριτές να εμπλέκονται στον φόνο του Χατζηκωστή να αντιμετωπίσουν τη Δικαιοσύνη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο βασικός μάρτυρας που διαθέτει η Αστυνομία, Φάνος Χατζηγεωργίου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Ο Κώστας Προεστός που αφέθηκε ελεύθερος, αφού ο μάρτυρας Φάνος Χατζηγεωργίου τον απαλλάσσει από τη συμμετοχή του στο έγκλημα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Τα αδέλφια Έλενα Σκορδέλη και Αναστάσιος Κρασοπούλης απορρίπτουν κάθε ανάμειξη στο έγκλημα και επιμένουν ότι είναι αθώοι.

Ένα από τα προβλήματα των ανακριτών παραμένει ο εντοπισμός του κοντόκαννου κυνηγετικού όπλου με το οποίο διαπράχθηκε ο φόνος και το οποίο, σύμφωνα με τη μαρτυρία του Φάνου Χατζηγεωργίου που φέρεται να ομολόγησε, βρίσκεται σε μικρό υδατοφράκτη στη νεκρή ζώνη μεταξύ Περιστερώνας και Αυλώνας. Ο εντοπισμός του όπλου θα ενισχύσει τα μέγιστα την ομολογία του Χατζηγεωργίου (στην περίπτωση βέβαια που δεν θα αναιρέσει την κατάθεσή του ο 29χρόνος) και θα τεκμηριώσει σε μεγάλο βαθμό τους ισχυρισμούς του, αλλά και θα δώσει στους ανακριτές ένα σημαντικό επιστημονικό πειστήριο.

Πληροφορίες πάντως κάνουν λόγο για δεύτερες σκέψεις του Χατζηγεωργίου, όσον αφορά στην κατάθεση-ομολογία του.

Παρά το γεγονός ότι οι ανακριτές εκτιμούν ότι ο 29χρόνος δεν προτίθεται να αναιρέσει την κατάθεσή του, μέσω της οποίας εμπλέκει τον εαυτό του στη διάπραξη του φόνου, κατονομάζει τον εκτελεστή και τους φερόμενους ως ηθικούς αυτουργούς. Εντούτοις, πληροφορίες αναφέρουν ότι πρόθεση του υπόπτου είναι να εξασφαλίσει τα όσα του υποσχέθηκαν, ώστε να μαρτυρήσει εναντίον των «συνεργατών» του.

Ο 29χρόνος φαίνεται να μη θεωρεί ικανοποιητικό το γεγονός ότι έχει εισέλθει στο πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων, καθότι αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα αντιμετωπίσει τη Δικαιοσύνη – υπάρχουν περιπτώσεις που οι μάρτυρες εισέρχονται στο πρόγραμμα αυτό κατά τη διάρκεια έκτισης της ποινής τους – γι' αυτό και έχει ζητήσει να συναντηθεί με τον δικηγόρο του, τον οποίον είχε προ ημερών αποδεσμεύσει. Κίνηση που δεν πέρασε απαρατήρητη από τους ανακριτές, διότι, στην περίπτωση που υπάρχει αναίρεση της κατάθεσης (υπάρχει αυτό το δικαίωμα), ενδεχομένως να υπάρχει ανατροπή στα όσα με κόπο κτίζουν τις τελευταίες μέρες οι ανακριτές.

«Δεν είμαστε εμείς»

Τα δύο αδέλφια Ελένη Σκορδέλη και Αναστάσιος Κρασοπούλης επιμένουν να αρνούνται κάθε ανάμειξη στο έγκλημα. Κάνουν λόγο για σκευωρία εναντίον τους από τους πραγματικούς ενόχους, που σκοπό έχουν να πλήξουν τους ιδίους. Εμπλοκή στην υπόθεση αρνείται και ο Ανδρέας Γρηγορίου, ο οποίος εμμένει στα αρχικά λεγόμενά του. Εξακολουθεί να κρατείται σε ιδιωτική κλινική, όπου νοσηλεύεται από τις 25 του περασμένου Δεκεμβρίου, μετά από τραύματα που υπέστη στα πόδια από βομβιστική επίθεση που δέχθηκε μαζί με τον αδελφό του στο Τσέρι.

Στη Λευκορωσία

Πρόβλημα για την Αστυνομία αποτελεί και ο εντοπισμός του Γρηγόρη Ξενοφώντος, ο οποίος παραμένει ασύλληπτος, καθώς φέρεται να έφυγε από τη Μολδαβία και να πήγε στη Λευκορωσία. Αν όντως ο ύποπτος που φέρεται από τον Χατζηγεωργίου ως ο εκτελεστής του Άντη Χατζηκωστή βρίσκεται στη συγκεκριμένη χώρα, η σύλληψή του θα αποτελέσει δύσκολο εγχείρημα, διότι η Κύπρος δεν έχει υπογράψει διακρατική συμφωνία με τη χώρα αυτήν για έκδοση προσώπων. Ως εκ τούτου, για να ζητηθεί η έκδοσή του, η Κύπρος θα πρέπει να επικαλεστεί τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, η οποία ωστόσο προϋποθέτει χρόνο και πολύπλοκες διαδικασίες. Γεγονός που δυσκολεύει το έργο των ανακριτών, αφού θα είναι κάπως οξύμωρο, η Εισαγγελία να παρουσιάσει ενώπιον του Κακουργιοδικείου την υπόθεση, χωρίς τον φερόμενο ως εκτελεστή.

Βέβαια, την τελευταία λέξη έχει ο γενικός εισαγγελέας της Δημοκρατίας, Πέτρος Κληρίδης, ο οποίος είναι το πρόσωπο που θα αποφασίσει τόσο τα του Χατζηγεωργίου (κάτω από ποιους όρους θα εισέλθει το πρόγραμμα προστασίας μαρτύρων και πόσο εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον) όσο και για το ποιοι θα αντιμετωπίσουν τελικά τη Δικαιοσύνη και τις κατηγορίες που θα τους απαγγελθούν. Πάντως, ο κ. Κληρίδης φέρεται να μη συγκατανεύει σε μια διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον Φάνο Χατζηγεωργίου για τα δεδομένα, κάτω από τα οποία θα εισέλθει στο Πρόγραμμα Προστασίας Μαρτύρων.

Σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη στη Νομική Υπηρεσία, ο κ. Κληρίδης ενημερώθηκε για την πορεία της υπόθεσης και αποφασίστηκε όπως αφεθεί ελεύθερος ο Κώστας Προεστός, τον οποίον ο Φάνος Χατζηγεωργίου απαλλάσσει από κάθε ανάμειξη στο έγκλημα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο γενικός εισαγγελέας θεωρεί ικανοποιητικά τα στοιχεία που έχουν περιέλθει μέχρι τώρα στη διάθεση των ανακριτών. Αποφασίστηκε επίσης όπως ζητηθεί από το δικαστήριο η ανανέωση των διαταγμάτων κράτησης των υπολοίπων συλληφθέντων, Ανδρέα Γρηγορίου και Φάνου Χατζηγεωργίου, καθώς και των αδελφών Ελένης Σκορδέλη και Αναστάσιου Κρασοπούλη, τους οποίους ο μάρτυρας Φ. Χατζηγεωργίου κατονόμασε ως τους ηθικούς αυτουργούς.

Μακρύ το κουβάρι των αρχαιοκάπηλων

Δεν αποκλείεται και η εμπλοκή επωνύμων της δημόσιας ζωής

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Ευρείας κλίμακας έρευνες συνεχίζει να διεξάγει η Αστυνομία για εντοπισμό των αρχαιοτήτων που εκτιμάται ότι κατέχει το κύκλωμα των αρχαιοκάπηλων, στη μεγαλύτερη υπόθεση αρχαιοκαπηλίας που υπήρξε ποτέ στην Κύπρο. Ο ψηφιακός δίσκος και οι φωτογραφίες με τα οποία οι αρχαιοκάπηλοι έψαχναν αγοραστές στην Ελλάδα, δείχνουν ότι οι αρχαιότητες που βρέθηκαν και οι οποίες θα πωλούνταν για πολλά εκατομμύρια ευρώ, είναι μόνο μικρό μέρος των όσων βρίσκονται στην κατοχή των αρχαιοκάπηλων.

Μεταξύ των αρχαιοτήτων περιλαμβάνονται χρυσές σαρκοφάγοι, λόγχες και κοσμήματα ανεκτίμητης αξίας, τα οποία εκτιμάται ότι βρίσκονται ακόμη εντός Κύπρου. Γι' αυτό και τις τελευταίες μέρες οι αρχές της Δημοκρατίας εστίασαν τις έρευνες σε Λεμεσό, Λάρνακα και Πάφο για ανεύρεση και άλλων αρχαιοτήτων αλλά και για τον εντοπισμό και τη σύλληψη των προσώπων που καταζητούνται, αφότου κατονομάστηκαν από αυτούς που τελούν υπό κράτηση.

Ο αριθμός των προσώπων που τελούν υπό κράτηση έχει ανέλθει στους έντεκα μετά την πρόσφατη σύλληψη δύο 30χρονων από τη Λεμεσό. Και οι δύο αρνούμε κάθε σχέση με την υπόθεση. Ο ένας εξ αυτών σύμφωνα με την Αστυνομία, φέρεται να ήταν παρών σε τρεις συναντήσεις με άλλα άτομα, με σκοπό την εμπορία των αρχαίων, ενώ κατά την Αστυνομία, μετέφερε με το αυτοκίνητό του Ελλαδίτη, ο οποίος καταζητείται για την υπόθεση. Ο άλλος 30χρονος που συνελήφθη εμπλέκεται και σε άλλη υπόθεση, ως το άτομο για το οποίο ο προοριζόταν οπλισμός που εντοπίστηκε στην κατοχή νεαρού στη Λευκωσία πριν μερικούς μήνες.

Χαμηλές ποινές

Ο περί Αρχαιοτήτων Νόμος της Κύπρου απαγορεύει κάθε ανασκαφή χωρίς προηγούμενη άδεια από τον διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Εκδίδονται μόνο προσωρινές άδειες εξαγωγής αντικειμένων για διεθνείς εκθέσεις ή για επιστημονικές αναλύσεις. Οι ποινές πάντως είναι πολύ χαμηλές για τέτοιες υποθέσεις, για τις οποίες τα δικαστήρια επιβάλλουν συνήθως πρόστιμο ή ολιγόμηνη ποινή φυλάκισης. Είναι γι' αυτό τον λόγο που τόσο ο υπουργός Δικαιοσύνης όσο και βουλευτές τόνισαν την ανάγκη εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας.

Σε αντίθεση με τους δύο 30χρονους, κάποιοι από τους υπόλοιπους εννέα συλληφθέντες φέρονται να έχουν παραδεχθεί εμπλοκή και να έχουν μιλήσει για πρόσωπα και καταστάσεις, έτσι δεν αποκλείεται ο αριθμός των συλλήψεων να αυξηθεί εντός των επόμενων ημερών. Άλλωστε, εκτίμηση των ανακριτών του Αρχηγείου Αστυνομίας είναι ότι στην υπόθεση αυτή, το κουβάρι της οποίας άρχισε να ξετυλίγεται από τις 17 Ιανουαρίου, ενδεχομένως να εμπλέκονται και άτομα που κατέχουν σημαντικά πόστα.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο Τύπου της Αστυνομίας, κ. Μιχάλη Κατσουνωτό, οι έρευνες εστιάζονται στον εντοπισμό της προέλευσης των αρχαιοτήτων, καθώς κάποια από αυτά φέρονται να προέρχονται από το εξωτερικό (Συρία, Αίγυπτο) και να μεταφέρθηκαν στην Κύπρο. Εξετάζεται επίσης η διασύνδεση μεταξύ των συλληφθέντων για να διαπιστωθεί το μέγεθος του κυκλώματος στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό, ενώ παράλληλα διερευνάται τυχόν σύνδεση της συγκεκριμένης υπόθεσης με αυτήν του 2007 στον Ύψωνα Λεμεσού, όπου είχαν συλληφθεί έξι πρόσωπα και είχαν εντοπιστεί πανομοιότυπες αρχαιότητες, αξίας και πάλι εκατομμυρίων ευρώ. Βεβαίως, οι έρευνες θα επικεντρωθούν και στον εντοπισμό των τελικών αγοραστών των αρχαιοτήτων. Οι ανακριτές αναμένουν τα αποτελέσματα των επιστημονικών εξετάσεων στο πιστόλι που βρέθηκε στο αυτοκίνητο ενός εκ των υπόπτων, ώστε να διαφανεί κατά πόσον έχει χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε εγκληματική ενέργεια.

Ο διαβόητος Τσεσνόλα

Ρίζες που χάνονται στα βάθη των αιώνων έχει η αρχαιοκαπηλία, ενώ στη σύγχρονη εποχή η μεγαλύτερη και συστηματικότερη κλοπή αρχαιοτήτων υπήρξε κατά τα τέλη του 18ου αιώνα, όταν διάφοροι αρχαιοκάπηλοι, όπως ο διαβόητος πρόξενος των ΗΠΑ στην Κύπρο κατά την περίοδο 1865-1876, Λουίτζι Πάλμα ντι Τσεσνόλα, εκτελούσαν διάφορες ούτω καλούμενες «αρχαιολογικές έρευνες», στερώντας από την Κύπρο πολύ σημαντικούς αρχαιολογικούς θησαυρούς. Ο Τσεσνόλα όχι μόνο καπηλεύτηκε τις αρχαιότητες της Κύπρου, αλλά και τις αλλοίωσε για να αποκτήσουν μεγαλύτερη εμπορική αξία. Άκρως διαφωτιστικό για τη δράση του Τσεσνόλα είναι το βιβλίο «Ο Πρόξενος Λουίτζι Πάλμα ντι Τσεσνόλα, Έργα και Ημέραι», της αρχαιολόγου και ιστορικού τέχνης Άννας Μαραγκού, η οποία, όπως ανέφερε, πραγματοποίησε για το θέμα Τσεσνόλα πολύχρονη έρευνα και μελέτη. Το βιβλίο κυκλοφόρησε το 2000 από το Πολιτιστικό Κέντρο Λαϊκής Τράπεζας.

ΚΥΠΕ

Ένας ψηφιακός δίσκος και φωτογραφίες, με τα οποία οι αρχαιοκάπηλοι έψαχναν αγοραστές στην Ελλάδα, δείχνουν ότι οι αρχαιότητες που βρέθηκαν και οι οποίες θα πωλούνταν έναντι εκατομμυρίων ευρώ, είναι μόνο μικρό μέρος των όσων βρίσκονται στην κατοχή των αρχαιοκάπηλων.

ΚΥΠΕ

Μεταξύ των αρχαιοτήτων που εντοπίστηκαν περιλαμβάνονται χρυσές σαρκοφάγοι, λόγχες και κοσμήματα ανεκτίμητης αξίας.

ΚΥΠΕ

Οι έρευνες εστιάζονται στον εντοπισμό της προέλευσης των αρχαιοτήτων, καθώς κάποια φέρονται να προέρχονται από το εξωτερικό.

ΤΕΥΧΟΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Το No1 σε πωλήσεις lifestyle περιοδικό στην Κύπρο

Κάτια Ζυγούλη

Mrs. Perfect!

ΔΩΡΟ Η πιο άνετη τσάντα ταχυδρόμου της σεζόν ***by Fani Xenofontos***

Τιμόνι στους 17χρονους;

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Αν και ασχολήθηκα και στο παρελθόν με τα οδικά δυστυχήματα, υποστηρίζοντας πως η σωστή οδική συμπεριφορά αποτελεί θέμα παιδείας, επανέρχομαι στο ίδιο θέμα, με αφορμή μια συνομιλία που είχα με τον πρόεδρο της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ), Μιχάλη Φαραώ, μαθητή του Λυκείου Αρχαγγέλου «Απόστολος Μάρκος». Μου επιβεβαίωσε πως στη συζήτηση που έγινε πριν από λίγες μέρες στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών για την παραχώρηση μαθητικής άδειας οδήγησης στους 17χρονους, η ΠΣΕΜ τάχθηκε εναντίον. Το σκεπτικό της πρότασης που υποβλήθηκε είναι πως οι νεαροί θα είναι στα 18 τους χρόνια πιο έτοιμοι να κρατήσουν στα χέρια τους τιμόνι, επειδή θα εκπαιδεύονται για έναν ολόκληρο χρόνο, από τα 17 ως τα 18, έχοντας πάντοτε δίπλα τους έναν έμπειρο οδηγό. Σ' αυτό το σκεπτικό η ΠΣΕΜ αντέταξε τα δικά της επιχειρήματα, υποστηρίζοντας πως κάτι τέτοιο θα οδηγήσει σε αύξηση των δυστυχημάτων. Νομίζω πως αξίζουν συγχαρητήρια στην ΠΣΕΜ, επειδή σπάνια οι νέοι απορρίπτουν κάτι που φαινομενικά τους συμφέρει.

Τώρα, αν στο τέλος θα είναι ορθή η πρόταση νόμου ή αν θα είναι ορθές οι απόψεις όσων αντιτίθενται, είναι θέμα που θα διαφανεί αρκετό χρόνο μετά την εφαρμογή του νέου μέτρου, αν τελικά η πρόταση εγκριθεί. Πάντως, όσοι ισχυρίζονται πως με την τροποποίηση της νομοθεσίας θα μειωθούν τα δυστυχήματα, θα πρέπει πρώτα να μας πείσουν. Έχουν πράγματι μελετήσει ανάλογες νομοθεσίες άλλων χωρών και μπορούν να παρουσιάσουν στοιχεία που να μας πείθουν ότι θα συμβεί το ίδιο και στη χώρα μας; Τα επιχειρήματα είναι ένα δυνατό μέσο πειθούς. Όμως, για το σοβαρό αυτό θέμα δεν είναι το μόνο. Χρειάζονται τεκμήρια, όπως είναι π.χ. οι αριθμοί και οι εμπειρίες άλλων χωρών. Είναι καλά γνωστό πως τα οδικά δυστυχήματα, επειδή αποτελούν σοβαρότατη αιτία απώλειας ανθρώπινων ζωών και έχουν δυσβάσταχτο οικονομικό κόστος, απασχολούν όλον τον κόσμο. Άρα, αν υπάρχει αλλού εμπειρία, γιατί να μην την εκμεταλλευτούμε;

Δεν γνωρίζω ποια είναι η θέση του Τμήματος Τροχαίας της Αστυνομίας επί του θέματος. Είναι όμως σημαντικό να γνωρίζει η κοινωνία τη θέση του Τμήματος Τροχαίας, επειδή είναι το αρμοδιότερο να εκφράσει άποψη. Στο «Στρατηγικό Σχέδιο για την Οδική Ασφάλεια», που βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Τροχαίας, αφού γίνεται αναφορά στις συνέπειες για την κοινωνία και τα άτομα από τα οδικά δυστυχήματα, σημειώνονται και τα εξής: «Παρ' όλη τη μείωση που παρατηρείται την τελευταία εικοσαετία στα θανατηφόρα δυστυχήματα, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επαναπαύεται. Στη Συνάντηση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου για την Οδική Ασφάλεια που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 27 Νοεμβρίου 2003, στην οποίαν έλαβε μέρος και η Κύπρος, επαναβεβαιώθηκε η θέληση της Ένωσης για μείωση των δυστυχημάτων. Το "European Road Safety Charter" έχει σκοπό να εμπλέξει τις κοινωνίες στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην προσπάθεια για επίτευξη του στόχου για μείωση κατά 50% των θυμάτων σε οδικά δυστυχήματα μέχρι το 2010. Είμαστε ήδη στο 2010. Μείωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων είχαμε και στην Κύπρο. Μέσα από τις μελέτες της η Αστυνομία μπορεί να εντοπίσει επακριβώς ποιοι παράγοντες και ποια μέτρα μείωσαν τα οδικά δυστυχήματα. Πάντως, μεταξύ των προνοιών του «Στρατηγικού Σχεδίου για την Οδική Ασφάλεια 2002–2005» διαλαμβάνεται και το εξής μέτρο: «Καμία ανεκτικότητα σε παραβάσεις από νεαρούς οδηγούς (15-24 χρονών) που χαρακτηρίζονται ομάδα υψηλού κινδύνου πρόκλησης δυστυχημάτων». Παρά ταύτα, το ποσοστό των νεαρών ατόμων ως τα 25 τους χρόνια που έχασαν τη ζωή τους σε τροχαία δυστυχήματα αυξήθηκε. Με αυτά τα δεδομένα, ποια λογική μπορεί να επιτρέψει τη διευκόλυνση των νεαρών να αποκτήσουν άδεια οδήγησης τόσο νωρίς, πριν ωριμάσουν;

Πάντως, όταν προχθές το θέμα συζητήθηκε – μεταξύ πολλών άλλων – σε μια ομάδα εθνοφυλάκων, την ώρα που αναμέναμε την προσέλευση του υπουργού Άμυνας για την τελετή απόλυσης, ένας γονιός ευχαριστούσε τον Θεό που τα παιδιά του τελείωσαν το λύκειο και δεν θα υφίστατο πιέσεις για την έναρξη μαθημάτων οδήγησης από τα 17 τους. Ένας άλλος διερωτήθηκε αν είναι τώρα η ώρα να βάλουν οι μαθητές στο πρόγραμμά τους και μαθήματα για έκδοση άδειας οδηγού, κοντά στα άλλα που κάνουν. Αστειευόμενος, ένας τρίτος είπε πως αυτά είναι τα μόνα μαθήματα για τα οποία δεν χρειάζεται ο γονιός να κάνει τον ταξιτζή, επειδή ο δάσκαλος οδήγησης παραλαμβάνει τον μαθητή από το σπίτι και τον παραδίδει σ' αυτό.

Ας ευχηθούμε να επικρατήσουν σοφότερες σκέψεις.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Εποικισμός: Έγκλημα πολέμου που αντιμετωπίζουμε σωστά

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗ**

Ο εποικισμός στην Κύπρο είναι ένα ανατίλεκτο γεγονός και τα προβλήματα που εγείρει ακόμα πιο εμφανή. Είναι ένα έγκλημα πολέμου και έτσι πρέπει να αναγνωριστεί και να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια της λύσης. Αυτή είναι η διαχρονική θέση του ΑΚΕΛ, η οποία είναι καταγεγραμμένη σε όλες τις αποφάσεις του κόμματος, όπως και στο πρόγραμμα του Προέδρου. Παράλληλα, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως υπάρχει και το θέμα των εποίκων που ζουν στην Κύπρο μεγάλο διάστημα, ένα θέμα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με ανθρωπιστικά κριτήρια. Είναι στα πλαίσια αυτής της λογικής που υπήρξε και η πρόταση των 50 χιλιάδων εποίκων. Βέβαια, σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται η οποιαδήποτε λύση να δικαιώσει το έγκλημα πολέμου, όπως δεν μπορεί να επιτρέψουμε η λεγόμενη ανθρωπιστική πτυχή να αλλοιώσει τον δημογραφικό χαρακτήρα της Κύπρου. Όσο μένει άλυτο το κυπριακό πρόβλημα, ελλοχεύουν κίνδυνοι, τους οποίους όλοι γνωρίζουμε. Για να φτάσουμε στη λύση, χρειάζεται μια κοινή συνισταμένη και μια προσέγγιση που θα είναι προϊόν αντιπαράθεσης θέσεων και επιχειρημάτων, αλλά που θα στηρίζεται στην αντικειμενικότητα και στην αλήθεια, πάντα με γνώμονα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του κυπριακού λαού. Αναμφισβήτητα, ένα πρόβλημα που υπάρχει για σχεδόν 40 χρόνια έχει καταστεί περίπλοκο και οι διάφορες πτυχές του ακόμα πιο περίπλοκες. Ο αντίπαλος είναι πολύ ισχυρός, γι' αυτό και πρέπει ο αγώνας μας να είναι κοινός.

Από το '74, όταν άρχισε η πολιτική του μαζικού εποικισμού της κατεχόμενης Κύπρου από την Τουρκία, η δημογραφική ισορροπία του νησιού έχει αλλάξει. Μεγάλος μέρος των Τουρκοκυπρίων, όπως όλοι έχετε πει, έχει μεταναστεύσει, με αποτέλεσμα το ισοζύγιο να αλλάζει διαρκώς υπέρ των εποίκων σε πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Ο πολλαπλασιασμός τους είναι που εκ των πραγμάτων δημιουργεί νέα δεδομένα και απαιτήσεις σε πολιτικές, οικονομικές και συνταγματικές πτυχές. Δεν υπάρχει άλλη οδός από την επιμονή σε μια λογική πολιτικής αρχών και όχι πολιτικής συμβιβασμού.

Η διαδικασία των συνομιλιών πρέπει να ενισχύεται με ειλικρινείς τοποθετήσεις και καλή διάθεση, τόσο από εκείνες τις δυνάμεις στην άλλη πλευρά που θέλουν λύση όσο και από τις δυνάμεις του εσωτερικού, ακόμα και εκεί που διαφωνούν. Δεν έχει κανένας την αυταπάτη ότι είναι εύκολο να βρούμε λύση. Η διαιώνιση του προβλήματος, όπως και οι διαχρονικές φαινομενικές εναλλαγές θέσεων της άλλης πλευράς και η πολιτική που εφαρμόζει χάριν εντυπώσεων η Τουρκία καθιστούν ακόμα πιο περίπλοκο το πρόβλημα. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο, όμως, όλες οι πολιτικές δυνάμεις θα πρέπει να δείξουν τη μέγιστη υπευθυνότητα και να σταθούν αντάξιες σε αυτές τις ιστορικές για την Κύπρο στιγμές. Ο στόχος είναι η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Οποιαδήποτε άλλη εναλλακτική είναι καλοδεχούμενη, αν υπάρχει, αλλά πρέπει αυτή η εναλλακτική να επανενώνει τον λαό, τον τόπο, την οικονομία και τους θεσμούς και κυρίως να οδηγεί πράγματι σε απαλλαγή από τον βραχνά της κατοχής. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία πως μόνο μέσα από τις συνομιλίες θα φέρουμε την πολυπόθητη λύση στον τόπο μας. Μια λύση που θα κριθεί στο σύνολό της και κατά πόσον καθίσταται βιώσιμη και λειτουργική. Πιστοί στις αρχές που μας δεσμεύουν με το διεθνές δίκαιο, με τα ψηφίσματα και τις συμφωνίες που έχουμε συνομολογήσει με την άλλη πλευρά. Με επιμονή και αγωνιστική διάθεση, πρέπει να συνεχίσουμε με το ίδιο σθένος αυτήν την προσπάθεια, έτσι ώστε προβλήματα όπως ο εποικισμός να αντιμετωπιστούν σωστά κι αποτελεσματικά, ξεκαθαρίζοντας και ομοφωνώντας ότι άλλο είναι η αναγνώριση της ανθρωπιστικής πλευράς αυτού του θέματος και άλλο η αποδοχή μιας λύσης που θα τους μετατρέπει ουσιαστικά σε πλειοψηφία στην κοινή μας πατρίδα με τους Τουρκοκυπρίους.

Ο κ. Νίκος Κατσουρίδης είναι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ.

Ου γαρ οίδαμεν

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Η ωραιολογία, η φιλολογία, η κενολογία, η συνθηματολογία, η σοφιστεία και η πολυγλωσσία έχουν επιφέρει πρωτοφανή σύγχυση στον τόπο μας, όσον αφορά το κυπριακό πρόβλημα. Οι στερεότυπες λέξεις, όροι και φράσεις που ακούονται εδώ και χρόνια στον παράξενο «μονολογικού τύπου» δημόσιο διάλογο στην Κύπρο έχουν τόσο διαφορετικό περιεχόμενο, όσοι είναι και οι χρήστες τους. Έτσι, η περιγραφή της λύσης της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας είναι αυτή με το «σωστό περιεχόμενο», το «ανανικό περιεχόμενο», το «στρεβλό περιεχόμενο», το «ευρωπαϊκό περιεχόμενο» και πάει λέγοντας. Κατά τα άλλα, όλοι συμφωνούμε ότι, δυστυχώς, αυτή η λύση είναι η μόνη εφικτή υπό τις σημερινές περιστάσεις.

Με την ίδια αοριστία και ρηχότητα γίνεται αναφορά από όλους και στα βασικά χαρακτηριστικά της λύσης: Η λύση πρέπει να είναι λειτουργική και βιώσιμη, λέμε. Ο ένας εννοεί ότι λειτουργική λύση σημαίνει λύση όπου η πλειοψηφία κυβερνά και η μειοψηφία ελέγχει και ο άλλος ότι σημαίνει απλουστευτικά διακήρυξη συμφιλίωσης και συνεργασίας, περίπου, μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, διατυπωμένη με νομικούς όρους. Ούτε εάν ούτε πώς μπορεί συνταγματικά να διασφαλιστεί η λειτουργικότητα και βιωσιμότητα της λύσης απασχολεί επιστημονικά, σε βάθος και στη λεπτομέρεια τους χρήστες αυτής της ωραίας φράσης.

Εδώ και δεκαετίες περιγράφεται η λύση που θα βρεθεί ως λύση «συμβιβασμού». Και χαρακτηρίζεται αυτός ο συμβιβασμός ως οδυνηρός. Και όλοι είναι έτοιμοι να δεχθούν φραστικά την οδυνηρότητα του συμβιβασμού, αλλά ο καθένας βάζει κόκκινες γραμμές. «Δεν μπορεί να μην ισχύσει η αρχή "ένας πολίτης μία ψήφος"», λέει ο ένας. «Πού ξανακούστηκε να υπάρξει έκπτωση στο δικαίωμα ιδιοκτησίας;», λέει ο άλλος. «Αν δεν πάνε όλοι, μα όλοι, οι πρόσφυγες στα σπίτια τους, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η λύση», διακηρύσσει ο τέταρτος. «Ό,τι καταφέρουμε να πάρουμε», αποκρίνεται ο πέμπτος. Και πάμε γυρεύοντας…

Διακηρύττουμε ότι δεν θα δεχθούμε την «όποια λύση». Και πολύ ορθά. Ποια είναι όμως η «όποια λύση»; Στη γλώσσα της πολιτικής συνθηματολογίας και κομματικής αντιπαλότητας «όποια λύση» είναι η λύση που αποδέχονται πολιτικοί αντίπαλοι με «μειωμένες αντιστάσεις». Είναι η λύση που δεν υιοθετεί πλήρως και απόλυτα τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Και ποιες είναι αυτές οι αδιαπραγμάτευτες αρχές και αξίες; Πολιτειακά είναι αυτές του ενιαίου κράτους, όπως τονίζεται, που εδράζεται στη δημοκρατική αρχή. Και ποια είναι τα αδιαπραγμάτευτα ανθρώπινα δικαιώματα; Είναι το απόλυτο δικαίωμα ιδιοκτησίας του ατόμου, όπως διευκρινίζεται, που δεν μπορεί να το υποκαταστήσει η όποια ηγεσία.

Με αυτήν την ποικιλία προσλαμβανουσών πολιτικών παραστάσεων είναι που λειτουργεί ο διάλογος και η συνεννόηση ανάμεσα σ' εμάς τους Ελληνοκυπρίους. Γι' αυτό και υπάρχει η «τόση» ομογνωμία και συνεπακόλουθα η «τόση» συλλογικότητα στη διαχείριση του εθνικού μας προβλήματος! Και ευτυχώς που υπάρχει ομοθυμία στον τελικό στόχο, έστω, που είναι η επανένωση της Κύπρου και η απαλλαγή της από την τουρκική κατοχή. Όμως, το πώς αυτός ο στόχος θα επιτευχθεί και ποια εφικτή λύση θα οδηγήσει σ' αυτόν τον στόχο υπάρχουν πολλά συνθήματα και λίγες ορθολογικές απόψεις. Βολευόμαστε με την άνετη προσωρινότητα, απορρίπτουμε λεκτικά και μετά βδελυγμίας τη διχοτόμηση, επιλέγουμε τη σταδιακότητα ως την καλύτερη δεύτερη λύση, μιλούμε για ομοσπονδία τύπου ενιαίου κράτους και αγωνιζόμαστε – λεκτικά πάντοτε – για την εκδίωξη του τουρκικού στρατού και των εποίκων. Άλλα λέμε και άλλα εννοούμε ο καθένας. Μιλούμε για συμβιβασμό με το ύφος και την αυτοπεποίθηση του ισχυρού που εξαναγκάζει τον ανίσχυρο να δεχθεί τους όρους του. Πλειοδοτούμε ο ένας έναντι του άλλου σε προσδοκίες. Διαπραγματευόμαστε μεταξύ μας.

Καλούμε εδώ και χρόνια τον διεθνή παράγοντα να επέμβει για τον τερματισμό της κατοχής και για επανένωση του νησιού. Εναποθέσαμε τις ελπίδες μας, εδώ και χρόνια, στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Αρχίσαμε συνομιλίες για λύση του Κυπριακού υπό την αιγίδα αυτού του οργανισμού. Αποφάσισε εύστοχα ή άστοχα, εύκαιρα ή άκαιρα ο γενικός του γραμματέας να έλθει στην Κύπρο, για να ενισχύσει με τον τρόπο τον σωστό ή τον λανθασμένο τη διαδικασία των συνομιλιών και του λέμε άκομψα και εύσχημα: «Γενικέ, πήγαινε σπίτι σου» («G.S. go home»).

Αυτές οι τοποθετήσεις και διακηρύξεις μας αποδεικνύουν ότι δεν ξέρουμε ουσιαστικά τι θέλουμε. Ίσως δεν ξέρουμε και τι επιθυμούμε. Υπερτιμούμε εαυτούς, περιφρονούμε τον διεθνή παράγοντα και υποτιμούμε τον κίνδυνο της τουρκικής στρατιωτικής κατοχής και του εποικισμού για τη φυσική και εθνική επιβίωση των επόμενων γενιών. Ου γαρ οίδαμεν τι λέγουμε και τι ποιούμε…

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου είναι πρώην ευρωβουλευτής του ΔΗΣΥ.

Το απόρρητο των τηλεφωνικών επικοινωνιών

Του **ΑΡΙΣΤΟΥ ΤΣΙΑΡΤΑ**

Η προστασία του απορρήτου των τηλεφωνικών επικοινωνιών βρέθηκε τις τελευταίες μέρες στο επίκεντρο της δημόσιας συζήτησης. Αφορμή, η επαναφορά της προοπτικής τροποποίησης του Άρθρου 17 του Συντάγματος, που κατοχυρώνει το απαραβίαστο του απορρήτου της αλληλογραφίας και κάθε επικοινωνίας, καθώς και η συζήτηση για το κατά πόσον είναι θεμιτή η κάμψη της παρεχόμενης προστασίας, με σκοπό την πρόληψη και εξιχνίαση σοβαρών εγκλημάτων.

2.Η τροποποίηση της συγκεκριμένης πρόνοιας του Συντάγματος, μετά από μια δεκαετία ατελέσφορων συζητήσεων και διαφωνιών, προϋποθέτει νηφαλιότητα και αυτοσυγκράτηση, αφού αποτελεί μια κρίσιμη διαδικασία, με σημαντικές θεσμικές συνέπειες. Αν το εύρος και το περιεχόμενό της καθοριστεί μόνο υπό το βάρος της φόρτισης που δημιούργησαν τα πρόσφατα εγκληματικά περιστατικά, είναι δυνατόν το αναθεωρητικό εγχείρημα να απολέσει τη δυναμική που απαιτείται για την ολοκλήρωσή του, αλλά και να οδηγήσει σε αλλοιώσεις του δικαιοκρατικού συστήματος προστασίας των ατομικών δικαιωμάτων. Μπορεί, επίσης, να δημιουργήσει τη λανθασμένη εντύπωση ότι η προσπάθεια καταπολέμησης της εγκληματικότητας συνεπάγεται αναγκαστικά περιορισμούς στα δικαιώματα των πολιτών.

3. Λόγω του βεβαρημένου ιστορικού και των ιδιαίτερων συνθηκών της κυπριακής συνταγματικής τάξης, θα πρέπει να αντιμετωπιστεί εξαρχής και με πειστικό τρόπο ένα μείζον ζήτημα θεσμικής φύσεως: Το κατά πόσον, δηλαδή, μέσα στα περιθώρια που αφήνει το ισχύον Σύνταγμα, είναι επιτακτική και αναπότρεπτη η ανάγκη τροποποίησης μιας θεμελιώδους πρόνοιας, το κανονιστικό περιεχόμενο της οποίας αφορά και τις δύο κοινότητες.

4. Στην Κύπρο η έννομη συνέπεια της προστασίας του απορρήτου είναι η δέσμευση των αστυνομικών και δικαστικών αρχών από το απόρρητο των τηλεφωνικών επικοινωνιών. Διεθνή και ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα μόνο κατ' εξαίρεση επιτρέπουν αποκλίσεις από την προστασία της επικοινωνίας. Το άρθρο 8.2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επιτρέπει περιορισμό του δικαιώματος για συγκεκριμένους λόγους, που είναι ευρύτεροι από τους αντίστοιχους λόγους που διαλαμβάνει το Άρθρο 17 του Κυπριακού Συντάγματος. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ερμηνεύοντας τη συγκεκριμένη διάταξη, έκρινε ότι οι εξαιρέσεις από την προστασία του απορρήτου πρέπει να οριοθετούνται με αυστηρότητα, σαφήνεια και προβλεψιμότητα, αλλά και υπό την επιτήρηση ανεξάρτητου και αμερόληπτου οργάνου.

5.Η θεσμοθέτηση, υπό προϋποθέσεις, όρους και περιορισμούς και μετά από δικαστική απόφαση, της δυνατότητας άρσης του τηλεφωνικού απορρήτου, με σκοπό την πρόληψη και εξιχνίαση σοβαρών εγκλημάτων, συνιστά αναμφίβολα μια σημαντική εξέλιξη στα ζητήματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και τούτο επειδή η συνταγματική κατοχύρωση της άρσης του απορρήτου αποτελεί μια σημαντική ρωγμή στη θωράκιση ενός δικαιώματος που τυγχάνει αυξημένης προστασίας και εμφανίζει, στις σημερινές τεχνολογικές συνθήκες, υψηλό δείκτη διακινδύνευσης.

6.Στον βαθμό που η συζητούμενη θεσμική μεταβολή κινείται στη λογική της τροποποίησης του Συντάγματος, έχω την άποψη ότι επιβάλλεται να διευκρινιστεί, με πειστικό τρόπο, η στόχευση της συνταγματικής μεταβολής. Κατ' ελάχιστον, θα πρέπει, κατά την άποψή μου, να ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερες παράμετροι και εγγυήσεις που περιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της επικοινωνίας, καθώς και ο ευπρόσβλητος χαρακτήρας του τηλεφωνικού απορρήτου. Υπό τις δεδομένες συνθήκες, δεν θα πρέπει να παραβλέπεται ότι οι παρακολουθήσεις θα γίνονται πάντα με μυστικότητα, χωρίς να το γνωρίζει ο επηρεαζόμενος, ενώ, ακόμα και στην περίπτωση που επιδιώκεται η παραβίαση του απορρήτου ενός μόνο προσώπου, προσβάλλεται αναπόφευκτα το ίδιο δικαίωμα και άλλων προσώπων.

7.Η καταπολέμηση της εγκληματικότητας και η εξιχνίαση των εγκλημάτων αποτελεί έναν καθόλα θεμιτό στόχο. Η εισαγωγή συναφών ρυθμίσεων συνταγματικής περιωπής, που επηρεάζουν το απόρρητο της επικοινωνίας, βρίσκεται αναπόφευκτα στο μεταίχμιο των ανεκτών περιορισμών ενός δικαιώματος. Όπως μάλιστα καταδεικνύει η ιστορική εμπειρία, σε τέτοιας φύσεως εγχειρήματα υπάρχει πάντα ο κίνδυνος να χαθεί το όριο ανάμεσα σε μια αναγκαία και δικαιολογημένη εφαρμογή του νόμου και σε μια πράξη που εξυπηρετεί άλλες σκοπιμότητες.

8.Πάντως, στην πράξη θα κριθεί και θα διαφανεί αν με την τροποποίηση του Συντάγματος θα σταματήσουν οι παράνομες παρακολουθήσεις τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ή αν η προσφυγή στην έκδοση δικαστικού διατάγματος θα γίνεται μόνο εφόσον η πρόληψη ή η εξιχνίαση ενός εγκλήματος είναι αδύνατη ή ουσιωδώς δυσχερής χωρίς την άρση του απορρήτου. Μέχρι τότε δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι η καταπολέμηση της εγκληματικότητας με κάθε μέσο – και ιδίως η αδικαιολόγητη περιστολή των ατομικών δικαιωμάτων – δεν συμβιβάζεται με τις αρχές του κράτους δικαίου και με το ιδεώδες της απονομής της δικαιοσύνης.

Ο κ. Άριστος Τσιάρτας είναι νομικός.
aristostsiartas@gmail.com

Ζητείται Κτηνίατρος

Η εταιρεία, Vetagrica Ltd, μέλος του ομίλου εταιρειών Μ.Σ. Ιακωβίδης, αντιπρόσωποι στην Κύπρο των εταιρειών MERIAL S.A., Elanco Animal Health, Vetoquinol & Dupont Animal Health Solutions, ζητά ΚΤΗΝΙΑΤΡΟ.

Απαιτούμενα Προσόντα:
- Πτυχίο ΑΕΙ.
- Εμπειρία σε παραγωγικά ζώα.
- Δυναμική προσωπικότητα, με εξαιρετικές ικανότητες στην επικοινωνία και διαπροσωπικές σχέσεις.
- Καλή γνώση της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας.
- Χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.
- Άδεια οδηγού.

Προσφέρεται:
Ετήσιο ελκυστικό πακέτο απολαβών, αναλόγως προσόντων και πείρας, που περιλαμβάνει αυτοκίνητο, 13ο μισθό, ταμείο προνοίας, σχέδιο υγείας, ασφαλιστική κάλυψη.

Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται όπως αποστέλλουν το βιογραφικό τους μέχρι τις 10 Φεβρουαρίου 2010 στην πιο κάτω διεύθυνση:

MSJ GROUP OF COMPANIES **Vetagrica ltd**
Τ.Θ. 17020, 2260 Κ.Δ. ΛΑΤΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΣ
ΦΑΞ: 22610105, ΤΗΛ.: 22461040
E-Mail: info@vetagrica.com - Website: www.vetagrica.com

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ο Λιπέρτης στο σπίτι του

Ήταν δικαιολογημένη η συγκίνηση όλων όσων προσπάθησαν να επαναφέρουν τη μορφή του λαμπρού βάρδου της κυπριακής ποίησης Δημήτρη Λιπέρτη στο αρχοντικό της Κωνσταντίνου Παλαιολόγου στη Λευκωσία, το αρχοντικό όπου διέμεινε στα τελευταία χρόνια της ζωής του και στο οποίο έγραψε τα καλύτερα ποιήματα της ποιητικής του παραγωγής όταν αντίκρισαν την ανάγλυφη προτομή του στη Δημοτική Βιβλιοθήκη Λευκωσίας.

Την αποκάλυψη της ανάγλυφης προτομής πραγματοποίησε η Δήμαρχος Λευκωσίας, Ελένη Μαύρου, ύστερα από ένα σύντομο αλλά εξαιρετικά ωραίο πρόγραμμα. Με την ευκαιρία να υπενθυμίσουμε το γεγονός πως το σπίτι την ύστατη μόλις στιγμή διασώθηκε από την κατεδάφιση μιας και προσφερόταν για ανέγερση νέου οικήματος, κι αγοράστηκε από την Παγκύπρια Πολιτιστική Εταιρεία, ο Πρόεδρος της οποίας (ο γράφων) εξασφάλισε σχετικό δάνειο από τη Λαϊκή Τράπεζα, υποθηκεύοντας το ίδιο το σπίτι του, προκειμένου να καταστεί Μουσείο Λιπέρτη (μαζί με αρχεία: Κυπριακής διαλέκτου, κυπριακής λογοτεχνίας, κυπριακής λαογραφίας και νεότερης κυπριακής ιστορίας, από το 1878 κ.ε., και τελικά να μετατραπεί (εξαγοραζόμενο από το Δήμο Λευκωσίας) σε Δημοτική Βιβλιοθήκη. Ο Φώτος Ια. Φωτιάδης, φίλος της οικογένειας Μοδινού, ιδιοκτήτριας του σπιτιού, μαθητής τότε του Παγκυπρίου Γυμνασίου, ο οποίος γνώριζε προσωπικά και εκτιμούσε βαθύτατα το Δημήτρη Λιπέρτη και τον συναντούσε συχνά στο σπίτι του, ήταν ο πρώτος που πληροφορήθηκε την πρόθεση της ιδιοκτήτριας να πωλήσει το σπίτι για πολυκατοικία και ανησυχώντας κατέβαλε αμέσως κάθε προσπάθεια να το περισώσει ως μνημείο, «Το Σπίτι του Λιπέρτη». Πρώτος ο ίδιος έσπευσε και κατέβαλε 500 λίρες, σημαντικό τότες, για την εξαγορά του οικήματος. Ότι επιλογικά σήμερα θα έπρεπε να προστεθεί είναι η έκφραση θερμών ευχαριστιών του Κυπριακού λαού προς την Επιτροπή Μνήμης Δ. Λιπέρτη, από τους Φώτο Φωτιάδη, Πρόεδρο, Π. Στυλιανού, Χρ. Ανδρέου, Γ. Κατσούρη, Θ. Παπαδόπουλο, Π. Παπαπολυβίου και Νίκη Κοβή που κατέβαλε και καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για την αποκατάσταση του σπιτιού ό,που μεγαλούργησε την ύστατη περίοδο της ζωής του ο μεγάλος βάρδος ως «Σπίτι Δημήτρη Λιπέρτη». Παράλληλα εισηγούμαστε να ανεγερθεί η προτομή του Δ. Λιπέρτη, που φιλοτέχνησε ο Γ. Μαυρογένης με δαπάνη του Κοινωφελούς Επιστημονικού και Πολιτιστικού Ιδρύματος «Φώτος Φωτιάδης» σε χώρο παρακείμενο, που έχουμε υποδείξει, επίσης να μετονομαστεί μέρος της οδού Κ. Παλαιολόγου σε οδό Δ. Λιπέρτη και να σημανθεί ο χώρος του υπνοδωματίου και του γραφείου του ποιητή.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Αστυνομία ζώων

Οι δηλητηριάσεις ζώων στον τόπο μας είναι εκτός ελέγχου. Καθημερινά, ως οργάνωση, λαμβάνουμε τηλεφωνήματα από πολίτες που χάνουν τα ζώα τους από δηλητήρια. Δυστυχώς, εκτός ελαχίστων περιπτώσεων, οι κατά τόπους αστυνομικοί σταθμοί δείχνουν απροθυμία να διερευνήσουν τέτοιου είδους υποθέσεις και μάλιστα προσπαθούν με κάθε τρόπο να αποτρέψουν τους παραπονούμενους πολίτες να προχωρήσουν στην καταγγελία – μερικές φορές, σύμφωνα με σημερινή καταγγελία, τους ειρωνεύονται. Ως ζωοφιλικές οργανώσεις δεν έχουμε καμία δικαιοδοσία διερεύνησης τέτοιου είδους περιστατικών, είναι καθαρά υπόθεση της Αστυνομίας. Τελικά, για να γίνει οτιδήποτε, ο παραπονούμενος πρέπει να αποταθεί στο Αρχηγείο Αστυνομίας! Για χρόνια αγωνιζόμαστε για τη δημιουργία Αστυνομίας Προστασίας Ζώων. Μέχρι εκδήλωση διαμαρτυρίας έγινε από την οργάνωσή μας – με τη συμμετοχή εκατοντάδων πολιτών – έξω από το Υπουργείο Γεωργίας στις 23 Μαΐου 2009.

Στις 19 Οκτωβρίου 2009 λάβαμε απαντητική επιστολή από τον έντιμο αρχηγό της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, ο οποίος μας ανέφερε ότι η Αστυνομία θα αντιμετώπιζε θετικά το αίτημά μας για δημιουργία Αστυνομίας Ζώων και ότι είχαν ήδη ενημερώσει το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης για την τροχοδρόμηση της σχετικής διαδικασίας. Ως προϋπόθεση τέθηκε η έγκριση επιπρόσθετων θέσεων αστυφυλάκων ή ειδικών αστυνομικών.

Εκφράζουμε την ευαρέσκειά μας για τη θετική στάση του αρχηγού της Αστυνομίας και παρακαλούμε τον έντιμο υπουργό Δικαιοσύνης, το Υπουργικό Συμβούλιο, τους βουλευτές, αλλά και όλους τους εμπλεκόμενους στο θέμα φορείς όπως προωθήσουν άμεσα το θέμα αυτό.

ΜΑΙΡΗ ΧΡΥΣΟΧΟΥ-ΑΝΑΣΤΑΣΗ
Πρόεδρος του συνδέσμου «Φωνή για τα Ζώα της Κύπρου»

Δεν τον αντιπαθώ, τον φοβάμαι

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Μου έχει γίνει άγχος το κυριακάτικο άρθρο. Άγχος, τρόπος του λέγειν βέβαια: Θέλω να πω ότι μου είναι όλο και πιο δύσκολο να γράφω για το ίδιο θέμα, την ατζαμοσύνη του Προέδρου να διαπραγματευθεί το Κυπριακό.

Τόσο πολύ έχω καταπιαστεί με αυτό το θέμα – και μάλιστα στις λεπτομέρειες του – που ορισμένοι του ΑΚΕΛ έχουν την εντύπωση ότι αντιπαθώ τον Πρόεδρο. Θέλω να τους διαβεβαιώσω ότι δεν τον αντιπαθώ. Τον φοβάμαι. Φοβάμαι πού θα μας καταντήσει η ανικανότητά του να διαχειριστεί τις τύχες μας – κυρίως των παιδιών μας και αυτών που δεν ήρθαν ακόμα, αλλά έρχονται.

Δεν ξέρω πια τι άλλο να γράψω. Είμαι φρακαρισμένος. Βυθίζομαι συνεχώς στην αγωνία μου για το μέλλον του τόπου μου. Μου έχει γίνει εφιάλτης. Η απογραφή των πραγμάτων που συνθέτουν τον εφιάλτη είναι οδυνηρή. Εργάζονται, λένε, βάσει αρχών και προς την κατεύθυνση «δίκαιης λύσης». Αλλά ποιες αρχές και ποια δίκαιη λύση προδιαγράφουν οι προτάσεις προς τον Ταλάτ (ας ξεχάσουμε προς στιγμήν αυτά που απαιτούν οι Τούρκοι), αφού προδικάζουμε εμείς το τέλος μας, μόνοι μας, με την εκ περιτροπής προεδρία και τα συνακόλουθα; Γιατί δεν απαιτεί να συζητά πρώτα την κατοχή, αφού, αν την αφήσει τελευταία, αυτό θα σημαίνει και νομιμοποίησή της;

Διαφωνεί, λέει, ο Πρόεδρος (και το ΑΚΕΛ) με το πακέτο των τουρκικών προτάσεων για τη διακυβέρνηση. Τότε γιατί το συζητά; Είναι αξίωμα, όταν δέχεσαι και συζητάς κάτι στην πολιτική, δίνεις το μήνυμα ότι το ανέχεσαι.

Ποια είναι η πραγματική βάση του Κυπριακού; Δεν είναι η εισβολή και η κατοχή; Εμείς γιατί το φέραμε στα μέτρα των Τούρκων ως δικοινοτική διαμάχη, για την οποίαν «φταίμε και οι δύο πλευρές;» (έτσι μας λέει ο Πρόεδρος και το ΑΚΕΛ).

Ποιες είναι οι δύο πλευρές στο Κυπριακό; Εμείς και οι Τουρκοκύπριοι ή εμείς και η Τουρκία;

Το Κυπριακό, μας λένε, είναι πολιτικό πρόβλημα. Σύμφωνοι. Δεν είναι όμως και νομικό, που είναι και το ισχυρότερό μας όπλο;

Θα ξεκινήσουν, λένε, διαφωτιστική εκστρατεία. Δεν μας λένε όμως με ποιες θέσεις.

Στέλλει ο Πρόεδρος επιστολή στους ξένους ηγέτες και αντί να περιλάβει τις απόψεις της ελληνοκυπριακής πλευράς, περιλαμβάνει τις θέσεις του ΑΚΕΛ (εκ περιτροπής προεδρία κ.λπ.), θέσεις με τις οποίες διαφωνεί η πλειοψηφία του λαού. Και ας πούμε, χάριν συζήτησης, ότι οι Τούρκοι δέχονται τις προσφορές μας στο κεφάλαιο Διακυβέρνηση, τότε τι γίνεται; Θα πανηγυρίσουμε; Και αν αποδεχθούν και όλες τις πρόνοιες του Σχεδίου Ανάν, τι θα πράξει ο κ. Χριστόφιας και ο ερωτευμένος με το Σχέδιο, Άντρος Κυπριανού; Προσβλέπουν μήπως στην υποστήριξη Αναστασιάδη;

Μπορούν να μας πουν συγκεκριμένα και δίχως δικολαβισμούς ποιο είναι το αποτέλεσμα του παραμερισμού της 8ης Ιουλίου; Μα ποιο άλλο από το να μιλούμε εμείς για ομοσπονδία και οι Τούρκοι για συνομοσπονδία και με όπλο την εποικοδομητική ασάφεια να ερμηνεύει καθένας όπως θέλει, ό,τι θέλει.

Και το τελευταίο, γιατί βαρέθηκα να τα γράφω και να τα ξαναγράφω. Πότε ανακάλυψε ο κ. Χριστόφιας ότι τα πάντα αποφασίζονται στην Άγκυρα και μας το είπε τις προάλλες ως την ανακάλυψη του αιώνα; Και πού πάει η θέση του, που την έλεγε με τόση σιγουριά και τόσο στόμφο «η λύση από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους»;

Όλα αυτά είναι αφόρητα. Και εγώ, ένας αφελής γραφιάς, κρέμομαι απελπισμένα από τη σκέψη πως ό,τι γίνεται, ό,τι μας περιβάλλει τα τελευταία δύο χρόνια, δεν είναι αληθινά, δεν είναι πραγματικά, δεν συμβαίνουν, δεν μπορεί να συμβαίνουν. Η Κύπρος ζει σήμερα την εποχή της οργής. Είμαι οργισμένος με την ταχύτητα που οδηγούμαστε προς το τέλος.

Εδώ σταματώ. Βαρέθηκα να κάνω κήρυγμα σε μια πυκνοκατοικημένη έρημο.

geeliades@gmail.com

EPA

Περιμένοντας τον Μπαν Κι Μουν.

Τηλεδικαστήρια

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Πολύ καλά έκανε ο αρχηγός της Αστυνομίας, κ. Μιχαλάκης Παπαγεωργίου και επέβαλε μορατόριουμ δηλώσεων στους υφισταμένους του, γιατί είναι αλήθεια ότι αυτό που ζούμε δεν είναι πολυφωνία, αλλά Βαβυλωνία. Η δολοφονία του Άντη Χατζηκωστή ανέδειξε για μια ακόμη φορά την ανευθυνότητα και την επιπολαιότητα με την οποίαν αστυνομικοί και δημοσιογράφοι διασύρουν ανθρώπους και δολοφονούν χαρακτήρες, οι πρώτοι από δίψα για προβολή και οι δεύτεροι από την εκτός κάθε δεοντολογίας σπουδή για το κυνήγι της είδησης στη ζούγκλα της ενημέρωσης.

Να μας συμπαθεί ο κ. Παπαγεωργίου, αλλά οφείλουμε να του υποδείξουμε ότι μορατόριουμ δηλώσεων θα πρέπει να επιβάλει και στον ίδιο του τον εαυτό, διότι, αν κρίνουμε από τη συνέντευξη που έδωσε την περασμένη Τρίτη στην κρατική τηλεόραση, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι έχει προσβληθεί από το μικρόβιο της πολυλογίας. Είδαμε και στο παρελθόν υπουργούς Δικαιοσύνης, αρχηγούς Αστυνομίας, ακόμη και αρχιεπισκόπους να δικάζουν και να καταδικάζουν από τηλεοράσεως, είχαμε όμως την πεποίθηση ή την ψευδαίσθηση ότι ο κ. Παπαγεωργίου είναι σοβαρός άνθρωπος και δεν διαπράττει τόσο σοβαρά ατοπήματα.

Τον αρχηγό της Αστυνομίας ποιος θα τον διατάξει να μη μιλά;

Όταν τον ακούσαμε να δηλώνει με περισσή σιγουριά και απύθμενη άνεση ότι η Αστυνομία έχει στα χέρια της τους εκτελεστές και τους ηθικούς αυτουργούς της δολοφονίας Χατζηκωστή, στη συνείδησή μας εδραιώθηκε ακόμη περισσότερο η πεποίθηση ότι ένας από τους λόγους για τους οποίους αυτός ο τόπος δεν θα προκόψει είναι γιατί δεν ευτύχησε να έχει στα καίρια πόστα ανθρώπους που να λένε λιγότερα από εκείνα που πρέπει και να πράττουν περισσότερα από εκείνα που λένε. Ως αρχηγός της Αστυνομίας, αλλά και ως νούσιμος άνθρωπος, ο κ. Παπαγεωργίου όφειλε να γνωρίζει αυτό που ξέρει ο πρωτοετής φοιτητής της νομικής, ο δόκιμος αστυνομικός, αλλά και ο μαθητευόμενος δημοσιογράφος, ότι δηλαδή το τεκμήριο της αθωότητος ισχύει για τον κάθε πολίτη και μόνον ενώπιον δικαστηρίου μπορεί να καταρριφθεί.

Επειδή ο κ. Παπαγεωργίου δεν είναι ούτε πρωτοετής φοιτητής της νομικής ούτε δόκιμος αστυνομικός, αλλά ούτε και μαθητευόμενος δημοσιογράφος, επικαλέστηκε το τεκμήριο της αθωότητος, όταν ρωτήθηκε για την υπόθεση των αστυνομικών που εμπλέκονται στο φιάσκο της απόδρασης Κίτα. Για τους αστυνομικούς, δηλαδή, ισχύει το τεκμήριο της αθωότητας, αλλά για τους υπόλοιπους πολίτες όχι, σύμφωνα με τον δείκτη ευαισθησίας του αρχηγού της Αστυνομίας, κ. Μιχαλάκη Παπαγεωργίου, ο οποίος υπέκυψε στη γοητεία που ασκεί η έρμη η κάμερα και πήγε αδιάβαστος στην Αιμιλία Κενεβέζου, η οποία έβγαλε τρεις ειδήσεις: Μια για τον φόνο του Άντη Χατζηκωστή, μια για τη σορό του Τάσσου Παπαδόπουλου και μια για τον αρχηγό της Αστυνομίας: Ότι, στην προσπάθειά του να πείσει ότι οι ανακρίσεις για τις δυο αυτές σοβαρές υποθέσεις βαίνουν καλώς, διέπραξε αυτό για το οποίο εγκαλεί τους υφισταμένους του, δηλαδή έβγαλε τη γλώσσα του περίπατο. Αλήθεια, τον αρχηγό της Αστυνομίας ποιος θα τον διατάξει να μην παριστάνει τον από τηλεοράσεως δικαστή; Κάποιος υπουργός μήπως; Ο γενικός εισαγγελέας; Οι πολιτικοί; Όλοι αυτοί που όλα τα ξέρουν και όλα τα κρίνουν, χωρίς να λογαριάζουν κανέναν; Ή εμείς οι δημοσιογράφοι που τους στρώνουμε το χαλί πρωί, μεσημέρι, βράδυ, εφτά μέρες τη βδομάδα, χειμώνα-καλοκαίρι, για μιαν «αποκλειστικότητα» κι όποιον πάρει ο χάρος;

antoniou@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Η «σιγουριά» του ανασφαλούς

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Το πρώτο άρθρο σε αυτήν τη στήλη, πριν από 15 μήνες (2/11/2008), είχε τίτλο «Οι δύο βάρκες και η μέγκενη». Στόχος τότε ήταν να καταδειχθεί το αδιέξοδο της πολιτικής του Προέδρου Χριστόφια, ο οποίος, στην προσπάθειά του να σχοινοβατήσει μεταξύ των δύο τάσεων του Κυπριακού, χωρίς να έχει απώλειες, θα βρισκόταν στη μέγκενη των εξελίξεων.

Γράφαμε τότε: «Οι προσδοκίες και των δύο τάσεων σιγά-σιγά διαψεύδονται. Ο Πρόεδρος δεν κατάφερε να εκφράσει κανέναν. Όχι επειδή δημιούργησε τη δική του σχολή (όπως θα έπρεπε), αλλά επειδή επιχειρεί απεγνωσμένα και ανεπιτυχώς να ακροβατήσει μεταξύ των ζητουμένων που οι δύο πλευρές τού επιβάλλουν. Έτσι σήμερα, μαζί με την ελπίδα πολλών ότι ο Χριστόφιας είναι αποφασισμένος να προχωρήσει σε λύση, ανεξαρτήτως πολιτικού και κομματικού κόστους, αλλά και το άλλοθι των ηγεσιών του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ ότι θα συμμετέχουν και θα επηρεάζουν τον Πρόεδρο, καταρρέει και η αφελής θεωρία της "συντροφικότητας" με τον Ταλάτ, αφήνοντας ολόκληρο το σύστημα μετέωρο και πληγωμένο».

Πιστεύω ότι η πιο πάνω παράγραφος προέβλεψε το σήμερα. Τη λανθασμένη δηλαδή τακτική του επιθυμώ να «παίξω στα σίγουρα» που επέλεξε ο Πρόεδρος, η οποία από οδηγό τον κατέστησε ουραγό των εξελίξεων. Και εξηγούμε:

Ο Δημήτρης Χριστόφιας με την εκλογή του δημιούργησε κινητικότητα στο Κυπριακό, κάτι που του έδωσε αξιοσημείωτο πεδίο κινήσεων τον πρώτο καιρό. Του αφέθηκε μάλιστα η πρωτοβουλία να βάλει από μόνος του σχεδόν τους όρους και τις διαδικασίες του νέου γύρου συνομιλιών. Για να επιλέξει ο ίδιος μια μακρά διαδικασία, χωρίς να λαμβάνει υπόψη σχεδόν καθόλου τα ορόσημα που υπήρχαν μπροστά ούτε και το ενδεχόμενο να μην έχει μόνιμα το πάνω χέρι αυτός που θεωρούσε φίλο, ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Προσπάθησε ο κ. Χριστόφιας με αυτόν το τρόπο να χειριστεί τόσο το δύσκολο εσωτερικό μέτωπο, που προσπαθούσε να «μανιπουλάρει» με διφορούμενες ενέργειες διεσπαρμένες στον χρόνο, όσο και το διεθνές σκηνικό, με τη θεωρία της λύσης από τους Κυπρίους αποκλειστικά.

Και τα δύο παιχνίδια «σιγουριάς» του Προέδρου κατέρρευσαν. Και αυτό έγινε όχι μόνο διότι εφ' όλης της ύλης στηρίζονταν σε λάθος δεδομένα, αλλά κυρίως επειδή ο ίδιος προσπαθούσε να κρύψει πίσω από την τακτική του την ανασφάλειά του. Στο εσωτερικό, αφενός, ότι δεν μπορεί να νιώθει μακριά το ΔΗΚΟ και την ΕΔΕΚ ούτε και να αντέχει να έχει ως στενό συνομιλητή τον ΔΗΣΥ. Στο Κυπριακό, αφετέρου, φάνηκε από την αρχή τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς ότι έκτισε μια στρατηγική απόλυτα εξαρτημένη από την παρουσία και τη «συντροφικότητα» του κ. Ταλάτ.

Δυστυχώς, για τον Δημήτρη Χριστόφια, ούτε το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ τού έκαναν μέχρι σήμερα το χατίρι να τον αφήσουν ήρεμο να διαχειριστεί όπως ήθελε τα θέματα, έστω και για λίγο. Πολύ χειρότερα, δε, όλη του η επένδυση στον κ. Ταλάτ κινδυνεύει με απόλυτη κατάρρευση. Γιατί, για το χατίρι του «συντρόφου» του, ο Πρόεδρος έκανε παραχωρήσεις (εκ περιτροπής προεδρία και έποικοι), άφησε πίσω όλα τα κεφάλαια στα οποία η πλευρά μας έχει αυξημένες απαιτήσεις, εκτέθηκε απίστευτα διεθνώς και δημιούργησε προσδοκίες που τις πλείστες φορές δεν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα. Και να έλεγε κανείς ότι ο κ. Ταλάτ ανταποκρίθηκε σε όλες αυτές τις φιλοφρονήσεις, θα φαινόταν γελοίος…

Ουδείς μπορεί να αμφισβητεί τη χρησιμότητα της παρουσίας Ταλάτ για τη λύση του Κυπριακού, ειδικά αν την θέσει σε αντιδιαστολή με τη θεωρούμενη ως επικρατέστερη σήμερα άνοδο του κ. Έρογλου. Το απίστευτο μειονέκτημα, όμως, της απόλυτα βασισμένης στην παρουσία Ταλάτ στρατηγικής του Προέδρου είναι ότι έκανε δικό του ένα πρόβλημα που έπρεπε να είναι όλων των υπολοίπων. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ελλοχεύει σήμερα ο κίνδυνος να παραχωρήσει ο κ. Χριστόφιας ακόμη περισσότερα πράγματα χωρίς ανταλλάγματα, προκειμένου να βοηθήσει τον απελπισμένο φίλο του και τελικά να μείνει εντελώς μετέωρος.

Δυστυχώς για όλους μας, κανείς παίκτης δεν κέρδισε ποτέ πουθενά, όταν επιχείρησε να παίξει στα «σίγουρα». Έτσι και ο δικός μας Πρόεδρος. Που από μόνος του κατάφερε να μεταβεί από τη «σιγουριά» του ανασφαλούς στο ρίσκο του μεγαλύτερου τζογαδόρου.

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Βιβλίο και θάλασσα

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Οι όμορφες πράξεις των ανθρώπων πρέπει να επαινούνται. Ιδιαίτερα σε καιρούς που η περιρρέουσα ατμόσφαιρα μυρίζει θάνατο, έγκλημα, βία, ναρκωτικά, σκάνδαλα... Ιδιαίτερα όταν το κυρίαρχο σύστημα προβάλλει ένα όραμα επιτυχίας και ευτυχίας που ταυτίζεται απόλυτα με το χρήμα και την ύλη, αδιαφορώντας για την πνευματική, ηθική και αισθητική καλλιέργεια των ανθρώπων και ιδιαίτερα των νέων μας. Ιδιαίτερα επίσης όταν η κοινωνία εθίζεται σε έναν καταναλωτικό τρόπο ζωής, ο οποίος αποβάλλει στην ουσία δράσεις που έχουν σχέση με την ύπαρξη και λειτουργία του ανθρώπου, όχι μόνο ως υλικού αλλά και ως πνευματικού όντος.

Μια όμορφη λοιπόν πράξη, που αξίζει κάθε έπαινο στους εμπνευστές της, γιατί κατά την άποψή μου πηγαίνει κόντρα στους καιρούς της αποπνευματοποίησης, είναι και το άνοιγμα μιας μικρής βιβλιοθήκης σε μια παραλιακή καφετέρια της Λεμεσού. Βιβλίο και θάλασσα. Πνεύμα και φύση. Γνώση και αισθητική. Δεν είναι πράγματι ωραίο και δημιουργικό ν' ανοίγεις ένα βιβλίο και να έχεις παρέα το «απέραντο γαλάζιο» του Ελύτη; Να διαβάζεις μια ιστορία και ν' ακούς το κύμα που σπάει αφρισμένο στα βράχια; Να γνωρίζεις άλλους κόσμους και πολιτισμούς και να ταξιδεύεις με το πέταγμα των γλάρων ή κοιτάζοντας τις μικρές ψαρόβαρκες και τα υπέρογκα πλοία, που άλλα έρχονται και άλλα φεύγουν για άλλες άκρες της γης;

Οι καφετέριες-βιβλιοθήκες και τα βιβλιοπωλεία-καφετέριες είναι μια νέα πρόταση που άρχισε να διαδίδεται σιγά-σιγά σε πολλές πόλεις του κόσμου. Βιβλιοθήκες και βιβλιοπωλεία υπάρχουν επίσης σε θέατρα, σε μουσεία, σε ιστορικά κτήρια. Δεν είναι μόδα, είναι μια εναλλακτική πολιτιστική πρόταση. Από τη μια καλύπτει τις ανάγκες εκείνων των ανθρώπων που δεν τους έχει κυριεύσει η ποδοσφαιροποίηση και σαπουνοπεροποίηση του μυαλού, που δεν συζητούν για τις σειρές της τηλεόρασης, τα ριάλιτι και τα κουτσομπολιά γύρω από τη ζωή των επωνύμων και των celebrities, που δεν αφήνονται στην απάθεια, την αδιαφορία και την άγνοια. Από την άλλη είναι μια μορφή διαπαιδαγώγησης των παιδιών και των νέων ανθρώπων.

Στην Κύπρο υστερούμε πολύ σε αυτόν τον τομέα. Οι Κύπριοι, παρ' ότι μορφωμένος λαός με πανεπιστημιακά διπλώματα, δεν διαβάζουμε. Είμαστε λάτρεις του εικονικού πολιτισμού. Η γνώση μας εξαντλείται κυρίως στις ειδήσεις της τηλεόρασης και στα λόγια των πολιτικών και η ψυχαγωγία μας στη νυχτερινή διασκέδαση και στα γήπεδα. Το κακό δεν είναι φυσικά σε αυτά, αλλά στο ότι, απόλυτα κυριευμένοι από την υλιστική αντίληψη της ζωής, δεν νιώθουμε την ανάγκη να αναθεωρήσουμε τον τρόπο ζωής μας ή να ενσωματώσουμε σε αυτόν και την πνευματική ψυχαγωγία. Αυτή η ελαφρότητα και ευκολία της ζωής μεταφέρεται και στα παιδιά μας. Αρνούνται ή αποφεύγουν σήμερα τα παιδιά μας να διαβάζουν βιβλία, να πηγαίνουν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, να μπαίνουν σε πιο βαθιά νερά σκέψης.

Και όμως το βιβλίο ανοίγει στους ανθρώπους νέους ορίζοντες. Καλλιεργεί τη γνώση, την κρίση και τη φαντασία, εμπλουτίζει το λεξιλόγιο, την έκφραση, τις ιδέες, προβάλλει αξίες και ιδανικά. Μέσα από τη γνωριμία με ιστορικές εποχές, πολιτικές καταστάσεις, ιστορίες προσωπικοτήτων, μνημεία και έργα πολιτισμού και επιστήμης, γνωρίζουμε καλύτερα τον κόσμο, το πολιτικό και κοινωνικό περιβάλλον, εθνικό και παγκόσμιο, και ανακαλύπτουμε πολλές φορές και άγνωστες πτυχές του εαυτού μας.

Το παράδειγμα της παραλιακής καφετέριας είναι αισιόδοξο. Κρύβει μέσα του ρομαντισμό, γιατί είναι ένα βήμα ομορφιάς μέσα στις πολλές πράξεις ασχήμιας που μας περιβάλλουν. Στη μικρή βιβλιοθήκη δόθηκε το συμβολικό όνομα «Παρά θίν' αλός», γιατί, όπως αναφέρουν οι δημιουργοί της (οι ιδιοκτήτες Α. Αριστείδου και Χ. Γαβριήλ και ο πανεπιστημιακός Μ. Σοφοκλέους), «ακριβώς στην καφετέρια "Μπαράκι Εναέριος", που βρίσκεται επί της αποβάθρας του Εναερίου, θα μπορεί πλέον ο κάθε επισκέπτης να απολαμβάνει ένα βιβλίο, κυριολεκτικά, πάνω στα κύματα της θάλασσας, έτσι όπως γινόταν κάποτε στο πάλαι ποτέ θρυλικό καφενείο "Ακταίον"... Δηλαδή, θα μπορεί ο καθένας πλέον να απολαμβάνει τον καφέ ή το ποτό του και να κουβεντιάζει "παρέα" μ' ένα αξιόλογο βιβλίο και, όποτε αυτό θα είναι βολικό, με τον συγγραφέα του. Θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία στις εκδόσεις για τη Λεμεσό, έτσι ώστε οι επισκέπτες που έρχονται στη Λεμεσό να μπορούν να τη γνωρίσουν και μέσα από τις εκδόσεις για την πόλη αυτή από αξιόλογους συγγραφείς. Για πολλά νέα ζευγάρια, που έχουν μικρά παιδάκια και πολλές φορές θα ήθελαν να απολαύσουν τον καφέ τους σε κάποια καφετέρια, ειδικότερα τον χειμώνα, θα μπορούν να βρίσκουν για τα παιδιά τους αξιόλογα παιδικά βιβλία, που έχουν σχέση με την Κύπρο, για να τα διαβάζουν μαζί».

Φαίνεται ότι δεν έχουν χαθεί οι πνευματικές ανησυχίες και ευαισθησίες. Ο Πλούταρχος άλλωστε είναι εδώ και μας θυμίζει: «Η ευτυχία του ανθρώπου βρίσκεται στη μόρφωση και την παιδεία, όχι στα υλικά του αγαθά, που η τύχη τού τα χορηγεί ή τα αφαιρεί κάθε φορά κατά τη θέλησή της».

Δρ Φιλοσοφίας,
rodo@primehome.com

«Περισσότερη Ευρώπη, λιγότερος επαρχιωτισμός»

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Η πρόσφατη υπερψήφιση από την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της έκθεσης της Ολλανδέζας εισηγήτριας του ΕΛΚ Ria Oomen-Ruijten για την Τουρκία, στην οποία για πρώτη φορά γίνεται αναφορά στο θέμα των εποίκων και στην υποχρέωση της Τουρκίας για επιστροφή της πόλης της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της, ήταν ασφαλώς μια σημαντική επιτυχία της ελληνοκυπριακής πλευράς.

Κυρίως, όμως, η επιτυχία αυτή επιβεβαιώνει μια βασική παραδοχή: Κανένα πεδίο δεν είναι πιο ευνοϊκό για την ελληνοκυπριακή πλευρά από ό,τι η Ε.Ε., αρκεί να γίνεται σωστή δουλειά και προετοιμασία, όπως συνέβη με τη συγκεκριμένη έκθεση. Στο γήπεδο αυτό πετύχαμε τη μεγαλύτερη διπλωματική επιτυχία μας τα τελευταία 50 χρόνια, με την ένταξη στην Ε.Ε. Στο γήπεδο αυτό έχουμε κερδίσει τις πιο θετικές αποφάσεις-ψηφίσματα υπέρ των δικών μας θέσεων.

Τη δυναμική που δημιουργούσε η προοπτική ένταξης της Τουρκίας στην Ε.Ε. αξιοποιήσαμε για να καλλιεργηθεί κινητικότητα στο Κυπριακό, η οποία οδήγησε σε υποβολή σχεδίου λύσης. Το περιεχόμενο του σχεδίου λύσης και το αν καλώς ή κακώς απερρίφθη, προφανώς δεν είναι αντικείμενο του παρόντος σχολίου. Δεν χωρά όμως αμφιβολία ότι η αφετηρία της προσπάθειας για λύση που οδήγησε ώς τα δημοψηφίσματα – ασχέτως τελικής κατάληξης – είχε να κάνει με την ένταξη των δύο χωρών στην Ε.Ε.

Παρά τη συνεχιζόμενη διαίρεση του νησιού, η ένταξη στην Ε.Ε. ενίσχυσε την κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ χωρίς τη συμμετοχή της Κύπρου στην Ε.Ε. οι προοπτικές για την εξεύρεση μιας σωστής λύσης του Κυπριακού θα ήταν απειροελάχιστες.

Στο γήπεδο αυτό, την Ε.Ε., θα πρέπει να ενισχυθούν ακόμα περισσότερο οι συμμαχίες της Κύπρου. Η Κύπρος, λόγω μεγέθους, έχει περιορισμένη δύναμη, ενώ η δεινή διπλωματική θέση της Ελλάδας, λόγω των δικών της οικονομικών προβλημάτων, δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο την παρούσα κατάσταση. Αυτό θα πρέπει να αναπληρωθεί με πρωτοβουλίες της κυπριακής κυβέρνησης, αλλά και των Κυπρίων πολιτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση της πολιτικής της Ε.Ε. σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος, όπως το περιβάλλον, η μετανάστευση, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η πορεία της ίδιας της Ε.Ε.

Βέβαια, για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο, θα πρέπει η πολιτική ηγεσία της Κύπρου να έχει πρωτίστως ένα πλάνο ευρωπαϊκής πολιτικής για τη χώρα και φυσικά να πιστεύει στην ίδια την Ε.Ε. Και δυστυχώς, από την περίοδο Κληρίδη και μετά, η ευρωπαϊκή πολιτική της Κύπρου αντιμετωπίζεται περίπου σαν «αναγκαίο κακό».

Ο προηγούμενος Πρόεδρος, ο Τάσσος Παπαδόπουλος, ουδέποτε πίστεψε στην ευρωπαϊκή στρατηγική των κυβερνήσεων Κληρίδη. Τη συμφωνία στο Ελσίνκι την είχε χαρακτηρίσει «ανάθεμα». Την ίδια την ένταξη τη θεωρούσε «όνειρο θερινής νυκτός». Ως Πρόεδρος αργότερα, σε ερώτημα δημοσιογράφου «αν ανησυχεί από την απομόνωση της Κύπρου εντός Ε.Ε.», είχε απαντήσει το αμίμητο «τι σημαίνει απομόνωση; Θα πηγαίνω στις δεξιώσεις και δεν θα μου δίνουν φαγητό;». Επί των ημερών του η παρουσία της Κύπρου σε ευρωπαϊκό επίπεδο ήταν εντελώς άχρωμη, ενώ ουδεμία σημαντική πρωτοβουλία (πλην κυπριακών ζητημάτων) ελήφθη, ούτε από τον ίδιο ούτε από στελέχη των κομμάτων που τον στήριζαν. Αντιθέτως, η εικόνα της Κύπρου στην Ευρώπη επιδεινώθηκε, κάτι που εκφράστηκε με σκληρές δηλώσεις εναντίον της ελληνοκυπριακής πλευράς.

Ο νυν Πρόεδρος, Δημήτρης Χριστόφιας, δηλώνει ευθέως ότι δεν πιστεύει ούτε ο ίδιος ούτε το κόμμα του στις ιδεολογικές αξίες της Ε.Ε. και ότι δεν αντιτίθεται στην ένταξη λόγω του εθνικού θέματος. Πάλι καλά… Την ίδια ώρα, όμως, κινήσεις που θα ενίσχυαν τον διεθνή ρόλο της Κύπρου, όπως π.χ. η ένταξη στον «Συνεταιρισμό για την Ειρήνη», δεν υλοποιούνται, προφανώς λόγω ιδεολογικών αγκυλώσεων.

Αυτό που χρειάζεται η Κύπρος είναι περισσότερη Ευρώπη και λιγότερο «επαρχιωτισμό». Η Κύπρος πρέπει να είναι ενεργό και δραστήριο μέλος της Ε.Ε. Οφείλει να έχει σχέδιο για την Ευρώπη και τον ρόλο της σ' αυτήν, να παίρνει πρωτοβουλίες που υπηρετούν αυτό το σχέδιο και να μη συμπεριφέρεται με κλασικά επαρχιώτικα σύνδρομα. Να κάθεται δηλαδή αμήχανα στο περιθώριο και να μιλάει μόνο για θέματα που την αφορούν.

Αν η Κύπρος δείχνει ενδιαφέρον μόνο για τα δικά της θέματα, τότε και οι εταίροι της θα αδιαφορούν γι' αυτήν. Τόσο απλά.

Σύμβουλος στρατηγικής
και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Σκληρή πραγματικότητα

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

«**Π**άγωμα των προσλήψεων το 2010... Πάγωμα συντάξεων και μισθών στο Δημόσιο για το 2010... Καμιά αναπροσαρμογή επιδόματος για δύο χρόνια... Περικοπή υπερωριών κατά 30%...» Και τώρα το κουίζ: σε ποιο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνονται τα παραπάνω, αυτό που θα ανακοινώσει προσεχώς ο κ. Παπανδρέου ή εκείνο που εξήγγειλε ο κ. Καραμανλής στη ΔΕΘ πέρυσι τον Σεπτέμβριο; «Και στα δύο», είναι η σωστή απάντηση.

Ολα δείχνουν πως η σκληρή δημοσιονομική πραγματικότητα και ο συνδυασμός πιέσεων αγορών και Κομισιόν θα αναγκάσουν στο τέλος τον νυν πρωθυπουργό να κάνει αυτό που έβλεπε τις νύχτες σαν τον χειρότερο εφιάλτη του, να εφαρμόσει το πρόγραμμα του αντιπάλου του. Είναι προφανές πως δεν είναι καθόλου, μα καθόλου, εύκολο για έναν άνθρωπο σαν τον κ. Παπανδρέου. Πρώτα απ' όλα, γιατί πίστευε πραγματικά μέσα του πως κέρδισε με μια θηριώδη διαφορά επειδή ο κόσμος πίστεψε στις εξαγγελίες του, την πράσινη ανάπτυξη και τη διαπίστωση πως «λεφτά υπάρχουν». Δεύτερον, γιατί θεωρεί τον εαυτό του εκφραστή ενός σοσιαλιστικού ρεύματος, όπως άλλωστε εξυπακούεται από την προεδρία της Σοσιαλιστικής Διεθνούς. Τρίτον, επειδή, ακόμη και σήμερα, δεν μπορεί να καταλάβει πως, παρά τις δηλώσεις και τις μαραθώνιες συνεντεύξεις, οι κερδοσκόποι και οι αγορές συνεχίζουν να πιέζουν την Ελλάδα σαν να μην υπάρχει αύριο.

Ο κ. Παπανδρέου κατάλαβε πλέον ότι δεν υπάρχει ελληνική ουτοπία χωρίς ΜΑΤ και πόνο, και πως ο κόσμος των θαυμάτων της Λούκας δεν ήταν ποτέ εφικτός

Είναι αργά τώρα για να σκεφθεί ο ίδιος κατά πόσον παρασύρθηκε από την κ. Κατσέλη σε ένα πρόγραμμα που δεν είχε καμία τύχη, γνωρίζοντας όσα του είχε μεταφέρει ο κ. Προβόπουλος.

Τώρα ήλθε η ώρα του λογαριασμού. Ο κ. Παπανδρέου νιώθει, ίσως δικαιολογημένα εν μέρει, πως η ιστορία είναι άδικη μαζί του. Πρέπει μέσα σε λίγους μήνες να διαχειρισθεί όλες τις παθογένειες που του κληρονόμησαν τα προπατορικά δημοσιονομικά αμαρτήματα του ΠΑΣΟΚ του '80 και η ανεπάρκεια και απραξία των κυβερνήσεων Καραμανλή. Εδώ όμως είμαστε και η πολιτική και διαχείριση του κράτους δεν είναι ταινία που μπορείς να την ξαναγυρίσεις.

Τι θα πράξει ο πρωθυπουργός; Θα μπορούσε θεωρητικώς να δηλώσει πως «δεν γνώριζα το κατάντημα της χώρας, δεν είμαι διατεθειμένος να παραβώ τις αρχές μου και να εφαρμόσω αυτό το έκτρωμα που μου επιβάλλουν οι αγορές». Με άλλα λόγια, να πει «συγγνώμη για άλλη δουλειά είχα κάνει αίτηση». Δύσκολο να το πει ένας άνθρωπος με την παράδοση και το είσημα που τον χαρακτηρίζουν. Δεύτερη επιλογή να δηλώσει: «Αυτό το πρόγραμμα δεν βγαίνει παρά μόνο με μια οικουμενική κυβέρνηση». Και αυτό δύσκολο για έναν άνθρωπο που κέρδισε έπειτα από τόσες δυσκολίες και με 10%. Τρίτη λύση, είναι να καταπιεί αρχές, διαβουλεύσεις κ. λπ. και να κάνει αυτό που καταλαβαίνει ότι χρειάζεται, έστω και αν δεν είναι δικό του πιστεύω ή σχέδιο, έστω και αν στην υγεία δεν θα αποφασίζουν η Μαριλίζα και η Φώφη αλλά... ο Φραγκς πόσα κονδύλια θα ξοδευτούν.

Ο κ. Παπανδρέου άργησε πάρα πολύ να χωνέψει την, όντως αχώνευτη, πραγματικότητα. Τώρα όμως κατάλαβε ότι δεν υπάρχει ελληνική ουτοπία χωρίς ΜΑΤ και πόνο, και πως ο κόσμος των θαυμάτων της Λούκας δεν ήταν ποτέ εφικτός. Μπορεί και τώρα να πάρει τις αποφάσεις που πρέπει και να τα καταφέρει. Κάθε μέρα που αργεί, πάντως, μας κοστίζει σε χρήμα, κάνει αναγκαία ακόμη πιο σκληρά μέτρα και καθιστά εντελώς αναπόφευκτη την κηδεμονία Κομισιόν και ΔΝΤ.

Καταιγίδα στη γειτονιά

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Η δύσκολη μάχη της ελληνικής οικονομίας δεν διεξάγεται μόνο στα πρωτοσέλιδα του ελληνικού και διεθνούς Τύπου ούτε μόνο στο Νταβός και στις Βρυξέλλες ούτε καθορίζεται από τα συμβούλια ευρωπαϊκών θεσμών και τις διαθέσεις ξένων επενδυτών. Η κρίση έφθασε στις γειτονιές μας, στους δρόμους, στα χωριά. Τα πράγματα άλλαξαν πολύ γρήγορα, σαν να μας έπληξε μια φυσική καταστροφή η οποία δεν μας άφησε χρόνο να προετοιμαστούμε, να γλιτώσουμε.

Μια βόλτα σε ένα σχετικά εύπορο προάστιο των Αθηνών δίνει μια μικρογραφία των πρώτων επιπτώσεων της κρίσης. Το χρήμα στέρεψε, συνήθειες και ζωές αλλάζουν. Σε μια γωνιά, μαγαζί με σιδερικά και χρώματα κλείνει ύστερα από 21 χρόνια. «Δεν βλέπω μέλλον», λέει ο ιδιοκτήτης. Είναι γύρω στα 50 και είναι ακόμη γεμάτος ενέργεια και όρεξη για δουλειά. «Σημασία έχει να βλέπεις τα σημάδια. Αυτές οι μέρες μού θυμίζουν την εποχή του χρηματιστηρίου – αυτοί που έμειναν μέσα, πιστεύοντας ότι τα πράγματα θα φτιάξουν, κάηκαν. Τώρα, άνθρωπος δεν μπαίνει στο μαγαζί. Μου αύξησαν και το νοίκι – από 800 ευρώ το πήγαν 1.700. Τους είπα: "Πάρτε το. Βρείτε κάποιον να τα πληρώνει". Θα κάτσω λίγο να σκεφτώ τι θα κάνω. Υπάρχει πιθανότητα να πάω κάπου – υπάλληλος. Μπορεί να φύγω για έξω...». Μιλάει για άλλα μαγαζιά στην περιοχή, έχει ακούσει ότι κάποιοι δεν έχουν πληρώσει νοίκι για μήνες. «Εγώ, τουλάχιστον, είχα και καλά χρόνια. Θα δούμε...», λέει. Ακούγεται ότι κάποιοι πελάτες του φωτογράφου της γειτονιάς δεν πήγαν να πάρουν τις φωτογραφίες που είχαν παραγγείλει από γάμους, βαφτίσια και άλλες χαρές...

Αλλος, ιδιοκτήτης καταστήματος τροφίμων, λέει ότι ο τζίρος έπεσε από 600 ευρώ την ημέρα πέρυσι, σε 60 ευρώ σήμερα. «Ολο το Σάββατο έβγαλα 70 ευρώ», λέει. Ψάχνει να πουλήσει την επιχείρηση. Ο κόσμος άλλαξε συνήθειες. Περιόρισε τις αγορές. Πάει στα σούπερ μάρκετ – και εκεί είναι πιο προσεκτικός. «Εχουν και τις προσφορές, κάνουν και συμφωνίες με τράπεζες», λέει. Ζήτησε δάνειο με κρατική εγγύηση, μέσω του Ταμείου Ενίσχυσης Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ), αλλά η τράπεζα θέλει να πάρει τα λεφτά για την αποπληρωμή του παλιού επιχειρηματικού δανείου του που ήδη «τρέχει». Ο έμπορος δεν θα χρωστάει πια στην τράπεζα, αλλά ούτε θα έχει το ρευστό το οποίο το ΤΕΜΠΜΕ ήθελε να διοχετεύσει στην αγορά. Οπως οι ιδιοκτήτες που υπερδιπλασίασαν το ενοίκιο του διπλανού μαγαζιού, η τράπεζα, φοβισμένη από την έλλειψη ρευστότητας και τα ακριβά δάνεια που η ίδια είναι αναγκασμένη να συνάψει, προσπαθεί να σώσει τον εαυτό της. Δεν έχει την πολυτέλεια να στηρίξει τον επιχειρηματία ώστε να τον έχει πελάτη και στο μέλλον.

Η έλλειψη αξιοπιστίας της Ελλάδας και της οικονομίας της είναι σαν μαχαίρι που διαπερνά όλη τη χώρα, από την κορυφή έως τον πολίτη

Η πίτα συρρικνώθηκε τόσο πια, που μέχρι και η βασικότερη αρχή του καπιταλισμού –η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης– έχει διαταραχθεί. Το πιο ακραίο παράδειγμα: οι τοκογλύφοι αύξησαν το επιτόκιό τους από 2% τον μήνα σε 3,5% τον μήνα. «Σου δίνουν 100.000 ευρώ και κρατάν τους τόκους», λέει φίλος δικηγόρος. «Παίρνεις, 70.000 και χρωστάς 100.000. Ο κόσμος δεν πάει πια. Λέει: "Ασε, πνίγομαι που πνίγομαι, το να χρεωθώ στον τοκογλύφο δεν με σώζει"».

Η έλλειψη αξιοπιστίας της Ελλάδας και της οικονομίας της είναι σαν μαχαίρι που διαπερνά όλη τη χώρα, από την κορυφή έως τον πολίτη. Ο πρωθυπουργός και μέλη της κυβέρνησής του αναγκάζονται συνέχεια να δίνουν εξηγήσεις σε ξένους ομολόγους τους και σε διεθνή Μέσα Ενημέρωσης. Τα επιτόκια με τα οποία δανείζονται η χώρα και οι τράπεζες αυξάνονται συνέχεια. Οι εισαγωγείς δεν έχουν ρευστό για να κάνουν αγορές και οι εξαγωγείς αντιμετωπίζουν τη διεθνή δυσπιστία, αλλά και τα μπλόκα των αγροτών. Το ένα μετά το άλλο τα μαγαζιά της γειτονιάς πέφτουν θύματα της έλλειψης χρήματος, της συρρίκνωσης της κατανάλωσης και των αυξημένων απαιτήσεων του κράτους και των ιδιοκτητών. Σύμφωνα με τα επιμελητήρια, το 2009 περισσότερες από 10.000 επιχειρήσεις έβαλαν λουκέτο, 23.600 θέσεις εργασίας χάθηκαν και ο αριθμός εργοδοτών στο εμπόριο μειώθηκε κατά 10%.

«Και τώρα είναι καλά ακόμα», λέει άλλος καταστηματάρχης. «Ο κόσμος μπορεί να είναι πιο προσεκτικός, αλλά έχει ακόμα λεφτά. Τρώει από τα έτοιμα. Τι θα γίνει όταν αυτά τελειώσουν και δεν υπάρχει ελπίδα; Υπάρχουν άνθρωποι που δεν θα μπορούν να πληρώσουν το νοίκι, το φαΐ. Τι θα γίνει τότε;».

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Τανκς και τρακτέρ καταλύουν το ίδιο τη δημοκρατία

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Στην ελλαδική «δημοκρατία», εν έτει 2010, δύο πολιτικά κόμματα λογαριάζουν τον εαυτό τους υπεράνω του Νόμου. Κατ' εξακολούθησιν στην πράξη. Αλλά και με συνεχείς δημόσιες διακηρύξεις. Η προκλητικότερη ήταν στην τηλεοπτική συνέντευξη των κομματικών αρχηγών, πριν από τις εκλογές του 2007, όταν δηλώθηκε απερίφραστα: «Ας ψηφίζει όσους νόμους θέλει το Κοινοβούλιο, εμείς κατεβαίνουμε στους δρόμους και καταργούμε τους νόμους»!

Δεν υπήρξε τότε αντίδραση άλλου κομματικού αρχηγού ούτε αυτεπάγγελτη παρέμβαση των υπεύθυνων για την προστασία του Συντάγματος λειτουργών της Δικαιοσύνης. Στο Ελλαδιστάν τα δύο υπεράνω του Νόμου κόμματα μπορούν να ατιμάζουν το Σύνταγμα και το κοινοβουλευτικό πολίτευμα χωρίς καμιά συνέπεια. Λειτουργούν με τη λογική των άλλοτε «εθνοσωτήριων» στρατιωτικών συνωμοτικών ομάδων, που πίστευαν ότι η δική τους κρίση και εκτίμηση αρκεί για να ανασταλεί η ισχύς του Συντάγματος και των νόμων προκειμένου να σωθεί το έθνος. Τα δύο κόμματα που σήμερα τους μιμούνται, κρίνουν ότι οφείλουν με αντισυνταγματικές και εκτός νόμου πρακτικές να προστατεύσουν τα συμφέροντα του «λαού», δηλαδή συντεχνιών που τα ίδια ελέγχουν.

Η αντιστοιχία έχει δύο τρανταχτές διαφορές: Οι συνωμότες στρατιωτικοί καταπατώντας το Σύνταγμα δεν ψηφοθηρούσαν. Και δεύτερο, διακινδύνευαν: έπαιζαν το κεφάλι τους ή τον ισόβιο εγκλεισμό τους. Τα «φιλολαϊκά» κόμματα σήμερα και ψηφοθηρούν αδιάντροπα και απολαμβάνουν την απεριόριστη ανοχή της κομματοκρατούμενης «δημοκρατίας».

Εκεί είναι το κυρίως σκάνδαλο: στην αυτοκτονική ανοχή του φασισμού από το πολιτικό σύστημα, τους θεσμούς δικαστικής εξουσίας, τον Τύπο, την κοινή γνώμη. Αν κάποιος πραξικοπηματίας αξιωματικός σήμερα κατέβαζε τανκς στους κόμβους του οδικού δικτύου νεκρώνοντας τη χώρα, όλοι θα εγκρίναμε και θα τιμούσαμε κάποιον ανώτερό του αξιωματικό με ισχυρότερες στρατιωτικές δυνάμεις, που θα αναλάμβανε να προστατεύσει, με οποιοδήποτε ρίσκο, το Σύνταγμα και τις εκεί κατοχυρωμένες ελευθερίες μας. Ομως, όταν τα συνδικαλιστικά (επαγγελματικά) στελέχη των δύο υπεράνω του Νόμου κομμάτων κατεβάζουν τρακτέρ και κλείνουν τα περάσματα στις εθνικές οδούς θέτοντας σε ομηρεία ολόκληρη τη χώρα, ανεχόμαστε όλοι να παζαρεύει η κυβέρνηση τις ελευθερίες μας με τους φασίστες, δεν τολμάμε να ψελλίσουμε αίτημα να υπερασπίσει το κράτος, με οποιοδήποτε ρίσκο, το Σύνταγμα.

ΑΠΕ

Το κυρίως σκάνδαλο: αυτοκτονική ανοχή του φασισμού από το πολιτικό μας σύστημα

Τα δύο υπεράνω του Νόμου κόμματα έχουν επιβάλει στην Ελλάδα μιαν α-λα-καρτ δικτατορία: Επιτρέπουν να λειτουργούν κάποιες επιφάσεις κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, αλλά απαιτούν και επιβάλλουν να είναι ασύδοτα τα δικά τους ψηφοθηρικά και συντεχνιακά συμφέροντα. Δύναμη επιβολής τους είναι η βία, ο πρωτογονισμός της ιδιοτέλειας. Ομως τις πρακτικές της βίας (καταλήψεις, βανδαλισμούς, τραμπουκισμό, γκανγκστερικούς εκβιασμούς) τις ονομάζουν «αγώνες». Λένε: «Θα συνεχίσουμε τους αγώνες μας μέχρι να δικαιωθούμε» – δηλαδή θα πνίγουμε όλους τους άλλους, ώσπου να γίνει το δικό μας.

Αδίστακτοι παραχαράκτες, καπηλεύονται το τίμιο όνομα της Αριστεράς, όνομα κοινωνιοκεντρικών προτεραιοτήτων στην πολιτική: Βαφτίζουν κάθε οργανωμένη, επιθετική ιδιοτέλεια, κάθε τυραννικό του λαϊκού σώματος τσαμπουκά, «κίνημα» - αγροτικό, φοιτητικό, μαθητικό κίνημα, ακόμα και των χρυσοκάνθαρων που λυμαίνονται τα λιμάνια. Διακηρυγμένοι θαυμαστές και οπαδοί της μονοκομματικής «δημοκρατίας» μαρξισμού - λενινισμού, εκμεταλλεύονται χυδαία τις προνομίες που τους παρέχει ο κοινοβουλευτισμός (οικονομικές επιχορηγήσεις, ανεξέλεγκτες επιχειρηματικές δραστηριότητες, ασυδοσία προπαγανδιστικής απάτης, ατιμωρησία κοινωνικών εγκλημάτων σε καθημερινή βάση) με μοναδικό στόχο να κατορθώσουν κάποτε να επιβάλουν στη χώρα το ολοκληρωτικό τους σύστημα.

Αυτά τα προφανή και κατάφωρα γιατί τα ανέχεται η ελλαδική κοινωνία, αν και έμπειρη εμφύλιας τραγωδίας που την προκάλεσαν οι εραστές του μονοκομματικού κράτους; Η απάντηση δεν είναι άσχετη με τη (συμπτωματική ή μεθοδευμένη) εκπαιδευτική παρακμή μας, το διαλυμένο, τριάντα πέντε χρόνια τώρα, σχολικό μας σύστημα, την αγλωσσία και τρομακτική αλογία - ασυνεννοησία που δυναστεύει την κοινωνία μας.

Λαϊκιστές ή ανίκανοι πρωθυπουργοί χρησιμοποιούν ως άλλοθι την προσφορά ανοχής και κολακείας στους μανιακούς του ολοκληρωτισμού και της βίας, πρώτον: Για να καλύψουν την ανικανότητά τους στην υπεράσπιση των θεσμών δημοκρατίας, δεύτερον: Για να αγρεύσουν ψήφους των συμπτωματικά ίσως στρατευμένων στον ολοκληρωτισμό, τρίτον: Γιατί διψάνε μόνο για εξουσία και δεν ενδιαφέρθηκαν ποτέ να εντοπίσουν αντιπρόταση στην παραχάραξη και καπηλεία της Αριστεράς.

Θηριώδη, υπερσύγχρονα τρακτέρ – το καθένα θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες δέκα καλλιεργητών, όχι ενός. Και πλημμυρίζουν κατά χιλιάδες, κάθε χρόνο, το εθνικό οδικό δίκτυο, για να επιβάλουν, ως άλλα τανκς νομιμοποιημένης πια χούντας, γκανγκστερικούς εκβιασμούς των δύο υπεράνω του Νόμου κομμάτων. Επίδειξη τα τρακτέρ παρανοϊκής σπατάλης του πλούτου που έρρευσε γενναιόδωρα, προκειμένου να οργανωθεί μεθοδικά ο συντονισμός των καλλιεργειών στην Ε. Ε. και ο εκσυγχρονισμός τους: να εξασφαλίσει μακροπρόθεσμη ευμάρεια και ποιότητα ζωής ο αγρότης. Αλλά την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη τη μεταποίησαν οι εξουσιολάγνοι πολιτικάντηδες σε δολώματα ψηφοθηρίας παγιδεύοντας τους αγρότες στην κρατικοδίαιτη ραστώνη, στην εκβιαστική ιταμότητα του τραμπουκισμού.

Με ανάλογο λαϊκισμό, ψηφοθηρικό και εκμαυλιστικής κολακείας, παρέδωσαν την εκπαίδευση της νεολαίας (τον απόλυτα ιδεολογικό έλεγχο του υπουργείου Παιδείας) σε «αποδομιστές» κάθε νοήματος πατρίδας και Ιστορίας, σκοταδιστές δογματικούς της βίας, κολλημένους σαν στρείδια στην πιο αναχρονιστική, παλαιοημερολογίτικη εκδοχή του μαρξισμού. Ετσι ώστε να ετοιμάζει το ελληνικό σχολειό και πανεπιστήμιο «αντιστασιακούς» απέναντι σε μια φαντασιωδώς επερχόμενη εθνικιστική χούντα, αλλά απόλυτα ανεκτικούς απέναντι στον φασισμό της βίας των τρακτέρ, των «καταλήψεων», των δηώσεων, των γκανγκστερικών εκβιασμών.

Και ο «μέσος Ελληνας» μέσα στη γενική κατάρρευση, ζητεί απεγνωσμένα κάπου να γαντζωθεί, να ελπίσει σε κάτι. Τουλάχιστον, όταν είχε να κάνει με τη βία των τανκς και επίορκους στρατιωτικούς, ήξερε να ξεχωρίσει την αυθαιρεσία από τη φιλοπατρία, τον φασισμό από τη δημοκρατία. Σήμερα, που έχει να κάνει με τη βία των τρακτέρ και τον φασισμό κοινοβουλευτικών κομμάτων, η σύγχυσή του είναι πανικός και απόγνωση. Ακρως επικίνδυνο μείγμα.

Ο αδύνατος κρίκος

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

Στην Ελλάδα, οι διεθνείς αγορές τεστάρουν τη συνοχή και τις αντοχές ολόκληρης της Ευρωζώνης. Προ δύο ετών έκαναν ανάλογο τεστ με την Ιταλία, προ έτους με την Ιρλανδία. Η αντοχή μιας αλυσίδας, εξαρτάται από την αντοχή του πιο αδύναμου κρίκου της. Σήμερα, η Ελλάδα είναι ο πιο αδύναμος κρίκος της Ευρωζώνης. Αν σπάσει, θα προκληθούν μείζονα προβλήματα στις βαλκανικές χώρες της Ενωσης και θα ανοίξει ο δρόμος για την Πορτογαλία και την Ισπανία. Στην Ελλάδα, σήμερα, δοκιμάζεται το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα και το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Γι' αυτό, η Ευρωζώνη, τα κράτη και τα κοινά όργανά της, είναι στο ίδιο μέτωπο με την Ελλάδα, είναι στο ίδιο χαράκωμα - δεν είναι απέναντί της.

Σήμερα, ακόμη, εμφανίζονται πολλά κέντρα οικονομικής πολιτικής να εκπέμπουν διαφορετικά μηνύματα

Ο εχθρός είναι απέξω. Και στοιχηματίζει στην ανικανότητα των κρατών-μελών να επιλύσουν το πρόβλημά τους. Ιταλία και Ιρλανδία, τον διέψευσαν. Το δικό μας στοίχημα θα κριθεί τις επόμενες ημέρες, με πρώτο σταθμό τη Σύνοδο Κορυφής της 11ης Φεβρουαρίου και έσχατο όριο την 16η Φεβρουαρίου, όταν το Ecofin θα εξετάζει το ελληνικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Κινείται σε σωστή κατεύθυνση, αλλά οι αγορές δεν κρίνουν κείμενα - προεξοφλούν δράσεις, μέτρα. Εφόσον συμπληρωθεί με μέτρα που θα καθιστούν ρεαλιστική την επίτευξη των στόχων του, θα δώσουμε την ευκαιρία στην ηγεσία της Ευρωζώνης να το στηρίξει πειστικά στις αγορές - ώστε να αποκρουσθεί η επίθεση (και) στο ευρώ. Ετσι, το ελληνικό κράτος και οι τράπεζες θα καταφέρουν να βρουν δάνεια με λογικά επιτόκια. Διαφορετικά, θα κάνουμε το μοιραίο βήμα, πέρα από το χείλος της καταστροφής...

Για διάφορους λόγους, η αντίδραση στη λαίλαπα που άφησε πίσω της η 6ετία, δεν ήταν άμεση και δραστική. Σήμερα, ακόμη, εμφανίζονται πολλά κέντρα οικονομικής πολιτικής να εκπέμπουν διαφορετικά μηνύματα. Η εισοδηματική πολιτική είναι απροσδιόριστη, η φορολογική πολιτική νεφέλωμα προτάσεων και «διαρροών», οι φοροεισπρακτικοί μηχανισμοί δεν είναι σε καλύτερη κατάσταση από εκείνην προ τεσσάρων μηνών. Οι αγορές εν πολλοίς παραμένουν αγκυλωμένες – ενώ μειώνεται η λαϊκή κατανάλωση 14%, εξακοντίζονται οι τιμές 2,6%. Οι μεταρρυθμίσεις που θα επιτρέψουν την παραγωγή νέου πλούτου, προς το παρόν δεν είναι ορατές. Ορατός είναι ο κίνδυνος, το δημοσιονομικό πρόβλημα να μετατραπεί σε πιστωτικό, καθώς οι αγορές μένουν κλειστές για τις ελληνικές τράπεζες, με συνέπεια να μην μπορούν να δανειστούν παρά ελάχιστα, για μικρές διάρκειες και με υψηλό κόστος. Οι διαδικασίες αξιολόγησης κινδυνεύουν με εκφυλισμό και οι διαβουλεύσεις, ζωτικές σε συνήθεις καταστάσεις, τείνουν στη δημιουργία φαινομένων παραλυσίας, σε συνθήκες πολέμου. Διότι, είμαστε σε πόλεμο. Για το χρέος.

Μπορούμε να αποφύγουμε ένα νέο, επονείδιστο (κι επώδυνο) «δυστυχώς επτωχεύσαμεν»;

Η πρωτοβουλία ανήκει στην κυβέρνηση. Είναι θετικό ότι ο κ. Αντ. Σαμαράς, δηλώνει ότι θα στηρίξει τα αναγκαία μέτρα. Η Βουλή αναδεικνύεται ως το πρόσφορο πεδίο για τη λήψη αποφάσεων. Αλλά, όλοι πρέπει να αποφασίσουμε, με γνώση. Και οι «οπλαρχηγοί» που μπλοκάρουν τις εθνικές οδούς, οι εφοριακοί που αρνούνται να συλλέξουν φόρους, οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατεβάζουν τα στιλό, ίσως έχουν άγνοια κινδύνου όταν μιλούν, περιφρονητικά, για κινδυνολογία. Μακάρι, να μην υποχρεωθούν να θυμηθούν ότι δεν έφταιγε η Κασσάνδρα, οι Τρώες έφταιγαν, γιατί δεν πίστεψαν ότι έρχεται καταστροφή.

kkallitsis@kathimerini.gr

Εν όψει νέου διασυρμού

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ**

Οι εξεταστικές επιτροπές, η λειτουργία των οποίων αρχίζει από αύριο, δεν είναι βέβαιο ότι θα οδηγήσουν στην απονομή ποινικών ευθυνών, δεδομένου ότι οι πολιτικές ευθύνες έχουν ήδη παραγραφεί. Το γεγονός αυτό δεν αίρει ασφαλώς τη χρησιμότητα των εξεταστικών επιτροπών, σε άλλες χώρες, όμως, περισσότερο ευνομούμενες απ' ό,τι η Ελλάς, όπου η απαξίωση του πολιτικού συστήματος έχει αγγίξει τραγικά επίπεδα.

Εως πριν από μερικές δεκαετίες, η διαφθορά και η ανικανότης του πολιτικού συστήματος αποτελούσε πρόσχημα ή αφορμή για την εκδήλωση στρατιωτικού κινήματος. Αλλά η χώρα μπορεί να αισθάνεται «ασφαλής», διότι ενδεχόμενο εκτροπής δεν υφίσταται πλέον.

Απομένει η βεβαιότης ότι θα επιχειρηθεί ο διασυρμός της Νέας Δημοκρατίας από τη σημερινή πλειοψηφία της Βουλής και από την άποψη αυτή ο άμεσος πολιτικός στόχος του ΠΑΣΟΚ θα έχει επιτευχθεί.

Το γεγονός ότι για την υπόθεση Βατοπεδίου είχε συγκροτηθεί εξεταστική επιτροπή, που κατέληξε σε σύνταξη συγκεκριμένων πορισμάτων και παρά ταύτα, δίχως την εμφάνιση νέων στοιχείων, η διαδικασία επαναλαμβάνεται, δημιουργεί προηγούμενο. Αυτό σημαίνει ότι οψέποτε μία κυβέρνηση ευρίσκεται σε αμηχανία, μπορεί να καταφεύγει στη βιομηχανία εξεταστικών επιτροπών για να επανεξετάσει τα πεπραγμένα της προκατόχου της. Είναι ένας τρόπος να αποφεύγει τα οδυνηρά προβλήματα της καθημερινότητος.

Διατυπώνουν αυτόκλητοι αναλυτές την άποψη ότι οι εξεταστικές επιτροπές θα δώσουν τη δυνατότητα στον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Γιώργο Παπανδρέου και της Νέας Δημοκρατίας κ. Αντώνη Σαμαρά να απαλλαγούν από εσωκομματικούς αντιπάλους τους, για τους οποίους θα δημιουργηθούν υπόνοιες εμπλοκής στα διάφορα σκάνδαλα. Πρόκειται για ένα «ροβεσπιερισμό» νέου τύπου, που είναι αδύνατον να εφαρμοσθεί στην πράξη, διότι θα διακυβευόταν η συνοχή πολιτικών σχηματισμών εξουσίας, με παραμέτρους οικονομικές άκρως ενδιαφέρουσες.

Οι εξεταστικές επιτροπές, το έργο των οποίων αρχίζει από αύριο, δεν θα ανυψώσουν, αλλά θα ευτελίσουν περαιτέρω το πολιτικό σύστημα

Πέραν τούτου ο «ροβεσπιερισμός» είναι φαινόμενο που απαντάται σε καταστάσεις εκτροπής, ενώ σε περιόδους πολιτικής ομαλότητος υπάρχει απλώς συνενοχή, διότι απλούστατα, ουδείς εξ όσων άσκησε κατά καιρούς εξουσία δεν είναι «αθώος» για την έκπτωση του πολιτικού συστήματος της χώρας.

Εχει το θλιβερό προνόμιο η Ελλάς να είναι η χώρα, όπου κατ' επανάληψιν εδόθη η «μάχη» για την εξυγίανση του πολιτικού συστήματός της. Η αποτυχία υπήρξε πλήρης. Το αποτέλεσμα είναι ότι κάθε επανάληψη του «καθαρτήριου» εγχειρήματος δίδει την ευκαιρία χλευαστικών σχολίων των πολιτών στις πάσης φύσεως νυκτερινές εξόδους.

Η ψευδοαστική πολιτική τάξη της χώρας δημιουργήθηκε από άτομα που εγκατέλειψαν τις στέρεες αρχές της αγροτικής κοινωνίας, από τις οποίες κατάγονταν, και υιοθέτησαν στρεβλά το αστικό ιδεολόγημα της Ευρώπης, δίχως καμία από τις αρετές του. Για παρηγορία, το φαινόμενο χαρακτηρίζει το σύνολο των βαλκανικών κρατών και όχι αποκλειστικά τη χώρα μας.

Οι εξεταστικές επιτροπές, το έργο των οποίων αρχίζει από αύριο, δεν θα ανυψώσουν αλλά θα ευτελίσουν περαιτέρω το πολιτικό σύστημα. Ουδεμία συμπάθεια για τους υπευθύνους. Αυτό συνέβη κατά το παρελθόν. Θα αποτελούσε έκπληξη εάν διακοπτόταν η θλιβερή αυτή παράδοση.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Αυτό που λέμε και αυτό που κάνουμε

Δεν είναι η έλλειψη ύλης, αγαπητοί αναγνώστες, που με κάνει σήμερα να αφιερώνω όλη τη στήλη στην επιστολή του μαθηματικού Ν. Παπαϊωάννου, κατοίκου Σχηματαρίου. (Πώς θα ήταν δυνατόν, άλλωστε, κάτι τέτοιο, με κυβέρνηση Τζέφρυ; Αλλά ας μην παρεκκλίνω από το θέμα...) Το κάνω επειδή με βοηθάει να εκφράσω πληρέστερα αυτό που προσπάθησα να πω πριν από δέκα ημέρες. Παραθέτω την επιστολή αυτούσια:

«Με αφορμή το άρθρο της 22 Ιανουαρίου 2010 του κ. Κασιμάτη, όπου, ορθώς, στιγματίζει τον αντισημιτισμό μας ως κοινωνίας, παρακαλώ να μου επιτρέψετε να εκφράσω τη διαφωνία μου με τους αρθρογράφους, οι οποίοι επικρίνουν την αθώωση από την ελληνική Δικαιοσύνη του κ. Πλεύρη για το βιβλίο του σχετικά με τους Εβραίους, του οποίου τον τίτλο δεν θυμάμαι. Το ότι αθωώνονται στην Ελλάδα αρνητές του Ολοκαυτώματος είναι προς τιμήν μας. Το ότι μπορεί να λέει κανείς ελεύθερα τις σκέψεις του και να τις δημοσιεύει είναι κατάκτηση και όχι ψεγάδι της κοινωνίας.

»Ατυχώς, εντούτοις, ο κ. Κασιμάτης συγκρίνει το τι λέει κάποιος με το τι κάνει. Είναι άλλο πράγμα να με λέει κάποιος "υπάνθρωπο", "σκουλήκι" και ό,τι άλλο θέλει και διαφορετικό να μου καίει το σπίτι, τον χώρο προσευχής μου και τους τάφους των γονιών μου. Το βιβλίο του κ. Πλεύρη αντιμετωπίζεται με αντεπιχειρήματα στα όσα αναφέρονται σε αυτό, όπως κάνει π.χ. στην ιστοσελίδα του ο κ. Νίκος Σαραντάκος, όχι με απαγορεύσεις, καταδίκες και φυλακίσεις. Οι βάνδαλοι και οι άλλοι ταραχοποιοί δεν αντιμετωπίζονται με διάλογο, αλλά με συλλήψεις και τιμωρίες για τα εγκλήματά τους. Είναι διαφορετικά πράγματα.

»Κλείνω με τη σημείωση ότι έχω προσκυνήσει στο Αουσβιτς. Εχω δει με τα μάτια μου υπέργηρους Εβραίους, που φέρουν το φρικιαστικό τατουάζ με το νούμερο του θανάτου στο χέρι τους και υπερασπίζομαι το δικαίωμα ύπαρξης του κράτους τους απέναντι στους φανατικούς της άλλης πλευράς – για να μη μου αποδοθεί ο οποιοσδήποτε λάθος χαρακτηρισμός. Κι όπως θέλω εγώ να έχω τη δυνατότητα να μεταφέρω τη μαρτυρία μου και τις απόψεις μου, χωρίς να φοβάμαι για τη ζωή και την περιουσία μου, έτσι θέλω να μπορεί να έχει το ίδιο δικαίωμα και οποιοσδήποτε άλλος να λέει πράγματα με τα οποία διαφωνώ, όσο παράλογα κι αν είναι για τον δικό μου τρόπο σκέψης. Αλλιώς, κινδυνεύω να καταντήσω... κομπλεξικός!»

EPA/JIM HOLLANDER

Yad Vashem. Το μνημείο των μαρτύρων του Ολοκαυτώματος, στην Ιερουσαλήμ.

Ο επιστολογράφος έχει δίκιο. Με τα επιχειρήματά του συμπληρώνει τη θέση μου υπέρ της ανοιχτής κοινωνίας, που προσπάθησα να αναπτύξω στη στήλη της 22ας, εκμεταλλευόμενος την αφορμή των πρόσφατων κρουσμάτων αντισημιτισμού στα Χανιά. Πράγματι, το τι λέει κανείς δεν πρέπει να συγχέεται με το τι κάνει ή το τι μπορεί να φαντάζεται ότι κάνει. Η σκέψη, η φαντασία και ο λόγος δεν μπορεί να διώκονται σε μια φιλελεύθερη κοινωνία. Ωστόσο, όχι μόνον είναι δυνατόν, αλλά είναι και υποχρέωση για όσους μετέχουν σε μια φιλελεύθερη κοινωνία, οι απόψεις, που διατυπώνονται εν ονόματι της ελευθερίας, να αξιολογούνται από τον καθένα μας και να τοποθετούνται στην θέση που τους αρμόζει.

Υπάρχει, παρ' όλ' αυτά, μία διάσταση του ζητήματος, η οποία δεν θίγεται στην επιστολή. (Κανείς δεν είναι τέλειος, κ. Παπαϊωάννου...) Αφορά το κατά πόσον το φυλετικό μίσος, που, ενδεχομένως, κηρύσσει ο κύριος τάδε (εγώ δεν θυμάμαι το όνομά του, ενώ ο επιστολογράφος τον τίτλο του έργου – πατσίσαμε...) ενδέχεται να οδηγήσει εκείνους που θα διαβάσουν τις συγκεκριμένες θέσεις σε πράξεις εγκληματικές. Τι κάνουμε τότε, αγαπητέ; Το πρόβλημα αυτό εγείρεται σήμερα σε κοινωνίες παρόμοιες της δικής μας, με τις οποίες θέλουμε να συγκρινόμαστε, παρά την εμφανή υστέρηση των ημετέρων δημοκρατικών θεσμών: Τι κάνουν, ας πούμε, οι Βρετανοί ή οι Δανοί με τους διάφορους παλαβούς μουλάδες (που έχουν βρει καταφύγιο εκεί, χάρις ακριβώς στον φιλελεύθερο χαρακτήρα αυτών των κοινωνιών...), όταν με τις θέσεις τους εμπνέουν φρικαλέες τρομοκρατικές ενέργειες εις βάρος αθώων; Για να χρησιμοποιήσω ένα ακραίο παράδειγμα, ευθύνεται, λ.χ., ο Κ. Π. Καβάφης αν κάποιος παντελώς ηλίθιος ή διαταραγμένος εκλάβει ορισμένα ποιήματα του μεγαλύτερου ποιητή της ελληνικής γλώσσας κατά τον εικοστό αιώνα ως παραινέσεις υπέρ... της παιδεραστίας; (Για εμάς –εννοώ τους πάντες, όχι τον επιστολογράφο– τέτοιοι προβληματισμοί ίσως είναι παρωνυχίδες. Σε χώρες, όμως, όπου το Κράτος Δικαίου υφίσταται και δεν είναι άθυρμα του λεγομένου πολιτικού κόσμου, αυτά είναι ζωτικής σημασίας...)

Αν αποφασίσουμε να ενοχοποιήσουμε την άποψη, κινδυνεύουμε να οδηγηθούμε στον ολοκληρωτισμό της απόλυτης αλήθειας. Μα θα είναι κομμουνισμός, χριστιανισμός, φιλελευθερισμός; Δεν έχει καμία σημασία, από τη στιγμή όπου η όποια «αλήθεια» θα επιβάλλεται διά ροπάλου. Αν θέλουμε να γίνουμε καλύτεροι ως κοινωνία, ο μόνος τρόπος για να το πετύχουμε είναι όλοι μαζί: Εφόσον θέλουμε να είμαστε «κοινωνία» και μάλιστα «δημοκρατική», ο σκοπός είναι να ανέβουμε μαζί – όσο μπορούμε, προσπαθώντας όμως σταθερά και πάντα όλοι μαζί. Πεφωτισμένες δεσποτείες δεν μπορούν να υπάρξουν, όπως δεν μπορούν να υπάρχουν ουτοπίες. (Επιτρέψτε μου εδώ μια παρένθεση επί προσωπικού. Αν διαβάζω και παθιάζομαι με τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και τα σχετικά, οφείλεται στην προσπάθεια να απαντήσω –για τον εαυτό μου και μόνον– στο ουσιώδες ερώτημα περί τον Ναζισμό: Πώς είναι δυνατόν ο λαός με το υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο, την εποχή εκείνη, ο γερμανικός, να διέπραξε το πλέον αδιανόητο έγκλημα της Ιστορίας; Για να το πω αλλιώς: Πώς, διάολο, ήταν δυνατόν η τεχνογνωσία και η τεχνολογία της βιομηχανικής εποχής να τεθούν στην υπηρεσία του αδιανόητου για κάθε πολιτισμένο άνθρωπο!..)

Το ερώτημα που προσπαθώ να διατυπώσω με τόσα λόγια, συμπυκνώνεται στο εξής: Πώς προστατεύουμε τους εαυτούς μας από τη δική μας ηλιθιότητα. Ποια είναι, δηλαδή, τα όρια μεταξύ της ελευθερίας που διεκδικούμε και της άγνοιας που μας κατέχει; Απαντώ ότι δεν ξέρω –και, για να είμαι συνεπής με την άρνηση των πάσης φύσεως ολοκληρωτισμών– δεν νομίζω ότι τα όρια αυτά είναι ποτέ δεδομένα. Οπως δεν είναι δεδομένη και η «αλήθεια». («Το πρόβλημά μας είναι γνωσιολογικό», λέει ο αγαπητός φίλος Σ.Π. και έχει δίκιο...) Η «αλήθεια» υπόκειται στις αλλαγές του κόσμου γύρω μας και μεταβάλλεται. Με τις όποιες δυνατότητές μου, εγώ αυτό καταλαβαίνω διαβάζοντας Ιστορία· και, γι' αυτό πιστεύω ότι η μόνη ελπίδα βρίσκεται στην Παιδεία, δηλαδή στον τρόπο με τον οποίον μαθαίνουμε να ασκούμε την σκέψη να επεξεργάζεται τα δεδομένα της πραγματικότητας. Αυτό με οδηγεί κατευθείαν στο επόμενο θέμα που είχα κατά νουν για σήμερα. Αλλά ο χώρος δεν επαρκεί! Οπότε –ως θα έλεγε ένας φίλος, που μου λείπει από την τελευταία σελίδα– θα συνεχίσω στο φύλλο της Τρίτης...

kassimatis@kathimerini.gr

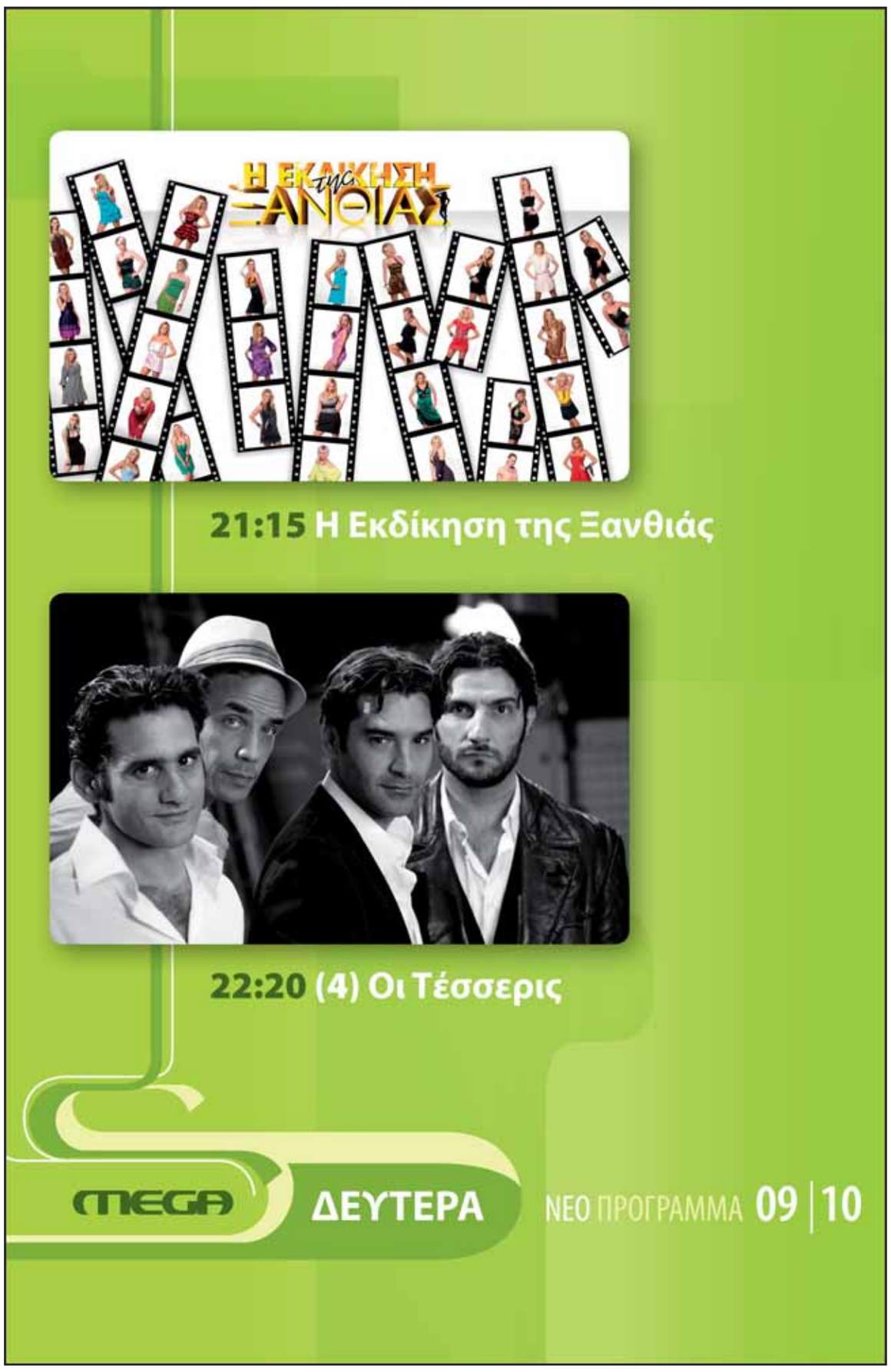

Επώδυνα μέτρα τώρα, αλλιώς κηδεμονία

Αμεσο δίλημμα θα θέσει στην Ελλάδα η Ευρωπαϊκή Ενωση – Οι βασικοί άξονες και τα εναλλακτικά σενάρια του σχεδίου διάσωσης

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Αντιμέτωπη με το δίλημμα μέτρα πριν από το κρίσιμο Ecofin της 16ης Φεβρουαρίου που θα αξιολογήσει το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης ή κηδεμονία θα βρεθεί άμεσα η κυβέρνηση.

Είναι προφανές ότι η αρχική επιλογή της Κομισιόν να δείξει ανοχή στις αδυναμίες του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης και να μη ζητήσει a priori επιπλέον μέτρα, παρά μόνον στην περίπτωση που υπάρξουν αποκλίσεις, δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Οι ενθαρρυντικές δηλώσεις για την αποφασιστικότητα της κυβέρνησης και την αποτελεσματικότητα των μέτρων του ΠΣΑ μετά το προηγούμενο Eurogroup δεν αντέστρεψαν το κλίμα στις αγορές. Αντίθετα, η νευρικότητα ενισχύθηκε, τα κερδοσκοπικά παιχνίδια συνεχίσθηκαν, με αποτέλεσμα τα spreads να διευρυνθούν και το κόστος δανεισμού του Δημοσίου να εκτιναχθεί στα υψηλότερα επίπεδα από την ένταξη στην Ευρωζώνη.

Ταυτόχρονα, η κυβέρνηση φάνηκε ανέτοιμη να εκμεταλλευθεί το θετικό κλίμα για να προωθήσει την άμεση εφαρμογή των μέτρων, αλλά και ατολμη να τα επικοινωνήσει, δείχνοντας ότι ανησυχεί για τις αντιδράσεις. Είναι ενδεικτικό ότι μόλις την Πέμπτη στο Νταβός, ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου αναφέρθηκε για πρώτη φορά σε επώδυνα μέτρα και μειώσεις μισθών και αφού πλέον το θέμα συζήτησης δεν ήταν τι θα κάνει η Ελλάδα για να σωθεί, αλλά τι θα κάνει η Ευρώπη για να τη διασώσει.

Παρά τις κατά καιρούς διαψεύσεις, το ενδεχόμενο διάσωσης της Ελλάδας ή όποιου άλλου κράτους - μέλους της Ευρωζώνης βρεθεί στα πρόθυρα της χρεοκοπίας απασχόλησε για πρώτη φορά την Ε.Ε. και την ΕΚΤ στις αρχές του 2009, στο ζενίθ της κρίσης ρευστότητας στο παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Επανήλθε, όπως φάνηκε από τα πρόσφατα δημοσιεύματα, με ιδιαίτερη ένταση το τελευταίο διάστημα, όταν φάνηκε ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να αντιδράσει αποτελεσματικά στην πίεση που της ασκούν οι αγορές. Ωστόσο, φαίνεται ότι οι ευρωπαϊκές πρωτεύουσες που εκ των πραγμάτων θα αναλάβουν τις σχετικές πρωτοβουλίες, όπως το Βερολίνο και το Παρίσι, πριν αποφασίσουν να κινηθούν θα εντείνουν τις πιέσεις τους, μαζί με την Ε.Ε., προς την ελληνική κυβέρνηση για να λάβει κι άλλα μέτρα. Σε αντίθετη περίπτωση, στις συστάσεις που θα περάσουν την ερχόμενη Τετάρτη 3 Φεβρουαρίου από το Κολέγιο των Επιτρόπων και θα εγκριθούν από το Ecofin στις 16 Φεβρουαρίου, θα καθίσταται σαφές ότι, παρά το γεγονός πως το ΠΣΑ είναι το αρτιότερο που έχει υποβάλει η Ελλάδα μετά την ένταξη στην ΟΝΕ και κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση, οι αβεβαιότητες για την επίτευξη των στόχων του ΠΣΑ είναι ισχυρές.

Οι ενθαρρυντικές δηλώσεις για το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης, μετά το προηγούμενο Eurogroup, δεν αντέστρεψαν το κλίμα στις αγορές

Σε αυτήν την περίπτωση, το ενδεχόμενο εφαρμογής του σχεδίου διάσωσης καθίσταται πλέον πολύ πιθανό. Οι συζητήσεις που γίνονται δεν φαίνεται να έχουν καταλήξει στον τρόπο εφαρμογής του. Οι βασικοί άξονες είναι:

• Θα εφαρμοστεί ad hoc, δεν θα είναι, δηλαδή, ένας μόνιμος μηχανισμός διάσωσης κρατών - μελών.

• Δεν θα εμπλακεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

• Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μπορεί να συμμετάσχει όχι για να χρηματοδοτήσει, αλλά για συμβουλεύσει επειδή έχει τεχνογνωσία.

• Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διάσωση θα είναι σκληροί. Θα επιβάλλουν συγκεκριμένα μέτρα κυρίως περιστολής δαπανών, αλλά και αύξησης εσόδων, καθώς και διαρθρωτικών αλλαγών στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών.

Τα εναλλακτικά σενάρια που εξετάζονται και διέρρευσαν στη διεθνή μέσα ενημέρωσης είναι επίσης αρκετά:

• Κάποια κράτη - μέλη να εγγυηθούν τον δανεισμό της Ελλάδας.

• Να αποδεσμευθούν ταχύτερα κοινοτικοί πόροι από το ΕΣΠΑ, ώστε να περιορισθούν οι ανάγκες ρευστότητας.

• Να αγοράσει ελληνικά ομόλογα η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

• Να εκδοθεί ευρωομόλογο.

Η τελευταία λύση θεωρείται η λιγότερο πιθανή, αλλά και όλες οι άλλες είναι εξίσου δύσκολες στην εφαρμογή τους. Δεδομένου ότι οι ευρωπαϊκές συνθήκες απαγορεύουν τη διάσωση από χρεοκοπία κράτους - μέλους, η όποια επιλογή θα θέσει σε δοκιμασία τα όρια ανοχής του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Επιπλέον, θα δημιουργήσει ένα κακό προηγούμενο και θα προκαλέσει ισχυρές πολιτικές αντιδράσεις. Θα είναι, δηλαδή, ένα εξαιρετικά περίπλοκο εγχείρημα, πολιτικά, οικονομικά και θεσμικά.

Παρ' όλα αυτά, φαίνεται πως έχει κυριαρχήσει η άποψη ότι το κόστος για το οικοδόμημα του κοινού νομίσματος θα είναι μεγαλύτερο εάν αφήσουν ένα κράτος - μέλος να χρεοκοπήσει και να συρθεί στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Ολοι περιμένουν πρωτοβουλίες από τον πρωθυπουργό

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Η βεβαιότητα ότι η ελληνική οικονομία κινείται στην κόψη του ξυραφιού είναι διάχυτη στο κυβερνητικό επιτελείο, με κορυφαίους υπουργούς να αναμένουν από τον ίδιο τον πρωθυπουργό κ. Γ. Παπανδρέου κινήσεις ανάταξης του κλίματος, που μοιάζει ζοφερό.

Σε κατ' ιδίαν συζητήσεις τους, κυβερνητικά στελέχη επενδύουν πλέον στην ανακοίνωση της εισοδηματικής και φορολογικής πολιτικής που τοποθετείται τη μεθεπόμενη εβδομάδα –ήδη γίνεται αγώνας δρόμου ώστε οι τελικές αποφάσεις να ληφθούν νωρίτερα, ενώ στο Μέγαρο Μαξίμου υπάρχει «γκρίνια» για την καθυστέρηση– καθώς οι εξελίξεις αποτελούν αδιάψευστο μάρτυρα ότι το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης δεν «έπεισε» τις αγορές.

Συνεργάτες του κ. Γ. Παπανδρέου αφήνουν να εννοηθεί πως τα μέτρα που θα ανακοινωθούν θα είναι επώδυνα, αλλά και ικανά να κατευνάσουν τις επιθέσεις εις βάρος της χώρας. Οπως σημειώνουν, δεν είναι τυχαίο ότι, από το Νταβός, ο πρωθυπουργός αναφέρθηκε για πρώτη φορά ευθέως σε μειώσεις μισθών, περιορισμό του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων και δεσμεύθηκε για την ανάληψη όλων των απαιτούμενων πρωτοβουλιών για μείωση του ελλείμματος. Πάντως, στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ, υπάρχουν και στελέχη που δυσπιστούν αναφορικά με τις τελικές επιλογές του κ. Γ. Παπανδρέου. Εξ άλλου, και τους αμέσως προηγούμενους μήνες είχαν προαναγγελθεί αποφάσεις που θα μετρίαζαν τις πιέσεις Βρυξελλών και αγορών, αλλά τελικώς παρέμειναν κενό γράμμα.

Αγώνας δρόμου για να ληφθούν νωρίτερα οι τελικές αποφάσεις για την εισοδηματική και φορολογική πολιτική – Τα τρία βασικά λάθη της κυβέρνησης

Κρίσιμα λάθη

Στο Μέγαρο Μαξίμου και στο υπουργείο Οικονομικών αποδίδουν, εν μέρει δικαιολογημένα, τη δραματική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η χώρα στην «κληρονομιά» που τους άφησε η κυβέρνηση της Ν.Δ. Ομως, πίσω από τις κλειστές πόρτες των υπουργικών γραφείων και στο περιστύλιο της Βουλής, από στελέχη του ΠΑΣΟΚ αναγνωρίζεται πως και τους τελευταίους μήνες διαπράχθηκαν κρίσιμα λάθη. Ποια είναι αυτά; Οπως λέγεται, πρώτο σημείο καμπής για την πλήρη απαξίωση της εικόνας της ελληνικής οικονομίας ήταν η επιλογή να διογκωθεί το έλλειμμα του 2009 στο 12,7%, με αποτέλεσμα η Αθήνα να «στοχοποιηθεί» τόσο από τις Βρυξέλλες, όσο και από τις διεθνείς αγορές. Κατά πολλούς, η συγκεκριμένη επιλογή ήταν άμεσα συνυφασμένη, με την εσφαλμένη, όπως αποδείχθηκε, εκτίμηση του ίδιου του κ. Γ. Παπανδρέου και των κ.κ. Γ. Παπακωνσταντίνου και Λούκας Κατσέλη, ότι η κυβέρνηση θα διασφάλιζε τετραετή και όχι τριετή περίοδο δημοσιονομικής προσαρμογής από την Ευρωπαϊκή Ενωση.

Δεύτερο κρίσιμο λάθος θεωρείται το άκρως «χαλαρό» μήνυμα που εξέπεμψε ο προϋπολογισμός του 2010. Κατά τις συζητήσεις εν όψει της κατάρτισής του, στελέχη όπως οι κ.κ. Αννα Διαμαντοπούλου, Μ. Χρυσοχοΐδης, Π. Μπεγλίτης, αλλά και ο κ. Ευ. Βενιζέλος είχαν επισημάνει τον κίνδυνο να αποσταλούν εσφαλμένα μηνύματα προς το εξωτερικό. Ομως, στην ενδοκυβερνητική διελκυστίνδα επικράτησαν οι απόψεις των κ.κ. Λούκας Κατσέλη, Μαριλίζας Ξενογιαννακοπούλου, Χρ. Παπουτσή και άλλων, που πίεζαν για έναν προϋπολογισμό εν πολλοίς προσαρμοσμένο στις προεκλογικές δεσμεύσεις του ΠΑΣΟΚ. Οπως χαρακτηριστικά αναφέρει κορυφαίο κυβερνητικό στέλεχος που είχε μετάσχει στις σχετικές διεργασίες, εάν ο προϋπολογισμός αποτύπωνε πλήρως και ευκρινώς τα μέτρα του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης, αλλά και την αυστηρή εισοδηματική πολιτική που εκ των πραγμάτων είναι πλέον υποχρεωμένη να υιοθετήσει η κυβέρνηση, ίσως η εικόνα σήμερα να ήταν διαφορετική.

Πάντως, θα πρέπει να επισημανθεί πως η τελική επιλογή του Νοεμβρίου να μετατεθούν για τις αρχές του 2010 τα όποια επώδυνα μέτρα ανήκε αποκλειστικά στον κ. Γ. Παπανδρέου και στο στενό του επιτελείο. Ο πρωθυπουργός φέρεται να είπε σε κλειστή σύσκεψη πως «δεν θα ακολουθήσει πολιτικές Καραμανλή». Εξ ου και το «άδειασμα», λίγες ημέρες αργότερα, του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου για το πάγωμα των μισθών άνω των 2.000 ευρώ, το οποίο, κατά πληροφορίες, έγινε από στενούς συνεργάτες του κ. Γ. Παπανδρέου, χωρίς να έχει καν ενημερωθεί ο πρωθυπουργός, που όταν ανέκυψαν οι γνωστές δηλώσεις του κ. Χρ. Παπουτσή απουσίαζε στο εξωτερικό.

Εσφαλμένα μηνύματα

Το τρίτο λάθος που καταλογίζεται στο Μέγαρο Μαξίμου και στο οικονομικό επιτελείο είναι ότι αποστέλλουν όλο το τελευταίο διάστημα εσφαλμένα μηνύματα στο εξωτερικό. Η «πολιτικοποίηση» του προβλήματος της ελληνικής οικονομίας, με τις αναφορές σε κερδοσκόπους που έχουν στοχοποιήσει είτε την Ελλάδα είτε γενικότερα το ευρώ, αποτελούν ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Η συνεχής διαβούλευση, αντί της λήψης άμεσων μέτρων, που έχει επισημάνει η κ. Βάσω Παπανδρέου ως πρόβλημα, ένα άλλο. Οι χειρισμοί υπουργών, όπως εκείνοι της κ. Λούκας Κατσέλη στο νομοσχέδιο για τις τράπεζες, ένα ακόμη, ενώ κινήσεις εντυπωσιασμού, όπως η έκτακτη σύσκεψη της περασμένης Τετάρτης υπό τον κ. Θ. Πάγκαλο, για τις συγχωνεύσεις ΔΕΚΟ, προκειμένου να μην πάει «με άδεια χέρια» ο πρωθυπουργός στο Νταβός, είναι σαφές πως δεν επαρκούν για να αντιστραφεί το κλίμα.

Με τα ανωτέρω δεδομένα, είναι προφανές πως το επόμενο δεκαήμερο θα είναι κρίσιμο για την κυβέρνηση, αλλά και συνολικά για τη χώρα. Μένει δε να φανεί εάν ο πρωθυπουργός θα λάβει τις απαιτούμενες πρωτοβουλίες ή θα επιμείνει στη γραμμή πλεύσης των τελευταίων μηνών, που, ως φαίνεται, οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια τη χώρα σε καθεστώς κηδεμονίας.

AFP / FABRICE COFFRINI

Ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου με τον υπουργό Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου στο Νταβός. Εκεί, ο κ. Παπανδρέου αναφέρθηκε για πρώτη φορά ευθέως σε μειώσεις μισθών και περιορισμό του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων.

Θρίλερ με... κινέζικα στην Αθήνα

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΝΤΕΛΑ**

Οποιος είπε ή έγραψε ότι η Goldman Sachs εξασφάλισε κινεζική βοήθεια για λογαριασμό του ελληνικού χρέους, ενόψει της επίσκεψης Παπακωνσταντίνου στο Πεκίνο, ήξερε τη μισή αλήθεια. Για την ακρίβεια, το ένα τρίτο της. Και από την Παρασκευή το απόγευμα, ούτε το ένα τέταρτο. Στην πραγματικότητα, η κατάσταση είναι τελείως διαφορετική από αυτή που περιγράφεται, όπως δηλαδή συμβαίνει συνήθως σε αυτές τις περιπτώσεις. Για την ακρίβεια του πράγματος, έχει ως εξής:

Κατ' αρχήν η Goldman Sachs, που έχει αρχίσει να... θεοποιείται από τον ελληνικό αλλά και τον ξένο Τύπο, σε ό,τι έχει να κάνει με τα της εμπλοκής της στην υπόθεση, δεν ασχολήθηκε ποτέ σοβαρά με το συγκεκριμένο ζήτημα. Τα του ταξιδιού του κ. Παπακωνσταντίνου σε ΗΠΑ και Ασία συζητήθηκαν -αλλά ακόμα δεν αποφασίστηκαν- κυρίως με την J.P. Morgan, κατά τη διάρκεια τριών ραντεβού που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα ανάμεσα στις δύο πλευρές, από τα μέσα Δεκεμβρίου έως σήμερα. Το τελευταίο από αυτά, μάλιστα, έγινε μόλις την περασμένη Δευτέρα το βράδυ, στο γραφείο του υπουργού Οικονομικών, λίγες ώρες μετά το κλείσιμο του βιβλίου προσφορών για το 5ετές ομόλογο που εξέδωσε το ελληνικό Δημόσιο. Είναι άγνωστο τι ακριβώς ειπώθηκε πίσω από τις κλειστές πόρτες, πάντως θα πρέπει να θεωρείται σχεδόν δεδομένο ότι οι της J.P. Morgan εξέφρασαν το παράπονό τους που έμειναν εκτός νυμφώνος από την αναδοχή του 5ετούς και ο κ. Παπακωνσταντίνου τους απάντησε ότι ακολουθούν και άλλες εκδόσεις, οπότε έπρεπε να γίνει μια κατανομή. Business as usual, δηλαδή.

Πέραν του Ατλαντικού

Το ζητούμενο, όμως, εν προκειμένω δεν είναι αυτό, αλλά το υπερατλαντικό ταξίδι. Οσοι παρακολουθούν από κοντά αυτό το κρίσιμο κεφάλαιο μπορούν να βεβαιώσουν ότι για πρώτη φορά η συζήτηση, σχετικά με το θέμα, έγινε λίγο πριν από τις γιορτές των Χριστουγέννων, όταν στην Αθήνα υπήρχε ο φόβος ότι κανείς στην Ευρώπη δεν θα αγόραζε ελληνικό ρίσκο, σε οποιαδήποτε τιμή. Τότε, λένε οι πληροφορίες, οι της J.P., σε ένα πρώτο ραντεβού με τον επικεφαλής του οικονομικού επιτελείου, έριξαν την ιδέα του «διάπλου» του Ατλαντικού. Αρεσε στον κ. Παπακωνσταντίνου και συμφωνήθηκε οι δύο πλευρές να βρεθούν αμέσως μετά τις γιορτές για να το ξανασυζητήσουν.

Η Goldman Sachs, η J.P. Morgan, τα τρία ραντεβού και το ένα ταξίδι που έγινε, τελικά, δύο

Οπερ και εγένετο, όπως λένε καλά ενημερωμένες πηγές του υπουργείου Οικονομικών. Ηταν στο δεύτερο ραντεβού που τα στελέχη της αμερικανικής τράπεζας πρόσθεσαν στη συζήτηση και το ενδεχόμενο προσθήκης της Ασίας στο πρώτο road show του υπουργού εκτός Ευρώπης. Ο κ. Παπακωνσταντίνου λέγεται ότι δεν ενθουσιάστηκε με την ιδέα, καθώς τον ενδιέφερε κυρίως η αγορά των ΗΠΑ, σε αυτήν τη φάση. Αποτέλεσμα; Μόλις προχθές το απόγευμα διέρρευσε ότι το εκτός Ε.Ε. ταξίδι θα γίνει «σπαστά». Δηλαδή, πρώτα στις ΗΠΑ και κάποια στιγμή στο μέλλον στην Ασία. Δηλαδή, στην Κίνα.

Κρίσιμη λεπτομέρεια: Πριν γίνει το τρίτο ραντεβού, ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) πήρε την εντολή να είναι έτοιμος ανά πάσα στιγμή για την έκδοση του πρώτου δολαριακού ομολόγου. Λογικά, θα πρέπει να αναμένεται μετά την ολοκλήρωση του road show. Αρα, η σκέψη του ταξιδιού είχε πλέον ωριμάσει. Μόνο που σε αυτήν τη συνάντηση εστάλησαν και τα πρώτα μηνύματα σχετικά με αν και κατά πόσο είναι ώριμες οι συνθήκες για μια αποστολή, τώρα, στην Κίνα. Γι' αυτό και από το Νταβός, ο επικεφαλής του οικονομικού επιτελείου ανέκρουσε πρύμναν και άφησε να εννοηθεί ότι κάποια στιγμή θα πάει Ασία, αλλά είναι άγνωστο πότε.

Ωρίμασε επίσης στο μυαλό των εμπλεκομένων ότι μέχρι σήμερα δεν έχει συμφωνηθεί τίποτα και με κανέναν (Κινέζο ή άλλον) για την αγορά ελληνικού χρέους. Το μόνο που έχει συμφωνηθεί είναι η πραγματοποίηση του ταξιδιού, την οργάνωση του οποίου θα αναλάβει, κατά πάσα πιθανότητα, η J.P. Morgan, που θα κλείσει τους σταθμούς της περιοδείας και τις συναντήσεις που θα έχει ο υπουργός Οικονομικών. Μέχρις εκεί.

Επίσης, μια άλλη κρίσιμη λεπτομέρεια, που επισημαίνουν με νόημα από το οικονομικό επιτελείο, είναι ότι αν τελικώς συμφωνηθεί εξαγορά ενός μέρους του ελληνικού χρέους από τους Κινέζους ή άλλους, θα απαιτηθεί προηγουμένως διακρατική συμφωνία, την οποία καμία Goldman Sachs, J.P. Morgan ή οποιοσδήποτε άλλος ενδιάμεσος δεν μπορεί να κλείσει για λογαριασμό της Ελληνικής Δημοκρατίας. Στην προκειμένη περίπτωση, ούτε καν το έδαφος δεν έχει προλειανθεί, όπως θα μπορούσε κανείς να εικάσει.

Κλειστή Πόλη

Αντιθέτως, ο κ. Παπακωνσταντίνου, ως άλλος... Μάρκο Πόλο, θα κληθεί να διερευνήσει προθέσεις και να ανιχνεύσει το έδαφος, σε μια μάλλον άσχημη συγκυρία. Γιατί τα μηνύματα που έρχονται από το Πεκίνο δεν είναι και τα πιο αισιόδοξα. Για παράδειγμα, ο mr Cosco, που επρόκειτο να επισκεφθεί την χώρα μας τον Φεβρουάριο, με αφορμή την επένδυση στον ΟΛΠ, λέγεται ότι ανέβαλε το ταξίδι (εκτός και αν το διαρρέουν οι Κινέζοι για να πιέσουν καταστάσεις σχετικά με το λιμάνι), ενώ και τα τελευταία δημοσιεύματα των κινεζικών εφημερίδων σχετικά με την ποιότητα των ελληνικών ομολόγων μόνο ενθουσιώδη δεν μπορούν να χαρακτηριστούν. Τέλος, τα περί ενδιαφέροντος για την... Εθνική Τράπεζα ανήκουν στη σφαίρα της φαντασίας.

Το συμπέρασμα; Οι Κινέζοι μάλλον δεν περιμένουν τον κ. Παπακωνσταντίνου, τώρα άμεσα, για να ανοίξουν τις πύλες της Κλειστής Πόλης. Θα του δώσουν τη χαρά να τις ανοίξει, αν μπορεί, μόνος του. Κάποια στιγμή, στο μέλλον...

gmantelas@kathimerini.gr

Η συναίνεση, δρόμος διπλής κατεύθυνσης

Α. Σαμαράς: «Ναι» σε στήριξη της κυβέρνησης αλλά «όχι» στις κινήσεις εντυπωσιασμού

Της **ΕΛΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**

Αποφασισμένος να στηρίξει περισσότερο την κυβέρνηση προκειμένου να υλοποιήσει όλες τις πρωτοβουλίες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης δηλώνει ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης κ. Αντ. Σαμαράς. Διαμηνύει, ωστόσο, ταυτόχρονα, ότι «η συναίνεση είναι δρόμος διπλής κατεύθυνσης», υπονοώντας σαφώς ότι η διασφάλιση του απαιτούμενου κλίματος εθνικής συνεννόησης δεν μπορεί να επιτευχθεί υπό το βάρος σκανδαλολογίας, πόλωσης και κινήσεων εντυπωσιασμού. Στην αποκλειστική του δήλωση προς την «Κ», ο κ. Σαμαράς δεν κρύβει την ανησυχία του για «τα πιθανά και απίθανα σφάλματα της κυβέρνησης στη διαχείριση της οικονομίας» και αναδεικνύει την κρισιμότητα της συγκυρίας.

Η καταπολέμηση της διαφθοράς, απαραίτητο στοιχείο για να οικοδομηθεί η «Νέα Μεταπολίτευση»

Στις κατ' ιδίαν συνομιλίες του, ο αρχηγός της Ν.Δ. οριοθετεί το χρονικό περιθώριο για να κερδίσει ή να χάσει η Ελλάδα –με απρόβλεπτες συνέπειες– το στοίχημα της οικονομίας μέχρι τα τέλη της άνοιξης, εκτιμώντας ότι τότε θα διεξαχθούν τα πρώτα ασφαλή συμπεράσματα για τις αντοχές και τη βιωσιμότητα της κυβέρνησης του Γ. Παπανδρέου.

Το δεύτερο πεδίο, στο οποίο ο κ. Σαμαράς εμφανίζεται διατεθειμένος να προσφέρει πλαίσιο στήριξης στην κυβέρνηση είναι αυτό που αφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς. Ο αρχηγός της Ν.Δ. θα προσέλθει στον διάλογο με αιχμή τη θέση του ότι «το σύστημα της Μεταπολίτευσης χρεοκόπησε» και ότι θα πρέπει να οικοδομηθεί η «Νέα Μεταπολίτευση» με τη συναίνεση κομμάτων, φορέων και πολιτών. Ο κ. Σαμαράς δηλώνει πεπεισμένος ότι δεν μπορεί να υπάρξει δραστική αντιμετώπιση του προβλήματος, η οποία έχει διαβρώσει μεγάλο κομμάτι του εθνικού κορμού, αν δεν γίνουν δραστικές παρεμβάσεις στους πρωτογενείς παράγοντες, τους θεσμικούς και συστημικούς, όπως λέει, παράγοντες που παράγουν τη διαφθορά. «Δεν μπορεί να οραματίζεσαι ένα ευρωπαϊκό σύστημα δημόσιας υγείας με μισθούς Μπαγκλαντές για τους γιατρούς», λένε συνεργάτες του, υπονοώντας ότι –έστω και σε βάθος χρόνου λόγω των εξαιρετικά στενών περιθωρίων που αφήνει η οικονομική κρίση– θα πρέπει να ληφθούν πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση του περιορισμού των κινήτρων για παραγωγή διαφθοράς. Μεγάλη σημασία για τον αρχηγό της Ν.Δ. θα πρέπει να δοθεί και στους τρόπους «ξηλώματος των κυκλωμάτων» που παράγουν και αναπαράγουν τη διαφθορά, αλλά και στον διαχωρισμό του μαύρου χρήματος από το «γκρίζο», το αδήλωτο, δηλαδή, που προέρχεται όμως από νόμιμες δραστηριότητες, προκειμένου να μειωθεί η έκταση του φαινομένου και να αντιμετωπιστεί πιο αποτελεσματικά.

Για τον κ. Σαμαρά, μία από τις μεγαλύτερες «ρίζες του κακού» είναι η απόσταση μεταξύ εξουσιών, αρμοδιοτήτων και πόρων, αφού όπως λέει χαρακτηριστικά, έτσι όπως έχει διαρθρωθεί το σύστημα, βρίσκονται συγκεντρωμένες στην κορυφή οι εξουσίες χωρίς αρμοδιότητες και στη βάση οι αρμοδιότητες χωρίς πόρους. Αυτό, κατά την άποψή του, δημιουργεί ένα τεράστιο κενό το οποίο καλύπτεται από τη δαιδαλώδη γραφειοκρατία που εξαφανίζει κάθε έννοια ελέγχου. Μάλιστα, ο αρχηγός της Ν.Δ. προτίθεται να συνδέσει τη θέση του αυτή με την αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης («Καλλικράτης»), η οποία θεωρεί ότι είναι δομημένη στην παραπάνω λογική και ως εκ τούτου έχει μικρά περιθώρια επιτυχίας.

Σε ό,τι αφορά τα του οίκου του, ο κ. Σαμαράς ευελπιστεί να εξέλθει η Ν.Δ. αλώβητη, ή έστω με τις μικρότερες δυνατόν αμυχές από τη στενωπό των εξεταστικών Επιτροπών, ώστε να ξεκινήσει ουσιαστικά τη νέα της πορεία μέσα από το τακτικό συνέδριο που θα διεξαχθεί τον Ιούνιο. Αν και η ανταπόκριση της κοινοβουλευτικής ομάδας στην οδηγία του αρχηγού για αυστηρή πειθαρχία στην κεντρική γραμμή της Ν.Δ. επί του νομοσχεδίου για τα δάση υπήρξε άμεση (σ.σ. ακόμη και ο απειλών με καταψήφιση Κ. Κιλτίδης έκανε στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών συντασσόμενος πλήρως με τους υπολοίπους), ο κ. Σαμαράς γνωρίζει ότι η κατάσταση στο εσωτερικό του κόμματος πόρρω απέχει από εκείνη που ο ίδιος επιθυμεί. Το πιο ενδιαφέρον και συνάμα δύσκολα διαχειρίσιμο για τη Ρηγίλλης είναι ότι τα περισσότερα από τα προβλήματα με τα οποία βρίσκεται αντιμέτωπος ο κ. Σαμαράς έχουν τις ρίζες τους περισσότερο στα... διαρθρωτικά προβλήματα της Ν.Δ.

ΑΠΕ

Ο κ. Σαμαράς, στη δήλωση προς την «Κ», δεν κρύβει την ανησυχία του για «τα πιθανά και απίθανα σφάλματα της κυβέρνησης στη διαχείριση της οικονομίας».

Η δήλωση στην «Κ»

Η δήλωση του προέδρου της Ν.Δ. κ. Αντ. Σαμαρά στην «Κ»: «Προτείναμε μέτρα. Στηρίξαμε κάθε απαραίτητη κυβερνητική πρωτοβουλία. Δεν κερδοσκοπήσαμε πολιτικά σε μέτωπα κοινωνικής αναταραχής, όπως έκανε το ΠΑΣΟΚ, όταν ήταν αντιπολίτευση. Δεν καλλιεργήσαμε τον πανικό.
Παρακολουθούμε την κυβέρνηση να κάνει, δυστυχώς, όλα τα πιθανά και απίθανα σφάλματα στη διαχείριση της Οικονομίας.
Παρ' όλα αυτά, είμαστε διατεθειμένοι να στηρίξουμε, ακόμη περισσότερο, γιατί οι στιγμές είναι κρίσιμες. Και γιατί το συμφέρον του τόπου το επιβάλλει.
Αρκεί, βέβαια, η κυβέρνηση να αντιληφθεί ότι η συναίνεση είναι δρόμος διπλής κατεύθυνσης».

Η θέση στην εξωτερική πολιτική

Με την ανταπόκριση στην πρόσκληση του Κύπριου προέδρου κ. Χριστόφια για επίσκεψη στη Λευκωσία εντός του Φεβρουαρίου, θα εγκαινιάσει ο αρχηγός της Ν.Δ. Αντ. Σαμαράς τα εκτός Ελλάδος ταξίδια του για επαφές με ξένους ηγέτες. Αν και η οικονομία παραμένει το πρωταρχικό πεδίο άσκησης αντιπολίτευσης για τη Ρηγίλλης, ο κ. Σαμαράς προτίθεται το επόμενο διάστημα να δώσει το πρώτο στίγμα των θέσεών του για την εξωτερική πολιτική, την οποία, λόγω της μακράς προσωπικής του ενασχόλησης, θεωρεί προνομιακό του πεδίο.

Στόχος να αναδειχθεί η Ελλάδα χώρα «μεταίχμιο» μεταξύ της Ε.Ε. και Ανατολής

Η κεντρική του φιλοσοφία, την οποία συμμερίζεται ο αρμόδιος τομεάρχης κ. Δημ. Αβραμόπουλος, στοχεύει στην ανάδειξη της Ελλάδας ως χώρας «μεταιχμίου» μεταξύ της Ε.Ε. και της Ανατολής και περιλαμβάνει «κόκκινες» αλλά και «γαλάζιες» γραμμές, όπως χαρακτηριστικά τις οριοθετεί ο κ. Σαμαράς. Οι «κόκκινες» οριοθετούν τα πεδία, τα οποία κατά τη Ν.Δ. δεν χωρεί καμία υπαναχώρηση εκ μέρους της χώρας και οι «γαλάζιες» τους ορίζοντες στους οποίους μπορεί να αναπτυχθεί η εξωτερική πολιτική της χώρας. Από τη μέχρι σήμερα προετοιμασία των θέσεων που θα αναδείξει το επόμενο διάστημα η Ν.Δ., προκύπτει μία σαφής διαφοροποίηση από την πολιτική που άσκησε η κυβέρνηση της Ν.Δ., η οποία είχε ως πολιορκητικό κριό την περαιτέρω καλλιέργεια των σχέσεων της Αθήνας με τη Μόσχα και την ανάδειξη της Ελλάδος σε ενεργειακό κόμβο στην ευρύτερη περιοχή. Ο κ. Σαμαράς εμφανίζεται πεπεισμένος ότι ο ρόλος και οι δυνατότητες της Ελλάδος μπορούν να αναδειχθούν σε ένα ευρύτερο πεδίο (διαμετακομιστικά, δορυφορικά συστήματα, θαλάσσιοι και εμπορικοί δρόμοι κ.α.), και προτίθεται να αξιοποιήσει όλες τις προσωπικές επαφές που έχει στην Ε.Ε. αλλά και στις ΗΠΑ για να προωθήσει τις θέσεις του και να ενισχύσει το ηγετικό του προφίλ.

Η προ ημερών δήλωσή του με την οποία καλούσε τον πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου να δημοσιοποιήσει το πλήρες περιεχόμενο των επιστολών που αντήλλαξε με τον Τούρκο ομόλογό του Τ. Ερντογάν, ήταν η πρώτη μιας σειράς παρεμβάσεων που προετοιμάζονται για το επόμενο διάστημα από τη Ρηγίλλης. Μετά τον Αμερικανό πρέσβη κ. Σπέκχαρντ, ο κ. Σαμαράς θα συναντηθεί το επόμενο διάστημα με τους πρέσβεις όλων των μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών, ενώ προγραμματίζει και επίσκεψη στη Γαλλία, κατόπιν προσκλήσεως του Γάλλου πρωθυπουργού κ. Φιγιόν.

Ε.Τ.

Ο νέος ρόλος του Θόδωρου Πάγκαλου

Οι παρεμβάσεις του σε μεγάλα θέματα τον καθιστούν αναπληρωτή πρωθυπουργό

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΟΥΛΑ**

«Δεν υπήρξα ποτέ διακοσμητικός», είχε δηλώσει προ τριμήνου στην «Κ» ο κ. Θοδ. Πάγκαλος και, ως φαίνεται, αποφάσισε να το αποδείξει εμπράκτως και ως αντιπρόεδρος της κυβέρνησης. Οι πολλές –και συχνά μη δημοσιοποιηθείσες– υπουργικές συσκέψεις που συγκαλεί, αλλά και οι προσωπικές του παρεμβάσεις για την πρόληψη ή και την καταστολή των υπουργικών ασυνεννοησιών, όπως παραδέχονται κυβερνητικά στελέχη, καθιστούν πλέον τον ρόλο του δυνάμει αναπληρωτή πρωθυπουργού.

Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του δεν προέκυψε, βέβαια, μόνη της. Ο ίδιος ο κ. Γ. Παπανδρέου τού ζήτησε να παρεμβαίνει προσωπικά στις συνεχείς διενέξεις της κ. Λ. Κατσέλη και του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου προκειμένου να μη δίνεται η εντύπωση δύο γραμμών στην οικονομική πολιτική, ενώ προ εβδομάδος ακολούθησε ανάλογη πρωθυπουργική παράκληση να «αναλάβει» τις αγροτικές κινητοποιήσεις, λόγω της απειρίας της κ. Κ. Μπατζελή. Κάτι αντίστοιχο, άλλωστε, είχε ήδη συμβεί στο πρώτο κυβερνητικό «φάουλ» με τον ΟΛΠ, όταν υποκατέστησε την κ. Κατσέλη, ενώ ανεπισήμως είχε συγκεράσει και άλλες κυβερνητικές παραφωνίες.

Το παράδοξο είναι ότι τον ρόλο αυτόν, αρχικώς είχε δοθεί η εντύπωση ότι θα τον αναλάμβανε ο υπουργός Επικρατείας κ. Χ. Παμπούκης. Ως φαίνεται, ωστόσο, στο Μαξίμου αντελήφθησαν ότι η σοβαρότητα των προβλημάτων απαιτεί ένα πεπειραμένο στέλεχος με αδιαμφισβήτητη πολιτική ισχύ και έτσι σταδιακά ο κ. Παμπούκης περιορίστηκε στον ρόλο του άτυπου πρωθυπουργικού συμβούλου.

Ο κ. Πάγκαλος ουδόλως κρύβει την ικανοποίησή του για τον νέο ρόλο του, τον οποίο πολλοί παρομοιάζουν με εκείνον του κ. Γ. Σουφλιά επί Ν.Δ. με τη διαφορά βέβαια ότι ο πρώτος δρα δημοσίως και λιγότερο παρασκηνιακώς. Οσοι, ωστόσο, συνομιλούν μαζί του αντιλαμβάνονται την αγωνία του να επιτύχει στην αποστολή του.

Οι σχέσεις του με τον πρωθυπουργό είναι επί του παρόντος άριστες, αλλά ο ίδιος, καίτοι επικροτεί την επιλογή του κ. Παπανδρέου για όλες τις αποφάσεις να προηγείται διεξοδική διαβούλευση, θεωρεί ότι λόγω της κρίσιμης συγκυρίας, η τακτική αυτή μπορεί να αποβεί ακόμη και καταστροφική. Εν ολίγοις, είναι οπαδός της άμεσης υλοποίησης όλων των κεντρικών κυβερνητικών δεσμεύσεων και της ευθείας ρήξης με τις πάσης φύσεως συντεχνίες, πιστεύοντας ότι αν τούτο δεν συμβεί στον πρώτο χρόνο, μετά θα είναι ανέφικτο. Ετσι εξηγείται, άλλωστε, και η σπουδή του να ανακοινώσει τη συγχώνευση 200 δημοσίων οργανισμών, δεσμεύοντας τους υπουργούς να υλοποιήσουν εδώ και τώρα τη σχετική προεκλογική δέσμευση.

Ολοι συμφωνούν πως η σοβαρότητα των προβλημάτων απαιτεί ένα πεπειραμένο στέλεχος με αδιαμφισβήτητη πολιτική ισχύ.

Ο κ. Πάγκαλος εκμυστηρεύεται σε συνομιλητές του ότι ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα της κυβέρνησης είναι ότι την κρισιμότητα της συγκυρίας που αφορά την ίδια την επιβίωση της χώρας, δεν την έχει αντιληφθεί όχι μόνον η κοινωνία, αλλά ούτε καν αρκετοί κυβερνητικοί βουλευτές, πόσω μάλλον ο κομματικός μηχανισμός του ΠΑΣΟΚ.

Σημειωτέον δε ότι την αδυναμία αυτή δεν τη συσχετίζει με το επικοινωνιακό πρόβλημα της κυβέρνησης, το οποίο ουδόλως αρνείται. Αλλά, εκτιμά ότι η επικοινωνία είναι το έλασσον, αν εφαρμοσθούν άμεσα οι δεσμεύσεις του ΠΑΣΟΚ, και προς αυτή την κατεύθυνση «πιέζει» τον πρωθυπουργό.

Ο ίδιος δεν αρνείται επίσης ότι πολλές από τις κατεγεγραμμένες αστοχίες οφείλονται στην απειρία αρκετών υπουργών. Αλλά προσθέτει πως είναι ανέφικτο να απαιτείς ταυτόχρονα ανανέωση και πείρα.

Οι συνεργάτες

Την εμπιστοσύνη, άλλωστε, που δείχνει σε νέους ανθρώπους επιβεβαιώνει το στρατηγείο του στη Ζαλοκώστα. Στην 28χρονη οικονομολόγο κ. Ανθή Σουλιτσιώτη έχει αναθέσει την υποστήριξη της Επιτροπής Κοινωνικής και Οικονομικής Πολιτικής (του μίνι υπουργικού συμβουλίου του οποίου προεδρεύει), στον 34χρονο νομικό κ. Ανδ. Κουλούρη τις συγχωνεύσεις των ΔΕΚΟ, στην 38χρονη δικηγόρο κ. Μήνα Φίλιππα την παρακολούθηση του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, ενώ πάντα δίπλα του είναι ο 38χρονος πολιτικός επιστήμονας, διευθυντής του γραφείου του, κ. Γ. Καλαντζής.

Ας σημειωθεί, τέλος, ότι όσοι τον γνωρίζουν, δεν θεωρούν τυχαία την πρόσφατη δήλωσή του ότι «στο εξάμηνο θα κάνουμε ταμείο». Λόγω χαρακτήρος, λένε, ο αντιπρόεδρος ουδόλως σκοπεύει να τα παρατήσει. Καθώς, ωστόσο, δική του ευθύνη είναι ο συντονισμός και όχι η εκτέλεση των κυβερνητικών επιλογών, η σχετική δήλωσή του μάλλον πρέπει να ερμηνευθεί ότι μετά το εξάμηνο θα αρχίσει να μιλάει συχνότερα, αποδίδοντας τις ευθύνες σε εκείνους που τους αναλογούν. Με ό,τι αυτό συνεπάγεται…

Αλλοι στο ΦΕΚ, άλλοι στη σύσκεψη

ΑΠΕ

Ενδεικτικό των κυβερνητικών «παράδοξων», αλλά ενδεχομένως των υπόγειων διαγκωνισμών στο κυβερνητικό σχήμα, είναι το παρασκήνιο σε σχέση με την Επιτροπή που συγκάλεσε την προηγούμενη Τετάρτη ο κ. Θ. Πάγκαλος για τις καταργήσεις και συγχωνεύσεις οργανισμών. Στη σύσκεψη είχαν κληθεί και μετείχαν οι κ. Παπακωνσταντίνου, Ρέππας, Κατσέλη, Καστανίδης, Μπατζελή και αντί των κ. Αννας Διαμαντοπούλου και Ανδρέα Λοβέρδου που απουσίαζαν οι κ. Εύη Χριστοφιλοπούλου και Γ. Κουτρουμάνης. Ομως, με βάση απόφαση του πρωθυπουργού που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ στις 15 του μήνα, τα «σταθερά» μέλη της Επιτροπής είναι πέραν του κ. Θ. Πάγκαλου, οι κ. Γ. Ραγκούσης, Γ. Παπακωνσταντίνου, Χ. Παμπούκης, ο γ.γ. της κυβέρνησης κ. Λύτρας, ενώ μπορούν να προσκαλούνται «και άλλοι πλην των τακτικών μελών υπουργοί». Με άλλους λόγους, η Επιτροπή φαίνεται πως συνεδρίασε με... λάθος σύνθεση.

Κ.Π.Π.

Νέα μέτωπα συγκρούσεων με κυβέρνηση από το ΚΚΕ

Ενώ στον ΣΥΡΙΖΑ... ενδοσκοπούν

Του **ΣΠΥΡΟΥ ΚΑΡΑΛΗ**

Προς διεύρυνση των συγκρούσεων με την κυβέρνηση προσανατολίζεται το ΚΚΕ, ανοίγοντας νέα μέτωπα αντιπαραθέσεων, μετά τα αγροτικά μπλόκα, την ώρα που στον ΣΥΝ/ΣΥΡΙΖΑ οι συνεχείς ενδοκομματικές εντάσεις και η διαφαινόμενη σύγκληση εκτάκτου συνεδρίου την άνοιξη, σηματοδοτούν σε γενικές γραμμές παράταση της εσωστρέφειας εν μέσω σημαντικών πολιτικών διεργασιών και της ηγετικής επανεμφάνισης του κ. Αλ. Αλαβάνου.

Οι κυβερνητικές προθέσεις για μείωση των μισθών στο Δημόσιο θα αποτελέσουν το επόμενο σημείο τριβών μεταξύ ΚΚΕ και κυβέρνησης, καθώς ήδη ο Περισσός, έπειτα από πρόσφατη σύσκεψη των κομματικών του οργανώσεων στον δημόσιο τομέα, προανήγγειλε ουσιαστικά ενιαία δράση των δημοσίων υπαλλήλων με τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα. Η αναμενόμενη σκλήρυνση της στάσης του ΚΚΕ θα αποτυπώνεται επίσης, και στο επίπεδο των δηλώσεων και κυρίως των απαντήσεων που θα δίνονται σε στελέχη της κυβέρνησης και του ΠΑΣΟΚ και στην κριτική που ασκείται για επιλεκτική αντιπολίτευση. Τον τόνο έδωσε η κ. Αλ. Παπαρήγα επιλέγοντας να εξαπολύσει δριμύτατη επίθεση στον κ. Μ. Καρχιμάκη, ο οποίος κατήγγειλε το ΚΚΕ ότι επιδίδεται σε επιλεκτική συμπεριφορά στη σύγκρουσή του με την εκάστοτε κυβέρνηση, λέγοντας πως κατά τη διάρκεια της πενταετούς διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας οι βουλευτές του κόμματος «δεν εξειδικεύτηκαν καθόλου στα φαινόμενα διαφθοράς». «Εσβησαν συνειδητά με γομολάστιχα από τη μνήμη τους. Οταν στριμώχνονται από τον λαό τότε ξεκινάνε τον αντικομμουνισμό, αυτή είναι η ουσία» ήταν η απάντηση της κ. Παπαρήγα. Η αντιπαράθεση ΚΚΕ - κυβέρνησης οξύνθηκε και κατά τη διάρκεια της συζήτησης πρότασης νόμου του ΚΚΕ για το Ασφαλιστικό και τη λεηλασία των ασφαλιστικών Ταμείων, όταν ο πρώην πρόεδρος της Βουλής κ. Απ. Κακλαμάνης επέρριψε σοβαρότατες ευθύνες στον Περισσό για τα αγροτικά μπλόκα, προσθέτοντας με τη σειρά του ότι δεν είχε την ανάλογη στάση στα πρώτα χρόνια διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Στον ΣΥΝ, ολοκληρώνεται το βράδυ η συνεδρίαση της ΚΠΕ με βασικό θέμα την υπερψήφιση της πρότασης για έκτακτο συνέδριο. και με την προσοχή να στρέφεται στη στάση που θα τηρήσουν τα στελέχη του Αριστερού Ρεύματος και ειδικότερα εκείνα που έχουν εκφράσει κάθετες διαφωνίες με την προοπτική ενός συνεδρίου αυτή τη χρονική στιγμή. Πάντως, και πλην συνταρακτικού απροόπτου, η ΚΠΕ αναμένεται να υπερψηφίσει την πρόταση. Εάν αυτό δεν συμβεί, τότε προκύπτει αυτομάτως θέμα ηγεσίας, καθώς ο πρόεδρος του ΣΥΝ σε κατ' ιδίαν συζητήσεις με στελέχη της Κουμουνδούρου ξεκαθαρίζει ότι δεν προτίθεται να παραμείνει στην ηγεσία του ΣΥΝ. «Θέλω να είμαι πρόεδρος του ΣΥΝ και όχι προεδρεύων» φέρεται να είπε ο κ. Τσίπρας, διαμηνύοντας παράλληλα ότι δεν είναι και δεν φιλοδοξεί να γίνει επαγγελματίας της πολιτικής.

Επανεκλογή με ευρεία συναίνεση

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας οδεύει προς ανανέωση της θητείας του, έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ. και ΛΑΟΣ

Της **ΔΩΡΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

«Καθήκον μας είναι η ευρύτερη δυνατή αποδοχή και να επιλέξουμε ένα πολιτικό πρόσωπο, το οποίο να έχει πείρα, γνώση και σωφροσύνη, που προκύπτει από τη μακρά πολιτική πορεία». Κυριακή, 12 Δεκεμβρίου 2004: ο πρώην πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής απευθύνει τηλεοπτικό διάγγελμα και παρουσιάζει τα κριτήρια με βάση τα οποία κατέληξε στο πρόσωπο που θα προτείνει ως αντικαταστάτη του Κωστή Στεφανόπουλου στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Λίγες ώρες νωρίτερα στους πολιτικούς και δημοσιογραφικούς κύκλους και, μέσω αυτών, με έκτακτα δελτία ειδήσεων έχει γίνει ευρέως γνωστό ότι ο πρωθυπουργός πρόκειται να προτείνει τον κ. Κάρολο Παπούλια, από τα ιδρυτικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ, άνθρωπο του στενού περιβάλλοντος του Ανδρέα Παπανδρέου και πολιτικό με μεγάλη εμπειρία και μακρόχρονη θητεία στο υπουργείο Εξωτερικών, σε περιόδους κρίσιμες για τα εθνικά θέματα.

Η απόφαση προκαλεί έκπληξη ακόμα και σε στενούς συνεργάτες του κ. Καραμανλή, καθώς, όπως φαίνεται, ο πρώην πρωθυπουργός, πιθανότατα για να διατηρήσει το πλεονέκτημα του αιφνιδιασμού και τη δυνατότητα επικοινωνιακής αξιοποίησης του θέματος, είχε φροντίσει μέχρι την τελευταία στιγμή να κρατήσει την απόφασή του μυστική με εξαίρεση δυο – τρεις ανθρώπους της απολύτου εμπιστοσύνης του, από τους οποίους ήταν βέβαιος ότι δεν επρόκειτο να «φύγει» προς τα έξω η είδηση. Με απόλυτη εχεμύθεια χειρίσθηκε το θέμα και ο κ. Παπούλιας, τον οποίο, ούτως ή άλως, συνόδευε η φήμη του ανθρώπου «που γνωρίζει πολλά, αλλά μιλάει ελάχιστα και δεν προδίδει την εμπιστοσύνη που του δείχνουν». Ο σημερινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε ενημερωθεί για τις προθέσεις του κ. Καραμανλή μία εβδομάδα πριν από την επίσημη ανακοίνωση της υποψηφιότητάς του, ενώ η αρχική βολιδοσκόπηση είχε γίνει από στενό συνεργάτη του κ. Καραμανλή λίγο καιρό νωρίτερα.

«Κλείδωσε» στα Ιωάννινα

Η επιλογή του πρώην πρωθυπουργού φαίνεται ότι «κλείδωσε» όταν συναντήθηκε με τον κ. Παπούλια στο Hotel du Lac, στα Ιωάννινα, στο οποίο βρέθηκε για μια ομιλία. Τα ονόματα που κυριαρχούσαν στις πολιτικοδημοσιογραφικές συζητήσεις για το θέμα ήταν άλλα. Ως επικρατέστερος υποψήφιος, εάν ο κ. Καραμανλής επέλεγε άτομο προερχόμενο από τον χώρο του ΠΑΣΟΚ, φερόταν ο πρώην πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης, την υποψηφιότητα του οποίου φέρεται να υποστήριζε με ιδιαίτερη ζέση ο επίσης πρώην πρόεδρος της Βουλής κ. Δημήτρης Σιούφας. Εάν ο κ. Καραμανλής επέλεγε υποψήφιο προερχόμενο από της Ν.Δ., επικρατέστερος εθεωρείτο ο κ. Πέτρος Μολυβιάτης, ενώ ακούστηκαν, επίσης, τα ονόματα του κ. Νίκου Κωνσταντόπουλου, της κ. Αννας Μπενάκη, του κ. Γιάννη Βαρβιτσιώτη, ακόμα και αυτό του κ. Γιώργου Σουφλιά. Από τα ονόματα που είχε στο μυαλό του ο τότε πρωθυπουργός, η κυριαρχία του κ. Παπούλια επιβεβαιώθηκε και σε μυστική δημοσκόπηση που ζητήθηκε από το Μέγαρο Μαξίμου και εμφάνισε τον πρώην υπουργό Εξωτερικών να θεωρείται από τους πολίτες η καλύτερη επιλογή.

Την περασμένη Τετάρτη, οι κ. Γ. Παπανδρέου και Αντ. Σαμαράς ανακοίνωσαν ότι θα υποστηρίξουν την επανεκλογή του κ. Κάρολου Παπούλια στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας.

EUROKINISSI

Παρεμβάσεις και φημολογίες

Η απόφαση για υποψηφιότητα Παπούλια εξυπηρετούσε απόλυτα και τη στρατηγική «μεσαίου χώρου» που ο κ. Καραμανλής προέβαλε. Το ΠΑΣΟΚ ανταποκρίθηκε θετικά. Φημολογείται ότι ο νυν πρωθυπουργός κ. Γιώργος Παπανδρέου έμαθε για την υποψηφιότητα Παπούλια από τηλεοράσεως, καθώς οι σχέσεις του με τον σημερινό Πρόεδρο της Δημοκρατίας δεν ήταν ιδιαίτερα θερμές.

Η συζήτηση για μια δεύτερη θητεία του κ. Παπούλια άρχισε αρκετά νωρίς, από την περασμένη άνοιξη, όταν η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ αποφάσισε να συνδέσει την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας με πρόωρη προσφυγή στις κάλπες. Ο κ. Παπανδρέου, στις 24 Μαΐου, δήλωσε ότι «η επανεκλογή του Κάρολου Παπούλια, εφόσον βέβαια ο ίδιος το επιθυμεί θα γίνει από μια νέα Βουλή, με τη συμβολή της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας του ΠΑΣΟΚ». Η δημόσια διαβούλευση που άνοιξε, διανθίστηκε από παρεμβάσεις συνταγματολόγων, με πλέον χαρακτηριστική την τοποθέτηση του καθηγητή Δημήτρη Τσάτσου ότι η στάση του κ. Παπανδρέου να καταστήσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας «εργαλείο» για την επίσπευση εκλογών, συνιστούσε συνταγματική εκτροπή. Ο κ. Παπούλιας επέλεξε να μην εμπλακεί στη δημόσια συζήτηση. Παρά τη δημόσια δέσμευση του προέδρου του ΠΑΣΟΚ ότι, εφόσον το κόμμα του κέρδιζε τις εκλογές, θα στήριζε την υποψηφιότητα Παπούλια για μια δεύτερη θητεία, οι συζητήσεις και η φημολογία δεν έπαψαν. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε λάβει μέσω στενού συνεργάτη του κ. Παπανδρέου από το καλοκαίρι τη διαβεβαίωση ότι δεν ετίθετο θέμα στήριξης άλλης υποψηφιότητας.

Τα σενάρια, όμως, συνεχίστηκαν. Ο πρόεδρος του ΛΑΟΣ κ. Γιώργος Καρατζαφέρης, υπαινίχθηκε την ύπαρξη μυστικής συμφωνίας μεταξύ του κ. Γιώργου Παπανδρέου και του πρώην πρωθυπουργού, Κώστα Καραμανλή, για υποψηφιότητα του τελευταίου. Ακόμα και η συνάντηση του σημερινού πρωθυπουργού με τον κ. Δημήτρη Αβραμόπουλο στο Ελληνικό Αρκαδίας δύο μέρες μετά την Πρωτοχρονιά, «αξιοποιήθηκε» ως αφορμή για σενάρια περί μυστικών συζητήσεων για από κοινού υπόδειξη από τα δύο μεγάλα κόμματα άλλου υποψηφίου. Στις φήμες μπήκε οριστικό τέλος την περασμένη Τετάρτη, όταν οι κ. Παπανδρέου και Σαμαράς και τυπικά ανακοίνωσαν ότι θα υποστηρίξουν την επανεκλογή Παπούλια. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας οδεύει προς ανανέωση της θητείας του σε κλίμα ευρείας συναίνεσης, έχοντας εξασφαλίσει την υποστήριξη του ΠΑΣΟΚ της Ν.Δ. και του ΛΑΟΣ.

Θεσμικός εκφραστής στα εθνικά θέματα

Η πρώτη θητεία του κ. Κάρολου Παπούλια στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας χαρακτηρίστηκε από τις καίριες παρεμβάσεις του σε σειρά ζητημάτων, αλλά και από την απόφασή του να μεταβληθεί ο χαρακτήρας κοσμικών εκδηλώσεων που έτειναν να λάβουν οι καθιερωμένες δεξιώσεις στο Προεδρικό Μέγαρο. Ο κ. Παπούλιας λειτούργησε ως θεσμικός εκφραστής πάγιων ελληνικών θέσεων στα εθνικά θέματα, απευθύνοντας με τις παρεμβάσεις του αυστηρά μηνύματα προς Τουρκία και ΠΓΔΜ. Παράλληλα, λαμβάνοντας αφορμή από την επικαιρότητα, παρεμβαίνει σε όλα τα ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία: οικονομική κρίση, κρίση θεσμών, ανάγκη συστράτευσης για την αντιμετώπιση προβλημάτων, ανησυχία για το περιβάλλον. Δεν δίστασε, δε, να στηλιτεύσει ενέργειες, δηλώσεις και συμπεριφορές κάθε φορά που το έκρινε απαραίτητο.

REUTERS

Οι βουλευτές της εξεταστικής επιτροπής για την υπόθεση της Siemens πρέπει, εντός 45 ημερών, μέχρι και την 17η Μαρτίου, να καταλήξουν σε πόρισμα.

Αναμέτρηση με φόντο τη Siemens

Αρχίζουν οι εργασίες της εξεταστικής επιτροπής για καταλογισμό ευθυνών

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Π. ΤΕΡΖΗ**

«Ολα στο φως, ακόμη κι αν χρειασθεί να ματώσουμε». Η προ έτους πρόσκληση του κ. Γιώργου Παπανδρέου προς τον τότε πρωθυπουργό κ. Κ. Καραμανλή καθίσταται πλέον επίκαιρη καθώς, εντός των ημερών, αρχίζουν οι εργασίες της εξεταστικής επιτροπής για την υπόθεση Siemens. Ωστόσο, ουδείς μπορεί να αποκλείσει ότι οι προσδοκίες για καταλογισμό ποινικών και πολιτικών ευθυνών, εν τέλει, θα διαψευσθούν. Με τους δύο βασικούς πρωταγωνιστές από πλευράς Siemens, κ. Μιχ. Χριστοφοράκο και Χ. Καραβέλα, να έχουν διαφύγει στο εξωτερικό και με τους βουλευτές της εξεταστικής να πρέπει, εντός 45 ημερών μέχρι και την 17η Μαρτίου, να καταλήξουν σε πόρισμα υπερβαίνοντας τις κομματικές τους ταυτότητες, δεν είναι λίγοι όσοι εκτιμούν ότι η διαδικασία θα «αναλωθεί» σε όρους επικοινωνίας και κομματικής αντιπαράθεσης.

Η Νέα Δημοκρατία που, ως κυβέρνηση, αρνήθηκε δις τη συγκρότηση εξεταστικής επιτροπής για το ζήτημα θα επιμείνει στον κ. Θεοδ. Τσουκάτο, τον μόνο που έχει ομολογήσει πως εισέπραξε 1.000.000 μάρκα από τη Siemens για τα ταμεία του ΠΑΣΟΚ. Τα ονόματα του κ. Τάσου Μαντέλη, πρώην υπουργού Μεταφορών της κυβέρνησης Σημίτη, και Γ. Σκαρπέλη, διοικητικού στελέχους του ΟΤΕ, το ίδιο διάστημα βρίσκονται, επίσης, ψηλά στην ατζέντα των γαλάζιων. Κάτω από το πρίσμα και των νεότερων αποκαλύψεων, πολλά στελέχη της Ρηγίλλης συζητούν ήδη και για τις κυρίες Γλυκερία Σιούτη (νυν νομικό σύμβουλο του κ. Παπανδρέου) και Λίλιαν Μήτρου (επικεφαλής του Γραφείου Οργάνωσης και Διοίκησης του Μεγάρου Μαξίμου επί Κ. Σημίτη) που, επίσης, φέρονται να διατηρούσαν, ως νομικοί, σχέσεις με τον κ. Χριστοφοράκο.

Επίσημη «σιωπή»

Το πρόβλημα, ωστόσο, για τη Ν.Δ. είναι ότι, πλέον, καλείται και η ίδια να καλύψει τα νώτα της και, μάλιστα, για το πολύ πρόσφατο παρελθόν. Η αποκάλυψη («Ελευθεροτυπία») ευχαριστήριας επιστολής του τέως πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή προς τον Μιχάλη Χριστοφοράκο την επαύριο της γαλάζιας εκλογικής νίκης του 2004 προκάλεσε σοκ στη Ρηγίλλης. Παρά τη συνεννόηση που υπήρξε μεταξύ των γραφείων Αντ. Σαμαρά και Κ. Καραμανλή, η επίσημη «σιωπή» της Ρηγίλλης σε συνδυασμό με τις υπαινικτικές αναφορές στελεχών, όπως ο κ. Β. Μιχαλολιάκος, ενέτειναν τον εκνευρισμό. Εν τέλει απαιτήθηκε να παρέμβει, την Παρασκευή, ο ίδιος ο κ. Σαμαράς δηλώνοντας πως «ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει την ακεραιότητα και την προσφορά στον τόπο του Κώστα Καραμανλή», προκειμένου να αποσοβηθεί ένα νέο εσωτερικό μέτωπο. Μετά μια περίοδο οδύνης, η Ν.Δ. κατέληξε ότι θα αναλάβει την υπεράσπιση του τέως προέδρου της. Το ερώτημα είναι τι θα πράξει ο ίδιος ο κ. Καραμανλής εφόσον κληθεί στην εξεταστική. «Ολα θα εξαρτηθούν από το κλίμα εκείνης της στιγμής» σημειώνουν συνομιλητές του, μη αποκλείοντας είτε την αποστολή υπομνήματος είτε ακόμη και να προσέλθει ο τέως πρωθυπουργός αυτοπροσώπως στην Επιτροπή.

ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. θα αναμετρηθούν και με τις αποκαλύψεις των μέσων ενημέρωσης ή τις καταθέσεις των ίδιων των στελεχών της Siemens. Ο πρώην γενικός διευθυντής του ΠΑΣΟΚ Ροβέρτος Σπυρόπουλος αλλά και ο Γραμματέας της Ν.Δ. Λευτέρης Ζαγορίτης, διέψευσαν, προ ημερών, ότι λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές του 2007 επιχειρήθηκε επικοινωνία με το γραφείο Χριστοφοράκου, όπως καταγράφεται στο ημερολόγιο της γραμματέως του. Την ίδια, κοινή, στάση είχαν τα δύο κόμματα και όταν, προ μηνών, δημοσιοποιήθηκε η κατάθεση του κ. Χριστοφοράκου στη γερμανική δικαιοσύνη, σύμφωνα με την οποία έδωσε χρήματα στα κομματικά ταμεία διά του κ. Κώστα Γειτονα και του εκλιπόντος πρώην διευθυντή της Ρηγίλλης Γιάννη Βαρθολομαίου. ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. αρνήθηκαν οποιαδήποτε επαφή, πολλώ δε μάλλον εισροή χρημάτων και, πιθανότατα, το ίδιο θα πράξουν και εντός της εξεταστικής επιτροπής.

Οι «χορηγίες»

Ωστόσο, πέραν του «πολιτικού χρήματος» προς τα κομματικά ταμεία, θεωρείται δεδομένο ότι στην επιφάνεια θα επανέλθουν τόσο οι «χορηγίες» προς πολιτικά στελέχη (δωρεάν ή με σημαντική έκπτωση οικοσκευή) όσο και οι προνομιακές σχέσεις πολιτικών με τον κ. Χριστοφοράκο. Το προηγούμενο διάστημα μόνον, δημοσιοποιήθηκαν τα ονόματα, μεταξύ άλλων, των Κυριάκου Μητσοτάκη, Ντόρας Μπακογιάννη, Μιχάλη Λιάπη, Ακη Τσοχατζόπουλου.

Η ροή μαύρου χρήματος από τη Siemens φαίνεται ότι αφορούσε τα κεντρικά κομματικά ταμεία, πολιτικούς που είτε διατηρούσαν προσωπικές σχέσεις με τον επικεφαλής της είτε βρίσκονταν σε κρίσιμες θέσεις για τη λήψη αποφάσεων, διοικήσεις οργανισμών που ανέθεταν τις προμήθειες ακόμη και «φτωχοδιάβολους» που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο εμπλέκονταν στην αλυσίδα των προμηθειών. Το ερώτημα είναι αν αυτά θα έρθουν εν τέλει στο φως.

Το πακέτο μέτρων κατά της διαφθοράς

Σε δημόσια διαβούλευση το νομοσχέδιο

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΔΡΟΥ**

Την ώρα που οι εξεταστικές επιτροπές ξεκινούν έρευνα για Βατοπέδι και Siemens, η κυβέρνηση δρομολογεί τη λήψη θεσμικών μέτρων για τον έλεγχο του πολιτικού χρήματος και την πάταξη φαινομένων διαφθοράς, σε μια προσπάθεια θωράκισης του πολιτικού συστήματος από μελλοντικά σκάνδαλα. Στο πλαίσιο των κυβερνητικών εξαγγελιών το υπουργείο Δικαιοσύνης καταθέτει –το πιθανότερο– την προσεχή εβδομάδα νομοσχέδιο σε δημόσια διαβούλευση με διατάξεις που αφορούν τους πολιτικούς αλλά και τους κρατικούς λειτουργούς που διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα.

Οι βασικότερες διατάξεις του νομοσχεδίου, τις οποίες παρουσιάζει η «Κ», σχετίζονται με τον έλεγχο του «πόθεν έσχες» των πολιτικών αλλά και τη ριζική αναμόρφωση του νόμου περί καταχραστών του Δημοσίου, ενός νόμου που ισχύει με ελάχιστες μεταβολές από το 1950! Σύμφωνα με πληροφορίες, με τις νέες ρυθμίσεις θα προβλέπεται ακόμη και ατιμωρησία για εκείνους που εμπλέκονται σε οικονομικά σκάνδαλα σε βάρος του Δημοσίου και θα αποφασίζουν να συνεργαστούν με τις δικαστικές αρχές.

Με συγκεκριμένη διάταξη θα προβλέπεται, στο πλαίσιο του νόμου περί καταχραστών του Δημοσίου, ότι εκείνοι που θα συνεργάζονται για την αποκάλυψη σκανδάλων και θα παρέχουν πολύτιμα στοιχεία στις αρχές, θα έχουν επιεική μεταχείριση, η οποία σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα φθάνει ώς την ατιμωρησία.

Εκπτωση από το αξίωμα

Αν ίσχυε η ρύθμιση που τώρα προτείνεται, δηλώνει στην «Κ» παράγοντας του υπουργείου Δικαιοσύνης, «μπορεί το σκάνδαλο της Siemens καθώς και άλλα να είχαν αποκαλυφθεί με τη συνεργασία πολλών εμπλεκομένων…». Ενδιαφέρουσα είναι και η ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία επιεικής μεταχείριση θα προβλέπεται και για εκείνους που εμπλέκονται σε οικονομικά σκάνδαλα με την προϋπόθεση ότι θα επιστρέφουν στο δημόσιο ταμείο τα υπεξαιρεθέντα ή οποιοδήποτε ποσό αναλογεί στη ζημιά του Δημοσίου. Παράλληλα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, θα προβλέπεται πως οι πολιτικοί, μέλη της κυβέρνησης και βουλευτές, αλλά και περιφερειάρχες, δήμαρχοι ακόμα και γενικοί ή ειδικοί γραμματείς αυτοδικαίως θα εκπίπτουν από το αξίωμά τους αν μετέχουν σε offshore εταιρείες. Η έκπτωση θα γίνεται «αυτοδικαίως» όπως θα ορίζει το νομοσχέδιο, ενώ θα υπάρχουν και ποινικές κυρώσεις. Το σκεπτικό, όπως λένε στο υπουργείο Δικαιοσύνης, της απαγόρευσης να μετέχουν σε offshore εταιρείες πολιτικά πρόσωπα, είναι να υπάρχει πλήρης διαφάνεια στα οικονομικά και τα περιουσιακά τους στοιχεία.

Για τον λόγο αυτό οι ποινικές κυρώσεις που θα προβλέπονται για τα πολιτικά πρόσωπα και τους κρατικούς αξιωματούχους που θα παραβαίνουν τον νόμο για τις εξωχώριες εταιρείες, θα είναι φυλάκιση άνω των δύο ετών. Αυστηρές θα είναι οι συνέπειες για πολιτικά πρόσωπα και κρατικούς λειτουργούς σε περίπτωση που δεν υποβάλουν ακριβείς δηλώσεις για το «πόθεν έσχες». Ο,τι δεν δηλώνεται, θα κατάσχεται υπέρ του Δημοσίου, είτε πρόκειται για χρήματα είτε για άλλο περιουσιακό στοιχείο, όπως ομόλογα ή ακίνητα. Η δήμευση των περιουσιακών στοιχείων που δεν δηλώνονται στο «πόθεν έσχες» θα αφορά εκτός από τους πολιτικούς και τους κρατικούς λειτουργούς και όλους όσοι από τον νόμο είναι υποχρεωμένοι να ελέγχονται για «πόθεν έσχες,» ανάμεσα σε αυτούς και οι δημοσιογράφοι.

Παράλληλα, θα ενισχυθεί στα ευρωπαϊκά πρότυπα η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου που έχει την αρμοδιότητα να ελέγχει το «πόθεν έσχες» κρατικών λειτουργών και ιδιωτών, όπως εκδοτών και δημοσιογράφων.

Ιδια ατζέντα με νέο περιτύλιγμα

Γεμάτος αυτοπεποίθηση εμφανίστηκε την Τετάρτη ο Μπαράκ Ομπάμα, παρά τις απογοητεύσεις από τον ένα χρόνο στην εξουσία

Του **PETER BAKER**

EPA/TIM SLOAN

Ο Αμερικανός πρόεδρος προσπάθησε, ενώπιον της ολομέλειας του Κογκρέσου, να αναβιώσει τη μαγεία της προεκλογικής εκστρατείας του, χωρίς να αποδεχθεί τις επικρίσεις που του προσάπτουν.

Ο πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα δεν δικαιούται πλέον να καλλιεργεί αυταπάτες σχετικά με το εύρος του κομματικού χάσματος, τη στιγμή που προσπαθεί να επανεκκινήσει την προεδρία του. Παρ' όλα αυτά, εμφανίστηκε έκπληκτος την Τετάρτη το βράδυ, όταν είδε τους περισσότερους Ρεπουμπλικανούς να μη χειροκροτούν τις φοροαπαλλαγές που ανακοίνωσε. Οπως υπογράμμισε στην πρώτη του ομιλία για την Κατάσταση του Εθνους, τα οικονομικά του προγράμματα μείωσαν τη φορολογία στο 95% των εργαζόμενων οικογενειών, προκαλώντας θερμά χειροκροτήματα από τους Δημοκρατικούς. Οι Ρεπουμπλικανοί παρέμειναν στα έδρανά τους, σιωπηλοί. Ο κ. Ομπάμα κοντοστάθηκε και κοίταξε προς το μέρος τους, λέγοντας: «Πίστευα ότι θα εισέπραττα έστω και λίγο χειροκρότημα γι' αυτό».

Αν και ο κ. Ομπάμα πίστευε ότι θα μπορούσε να ενισχύσει την εικόνα του ενώπιον της ολομέλειας του Κογκρέσου, εμφανιζόμενος ως «άγγελος αλλαγής», που ήρθε στην Ουάσιγκτον με σκοπό να δώσει τέλος στον κομματικό διχασμό, εισέπραξε μία ακόμη υπενθύμιση του πόσο δύσκολο θα είναι το έργο του. Ο πρόεδρος προσπάθησε έτσι να αναβιώσει τη μαγεία της βολονταριστικής προεκλογικής εκστρατείας του, ύστερα από ένα χρόνο απογοητεύσεων στην άσκηση της εξουσίας, χωρίς ωστόσο να αποδεχθεί τις επικρίσεις που του προσάπτουν από αριστερά και από δεξιά.

Απείλησε με βέτο

Η γεμάτη αυτοπεποίθηση εμφάνισή του την Τετάρτη ήταν περισσότερο επιθετική παρά συμβιβαστική, πιο επεξηγηματική και λιγότερο υμνητική. Απηύθυνε έκκληση και επέκρινε και τα δύο κόμματα, απείλησε με άσκηση βέτο, κατηγόρησε τον προκάτοχό του και αστειεύτηκε με τους νομοθέτες. Η πολιτική ατζέντα του ήταν η ίδια, ενδεδυμένη με νέο περιτύλιγμα, καθώς προσέφερε αναλυτική διάψευση για κάθε μία από τις κατηγορίες που του προσάπτουν οι αντίπαλοί του. Παραδέχθηκε μόνο μία αποτυχία του, την αδυναμία του να εξηγήσει επαρκώς τις πολιτικές του πρωτοβουλίες. Το κεντρικό του μήνυμα ήταν: «Δεν εγκαταλείπω».

Μία εβδομάδα μετά τη σημαντική νίκη των Ρεπουμπλικανών στη Μασαχουσέτη, ο κ. Ομπάμα αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει ευθέως το αίσθημα απογοήτευσης που οδήγησε σε υποχώρηση τα ποσοστά αποδοχής του. «Η προεκλογική εκστρατεία μου είχε το σύνθημα "Αλλαγή, στην οποία μπορούμε να πιστέψουμε". Ξέρω ότι σήμερα πολλοί Αμερικανοί αμφιβάλλουν ότι μπορούμε να αλλάξουμε ή ότι μπορώ να εκπληρώσω αυτή την υπόσχεση», είπε ο πρόεδρος στο τέλος της ομιλίας του.

«Δεν εγκαταλείπω» ήταν το κεντρικό μήνυμα Ομπάμα στην πρώτη ομιλία του για την Κατάσταση του Εθνους στην ολομέλεια του Κογκρέσου

«Θυμηθείτε, όμως, αυτό: Ουδέποτε άφησα να εννοηθεί ότι η αλλαγή είναι εύκολη υπόθεση ή ότι θα μπορούσα να την ολοκληρώσω μόνος. Η δημοκρατία σε ένα έθνος 300 εκατομμυρίων είναι ζωντανή, περίπλοκη και ταραχώδης διαδικασία, ενώ όταν έχεις μεγάλες επιδιώξεις, προκαλείς τριβές και αντιπαράθεση. Ετσι είναι τα πράγματα», είπε ο κ. Ομπάμα.

Υστερα από ένα χρόνο δοκιμών και αμφιταλάντευσης, ο πρόεδρος υιοθέτησε εκ νέου τον μεταρρυθμιστικό μανδύα, που είχε ενδυθεί στην πρώτη του ομιλία στο Κογκρέσο ως πρόεδρος πριν από έναν χρόνο. Χρησιμοποίησε μάλιστα και την ίδια έκφραση, «έλλειμμα ή εμπιστοσύνη», και επανέλαβε ορισμένες από τις παλιότερες προτάσεις του για αυστηρό έλεγχο των ομάδων πίεσης και των κομματικών χρηματοδοτήσεων.

Επιτυχίες και αποτυχίες

Ο πρόεδρος δεν βρίσκεται, όμως, στην ίδια θέση που κατείχε πέρυσι την ίδια εποχή, ενώ δεν έδωσε καμία ένδειξη για το πώς σκοπεύει να αντιμετωπίσει τις πολιτικές δυνάμεις που ανθίστανται στις πρωτοβουλίες του. Πέρυσι τον Δεκέμβριο, ο πρόεδρος Ομπάμα ήλπιζε πως στο τέλος του πρώτου του έτους στον Λευκό Οίκο θα είχε μεταρρυθμίσει το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, θα είχε θέσει σε εφαρμογή πρόγραμμα περιορισμού των εκπομπών καυσαερίων, θα είχε επιβάλει αυστηρούς ρυθμιστικούς κανόνες στο τραπεζικό σύστημα, θα είχε κλείσει τη φυλακή του Γκουαντάναμο και θα είχε υπογράψει νέα συνθήκη περιορισμού των εξοπλισμών με τη Ρωσία. Τίποτε από όλα αυτά δεν έγινε, παρότι ορισμένες από τις προτάσεις Ομπάμα έχουν ακόμη ελπίδες, ο πρόεδρος απέφυγε να σκιαγραφήσει τη στρατηγική του για την επίτευξή τους.

Αντίθετα, εξέφρασε την πικρία ότι οι επιτυχίες του, όπως το ότι διέσωσε την οικονομία από το χείλος επόμενης Μεγάλης Υφεσης, δεν αναγνωρίστηκαν όσο θα έπρεπε.

Σε αυτό το σημείο μπήκαν στο παιχνίδι οι φοροαπαλλαγές. Αν και το πακέτο στήριξης που προώθησε πέρυσι ο πρόεδρος μέσω του Κογκρέσου αφορά κυρίως κρατικές δαπάνες, ο Μπαράκ Ομπάμα επισήμανε ότι περιλαμβάνει επίσης σειρά φοροαπαλλαγών. Οι Ρεπουμπλικανοί, που επέλεξαν να μη χειροκροτήσουν τις δηλώσεις του προέδρου, υποστηρίζουν ότι οι φοροαπαλλαγές αυτές συνοδεύονται από υπερβολικές κρατικές δαπάνες.

Ο νεοεκλεγείς Ρεπουμπλικανός κυβερνήτης της Βιρτζίνια, Ρόμπερτ Μακντόνελ, έθεσε ξεκάθαρα το θέμα στην απάντησή του στην ομιλία Ομπάμα, λέγοντας: «Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση προσπαθεί σήμερα να κάνει πιο πολλά απ' όσα πρέπει». Αντιμέτωπος με την κριτική αυτή, ο κ. Ομπάμα είπε: «Εχω ένα απλό ερώτημα σε όσους θεωρούν ότι η πολιτική μου υπήρξε υπερβολικά φιλόδοξη: πόσο θα έπρεπε να περιμένουμε; Για πόσο καιρό μπορεί η Αμερική να αναστείλει την πορεία της προς το μέλλον;» Η αλήθεια είναι ότι ούτε και ο ίδιος ο κ. Ομπάμα δεν μπορεί να δώσει απάντηση στο ίδιο του το ερώτημα.

THE NEW YORK TIMES

Τα σχέδια για την υγειονομική περίθαλψη

Μετά τις εκλογές στη Μασαχουσέτη, που στέρησαν την απόλυτη πλειοψηφία των Δημοκρατικών στη Γερουσία, ο πρόεδρος και οι σύμβουλοί του αναζητούν σχέδιο προώθησης της πολιτικής τους. Ορισμένα θέματα θα πρέπει μοιραία να περιμένουν. Μία ημέρα μετά τις εκλογές στη Μασαχουσέτη, την περασμένη εβδομάδα, ο πρόεδρος συνέστησε την επάνοδο στα «κεντρικά ζητήματα» της υγειονομικής περίθαλψης, υποχρεώνοντας τους συμβούλους του να δώσουν εξηγήσεις λίγες ώρες αργότερα, για να διευκρινίσουν ότι ο πρόεδρος δεν εννοούσε την εκπόνηση περιορισμένου σχεδίου μεταρρύθμισης.
Ακόμη και την Τετάρτη, τα σχέδια αυτά παρέμεναν ασαφή, με τις λεπτομέρειες και την παρουσίασή τους να αλλάζουν κυριολεκτικά ώρα με την ώρα. Οταν σύμβουλοι του προέδρου Ομπάμα έδωσαν μια πρόγευση του σχεδίου μεταρρύθμισης της υγειονομικής περίθαλψης σε δημοσιογράφους, υποστήριξαν ότι ο πρόεδρος σχεδιάζει να ενισχύσει το δανεισμό μικρών επιχειρήσεων, χάρη στην είσπραξη 25 δισ. δολαρίων ληξιπρόθεσμων εταιρικών δανείων, μέρος του πακέτου οικονομικής στήριξης. Λίγες ώρες αργότερα, όταν ο πρόεδρος αναφέρθηκε στο θέμα ενώπιον της ολομέλειας της νομοθετικής εξουσίας, το ποσόν αυτό είχε φθάσει τα 30 δισ. δολάρια.
Τέτοιες αναντιστοιχίες σημαίνουν, πάντως, ελάχιστα στους τηλεθεατές, που ήθελαν να δουν εάν ο Ομπάμα που έβλεπαν την Τετάρτη στους δέκτες τους ήταν ο ίδιος που ψήφισαν το Νοέμβριο του 2008.
«Ουδέποτε καλλιέργησα την ψευδαίσθηση πως από μόνη της η εκλογή μου θα εισήγαγε περίοδο ειρήνης και αρμονίας σε μια νέα, μετα-κομματική εποχή», είπε ο κ. Ομπάμα. Τουλάχιστον σε αυτό, όλοι μπορούν να συμφωνήσουν.

A.P.

Στιγμιότυπο από το κορυφαίο, μέχρι στιγμής, εθνικό γεγονός των Tea Parties, τη διαδήλωση στην Ουάσιγκτον, στις 12 Σεπτεμβρίου, με τη συμμετοχή εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων από ολόκληρη την Αμερική.

Τα Tea Parties φρεσκάρουν τους Ρεπουμπλικανούς

Πίεση από τη βάση ασκεί το κίνημα πολιτών που εναντιώνονται σε φόρους, σύστημα υγείας

Της **ΕΥΡΥΔΙΚΗΣ ΜΠΕΡΣΗ**

Ποια είναι η σημαντικότερη λεξούλα στη δημοσκόπηση του οίκου Rasmussen, σύμφωνα με την οποία αν το Tea Party ήταν κόμμα, θα ξεπερνούσε σε ψήφους το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα; Το «αν».

Οπως προέκυψε από τις δυσκολίες για την οργάνωση εθνικής διάσκεψης του Tea Party, με ομιλήτρια τη Σάρα Πέιλιν, η χαλαρή αυτή ένωση οργανώσεων δεν είναι κόμμα, ενώ κάθε προσπάθεια να συντονιστεί, στα πρότυπα κόμματος, της αφαιρεί τον αέρα από τα πανιά.

Πριν όμως φθάσουμε στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τώρα τα Tea Parties, ας δούμε ακριβώς περί τίνος πρόκειται. Tea Party, επί λέξει «πάρτι με τσάι», δεν είναι κάποια κοινωνική συγκέντρωση τεϊοποσίας, αλλά ένα κίνημα εμπνευσμένο από την εξέγερση εναντίον της φορολογίας που επέβαλαν οι Βρετανοί στο τσάι το 1773. Οπως οι τότε Αμερικανοί ήταν απρόθυμοι υπήκοοι του βρετανικού στέμματος, έτσι και κάποιοι σύγχρονοι Αμερικανοί δηλώνουν απρόθυμοι υπήκοοι της Ουάσιγκτον. Το βασικό αίτημα για λιγότερη φορολογία συμπλέκεται με μια βαθιά δυσπιστία προς την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, η οποία ενσωματώνει τις ορδές των ημιπαραφρόνων που έχουν συστήσει ένοπλες πολιτοφυλακές, τύπους που υποπτεύονται ότι ο Τζον Μακέιν (ο υποψήφιος πρόεδρος του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος) είναι κομμουνιστής, αλλά και πιο φιλήσυχους πολίτες, που απογοητεύθηκαν από τον οικονομικό μαρασμό και πείστηκαν ότι η κυβέρνηση είναι η μητέρα όλων των δεινών.

Υιοθετώντας το αίτημα να μην υπάρξει σύστημα υγείας για όλους τους Αμερικανούς και υπερασπιζόμενοι τον ενιαίο, χαμηλό συντελεστή φορολογίας για όλους και για όλα, οι απλοί άνθρωποι που απαρτίζουν τα Tea Parties έχουν αντικειμενικά μετατραπεί στο στρατό των ειδικών συμφερόντων, που με τόση μεθοδικότητα πολιορκούν εδώ και χρόνια το λόφο του Καπιτωλίου. Οσα δεν πετυχαίνουν τα μεγάλα συμφέροντα από τα πάνω, με τους χρυσοπληρωμένους λομπίστες και τους πακτωλούς διαφημιστικών δαπανών, τα πετυχαίνουν ασκώντας πίεση από τα κάτω, χρησιμοποιώντας το κίνημα των Tea Parties.

Η μεγάλη νίκη των Tea Parties για λογαριασμό των Ρεπουμπλικανών ήταν η εκλογή του γερουσιαστή Σκοτ Μπράουν στη Μασαχουσέτη

Φυσικά, όσοι συμμετέχουν στο κίνημα αυτό δεν βλέπουν έτσι τα πράγματα. Επειδή οι οργανώσεις στελεχώνονται πραγματικά από τη βάση, συσπειρώνοντας ανθρώπους που δεν είχαν βγει ποτέ από τα σαλόνια τους και οι οποίοι στήνουν διαμαρτυρίες με πολύ προσωπικό κόπο και εθελοντική εργασία, έχουν και την ψευδαίσθηση πως αποτελούν μια δύναμη έξω από το κατεστημένο της Ουάσιγκτον.

Στην πραγματικότητα, φυσικά, απλώς πιέζουν το κατεστημένο προς όλο και συντηρητικότερες κατευθύνσεις, προωθώντας τους υποψηφίους που ταιριάζουν περισσότερο στις απόψεις τους – οι οποίοι τυχαίνει πάντα να βρίσκονται στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα. Τα Tea Parties κατήγαγαν μεγάλη νίκη για λογαριασμό των Ρεπουμπλικανών στέλνοντας εθελοντές από άλλες πολιτείες στη Μασαχουσέτη, ώστε να δουλέψουν σε τηλεφωνικά κέντρα και να οργανώσουν διαδηλώσεις υποστήριξης του Ρεπουμπλικανού Σκοτ Μπράουν, του υποψηφίου που κατάφερε, τελικά, να κλέψει από τους Δημοκρατικούς την έδρα του εκλιπόντος Εντουαρντ Κένεντι.

Εξάλλου, το κορυφαίο, μέχρι στιγμής εθνικό γεγονός των Tea Parties, η διαδήλωση στην Ουάσιγκτον στις 12 Σεπτεμβρίου, που μέτρησε εκατοντάδες χιλιάδες διαδηλωτές από ολόκληρη την Αμερική, είχε σπόνσορες εταιρείες λόμπιγκ, ινστιτούτα και think tanks, που αποτελούν συγκοινωνούντα δοχεία του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος.

Η εθνική διάσκεψη

Αντίθετα, ήταν άγνωστο ποιοι οργανώνουν τη γεμάτη προβλήματα «εθνική διάσκεψη του tea party», που έχει προγραμματιστεί για τις αρχές Φεβρουαρίου στο Νάσβιλ του Τενεσί. Οταν διαπίστωσαν ότι η Tea Party Nation, η νεοεμφανιζόμενη οργάνωση που συγκαλεί τη διάσκεψη, είναι κερδοσκοπικός οργανισμός, πολλές ομάδες αποχώρησαν, άλλες κατέγραψαν τη διαφωνία τους και ένας από τους πρώτους εμπνευστές των Tea Parties χαρακτήρισε τη διάσκεψη «τόσο αξιόπιστη όσο και τα e-mail από τη Νιγηρία που ζητούν χρήματα».

Κάποιες από τις λεπτομέρειες, όπως το κόστος συμμετοχής (549 δολάρια, συν έξοδα ξενοδοχείου και αεροπορικών εισιτηρίων), τοποθετούν τη συμμετοχή στη διάσκεψη εκτός των δυνατοτήτων πολλών απλών Αμερικανών, ενώ η αμοιβή που εξασφάλισε η Σάρα Πέιλιν για την ομιλία της (100.000 δολάρια) αποπνέει τον ίδιο εξοργιστικό ελιτισμό όπως αυτός ενάντια στον οποίο διαμαρτύρονται τα Tea Parties. Κάποιες οργανώσεις έφθασαν μέχρι του σημείου να συγκαλέσουν πάρτι τσαγιού έξω από την εθνική διάσκεψη των πάρτι τσαγιού... Ετσι, μέχρι στιγμής, τα σχέδια για ίδρυση ενός τρίτου κόμματος, του Tea Parties, με υποψήφια τη Σάρα Πέιλιν για τις προεδρικές εκλογές του 2012, είναι πολύ μακριά από την πραγματοποίησή τους. Το χαλαρό δίκτυο των οργανώσεων, που κινητοποιείται και συντονίζεται μέσω Ιντερνετ, έχει αρκετά άναρχη δομή και δεν μετατρέπεται εύκολα σε κόμμα.

Ισως όμως αυτό συμβαίνει ακριβώς επειδή δεν χρειάζεται να γίνει κόμμα προκειμένου να εξυπηρετήσει την ατζέντα που τελικά εξυπηρετεί.

Ακραία τάση ή κυρίαρχο ρεύμα;

Πολλές τοπικές οργανώσεις Tea Parties αρκούνται στο να επηρεάζουν την πολιτική διεισδύοντας στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα και ωθώντας το σε όλο και πιο ακραίες θέσεις. Αυτό, σύμφωνα με τους Δημοκρατικούς, είναι και η αχίλλειος πτέρνα των Tea Parties – αν πράγματι κατακτήσουν το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, απλώς επειδή φωνάζουν δυνατότερα, το κόμμα θα πάρει μια κατεύθυνση τόσο ακραία στα μάτια του μέσου Αμερικανού, που δεν πρόκειται να κερδίσει ποτέ εθνικές εκλογές. Εκτός εάν η πλήρης αναδίπλωση των κρατικών δομών, η στέρηση των φορολογικών εσόδων και των συνεπακόλουθων παροχών και το απόλυτο ξεχαρβάλωμα όλων των προοδευτικών κατακτήσεων του 20ού αιώνα σε λίγο μετατραπούν σε κυρίαρχο ρεύμα της αμερικανικής πολιτικής.

Ο σεισμός δεν γκρέμισε την ελπίδα τους

Τα βράδια, στο Πορτ-ο-Πρενς της Αϊτής οι νέοι τραγουδούν για το αύριο και οι γυναίκες προσεύχονται ανάμεσα στα ερείπια

Ανταπόκριση από την ΑΪΤΗ
Των **ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ** *και* **ΑΓΓΕΛΟΥ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Δεκάδες οικογένειες άστεγων Αϊτινών στο λιμάνι του Πορτ-ο-Πρενς εγκαταλείπουν την πόλη κουρασμένοι και άυπνοι, φοβισμένοι από τις ληστείες των συμμοριών και τις συνεχείς ισχυρές μετασεισμικές δονήσεις.

REUTERS/ELIANA APONTE

Η ελπίδα τα βράδια στο ισοπεδωμένο Πορτ-ο-Πρενς έχει λάμψη: τη λάμψη από τα κινητά τηλέφωνα στα χέρια των νεαρών Αϊτινών που τραγουδούν για το αύριο στις σκοτεινές γωνιές της κεντρικής πλατείας της πόλης, τη λάμψη από τα κεριά στα χέρια των γυναικών που προσεύχονται ανάμεσα σε μισογκρεμισμένους τείχους, λάμψη από το καθαρό βλέμμα των παιδιών που ξεγελούν το κακό τα απογεύματα, τρέχοντας γύρω από τις αυτοσχέδιες σκηνές κρατώντας πολύχρωμους χαρταετούς στα χέρια.

Αυτό το σκηνικό μοιάζει ακατανόητο στους ξένους δημοσιογράφους που γράφουν για τις αδικαιολόγητες καθυστερήσεις στη διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας, την οσμή του θανάτου που απλώνεται παντού στην πόλη και τις χιλιάδες οικογένειες που κοιμούνται ακόμη στους δρόμους χωρίς σκηνές, όμως συμβαίνει γιατί η ελπίδα, η αξιοπρέπεια και η υπομονή έχουν μια βαθιά σχέση με αυτή την χώρα.

Τραγούδι στον Θεό

Το προαύλιο στην κλινική «Βίλα Ομόνοια» είναι γεμάτο με λευκά αντίσκηνα. Οσοι Αϊτινοί δεν βρήκαν κάποιο στρώμα μέσα σε αυτά, περιμένουν υπομονετικά σε κάποιο ράντζο ή σε κάποιο πεζούλι γύρω από τα δύο αντικριστά κτίρια της μικρής κλινικής. Η 36χρονη Λουί ήταν από τις τυχερές. Κατάφερε να γεννήσει τον γιο της μια εβδομάδα μετά τον φοβερό σεισμό, αλλά και να βρίσκεται σε κάποιο κρεβάτι στο εσωτερικό της κλινικής. Αυτό που δεν κατάφερε ήταν να ανακοινώσει τα χαρμόσυνα νέα στον σύζυγό της και το μεγαλύτερο παιδί της. Δεν γνώριζε καν πού βρίσκονται. Ομως εκείνο το απόγευμα, ό,τι χρειαζόταν σε αυτό τον κόσμο το είχε στην αγκαλιά της. Κι ας βρισκόταν δίπλα της αφημένη στο πάτωμα και με τα χέρια σταυρωμένα, μια νεαρή αιμόφυρτη γυναίκα. Κι ας μην είχε δεύτερο καθαρό κομμάτι ύφασμα να τυλίξει τον νεογέννητο γιο της ή γάλα να του προσφέρει. Οταν τη ρωτήσαμε αν έχει δεχθεί βοήθεια από κάποιον, συνέχισε να κοιτά στα μάτια με ένα θλιμμένο αλλά γαλήνιο χαμόγελο απαντώντας στωικά: «όχι ακόμη».

Εξω στην αυλή οι γυναίκες δίπλα στα κρεβάτια σιγομουρμούριζαν ένα τραγούδι που ερχόταν από μια σκηνή στο βάθος. Είναι ένα τραγούδι για τον Θεό «που με προστάτευσε» μας λέει μια γυναίκα που κρατά συντροφιά στην τραυματισμένη αδελφή της. Σε κάθε νοσοκομείο που επισκεπτόμαστε η ίδια σκηνή επαναλαμβάνεται με ακρίβεια: γυναίκες πάνω από τα κρεβάτια αρρώστων ελπίζουν, τραγουδούν και προσεύχονται.

Οι Αϊτινοί δεν περιμένουν από κανέναν για να συνεχίσουν, οι Αϊτινοί βοηθούν τους Αϊτινούς.

Η ζωή συνεχίζεται

Το ξενοδοχείο Λε Πρενς βρίσκεται στην οδό Ν. Δεν έχει υποστεί μεγάλες καταστροφές από τον σεισμό, αλλά οι εργάτες δουλεύουν εδώ από το πρωί μέχρι το απόγευμα. Η ιδιοκτήτριά του, Μαρίς Τσάνσι, πρώην πρόεδρος της Ενωσης Ξενοδόχων της Αϊτής δεν θέλει να περιμένει ούτε μια μέρα παραπάνω για να ξανανοίξει τις πόρτες της επιχείρησης.

«Σήμερα βάλαμε στον χώρο της ρεσεψιόν τα λουλούδια μας, για να αρχίσει να έχει ο κόσμος την αίσθηση ότι η ζωή συνεχίζεται», μας λέει. Την ίδια στιγμή παρατηρεί τη ρωγμή στον κεντρικό τοίχο του χώρου υποδοχής. «Δείξε τον πίνακα που μπαίνει εκεί», λέει επιτακτικά στον υπάλληλο σαν να αισθάνεται ενοχές που τα σημάδια της καταστροφής έχουν περάσει και από το δικό της ξενοδοχείο. Μια Αϊτινή με οικονομική άνεση, μια απόφοιτος των αμερικανικών πανεπιστημίων, μια δραστήρια επιχειρηματίας η κ. Τσάνσι μας λέει ότι υπάρχουν μέρες που ξυπνά με βαριά αναπνοή και με την αμφιβολία για το αν θα καταφέρει να φτάσει στο τέλος της ημέρας. Είναι άλλες ημέρες όμως, που η ίδια γυναίκα κάνει σχέδια για το μέλλον. Κι αν δεν βλέπει τουρίστες αναψυχής στο Πορτ-ο-Πρενς, μπορεί ακόμη να ονειρεύεται τις στρατιές των μη κυβερνητικών οργανώσεων που θα γεμίζουν τα δωμάτια του ξενοδοχείου της από εδώ και στο εξής.

Τα τείχη της Ιεριχούς

Τα βράδια στο Πορτ-ο-Πρενς οι άνθρωποι βγάζουν το κουράγιο τους βόλτα στους δρόμους της πόλης. «Με την υπομονή απελευθερωνόμαστε», χορεύουν στη μέση του δρόμου νεαροί Αϊτινοί, στους ήχους κάποιου γνωστού θρησκευτικού τραγουδιού που ακούγεται από ένα στερεοφωνικό, βγαλμένο από ταινίες της δεκαετίας του 1980. Σχεδόν σε κάθε γωνία βρίσκεται κι ένας μικρός πάγκος με ψητά κοτόπουλα ή λίγα μακαρόνια. Χωρίς φως, με κεριά ή κάποια μικρή λάμπα αλλά με πολύ κουράγιο οι άνθρωποι εδώ συνεχίζουν να ζουν. Ξαφνικά, από τη γωνία ξεπροβάλλει μια «μπάντα του δρόμου» – όπως την αποκαλούν: δεκάδες παιδιά και έφηβοι τραγουδούν «σπάστε τα τείχη της Ιεριχούς». Αυτό που φαντάζει μια πορεία διαμαρτυρίας στα μάτια των ξένων, είναι στην πραγματικότητα μια πομπή κουράγιου που τραγουδά.

«Δεν απελπιζόμαστε, αύριο θα είναι μια καινούργια μέρα», μας λέει ένας περαστικός Αϊτινός, συμπυκνώνοντας σε αυτή τη φράση όσα δεν μπορούμε να κατανοήσουμε στη Δύση, για το κακό που τους βρήκε και τα αποθέματα δύναμης που έχουν.

Η ξενοδόχος Μαρία Τσάνσι μάς το εξήγησε καλύτερα: «Οι Αϊτινοί δεν περιμένουν από κανέναν για να συνεχίσουν, οι Αϊτινοί βοηθούν τους Αϊτινούς».

Επιστολή Μπουαγιέ προς Αδ. Κοραή

Το 1822, ο πρόεδρος της Αϊτής, Ζαν Πιερ Μπουαγιέ, απέστειλε στην Ελληνική Επιτροπή των Παρισίων και τα μέλη του «διευθυντηρίου» της, Αδαμάντιο Κοραή, Κ. Πολυχρονιάδη, Α. Βογορίδη και Χρ. Κλωνάρη, επιστολή, με την οποία η χώρα της Καραϊβικής αναγνώριζε τότε την ανεξάρτητη Ελλάδα. Είχε προηγηθεί έκκληση της επιτροπής για ηθική και υλική συμπαράσταση στον ελληνικό απελευθερωτικό αγώνα.

Το γράμμα προς τον Αδαμάντιο Κοραή και τους άλλους τρεις Ελληνες, διασώθηκε, σε ελληνική μετάφραση, στο Δοκίμιον Ιστορικόν περί της Ελληνικής Επαναστάσεως του φιλικού και αγωνιστή του '21, Ιωάννου Φιλήμονος:

«Ιωάννης Πέτρου Βόγερ, πρόεδρος του Χαϊτίου, προς τους πολίτας της Ελλάδος Α. Κοραήν, Κ. Πολυχρονιάδην, Α. Βογορίδην και Χρ. Κλωνάρην.

Εις τα Παρίσια

Πριν ή δεχθώμεν την επιστολή υμών, σημειουμένην εκ Παρισίων τη 20ή παρελθόντος Αυγούστου, έφθασεν ενταύθα η είδησις της επαναστάσεως των συμπολιτών υμών κατά του δεσποτισμού, του επί τρεις περίπου διαρκέσαντος εκατονταετηρίδας. Μετά μεγάλου ενθουσιασμού εμάθομεν ότι η Ελλάς αναγκασθείσα τέλος πάντων εδράξατο των όπλων, ίνα κτήσηται την ελευθερίαν αυτής και την θέσιν, ην μεταξύ των εθνών του κόσμου κατείχε.

«...Ευχηθέντες προς τον ουρανόν, όπως υπερασπισθή τους απογόνους του Λεωνίδου, εσκέφθημεν ίνα συντρέξωμεν τας γενναίας δυνάμεις τούτων...»

Μία τόσον ωραία και τόσον νόμιμος υπόθεσις, και προ πάντων αι συνοδεύσασαι ταύτην πρώται επιτυχίαι, ουκ εισίν αδιάφοροι τοις Χαϊτίοις, οίτινες, ως οι Ελληνες επί πολύν καιρόν έκλινον τον αυχένα υπό ζυγόν επονείδιστον και διά των αλύσεων αυτών συνέτριψαν την κεφαλήν της τυραννίας.

Ευχηθέντες προς τον ουρανόν, όπως υπερασπισθή τους απογόνους του Λεωνίδου, εσκέφθημεν ίνα συντρέξωμεν τας γενναίας δυνάμεις τούτων, ει μη διά στρατευμάτων και πολεμοφοδίων, τουλάχιστον διά χρημάτων, ως χρησίμων εσομένων διά προμήθειαν όπλων, ων έχετε ανάγκην. Συμβεβηκότα όμως, επιβαλόντα τη πατρίδι ημών μεγάλην ανάγκη, επησχόλησαν όλον το χρηματικόν, εξ ου η Διοίκησις ηδύνατο καταβάλει μέρος. Σήμερον έτι η επανάστασις, η κατά το ανατολικόν μέρος της νήσου επικρατούσα, υπάρχει νέον προς την εκτέλεσιν αυτού του σκοπού κώλυμα. Επειδή το μέρος όπερ ηνώθη μετά της Δημοκρατίας, ης προεδρεύω, υπάρχει εν μεγίστη ενδεία και προκαλεί δικαίως μεγάλην του ταμείου ημών την δαπάνην. Εάν δ' επέλθωσι κατάλληλοι, ως επιθυμούμεν, αι περιστάσεις, τότε βοηθήσωμεν προς τιμήν τοις τέκνοις της Ελλάδος, όσον δυνηθώμεν.

Πολίται, διερμηνεύσατε προς τους συμπατριώτας υμών τας θερμοτέρας ευχάς, ας λαός του Χαϊτίου αναπέμπει υπέρ της ελευθερώσεως αυτών. Οι μεταγενέστεροι Ελληνες ελπίζουσιν εν τη αναγεννωμένη ιστορία τούτων άξια της Σαλαμίνος τρόπαια. Είθε παρόμοιοι τοις προγόνοις αυτών αποδεικνυόμενοι και υπό των διαταγών του Μιλτιάδου διευθυνόμενοι, δυνηθώσιν εν τοις πεδίοις του νέου Μαραθώνος τον θρίαμβον της ιεράς υποθέσεως, ην επεχείρησαν υπέρ των δικαιωμάτων αυτών, της θρησκείας και της πατρίδος. Είθε, τέλος, διά των φρονίμων διατάξεων αυτών μνημονευθώσιν εν τη ιστορία οι κληρονόμοι της καρτερίας και των αρετών των προγόνων.

Τη 15η Ιανουαρίου 1822 και 19η της Ανεξαρτησίας»

Από την επανάσταση των σκλάβων στην απόλυτη φτώχεια

Του **MARK DANNER**
THE NEW YORK TIMES

Η Αϊτή είναι η αγαπημένη τραγωδία όλων. Πολύ πριν την πλήξει η καταστροφική μανία του Εγκέλαδου, ο έξω κόσμος, και ιδιαίτερα οι Αμερικανοί, μιλούσαν για την Αϊτή μόνον με όρους συνώνυμους της μιζέριας και της δυστυχίας.

Κι όμως δεν υπάρχει τίποτα μυστικιστικό γύρω από τα δεινά της χώρας αυτής, ούτε καμία κατάρα που την καταδιώκει. Από την ανεξαρτησία της, αλλά και πριν από αυτή, υπεύθυνοι για τα δεινά της Αϊτής υπήρξαν άνθρωποι, όχι δαίμονες. Αν και φυσική καταστροφή, ο σεισμός οδήγησε στο θάνατο δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους εξαιτίας της διαφθοράς και της αδυναμίας του κράτους της Αϊτής. Οση κι αν είναι η βοήθεια που θα λάβει η χώρα αυτή δεν θα μπορέσει να ανακάμψει αν δεν αντιμετωπισθούν τα αίτια που είναι υπεύθυνα για τα δεινά της.

Πώς η πάλαι ποτέ πλουσιότερη αποικία της γης σημαδεύτηκε από ίντριγκες, συγκρούσεις, ανατροπές και δολοφονίες.

Ενδοξη ιστορία

Το 1804 η ανακήρυξη της ελεύθερης Δημοκρατίας της Αϊτής αποτέλεσε ιστορικό θρίαμβο για το έθνος αυτό. Είναι δύσκολο πραγματικά να υπερβάλλει κανείς αναφερόμενος στην ένδοξη ιστορία της γέννησης αυτού του κράτους. Εκατοντάδες χιλιάδες σκλάβοι από την Αφρική είχαν δουλέψει σκληρά για να καταστήσουν το Σαντ Ντομίνγκ, όπως ήταν τότε γνωστή η Αϊτή, την πλουσιότερη αποικία της γης, ένα τεράστιο εργοστάσιο παραγωγής ζαχαροκάλαμου, τον πιο ακριβό καρπό του 18ου αιώνα. Από γενιά σε γενιά, οι δευτερότοκοι γιοι των πλούσιων γαλλικών οικογενιών έφθαναν από τη Γαλλία στην άλλη άκρη του κόσμου προκειμένου να αναλάβουν τις τεράστιες φυτείες, να χαρούν όσα είχαν να προσφέρουν οι καλλίγραμμες σκλάβες από την Αφρική και να φτιάξουν τις περιουσίες τους.

Ακόμη και για τα δεδομένα της εποχής εκείνης οι συνθήκες που επικρατούσαν στις φυτείες ζαχαροκάλαμου ήταν άθλιες. Οι σκλάβοι πέθαιναν νέοι. Εκαναν λίγα παιδιά. Οσο αυξάνονταν οι εξαγωγές ζάχαρης και καφέ, αυξάνονταν οι εισαγωγές νεαρών Αφρικανών. Κι έτσι όταν έφτασε η ώρα της μεγάλης εξέγερσης του 1791, η πλειοψηφία των περίπου 500.000 μαύρων που ξεσηκώθηκαν είχαν γεννηθεί στην Αφρική, μιλούσαν αφρικανικές γλώσσες και λάτρευαν Αφρικανούς θεούς.

Στη διάρκεια μιας απίστευτα σύνθετης δεκαετούς σύγκρουσης, αυτοί οι Αφρικανοί στρατιώτες-σκλάβοι υπό την ηγεσία θρυλικών αρχηγών όπως ο Τουσέν Λουβερτούρ και ο Ζαν Ζακ Ντεσαλίνες, νίκησαν τρεις δυτικούς στρατούς, μεταξύ των οποίων την υπερδύναμη της εποχής, τη Γαλλία του Ναπολέοντα. Στη διάρκεια ενός πραγματικά άγριου πολέμου - «Κάψτε σπίτια, κόψτε κεφάλια», ήταν το σύνθημα του Ντεσαλίνες- οι σκλάβοι δολοφόνησαν τα λευκά αφεντικά τους και κατάφεραν να διώξουν τα υπόλοιπα από τη γή αυτή.

Την 1η Ιανουαρίου του 1804, όταν ο Ντεσαλίνες δημιούργησε τη σημαία της Αϊτής, αφαιρώντας το λευκό τμήμα από τη γαλλική σημαία, είχε πετύχει ό,τι δεν είχε πετύχει ο Σπάρτακος. Είχε οδηγήσει σε θρίαμβο τη μοναδική επιτυχημένη εξέγερση σκλάβων στην ιστορία. Η Αϊτή έγινε η πρώτη ανεξάρτητη μαύρη δημοκρατία του κόσμου και η δεύτερη ανεξάρτητη δημοκρατία του Δυτικού ημισφαιρίου. Δυστυχώς, η πρώτη ανεξάρτητη δημοκρατία του Δυτικού ημισφαιρίου, οι Ηνωμένες Πολιτείες, παρά την επαναστατική της διακήρυξη «όλοι οι άνθρωποι γενιούνται ίσοι», αντιμετώπισαν αυτούς τους ανθρώπους που είχαν κερδίσει μόνοι τους την ελευθερία τους με περιφρόνηση και φόβο. Η Αϊτή αποτελούσε παράδειγμα ενός αγώνα για την ελευθερία που απλώς είχε παρατραβήξει σκορπώντας τον τρόμο στους γαιοκτήμονες του αμερικανικού νότου που διατηρούσαν ακόμη σκλάβους.

Το εμπάργκο

Για το λόγο αυτό οι Ηνωμένες Πολιτείες αρνούνταν επί έξι δεκαετίες να αναγνωρίσουν την Αϊτή, μέχρι που το έκανε ο Αβραάμ Λινκολν το 1862. Αντιθέτως, μαζί με τις υπόλοιπες αποικιοκρατικές δυνάμεις της εποχής, οι Ηνωμένες Πολιτείες... αντάμειψαν την Αϊτή με ένα ασφυκτικό οικονομικό εμπάργκο, αναγκάζοντάς την παραλληλα να πληρώσει αποζημιώσεις στον πρώην αποικιοκρατικό της δυνάστη.

Το νέο έθνος, με τις φυτείες και τις πόλεις του κατεστραμμένες από τον πόλεμο, γονάτισε υπό το βάρος των αστρονομικών αποζημιώσεων, οι οποίες στραγγάλισαν την οικονομία της για περισσότερο από έναν αιώνα. Μέσα σε αυτό το κλίμα, της απομόνωσης και της περιφρόνησης, γεννήθηκε το περίεργο πολιτικό σύστημα της χώρας, το οποίο θύμιζε κακοφορμισμένο μοντέλο της κοινωνίας των σκλάβων της εποχής της αποικιοκρατίας.

Λίγο μετά την ανεξαρτησία, οι μεγάλες φυτείες διαλύθηκαν και τμήματά τους μοιράστηκαν στους πρώην σκλάβους, γεγονός που κατέστησε την Αϊτή μια χώρα μικρών γαιοκτημόνων, η απομωνομένη ύπαιθρος της οποίος παρέμενε, σε ό,τι αφορούσε τη γλώσσα, τη θρησκεία και της συνήθειες, βασικά αφρικανική.

Ανίκανοι να αντικαταστήσουν τους λευκούς, τα μέλη της νέας αϊτινής ελίτ εγκατέλειψαν τις φυτείες και αποφάσισαν να θέσουν υπό τον έλεγχό τους τον μόνο θεσμό που μπορούσε να επιβάλλει φόρους στα προϊόντα τους: την κυβέρνηση. Οσο οι απελεύθεροι σκλάβοι δουλευαν σκληρά για να κάνουν τη γη τους να αποδώσει, η ισχυρή μειοψηφία απομυζούσε τους καρπούς των κόπων τους μέσω της φορολογίας.

Η αϊτινή ιστορία έκτοτε αποτελείται από μια μακρά σειρά συγκρούσεων για τον έλεγχο του κράτους μεταξύ φραξιών που πολλές φορές καθορίζονταν από το χρώμα του δέρματος. Η άσκηση της πολιτικής δεν ήταν παρά μια διαρκής ίντριγκα, γεμάτη συγκρούσεις, ανατροπές και δολοφονίες.

Η αμερικανική κατοχή και η δικτατορία Papa Doc

Το 1915 οι λευκοί επέστρεψαν, με την απόβαση Αμερικανών πεζοναυτών σε μια επιχείρηση που είχε στόχο τον τερματισμό μιας σύγκρουσης, η οποία υπό τη σκιά του Α' Παγκοσμίου Πολέμου έμοιαζε να αποτελεί απειλή για τα αμερικανικά συμφέροντα. Στη διάρκεια της σχεδόν εικοσαετούς κυριαρχίας τους, οι Αμερικανοί έχτισαν στην Αϊτή δρόμους και γέφυρες, έστησαν τις υποδομές για τη δημιουργία της πρωτεύουσας Πορτ-ο-Πρενς και έστειλαν τους Αϊτινούς στο εξωτερικό να σπουδάσουν, με την ελπίδα δημιουργίας μιας πιο σταθερής μεσαίας τάξης. Οταν αποχώρησαν, στην πραγματικότητα λίγα πράγματα είχαν αλλάξει. Ο αϊτινός εθνικισμός, ο οποίος είχε πυροδοτηθεί εκ νέου με την άφιξη των Αμερικανών, οδήγησε τελικώς στην εξουσία το 1957 τον Φρανσουά Ντιβαλιέ, τον περίφημο Papa Doc έναν από τους πιο αιμοσταγείς δικτάτορες της ιστορίας. Η εποχή Ντιβαλιέ έληξε το 1986 με την ανατροπή του γιου του Ζαν Κλοντ, γνωστού ως Baby Doc, και έδωσε τη θέση της στην τελευταία φάση της ασταθούς αϊτινής ιστορίας η οποία έχει τα τελευταία 25 χρόνια σηματοδοτηθεί από δικτατορίες και εξεγέρσεις, κάποιες σχετικά δημοκρατικές εκλογές, μια δεύτερη αμερικανική κατοχή και καμιά δωδεκαριά Αϊτινούς ηγέτες,που εναλλάσσονται στην εξουσία της πιο φτωχής χώρας του δυτικού ημισφαιρίου.

Στιγμιότυπο από τη διεθνή διάσκεψη για το Αφγανιστάν, η οποία πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη στο Λονδίνο, με τη συμμετοχή εκπροσώπων από 70 χώρες. Στη διάρκειά της, ο εικονιζόμενος στο κέντρο της φωτογραφίας, Χαμίντ Καρζάι, απηύθυνε πρόσκληση στους Ταλιμπάν για ειρηνευτικές διαβουλεύσεις, κίνηση που απέσπασε και τη στήριξη της Δύσης.

AP

Το μεγάλο δίλημμα των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν

Να «συμφιλιωθούν» ή όχι με τους άνδρες που παρείχαν καταφύγιο στον Οσάμα Μπιν Λάντεν;

Των **MARK LANDLER** *και* **HELENE COOPER**

Μπορεί η αμερικανική κυβέρνηση να ενισχύει τη στρατιωτική παρουσία στο Αφγανιστάν με επιπλέον 30.000 άνδρες, παράλληλα ωστόσο έχει αρχίσει να επεξεργάζεται το επόμενο μεγάλο δίλημμα του πολέμου: να συμφιλιωθεί ή όχι με τους άνδρες που παρείχαν καταφύγιο στον Οσάμα Μπιν Λάντεν και οι οποίοι εξακολουθούν να διατηρούν στενούς δεσμούς με την Αλ Κάιντα;

Ο πρόεδρος του Αφγανιστάν, Χαμίντ Καρζάι έχει εκφράσει πρόθεση να προσεγγίσει την ηγεσία των Ταλιμπάν και κυβερνητικοί αξιωματούχοι ανεπισήμως παραδέχονται ότι εξετάζουν την ιδέα. Οι ίδιοι, βέβαια, προειδοποιούν ότι ένα τέτοιο σχέδιο εμπεριέχει μεγάλο πολιτικό ρίσκο και επιπλέον ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την ευρύτερα υποστηριζόμενη προσπάθεια επανένταξης στο κοινωνικό σύνολο των χαμηλόβαθμων Ταλιμπάν. Η συγκεκριμένη συζήτηση, η οποία βρίσκεται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της επόμενης φάσης της αμερικανικής ανάμειξης στο Αφγανιστάν. Πρόκειται, δε, για μια συζήτηση που θεωρείται τουλάχιστον πολύπλοκη όσο μ' εκείνη της αποστολής ή όχι ενισχύσεων και αυτό διότι «ζωντανεύει» μνήμες από τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου.

Την περασμένη Πέμπτη, τα κράτη – δωρητές του Αφγανιστάν, υπό την αιγίδα των ΗΠΑ, της Βρετανίας και της Ιαπωνίας, δεσμεύτηκαν ότι θα διαθέτουν περί τα 100 εκατ. δολάρια ετησίως για την επανένταξη των απλών μαχητών των Ταλιμπάν στο κοινωνικό σύνολο είτε με την προσφορά θέσεων εργασίας είτε με την παροχή μετρητών. Οι συμμαχικές δυνάμεις, παρά ταύτα, έχουν σοβαρούς ενδοιασμούς όσον αφορά την προοπτική της διαπραγμάτευσης με την ηγεσία των Ταλιμπάν και ιδιαίτερα με τον Μουλά Μοχάμεντ Ομάρ. Επιπλέον, παραμένει αμφίβολο κατά πόσον τα προαναφερόμενα κίνητρα θα προσελκύσουν τους Ταλιμπάν, δεδομένων των κερδών που έχουν αποκομίσει τους τελευταίους μήνες. Ορισμένοι Αμερικανοί αξιωματούχοι, μάλιστα, πιστεύουν ότι αν οι Ταλιμπάν δεν εξασθενίσουν στα πεδία των μαχών δεν θα επιστρέψουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τους όρους που θέτει η κυβέρνηση Καρζάι.

Το Πεντάγωνο έως τον Αύγουστο θα στείλει στο Αφγανιστάν το 90% των 30.000 στρατιωτών, ενώ ευελπιστεί ότι τους επόμενους μήνες θα κάμψει την επιθετικότητα των Ταλιμπάν.

AFP

Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης μπορεί να πυροδοτήσει απρόβλεπτες δυνάμεις και αυτό αποτελεί μέρος του προβλήματος

Το γεγονός, ωστόσο, παραμένει ότι ο Λευκός Οίκος έχει αντιληφθεί ότι ο πόλεμος στο Αφγανιστάν δεν μπορεί να κερδηθεί μόνο στο πεδίο της μάχης. «Σήμερα, πλέον, οι περισσότεροι έχουν αποδεχτεί ότι κάποιο είδος συμβιβασμού με τους Ταλιμπάν αποτελεί μέρος της λύσης του αφγανικού προβλήματος», δήλωσε Αμερικανός αξιωματούχος υπό τον όρο της ανωνυμίας του. Ο ίδιος, πάντως, παραδέχτηκε ότι οποιαδήποτε συμφωνία με τους Ταλιμπάν «θα επηρεάσει αρνητικά πολύ κόσμο», καθώς αυτοί θα ζητήσουν είτε κυβερνητικά πόστα είτε έλεγχο μεγάλων περιοχών στο νότιο τμήμα της χώρας.

Σκεπτικισμός

Το τι ακριβώς θα πρέπει να ανεχθούν οι ΗΠΑ, αποτελεί ένα από τα πιο «καυτά» θέματα συζήτησης στο εσωτερικό της αμερικανικής κυβέρνησης. Ηδη, το Πεντάγωνο έχει εκφράσει έντονο σκεπτικισμό σχετικά με μια πιθανή συμφωνία με υψηλόβαθμα στελέχη των Ταλιμπάν στο εγγύς μέλλον. «Θεωρούμε ότι μέχρι τη στιγμή που η ηγεσία των Ταλιμπάν θα αντιληφθεί ότι δεν πρόκειται να κερδίσει τον πόλεμο, οι πιθανότητες κάποιας σημαντικής συμφωνίας σε επίπεδο ανώτατων αξιωματούχων δεν είναι μεγάλες», δήλωσε στις αρχές της εβδομάδας από την Ινδία ο υπουργός Αμυνας των ΗΠΑ, Ρόμπερτ Γκέιτς.

Παράλληλα, βέβαια, ο διοικητής του αμερικανικού στρατού στο Αφγανιστάν, στρατηγός Στάνλεϊ Μακρίσταλ υποστήριζε ότι υπάρχει χώρος για τους Ταλιμπάν στο πολιτικό τοπίο της περιοχής. Αλλοι αξιωματούχοι, όπως ο αντιπρόεδρος των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν τάσσονται υπέρ μιας συμφωνίας με τους Ταλιμπάν, επισημαίνοντας τα πολλαπλά οφέλη στο εσωτερικό από την επιστροφή των στρατευμάτων. Θετικός –έστω και υπό προϋποθέσεις– εμφανίζεται και ο ειδικός απεσταλμένος του Λευκού Οίκου στο Πακιστάν και το Αφγανιστάν, Ρίτσαρντ Χόλμπρουκ.

Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης μπορεί να πυροδοτήσει απρόβλεπτες δυνάμεις και αυτό αποτελεί μέρος του προβλήματος. Ορισμένοι θεωρούν ότι μπορεί να προκαλέσει τη διαίρεση της ηγεσίας των Ταλιμπάν. Αλλοι πιστεύουν ότι η έναρξη των διαπραγματεύσεων απλώς θα ενθαρρύνει τους Ταλιμπάν, οι ηγέτες των οποίων θα θεωρήσουν δεδομένο ότι έχουν το πάνω χέρι. «Οσο συζητάμε περί διαπραγμάτευσης, τόσο οι Ταλιμπάν θα πιστεύουν ότι είμαστε αδύναμοι», τονίζει η ειδικός σε θέματα Αφγανιστάν του Ινστιτούτου Μπρούκινγκς, Βάντα Φελμπάμ – Μπράουν.

Προς το παρόν, το Πεντάγωνο ευελπιστεί ότι τους επόμενους μήνες θα κάμψει την επιθετικότητα των Ταλιμπάν. Ακόμα και σ' αυτή την περίπτωση, όμως, αξιωματούχοι του Πενταγώνου υπογραμμίζουν ότι η αποκήρυξη της βίας από τους Ταλιμπάν αποτελεί απαράβατο όρο για τη συμφιλίωση. «Αυτό είναι πράγματι ένα υψηλό εμπόδιο για την ηγεσία των Ταλιμπάν», υπογραμμίζει το μέλος του Κέντρου για την Αμερικανική Πρόοδο, Μπράιαν Κατούλις. Το εν λόγω φιλελεύθερο ίδρυμα διατηρεί στενές επαφές με την κυβέρνηση Ομπάμα.

THE NEW YORK TIMES

Αναπόφευκτη έκβαση είναι η πολιτική λύση

Ο στρατηγός Στάνλεϊ Μακ Κρίσταλ είπε την περασμένη εβδομάδα μια αλήθεια, που οι στρατιωτικοί διοικητές γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα. «Αναπόφευκτη έκβαση όλων των συρράξεων είναι η πολιτική λύση», δήλωσε ο στρατηγός προς τους Financial Times. Το πρόβλημα είναι ότι πολιτική διευθέτηση συντελείται με τρόπο αποδεκτό από όλους τους αντιμαχόμενους. Η διαδικασία αυτή μπορεί να διαρκέσει χρόνια ή και δεκαετίες.

Οι ΗΠΑ βρίσκονται στον ένατο χρόνο του πολέμου εναντίον μουσουλμάνων εξτρεμιστών σε ολόκληρο τον κόσμο. Ενίοτε οι άνθρωποι διερωτώνται εάν η Αμερική διδάχθηκε κάτι από την οδυνηρή αυτή περίοδο, ή είναι καταδικασμένη να σκάβει η ίδια τον λάκκο της όλο και πιο βαθιά. Συνεχίζουμε να σκάβουμε τον λάκκο μας στο Αφγανιστάν, όπου ο Μακ Κρίσταλ, ο εκεί Αμερικανός διοικητής, πιστεύει ότι αποδεκτή πολιτική λύση θα υπάρξει, όταν θα συντριβούν οι Ταλιμπάν. Νομίζω ότι έχει δίκιο.

Του **DAVID IGNATIUS**
Αρθρογράφου της WASHINGTON POST

Ταυτόχρονα έχω την εντύπωση ότι γίνεται όλο και πιο αντιληπτό, ιδιαίτερα στους κόλπους των αμερικανικών ενόπλων δυνάμεων, ότι η Αμερική πρέπει να πάψει να διεξάγει απόμακρους πολέμους κάθε φορά που δημιουργείται νέα εστία ανάφλεξης με την Αλ Κάιντα. Το Πεντάγωνο υιοθέτησε τη στρατηγική δι' αντιπροσώπου με την εκπαίδευση «φιλικών» χωρών (δηλαδή εκείνων που θεωρούν εχθρό τους τον ισλαμικό εξτρεμισμό) από τη Νότια Αφρική μέχρι τις Φιλιππίνες.

Η Αμερική πρέπει να πάψει να διεξάγει απόμακρους πολέμους κάθε φορά που δημιουργείται νέα εστία ανάφλεξης με την Αλ Κάιντα

Η ιδέα του «συνεταιρισμού» δεν έχει κατονομαστεί ως επίσημη στρατηγική της κυβέρνησης Ομπάμα, ούτε προβάλλεται από τα μέσα ενημέρωσης. Αξίζει όμως μεγαλύτερης προσοχής, διότι ίσως να ανοίξει ένα νέο δρόμο προς ένα κόσμο, στον οποίο οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν ενεργούν πάντα λες και είναι ο Ρομποκόπ της αντιτρομοκρατίας.

Η ουσία της στρατηγικής αυτής συνίσταται στην εκπαίδευση άλλων χωρών, ώστε να είναι σε θέση να αγωνιστούν εναντίον του ισλαμικού εξτρεμισμού, που τις απειλεί σχεδόν όσο και εμάς. «Δεν είναι δυνατόν να πηγαίνουμε σε όλα τα σημεία όπου εκδηλώνονται «μεταστάσεις» της Αλ Κάιντα. Σύμφωνα με το νέο δόγμα, τα ξένα στρατεύματα αποκτούν την ικανότητα να αντιμετωπίζουν προβλήματα εντός των συνόρων τους», λέει ανώτερος αξιωματικός του αμερικανικού στρατού.

Η Υεμένη αποτελεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του τρόπου λειτουργίας του νέου αυτού «συνεταιρίζεσθαι», τόσο διαφορετικού από την άμεση εμπλοκή στη μάχη, όπως συμβαίνει στο Ιράκ και το Αφγανιστάν. Για περισσότερο από ένα χρόνο οι ΗΠΑ ανέλαβαν την εκπαίδευση των ειδικών δυνάμεων και των μυστικών υπηρεσιών της Υεμένης, ώστε αυτές να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν την όλο και πιο έντονη παρουσία της Αλ Κάιντα. Οι ΗΠΑ παρέχουν τεχνογνωσία υψηλού επιπέδου, όμως οι κάτοικοι της Υεμένης διεξάγουν τον πόλεμο επί του εδάφους.

Η μεγάλη τομή συντελέσθηκε τον περασμένο Ιούλιο, όταν ο πρόεδρος της Υεμένης Αλί Αμπντουλά Σαλέχ αποφάσισε ότι το καθεστώς κινδυνεύει. Με άλλα λόγια, ήταν η δική του μάχη και όχι η δική μας. «Είχαμε ένα θερμό εναγκαλισμό, μεταφορικά και κυριολεκτικά», λέει ο στρατηγός Ντέιβιντ Πετρέους, διοικητής της Centcom, ιχνηλάτης των ΗΠΑ στην Υεμένη.

Ταξιδεύοντας με τον Πετρέους πριν από μερικούς μήνες, είχα την ευκαιρία να δω επί τόπου τη νέα στρατηγική της «προκεχωρημένης εκπαίδευσης» σχεδόν σε όλα τα σημεία που επισκεφτήκαμε. Πρόκειται για προγράμματα «ελάχιστα ορατά», επίτηδες. Εξού και ο Πετρέους δίσταζε να συζητήσει λεπτομέρειες για ορισμένα από αυτά. Ομως, κάποιοι άλλοι αξιωματικοί μου περιέγραψαν το περίγραμμα.

Αρχίζοντας από την Κεντρική Ασία, εκεί ο στόχος είναι να αποτραπεί η εξάπλωση της «μεταδοτικότητας» των Ταλιμπάν σε πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες.

Τα δύο μεγάλα πεδία μαχών είναι το Αφγανιστάν και το Πακιστάν. Ο Λευκός Οίκος αναθεώρησε για πρώτη φορά τη νέα στρατηγική για το Αφγανιστάν στις 15 Ιανουαρίου και ανώτερος αξιωματούχος λέει τώρα ότι ο Ομπάμα «εξέφρασε ικανοποίηση» για την εκεί πρόοδο. Στη διάρκεια της σύσκεψης έγινε ανάλυση σφυγμομετρήσεων, από τις οποίες προκύπτει η χαμηλή δημοτικότητα των Ταλιμπάν, η αύξηση των ποσοστών στρατολόγησης στον αφγανικό στρατό, η βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας σε ορισμένες περιοχές των επαρχιών Χελμάντ και Κανταχάρ. Τέλος συζητήθηκαν τα διαβήματα που πρέπει να γίνουν, ώστε το 90% των 30.000 στρατιωτών, που αποστέλλει ο Ομπάμα, να φθάσει έως τον Αύγουστο.

Το Πακιστάν είναι το δυσκολότερο θέατρο αυτού του πολέμου. Σαφής είναι εκεί ο συμβουλευτικός ρόλος των ΗΠΑ, εκατό άνδρες των αμερικανικών ειδικών δυνάμεων «εκπαιδεύουν τους εκπαιδευτές» του Πακιστανικού Μεθοριακού Σώματος. Ομως την περασμένη εβδομάδα, οι Πακιστανοί άλλαξαν γνώμη στο θέμα της στενότερης συνεργασίας, ανακοινώνοντας ότι η επόμενη φάση της εκστρατείας τους εναντίον των Ταλιμπάν θα καθυστερήσει για έξι μήνες.

Η συνεργασία αφορά τα κοινά συμφέροντα και ο αγώνας των Αμερικανών κατά των Ταλιμπάν αποτελεί πρώτης τάξεως ευκαιρία για το Πακιστάν να διασφαλίσει για πρώτη φορά στην ιστορία του τις περιοχές των φυλών κατά μήκος των δυτικών συνόρων, έχοντας αρωγό ένθεν της μεθορίου τον αμερικανικό στρατό.

Τα αμερικανικά στρατεύματα δεν θα βρίσκονται επ' άπειρον στο Αφγανιστάν, κάποια στιγμή όλοι οι πόλεμοι τελειώνουν. Οπότε οι Πακιστανοί μπορεί να χάσουν την ευκαιρία, διαπράττοντας ιστορικό σφάλμα. Οπως όμως έχουν πλέον αντιληφθεί οι Αμερικανοί διοικητές, είναι ο δικός τους πόλεμος και όχι της Αμερικής.

Ο Θεός και ο σεισμός

Του **JAMES WOOD* / THE NEW YORK TIMES**

Τα θρησκευτικά κηρύγματα για το θεολογικό νόημα των σεισμών ήταν ιδιαιτέρως δημοφιλή τον 18ο αιώνα. Δύο μικρές δονήσεις στο Λονδίνο, το 1750, ήταν αρκετές για να συμπεράνει ο επίσκοπος της πόλης ότι ο Θεός ήταν θυμωμένος με τους Βρετανούς. Ο επίσκοπος της Οξφόρδης, από την πλευρά του, θεώρησε ότι ο Θεός επιχείρησε να «ταρακουνήσει» τους Λονδρέζους για τις αμαρτίες τους, ενώ και άλλοι ιεράρχες συμφώνησαν ότι οι σεισμοί είναι η απόλυτο σημάδι της θεϊκής οργής.

Πέντε χρόνια αργότερα, όταν η Λισσαβώνα ισοπεδώθηκε από έναν ισχυρότατο σεισμό, ένας επίσκοπος δήλωσε ότι οι συμπατριώτες του θα πρέπει να αισθάνονται τυχεροί, αφού ο Θεός επέλεξε να αφήσει περισσότερους κατοίκους της να ζήσουν, από εκείνους που σκότωσε. Ο συγκεκριμένος σεισμός μάλιστα αποτέλεσε την αφορμή για τη σκληρή κριτική που άσκησε ο Βολταίρος στη μεταφυσική αισιοδοξία του Λάιμπνιτζ, ο οποίος πίστευε ότι ο κόσμος μας είναι ο καλύτερος δυνατός. Εντούτοις, οι πιστοί δεν πτοήθηκαν από τα επιχειρήματα του Γάλλου διαφωτιστή. «Δεν υπάρχει άλλη θεϊκή πράξη που έχει τόσο μεγάλη επιρροή στους αμαρτωλούς όσο ο σεισμός», έγραφε το 1777 ο ιδρυτής της Εκκλησίας των Μεθοδιστών, Τζον Γουέσλι.

Εχουμε άραγε προοδεύσει από τότε; Ισως όχι. Αμέσως μετά τον σεισμό στην Αϊτή, ο Αμερικανός ευαγγελιστής Πατ Ρόμπερτσον ερμήνευσε την τραγωδία ως ένδειξη θεϊκής οργής. Για τον κ. Ρόμπερτσον, ο σεισμός ήταν μία «συγκεκαλυμμένη ευλογία», αφού εξαιτίας του θα χρηματοδοτηθεί ένα ευρύ πρόγραμμα ανοικοδόμησης της πάμπτωχης χώρας της Καραϊβικής. Δεύτερον, οι κάτοικοι της Αϊτής άξιζαν όσα έπαθαν, αφού είχαν συνάψει συμφωνία με τον διάβολο, προκειμένου να απελευθερωθούν από τους Γάλλους αποικιοκράτες. Η ανίερη αυτή συμφωνία εξηγεί, σύμφωνα πάντα με τον προβεβλημένο από τα μίντια ιερέα, και την αναντιστοιχία ανάμεσα στα δεινά της Αϊτής και την ευημερία του γειτονικού Αγ. Δομίνικου. Με άλλα λόγια, οι δύσμοιροι κάτοικοι τιμωρούνται για την ύβρη που διέπραξαν, επαναστατώντας εναντίον των δυναστών τους. Ο κ. Ρόμπερτσον φαίνεται μάλιστα και ευχαριστημένος, αφού, ως θεοσεβούμενος Αμερικανός, γλίτωσε από τη θεϊκή οργή. Βέβαια, δεν θα μπορούσαμε να περιμένουμε τίποτε λιγότερο από έναν άνθρωπο που υποστήριξε ότι ο τυφώνας Κατρίνα προκλήθηκε λόγω της νομιμοποίησης των αμβλώσεων στις ΗΠΑ. Ενίοτε, όμως, ακόμη και νηφάλιες φωνές που δεν έχουν σχέση με φανατικούς τηλευαγγελιστές, δεν μπορούν να αποφύγουν την επίκληση του θείου όταν αναφέρονται στους σεισμούς. Ο Ομπάμα, π. χ., αναφέρθηκε στην «κοινή ανθρωπιά» που ενώνει την Αμερική με την Αϊτή και πρόσθεσε ότι «με τη βοήθεια του Θεού δεν βρισκόμαστε και εμείς στη θέση τους».

Σε καιρούς καταστροφών, οι άνθρωποι έχουν την τάση να καταφεύγουν στο θείο. Η αλήθεια είναι ότι η επίκληση του Θεού, πέρα από τις περιπτώσεις απελπισίας, δεν έχει θεολογικό νόημα

Ανάλογες είναι και οι αντιδράσεις των επιζώντων από σεισμούς: «Είχα άγιο και γλίτωσα από τον θάνατο» λένε συχνά, υπονοώντας προφανώς ότι όσοι δεν επέζησαν δεν είχαν άγιο. Αν και ο πρόεδρος Ομπάμα δεν εννοούσε κάτι τέτοιο, η τοποθέτησή του απέδειξε ότι ο θεολογικός λόγος περί τιμωρίας και ελέους επιβιώνει ακόμη και σήμερα που η θεολογία έχει ξεπεραστεί. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να πει ότι οι Αμερικανοί ήταν «απλά τυχεροί» που δεν χτυπήθηκαν εκείνοι από τον σεισμό. Ως χριστιανός, όμως, δεν ήθελε να επικαλεστεί την ανόσια έννοια της «τύχης» ή το παγανιστικό «πεπρωμένο». Ετσι, φτάνουμε στο παράδοξο να θεωρείται ο σεισμός θεϊκή παρέμβαση, ενώ ο πονόδοντος κακοτυχία.

Οπως αναφέρουν τα ξένα μέσα ενημέρωσης, και οι Αϊτινοί επικαλούνται συχνά τον Θεό για να ερμηνεύσουν τη συμφορά τους και μάλιστα με έναν τρόπο που δεν διαφέρει και πολύ από εκείνον του Πατ Ρόμπερτσον. «Κατηγορώ τους ανθρώπους. Ο Θεός μάς προσέφερε τη φύση με τα αγαθά της και εμείς, οι κάτοικοι και οι κυβερνήσεις μας, καταστρέψαμε το περιβάλλον», δήλωσε κάποιος κάτοικος του Πορτ-ο-Πρενς στην εφημερίδα New York Times, την προηγούμενη εβδομάδα. Αλλοι, όπως ο 27χρονος Μοντεσίρ Ρεϊμόν, υιοθετούν μία άποψη που μοιάζει περισσότερο με αυτήν του προέδρου Ομπάμα: «Επιβίωσα με τη βοήθεια του Θεού». Από την πλευρά του, ο επίσκοπος Ερίκ Τουσέν δήλωσε: «Για ποιο λόγο να ευχαριστούμε το Θεό; Επειδή είμαστε ζωντανοί; Ο, τι έγινε ήταν θέλημα Θεού. Τώρα είμαστε στα χέρια Του πλέον». Με άλλα λόγια, η ευγνωμοσύνη των επιζώντων συνοδεύεται από θεολογική μοιρολατρία. Η αντίδραση αυτή είναι βεβαίως κατανοητή, ιδίως όταν προέρχεται από ένα ρημαγμένο τοπίο, που οι περισσότεροι εξ ημών δεν μπορούμε καν να φανταστούμε. Τα λόγια του επισκόπου συνιστούσαν άλλωστε μια προσπάθεια να προσφέρει λίγη παρηγοριά στο απελπισμένο ποίμνιό του. Η κατανόησή μας όμως δεν πρέπει να μας αποπροσανατολίζει από το γεγονός ότι πρόκειται για απόδοση μυστηρίου σε ένα φυσικό φαινόμενο, για αντιφατικές κραυγές αισιόδοξης απελπισίας.

Εν ολίγοις, σε καιρούς καταστροφών, οι άνθρωποι έχουν την τάση να καταφεύγουν στο θείο. Εμείς, οι πιο τυχεροί θα πρέπει όμως να κρατήσουμε την ψυχραιμία μας και να σκεφτούμε λογικά, είτε είμαστε πιστοί είτε όχι. Η αλήθεια είναι ότι η επίκληση του Θεού, πέρα από τις περιπτώσεις απελπισίας, δεν έχει θεολογικό νόημα. Γιατί είτε έχουμε να κάνουμε με έναν Θεό τιμωρό και παρεμβατικό (όπως τον φαντάζεται ο Ρόμπερτσον) είτε με έναν Θεό τόσο απρόβλεπτο και απόντα (όπως τον φαντάζεται ο Ομπάμα), οπότε δεν έχει καν νόημα να τον καλούμε σε βοήθεια. Δυστυχώς, τα παραδείγματα που παρατίθενται στη Βίβλο ενισχύουν την πρώτη άποψη. Από την άλλη πλευρά, η μακρά ιστορία των μοναχικών παθών της ανθρωπότητας αποδεικνύει ότι σωστή είναι η δεύτερη.

* Ο James Wood είναι αρθρογράφος στο αμερικανικό περιοδικό The New Yorker και συγγραφέας του μυθιστορήματος «Το Βιβλίο Εναντίον του Θεού» (The Book Against God).

Η πορεία προς την απόλυτη εξουσία

1920
Το Κόμμα των Γερμανών Εργατών (DAP), στο οποίο ο πρώην δεκανέας Αδόλφος Χίτλερ (στη φωτογραφία, τέρμα αριστερά) έγινε μέλος και σύντομα ηγέτης, μετονομάζεται σε Εθνικό Σοσιαλιστικό Κόμμα των Γερμανών Εργατών (NSDAP).

11.1923
Σε συνεργασία με τον Λούντεντορφ, ο Χίτλερ οργανώνει στο Μόναχο το «πραξικόπημα της μπιραρίας». Η αποτυχία του κινήματος τον οδηγεί στη φυλακή για εννέα μήνες, όπου ολοκληρώνει τη συγγραφή του βιβλίου του Mein Kampf (Ο Αγών μου).

5.1928
Ο σοσιαλιστής Χέρμαν Μύλλερ κερδίζει τις εκλογές και γίνεται καγκελάριος, πυροδοτώντας κλυδωνισμούς στο πολιτικό σύστημα της Βαϊμάρης.

14.9.1930
Η πολιτική πρώτα και οικονομική κρίση δίνει στον Χίτλερ και τους οπαδούς του (178.000 μέλη NSDAP το 1929) μία νέα μεγαλύτερη ευκαιρία στις εκλογές.

7, 11.1932
Στις εκλογές ενισχύονται οι κομμουνιστές. Ο καγκελάριος Πάπεν πείθεται ότι το εκλογικό παιχνίδι πρέπει να σταματήσει και ανοίγει τον δρόμο για τον Χίτλερ. Στην αφίσα της εποχής το σφυροδρέπανο συνδυάζεται με το άστρο του Δαβίδ πάνω από τις λέξεις «ο μπολσεβικισμός χωρίς μάσκα».

Η άνοδος του Χίτλερ στη Γερμανία

Εν μέσω σφοδρής οικονομικής κρίσης, οι ναζί ανέλαβαν το τιμόνι της χώρας για να αιματοκυλίσουν την υφήλιο

Επιμέλεια: **ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΧΕΛΙΔΟΝΗΣ**

77 χρόνια πριν

Ο Αδόλφος Χίτλερ διορίστηκε καγκελάριος στις 30 Ιανουαρίου 1933. Οι ναζί είχαν κερδίσει μεν τις εκλογές Νοεμβρίου του 1932, όχι όμως και την απόλυτη πλειοψηφία. Οι διαπραγματεύσεις για κυβέρνηση συνασπισμού κατέρρευσαν. Ο υπουργός Αμυνας Σλάιχερ έπεισε τον πρόεδρο Χίντενμπουργκ να απολύσει τον καγκελάριο Πάπεν και ανέλαβε ο ίδιος. Στο μεταξύ, ο Πάπεν διαπραγματευόταν με τον Χίτλερ και, με έγκριση του προέδρου, ο Σλάιχερ εξαναγκάστηκε σε παραίτηση. Δύο μέρες μετά, τον διαδέχτηκε ο Χίτλερ, με τον Πάπεν ως αντικαγκελάριο. Το εκλογικό παιχνίδι έπρεπε να σταματήσει, καθώς οι κομμουνιστές διαρκώς ενισχύονταν. Μετά τον εμπρησμό του Ράιχσταγκ, ο Χίτλερ απέκτησε έκτακτες εξουσίες και, με το θάνατο του Χίντενμπουργκ το 1934, το αξίωμα του προέδρου και του καγκελαρίου συγχωνεύθηκαν. Ο Χίτλερ έγινε Φύρερ, η δικτατορία των ναζί άρχισε να παίρνει σάρκα και οστά, και όλα ήταν έτοιμα για το μεγαλύτερο αιματοκύλισμα στην ιστορία. Η θεαματική άνοδος του Χίτλερ, από μονοψήφια ποσοστά στις εκλογές μέχρι και το 1928, συντελέστηκε με σκηνικό τη Μεγάλη Υφεση. Σίγουρα σήμερα πολλά έχουν αλλάξει από τότε. Ωστόσο, λόγω και της παρούσας οικονομικής κρίσης, για αρκετούς αναλυτές οι παραλληλισμοί δεν είναι και λίγοι.

Αριστερά, ο καγκελάριος Χίτλερ χαιρετάει τον πρόεδρο Χίντενμπουργκ σε τελετή στο Πότσνταμ στις 21 Μαρτίου 1933. **Πάνω,** δύο μέρες μετά, ο Χίτλερ μιλάει ενώπιον του Ράιχσταγκ - υπό νέα στέγη στο κτίριο της Οπερας Κρολ.

Τα μοιραία πρόσωπα

Τον Μάρτιο του 1930, έπειτα από πιέσεις γαιοκτημόνων και επιχειρηματιών, ο πρόεδρος Πάουλ φον Χίντενμπουργκ (πάνω) υποχρέωσε τον σοσιαλιστή καγκελάριο Χέρμαν Μύλλερ (κάτω) σε παραίτηση και τον Ιούλιο το Ράιχσταγκ διαλύθηκε για πρώτη φορά.

Επιχειρηματίες, ο Χίαλμαρ Σαχτ (πάνω), πρόεδρος της Ράιχσμπανκ, και ο Φριτς Θύσσεν (κάτω) της χαλυβουργίας, ενίσχυσαν οικονομικά τους ναζί -των οποίων οι πόροι είχαν στερέψει- καθώς μόνο ο Χίτλερ είχε οργανωμένο κόμμα για να προασπίσει τα συμφέροντά τους.

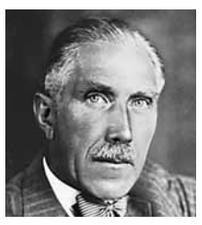

Το 1932, ο Κουρτ φον Σλάιχερ (πάνω) έπεισε τον Χίντενμπουργκ να απολύσει τον Φραντς φον Πάπεν (κάτω) και έγινε καγκελάριος. Ο Πάπεν διαπραγματεύθηκε με τον Χίτλερ και, με έγκριση του Χίντενμπουργκ, ο Σλάιχερ εξαναγκάστηκε σε παραίτηση για να τον διαδεχτεί ο Χίτλερ.

Από δεκανέας, καγκελάριος

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ***

Η ημέρα της 30ής Ιανουαρίου 1933 δεν ήταν για το Βερολίνο ημέρα ενθουσιασμού ή, ακόμα περισσότερο, ημέρα γιορτής. Και όμως για τη Γερμανία πολλά άλλαξαν εκείνη την ώρα ενώ, για πολλούς από τους Γερμανούς έφθανε, θα μπορούσε κανείς να υποθέσει, η ώρα της εκπλήρωσης των προσδοκιών τους. Πραγματικά, το μεσημέρι αυτής της ημέρας, ο Αδόλφος Χίτλερ διάβηκε την κεντρική πόρτα της εξουσίας και ονομάστηκε από τον πρόεδρο του Ράιχ, στρατάρχη Χίντενμπουργκ, καγκελάριος –πρωθυπουργός δηλαδή– του Ράιχ. Ηταν νεότατος, 44, περίπου, χρόνων, ενώ ο Χίντενμπουργκ διάβαινε τα 86 και, επιπλέον, ήταν ο μόνος από τα πολιτικά στελέχη της συντηρητικής δεξιάς που είχε πίσω του μια ισχυρή πολιτική οργάνωση και ένα μαχητικά οργανωμένο κίνημα με ερείσματα σε σημαντικά τμήματα της γερμανικής κοινωνίας. Με λίγα λόγια, ο αυστριακής καταγωγής τυχοδιώκτης της πολιτικής είχε ήδη στα χέρια του όλα τα χαρτιά.

Και όμως, ο λαϊκός ενθουσιασμός απουσίαζε από τη σεμνή τελετή. Υπήρχαν κάποιες συγκεντρώσεις ανθρώπων ολόγυρα καθώς και η απαραίτητη εκείνες τις ημέρες παρουσία τμημάτων των SA –Sturmabteilung– «αποσπασμάτων εφόδου» στα πέριξ. Ηταν μία ένδειξη για το τι ακριβώς συνέβαινε στη χώρα. Για τους πολλούς ήταν οι καιροί της απελπισίας, του φόβου και της αβεβαιότητας, για τους λίγους η εποχή των μεγάλων ευκαιριών. Ούτε οι μεν ούτε οι δε είχαν ώρα για γιορτές και φιέστες.

Η πολιτική προϊστορία του Αδόλφου Χίτλερ ακολούθησε τα ίχνη των περιπετειών της Γερμανίας στα χρόνια που ακολούθησαν τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Η οργή για τον τρόπο με τον οποίο υπογράφηκαν οι συνθήκες της ειρήνης –εκείνη των Βερσαλλιών κυρίως– με την παράταση του αποκλεισμού της χώρας για πολλούς μήνες μετά την ανακωχή και τη συνεπακόλουθη εκβιαστική εξαθλίωση της κοινωνίας της, ήταν το υπόστρωμα της οργής που από την αρχή υπήρξε καύσιμη ύλη του ναζισμού. Η γενική ταπείνωση της πρώην μεγάλης δύναμης στο Παρίσι του 1919 συμπλήρωνε την εικόνα. Ο πρώην δεκανέας, αφού για λίγο δοκίμασε την τύχη του ως πληροφοριοδότης της πολιτικής αστυνομίας, ρίχθηκε στην πολιτική, ως μέλος, στέλεχος και σύντομα ηγέτης του Κόμματος των Γερμανών Εργατών (DAP), το οποίο στα 1920 μετονομάστηκε σε NSDAP – Εθνικό Σοσιαλιστικό Κόμμα των Γερμανών Εργατών. Μέσα από αυτό άρχισε να διαμορφώνει τις ιδεολογικές και πολιτικές του θέσεις και να χτυπά, αρχικά χωρίς επιτυχία, τις πόρτες της εξουσίας.

Τον Νοέμβριο του 1923 έδωσε την πρώτη του σημαντική πολιτική μάχη. Σε επαφή και συνεργασία με τον Λούντεντορφ, πρώην ηγέτη του γερμανικού στρατού και θεωρητικό του «ολοκληρωτικού πολέμου», οργάνωσε πραξικόπημα στο Μόναχο, γνωστό ως «κίνημα της μπιραρίας». Η κατάληψη της εξουσίας στην πόλη αυτή και στις στρατιωτικές της φρουρές θα ξεκινούσε την «πορεία προς το Βερολίνο» –αντίγραφο της «πορείας προς τη Ρώμη» του Μουσολίνι έναν χρόνο νωρίτερα– με σκοπό την απελευθέρωση της Γερμανίας από τους «Κόκκινους» και την εγκατάσταση μιας εθνικής δικτατορίας. Η αποτυχία του κινήματος οδήγησε τον Χίτλερ στη φυλακή, στο φρούριο του Λάντσμπεργκ, καταδικασμένο σε ποινή φυλάκισης πέντε χρόνων, από την οποία εξέτισε τους εννέα μήνες. Σε αυτήν την υποχρεωτική ανάπαυλα ολοκλήρωσε τη συγγραφή του κλασικού του βιβλίου, Mein Kampf (Ο Αγών μου!).

Σε αυτό περιγράφονταν η «ανισότητα των φυλών», ο αμείλικτος αγώνας για την επικράτηση των ισχυρότερων, η ανωτερότητα της λευκής φυλής και ειδικά του κεντρικού πυρήνα των άριων λαών, τονιζόταν η σημασία της φυλετικής καθαρότητας στον αγώνα για υπεροχή, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η μοίρα των Γερμανών είναι να γίνουν κυρίαρχοι του κόσμου. Αυτό το σπουδαίο περνούσε φυσικά από την ακύρωση της ταπείνωσης και της «φυλάκισης» των Γερμανών από τη Συνθήκη των Βερσαλλιών. Ηταν αναγκαία η επάνοδος στα σύνορα του 1913, ώστε μετά η ισχυρή Γερμανία να πραγματοποιήσει το πεπρωμένο της, τη μεγάλη έφοδο στην Ανατολή, όπου και υπήρχαν όλα τα αναγκαία για την «απογείωση» της γερμανικής παραγωγικής ευφυΐας. Οι εκεί λαοί, οι Σλάβοι, ήταν ανάξιοι και κατώτεροι και η καλύτερη απόδειξη γι' αυτό ήταν η παράδοσή τους στον μπολσεβικισμό!

Το μέσον για όλα αυτά ήταν το μίσος και ο πόλεμος – «bellum omnium contra omnes»: αγώνας –σχεδόν ζωώδης– για τον «ζωτικό χώρο». Το όλο θεωρητικό υπόστρωμα περιλάμβανε λίγο από Δαρβίνο, λίγο από Γκομπινό, λίγο από προγενέστερες θεωρίες «ευγονισμού» – ένα μείγμα επιπέδου συζήτησης καφενείου αναβαθμισμένο σε πολιτικό πρόγραμμα. Αρκούσε αυτό για να σφραγίσει τη μετέπειτα ιστορία της Γερμανίας, της Ευρώπης και του κόσμου!

Η σταθεροποίηση της πολιτικής ζωής στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης και η σχετική βελτίωση των συνθηκών ζωής του γερμανικού λαού έδωσαν μια κάποια αναστολή στη ναζιστική προοπτική. Στις εκλογές του 1924, οι ναζί πήραν το 2,9% των ψήφων, σε εκείνες του 1928, 2,6%. Στα 1929 το NSDAP είχε 178.000 μέλη προερχόμενα, κοινωνικά, από τις μεσαίες τάξεις και τους αγρότες – το ποσοστό των εργατών και των υπαλλήλων ήταν περιορισμένο. Η πολιτική, πρώτα, και οικονομική κρίση του 1930 έδωσε στον Χίτλερ και τους οπαδούς του μια νέα μεγαλύτερη ευκαιρία.

The New York Times.

LATE CITY EDITION

REICHSTAG MEETING TODAY IS PREPARED TO GIVE HITLER FULL CONTROL AS DICTATOR

ROOSEVELT TO SEEK POWER TO DEFER DEBT PAYMENTS; 3.2 BEER PASSAGE ASSURED

"All the News That's Fit to Print."

Η πρώτη σελίδα των New York Times στις 21 Μαρτίου 1933 έγραφε: «Το γερμανικό κοινοβούλιο συνεδριάζει σήμερα. Είναι έτοιμο να δώσει στον Χίτλερ πλήρη έλεγχο ως δικτάτορα».

Αφίσα για τις εκλογές της 11ης Νοεμβρίου 1932 γράφει: «Ο λαός ψηφίζει τη λίστα 1. Οι εθνικοσοσιαλιστές στις κοινοβουλευτικές εκλογές».

Το κτίριο του Ράιχσταγκ στις φλόγες. Στον αντιφασιστικό κόσμο, τότε, πίστευαν ότι ο εμπρησμός ήταν προβοκάτσια της χιτλερικής κυβέρνησης.

Γενική πολιτική κρίση στο σύστημα της Βαϊμάρης

Οι κλυδωνισμοί στο πολιτικό σύστημα της Βαϊμάρης ξεκίνησαν στις εκλογές του Μαΐου 1928 που έφεραν στην εξουσία τον σοσιαλιστή καγκελάριο Χέρμαν Μύλλερ. Παρά την επιτυχημένη πολιτική του τελευταίου, ειδικά στην επαναδιαπραγμάτευση του εξωτερικού χρέους της Γερμανίας (οι «επανορθώσεις» του πολέμου - Σχέδιο Γιανγκ), η συντηρητική παράταξη που εξέφραζε ο πρόεδρος Χίντενμπουργκ βρέθηκε σε άμεση αντιπαράθεση με την κυβέρνηση. Οι γαιοκτήμονες, οι επιχειρηματίες και οι εθνικιστές πέρασαν σε ένα είδος παθητικής επανάστασης ενάντια σε αυτό που έβλεπαν ως «ανατροπή» των συνηθειών τους. Οι πιέσεις που άσκησαν οδήγησαν στην πρώτη πραξικοπηματική παρέμβαση του Χίντενμπουργκ στην πολιτική ζωή. Τον Μάρτιο του 1930, ο πρόεδρος υποχρέωσε τον καγκελάριο Μύλλερ σε παραίτηση και ανέθεσε τον σχηματισμό κυβέρνησης σε έναν εκπρόσωπο της Καθολικής Δεξιάς (Zentrum - Καθολικού Κέντρου), παρά την απουσία κοινοβουλευτικής στήριξης στο σχήμα. Τον Ιούλιο του 1930, το Ράιχσταγκ διαλύθηκε για πρώτη φορά τη στιγμή ακριβώς που εκδηλώνονταν οι πρώτες συνέπειες της οικονομικής κρίσης.

Οι εκλογές της 14ης Σεπτεμβρίου 1930 δεν έλυσαν το πρόβλημα. Οι Σοσιαλδημοκράτες πήραν 24,5% των ψήφων και 143 έδρες, ενώ το Καθολικό Κέντρο –που φιλοδοξούσε να κυβερνήσει– μόλις 11,8% και 68 έδρες. Οι κομμουνιστές ενίσχυσαν τη θέση τους με 13,1%, γεγονός που επέτεινε τις φοβίες των συντηρητικών. Η έκπληξη και ο προϊδεασμός των όσων επρόκειτο να ακολουθήσουν ήρθε από το Ναζιστικό Κόμμα που ανέβηκε στο 18,3% των ψήφων με 107 έδρες και κυριάρχησε στον συντηρητικό πολιτικό χώρο. Η Γερμανία, πάντως, συνέχισε να κυβερνιέται από διορισμένους από τον πρόεδρο καγκελάριους, βαθαίνοντας την πολιτική κρίση και την απαξίωση των θεσμών. Η οικονομική και κοινωνική κρίση έφεραν τα υπόλοιπα. Το τέλος της εισόδου αμερικανικών κεφαλαίων, το 1929, οδήγησε στην κατάρρευση του πιστωτικού συστήματος της Γερμανίας, το 1930. Στη συνέχεια, η χώρα βυθίστηκε σε γενική κρίση από τον Δεκέμβριο του 1930, με κύρια χαρακτηριστικά την ανεργία και, αργότερα, τον πληθωρισμό. Το 1931 έκλεισε με 6.000.000 ανέργους και 8.000.000 εξαθλιωμένους «μερικώς απασχολούμενους». Η πολιτική περικοπής δαπανών και κοινωνικών παροχών πολλαπλασίασε τις συνέπειες της κρίσης και δημιούργησε εφιαλτικές καταστάσεις εξαθλίωσης. Ο κίνδυνος της κοινωνικής αναταραχής και της επανάστασης οδήγησε σε ομαδοποιήσεις στον χώρο της Ακροδεξιάς και της οικονομικής ολιγαρχίας.

Μόνο ο Χίτλερ μπορούσε να εκφράσει τις συντηρητικές και κοινωνικές δυνάμεις στη χώρα.

Σε αυτόν τον προοδευτικά συγκροτούμενο συνασπισμό, ο Χίτλερ έγινε το κεντρικό πρόσωπο. Οι επικεφαλής των ενώσεων των επιχειρηματιών, ο Σαχτ, πρόεδρος της Ράιχσμπανκ στα 1923 - 1930, ή ο Θύσσεν της χαλυβουργίας, τον αποδέχθηκαν ως επικεφαλής της μεγαλύτερης Κοινοβουλευτικής Ομάδας του γερμανικού συντηρητισμού και τον μόνο που είχε οργανωμένο κόμμα για να επιβάλει τις απόψεις του και ταυτόχρονα τα συμφέροντά τους. Ο Χίτλερ κατέβηκε ως αντίπαλος του Χίντενμπουργκ στις προεδρικές εκλογές του 1932 και ηττήθηκε μόλις στον δεύτερο γύρο όπου συγκέντρωσε 13.400.000 ψήφους.

Η παραίτηση του καγκελαρίου Μπρύνινγκ έφερε στην εξουσία τον Πάπεν, απευθείας εκπρόσωπο γαιοκτημόνων και βιομηχάνων. Η αναμέτρησή του με τον Χίτλερ ήταν οπωσδήποτε άνιση. Τον Ιούλιο του 1932, οι ναζί πήραν 37,8% των ψήφων και 230 έδρες, ενώ σε νέες εκλογές τον Νοέμβριο, 33,1% και 196 έδρες. Η ενίσχυση των κομμουνιστών έπεισε ακόμα και τον Πάπεν ότι το εκλογικό παιχνίδι έπρεπε να σταματήσει. Ηταν σαφές ότι μόνο ο Χίτλερ μπορούσε να εκφράσει τον συνασπισμό των συντηρητικών πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στη χώρα. Ο δρόμος για την 30ή Ιανουαρίου είχε ανοίξει.

30.1.1933
Ο Χίτλερ διορίζεται καγκελάριος της Γερμανίας. Ο λαϊκός ενθουσιασμός απουσιάζει, ενώ τα παραστρατιωτικά SA (τάγματα εφόδου) κάνουν αισθητή την παρουσία τους στο Βερολίνο.

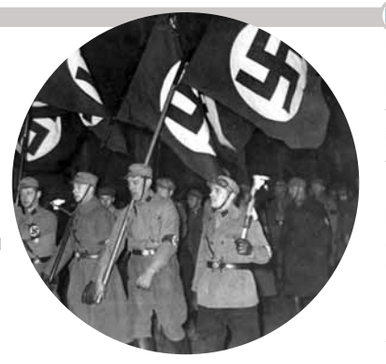

27.2.1933
Πυρπολείται το Ράιχσταγκ και ως δράστης συλλαμβάνεται ο Ολλανδός κομμουνιστής Μαρίνους βαν ντερ Λούμπε. Τον Μάρτιο ο Χίτλερ αποκτά έκτακτες εξουσίες για να αντιμετωπίσει κομμουνιστικό πραξικόπημα.

30.6 - 2.7.1934
Στο τριήμερο μαζικών δολοφονιών, που έμεινε γνωστό ως η νύχτα των μεγάλων μαχαιριών, εκκαθαρίζεται από τον Χίτλερ και τα SS ολόκληρη η ηγεσία των SA (στη φωτογραφία ο επικεφαλής τους Ερνστ Ρομ δεξιά με τον αρχηγό των SS Χάινριχ Χίμλερ).

2.8.1934
Ο Χίντενμπουργκ πεθαίνει και το αξίωμα του προέδρου του Ράιχ και του καγκελαρίου συγχωνεύονται σε ένα, μαζί με μερικά άλλα, όπως η αρχηγία του στρατού. Ο Χίτλερ γίνεται Φύρερ, οδηγός και απόλυτος άρχοντας του γερμανικού έθνους.

Οι ναζί μεθόδευσαν την ολοκληρωτική κυριαρχία τους

Στην πρώτη φάση της εξουσίας του, ο καγκελάριος Αδόλφος Χίτλερ παρουσιάστηκε ως υποδειγματικός συντηρητικός ηγέτης. Τα τρία κλειδιά της εξουσίας θεωρούσε ότι τα είχαν ο στρατός, οι επιχειρηματίες και ο αρχηγός του κράτους, ο πρόεδρος του Ράιχ. Επρεπε ένα προς ένα να του τα παραδώσουν. Η βία στους δρόμους και τα εκλογικά αποτελέσματα βοηθούσαν μόνο, η κυριαρχία στον κρατικό μηχανισμό ήταν το αποφασιστικό ζητούμενο.

Ο λαϊκισμός ως προσόν

Πραγματικά, στους μήνες που ακολούθησαν, το ναζιστικό καθεστώς κτίστηκε μεθοδικά. Η καλλιέργεια του φόβου των κομμουνιστών –με τη γνωστή ιστορία της «πυρπόλησης του Ράιχσταγκ» στις 27 Φεβρουαρίου 1933–, η εγκατάλειψη των «αντικαπιταλιστικών» εδαφίων στο πρόγραμμά του και, τέλος, το χτύπημα του «λαϊκού ναζισμού» του Ρομ στη «νύχτα των μεγάλων μαχαιριών» τού εξασφάλισαν τη χωρίς ενδοιασμούς πολιτική και οικονομική ενίσχυση των επιχειρηματιών, των γαιοκτημόνων και των εν ενεργεία ή των απόστρατων ηγετών του στρατού. Η επίδοσή του στον λαϊκισμό που έπειθε τον κόσμο ότι για την κρίση έφταιγαν οι Εβραίοι ή οι κομμουνιστές και όχι ο καπιταλισμός, θεωρήθηκε ουσιαστικό προσόν.

Τον Μάρτιο του 1933 μετά την υπόθεση του Ράιχσταγκ, ο Χίτλερ απέκτησε «έκτακτες εξουσίες» για να αντιμετωπίσει κάποιο «κομμουνιστικό πραξικόπημα». Στις 2 Αυγούστου 1934, ο Χίντενμπουργκ πέθανε. Η διαδοχή είχε ήδη προετοιμαστεί. Τα αξιώματα του προέδρου του Ράιχ και του καγκελαρίου συγχωνεύθηκαν σε ένα και μαζί τους μερικά άλλα – π. χ. η αρχηγία του στρατού. Ο Χίτλερ έγινε Φύρερ, οδηγός και απόλυτος άρχοντας των πεπρωμένων του γερμανικού έθνους. Το σύνθημα «Ein Volk, ein Reich, ein Fuhrer» είχε υλοποιηθεί!

Οι αντιφρονούντες; Γι' αυτούς είχε ήδη δημιουργηθεί το Νταχάου. Θα ακολουθούσαν οι Εβραίοι και όλοι οι «δυσάρεστοι»...

** Ο κ. Γιώργος Μαργαρίτης είναι καθηγητής Σύγχρονης Πολιτικής και Κοινωνικής Ιστορίας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.*

Ο Αδόλφος Χίτλερ, αριστερά, πίσω από τον Χέρμαν Γκέρινγκ, σε ναζιστική συγκέντρωση στη Νυρεμβέργη το 1928. Δύο χρόνια μετά, η οικονομική κρίση θα έδινε στο Ναζιστικό Κόμμα θεαματική ώθηση, με το ποσοστό του στις εκλογές να αυξάνεται από μονοψήφιο σε διψήφιο.

Οι εκλογικές επιδόσεις των ναζί

ΗΜΕΡ.	ΨΗΦΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ %	ΕΔΡΕΣ
Μάιος 1924	1.918.300	6,5	32
Δεκ. 1924	907.300	2,9	14
Μάιος 1928	810.100	2,6	12
Σεπτ. 1930	6.409.600	18,3	107
Ιούλιος 1932	13.745.800	37,8	230
Νοέμ. 1932	11.737.000	33,1	196
Μάρτιος 1933	17.277.000	43,9	288

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Επικοινωνόντας με **350.000** επισκέπτες στα καλύτερα ξενοδοχεία της Κύπρου

ALMYRA
ANASS
AZIA RESORT
CAPO BAY
COLUMBIA BEACH
COLUMBIA RESORT
CORAL BAY
CYPRIA BAY
FOUR SEASONS
GRECIAN BAY
GRECIAN PARK
GRECIAN SANDS
HILTON CYPRUS
HILTON PARK
LONDA
NAPA MERMAID
NAPA PLAZA
PALM BEACH
SANDY BEACH
THALASSA

Τεύχος 19 | Χειμώνας 09-10

Η Κύπρος που θέλουμε να δείχνουμε!

Η ζωή μετά το μπαϊπάς

Στο επίκεντρο των ερευνών η πιθανή άμβλυνση της μνήμης των ασθενών

ΥΓΕΙΑ ΜΕΤΑ ΤΑ 50
THE JOHNS HOPKINS MEDICAL LETTER

Η εγχειρητική μεταμοσχευτική παράκαμψη της στεφανιαίας αρτηρίας -γνωστή ως CABG (Coronary Artery Bypass Grafting)- περιλαμβάνει την αφαίρεση τμήματος φλέβας ή αρτηρίας από τα κάτω άκρα και τη μεταμόσχευσή της σε μια «ασθενή» αρτηρία ώστε να διευκολυνθεί η ροή του αίματος στο σημείο όπου υπάρχει απόφραξη.

Με ποσοστό επιβίωσης ασθενών περί το 98% και με μόλις το 1% των ασθενών να χρειάζεται να επαναλάβει την επέμβαση, η CABG θεωρείται ασφαλής και ιδιαίτερα αποτελεσματική πρακτική για τη θεραπεία των στεφανιαίων παθήσεων. Επισημαίνεται ωστόσο ότι στα μετεγχειρητικά προβλήματα περιλαμβάνονται συμπτώματα που αφορούν τη μνήμη και στις γνωσιακές λειτουργίες.

Την τελευταία δεκαετία, τα γνωσιακά προβλήματα έχουν αποδοθεί στις «παρενέργειες» από το μηχάνημα εξωσωματικής κυκλοφορίας που δίνει δυνατότητα να παρακαμφθεί η λειτουργία της καρδιάς και των πνευμόνων. Το μηχάνημα αυτό, γνωστό και ως «αντλία», αναλαμβάνει την καρδιοπνευμονική λειτουργία κατά τη διάρκεια της εγχείρησης, ώστε οι χειρουργοί να μπορούν να «σταματήσουν» την καρδιά και να εργαστούν σ' αυτή.

Το 2001, τα αποτελέσματα μιας μελέτης σε 260 άτομα που είχαν υποστεί CABG, που δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό The New England Journal of Medicine ήγειραν κύμα ανησυχίας σχετικά με το λεγόμενο «μετα-αντλητικό» σύνδρομο. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι περί το 53% των ασθενών απέδωσαν χειρότερα σε γνωστικά τεστ μια εβδομάδα αφότου υποβλήθηκαν σε CABG, σε σχέση με επιδόσεις σε αντίστοιχα τεστ, πριν από τη χειρουργική επέμβαση. Περί το τέλος της πενταετούς μελέτης, το 42% των συμμετεχόντων εξακολουθούσε να καταγράφει ενδείξεις πνευματικής υποβάθμισης. Ακολούθως, οι ερευνητές ανέπτυξαν μια νέα διαδικασία χωρίς αντλία, ελπίζοντας ότι θα μπορέσουν να ανασχέσουν το μετα-αντλητικό σύνδρομο.

VISUALHELLAS

Με ποσοστό επιβίωσης ασθενών περί το 98% και με μόλις το 1% των ασθενών να χρειάζεται να επαναλάβει την επέμβαση, το μπαϊπάς της στεφανιαίας αρτηρίας θεωρείται ασφαλής και ιδιαίτερα αποτελεσματική πρακτική.

Οι δύο μέθοδοι

Σήμερα περίπου το 25% των περιπτώσεων CABG επιτελούνται χωρίς αντλία. Αλλά πρόσφατη έρευνα, ήγειρε νέα ερωτήματα σχετικά με το ποια μέθοδος τελικώς είναι καλύτερη. Ειδικότερα:

Οι χειρουργοί, για να επιτελέσουν την επέμβαση με CABG αντλία εκχέουν στην καρδιά ένα ψυχρό διάλυμα καλίου. Αυτό σταματά τον σφυγμό και προκαλεί ήπια υποθερμία, η οποία προστατεύει τον μυ της καρδιάς από τη στέρηση του αίματος και του οξυγόνου. Την ίδια στιγμή, συσφίγγουν τις κύριες αρτηρίες και φλέβες που τροφοδοτούν με αίμα την καρδιά, παροχετεύοντας τη ροή του αίματος μέσω ειδικών σωλήνων εντός της μηχανής καρδιάς - πνευμόνων (ή αλλιώς της αντλίας). Η αντλία υποστηρίζει την κυκλοφορία σε όλη τη διάρκεια της εγχείρησης.

Αντιθέτως, στη χωρίς αντλία εκδοχή της CABG, οι χειρουργοί εργάζονται στην καρδιά, ενώ αυτή χτυπά, ώστε η κυκλοφορία να μη διακόπτεται. Αυτό το επιτυγχάνουν, σταθεροποιώντας πρώτα την καρδιά με τη βοήθεια φαρμάκων και με τη συνδρομή ενός ειδικώς σχεδιασμένου σφιγκτήρα.

Περίπου οι μισοί από τους ασθενείς εμφάνισαν γνωσιακή υποβάθμιση μία εβδομάδα μετά την επέμβαση. Αλλά μετά τρεις μήνες, οι περισσότεροι είχαν επανακτήσει κάθε πνευματική λειτουργία που είχαν απολέσει.

Με τη χωρίς αντλία επέμβαση CABG, αποφεύγονται μερικοί πιθανοί κίνδυνοι της αντλίας. Για παράδειγμα, η επιφάνεια των πλαστικών σωλήνων που μεταφέρουν αίμα προς και από την αντλία μπορεί να τραυματίσουν τα κύτταρα του αίματος. Περισσότερο σημαντικό είναι ότι η αντλία δημιουργεί μικρούς θρόμβους αίματος, γνωστούς ως μικροέμβολα. Μια θεωρία που αναπτύσσεται περί το «μεταντλητικό σύνδρομο» είναι ότι τα μικροέμβολα μπορεί να περιορίσουν την τροφοδοσία του εγκεφάλου με οξυγόνο, προκαλώντας ήπια γνωσιακά προβλήματα.

Μικρή διαφορά

Ωστόσο, νέα έρευνα υποστηρίζει εμφατικά ότι το status της αντλίας, προκαλεί μικρή διαφορά στη μετεγχειρητική γνωσιακή λειτουργία. Επιπροσθέτως, μελέτες που συγκρίνουν τη γνωσιακή υποβάθμιση ύστερα από τη χρήση μεθόδων «με αντλία» και «χωρίς αντλία», έχουν αμφισβητηθεί από επιστήμονες.

Για παράδειγμα, σε μια πρόσφατη μελέτη 227 επεμβάσεων CABG, οι ερευνητές χρησιμοποίησαν υπερήχους για να μετρήσουν τα μικροέμβολα που κυκλοφορούσαν στον εγκέφαλο των ατόμων κατά τη διάρκεια της εγχείρησης «με αντλία» και «χωρίς αντλία». Τα αποτελέσματα που δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό Anesthesia & Analgesia, έδειξαν ότι οι ασθενείς «με αντλία» ανέπτυξαν 430 μικροέμβολα, σε σύγκριση με μόνο δύο μικροέμβολα στην ομάδα «χωρίς αντλία».

Ωστόσο, δεν υπήρξε σημαντική διαφορά στην πνευματική λειτουργία ατόμων που υποβλήθηκαν σε εγχείρηση, μεταξύ των δύο ομάδων. Περίπου οι μισοί από όλους τους ασθενείς εμφάνισαν γνωσιακή υποβάθμιση μια εβδομάδα μετά την εφαρμογή αμφοτέρων των μορφών CABG. Αλλά μετά τρεις μήνες τα περισσότερα άτομα είχαν επανακτήσει κάθε πνευματική λειτουργία που είχαν απολέσει.

Προσωρινή κατάσταση σύγχυσης

Τα γνωσιακά προβλήματα που παρατηρούνται αμέσως μετά την επέμβαση CABG μπορούν να ερμηνευθούν από παράγοντες που δεν σχετίζονται με την αντλία. Π. χ., τα ηλικιωμένα άτομα αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο να υποστούν μετεγχειρητικό «ντελίριο», δηλαδή προσωρινή κατάσταση σύγχυσης λόγω της γενικής αναισθησίας. Κάποια άτομα, μετά μια τέτοια επέμβαση, ενδέχεται να περιπέσουν σε κατάθλιψη, η οποία μπορεί να έχει δυσμενή επίδραση στη μνήμη και τη σκέψη. Ενα άλλο ενδεχόμενο είναι οι ασθενείς, ύστερα από την εγχείρηση CABG, να καταστούν ιδιαίτερα ευαίσθητοι σε γνωσιακά ζητήματα, επειδή πάσχουν από σοβαρή στεφανιαία αρτηριακή νόσο.
Η καρδιαγγειακή νόσος, η οποία βλάπτει αιμοφόρα αγγεία του εγκεφάλου, έχει συνδεθεί με νευρογνωσιακές ασθένειες, όπως εγκεφαλικό επεισόδιο και αγγειακή άνοια. Ερευνητές στο Johns Hopkins μελέτησαν προσφάτως τη γνωσιακή λειτουργία σε 152 ασθενείς που υποβλήθηκαν σε επέμβαση CABG με αντλία, 75 ασθενείς χωρίς αντλία, 99 άτομα που ακολούθησαν θεραπευτική αγωγή για στεφανιαία αρτηριακή νόσο, οι οποίοι δεν υποβλήθηκαν σε CABG και 69 υγιή άτομα χωρίς στεφανιαία αρτηριακή νόσο.
Τα αποτελέσματα, που δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό Annals of the Thoracic Surgery, απέδειξαν ότι και οι τρεις ομάδες στεφανιαίας αρτηριακής νόσου βαθμολογήθηκαν «χαμηλότερα» στην πάροδο του χρόνου συγκριτικά με τα άτομα χωρίς καρδιοπάθεια.
Το σημαντικότερο είναι ότι άτομα, τα οποία υποβλήθηκαν σε CABG με αντλία ή χωρίς αντλία, καθώς επίσης και εκείνοι με στεφανιαία αρτηριακή νόσο τα οποία δεν υποβλήθηκαν σε CABG, εκδήλωσαν μικρά αλλά παρόμοια επίπεδα υποβάθμισης εντός διαστήματος πέντε ετών.

Αφήστε τον καναπέ και την τηλεόραση

Της **RONI CARYN RABIN**
THE NEW YORK TIMES

Μια νέα μελέτη, που διενεργήθηκε στην Αυστραλία, καταδεικνύει ότι όσοι ακολουθούν καθιστική ζωή ζουν λιγότερα χρόνια. Η μελέτη παρακολούθησε 8.800 ενηλίκους ηλικίας 25 ετών και άνω για διάστημα 6,5 χρόνων, διαπιστώνοντας ότι η παρακολούθηση τηλεόρασης -έστω και μία ώρα καθημερινά- σχετιζόταν με αύξηση κατά 18% των θανάτων από καρδιοπάθεια και συνολικά 11% αύξηση της θνησιμότητας.

Τα άτομα που παρακολουθούσαν τηλεόραση για τέσσερις ή περισσότερες ώρες την ημέρα είχαν 80% περισσότερες πιθανότητες να αποβιώσουν από καρδιαγγειακή νόσο -συγκριτικά με εκείνους που παρακολουθούσαν δύο ώρες ή λιγότερο- και 46% περισσότερες πιθανότητες να αποβιώσουν από οποιαδήποτε άλλη αιτία. Και σύμφωνα με τη μελέτη -που δημοσιεύθηκε πρόσφατα στην ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού Circulation: Journal of the American Heart Association- δεν φάνηκε να διαδραματίζει ρόλο κατά πόσον τα άτομα αυτά ήταν υπέρβαρα.

Αν και πιθανολογείται ότι τα άτομα που ήταν ήδη ασθενείς παρακολουθούσαν περισσότερες ώρες τηλεόραση απ' ό, τι εκείνοι που ήταν υγιείς, οι ερευνητές «ξέφυγαν» από τον κανόνα θέτοντας «εκτός έρευνας» τα άτομα που είχαν ήδη καρδιοπάθεια και προσάρμοσαν τις διαφορές σε παράγοντες κινδύνου όπως η διατροφή και το κάπνισμα.

Αν και τα οφέλη της φυσικής δραστηριότητας έχουν μελετηθεί επαρκώς, υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον μεταξύ των ερευνητών για την αξιολόγηση των συνεπειών της καθιστικής ζωής.

«Πολλά άτομα, αυτό που κάνουν σε καθημερινή βάση, είναι απλώς να σηκώνονται από τη μια καρέκλα και να κάθονται στην άλλη, από το κάθισμα του αυτοκινήτου στο κάθισμα του γραφείου και μετά στην πολυθρόνα μπροστά από την τηλεόραση», τόνισε ο επικεφαλής της μελέτης, δρ David Dunstan, του Baker IDI Ινστιτούτου Καρδιάς και Διαβήτη στη Βικτώρια της Αυστραλίας. «Ακόμη κι αν κάποιος έχει ιδανικό σωματικό βάρος, με το να κάθεται για μακρύ χρονικό διάστημα, επηρεάζει επιβαρυντικά το σάκχαρό του και τα λιπίδια του αίματος», καταλήγει.

THE ASSOCIATED PRESS

Η καθιστική ζωή αυξάνει τη θνησιμότητα. Ατομα που παρακολουθούν τηλεόραση για τέσσερις ή περισσότερες ώρες την ημέρα έχουν 80% μεγαλύτερες πιθανότητες να αποβιώσουν από καρδιαγγειακή νόσο.

Η περίσσια βιταμίνη C βλάπτει τα μάτια

Οι γυναίκες που λαμβάνουν υψηλές δόσεις βιταμίνης C μέσω διατροφικών συμπληρωμάτων, ενδεχομένως αυξάνουν τον κίνδυνο να εμφανίσουν καταρράκτη στα μάτια τους, πάθηση που σχετίζεται με την ηλικία, όπως καταδεικνύουν ευρήματα σουηδικής μελέτης.

Οι επιστήμονες διαπίστωσαν μεταξύ 24.600 ενήλικων γυναικών, τις οποίες παρακολούθησαν για περισσότερα από οκτώ χρόνια, ότι εκείνες οι οποίες δήλωναν ότι ελάμβαναν συστηματικά ή ευκαιριακά συμπληρώματα βιταμίνης C σε ποσότητα 1.000 milligrams (χιλιοστογραμμαρίων) είχαν περίπου 25% μεγαλύτερη πιθανότητα από εκείνες που δεν ελάμβαναν διατροφικά συμπληρώματα, να υποβληθούν σε εγχείρηση καταρράκτη, πάθηση που σχετίζεται με την ηλικία. Οι ερευνητές διαπίστωσαν μάλιστα ότι οι γυναίκες, οι οποίες ελάμβαναν επιπλέον βιταμίνη C επί δέκα χρόνια ή περισσότερο ή εκείνες που ήταν 65 ετών και μεγαλύτερης ηλικίας ή ελάμβαναν θεραπεία ορμονικής υποκατάστασης ή κορτικοστεροειδή φάρμακα, διέτρεχαν ακόμα μεγαλύτερο κίνδυνο.

Ωστόσο, η δρ Alicja Wolk από το Ινστιτούτο Karolinska στη Στοκχόλμη και οι συνεργάτες της επισήμαναν στο περιοδικό American Journal of Clinical Nutrition ότι η συσχέτιση μεταξύ βιταμίνης C και του κινδύνου καταρράκτη δεν αφορά τη βιταμίνη C που λαμβάνεται από τα φρούτα και τα λαχανικά. Η μελέτη τους αξιολόγησε τον κίνδυνο καταρράκτη που σχετίζεται με τη λήψη υψηλών δόσεων βιταμίνης C μέσω συμπληρωμάτων, κάτι που είναι σύνηθες στη Σουηδία.

Συνολικώς, 59% των κατά τα άλλα υγιών γυναικών ηλικίας 49 έως 83 ετών ανέφεραν ότι χρησιμοποιούσαν κάποιου είδους διατροφικό συμπλήρωμα. Από αυτές, το 5% είπε ότι ελάμβανε μόνο συμπλήρωμα βιταμίνης C και 9% ανέφεραν ότι ελάμβαναν μόνο πολυβιταμίνες, οι οποίες περιείχαν περίπου 60 χιλιοστογραμμάρια βιταμίνης C.

Από τις 1.225 γυναίκες, οι οποίες ελάμβαναν μόνο συμπληρώματα βιταμίνης C, 143 (σχεδόν 13%) είχαν καταρράκτη που διορθώθηκε κατά την περίοδο της μελέτης.

Reuters Health

ΣΥΝΤΟΜΑ

AFP

«ΨΩΜΑΚΙΑ»

Λίπος στους γλουτούς προσφέρει μακροζωία

Τα άτομα που έχουν λίπος στους γλουτούς, τα γνωστά «ψωμάκια», ενδεχομένως ζουν περισσότερα χρόνια επειδή το λίπος «παγιδεύει» βλαβερά λιπαρά σωματίδια και εκκρίνει βοηθητικές ενώσεις, σύμφωνα με ανακοίνωση του δρος Κων. Μανωλόπουλου, από το Βρετανικό Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης. Μελέτες έχουν δείξει ότι τα άτομα που συσσωρεύουν λίπος γύρω από την κοιλιακή χώρα έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να αποβιώσουν από καρδιοπάθεια. Ωστόσο, «ο προστατευτικός ρόλος του κάτω μέρους του σώματος, δηλαδή του gluteofemoral λίπους, είναι εντυπωσιακός, καθώς συσσωρεύει περίσσια λιπαρά οξέα», έγραψε ο Ελληνας επιστήμονας στο περιοδικό International Journal of Obesity.

Reuters Health

AFP

ΦΘΟΡΙΟΠΟΛΥΜΕΡΗ

Χημική ουσία βλάπτει το συκώτι

Μια συνθετική χημική ουσία «παντοχού παρούσα» στο περιβάλλον και στο αίμα μας φαίνεται ότι επηρεάζει το ήπαρ. Το υπερφθοροοκτανοϊκό οξύ (PFOA) χρησιμοποιείται για την παρασκευή ενώσεων που ονομάζονται φθοριοπολυμερή, προσδίδουν ανθεκτικότητα στη φωτιά, αντοχή στην υγρασία, αλλά και προστασία από λεκέδες και λιπαρές ουσίες σε κάθε τι: από χαλιά μέχρι μαγειρικά σκεύη.

Σύμφωνα με τον Αμερικανό Οργανισμό Προστασίας του Περιβάλλοντος, τα αντικολλητικά σκεύη μαγειρέματος και άλλα καταναλωτικά προϊόντα επικαλυμμένα με Teflon ή παρόμοια υλικά δεν κατασκευάζονται με PFOA. Ωστόσο, μερικά από αυτά τα προϊόντα περιέχουν ακάθαρτες προσμείξεις.

Reuters Health

EPA

Ιδιαιτέρως χαμηλά ποσοστά υιοθέτησης προληπτικών μέτρων στη μάχη έναντι του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας εμφανίζει η χώρα μας. Είναι ενδεικτικό ότι σε έλεγχο με εξέταση «τεστ Παπανικολάου» υποβάλλεται μόλις το 20% του γυναικείου πληθυσμού, ενώ η εμβολιαστική κάλυψη έναντι του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας αγγίζει το 17% των νεαρών γυναικών. Και αυτό όταν η νόσος εξακολουθεί να είναι ο δεύτερος σε συχνότητα καρκίνος στον γυναικείο πληθυσμό κάτω των 45 ετών. Τα στοιχεία αυτά ανέφεραν ειδικοί επιστήμονες σε εκδήλωση που διοργάνωσε ο Ομιλος Εθελοντών κατά του Καρκίνου - «Αγκαλιάζω», στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας κατά του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας (25 - 30 Ιανουαρίου). Οι ειδικοί τόνισαν την ανάγκη οργάνωσης από πλευράς Πολιτείας ενός εθνικού προγράμματος πρόληψης.

AFP

ΑΘΗΝΑ

Διεθνές φόρουμ για διαβήτη - παχυσαρκία

Στην Αθήνα θα πραγματοποιηθεί το 1ο Διεθνές Φόρουμ για τον Διαβήτη και την Παχυσαρκία, που διοργανώνει ο νέος μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός φορέας με την ονομασία Institute on Diabetes and Obesity. Το φόρουμ, που θα πραγματοποιηθεί τον ερχόμενο Οκτώβριο, είναι το πρώτο μιας σειράς επιστημονικών εκδηλώσεων, οι οποίες θα διοργανώνονται κάθε χρόνο σε διαφορετική χώρα και φιλοδοξούν να εισαγάγουν μια διαφορετική προσέγγιση στον τρόπο που μεταφέρεται η πληροφορία και η γνώση. Στο πλαίσιο αυτό, θα δίνεται η δυνατότητα επικοινωνίας ανάμεσα στους ομιλητές και τους συμμετέχοντες ακόμα και στις κυρίως διαλέξεις. Στο φόρουμ της Αθήνας αναμένεται να λάβουν μέρος περίπου 1.200 γιατροί.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Κυριακή 31 Ιανουαρίου 2010

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Το ναυάγιο της αθηναϊκής νύχτας

Οι εξωφρενικές τιμές, η προχειρότητα και η κακογουστιά, σε συνδυασμό με την κρίση, διώχνουν τον κόσμο από τις πίστες

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΝΔΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Της **ΓΙΟΥΛΗΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Η νυχτερινή ζωή της Αθήνας βουλιάζει. Εδώ και τρία - τέσσερα χρόνια οι έξοδοι των Αθηναίων έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο, και, φέτος, με την οικονομική κρίση να έχει περάσει από το ψυχολογικό στο πραγματικό επίπεδο, η κατάσταση είναι πολύ χειρότερη και οδηγεί τον κόσμο έστω και άθελά του να «πάρει το αίμα του πίσω». Το κοινό ψευτοδιασκεδάζει τα Σαββατόβραδα με τον Σπύρο Παπαδόπουλο στην τηλεόραση και οι επιχειρηματίες αγωνιούν. Τα τετραήμερα έγιναν τριήμερα, μετά διήμερα, και αρκετά σχήματα θα κατέβουν πριν την ώρα τους. Ενδεικτικό του «θρήνου» στη νύχτα είναι ότι λαοφιλές όνομα της ελληνικής μουσικής σκηνής, που κάποτε γέμιζε στάδια, τώρα με το ζόρι προσελκύει τριακόσια άτομα σε αίθουσα χωρητικότητας χιλίων. Την ίδια ώρα, δημοσιεύματα στο Διαδίκτυο θέλουν το μεγαθήριο «Αθηνών Αρένα» –το μεγαλύτερο διασκεδαστήριο των Βαλκανίων, όπως μας συστήθηκε στην έναρξή του– να γίνεται σούπερ μάρκετ μετά το τελευταίο ανκόρ της Αννας Βίσση. Από την άλλη πλευρά, βέβαια, στην Ιερά Οδό, ο επιχειρηματίας Ηλ. Μαροσούλης, ιδιοκτήτης αρκετών νυχτερινών μαγαζιών, χτίζει ένα νέο ναό διασκέδασης σε αμπαλάζ πολυχώρου, που όταν ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο «θα παραμιλήσει ο κόσμος»!

Πολλά χρόνια τώρα η διασκέδαση λειτουργεί με όρους χρηματιστηριακής φούσκας και απίστευτης προχειρότητας: υπέρογκες αμοιβές για τους καλλιτέχνες πρώτης γραμμής, μαγαζιά τα οποία συχνά στερούνται άδειας ή διαθέτουν άδεια για παραδοσιακό καφενείο (!), εξωφρενικές τιμές για τη φιάλη ουίσκι, από 170 έως 220 ευρώ, και 80-90 ευρώ για ένα κρασί που κοστίζει 8-10 ευρώ στο σούπερ μάρκετ, κακογουστιά, ελλιπέστατα μέτρα ασφαλείας και πυροπροστασίας, μπαγιάτικα φιστίκια, λουλουδούδες, στριμωξίδι –για να πας στην τουαλέτα πρέπει να σηκωθεί όλο το μαγαζί– και 15 ευρώ για να σου παρκάρουν το αυτοκίνητο στο πεζοδρόμιο και γυρίζοντας να το βρεις με κλήση από την Τροχαία. Μόνο το περασμένο Σαββατοκύριακο και την Παρασκευή, η Τροχαία «έκοψε» 1.239 κλήσεις για παράνομη στάθμευση σε κεντρικές οδούς της ευρύτερης περιοχής του νομού Αττικής, αφαίρεσε τις πινακίδες από 221 οχήματα και συνέλαβε τέσσερις υπευθύνους και έξι παρκαδόρους καταστημάτων για αυθαίρετη κατάληψη οδών και πεζοδρομίων. Ο καθένας έχει να διηγηθεί μια ιστορία τρέλας από έξοδό του σε κάποια αθηναϊκή πίστα.

Φυσικά, υπάρχουν και σοβαροί επιχειρηματίες που φτιάχνουν χώρους υψηλής αισθητικής και αναζητούν σχήματα με φρέσκες προτάσεις. Ούτε όλα τα προβλήματα πηγάζουν από τον επιχειρηματία. Ας σκεφτούμε πως όταν ένας καλλιτέχνης με το σχήμα του, λ.χ., θέλει ένα Α ποσό τη βραδιά, για να καταφέρει να ανταποκριθεί ο επιχειρηματίας χρειάζεται τουλάχιστον τριπλάσια είσπραξη. Για αμοιβές προσωπικού, διαφήμιση, εφορία, μηχανήματα κ.ά. Και, βέβαια, για το ενοίκιο.

Ο Λεωνίδας Ιωαννίδης είναι ιδιοκτήτης της ιστορικής μπουάτ Ζυγός στην Πλάκα. Ποια είναι η γνώμη του για όλα αυτά; «Μην πυροβολείτε τους επιχειρηματίες. Εχουν αλλάξει οι εποχές που μέσα σε ένα χρόνο ο ιδιοκτήτης ενός νυχτερινού κέντρου γινόταν πλούσιος. Τη δεκαετία του '70 και του '80 τα λεφτά τα έπαιρναν οι επιχειρηματίες. Τώρα τα παίρνουν οι καλλιτέχνες, τα πρώτα ονόματα. Ο κόσμος έχει δίκιο να παραπονιέται για τις τιμές. Και οι πηγές του κακού είναι πολλές. Μία απ' αυτές είναι ότι υπάρχουν εκατό μαγαζιά και κάθε καλλιτέχνης εμφανίζεται μόνος του. Στον Ζυγό οι Αγαμοι Θύται, που είχαμε μέχρι πριν από λίγες μέρες, ήταν ένα πολυσυλλεκτικό σχήμα και γι' αυτό ο κόσμος το αγκάλιασε. Και τώρα εμφανίζονται ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, ο Γιάννης Κότσιρας, τα Κίτρινα Ποδήλατα, η Αφροδίτη Μάνου. Πλούσιο σχήμα και αυτό. Οταν, λοιπόν, για να παρακολουθήσεις σε τρισδιάστατη αίθουσα προβολής το Avatar πληρώνεις 13 ευρώ εισιτήριο, δεν νομίζω ότι είναι εξωφρενικό να δώσεις 40-50 ευρώ το άτομο και να παρακολουθήσεις ένα τρίωρο πρόγραμμα καθισμένος στο τραπέζι σου και πίνοντας το ποτό σου. Από την άλλη πλευρά, όταν αποφασίσουν να υποχωρήσουν στις οικονομικές απαιτήσεις τους οι "μεγάλοι" καλλιτέχνες, θα ρίξουν τις τιμές και οι επιχειρηματίες. Το κόστος ενός μαγαζιού δεν είναι ο σερβιτόρος και ο λαντζέρης. Είναι ο τραγουδιστής. Και απ' όσο είμαι σε θέση να γνωρίζω, ελάχιστοι τραγουδιστές –μιλάω φυσικά για τα μεγάλα ονόματα– έχουν μειώσει τις αμοιβές τους, κι αυτοί σε ποσοστό γύρω στο 10%. Προκύπτει, λοιπόν, μια αλυσίδα και στο τέλος την πληρώνει ο πελάτης».

> *«Τις δεκαετίες του '70 και του '80 τα λεφτά τα έπαιρναν οι επιχειρηματίες. Τώρα τα παίρνουν οι καλλιτέχνες, τα πρώτα ονόματα»*

«Ολοι ψαχνόμαστε. Και οι καλλιτέχνες και οι επιχειρηματίες», λέει ο Γιώργος Τσατσούλης, ιδιοκτήτης της μουσικής σκηνής Μετρό, όπου αυτήν την περίοδο εμφανίζεται η Μάρθα Φριντζήλα (κάθε Δευτέρα και Τρίτη) και σε λίγες ημέρες θα ξεκινήσει παραστάσεις ο Φοίβος Δελημβοριάς (κάθε Παρασκευή και Σάββατο). «Αυτή είναι η χειρότερή μας χρονιά. Ο κόσμος έχει στριμωχτεί πολύ, κάνει μετρημένες εξόδους κι εμείς δουλεύουμε ουσιαστικά δύο ημέρες την εβδομάδα. Οι καλλιτέχνες που εμφανίζονται στις μουσικές σκηνές –θα μιλήσω γι' αυτούς, γιατί τι γίνεται στις πίστες δεν το γνωρίζω– έχουν συνειδητοποιήσει τη γενικότερη δυσκολία και έχουν μειώσει τις απαιτήσεις τους. Ξέρουν ότι αν δεν λειτουργήσουν με αυτόν τον τρόπο δεν θα έχουν δουλειά. Εγώ στο Μετρό διατηρώ τιμές πενταετίας. Η είσοδος είναι 15 ευρώ. Πιο κάτω δεν γίνεται... Το κόστος των ποτών, όμως, έχει αυξηθεί. Το ενοίκιο αυξάνεται περίπου 5% κάθε χρόνο. Το προσωπικό και οι μουσικοί πληρώνονται ό,τι κι αν γίνει. Είμαστε οριακά. Υπάρχει, βέβαια, και η θετική πλευρά: μέσα στην κρίση ανεβαίνει η ποιότητα. Οι καλλιτέχνες ξέρουν ότι δεν τους "παίρνει" πια να βγαίνουν στην πίστα να λένε τα τραγούδια τους και να αποχωρούν· οπότε δουλεύουν περισσότερο τα προγράμματά τους και προσπαθούν να παρουσιάσουν κάτι ιδιαίτερο».

Οι «μικροί» αντέχουν

Οι μικροί χώροι, πάντως, απ' ό,τι φαίνεται δεν χάνουν την αγάπη του κοινού που τους στηρίζει εν μέσω κρίσης. Οχι μόνο γιατί είναι πιο οικονομικοί -στους περισσότερους η είσοδος κοστίζει 15 ευρώ και συμπεριλαμβάνει ποτό- αλλά γιατί δημιουργούν μια πιο άμεση και πιο ουσιαστική σχέση μεταξύ του καλλιτέχνη, του κοινού αλλά και του επιχειρηματία.

Η Εβίτα Σκουρλέτη, υπεύθυνη επικοινωνίας στον Σταυρό του Νότου, εξηγεί: «Προσπαθούμε να κρατάμε τις τιμές χαμηλές. Ο χώρος μας δεν έχει μεγάλη χωρητικότητα, δεν μπορεί δηλαδή να λειτουργήσει με τη λογική πίστας, ούτε και θέλουμε κάτι τέτοιο, και οι ίδιοι οι καλλιτέχνες το σέβονται αυτό, δεν αξιώνουν υπέρογκες αμοιβές. Αλλωστε, αν ανεβάζαμε τις τιμές θα είχαμε πρόβλημα απευθείας με τον κόσμο. Εχουμε φανατικό κοινό το οποίο μας στηρίζει από την αρχή και έχουμε αναπτύξει επικοινωνία μαζί του. Δεχόμαστε συμβουλές, αλλά και παρατηρήσεις. Κάθε επιχειρηματίας επιλέγει με τι μοντέλο θα δουλέψει. Ποια φιλοσοφία θα ακολουθήσει. Για τις μικρές μουσικές σκηνές με τη φιλοσοφία που περιγράφω μπορεί να μην είναι ανθηρά τα πράγματα δεν είναι όμως και μαύρα».

ΑΠΕ

«Ζητούμενο είναι η ποιότητα» τονίζει ο Μανώλης Μητσιάς.

Μανώλης Μητσιάς

Η ποιότητα εκδικείται

Ο Μανώλης Μητσιάς δίνει μια άλλη ερμηνεία. Το πρόγραμμα που παρουσιάζει στη μουσική σκηνή Γραμμές (Παρασκευή και Σάββατο), καθαρόαιμο λαϊκό, έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον του κόσμου. Παράλληλα, κάθε Δευτέρα κάνει αφιερώματα στη μελοποιημένη ποίηση, με διαφορετικούς κάθε φορά καλεσμένους. «Φέτος, ζούμε την εκδίκηση της ποιότητας», λέει. «Ο κόσμος αυθόρμητα υποστηρίζει το ποιοτικό. Εμείς δεν δουλεύουμε ούτε με χορούς ούτε με πανηγύρια. Οταν σχολάω από τις Γραμμές, βλέπω τον κοσμάκη που κουβαλάνε με τα πούλμαν από την επαρχία στις πίστες της περιοχής λες και είναι ψηφοφόροι, και τον λυπάμαι. Στριμώχνονται σε ένα μαγαζί δύο και τριών χιλιάδων θέσεων και τους "σερβίρουν" διασκέδαση, "φθηνή" μόνο στην ουσία της. Και τα ξημερώματα αποχωρούν καταρρακωμένοι. Απ' όλο αυτό το πανηγύρι κερδίζουν κάποιοι επιχειρηματίες και κάποιοι τραγουδιστές. Τέχνη δεν μπορεί να υπάρξει σε ένα χώρο 2.000 θέσεων, όπου ανάμεσα σε σαχλά τραγούδια πετάνε και ένα Θεοδωράκη έτσι για άλλοθι, τον οποίο φυσικά κανείς δεν αναγνωρίζει και κανείς δεν προσέχει. Γι' αυτό αντέχουν οι μικρότεροι χώροι. Γιατί μέσα σε όλο αυτό το χάλι, την πολιτική, κοινωνική, πολιτιστική βύθιση, ο κόσμος τελικά ψάχνει την αλήθεια». Ρωτήσαμε τον Μανώλη Μητσιά για τη στάση των τραγουδιστών απέναντι στην οικονομική κρίση και για τα παχυλά νυχτοκάματα που ακούγονται. «Κανείς δεν υποχρεώνει έναν επιχειρηματία να δώσει σε έναν καλλιτέχνη όποιο ποσό του ζητήσει. Γιατί τα δίνουν;».

Διονύσης Τσακνής

Λένε τη μισή αλήθεια

Αρκετοί επιχειρηματίες ρίχνουν ευθύνες στους καλλιτέχνες για τις υψηλές τιμές. Οι καλλιτέχνες τι απαντούν; «Δεν έχω εμπειρία από μεγάλους χώρους επειδή η φιλοσοφία μου συμβάδιζε πάντοτε με τις μικρές σκηνές», απαντά ο Διονύσης Τσακνής. «Σε ένα βαθμό οι επιχειρηματίες έχουν δίκιο, αλλά λένε τη μισή αλήθεια. Υπερχρεώνουν γιατί έχουν να πληρώσουν από δημοσιοσχετίστες και μανατζαρέους. Και ανεβάζουν τις τιμές με πρόσχημα τις αμοιβές των καλλιτεχνών. Πιστεύει κανείς ότι οι επιχειρηματίες τελούν φιλανθρωπικό έργο; Ας μιλήσουμε για τους καλλιτέχνες. Πράγματι, πολλοί απ' αυτούς είναι υπερεκτιμημένοι και αν σκεφτεί κανείς τα 750 ευρώ βασικό μισθό του Ελληνα εργαζόμενου και από την άλλη πλευρά το ημερομίσθιο του τραγουδιστή, τρελαίνεται. Συχνά η ανασφάλεια -για το αν θα έχουν δουλειά αύριο- οδηγεί σε παράλογες απαιτήσεις. Και, φυσικά, κανείς δεν θέλει να διαπραγματευτεί το σημερινό του στάτους, ούτε να ζήσει χειρότερα από πέρυσι. Πρέπει να έχουμε προσγειωμένες απαιτήσεις για να μην κανιβαλίσουμε τις μικρές σκηνές. Αν πάω στην επαρχία και ζητήσω τα ίδια λεφτά που παίρνω στην Αθήνα, θα τα πάρω, αλλά το μαγαζί δεν θα συνεχίσει να υπάρχει για να με ξανακαλέσει».

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 31.1
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ποιος, πού, πότε και γιατί

Το διαδραστικό εκπαιδευτικό εργαστήριο spyrA.art.studio παρουσιάζει την έκθεση «Ποιος, πού, πότε, γιατί-Προσωπογραφία». Πρόκειται για τη δεύτερη έκθεση του προγράμματος, με γενικό τίτλο «Η τέχνη σαν παιχνίδι», η οποία επιχορηγείται από το πρόγραμμα Πρωτοβουλίες Νέων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέχρι τις 31/3. Στο spyrA.art.studio, Λάρνακα. Πληρ. 99757708 & 99533648.

ΧΟΡΟΣ

Δύο χορευτικά σόλο

Ακόμα μια παράσταση των δύο σόλο από τις δημιουργούς της ομάδας χορού «Εν δράσει», Έμιλυ Παπαλοΐζου και Εύη Δημητρίου, έχει προγραμματιστεί για απόψε. Το έργο της πρώτης, που τιτλοφορείται «Amnestia», πραγματεύεται τη δύναμη της μνήμης. Στο «Nice to see you» η δεύτερη χορογράφος ερευνά το φαινόμενο των διαδικτυακών ανθρωπίνων σχέσεων. Στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77774545.

ΘΕΑΤΡΟ

Σατιρίζοντας το Hollywood

Η Δεύτερη Σκηνή της ΕΘΑΛ συνεχίζει τις παραστάσεις τις 105ης παραγωγής της, μιας ιρλανδικής κωμωδίας με τίτλο «Πέτρες στις τσέπες του» της Marie Jones. Το έργο σατιρίζει το Hollywood: Τις σαχλές και ατάλαντες σταρ, τις ανούσιες ταινίες, τους σκηνοθέτες-«ψώνια» και πολλά άλλα. Σε σκηνοθεσία Γιώργου Μουαΐμη και μετάφραση Γιόλας Κλείτου. Με τους Χριστόδουλο Μαρτά και Λευτέρη Σαλωμίδη στους πρωταγωνιστικούς ρόλους. Τακτικές παραστάσεις κάθε Κυριακή στις 6.30 μ.μ. και κάθε Τρίτη στις 8.30 μ.μ. Μέχρι τις 7/2. Τεχνοχώρος ΕΘΑΛ, Λεμεσός. Πληρ. 25877827.

Δευτέρα 1.2
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Καρναβάλι 2010

Ο Δήμος Λεμεσού, η Φωτογραφική Εταιρεία Κύπρου (Λεμεσός) και το Studio 8 διοργανώνουν κατά την περίοδο του καρναβαλιού 2010 έκθεση φωτογραφίας και κοστουμιού. Η έκθεση περιλαμβάνει τις βραβευμένες φωτογραφίες, καθώς επίσης και άλλες επιλεγμένες από τον 2ο διαγωνισμό φωτογραφίας με θέμα το καρναβάλι 2009. Παράλληλα, διοργανώνεται έκθεση καρναβαλίστικου κοστουμιού. Εγκαίνια στις 7 μ.μ. Studio 8, Λεμεσός. Πληρ. 25363844.

Τρίτη 2.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ποικιλία τεχνοτροπιών

Την πρώτη της προσωπική έκθεση με τίτλο «Καρέ» παρουσιάζει η Άννα Καραγιώργη. Φιλοδοξώντας να αναδείξει τη δική της καλλιτεχνική ταυτότητα, έχει συγκεντρώσει τα πιο αντιπροσωπευτικά της έργα, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία ιδιαίτερων τεχνοτροπιών και υλικών. Η έκθεση συνοδεύεται από μια συλλογή φωτογραφιών του Μάριου Δημητριάδη. Μέχρι τις 7/2. Γκαλερί Εν Πλω, λιμανάκι της Πάφου.

Τετάρτη 3.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Κονσέρτο πιάνου

Τιμώντας την επέτειο των 200 χρόνων από τη γέννηση του Fryderyk Chopin (1810-1849), ο Δήμος Λευκωσίας και το θέατρο Ριάλτο παρουσιάζουν μια σειρά κονσέρτων του διακεκριμένου πιανίστα Μαρτίνου Τιρίμου, ο οποίος εδώ και δεκαετίες βρίσκεται στις πρώτες γραμμές των σπουδαιότερων πιανιστών διεθνώς. Τετάρτη 3/2 στις 8.30 μ.μ., θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77777745. Πέμπτη 4/2 στις 8.30 μ.μ., θέατρο Παλλάς. Πληρ. 22410181.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ο αντιχουντικός αγώνας

Το βιβλίο με τίτλο «Ο Αντιχουντικός Αγώνας στην Κύπρο-Η Επιτροπή Αποκατάστασης της Δημοκρατίας στην Ελλάδα» του φιλολόγου και δημοσιογράφου Θέμη Πολυβίου παρουσιάζεται από την ΟΕΛΜΕΚ, στις 7 μ.μ., στη Δημοσιογραφική Εστία στη Λευκωσία.

Πέμπτη 4.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Διασκευές και νέα

Ο ταλαντούχος και ανερχόμενος Κύπριος ερμηνευτής Στέλιος Μάππουρας μαζί με μια παρέα προικισμένων μουσικών παρουσιάζουν μια σειρά συναυλιών για τον μήνα Φεβρουάριο, ερμηνεύοντας γνωστά τραγούδια του ελληνικού ρεπερτορίου. Το τραγούδι που ξεχωρίζει είναι αφιερωμένο στον Κύπριο χαράκτη Χαμπή. Μαζί τους, στην πρώτη τους παράσταση, ο Παντελής Θαλασσινός. Μουσική Σκηνή RED, Λευκωσία. Πληρ. 22767711.

Παρασκευή 5.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Ακουστικά και ηλεκτρικά

Ο Δημήτρης Σωτηρίου παρουσιάζει τραγούδια από το άλμπουμ του «Midway to Autumns». Μαζί του θα βρίσκονται οι μουσικοί Μάριος Μιχαήλ, Δημήτρης Παναγίδης και Λευτέρης Μουμτζής, οι οποίοι δίνουν μια αλλιώτικη νότα στους αρχικά λιτούς ήχους του Σωτηρίου. Μια μουσική περιήγηση από τον Πολιτιστικό Σύνδεσμο Πάνθεον, στην αίθουσα «Τρίτος», Λευκωσία. Στις 10 μ.μ. Είσοδος 5 ευρώ. Πληρ. 22679228.

Διονύσης Τσακνής

Ο Ελλαδίτης συνθέτης, στιχουργός και ερμηνευτής Διονύσης Τσακνής κάνει μια μοναδική εμφάνιση στην Πάφο. Με 22 δίσκους, δύο CD single, μουσική για πολλές θεατρικές παραστάσεις, τηλεοπτικές σειρές και κινηματογραφικές ταινίες στο βιογραφικό του, έρχεται για να μοιραστεί λίγη από τη μαγεία του με το κοινό. Μουσική σκηνή Νότος, Πάφος. Στις 10.30 μ.μ. Εισιτήρια 25 & 20 ευρώ. Πληρ. 26939616.

Σάββατο 6.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Καθρεφτίζοντας το σήμερα

Συνεχίζεται η έκθεση γλυπτικής του Παναγιώτη Πασάντα με τίτλο «Γλυπτική στο χώρο». Ο καλλιτέχνης προσπαθεί να αποδώσει το σήμερα με μια έντονη ποιητική διάθεση. Τα έργα του Πασάντα αποτελούν ένα καθρέφτισμα των σημερινών προβληματισμών, των κοινωνικών αδιεξόδων, της μοναξιάς και της προσπάθειας για επιβίωση. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Μέχρι τις 3/2. Πληρ. 22300150.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Μη χάσετε

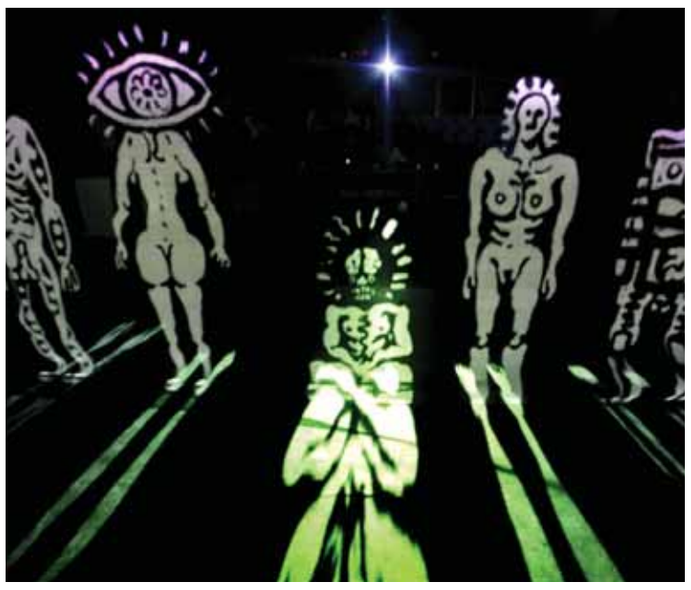

ΘΕΑΤΡΟ

«In Two Minds»

Η Πειραματική Σκηνή ΘΟΚ συνεχίζει το ρεπερτόριό της, παρουσιάζοντας το έργο «In Two Minds». Πρόκειται για μια πρόταση της Αθηνάς Κάσιου, εμπνευσμένη από τα έργα του Δανού καλλιτέχνη Carl Krull, που εξερευνά τον άνθρωπο ως ον, τη σχέση του με τον εαυτό του και τις ευκαιρίες του να είναι συμμέτοχος ή παρατηρητής στη ζωή και στην τέχνη. Η απεγνωσμένη προσπάθεια του καλλιτέχνη να φτιάξει το πορτρέτο του τον οδηγεί σε ένα ταξίδι ανακάλυψης του εγώ του, μέσα από έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο και μια σειρά από αναπάντεχα γεγονότα. Τα όσα ζωντανεύουν επί σκηνής παρασύρουν τον θεατή σε ένα διαφορετικό ταξίδι. Με τους Δημήτρη Κωνσταντινίδη, Μάριο Κωνσταντίνου, Κατερίνα Λούρα και Χριστίνα Χριστόφια. Τακτικές παραστάσεις κάθε Τρίτη και Τετάρτη στις 8.30 μ.μ. Πειραματική Σκηνή ΘΟΚ, Θέατρο Αγοράς Αγίου Ανδρέα, Λευκωσία. Πληρ. 77772717.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τραγουδώ για την Κένυα

Είκοσι πέντε χορωδοί από το σύνολο της Ιερατικής Σχολής «Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ'» στην Κένυα τραγουδούν και χορεύουν για τα παιδιά της Κένυας μαζί με χορευτές της φυλής των Μασάι. Μια διοργάνωση του Συνδέσμου Φίλων της Κένυας. Όλες οι εισπράξεις θα διατεθούν για τα παιδιά της Κένυας. Τρίτη 2/1 στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Είσοδος 20 & 15 ευρώ. Πληρ. 77777745.

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Κυριακή 31.1
ΜΟΥΣΙΚΗ

Εξτρα παράσταση «Εντίθ Πιαφ»

Η παράσταση «Εντίθ Πιαφ, μια ζωή σε ροζ και μαύρο» συνεχίζεται στην Αίθουσα των Φίλων της Μουσικής, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, κι επειδή οι δύο προγραμματισμένες παραστάσεις είναι sold out, προγραμματίστηκε μία έξτρα, για απόψε στις πέντε το απόγευμα. Η παράσταση αναβιώνει τη ζωή και το έργο της θρυλικής Εντίθ Πιαφ. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΘΕΑΤΡΟ

Και Σαίξπηρ και Ορτον

Στο θέατρο Αλίκη, υπό τον γενικό τίτλο «Ο,τι προτιμάτε», η ελισαβετιανή κωμωδία συναντά μία φάρσα των '60s, σε δύο ξεχωριστές παραστάσεις υπό ενιαίο concept και την σκηνοθετική καθοδήγηση του Θωμά Μοσχόπουλου. Ενας ενιαίος θίασος δεκαεπτά προσώπων, εναλλάξ κάθε βράδυ, και σε μια long run παράσταση την Κυριακή. Αμερικής 4, τηλ.: 210-32.10.021

Τετάρτη 3.2
ΘΕΑΤΡΟ

Μια σύγχρονη Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων

Βασισμένη στα έργα «Η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων» και «Μέσα από τον Καθρέφτη» του Λιούις Κάρολ, η Αντζελα Μπρούσκου στήνει μια παράσταση με live μουσική, με ερμηνεύτρια την Ολια Λαζαρίδου. Η Αλίκη -μεγάλη πια- ξαναγίνεται παιδί καθώς μπαίνει μέσα σε μία τεράστια οθόνη υπολογιστή και παγιδεύεται μέσα στα σκοτεινά δωμάτια του Διαδικτύου. Στο Παλλάς. Βουκουρεστίου 5, τηλ. 210-32.13.100

Πέμπτη 4/2
PERFORMANCE

Ο Σερβετάλης «ερμηνεύει» Σάμουελ Μπέκετ

Το Ιδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης φιλοξενεί την performance «Ατιτλο - Μια σπουδή στον Σάμουελ Μπέκετ». Ιδιαίτερο δρώμενο που χρησιμοποιεί ως βάση το «ερμητικό» κείμενο του Ιρλανδού συγγραφέα, «Στάχτες». Η σκηνοθεσία είναι της εικαστικού Ευσταθίας Μπίρμπα και η ερμηνεία του Αρη Σερβετάλη. Πειραιώς 206

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Ομαδική έκθεση οκτώ καλλιτεχνών

Εγκαινιάζεται στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Ιλεάνα Τούντα η ομαδική έκθεση με τίτλο «Belle Vue». Οκτώ εικαστικοί έχουν μια πολύπτυχη, αντιφατική θέα στην πραγματικότητα η οποία αποκαλύπτει και εμπαίζει τη θέα του κόσμου και των πραγμάτων. Συμμετέχουν: Μ. Γκανής, Γ. Γυπαράκης, Δ. Μπάμπουλης, Μ. Μπαμπούσης, Δ. Τάταρης, Κατ. Χρηστίδη, Maria Friberg και Αλ. Ψυχούλης. Αρματωλών και Κλεφτών 48, τηλ. 210-64.39.466.

Παρασκευή 5.2
ΧΟΡΟΣ

Ρωμαίος και Ιουλιέτα

Τα Μπαλέτα του Μόντε Κάρλο, η γνωστή σε όλο τον κόσμο χορευτική ομάδα του Πριγκιπάτου του Μονακό, τα οποία γιόρτασαν το 2009 τα εκατό χρόνια από την ίδρυσή τους, δίνουν τρεις παραστάσεις στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στις 5, 6 και 7 Φεβρουαρίου, ερμηνεύοντας το έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα» του Τσαϊκόφσκι. Η διεύθυνση και η χορογραφία είναι του Ζαν Κριστόφ Μαγιό. Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Βόλτα στο σύγχρονο design

Για τέταρτη συνεχή χρονιά πραγματοποιείται το Design Walk. Ενας μεγάλος, τριήμερος περίπατος σε δεκατρία δημιουργικά γραφεία στην περιοχή του Ψυρρή που θα κλείσει με μεγάλο πάρτι στο Bios. Συγκεκριμένα, από την Παρασκευή το απόγευμα (6 μ.μ. έως 10 μ.μ.), στις 5 Φεβρουαρίου, και όλο το Σαββατοκύριακο (12 μ.μ. - 7 μ.μ.), 6 - 7 Φεβρουαρίου, τα γραφεία των graphic designers της περιοχής θα ανοίξουν τις πόρτες τους στο κοινό. Φέτος, η διοργάνωση περιλαμβάνει και προβολές ταινιών. Ψυρρή

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΒΙΕΝΝΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Museum Moderner Kunst
www.mumok.at

«Gender Check: Θηλυκότητα και αρρενωπότητα στην Τέχνη της Ανατολικής Ευρώπης». Η έκθεση παρουσιάζει περίπου 400 έργα καλλιτεχνών από την κεντρική και ανατολική Ευρώπη, από τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια μέχρι σήμερα. Ιχνηλατεί την αναπαράσταση των σεξουαλικών ρόλων τόσο στη διάρκεια της περιόδου του «υπαρκτού σοσιαλισμού» όσο και μετά την κατάρρευση του Τείχους. Οι εικόνες που δείχνουν τις γυναίκες να συμμετέχουν ηρωικά στη σοσιαλιστική οικοδόμηση δίνουν σιγά σιγά τη θέση τους σε έργα που εκφράζουν προβληματισμό για τη θέση της γυναίκας σε μια «ισότιμη» κοινωνία, ενώ αργότερα αναδύεται η κριτική στην καπιταλιστική αγριότητα που αντικατέστησε τα παλιά καθεστώτα, με πρώτα θύματα τις γυναίκες. Την έκθεση επιμελήθηκε η Μποργιάνα Πέζιτς, από τη Σερβία, και στους 200 καλλιτέχνες που αντιπροσωπεύονται συγκαταλέγονται, φυσικά, πολλές γυναίκες εικαστικοί. Εως τις 14 Φεβρουαρίου.

ΚΕΜΠΡΙΤΖ
ΕΚΘΕΣΗ
Fitzwilliam Museum
www.fitzmuseum.cam.ac.uk

«Sargent, Sickert, Spencer». Ο Τζον Σίνγκερ Σάρτζεντ (1856-1925), ο Γουόλτερ Σίκερτ (1860-1942) και ο Στάνλεϊ Σπένσερ (1891-1959) είναι το «παράξενο τρίο» των ζωγράφων στους οποίους εστιάζει η έκθεση στο Μουσείο Φιτζγουίλιαμ του Κέμπριτζ. Εκτός από το αρχικό σίγμα των επωνύμων τους, το κύριο κοινό χαρακτηριστικό τους ήταν το ενδιαφέρον τους για την ανθρώπινη μορφή. Κοσμοπολίτης και πολυταξιδεμένος, ο Αμερικανός Σάρτζεντ πλησίασε την ιμπρεσιονιστική τοπιογραφία προτού στραφεί στα νατουραλιστικά πορτρέτα και τα γυμνά. Αγγλος γεννημένος στη Γερμανία, ο Σίκερτ αγαπούσε κι αυτός τα ταξίδια και, παρότι δεν εντάχθηκε σε καμιά από τις τάσεις της ευρωπαϊκής αβάν γκαρντ, έφερε στα πορτρέτα του νεωτερικά στοιχεία ψυχολογικής εμβάθυνσης. Πιο ιδιόμορφη περίπτωση, ο Στάνλεϊ Σπένσερ έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του σ' ένα μικρό αγγλικό χωριό, το Κούκαμ. Του άρεσε να ζωγραφίζει θρησκευτικά θέματα με μοντέλα συγχωριανούς του (εδώ «Ο Αγιος Φραγκίσκος και τα πουλιά», 1959), αλλά και τολμηρά, νατουραλιστικά γυμνά συνδεδεμένα με την προσωπική του ζωή. Η έκθεση θα διαρκέσει ώς τις 5 Απριλίου.

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΘΕΑΤΡΟ
Garrick Theatre
www.garrick-theatre.co.uk

«The Little Dog Laughed». Η υποκρισία του Χόλιγουντ και οι αυταπάτες που επηρεάζουν τους ανθρώπους στον ρηχό κόσμο της σόου μπίζνες σατιρίζονται στην κωμωδία αυτή, που έχει ήδη διανύσει μια επιτυχημένη σταδιοδρομία στο Μπροντγουέι. Κεντρικοί ήρωες μια φιλόδοξη ατζέντισσα που θέλει να μεταφέρει στον κινηματογράφο ένα θεατρικό έργο με θέμα ένα γκέι ζευγάρι (μετατρέποντάς το σε συμβατική «στρέιτ» κομεντί), και ο νεαρός πελάτης της, ο Μίτσελ, ο οποίος πρόκειται να πρωταγωνιστήσει. Η παράσταση έχει αποσπάσει επαινετικές κριτικές, τόσο για τις ερμηνείες της Ταμσίν Γκρέιγκ και του Ρούπερτ Φρεντ, όσο και για τη σκηνοθεσία του Τζέιμι Λόιντ. Εως τις 10 Απριλίου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΕΚΘΕΣΕΙΣ
Jewish Museum
www.thejewishmuseum.org

«Alias Man Ray: The Art of Reinvention». Ζωγράφος, γλύπτης, συγγραφέας, σκηνοθέτης, καινοτόμος φωτογράφος, ο Μαν Ρέι υπήρξε μια εμβληματική μορφή του μοντερνισμού. Γεννημένος στη Φιλαδέλφεια το 1890, παιδί Ρωσοεβραίων μεταναστών (το πραγματικό του όνομα ήταν Εμμάνουελ Ραντίνσκι), συνδέθηκε με τον ντανταϊσμό και τον Μαρσέλ Ντυσάν στη Νέα Υόρκη, με τους σουρεαλιστές στο Παρίσι, με τους καλλιτεχνικούς πειραματισμούς στο πεδίο της φωτογραφίας. Η αναδρομική έκθεση «Ψευδώνυμο Μαν Ρέι: Η τέχνη της επανεπινόησης» αναδεικνύει το πολύπλευρο έργο του ανήσυχου καλλιτέχνη και παράλληλα εστιάζει στον τρόπο που διαχειρίστηκε ο Μαν Ρέι την εβραϊκή του ταυτότητα, μειώνοντας τη σημασία της στο πλαίσιο μιας πολιτιστικής και πολιτικής πρωτοπορίας που ευαγγελιζόταν τη ρήξη με το παρελθόν και την αποδυνάμωση των εθνικο-θρησκευτικών παραδόσεων (εδώ η «Αυτοπροσωπογραφία», 1933). Εως τις 13 Μαρτίου.

Γεωμετρική αρμονία

Εγκαινιάζεται στις 4 Φεβρουαρίου στην πινακοθήκη Τέιτ Μόντερν του Λονδίνου η έκθεση «Van Doesburg and the International Avant-Guarde: Constructing a New World», αφιέρωμα στον Ολλανδό καλλιτέχνη Τέο φαν Ντούσμπουργκ (1883-1931), μια ιδιαίτερα σημαντική μορφή του ευρωπαϊκού μοντερνισμού. Εχοντας ξεκινήσει από την παραστατική ζωγραφική, ο Ντούσμπουργκ γρήγορα προχώρησε στην αφαίρεση και ίδρυσε, μαζί με τον Μοντριάν, το εικαστικό κίνημα De Stijl, το οποίο συνένωσε ζωγράφους, αρχιτέκτονες και σχεδιαστές με στόχο να δημιουργήσουν ένα νέο διεθνές στυλ βασισμένο στη γεωμετρική αρμονία. Συνδέθηκε με διάφορα κινήματα της ευρωπαϊκής αβάν γκαρντ -ντανταϊστές, κονστρουκτιβιστές, μπαουχάους- και το έργο του άσκησε σημαντική επιρροή σε νεότερους καλλιτέχνες (εδώ ο πίνακας «Contra-Composition», 1924). Εκτός από δικά του έργα, η έκθεση (έως 16/5) παρουσιάζει έργα μιας πλειάδας άλλων καλλιτεχνών, ανάμεσά τους οι Αρπ, Μπρανκούζι, Μοντριάν, Πικάμπια, Ριτβελντ, Σβίτερς και Τάουμπερ.

Museum of Modern Art
www.moma.org

«Gabriel Orozco». Αναδρομικό αφιέρωμα στον Μεξικανό καλλιτέχνη, ο οποίος αναδείχθηκε σε διεθνή αστέρα της εννοιολογικής τέχνης κατά τη δεκαετία του '90. Γεννημένος το 1962, ο Ορόσκο θεωρείται ένας από τους πιο ευφάντασ στους και πρωτότυπους δημιουργούς της γενιάς του. Η έκθεση έχει στόχο να φωτίσει την εκρηκτική κινητικότητά του όσον αφορά τα μέσα και τα υλικά που χρησιμοποιεί, το ευέλικτο ξεπέρασμα των ορίων που χωρίζουν το καλλιτεχνικό έργο από το καθημερινό αντικείμενο. Παρουσιάζονται γλυπτά, σχέδια, πίνακες, φωτογραφίες, βίντεο, αντικείμενα και εγκαταστάσεις, ανάμεσά τους η Citroen DS που την συρρίκνωσε «χειρουργικά» στα δύο τρίτα του μεγέθους της, έργα ζωγραφικής πάνω σε αεροπορικούς διαδρόμους επιβίβασης και γλυπτά από σκουπίδια. Εως την 1η Μαρτίου.

ΠΑΡΙΣΙ
ΘΕΑΤΡΟ
Theatre Marigny
www.marignytheatre.org

«Face au Paradis». Εχοντας ολοκληρώσει τη θριαμβευτική ποδοσφαιρική καριέρα του, ο Ερίκ Καντονά κάνει τώρα το ντεμπούτο του στο θέατρο σε μια παράσταση που, κατά δραματική σύμπτωση, θυμίζει την τραγωδία της Αϊτής: ερμηνεύει έναν άνθρωπο που αργοπεθαίνει παγιδευμένος στα συντρίμμια ενός γκρεμισμένου κτιρίου. Το έργο, που έκανε την πρεμιέρα του την περασμένη Τρίτη, είναι γραμμένο από τη νεαρή συγγραφέα Ναταλί Σοζόν και το έχει σκηνοθετήσει η ηθοποιός Ρασίντα Μπρακνί, σύζυγος του ποδοσφαιριστή (στη φωτ. το ζευγάρι). Ο 43χρονος Καντονά έχει ήδη δοκιμάσει τις υποκριτικές του ικανότητες, ερμηνεύοντας ρόλους σε ταινίες και τηλεοπτικές σειρές, ενώ πρόσφατα υποδύθηκε τον εαυτό του στην επιτυχημένη ταινία του Κεν Λόουτς «Looking for Eric». Οπως είπε, το νέο θεατρικό εγχείρημα τον συναρπάζει: «Ο στόχος είναι πάντα ο ίδιος: να παίξεις και να νιώσεις ευχαρίστηση», είπε. «Για να το χαρείς, όμως, χρειάζεται αυτοπεποίθηση και αυτό έρχεται μετά από πολλή δουλειά». Οι παραστάσεις έχουν προγραμματιστεί να συνεχιστούν μέχρι τα τέλη Απριλίου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Οι ταινίες επιχειρούν να καταρρίψουν μύθους

Το Φεστιβάλ της Πράσινης Γραμμής καταπιάνεται με την ανθρωπιά και την ειρήνη

Η ταινία «Soul Kitchen» του Φατίχ Ακίν που εγκαινίασε την εκδήλωση έχει βραβευτεί από το Φεστιβάλ Βενετίας 2009.

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

Το ακούμε συνεχώς: Λευκωσία, η τελευταία μοιρασμένη πρωτεύουσα. Πολλοί είναι οι οργανισμοί και οι καλλιτέχνες που έχουν κατά καιρούς προσεγγίσει το θέμα αυτό, προσπαθώντας να την χρησιμοποιήσουν για να ξεκινήσουν έναν διάλογο μαζί με το κοινό. Η πιο πρόσφατη διοργάνωση με άξονα αυτήν τη γεωγραφική και κοινωνική πραγματικότητα είναι το Φεστιβάλ της Πράσινης Γραμμής. Με την προβολή έξι ταινιών από όλο τον κόσμο, το φεστιβάλ επιχειρεί να παρουσιάσει

Οι ταινίες παρουσιάζουν την ψυχοσύνθεση του ανθρώπου σε δύσκολες στιγμές

ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων που αφορούν τα επακόλουθα ενός πολέμου και τις διάφορες κοινωνικές και πολιτισμικές διακρίσεις που τον ακολουθούν. Η διοργάνωση αυτή δεν προσπαθεί να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα, παρά μόνο τροφή για σκέψη και περισυλλογή, καθώς επίσης να παρουσιάσει την ψυχοσύνθεση του ανθρώπου στις δύσκολες αυτές στιγμές. Σε μια πόλη που είναι χωρισμένη στα δυο με ένα ιδιόμορφο τείχος, που είναι ζωντανό μνημείο διαίρεσης, βίας και πολέμου, οι ταινίες του φεστιβάλ θέλουν να μιλήσουν στο κοινό για την ανθρωπιά, την ειρήνη και τη συμφιλίωση. Η εκδήλωση είναι συνέχεια των Συναντήσεων Φιλίας που ξεκίνησαν το 1980 και διήρκησαν μέχρι το 1984, προβάλλοντας ταινίες Κυπρίων, Ελλήνων και Τούρκων κινηματογραφιστών και στις οποίες τώρα προστίθενται και ταινίες από καλλιτέχνες άλλων χωρών που θα τονίζουν την οικουμενική αξία του ανθρωπισμού. Το ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του φεστιβάλ είναι το γεγονός πως οι ταινίες προβάλλονται σε δύο πολιτιστικά κέντρα, στο Goethe και το Side Streets, που το καθένα βρίσκεται σε μια από τις δυο πλευρές της Λευκωσίας.

Με άξονα τον άνθρωπο

Το φεστιβάλ ξεκίνησε το Σάββατο 30/1, με την προβολή της βραβευμένης από το Φεστιβάλ Βενετίας 2009 ταινίας του Φατίχ Ακίν, «Soul Kitchen». Στην ταινία του τουρκικής καταγωγής σκηνοθέτη σκιαγραφείται η πραγματικότητα των πλείστων μεταναστών και των οικογενειών τους. Η ιστορία ξετυλίγεται στη σύγχρονη Γερμανία, στο καπιταλιστικό Αμβούργο, όταν ο νεαρός ιδιοκτήτης ενός εστιατορίου, ο Ζήνος, βλέπει τη ζωή του να καταρρέει: Η ερωμένη του τον εγκαταλείπει και ο πρόσφατα αποφυλακισμένος αδερφός του χάνει την ιδιοκτησία του εστιατορίου από έναν ύποπτο μεσίτη.

Στη συνέχεια ακολουθούν άλλες έξι ταινίες διαφορετικών θεματολογιών, με κοινό παρονομαστή τον άνθρωπο. Μερικές από τις ταινίες βασίζουν την αφήγηση και την πλοκή τους σε πραγματικές καταστάσεις και άλλες καταπιάνονται με ιστορίες μυθοπλασίας, με πρωταγωνιστές καθημερινές φιγούρες. Όσες έχουν ως αφετηρία τους ένα πολιτικό γεγονός και καταλήγουν σε μια κοινωνική καταστροφή, ίσως αγγίξουν περισσότερο το δικό μας κοινό, αφού μέσα από τις εικόνες αναγνωρίζουμε την ιστορία μας ως Κύπριοι – όπως στην ταινία «Λεπτομέρεια στην Κύπρο» – αλλά και ιστορικά γεγονότα που μας σημάδεψαν ως έθνος – όπως αυτά που παρουσιάζονται στην πλοκή της ταινίας «Ένας από το εκτελεστικό απόσπασμα». Επιπλέον, ξεδιπλώνονται μπροστά στα μάτια των θεατών γεγονότα που βιώσαν ως παρατηρητές, όπως λόγου χάρη το απαρτχάιντ, του οποίου τα τραύματα στιγμάτισαν την πολυφυλετική Νότιο Αφρική καταγράφονται στην ταινία «Το μακρύ νυκτερινό ταξίδι για τη μέρα». Η άλλη θεματική ενότητα παρουσιάζει ανθρώπους που αναγκάστηκαν να υποστούν την αδικία της ζωής. Στην ταινία «Χορεύοντας στον πάγο» ο θεατής καλείται να γίνει μάρτυρας του φαινομένου της εμπορίας σαρκός. Η τραγικότητα της εξαθλίωσης παρουσιάζεται στο κοινό μέσα από ένα τραγελαφικό σενάριο, στην ταινία «Τούμπες στο φέρετρο», ενώ η ταινία «Το κουτί της Πανδώρας» πραγματεύεται την έννοια της συμφιλίωσης.

Τρίτη 2/2: «Λεπτομέρεια στην Κύπρο», Κύπρος 1987, του Πανίκκου Χρυσάνθου.

Πρόγραμμα

Κυριακή 31/1: «Χορεύοντας στον πάγο», Ελλάδα 2009, του Σταύρου Ιωάννου. Side Streets.
Δευτέρα 1/2: «Το μακρύ νυχτερινό ταξίδι για τη μέρα», ΗΠΑ 2000, των Deborah Hoffman και Frances Reid. Goethe.
Τρίτη 2/2: «Λεπτομέρεια στην Κύπρο», Κύπρος 1987, του Πανίκκου Χρυσάνθου. Side Streets.
Τετάρτη 3/2: «Τούμπες στο φέρετρο», Τουρκία 1996, του Dervis Zaim. Goethe.
Πέμπτη 4/2: «Το κουτί της Πανδώρας», Τουρκία 2008, της Yesim Ustaoglu. Side Streets.
Παρασκευή 5/2: «Ένας από το εκτελεστικό απόσπασμα», Σοβιετική Ένωση 1968, του Μάνου Ζαχαρία. Goethe.
Στις προβολές θα παρευρεθούν σκηνοθέτες ή συντελεστές των ταινιών και οι προβολές ξεκινούν στις 8 μ.μ. Πληρ. 99434923.

Μου προκαλεί ναυτία η θεατρική φτώχεια

Ο Βρετανός δραματουργός Χάουαρντ Μπάρκερ μιλάει για τα έργα του, την απέραντη μοναξιά στη χώρα του και τον ρόλο των ΜΜΕ

Συνέντευξη στην **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΟΥΛΟΥ**

Προκλητικός, σκληρός, persona non grata στη χώρα του, την Αγγλία, ιδιαίτερα αγαπητός στην υπόλοιπη Ευρώπη, και αποδεκτός -από εχθρούς και φίλους- ως ένας από τους κορυφαίους δραματουργούς των τελευταίων 40 χρόνων. Ο Χάουαρντ Μπάρκερ ειρωνεύεται τους «υποκριτικά ανθρωπιστές» συμπολίτες και ομοτέχνους του, την εποχή της «ανοχής» και της «συναίνεσης».

Αρνείται να διδάξει το κοινό, θέλοντας μόνο να ερεθίσει τη συνείδηση, να ενεργοποιήσει την οδύνη. Ούτε μήνυμα

Είμαι συγγραφέας αξιοσημείωτου ταλέντου, ποιος θα μπορούσε να το αρνηθεί; Ούτε καν οι εχθροί μου

ούτε παρηγοριά. Γράφει τραγωδίες, χωρίς όμως τα στοιχεία του φόβου, της τιμωρίας και της κάθαρσης, «υπερβαίνοντας το τραγικό». Θέατρο της Καταστροφής, λέει ο ίδιος: Θέατρο της μεγάλης επιστροφής της τραγωδίας. Θέατρο που θέτει σε κίνδυνο τις βεβαιότητες, που εμπλέκει τον θεατή σε εμπειρία ισχυρή, οδυνηρή και δύσκολη. Ταυτόχρονα δοκιμιογράφος, ποιητής, ζωγράφος και σκηνοθέτης των δικών του έργων στο θέατρό του «The Wrestling School».

Διόλου τυχαία, ο Λευτέρης Βογιατζής παρουσιάζει εδώ και λίγο καιρό το «Ύστατο Σήμερα» (Dying of today, 2008) στο Θέατρο της Οδού Κυκλάδων, με τον ίδιο και τον Δημήτρη Ημελλο στους δύο ρόλους, σε μετάφραση της Τζένης Μαστοράκη. Στον πυρήνα του η οδυνηρή γνώση και οι επιλογές που ο κάτοχός της καλείται να κάνει.

– Κύριε Μπάρκερ, ποια η έννοια του τραγικού στις τραγωδίες που γράφετε;

– Εχω γράψει λιγοστές τραγωδίες, τις οποίες και αποκαλώ «Τραγωδία της Καταστροφής», λόγω της ιδιαίτερης μορφής τους - ο πρωταγωνιστής οδηγείται στον αυτο-ορισμό και την αυτοπραγμάτωση σαν αποτέλεσμα της κοινωνικής αποσύνθεσης. Αυτή η αναδημιουργία του εαυτού δεν έχει δημόσια λειτουργία. Ο πρωταγωνιστής -σαν συνέπεια- οδηγείται σε μια ζωή μοναξιάς ή θανάτου. Τούτο δεν είναι κάθαρση, ή κάποιου είδους τιμωρία. Δεν προκαλεί φόβο στο ακροατήριο, παρά μόνο γοητεία. Αλλά γι' αυτά τα ιδιαίτερα άτομα, που ζουν πέρα από την κοινωνία, ο θάνατος είναι ο μόνος προορισμός τους. Γνωρίζοντας ή μη γνωρίζοντας, ζουν για τον θάνατο.

– Υποστηρίζετε πως «η τραγωδία είναι για τους λίγους, είδος ελιτίστικο». Στην αρχαία Αθήνα όμως το αρχαίο δράμα θεωρούνταν η έκφραση της πόλης, παιζόταν για τον Δήμο...

– Σύγχρονη δημοκρατία δεν είναι η Αθήνα. Ο δημοκρατικός λόγος αποσυντίθεται, χυδαιοποιείται. Ο «λαός» έχει γίνει το συνώνυμο της σύγχρονης βαρβαρότητας, της χυδαιότητας, της ένδειας σκέψης. Το αποκαλούμενο «διαφωτιστικό» θέατρο αποτελεί απλά πολιτική εκπαίδευση, που παραδίδεται στο ακροατήριο από κάποιο «συνειδητοποιημένο» διανοούμενο. Και έτσι τα έργα δεν έχουν καμία αυτονομία. Η αυτονομία είναι πιθανή μόνο σ' εκείνη την τέχνη, σαν τη δική μου, η οποία καθίσταται εξ ολοκλήρου ανεξάρτητη από τον Δήμο, ακόμη και ανεξάρτητη από τον εαυτό της. Για τον λόγο αυτό, και δεν μιλώ ποτέ για το κοινό. Δεν θέλω να το εκπαιδεύσω ή να το διασκεδάσω. Εάν επιθυμούν να έρθουν -εάν ακούσουν τη φήμη- ας έρθουν. Και με τον όρο «ελίτ» αυτό ακριβώς εννοώ. Τέτοια μυαλά με περιέργεια σπανίζουν και αποτελούν μια ελίτ, όχι των προνομιούχων, αλλά μια ελίτ της περιέργειας.

Ο Λευτέρης Βογιατζής παρουσιάζει εδώ και λίγο καιρό το «Ύστατο Σήμερα» του Χάουαρντ Μπάρκερ στο Θέατρο της Οδού Κυκλάδων, με τον ίδιο και τον Δημήτρη Ημελλο στους δύο ρόλους, σε μετάφραση της Τζένης Μαστοράκη.

– Θεωρείτε τον λόγο ως την αναγκαία ραχοκοκαλιά του θεάτρου;

– Ο λόγος μόνος του είναι βαρετός - μια διάλεξη. Αλλά η μεγάλη τραγωδία κάνει το σώμα να κινηθεί. Και απαλλάσσει τη γλώσσα απ' τον πλατειασμό, επιστρέφει στον λόγο την ποίηση. Ο λόγος είναι η μουσική των πολιτισμών. Ο εκπαιδευμένος ηθοποιός είναι ένας θεός, προικισμένος. Σε πλήρη ισχύ, είναι υπνωτικός. Θα σας αποπλανήσει. Οσον αφορά τις εικόνες, τα έργα μου είναι γεμάτα από εικόνες, αξέχαστα σχήματα του σώματος και του χώρου.

– Στο «Ύστατο Σήμερα» μοιάζει να παρωδείτε και τα μαζικά μέσα με τις «κακές ειδήσεις» τους, και τις εικόνες τις γεμάτες αίμα και καταστροφή. Ηταν στις προθέσεις σας;

– Δεν έχω προθέσεις. Αλλά ναι, αναπτυσσόμαστε στη φρίκη, υπάρχουμε γι' αυτήν, την επικαλούμαστε. Οι άνθρωποι δεν θα επέλεγαν να ζήσουν στον παράδεισο, αν τον χτίζαμε εδώ. Είναι αυτό απαισιοδοξία; Ούτε στο ελάχιστο. Ο άνθρωπος είναι ένα ζώο, μια τίγρη που γράφει ποίηση. Θα μοιραζόσασταν ένα κλουβί μαζί του; Μάλλον όχι.

– Ποια η γνώμη σας για τη σύγχρονη θεατρική παραγωγή;

– Σπάνια βλέπω θέατρο. Μου προκαλεί ναυτία η φτώχεια των περισσότερων θεάτρων, ο τρόπος που πατρονάρουν το κοινό. Πρέπει να σταματήσουμε να αντιμετωπίζουμε το κοινό σαν τάξη βρεφών.

– Πώς εξηγείτε την πλήρη εχθρότητα που δέχεστε εκ μέρους των αγγλικών θεατρικών θεσμών;

– Οντως, είμαι persona non grata στη χώρα μου, σαν σε εξορία. Είναι μυστήριο και την ίδια στιγμή καθόλου μυστηριώδες. Είναι ένα μυστήριο γιατί είμαι συγγραφέας αξιοσημείωτου ταλέντου, ποιος θα μπορούσε να το αρνηθεί; Ούτε καν οι εχθροί μου. Από την άλλη πλευρά, δεν αποτελεί μυστήριο, διότι το θέατρο είναι πεδίο μάχης, μια φυλακή. Προσποιείται ότι είναι ανεκτικό. Είναι σαν τη θρησκεία. Θέλει να σκοτώσει τις άλλες θρησκείες. Αν υπήρχε «ανάκριση», θα με έκαιγαν στην πυρά. Ναι, δεν υπερβάλλω. Αλλά αυτή είναι η «εποχή της ανοχής», έτσι ώστε να μου κλείσουν τις πόρτες. Δεν με νοιάζει. Πρέπει να το πιστέψετε. Δεν με νοιάζει.

Στην εποχή του λαϊκισμού

– Γράφετε πως στην εποχή του λαϊκισμού, «ο προοδευτικός καλλιτέχνης είναι αυτός που δεν φοβάται τη σιωπή». Η σιωπή είναι πολιτική στάση. Αποτελεί όμως τη λύση; Βοηθάει;

- Λέτε για τη βοήθεια στην κοινωνία. Εάν επιχειρήσετε να βοηθήσετε την κοινωνία, θα αποκαλύψετε μόνο τη φιλοδοξία σας, θα δείξετε μόνο τη δύναμη της συνείδησής σας. Η συνείδησή σας δεν σημαίνει τίποτα. Χρησιμοποιήστε τη φαντασία σας, την αυ-

τονομία της... τότε ίσως και να προσφέρετε κάτι. Οχι απαραίτητα, φυσικά. Μου φαίνεται παράλογο να συμπεριφέρεται κανείς στους καλλιτέχνες σαν σε εκπροσώπους, ομιλητές ή πολιτικούς συζητητές. Κάτι τέτοιο ταπεινώνει την τέχνη. Περιμένετε για τη λέξη ενός μεγάλου καλλιτέχνη. Ο οποίος μπορεί να μη μιλήσει ποτέ. Δείτε πού αλλού έγκειται το μεγαλείο του - και σίγουρα όχι στην πολιτική του ανάλυση. Ας το κάνουν οι ακαδημαϊκοί. Οσο για τα καθήκοντα. Κρατήστε τα καθήκοντά σας! Ενα μόνο καθήκον έχω, απέναντι στη φαντασία μου: να προστατευθεί από την υποτέλεια. Τα έργα μου περιέχουν πολλές σημασίες. Εσείς διαλέγετε. Σας δίνω την αυτονομία. Βλέπετε, ποιος είναι τώρα ο δημοκράτης;

Με τες φασαρίες...

Προδημοσίευση από το βιβλίο με διηγήματα με τίτλο «Το ασταθές βήμα» του Χρ. Χατζήπαπα, το οποίο θα κυκλοφορήσει από τις εκδόσεις Γαβριηλίδη

Έριξα στην τσάντα τα φυλλάδια της ΠΕΟΜ, της μαθητικής μας Οργάνωσης και κατευθύνθηκα προς το τζαμί της Αγίας Σοφίας, όπου και το Χάνι του Αλέξανδρου. Απ' εκεί θα έπαιρνα, όπως κάθε μέρα, το λεωφορείο του χωριού μου. Το Δίκωμο. Τα φυλλάδια της Οργάνωσης, της οποίας ήμουν δραστήριο μέλος, τα διανέμαμε στα σχολεία, σε σπίτια και Μορφωτικούς Συλλόγους των γύρω χωριών.

Σκέφτηκα να περάσω μέσα από τον Τουρκομαχαλά, όπου τα μπλόκα των Εγγλέζων κι οι σωματικές έρευνες σπάνιζαν. Πλησίασα το Τουρκικό Λύκειο κι εκεί βρέθηκα μπροστά σε τρεις επιλογές ως προς τον πιο ασφαλή δρόμο που θα 'πρεπε ν' ακολουθήσω. Οι Τούρκοι ήταν κι αυτοί πια ανακατωμένοι στα πράγματα. Ένεκα του συνθήματος της Ένωσης. Αποφάσισα να πάρω τον πιο σύντομο. Δεν προχώρησα πέρα από είκοσι μέτρα και βλέπω δυο μάγκες, μ' ανασηκωμένα τα μανίκια, κατά πως λέμε, να κατευθύνονται απειλητικά κατά πάνω μου. Τουλάχιστο αυτό κατάλαβα και με ζώσανε τα φίδια. Με κοίταξαν με καχυποψία. Ένα κακό προαίσθημα ότι, όπου να 'ναι, θα με αρπάζανε με το υλικό που κουβαλούσα στην τσάντα μου. Που, όπως και να 'χει, έκανε λόγο για φιλία με τους Τούρκους και για κοινούς αγώνες... Όμως αυτό ήταν παράνομο. Για τους Εγγλέζους ειδικά, που είχαν προσχεδιάσει πριν κάτι μήνες τη σφαγή του Κιόνελι, ήταν πολύ παράνομο. Και για κάποιους από τους Τούρκους. Έκρινα όμως πως αν έκανα πίσω θα 'ταν χειρότερα. Τότε έβαλα μπρος την πονηριά μου. Να καμωθώ τον άρρωστο που μόλις πριν λίγο είχε επισκεφτεί το Συντεχνιακό Ιατρείο πιο κάτω.

Με πλησίασαν. Μπροστά ο ένας, πίσω μου ο άλλος.

«Σαάτ κάτστιρ;», με ρώτησαν. Τι ώρα είναι;

Το είχα καταλάβει, δεν ήξερα όμως πώς να απαντήσω στα τούρκικα. Αυτό ήθελαν βέβαια και θα με άφηναν ήσυχο. Έκανα ό,τι μπορούσα. Έδειξα το ρολόι στο χέρι μου και τους είπα πως είναι δύο παρά δέκα. Την ίδια ώρα σκεφτόμουν πόσο θα με ευνοούσε η τύχη αν είχα καθυστερήσει στο δρόμο έστω πέντε λεπτά ακόμη. Θα τους απαντούσα κοφτά «ικί», δύο δηλαδή και θα καθάριζα.

Κάτι ψιθύρισαν μεταξύ τους. Κατάλαβα μόνο τη λέξη «χάγιρ», δηλαδή όχι. Παίρνοντας θάρρος από την εξέλιξη, συνέχισα το ψέμα μου πως είμαι άρρωστος, δείχνοντας ασυναίσθητα τα μάγουλά μου που έκαιγαν από τρομάρα και έξαψη και λέγοντας πως θέλω να πάω στο Χάνι του Αλέξανδρου. Τους ρωτούσα ακόμη αν πιο κάτω «είχε φασαρίες». «Αν έχει φασαρίες», πρότεινα, «να πάω απ' εδώ, μαζί σας», δείχνοντάς τους έτσι την εμπιστοσύνη μου.

Ήμουν τελειόφοιτος Λυκείου, ώριμος πια. Αλλά και μέσα από την ΠΕΟΜ ήξερα πως οι Τούρκοι της Κύπρου δεν είναι εχθροί, αν δεν τους κάνουμε εμείς. Μα και κάποιοι από τους ηγέτες τους, που τους οδηγούσαν αλλού. Με τη βοήθεια των Εγγλέζων, φυσικά. Τότε είχε βγει και η διχοτόμηση από το θηκάρι. Οι τοίχοι γεμάτοι συνθήματα: ya taksim ya olum... Διχοτόμηση ή Θάνατος.

Οι δυο συνομήλικοι, ή μάλλον κάπως μεγαλύτεροί μου, με διαβεβαίωσαν πως δεν έχει φασαρίες. «Fasaria yoktur», είπαν. Το εννοούσαν όμως;

Και όντως, προχωρώντας πιο κάτω, άκουσα φωνές. Και βαθιά στο σοκάκι, πιο έντονη τη φασαρία. Σκέφτηκα να στραφώ πίσω, να το βάλω στα πόδια. Όμως στην άκρη στέκονταν οι δυο τους, λες και με περίμεναν. Μπήκα στο δρόμο προς το Τουρκικό Λύκειο, για να βρεθώ αίφνης μπροστά σ' ένα τσούρμο που φώναζε κι οχλαγωγούσε. Ένας απ' αυτούς στράφηκε απειλητικά προς το μέρος μου, κρατώντας ένα σκουπόξυλο. Με ρώτησε κάτι στα τούρκικα. Του απάντησα στα ελληνικά ότι δεν κατάλαβα. Τότε μου κατέβασε την πρώτη ξυλιά στην πλάτη. Κι εκεί που δοκίμαζα να αναπλάσω το παραμύθι του άρρωστου, ίσως και με λυπόταν, μου κατάφερε ένα δυνατό μπάτσο στο ριζάφτι. Βούιξαν τ' αυτιά μου. Την ίδια στιγμή είδα πολλά άγρια μάτια καρφωμένα πάνω μου. Μου φάνηκε πως ήταν ζήτημα λεπτού να με κατασπαράξουν. Μπορεί να 'ταν κι οι παραισθήσεις από τον μπάτσο. Τότε καταφτάνει κάποιος πάνω σε ποδήλατο. Ρίχτηκε στον άλλο με το σκουπόξυλο, βρίστηκαν κιόλας. Τις τούρκικες βρισιές τις ήξερα απ' έξω όπως τα ανώμαλα ρήματα. Όπως και όλοι μας, δηλαδή. Τόσους αιώνες μαζί και το μόνο που μάθαμε απ' αυτούς είναι οι βρισιές τους.

Τότε ο ποδηλάτης με άρπαξε από το γιακά του πουκαμίσου και σέρνοντάς με είπε. «Άτε πε, τσιαπούκ, τσιαπούκ. Γλήορα, βιάστου!». Μου το είπε σε όλες τις γλώσσες και κρατώντας με από το γιακά, εκείνος τρέχοντας πάνω στο ποδήλατο, με έβγαλε έξω από τη φασαρία.

Όταν πια βρεθήκαμε σε απόμερο, ήσυχο δρόμο της γειτονιάς μού είπε με χαμόγελο: «Άτε, τωρά γιάλλα». Δίνε του τώρα!

Εγώ όμως ήθελα και ρέστα. «Τώρα», του λέω, «που δεν μας κυνηγά κανένας, πέστε μου, σας παρακαλώ, τ' όνομά σας!»

«Πασκά ντεφά», μου απάντησε. Μιαν άλλη φορά.

Είπα ένα μεγάλο «τεσιεκούρ ετερίμ» στη γλώσσα του και το 'βαλα στα πόδια.

Σαν έφτασα όμως στην άκρη του δρόμου, κυριάρχησε μέσα μου μια λύπη. Που δεν είχα το όνομά του. Σημείωσα όμως τα χαρακτηριστικά του: τα εκφραστικά καφετιά μάτια του, τα ίσια μαύρα μαλλιά, την κάπως γαμψή μύτη, τα χοντρά του χείλη που εντυπώθηκαν μέσα μου την τελευταία στιγμή, καθώς μου έλεγε χαμογελώντας: «άτε, τωρά γιάλλα»...

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα — Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Γιατί το Βυζάντιο, της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ, (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα από τη διδασκαλία της, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας.	15
2.	**Το απόλυτο κραχ, του Ιγνάσιο Ραμονέ, μετ. Κάτια Σαμπαθιανάκη (Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου).** Ενα εμπεριστατωμένο βιβλίο για τα στοιχεία που ευνόησαν την έκρηξη της κρίσης.	2
3.	**Logicomix, των Απ. Δοξιάδη, Χρ. Παπαδημητρίου (Ικαρος).** Ενα μυθιστόρημα σε μορφή κόμικ για την ιστορία της λογικής.	36
4.	**Η αυτοκρατορία του Χίτλερ, του Μαρκ Μαζάουερ, μετ. Κων. Κουρεμένος (Αλεξάνδρεια).** Η χαρτογράφηση των αυτοκρατορικών ονείρων και σχεδίων των Ναζί.	4
5.	**Η ψυχική ζωή της εξουσίας, της Τζούντιθ Μπάτλερ, μετ. Τάσος Μπέτζελος (Πλέθρον).** Πώς γεννιέται η ψυχική ζωή από τις κοινωνικές διεργασίες της εξουσίας.	1
6.	**Βρετανική πολιτική και αντιστασιακά κινήματα στην Ελλάδα, του David Wallacr, μετ. Πέτρος Μακρής Στάικος (Ωκεανίδα).** Η απόρρητη έκθεση του απεσταλμένου του Foreign Office στην Ελλάδα το 1943.	5
7.	**Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν, του Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Ενας επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών.	40
8.	**Ιμια, τα απόρρητα τηλεγραφήματα των Αμερικανών, των Μ. Ιγνατίου-Αθ. Ελλις (Λιβάνης).** Μια προσπάθεια να αποτυπωθεί πώς είδαν οι Αμερικανοί τα γεγονότα των Ιμίων. Μέσα από έγγραφα.	15
9.	**Η κομμουνιστική υπόθεση, του Αλέν Μπαντιού (Πατάκης).** Η ανάλυση του Γάλλου στοχαστή για τις αποτυχίες επαναστατικών πολιτικών και εξεγέρσεων.	9
10.	**Ετυμολογικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, του Γ. Μπαμπινιώτη (Κέντρο Λεξικολογίας).** Ποιες είναι οι ρίζες των λέξεων;	8

Μια προσέγγιση της αμφιθυμικής σχέσης του ψυχικο με το κοινωνικό, ως ένα από τα πιο περίπλοκα αποτελέσματα εξουσίας.

Ενα άγνωστο βρετανικό κείμενο σχετικά με την ελληνική αντίσταση στην κατοχική Ελλάδα.

Αυτήν την εβδομάδα — Λογοτεχνία

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Να βλέπεις στον έρωτα, του Χόρχε Μπουκάι, μετ. Μαρία Μπεζεντάκου (opera).** Ενα περίεργο διαδικτυακό τρίο μεταξύ δύο ψυχολόγων κι ενός λαθραναγνώστη των e-mail.	6
2.	**Ο χρόνος πάλι, της Σώτης Τριανταφύλλου (Πατάκης).** Μια δημόσια ματιά προς τα πίσω. Στα παιδικά χρόνια και τις εκκρεμότητες.	12
3.	**Αχμές, ο γιος του φεγγαριού, του Τεύκρου Μιχαηλίδη (Πόλις).** Ενας πάπυρος θαμμένος στο Λούξορ της Αιγύπτου, το πρώτο μαθηματικό κείμενο στην ιστορία.	5
4.	**Ο Μικρός Νικόλας - Το κόκκινο μπαλόνι, του Ρενέ Γκοσινί, σκίτσα Ζαν Ζακ Σενπέ (Σύγχρονοι Ορίζοντες).** Με έγχρωμα σκίτσα και νέες ιστορίες για την αδιάκοπη παιδικότητα.	4
5.	**Συνομιλίες με τον καθηγητή Υ, του Λουί Φερντινάν Σελίν, μετ. Σεσίλ Ιγγλέση-Μαργέλλου (Εστία).** Ενα κείμενο θηριώδους σαρκασμού όπου ο Σελίν ξεκαθαρίζει τους λογαριασμούς του με τον χώρο του βιβλίου.	1
6.	**Το Μουσείο της Αθωότητας, του Ορχάν Παμούκ, μετ. Στέλλα Βρεττού (Ωκεανίδα).** Το πιο ογκώδες και πιο φιλόδοξο μυθιστόρημα του Τούρκου νομπελίστα.	5
7.	**Φωτιές του Ιούδα, στάχτες του Οιδίποδα, της Ρέας Γαλανάκη (Καστανιώτης).** Το «άβατον» των σύγχρονων κοινωνιών, με φόντο ένα ορεινό χωριό της Κρήτης το 2000 κι έναν παλιό μύθο.	10
8.	**Ιμαρέτ, του Γιάννη Καλπούζου (Μεταίχμιο).** Τούρκοι και Ελληνες στην Αρτα στα μέσα του 19ου αιώνα. Βραβείο Αναγνωστών.	3
9.	**Το χαμένο σύμβολο, του Νταν Μπράουν, μετ. Χρήστος Καψάλης (Λιβάνης).** Ενα μυστήριο πίσω από κώδικες και σύμβολα που καλείται πάλι να λύσει ο καθηγητής Ρόμπερτ Λάνγκτον.	15
10.	**Πατρίδα από βαμβάκι, της Ελενας Χουζούρη (Κέδρος).** Οι Ελληνες της Τασκένδης μετά τον Εμφύλιο.	4

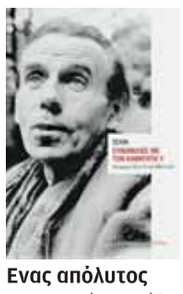

Ενας απόλυτος σαρκασμός για όλα από τη μοναδική γραφή του Σελίν.

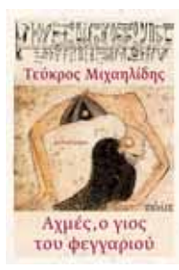

Ενα βιβλίο που συνδυάζει το ιστορικό και το αστυνομικό μυθιστόρημα με τα μαθηματικά.

Η «Κ» προτείνει

Διαβάζοντας, αγγίζουμε το ανάγλυφο της στόφας του καναπέ.

Ολοι μαζί στον μπλε καναπέ, του Tim Hopgood, (Καλειδοσκόπιο). Σαν υπενθύμιση για επίσκεψη στην 3η Εκθεση Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου, προτείνουμε ένα ιδιαίτερο βιβλίο για παιδιά. Ενας καναπές που μεταμορφώνεται σε σπίτι, υποβρύχιο, ταξί και ό,τι βάλει ο νους των παιδιών, της Τίνας και του Κωστή. Ιστορίες για καναπέδες που φιλοξενούν τους φίλους μας, τις οικογενειακές κουβέντες, τα γεύματα μπροστά στην τηλεόραση, την επίσκεψη της γιαγιάς.

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3), **Πρωτοπορία** (Γεροκωστοπούλου 31-33, Πάτρα), **fnac** (καταστήματα Αμαρουσίου και Γλυφάδας).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

ΣΑΒΒΑΣ ΚΟΝΤΑΡΑΤΟΣ
Δοκίμια Αρχιτεκτονικής Πρότυπα, συμβολισμοί και αναιρέσεις στη νεότερη εποχή
εκδ. Libro - **σελ.** 361

Από τις αρχές της Αναγέννησης ώς την καθιέρωση, τις παραλλαγές και την αμφισβήτηση του μοντέρνου κινήματος στον 20ό αιώνα, ο ομότιμος καθηγητής της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Σάββας Κονταράτος καταθέτει τον εξελισσόμενο προβληματισμό του στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών, μέσω ενός συνειδητού θεωρητικού και ιστορικού σχεδίου. Συστηματοποιεί τη γνώση και μαζί και την αμφιβολία, οδηγώντας τον αναγνώστη σε μια στοχαστική διαδρομή μέσω κειμένων με οργανική συνέπεια και λογική αλληλουχία. Η σαφήνεια των θέσεών του δεν υποστηρίζεται από μιαν απόλυτη ή δογματική γραφή, αλλά προκύπτει μέσα από ένα χαρακτηριστικά ήπιο ύφος και μια επαγωγική μέθοδο εξόχως προσωπική.

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

YAIR LAPID
Διπλό παιχνίδι
μετ. Στεργία Καββάλου
εκδ. Πόλις - **σελ.** 280

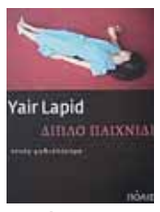

Πεπεισμένη πως ο άντρας της την απατά, η κυρία Ταλ, σύζυγος ενός πλούσιου αδαμαντοπώλη του Τελ Αβίβ, αποσπά τον ιδιωτικό ντετέκτιβ Τζος Σίρμαν από τη συνηθισμένη του απραξία. Ξεκινώντας την παρακολούθηση, ο Τζος βρίσκει μια κοπέλα που έχει χάσει τις αισθήσεις της και ανακαλύπτει πως έχει πέσει θύμα βιασμού. Για να την γλιτώσει από την κατακραυγή του περιβάλλοντός της αποφασίζει να την φιλοξενήσει σπίτι του, χωρίς να γνωρίζει πώς μπλέκεται σε μια ιστορία όπου η λογική απουσιάζει και οι ταυτότητες διαρκώς μεταβάλλονται.

ANTONELLA MOSCATI
Μια αιωνιότητα, ή σχεδόν
μετ. Παναγιώτης Τσιαμούρας
εκδ. Αγρα
σελ. 96

Τι είναι η εμπειρία του χρόνου; Πότε τελειώνει η νεότητα και πού αρχίζουν τα γηρατειά; Αυτή που θέτει αυτά τα ερωτήματα είναι μια Ιταλίδα άνω των σαράντα ετών. Κι αυτό που βλέπει είναι ότι τα βλέμματα των ανδρών απομακρύνονται σιγά σιγά από αυτήν. Αναλογίζεται τότε τη νεότητά της, τόσο κοντινή και τόσο παρούσα, κι ωστόσο χαμένη. Δεν την στοχάζεται με νοσταλγία αλλά με ένα φόβο και μια οργή για το γεγονός ότι δεν θα ζήσει για πάντα.

ΙΣΤΟΡΙΑ

NATHALIE CLAYER
Οι απαρχές του αλβανικού εθνικισμού
μετ. Ανδρέας Σιδέρης
εκδ. Ισνάφι - **σελ.** 767

Αν και θεωρείται περισσότερο όψιμος από τους άλλους εθνικισμούς της περιοχής, ωστόσο δεν είναι και τόσο. Οπως και οι άλλοι, εμφανίζεται στην αρχή του 19ου αιώνα, αλλά αποκτά σημασία μόνο στο δεύτερο μισό του αιώνα. Αυτό που πράγματι είναι όψιμο είναι η διάχυσή του στους κόλπους ευρύτερων κύκλων από αυτούς που συγκροτούν τους πρώτους αλβανιστές, τους πρώτους δηλαδή υποκινητές της αλβανικής εθνικής ταυτότητας.

ΔΟΚΙΜΙΟ

ΓΙΑΝΝΗΣ Η. ΙΩΑΝΝΟΥ
Θεωρία της Συνωμοσίας και Κουλτούρα της Διχοτόμησης: Δοκίμιο για τον Πολιτικό Πολιτισμό της Κύπρου
εκδ. Παπαζήση - **σελ.** 246

Το δοκίμιο επιχειρεί μια τεκμηριωμένη ανάλυση του τρόπου διαμόρφωσης καλλιέργειας και εξέλιξης του πολιτικού λόγου και της πολιτικής κουλτούρας και συμπεριφοράς από το 1960 μέχρι το 2009. Τα διαδοχικά εσωστρεφή και πολιτικά ιδεολογήματα που κυριάρχησαν στην Κύπρο έχουν διαμορφώσει τις ανασφαλείς στάσεις τόσο των ιεραρχών και των πολιτικών όσο και μεγάλης μερίδας του λαού.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΟΥΛΑΚΟΣ επιμ.
Η φαινομενολογία του πνεύματος του Γκ. Β. Φ. Χέγκελ
Ερμηνευτικές προσεγγίσεις
εκδ. Αλεξάνδρεια
σελ. 391

Πώς να «εισαγάγει» κανείς σε ένα έργο που στις σελίδες του διακηρύσσεται απερίφραστα ότι το «αληθές είναι το όλον»; Πώς να συνοψίσει μερικά μόνο στοιχεία του, όταν αυτά αποκτούν για τον Χέγκελ το αληθινό τους νόημα μόνο μέσα στη συνολική φιλοσοφική τους έκθεση; Διακεκριμένοι Ελληνες και ξένοι μελετητές παρουσιάζουν εδώ τη «Φαινομενολογία του πνεύματος» στις κύριες ιστορικές και συστηματικές διαστάσεις της, παρακολουθώντας τη δομή της βήμα προς βήμα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΝΕΣΤΩΡ ΚΟΥΡΑΚΗΣ
Κλασικά ιδεώδη για μια σύγχρονη παιδεία
εκδ. Ροές
σελ. 168

Παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μια προσπάθεια να αποκτήσει η μελέτη των αρχαίων κλασικών κειμένων μια νέα πνοή. Παράλληλα με τη φορμαλιστική έρευνα των φιλολογικών πηγών και τη γραμματική/συντακτική τους ανάλυση, επιχειρείται μια ρεαλιστική προσέγγιση του κλασικού πολιτισμού όπως αυτός αναδύεται μέσα από τα αρχαία κείμενα. Σκοπός της προσέγγισης αυτής δεν είναι η αναβίωση του ένδοξου παρελθόντος, αλλά η άντληση δημιουργικής έμπνευσης.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΘΟΔΩΡΗΣ Α. ΚΑΛΟΥΔΗΣ
Πες το έντιμα και απλά
Εγχειρίδιο για νέους δημοσιογράφους
εκδ. Α.Α. Λιβάνη - **σελ.** 141

Πρακτικός οδηγός, το εγχειρίδιο βοηθά τους σπουδαστές να κατανοήσουν με ποιο τρόπο ένας επαγγελματίας δημοσιογράφος αξιολογεί, κρίνει, επεξεργάζεται και μεταδίδει την είδηση. Μπορεί ωστόσο να φανεί ενδιαφέρον και σε όποιον θα ήθελε να περιπλανηθεί στις αρχές της δημοσιογραφίας έτσι ώστε να παρακολουθήσει με διαφορετικό μάτι τις ειδήσεις στην τηλεόραση ή να διαβάζει με μεγαλύτερη προσοχή την εφημερίδα του.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ.Π.Χ.

«Είμαι ο πιο άγνωστος γνωστός συγγραφέας»

Ο Νάνος Βαλαωρίτης μιλάει για κλασικούς και νέους λογοτέχνες

Συνέντευξη στην **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

«Εδώ όλα πέφτουν», είπε ατάραχος ο ποιητής Νάνος Βαλαωρίτης, όταν ένα χαρτί που προσπάθησα να ακουμπήσω σε μια στοίβα χάλασε την ισορροπία της διπλανής. Και δεν θα μπορούσε να υπάρξει καλύτερη φράση για να περιγραφεί ο χώρος του. Ενα διαμέρισμα του 1938 στο Κολωνάκι, σε μία από τις πρώτες μοντερνιστικές πολυκατοικίες στην Αθήνα, όπου δεν υπάρχει σπιθαμή πατώματος και τοίχου ελεύθερη. Βιβλία, χαρτιά, περιοδικά, σημειώσεις, πίνακες –αυθεντικές θαλασσογραφίες του 19ου αιώνα και πορτρέτα– φωτογραφίες, βιβλιοθήκες παντού. Παρ' όλα αυτά, ξέρει ακριβώς πού βρίσκεται το καθετί που χρειάζεται. Αυτός είναι ο κόσμος του Νάνου Βαλαωρίτη και της γυναίκας του, της ζωγράφου Μαρί Γουίλσον, με την οποία κλείνουν φέτος 50 χρόνια γάμου.

Με υποδέχτηκε στο γραφείο του, μ' ένα μικρό λάπτοπ μπροστά του. Γράφει τα ποιήματά του πάντα στο χέρι, τα αντιγράφει στο κομπιούτερ και κάνει εκεί τις διορθώσεις. Τα δοκίμιά του όμως τα γράφει απ' ευθείας στο κομπιούτερ. Ογδόντα οκτώ χρόνων σήμερα, ο Νάνος Βαλαωρίτης είναι μια φιγούρα που εκπέμπει φινέτσα, ευγένεια, κοσμοπολιτισμό, αλλά όχι κομπασμό και έπαρση. Είναι ένας άνθρωπος χορτασμένος από καλή ζωή και πλούσιες εμπειρίες, που δεν διστάζει να πει την άποψή του, συχνά πολύ σκληρή, αλλά χωρίς ίχνος εμπάθειας. Με το απόσταγμα, όμως, μιας μακράς διαδρομής και την απελευθέρωση που δίνουν τα 88 χρόνια του.

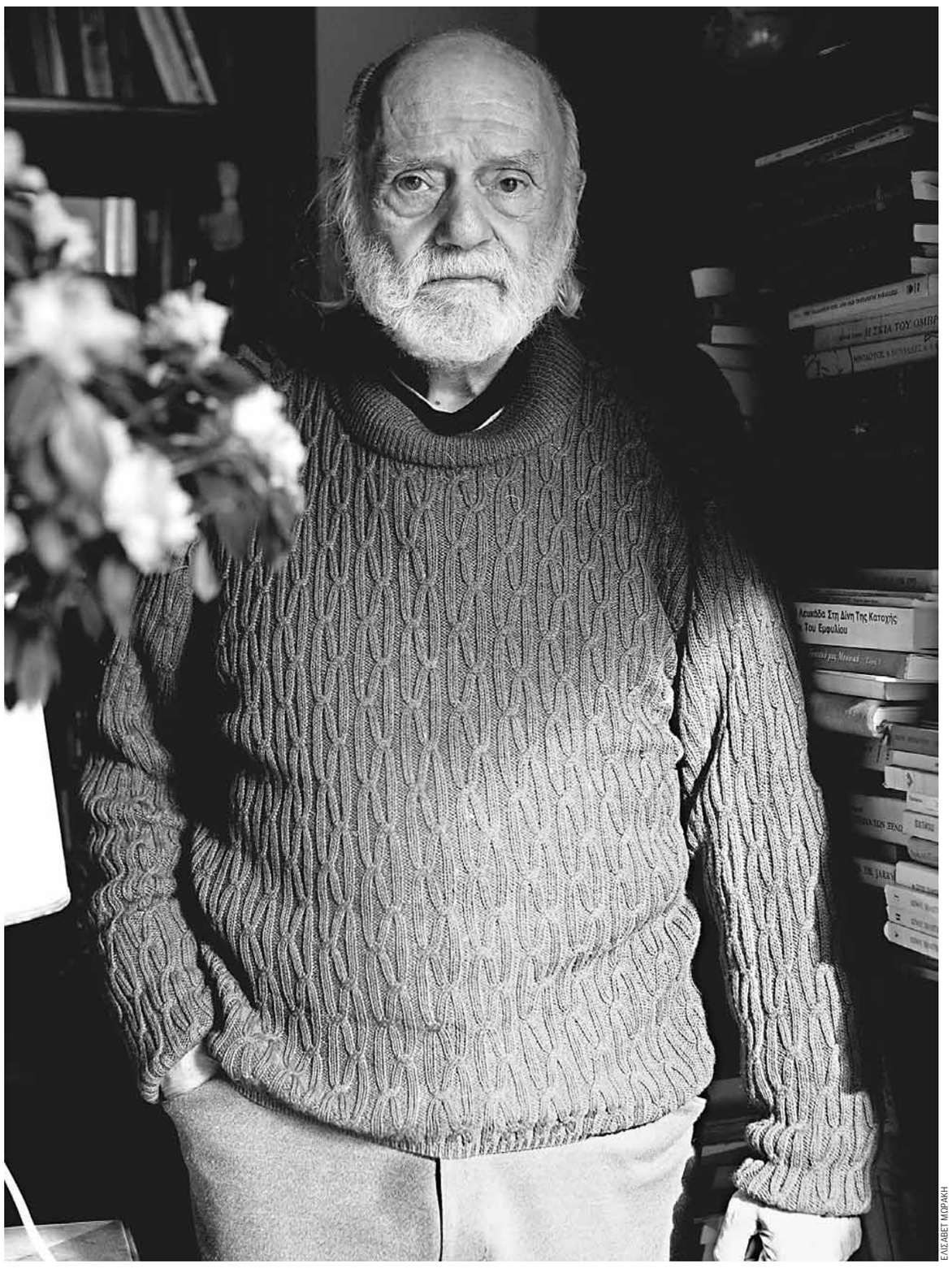

Ο Νάνος Βαλαωρίτης σ' όλη του τη ζωή προσπαθεί να προβάλλει τους Ελληνες ποιητές, αρχής γενομένης από τον Σεφέρη. Τελευταίο του έργο είναι ο τόμος An anthology of Modern Greek Poetry, τον οποίο υπογράφει με τον Θανάση Μασκαλέρη. Η έκδοση κυκλοφόρησε το 2003 στην Αμερική.

ΕΛΙΖΑΒΕΤ ΜΟΡΑΚΗ

– Εχει κάποιο αντίκτυπο για σας το Μεγάλο Βραβείο Λογοτεχνίας που σας απονεμήθηκε φέτος; Εχουν, γενικά, σημασία οι βραβεύσεις;

– Ναι, έχουν κάποια σημασία. Δεν αφορούν τόσο πολύ την αξία όσο την αναγνώριση από το περιβάλλον, που βέβαια αποτελείται από τους συναδέλφους, τους κριτικούς, τους φιλολόγους, τους δημοσιογράφους... Αυτή η αναγνώριση συνήθως δεν είναι εύκολη, γιατί περνούν τόσο πολλά βιβλία και βραβεύεται τελικά πολύς κόσμος. Κι ανάμεσά τους συχνά μέτρια βιβλία. Τα βραβεία δεν τα λαβαίνει υπόψη του το κοινό. Για μένα αυτό είναι το τέταρτο κρατικό βραβείο και δεν είδα καμία αύξηση ενδιαφέροντος, για να μην πω πωλήσεων. Αφήστε που το έργο μου είναι σκορπισμένο σε 12 εκδότες κι αυτό είναι ένα πρόβλημα.

– Γιατί;

– Γιατί κανένας εκδότης μετά από 4 ή 5 βιβλία δεν θέλει να συνεχίσει να εκδίδει βιβλία. Μόνο το «Υψιλον» έχει εκδώσει έξι και θα συνεχίσει, αλλά οι άλλοι σταματάνε, αφού δεν πουλάνε. Το εμπορικό κριτήριο επικρατεί.

– Ναι, αλλά παραδοσιακά οι εκδότες στήριζαν το έργο κάποιων συγγραφέων. Ηταν κέρδος για τον κατάλογό τους...

– Αλλοτε. Ο Νίκος ο Καρούδης, του «Ικαρου», ήταν ένας από αυτούς, και στήριξε τους ποιητές. Αλλά αυτό δεν υπάρχει πια. Σήμερα, αν το τελευταίο βιβλίο σου δεν πουλήσει, ο εκδότης λέει: «Δεν μπορείς να πας κάπου αλλού, γιατί έχω οικονομικά προβλήματα»;

– Το έχουν πει και σε σας;

– Βεβαίως. Και όχι ένας μόνο. Αφήστε τους εκδότες που έχουν απορρίψει βιβλία μου. Π.χ. ο «Κέδρος» έχει απορρίψει τρία βιβλία μου, που μετά βγήκαν αλλού. Είναι κάτι σαν παιχνίδι με τον εκδότη ή τους συμβούλους του, στο οποίο μετράει η προσωπική επαφή. Εχει τύχει να περιμένει βιβλίο μου δυο χρόνια σ' έναν εκδότη και, όταν το πήρα και το πήγα αλλού, βγήκε σε δύο μήνες. Και παρόλο που είμαι πολύ γνωστός, είμαι ο πιο άγνωστος γνωστός συγγραφέας. Διότι όλοι λένε: «Α! Τον Βαλαωρίτη τον ξέρω». «Τι έχετε διαβάσει;» Καμιά απάντηση.

– Παρακολουθείτε την ελληνική λογοτεχνία;

– Βεβαίως, όχι μόνο από προσωπικό ενδιαφέρον αλλά και για τις ανάγκες του περιοδικού που βγάζουμε με μια ομάδα, τη «Νέα Συντέλεια». Αν και δεν έχουμε την πολιτική των κριτικών για κάθε βιβλίο που βγαίνει, είναι περιοδικό τάσεως. Δημοσιεύουμε λίγους ποιητές και νέους, αλλά επαναπροβάλλουμε και ποιητές που έχουν παραμεριστεί από το λεγόμενο κατεστημένο, το εκδοτικό ή το δημοσιογραφικό.

– Πώς θα χαρτογραφούσατε το τοπίο των νέων ποιητών σήμερα;

– Εκεί είμαστε πολύ επιλεκτικοί, κι εγώ και οι συνεργάτες μου στο περιοδικό. Υποστηρίζουμε μόνο την ανανεωτική ποίηση, αυτήν που είναι εκτός του κυρίου ρεύματος. Το κύριο ρεύμα είναι ένας μοντερνισμός φθαρμένος και επαναληπτικός. Λαβαίνω σχεδόν μία συλλογή την ημέρα και δεν βλέπω τίποτα ενδιαφέρον στο 99%. Συνήθως βλέπει κανείς τις επαναλήψεις του μοντερνιστικού στυλ χωρίς όμως το περιεχόμενο ή την προσωπικότητα αυτών που το εγκαινίασαν, όπως ο Σεφέρης, ο Ελύτης.

– Θα ξεχωρίζατε, παρ' όλα αυτά, κάποιους σύγχρονους ποιητές;

– Από τη γενιά του '70, που θεωρώ ότι είναι η τελευταία γενιά που κάνει κάτι ενδιαφέρον...

– Τη γενιά τη '80 την αποκλείετε;

– Θεωρώ ότι είναι όλοι επαναληπτικοί. Η γενιά του '70 έχει δώσει ορισμένους ποιητές, όπως ο Λευτέρης Πούλιος, η Νατάσα Χατζηδάκη, η Παυλίνα Παμπούδη, ο Μιχαήλ Μήτρας και ο Ανδρέας Παγουλάτος που ανήκουν στην ίδια ομάδα, γιατί δεν μου αρέσει ο όρος γενιά. Θα προσθέσω και την Κατερίνα Γώγου, που ήταν λίγο beat. Στο περιοδικό δημοσιεύουμε και συγγραφείς που είναι ανάμεσα στην ποίηση και την πεζογραφία, όπως η Μαρία Ευσταθιάδη που γράφει σ' ένα πειραματικό στυλ.

– Με τον Σεφέρη είχατε στενή σχέση, έτσι δεν είναι;

– Πολύ, ναι. Ημουν και ο πρώτος μεταφραστής του. Και η τότε επιτυχία του ήταν έκπληξη για τους Αγγλους. Δεν ξέρανε ότι είχαμε ποίηση. Νόμιζαν ότι είμαστε ψαράδες, βοσκοί και χαρτοκλέφτες. Μέχρι που εμφανίζεται ένας ποιητής αντάξιος του Ελιοτ και ο Ελιοτ τον επαινεί με πολλή φινέτσα. Ο Σεφέρης κέρδισε τους κριτικούς, κέρδισε το Νομπέλ και μετά χάθηκε, γιατί οι ξένες λογοτεχνίες είναι αδίστακτες. Θέλουν διαρκώς κάτι νέο. Το ίδιο συνέβη και με τον Ελύτη. Αν δεν αποκτήσει κάποιος τη φήμη του Κάφκα ή του Καβάφη, θα μείνει ένα θολό πρόσωπο, μισοβυθισμένο στην ιδιαιτερότητα της μικρής περιφερειακής λογοτεχνίας. Οι μικρές λογοτεχνίες εξαρτώνται από τους μεταφραστές. Οι μεταφραστές και οι νεοελληνιστές έχουν τις δικές τους αντιλήψεις για την ελληνική λογοτεχνία και οι περισσότερες είναι ξώφαλτσες. Γράφουν ιστορίες της λογοτεχνίας και δεν ξέρουν τη λογοτεχνία.

– Εχετε κάποιον στο μυαλό σας;

– Εχω δυο τρεις, όχι μόνον έναν.

– Θα τους κατονομάζατε;

– Βέβαια. Π.χ. ο Ρόντριακ Μπήτον, ο οποίος έχει ακολουθήσει το παράδειγμα του Μάριο Βίττι και πιο πριν του Δημαρά, που μπορεί να έκανε σπουδαία δουλειά με τον Διαφωτισμό, αλλά την ελληνική λογοτεχνία δεν την ήξερε. Αν μιλούσε για έναν Παλαμά ή για έναν Καβάφη, τα έκανε θάλασσα.

– Θα τις λέγατε ιστορίες της λογοτεχνίας mainstream;

– Χειρότερες από mainstream, γιατί γίνονται ένας ψευδοκανόνας πολύ επιφανειακός. Αυτοί οι άνθρωποι ενδιαφέρονται να κάνουν μια μίζα σ' έναν συγγραφέα.

– Εχετε μετανιώσει για κάποια από τα έργα σας ή θεωρείτε ότι το καθένα έχει τη δική του θέση στην πορεία αυτή;

– Τα πρώτα μου έργα δεν με αντιπροσωπεύουν τόσο αλλά δεν τα αποκηρύσσω, το θεωρώ άσχημο αυτό. Ο,τι έκανα ως νέος τα έκανα ως άλλος άνθρωπος. Δεν είμαι ό,τι ήμουνα στη δεκαετία του '40. Τα έργα μου καθρεφτίζουν τις ελλείψεις μου και ανήκουν σε άλλη φάση. Δεν τα θεωρώ ξένα, παιδιά μου είναι και δεν τα πετάω στο δρόμο. Ας αποφασίσουν αυτοί που θα διαβάσουν ολοκληρωμένο το έργο μου.

– Σας λείπει κάτι σήμερα από την πνευματική Αθήνα;

– Δεν έχω συνομιλητές με τους οποίους να μπορώ να συζητήσω και να μοιραζόμαστε το ίδιο background. Αυτό με λυπεί. Και όταν συναντάω κάποιον, συνήθως ξένο, που μπορώ να μοιραστώ μαζί του περισσότερα, αισθάνομαι μεγάλη ανακούφιση. Αυτό σημαίνει ότι έχω κάποια μοναξιά, ακόμα και ανάμεσα στους συνεργάτες μου. Από την άλλη πλευρά όμως στην Αθήνα υπάρχει κάτι που δεν το βρίσκεις έξω εύκολα: μια θέρμη, μια φιλία, αλλά και μίσος.

Δύο συναντήσεις

– Απ' όλες αυτές τις μεγάλες προσωπικότητες που γνωρίσατε στη ζωή σας, ποιες θεωρείτε πιο σημαντικές

- Φυσικά ο Αντρέ Μπρετόν ήταν πολύ ισχυρή προσωπικότητα αλλά επικίνδυνη, γιατί μπορούσε να γίνει αρνητικός, να σε εκμηδενίσει, να σε ακυρώσει. Ηταν επικίνδυνη η φιλία μαζί του και πρέπει να πω ότι ένα διάστημα ήμασταν φίλοι. Αλλά ανακάλυψα ότι πολύ συχνά ήταν άδικος και επηρεαζόταν από τις αυλές που είχε γύρω του. Ο Ελιοτ είχε κάτι ανάλογο, αλλά ήταν εκδότης συγχρόνως. Ηταν πολύ συμπαθητική φυσιογνωμία, καταδεκτικός και με πολύ χιούμορ. Με γνώρισε όταν ήμουν 23 ετών και του παρουσίασα τη μετάφραση ενός άγνωστου ποιητή, του Σεφέρη. Με αντιμετώπιζε σαν έναν άνθρωπο που έχει τα ίδια ενδιαφέροντα με 'κείνον.

Αν δεν αποκτήσει κάποιος τη φήμη του Κάφκα ή του Καβάφη, θα μείνει ένα θολό πρόσωπο, μισοβυθισμένο στην ιδιαιτερότητα της μικρής περιφερειακής λογοτεχνίας

Μου είπαν «όχι»

– Γράφετε κάτι που δεν το έχετε ολοκληρώσει;

- Ναι υπάρχει ένα έργο, εκτός από κάποιες ποιητικές συλλογές που ακόμα δεν έχουν ολοκληρωθεί. Εχω κάνει μια ανάγνωση του Ομήρου σε σχέση με το αλφάβητο, δηλαδή έχω γράψει ένα ολόκληρο βιβλίο με τίτλο «Θεματική ακροφωνία» που αφορά τη σύνδεση των γραμμάτων του αλφαβήτου που βρίσκονται στην αρχή κάθε ραψωδίας με τις λέξεις ή τις έννοιες που κυριαρχούν στη ραψωδία. Αυτό το βιβλίο, λοιπόν, έχει απορριφθεί από 5 - 6 εκδότες, χωρίς καν να το δουν. Οι μόνοι που ενδιαφέρθηκαν είναι στην Ελληνοαμερικανική Ενωση.

«Αυτός που θέλει να γράφει, δεν μπορεί να ζει»

Η Ελφρίντε Γέλινεκ, σε μία εκ βαθέων εξομολόγηση, δεν διστάζει να αποκαλύψει ότι το χιούμορ της πηγάζει από την απελπισία

ΕΛΦΡΙΝΤΕ ΓΕΛΙΝΕΚ
Εκ βαθέων (Συνομιλία με την Κατρίν Λεσέρ)
μετ. Βαγγέλης Μπιτσώρης
εκδ. Εκκρεμές.
σελ. 127 - 12,85 ευρώ

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΧΙΝΑ**

Ποια είναι η Ελφρίντε Γέλινεκ; Μια ιχνογράφος του οριακού κακού που λουφάζει μέσα στον άνθρωπο; Μια ακραία πολιτικοποιημένη, στρατευμένη φεμινίστρια, που ταλαντεύεται ανάμεσα στην αλληλεγγύη και την περιφρόνηση για το φύλο της; Μια αενάως αυτοβιογραφούμενη συγγραφέας, συντεθλιμμένη από μια εξουσιαστική μητέρα, έγκλειστη στη γλώσσα, που παιδεύεται από τα πάθη της και τα λύνει με τη γραφή;

Πολύς λόγος έχει γίνει για την παράξενη προσωπικότητά της, γι' αυτήν τη σκοτεινή και αδιαπέραστη πλευρά της που αντιστέκεται στις ταξινομήσεις και διεκδικεί επίμονα την ιδιοτυπία της. Ομως, οι συνομιλίες της με την κριτικό Κριστίν Λεσέρ αποκαλύπτουν μια γυναίκα ιδιαίτερα ευφυή, καλλιεργημένη, θερμή, ενορατική και ειλικρινή, που ακόμη κι όταν η οξυδέρκειά της φτάνει ώς την ανοικτιρμοσύνη, δεν είναι ποτέ άδικη ή απόλυτη. Οι εξομολογήσεις της ιχνογραφούν ένα βασανισμένο άνθρωπο – χωρίς αμφιβολία· μια γυναίκα που σίγουρα γνωρίζει τι σημαίνει ψυχική διαταραχή. Ταυτόχρονα, όμως, αναδεικνύουν μια διανοούμενη με εξαιρετικό χιούμορ, ένα μείγμα μελαγχολίας και σαρκασμού, που το χρωστάει στις ανατολικοευρωπαϊκές εβραϊκές της ρίζες.

Γελοιοποίηση της εξουσίας

Η Γέλινεκ δεν διστάζει να ομολογήσει ότι το χιούμορ της πηγάζει από την απελπισία: «Να τολμά κανείς να γελά όταν οι άλλοι δεν γελούν, να αστειεύεται όταν οι άλλοι δεν αστειεύονται, να γελά εκεί όπου, διαφορετικά, οι άλλοι θα προκαλούσαν το κλάμα». Επίγονος του μεγάλου σατιρικού Καρλ Κράους, ανακαλώντας τον κοινωνικό σαρκασμό του Ελίας Κανέτι, η Ελφρίντε Γέλινεκ μοιάζει να απολαμβάνει με ένα είδος χαιρεκακίας τις ψευδαισθήσεις των ηρώων της, οι οποίες αναπόδραστα θα οδηγήσουν στην πτώση τους. Μ' ένα λοξό χαμόγελο γκρεμίζει τις κοινωνικές φιλοδοξίες τους και τις παραδίδει στη γελοιοποίηση. Βασικός της στόχος είναι να κατεδαφίσει κάθε αξίωση νομιμοποίησης από εκείνους που φαινομενικά κατέχουν την εξουσία και τον έλεγχο: πατριαρχία, μικροαστούς, βιομηχανία του θεάματος, επιχειρήσεις, πολιτικούς. «Το μόνο μέσο που απομένει σ' αυτόν που ανήκει στην κάστα των καταπιεσμένων είναι να γελοιοποιήσει τον κύριο, να τον καταγγείλει μέσω της ίδιας της αξιοθρήνητης προσπάθειάς του να διατηρήσει την εξουσία του», λέει στην Λεσέρ. Δεν είναι προφανώς τυχαίο που, καθώς μαθαίνουμε στο «Εκ βαθέων», η Γέλινεκ έχει μεταφράσει τον μεγάλο μάστορα της φάρσας, τον Φεϊντό, και τον άλλο εξαίσιο είρωνα, τον Οσκαρ Γουάιλντ, για να «αντλήσει ευχαρίστηση από τη διαδικασία της μετάφρασης» και συνάμα για να αποσυναρμολογήσει και να περιεργαστεί εκ του σύνεγγυς ένα λογοτεχνικό είδος όπου η πλοκή και η αφήγηση γίνονται υλικό για καλλιτεχνικό παιχνίδι και φαρσικές ανατροπές. Κι από κοντά, αν και επίγονος της «υψηλής κουλτούρας», να αμφισβητήσει ανενδοίαστα τον πολιτισμικό μηχανισμό που τρέφει το έργο της, επιστρατεύοντας αφ' ενός μια σαρκαστική υπερβολή ντανταϊστικής καταγωγής και από την άλλη την ακραία βία που ανακαλεί το θέατρο της σκληρότητας του Αντονέν Αρτώ.

Η Γερμανίδα συγγραφέας Ελφρίντε Γέλινεκ.

PICTURE - ALLIANCE/DPA

Ιδιότυπος φεμινισμός

Ιδιότυπος, σχεδόν όσο και το χιούμορ της, είναι και ο φεμινισμός της Γέλινεκ. Πολιτικός, αφού συνδέει την κριτική του φύλου με το σύνολο του φάσματος που ορίζει τις ταυτότητες –ράτσα, τάξη, γενιά–, διόλου δογματικός, δεν διαχωρίζεται από τη σκληρή κριτική που έχει επιφυλάξει στη μεταπολεμική Αυστρία, μια κοινωνία όπου θάλλει ο αποκλεισμός της διαφοράς, η κατάχρηση της εξουσίας, η καταστολή, η συνενοχή της σιωπής, η αυτοκαταστροφική έκσταση των μοναχικών. Η γυναίκα δεν παρουσιάζεται στο έργο της Γέλινεκ «από τη μοναδική σκοπιά του θύματος, της αγίας, της πονεμένης». «Κρίνω επίσης πολύ αυστηρά αυτήν που γίνεται συνένοχος του ανδρικού συστήματος, δείχνοντας ότι μια τέτοια γυναίκα αναπόφευκτα θα αποτύχει», λέει στην Λεσέρ. Διατηρώντας στάση κριτική απέναντι στη φεμινιστική ορθοδοξία, τονίζει τη συμπαιγνία γυναικών και ανδρών στο κατ' εξοχήν εξουσιαστικό παιχνίδι της σεξουαλικότητας και την αδιαμφισβήτητη ευθύνη των γυναικών για τη θυματοποίησή τους. Οι μαζοχιστριες ηρωίδες της δεν υποφέρουν αποκλειστικά από την πατριαρχία, αλλά από ένα σύμπλεγμα εσωτερικευμένων λόγων που παράγει καταπίεση ή ηθελημένη εγκατάλειψη στην καταπίεση.

Ελλειμμα ακεραιότητας

Ολοι, ωστόσο, οι ήρωές της, αρσενικοί ή θηλυκοί, εμφανίζουν ένα τέτοιο έλλειμμα ακεραιότητας, ώστε μοιραία καταντούν γελοία πιόνια της κοινωνίας του θεάματος, ταγμένοι στη συναλλαγή, στην αυταπάτη της επιτυχίας, στην επιδίωξη οικονομικού γοήτρου. Οσο για την ίδια, εκείνη προτιμά να δίνει για τον εαυτό της την εικόνα του «αγγέλου Γέλινεκ». Είναι ένας άγγελος μπαρόκ, «κάτι στρογγυλό, στρουμπουλό και χαριτωμένο», που ταυτόχρονα «κρατά αστραφτερό σπαθί. Κι όταν τον πλησιάσεις λίγο περισσότερο, μεταμορφώνεται σε άγγελο της ιστορίας. Εχει το βλέμμα στραμμένο προς τα πίσω και σηκώνει το αστραφτερό σπαθί σαν να θέλει να εκδικηθεί το παρελθόν, αυτό ακριβώς που δεν μπορείς να κάνεις ποτέ».

Αυτό που «δεν μπορεί να κάνει ποτέ» η συγκινητική, εξομολογητική, τρομερή Ελφρίντε Γέλινεκ, παρά τις «Εκ βαθέων» εξομολογήσεις της.

Η «κωμωδία» της χυδαιότητας

Ο συνδυασμός σεξ και τηλεοπτικών σταρ φέρνει εισιτήρια και εύκολο κέρδος στους Ελληνες κινηματογραφιστές

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

Ενα από τα δημοφιλέστερα κινηματογραφικά είδη και με μεγάλη παράδοση στο «παλιό» ελληνικό σινεμά, η κωμωδία, εξακολουθεί να αποτελεί κράχτη για το κοινό και να γεμίζει τις αίθουσες, ακόμη και με τα ευτελέστερα δείγματα του είδους που κυριαρχούν στη σύγχρονη παραγωγή. Διότι η κωμωδία αντιμετωπίζεται ως μηχανή παραγωγής εισιτηρίων και εύκολου κέρδους από την πλειοψηφία των Ελλήνων κινηματογραφιστών. Η προτίμηση του κοινού για την ελληνική ταινία εμπορικών προδιαγραφών, δηλαδή κυρίως την κωμωδία, έχει πολλαπλασιάσει τις παραγωγές τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, οι παραγωγές αυτές είναι συγκεκριμένων προδιαγραφών, με πολύ συγκεκριμένο στόχο και ακόμη πιο στενή προσέγγιση του είδους. Το σεξ και το τσίγκλισμα του θεατή με εξωσυζυγικές περιπέτειες, «παρεκκλίσεις» και βαθιά ντεκολτέ είναι η βασική συνταγή για το γράψιμο του σεναρίου μιας σύγχρονης ελληνικής κωμωδίας. Η μόνιμη δικαιολογία για την παραγωγή αυτών των ταινιών είναι ότι «κάνουν εισιτήρια, άρα τις θέλει το κοινό». Με την επιθυμία του, όμως, να δει ελληνική ταινία, το κοινό πηγαίνει να δει ό, τι του προσφέρεται, χωρίς απαραίτητα να σημαίνει ότι αυτές οι ταινίες αντιπροσωπεύουν και το γούστο του.

Είναι μια κατάσταση αντίστοιχη με τις εξαιρετικά αμφιλεγόμενες μετρήσεις τηλεθέασης, όπου τις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν αμφίβολης αισθητικής σειρές, απλώς επειδή οι διευθύνσεις προγράμματος των καναλιών θεωρούν ότι «αυτό θέλει το κοινό», τις τοποθετούν στο prime time και αναγκαστικά έρχονται στις πρώτες θέσεις. Και ο κύκλος επαναλαμβάνεται...

Κακομοίρηδες και ξελιγωμένοι όποτε περνάει από δίπλα τους γυναίκα με βαθύ ντεκολτέ, οι ήρωες του «I love Karditsa» μοιάζουν να έρχονται απ' ευθείας από τις βιντεοκασέτες του '80.

Η Ελένη Ράντου στην ταινία «Πεθαίνω για σένα», από τις λίγες παραγωγές που δεν κατέφυγαν στη χυδαιότητα.

Χρησιμοποιούν την ίδια συνταγή με παραλλαγές

Τη ζημιά μάλλον την έκανε το «Safe sex», που περνώντας στον κινηματογράφο τηλεοπτικά πρόσωπα και σκανδαλιστική θεματολογία, σημείωσε μεγάλη εμπορική επιτυχία. Από τότε, η πλειοψηφία των ταινιών με εμπορικές διαθέσεις χρησιμοποιούν την ίδια συνταγή με παραλλαγές. Το «Straight story» των Βλαδίμηρου Κυριακίδη και Εφης Μουρίκη χρησιμοποίησε την ομοφυλοφιλία ως τσίγκλισμα και με την πρόφαση να κάνει πιο προσιτό το θέμα, χρησιμοποίησε όλα τα κλισέ για να βγάλει εύκολο γέλιο.

Το «Μόλις χώρισα» και το «Σούλα έλα ξανά» (με τον εύγλωττο υπότιτλο Σ.Ε.Ξ.) του Βασίλη Μυριανθόπουλου βασίστηκαν στις ερωτικές παρεξηγήσεις, τα ξενοπηδήματα και το ντεμοντέ άγχος μιας τριαντάρας να παντρευτεί όποιον να 'ναι. Στην πρώτη του, θεατρική μορφή, το «Μόλις χώρισα» είχε τη φρεσκάδα μιας νεανικής, παιχνιδιάρικης, σχεδόν ερασιτεχνικής παράστασης. Στην κινηματογραφική του εκδοχή, με ζαλιστικό μοντάζ και υστερικές φωνές από όλο το καστ, προκαλεί ημικρανία. Τον ίδιο δρόμο επέλεξε ο Μυριανθόπουλος και για τη «Σούλα», όπου οι ηθοποιοί τρέχουν πέρα δώθε στα σοκάκια ενός νησιού, επιδεικνύοντας τις σεξουαλικές διαθέσεις τους.

Το «Φιλί της ζωής» του Νίκου Ζαπατίνα ήταν μια ακόμη ταινία που στηρίχτηκε στο τρίπτυχο, κακομοίρης πρωταγωνιστής - σεξουαλική πρωταγωνίστρια - νησί, όπως είχε κάνει και στο «Εφάπαξ», και παλιότερα στο «Ενας κι ένας». Οι πρωτεργάτες του είδους, Μιχάλης Ρέππας και Θανάσης Παπαθανασίου, έφτασαν τη συνταγή τους στα όρια της χυδαιότητας στο «Αυστηρώς κατάλληλο», μπλέκοντας το «καλλιτεχνικό» σινεμά, που ειρωνεύονται, με τις τσόντες, τις οποίες χρησιμοποιούν για να προκαλέσουν γέλιο.

Οι σεξουαλικές παρεξηγήσεις είναι το μόνιμο μοτίβο των σύγχρονων ελληνικών κωμωδιών, όπως το «Μόλις χώρισα», όπου οι απιστίες και τα απωθημένα έχουν τον πρώτο λόγο.

Οχι σεξουαλική, αλλά μάλλον σεξιστική είναι η σεναριακή προσέγγιση της «Κληρονόμου», που στήριξε την επιτυχία της αποκλειστικά στο πρωταγωνιστικό χάρισμα της Σμαράγδας Καρύδη. Η ιστορία της χήρας πρώην αεροσυνοδού που υποχρεώνεται να ασχοληθεί με μια ποδοσφαιρική ομάδα, είχε δυνατότητες να βγάλει γέλιο. Είναι όμως σαν να γυρίστηκε με αυτόματο πιλότο και καταστρέφει όλες τις ευκαιρίες.

Στην πρεμιέρα της «Κληρονόμου» μού έλεγαν ότι δεν θα έπρεπε να είμαι τόσο αυστηρός με την ταινία και ειδικά με τον σκηνοθέτη της, τον καλό μικρομηκά Παναγιώτη Φαφούτη, αφού ετοιμάζεται να κάνει «τη δική του ταινία». Ομως αυτό είναι το πρόβλημα της σύγχρονης ελληνικής κωμωδίας. Οτι δηλαδή όλοι όσοι συμμετέχουν, τη χρησιμοποιούν για κάποιον άλλο λόγο και όχι για να γυρίσουν μια καλή ταινία. Ο παραγωγός για να κάνει μια ταινία που δεν θα του στοιχίσει ένα χαμένο σπίτι. Ο διανομέας για να γεμίσει τις αίθουσές του. Ο νέος σκηνοθέτης για να αποκτήσει εμπειρία και οι ηθοποιοί για μια επιταγή και μια εμπορική επιτυχία. Οι μόνοι που δικαιολογούνται είναι ο παραγωγός και ο διανομέας, καθώς το κέρδος γι' αυτούς είναι ο πρωταρχικός στόχος. Ποια όμως είναι η δικαιολογία για έναν σκηνοθέτη, ο οποίος δέχεται να αναλάβει μια σκηνοθεσία - παραγγελία και φέρεται στην ταινία με απαξίωση ενώ φέρει την υπογραφή του;

Και ποια είναι η δικαιολογία για τους ηθοποιούς που διάβασαν το σενάριο του «I love Karditsa», του πιο πρόσφατου δείγματος σεξοκωμωδίας, και δέχθηκαν να παίξουν, παριστάνοντας τους χωριάτες με βλάχικη προφορά, που σκέφτονται μόνο πώς θα ξεμοναχιαστούν; Οι ατάκες που θα μπορούσαν να μεταφέρουν το κλίμα των διαλόγων είναι πολύ χυδαίες για να γραφτούν. Τις ίδιες ατάκες όμως διάβασαν στο χαρτί οι ηθοποιοί και δέχτηκαν να τις πουν χωρίς ντροπή, συμμετέχοντας σε μια ταινία που ίσως έκανε χρυσή καριέρα στην εποχή της βιντεοκασέτας. Τουλάχιστον η εταιρεία που διένειμε το «I love Karditsa» γνώριζε τι είχε στα χέρια της και δεν έκανε καν δημοσιογραφική προβολή, όπως άλλωστε συμβαίνει και στην Αμερική με τις γ' κατηγορίας ταινίες τρόμου, που συχνά φτάνουν στις πρώτες θέσεις του box office αλλά είναι πέραν κριτικής.

Καταφερτζήδες ή ξελιγωμένοι;

Δυστυχώς, οι ταινίες που –ανεξάρτητα αν το τελικό αποτέλεσμα ήταν περισσότερο ή λιγότερο καλό– αντιμετώπισαν με σεβασμό τον θεατή, δεν αποτελούν τον κανόνα. Ο κανόνας αυτός δεν ίσχυε ούτε στο αγιοποιημένο σήμερα παλιό ελληνικό σινεμά. Η πρωτοτυπία και η λεπτότητα δεν ήταν το βασικό χαρακτηριστικό της πλειονότητας των ελληνικών κωμωδιών ούτε εκείνη την εποχή. Οπως άλλωστε είχε πει κάποτε η Μελίνα Μερκούρη, οι περισσότερες ελληνικές ταινίες ήταν αντίγραφα των γερμανικών ταινιών της UFA, ενώ πολύ συχνά, στις πιο φροντισμένες παραγωγές, μπορεί να δει κανείς τη σκηνοθεσία του Φρανκ Κάπρα, για παράδειγμα, να μεταφέρεται αυτούσια σε μια ελληνική κωμωδία.

Υπάρχει όμως ένας αρκετά μεγάλος αριθμός κωμωδιών που έχει επιβιώσει, καθώς βασίζεται στις ευφυείς ατάκες και κυρίως στο ταλέντο των ηθοποιών, ενώ επιπλέον οι ταινίες αυτές μεταφέρουν μια νοσταλγική εικόνα για το παρελθόν, κάτι που αποτελεί σταθερό παράγοντα επιτυχίας. Αυτό που ξεχώριζε τις παλιές καλές ελληνικές κωμωδίες, παρά τη φτηνή παραγωγή και τη συνήθως διεκπεραιωτική σκηνοθεσία, είναι ότι πριν από τη μεγάλη οθόνη είχαν δοκιμαστεί εξαντλητικά στο θέατρο. Πριν να γυριστούν σε ταινία, είχαν παραμείνει για πολύ χρόνο στις θεατρικές σκηνές, είχαν δικαιωθεί και είχαν φτιάξει ένα καλό όνομα.

Στη σύγχρονη εποχή, η ελληνική κινηματογραφική κωμωδία βασίζεται στο θέατρο σε ελάχιστες εξαιρέσεις. Το μέσο στο οποίο βασίζεται είναι η τηλεόραση. Τους δικούς της ηθοποιούς αξιοποιεί, το δικό της κοινό προσπαθεί να προσελκύσει, τη δική της θεματολογία επιχειρεί να χρησιμοποιήσει, με μια περισσότερο ελεύθερη σεξουαλικά (βλ. πρόστυχη) γλώσσα.

Βλέποντας τις ελληνικές κωμωδίες του παλιού κινηματογράφου, το συμπέρασμα που βγάζουμε για τους Ελληνες εκείνης της περιόδου είναι ότι ήταν καταφερτζήδες με το όνειρο του διαμερίσματος, της εύκολης ζωής και της κατάκτησης της γυναικάρας της γειτονιάς. Αν κάποιος δει στο μέλλον τις σύγχρονες ελληνικές κωμωδίες, τι συμπέρασμα θα βγάλει πέρα από το ότι οι σημερινοί Ελληνες είναι κακομοίρηδες, ξελιγωμένοι για σεξ; Πόσο –και για πόσο ακόμη– άραγε θα θέλει το κοινό να ταυτίζεται με αυτή την εικόνα;

Το χάρισμα της Σμαράγδας Καρύδη δεν σώζει την «Κληρονόμο» από την προχειρότητα, με την οποία αντιμετωπίζεται σκηνοθετικά.

Οι εξαιρέσεις

Τα τελευταία χρόνια έχουν υπάρξει και ταινίες που έχουν σεβαστεί το κοινό, ενώ προσπάθησαν να είναι και προσιτές. Το έκαναν όμως χωρίς να καταφύγουν σε ευκολίες και χυδαιότητα. Το «Bank Bang» με τον Βασίλη Χαραλαμπόπουλο (σε δικό του σενάριο), η «Νήσος» του Χρήστου Δήμα, το «Πεθαίνω για σένα» με την Ελένη Ράντου σε δικό της σενάριο, το «Μια μέλισσα τον Αύγουστο» του Θοδωρή Αθερίδη, το ριμέικ του «Ηλία του 16ου» που σκηνοθέτησε ο Νίκος Ζαπατίνας, ήταν κάτι περισσότερο από αξιοπρεπείς λαϊκές κωμωδίες, που δεν βασίστηκαν στα σεξουαλικά υπονοούμενα και τις ψευτοαισθησιακές ερμηνείες.

Η μικρή ιστορία της φίρμας Χάκετ

Πώς ο «κύριος Κλασικός» έχτισε την εταιρεία του

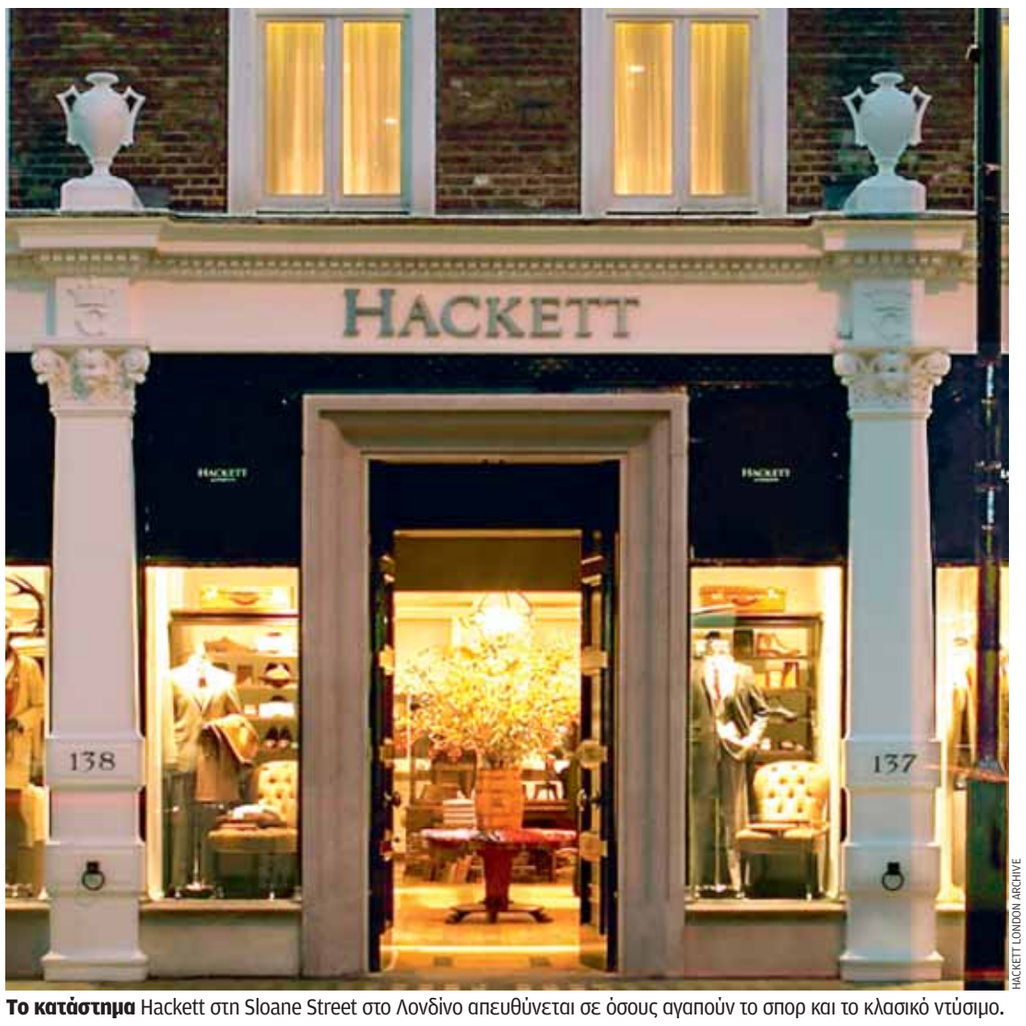

HACKETT LONDON ARCHIVE

Το κατάστημα Hackett στη Sloane Street στο Λονδίνο απευθύνεται σε όσους αγαπούν το σπορ και το κλασικό ντύσιμο.

HACKETT LONDON ARCHIVE

Ο Τζέρεμι Χάκετ βρήκε τρόπο να αναβιώσει το βρετανικό στυλ με καπέλο, φράκο και ρίγες.

Της **SUZY MENKES**

ΛΟΝΔΙΝΟ.

Μια ευφυής βρετανική ανάγνωση της ανδρικής κομψότητας -με σήμα κατατεθέν το στρογγυλό καπέλο και την ομπρέλα- είναι η πεμπτουσία της εταιρείας Hackett.

Φέρνοντας αυτό το λονδρέζικο στυλ στις επιδείξεις μόδας στο πλαίσιο του Pitti Uomo, το οποίο άνοιξε στη Φλωρεντία στις 12 Ιανουαρίου, κατάφερε να εξάψει την φαντασία των διεθνών αγοραστών - ακόμη και αν οι κύριοι του Μέιφερ από τις αρχές της δεκαετίας του '60 υφίστανται τώρα μόνο σαν μια ρομαντική ανάμνηση στο μυαλό του Τζέρεμι Χάκετ.

Ο κ. Χάκετ, γνωστός και ως ο «κύριος Κλασικός», που έχει εκδώσει ένα βιβλίο με παιχνιδιάρικα σχόλια για τις ενδυματολογικές συνήθειες των Βρετανών, είναι το πρώτο παράδειγμα της τελευταίας τάσης στην ανδρική μόδα: εφευρίσκοντας το παρελθόν σου.

«Οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν ότι η δουλειά φτιάχτηκε από τον παππού μου ή τον πατέρα μου», λέει.

Η εταιρεία Hackett ιδρύθηκε το 1983 από τον Τζέρεμι Χάκετ και τον Ασλεϊ Λόιντ-Τζένινγκς, των οποίων οι καθημερινές δουλειές ήταν πωλητές στη Savile Row, τη Μέκκα των ραφτών του Λονδίνου.

Η επωνυμία γεννήθηκε σε ένα ταπεινό κατάστημα «στο λάθος τέρμα» της χιπ και μοδάτης King's Road, στην περιοχή Τσέλσι του Λονδίνου, και πωλούσε αποκλειστικά ρούχα «δεύτερο χέρι». Όμως το μάτι του ιδιοκτήτη, που είχε μεγαλώσει μέσα στη δουλειά του πατέρα του η οποία είχε να κάνει με υφάσματα εσωτερικής διακόσμησης, μπορούσε να ξεχωρίσει τα καλύτερα του παρελθόντος.

«Στη ράγα με τα παλιά κοστούμια μπορούσα ένα εντοπίσω ένα αξιόλογο, χειροποίητο της Savile Row, για 5 λίρες», λέει ο κ. Χάκετ, αναφερόμενος στα οικονομικά vintage κομμάτια που μπορούσε να πουλάει σε έναν άλλο εραστή του βρετανικού στυλ, τον Ραλφ Λόρεν.

Σήμερα, οι πελάτες για τουίντ κοστούμια ή ζωηρόχρωμα κοτλέ παντελόνια και πουλόβερ είναι γνωστοί σαν Sloanes ή Sloane Rangers. Αλλά ο κ. Χάκετ επιμένει ότι αυτό το τοπικό είδος δεν είναι τυπικό των επισκεπτών στα 61 καταστήματα του οίκου Χάκετ παγκοσμίως. Και παρά το λογότυπο με το καπέλο και την ομπρέλα, τα ρούχα του Χάκετ είναι συχνά πιο μιλιτέρ και σπορ από αστικά.

Ο κ. Χάκετ πιστεύει ότι οι άνδρες νιώθουν πιο άνετα όταν ψωνίζουν σε ένα μαγαζί αφιερωμένο αποκλειστικά σε αυτούς, εκεί όπου οι πατεράδες φέρνουν συχνά τους γιους τους για τα ρούχα της «πρώτης συνέντευξης». Αν και υπάρχουν και παιδικά ρούχα από το 1996, οι γυναίκες δεν υπάρχουν στην ατζέντα του Χάκετ.

Ο Τζέρεμι Χάκετ πιστεύει ότι οι άνδρες νιώθουν πιο άνετα όταν ψωνίζουν σε ένα μαγαζί αφιερωμένο αποκλειστικά σε αυτούς.

CARDA TANO

«Οι άνδρες μάλλον φοβούνται τη μόδα» λέει ο ιδρυτής του οίκου, Τζέρεμι Χάκετ.

«Οι άνδρες στο σύνολό τους μάλλον φοβούνται τη μόδα», λέει ο ιδρυτής. Είναι και ο ίδιος «περίεργα» κομψός με ένα πράσινο και μπλε καρό τουίντ σακάκι με στρογγυλεμένες μανσέτες και κόκκινα εξώρραφα στα κουμπιά, με μπλε και άσπρο πουά παπιγιόν. Η επαγγελματική του προσέγγιση για τον τέλειο Αγγλο τζέντλεμαν είναι επίσης προσωπική. Υιοθετημένο παιδί, ξαναβρέθηκε πρόσφατα με τη φυσική του μητέρα στην Αυστραλία και βρήκε σε εκείνη την αγγλική κομψότητα που έψαχνε στην ενήλικη ζωή του.

Αν και εγκατέλειψε το σχολείο στα 16 του, με τον πατέρα του προφητικά να τον προειδοποιεί, «αν δεν σηκώσεις τα μανίκια σου, σε βλέπω να καταλήγεις να δουλεύεις σε κατάστημα», ο κ. Χάκετ, τώρα 56 χρόνων, δημιούργησε στα καταστήματα μια ξεκάθαρα δική του εικόνα. Υπάρχουν χρωματιστές κάλτσες «που σε επιστρέφουν στις σχολικές ημέρες και στις αποχρώσεις του σπιτιού», η «επίσημη στολή» των ψηλών καπέλων και των φράκων από το Κολέγιο Ιτον και σπορ ρούχα σαν να φτιάχτηκαν για τον αγώνα ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και του Κέμπριτζ που σπονσοράρει η εταιρεία Hackett.

Το μυστικό της επιτυχίας είναι να διατηρήσεις μια λεπτή γραμμή ανάμεσα στην κληρονομιά (αληθινή ή αναδομημένη) και τη νοσταλγία. Και μαζί με την κάθε δεκαετία που περνάει, ο Χάκετ αποκτά μεγαλύτερο σεβασμό. Ή όπως το τοποθετεί ο ιδρυτής του, «είμαστε μια βρετανική επωνυμία με μια μικρή ιστορία».

AFP / PIERRE VERDY

Κάτι ανάμεσα στο γκόθικ και το ρομαντικό στυλ είναι η πρόταση του Josep Font για την κουτίρ στο Παρίσι.

Ενας Ισπανός στην παρισινή πασαρέλα

Της **DALE FUCHS**

ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ.

Στην πρώτη συνάντηση, ο Josep Font δεν μοιάζει με τον τύπο του σχεδιαστή που θα ενδιαφερόταν ιδιαίτερα για κολάρα με δαντέλα και βελούδινους φιόγκους. Προτιμά την αισθητική του δρόμου για την καθημερινή περιβολή – αθλητικά, «μπάγκι τζιν» και μια μπλούζα με κουκούλα. Σπανίως χαμογελάει. Στην παραρέλα, ο σκοτεινός, μισοξυρισμένος Ισπανός θα περίμενε κανείς να παράγει ένα στυλ άντεργκράουντ ή κάτι τουλάχιστον λίγο άτακτο.

Αλλά το πνεύμα του κ. Φοντ –εμπλουτισμένο με ισπανικό παραδοσιακό ρυθμό και νοσταλγικά τραγούδια του Σαρλ Τρενέ– είναι ξεκάθαρα ρομαντικό. Στην Ισπανία, τα ρούχα του περιγράφονται συχνά σαν «ονειρικά» και πραγματικά, το ναΐφ και με κάποιον τρόπο γκόθικ στυλ του θα μπορούσε εύκολα να κολακέψει έναν χαρακτήρα του Τιμ Μπάρτον όπως είναι η Νεκρή Νύφη, η οποία είναι ζωγραφισμένη σε «αληθινή» ανθρώπινη διάσταση στον έναν τοίχο του στούντιο του κ. Φοντ στη Βαρκελώνη.

«Η ιδέα που έχω για το σέξι είναι πιο εσωτερική, πιο αισθησιακή», λέει ο κ. Φοντ, 43 χρόνων, σε μια πρόσφατη συνέντευξή του, στο ατελιέ.

Το μελαγχολικό του στυλ έχει κατορθώσει παρ' όλα αυτά να κρατήσει ζωντανές τέσσερις μπουτίκ –στη Μαδρίτη, τη Βαρκελώνη, στο Μπιλμπάο και το Παρίσι– και να τροφοδοτήσει μια δυναμική παραγωγή εξαγωγών στην Ιαπωνία. Πιο πρόσφατα, βρέθηκε σε ένα μέρος στο οποίο λίγοι συμπατριώτες του έχουν πάει, τη γαλλική πασαρέλα κουτίρ.

COURTESY JOSEP FONT

Ο Josep Font είναι ένας από τους λίγους Ισπανούς σχεδιαστές που έδειξαν υψηλή ραπτική στο Παρίσι.

Ο κ. Φοντ είναι ο μοναδικός Ισπανός που έχει μοιραστεί την ίδια πασαρέλα με καταξιωμένους οίκους που είναι μέλη του γαλλικού συνδικάτου υψηλής ραπτικής. Είναι καλεσμένος του συνδικάτου σε μια προσπάθεια να δείξει τι σημαίνει φρέσκο ταλέντο σε αυτή την αυτοκρατορία. Από το 2008, ο κ. Φοντ έχει παρουσιάσει τέσσερις κουτίρ συλλογές από 12 έως 18 κομμάτια η καθεμία, συμπληρωμένα με αξεσουάρ για το κεφάλι σαν γλυπτά και ζωντανή μουσική φλαμένκο.

Η άνοδος του κ. Φοντ στην παρισινή πασαρέλα με τα παραμυθένια βραδινά φορέματά του φέρνει στο νου τη Σταχτοπούτα. Υποστήριξε τον εαυτό του οικονομικά, σχεδιάζοντας Τ-σερτ και διδάσκοντας σχέδιο καθώς δημιουργούσε την πρώτη του κολεξιόν στα τέλη της δεκαετίας του '80. Ενα περιοδικό μόδας της Βαρκελώνης, το σημερινό Y Moda, ήταν το πρώτο που τον ανακάλυψε. «Ημουν σε ένα ομαδικό σόου στο οποίο δεν είχαν πάει οι περισσότεροι σύμβουλοι μόδας και εκεί, ανάμεσα σε μέτριες συλλογές, είδα απίστευτα ρούχα», θυμάται η τότε σύμβουλος μόδας, Λάρα Ουμπάγκο, περιγράφοντας την «υπέροχη συλλογή με τις λεπτομέρειες και τις καινοτομίες» του κ. Φοντ.

Η επωνυμία Font έχει σήμερα 57 σημεία πώλησης στην Ισπανία, την Ευρώπη και την Ασία. Για τη συλλογή prêt-a-porter του χειμώνα, ο σχεδιαστής πήρε αυτό που θα μπορούσε να θεωρηθεί ένα κλασικό κοκτέιλ φόρεμα με ένα κολάρο με δαντέλα και το έβαψε με μοβ, κόκκινο και πορτοκαλί (869 ευρώ).

Τα ρούχα, τα οποία, κρέμονται στις μπουτίκ του, μοιάζουν με θησαυρούς από μια ντουλάπα με vintage. Παρά το γεγονός ότι τα ρούχα του δεν είναι σέξι, είναι απρόσμενα κολακευτικά.

«Ντύνομαι στον Φοντ για τη δουλειά και αν έχω να πάω σε γάμο, πηγαίνω στον Φοντ», λέει η Βιρτζίνια Αραγκόν, δικηγόρος στη Μαδρίτη. «Εχω κάτι από κάθε του συλλογή», λέει. «Αν μπορούσα, θα αγόραζα όλο το μαγαζί».

Βασιλιάς του 2010 θα είναι το iPad της Apple

AFP / DON EMMERT/AFP

Το πρώτο iPhone αντιμετωπίστηκε με θαυμασμό και ανυπομονησία. Ολα δείχνουν ότι η ίδια εικόνα θα επαναληφθεί και με το iPad.

AFP / JACK GUEZ/AFP

Της **ALICE RAWSTHORN**

ΛΟΝΔΙΝΟ.

Δεν χρειάζεσαι κρυστάλλινη σφαίρα για να μαντέψεις ποιο θα είναι το πιο πολυσυζητημένο ντιζάιν πρότζεκτ για το 2010. Τα τεχνολογικά μπλογκ ασχολούνται μαζί του εδώ και μήνες. Είναι το iSlate, το iTablet, το iProd, το Magic Slate ή το iPad όπως αποφάσισε τελικά η Apple να ονομάσει το νέο της κομπιούτερ, σε συσκευασία ταμπλέτας.

Εχουμε ξαναβρεθεί στο ίδιο σημείο και στο παρελθόν. Πριν από τρία χρόνια, για να ακριβολογούμε. Μήνες από παρατεταμένο, ξέφρενο μπλόγκινγκ κατέληξε σε... εκστατικές κραυγές στις 9 Ιανουαρίου του 2007, όταν ο συνιδρυτής της Apple, Στιβ Τζομπς, λάνσαρε το αρχέτυπο iPhone μπροστά σε ένα κοινό γεμάτο θαυμαστές στο Σαν Φρανσίσκο.

Τι συνέβη από τότε; Η Apple δεν έχει πουλήσει μόνο δεκάδες εκατομμύρια iPhones, αλλά έχει ανακαλύψει και χιλιάδες σχεδιαστές που έχουν δημιουργήσει εφαρμογές ειδικά για το τηλέφωνο. Χιλιάδες εφαρμογές έχουν εφευρεθεί μέχρι σήμερα και περισσότερα από 2 δισ. «κατεβάσματα» έγιναν από το κατάστημα της Apple με τις αντίστοιχες εφαρμογές.

Ο κ. Τζομπς παρουσίασε το iPad στο Σαν Φρανσίσκο την Τετάρτη το απόγευμα. Οπως είχαν προβλέψει οι μπλόγκερ, θα είναι στα καταστήματα τον Μάρτιο. Αν το iPad αποδειχτεί επιτυχία, υπόσχεται ότι θα έχει τέτοιο αντίκτυπο όσο και το iPhone, αν όχι μεγαλύτερο.

Υπάρχουν και άλλοι υποψήφιοι, παρά την οικονομική κρίση. Η βιομηχανία αυτοκινήτων θα ανακαλύψει αν η επένδυσή της στα ηλεκτρικά αυτοκίνητα έχει αποδώσει καρπούς όταν η Nissan LEAF και άλλα αντίστοιχα αυτοκίνητα θα βγουν προς πώληση. Και η Vitra, η ελβετική εταιρεία επίπλων, θα πειραματιστεί με νέους τρόπους σχεδιασμού σπιτιού με το VitraHaus, ένα μοντέλο μοντέρνου σπιτιού, σχεδιασμένο από τους αρχιτέκτονες Herzog & de Meuron.

Ακόμη κι έτσι, το iPad είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον, γιατί συμπυκνώνει όλα όσα συμβαίνουν στο ντιζάιν τώρα. Από τότε που η μη κερδοσκοπική οργάνωση One Laptop Per Child έδειξε πόσο χαριτωμένη μπορεί να είναι η μικρή εκδοχή ενός λάπτοπ, τα κομπιούτερ-μινιατούρες έχουν εξελιχτεί σε μία από τις πιο γρήγορα αναπτυσσόμενες περιοχές ενδιαφέροντος στην αγορά υπολογιστών. Αυτή δεν ήταν η πρόθεση του One Laptop Per Child.

Σε συσκευασία ταμπλέτας, συγκεντρώνει όλες τις τελευταίες εξελίξεις στο ντιζάιν.

Η Fuseproject, η ομάδα ντιζάιν από το Σαν Φρανσίσκο, μίκρυνε το μέγεθος του κομπιούτερ με την ελπίδα ότι θα το έκανε αρκετά φθηνό για τις αναπτυσσόμενες χώρες προκειμένου να το αγοράσουν για τα σχολεία τους.

Οσο κι αν έγινε κατά τύχη, οι καταναλωτές ενέδωσαν στην ευκαιρία να αγοράσουν υπολογιστές που δεν είναι μόνο μικρότεροι από τα λάπτοπ αλλά και πιο ελαφρείς και φθηνοί επίσης. Και όπως συμβαίνει και με άλλα ψηφιακά μηχανήματα, το iPad θα συνδυάζει αρκετά προϊόντα σε ένα, ανάμεσά τους και έναν ηλεκτρονικό αναγνώστη σαν το Kindle της Amazon και το Reader της Sony.

Το e-reader παραμένει ένα προϊόν-κελεπούρι, όπως ήταν το mp3 player πριν από το iPod της Apple. Η Apple δεν εφηύρε το mp3 player. Εφτιαξε μια τόσο ελκυστική εκδοχή, που πολύ περισσότεροι ήθελαν να την αγοράσουν. Αυτό είναι που υπόσχεται να ξανακάνει. Αν συμβεί το ίδιο, η ζήτηση για ηλεκτρονικά βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά θα πρέπει να συρρικνωθεί. Αυτό θα δημιουργήσει μια συναρπαστική πρόκληση για τους εκδότες να δημιουργήσουν προκλητικούς τρόπους παρουσίασης του περιεχομένου για τους ηλεκτρονικούς αναγνώστες.

Αυτός είναι και ο λόγος που σχεδιάζεται ένα διασκεδαστικό, απλό σύστημα με ψηφιακό υλικό για «κατέβασμα» και χρήση στο iPad, όπως έγινε με το iTunes για το iPod.

Η Apple δεν τα πάει καλά στο θέμα της αντοχής. Θα τα πάει καλύτερα με το iPad; Ευτυχώς, θα το ανακαλύψουμε σύντομα

ToyotaFlex

TOYOTA

Χαμηλές σταθερές μηνιαίες δόσεις

Ευελιξία στο τέλος του συμβολαίου

Εγγυημένη μελλοντική αξία

Επιπλέον εξοπλισμός ή αναβάθμιση μοντέλου

Επιστροφή Φ.Π.Α. / Απόσβεση (εταιρείες)

Καινούριο Toyota κάθε 3 χρόνια

ΔΩΡΕΑΝ συντήρηση & επιδιόρθωση

Ευέλικτο όσο οι επιθυμίες σας!

Πώς θα σας φαινότανε αν μπορούσατε να έχετε καινούριο αυτοκίνητο κάθε τρία χρόνια με ΔΩΡΕΑΝ συντήρηση και επιδιόρθωση, χαμηλή προκαταβολή, χαμηλές σταθερές μηνιαίες δόσεις και εγγυημένη μελλοντική αξία αγοράς του αυτοκινήτου σας από την Toyota;

Χαλαρώστε και απολαύστε τις δυνατότητες που προσφέρει το πρωτοποριακό και ευέλικτο σχέδιο αγοράς αυτοκινήτου ToyotaFlex, διάρκειας 3 χρόνων, σε ιδιώτες και εταιρείες.

Ενημερωθείτε για το σχέδιο ToyotaFlex σε όλες τις εκθέσεις Toyota.

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ	ΛΕΜΕΣΟΣ	ΛΑΡΝΑΚΑ	ΠΑΦΟΣ	ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ
ΤΗΛ. 22 400000	ΤΗΛ. 25 713000	ΤΗΛ. 24 636488	ΤΗΛ. 26 960600	ΤΗΛ. 23 740200

www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com

Today Tomorrow Toyota

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 31 Ιανουαρίου 2010

Pokka Coffee

ΤΟΜΑΣ ΦΟΝ ΧΕΕΖΕΝ

Τον «έφαγαν» αλαζονεία και αποδυτήρια

Θεωρούσε πως ήταν υπόλογος μόνο στον Χάινριχ Σέλερ της Columbia, αγνοώντας επιδεικτικά ακόμα και σημαντικά στελέχη της εταιρείας, που του χρέωσαν, επίσης, κακές σχέσεις στα αποδυτήρια. Επεισόδιο με Σανγκόι πριν το ντέρμπι. **Σελ. 35**

ΘΕΜΑ

Τα ντέρμπι δεν δίνουν (πάντα) τίτλο

Τέσσερεις φορές τα τελευταία δέκα χρόνια η ομάδα που κέρδισε τους πιο πολλούς βαθμούς στα ντέρμπι, δεν πήρε τελικά το πρωτάθλημα. Από τα 25 ντέρμπι που έχει δώσει με τον ΑΠΟΕΛ, ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έχασε μόνο δύο. **Σελ. 37**

ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΓΔΑΤΗΣ

«Love Cyprus» μέχρι τον Μάρτη

Μισό εκατ. ευρώ για τρία χρόνια πήρε ο Κύπριος τενίστας για να προωθεί τον ΚΟΤ, έτσι του έκανε δώρο τη θέση στο μανίκι, μέχρι να βρει χορηγό. Στο «Σπύρος Κυπριανού» της Λεμεσού οι αγώνες του Ντέιβις Καπ με Αίγυπτο, 5-7 Μαρτίου. **Σελ. 37**

Όλοι οι άνθρωποι του προέδρου

Αν και προτιμά να παίρνει τις αποφάσεις μόνος του, ο Μιλτιάδης Νεοφύτου έστησε γύρω του μια ομάδα έμπιστων συνεργατών

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Δύο διαφορετικά μοντέλα διοίκησης γνώρισε η Ομόνοια στη μέχρι τώρα προεδρία του Μιλτιάδη Νεοφύτου. Στον πρώτο χρόνο – με τον Νεντίμ Τούτιτς στην τεχνική ηγεσία – η επιρροή της διοίκησης στον τρόπο λειτουργίας της ομάδας ήταν έντονη. Με την έλευση του Τάκη Λεμονή την περασμένη άνοιξη, οι πόρτες του «Ηλίας Πούλλος» έκλεισαν για όλους όσοι… δεν παίζουν μπάλα, με τον Ελλαδίτη να έχει την ελευθερία στη διαχείριση του ποδοσφαιρικού τμήματος.

Ελάχιστες παρεμβολές δέχεται ο Μιλτιάδης Νεοφύτου στο έργο του, μάλιστα λέγεται πως επέλεξε ξένο μάνατζερ (και όχι απλά προπονητή) για να γίνεται η δουλειά με όσο το δυνατόν λιγότερο κόπο από τη διοίκηση. Ο Τάκης Λεμονής κέρδισε στην αρχή τον κ. Νεοφύτου, αν και το τελευταίο διάστημα η εμπιστοσύνη προς το πρόσωπο του Ελλαδίτη δεν είναι η ίδια με αυτήν που απολάμβανε στο ξεκίνημα.

Έσοδα γύρω στα 5 εκατ. ευρώ έφερε το τμήμα μάρκετινγκ των Κώστα Χρίστου, Πέτρου Πέτρου και Παύλου Χρυσάνθου

Κάποιες παλιές δόξες της ομάδας, όπως οι Ευαγόρας Χριστοφή και Γιώργος Σαββίδης, αλλά και χαμηλών τόνων παράγοντες, σαν τον Χρίστο Τσαγγάρη, είναι πιο κοντά στον πρόεδρο, ο οποίος σπάνια βγαίνει στο προσκήνιο. Αντιθέτως, αφήνει όλη την επικοινωνιακή πολιτική, τόσο του ιδίου όσο και της ομάδας, στον Θεόδωρο Καυκαρίδη.

Οι νεαρότεροι σε ηλικία Κώστας Χρίστου, Παύλος Νικολαΐδης, Παύλος Χρυσάνθου και Πέτρος Πέτρου έχουν την ευθύνη για την ολοκλήρωση αρκετών «βρόμικων» δουλειών που κρατούν την ομάδα σε σωστή λειτουργία, ενώ κρίσιμη θεωρείται η συμβολή τους στο τμήμα μάρκετινγκ, αφού στα 5 εκατ. ευρώ υπολογίζονται τα φετινά έσοδα από τους χορηγούς και τις πωλήσεις των διαρκείας. Είναι παράγοντες που ο πρόεδρος συμβουλεύεται σχεδόν σε καθημερινή βάση.

Ο μοναδικός συνδετικός κρίκος (που απέμεινε) ανάμεσα σε διοίκηση και τεχνικό τιμ είναι ο έμμισθος Χριστάκης Γεωργίου, ο οποίος έχτισε εξαιρετικές σχέσεις με τον Τάκη Λεμονή, κάτι που παραδέχτηκε και ο ίδιος ο Ελλαδίτης τεχνικός.

Ευαγόρας Χριστοφή: Ο πρώην άσος της ομάδας θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους συμβούλους του Μιλτιάδη Νεοφύτου. Από το πόστο του σκάουτερ πραγματοποίησε αρκετά ταξίδια το τελευταίο διάστημα για να δει παίκτες, με τους Ρενχίφο και Λεάντρο να προτείνονται και να υποστηρίζονται ένθερμα από τον ίδιο.

Γιώργος Σαββίδης: Ο 49χρονος που δεν άντεξε την πίεση και παραιτήθηκε τέσσερεις μήνες μετά την ανάληψη της τεχνικής ηγεσίας της Ομόνοιας τη σεζόν 2007-08, εργάζεται πλέον στο «τριφύλλι» ως σκάουτερ, ενώ ασκεί κυρίως καθήκοντα συμβούλου για ποδοσφαιρικά θέματα προς τον Μιλτιάδη Νεοφύτου.

Χρίστος Τσαγγάρης: Ξεκίνησε από τα μικρότερα αθλήματα επί Δώρου Σεραφείμ και πήρε «προαγωγή» με τον Μιλτιάδη Νεοφύτου πρόεδρο. Πλέον είναι σύμβουλος του διοικητικού ηγέτη των πρασίνων, κυρίως σε επικοινωνιακά θέματα.

Χριστάκης Γεωργίου: Μετά το «ξήλωμα» του ποδοσφαιρικού τμήματος, ο κ. Γεωργίου προσλήφθηκε ως ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα σε διοίκηση και τεχνική ηγεσία. Μικρότερος έπαιξε στην Αλκή, ενώ διετέλεσε δημοτικός σύμβουλος του ΑΚΕΛ στον Δήμο Λευκωσίας. Η δουλειά του είναι να τρέχει ξωπίσω όλα τα θέματα που εγείρονται για παίκτες και προπονητές. Ο αρχικός του ρόλος ήταν να αποτελεί το «μάτι» του προέδρου στα αποδυτήρια, σαν μια μορφή πληροφοριοδότη, ενώ στην πορεία έχτισε πολύ φιλικές σχέσεις με τον Τάκη Λεμονή.

Κώστας Χρίστου: Δέχεται αρκετά φιλικά πειράγματα για το προσεγμένο του ντύσιμο. Υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων, ασχολείται έτσι και με το τμήμα μάρκετινγκ, μαζί με τους Πέτρο Πέτρου και Παύλο Χρυσάνθου, το οποίο υπολογίζεται πως στη φετινή σεζόν έφερε έσοδα της τάξης των 5 εκατ. ευρώ. Αν και νεαρός σε ηλικία, είναι μεγαλομέτοχος της εταιρείας Adboard, η οποία «ντύνει» διαφημιστικά τα γήπεδα, αεροδρόμια και αρκετούς ανοικτούς και κλειστούς χώρους.

Παύλος Νικολαΐδης: Γενικός διευθυντής του σωματείου της Ομόνοιας. Οι σχέσεις του με τον Μιλτιάδη Νεοφύτου χαρακτηρίζονται πολύ καλές. Ο παππούς του διετέλεσε πρόεδρος του «τριφυλλιού» για αρκετά χρόνια.

Παύλος Χρυσάνθου: Μαζί με τον Πέτρο Πέτρου είναι υπεύθυνος μάρκετινγκ του «τριφυλλιού». Χρεώνεται ένα σημαντικό μέρος των πολύτιμων εσόδων από τις χορηγίες και τα οικονομικά ανοίγματα της Ομόνοιας. Ενεργό μέλος της Αριστεράς, δούλεψε για κάποια χρόνια σε ΕΔΟΝ και ΠΕΟ.

Θεόδωρος Καυκαρίδης: Ένα χρόνο επιτυχούς παρουσίας ως υπεύθυνος του γραφείου Τύπου κλείνει αυτές τις μέρες ο δημοσιογράφος. Προερχόμενος από τον όμιλο «Δίας» και παλαιότερα στην εφημερίδα «Πολίτης», ο Θεόδωρος Καυκαρίδης ανέλαβε εξ ολοκλήρου το επικοινωνιακό κομμάτι της ομάδας. Πρόκειται για τον μοναδικό που εκφράζει την επίσημη θέση του σωματείου. Αποτελεί τον «κυματοθραύστη» στις σχέσεις του προέδρου με τα ΜΜΕ, με τον κ. Νεοφύτου να τον συμβουλεύεται για ό,τι έχει να κάνει με τη δημόσια έκθεσή του.

SAV VIDES PHOTO

Ο Μιλτιάδης Νεοφύτου δεν συνηθίζει να δέχεται παρεμβολές στο έργο του, γι' αυτό επέλεξε ξένο μάνατζερ (και όχι απλά προπονητή) για να γίνεται η δουλειά με όσο το δυνατόν λιγότερο κόπο από τη διοίκηση.

Οι «κομμένοι» παράγοντες

Η έλευση του Τάκη Λεμονή στο «Ηλίας Πούλλος» έφερε παράλληλα πολλές αλλαγές στις σχέσεις της διοίκησης με το ποδοσφαιρικό τμήμα. Ουσιαστικά ξηλώθηκε η ομάδα 4-5 παραγόντων που «έτρεχαν» την εφορία ποδοσφαίρου, με τον Μιλτιάδη Νεοφύτου να αφήνει αποκλειστικά στα χέρια του Ελλαδίτη προπονητή τη λειτουργία της ομάδας. Έτσι ο αντιπρόεδρος Χριστάκης Τζιοβάννης, ο Άντρος Λεωνίδου, καθώς και οι παλαίμαχοι Σωτήρης Καϊάφας, Νίκος Χαραλάμπους και Κόκος Αντωνίου «υποβαθμίστηκαν» σε άλλους ρόλους και πλέον υποστηρίζουν – μεταξύ άλλων – τα μικρότερα τμήματα της Ομόνοιας. Στην προ-Λεμονή εποχή οι Κόκος Αντωνίου και Χριστάκης Τζιοβάννης είχαν συχνή επικοινωνία με τα ΜΜΕ, κάτι που σταμάτησε απότομα με την έλευση του κ. Καυκαρίδη.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Πόσο ασφαλή είναι τα γήπεδα;

Η πτώση του κιγκλιδώματος στο Δασάκι, στον αγώνα του Εθνικού με τον ΑΠΟΕΛ, θα πρέπει να μας προβληματίσει όλους πολύ σοβαρά. Το θέμα δεν πρέπει να περάσει στο ντούκου, ούτε θα λυθεί με την επανατοποθέτηση του κιγκλιδώματος. Το θέμα αγγίζει πολλές πτυχές της ασφάλειας που πρέπει να έχει ο κόσμος όταν πηγαίνει στο γήπεδο. Δεν αφορά δε μόνο το Δασάκι, αλλά όλα τα στάδια της Κύπρου. Πριν από λίγες ημέρες έγινε συζήτηση για το σκέπαστρο του Τσιρείου Σταδίου, ενώ και στο Μακάρειο η φθορά του χρόνου έχει κάνει το στάδιο ακατάλληλο. Πλην όμως, σε όλα αυτά τα στάδια διεξάγονται κανονικά αγώνες.

Το ότι με την πτώση των οπαδών του ΑΠΟΕΛ δεν θρηνήσαμε θύματα ή σοβαρούς τραυματισμούς είναι εντελώς τυχαίο. Θα μπορούσε άνετα κάποιος να σκοτωθεί ή να μείνει παράλυτος. Ανάλογους τραυματισμούς είχαμε στο παρελθόν σε όλα τα γήπεδα, ακόμη και στο ΓΣΠ, όταν οπαδοί έπεσαν στην καταπακτή. Εδώ και χρόνια, η ΟΥΕΦΑ έχει επιβάλει αυστηρούς κανονισμούς για τον τρόπο διεξαγωγής των ευρωπαϊκών διοργανώσεων σε ό,τι αφορά αυτά τα θέματα. Οι θέσεις είναι αριθμημένες, στις κερκίδες μπαίνει πάντα λιγότερος αριθμός θεατών από τη χωρητικότητα του κάθε πετάλου και οι θεατές είναι καθήμενοι. Στο Τσάμπιονς Λιγκ, μάλιστα, δεν αρχίζουν οι αγώνες αν υπάρχει έστω και ένας θεατής στον διάδρομο.

Η ΟΥΕΦΑ επιβάλλει αυτούς τους κανονισμούς ασφάλειας διά ροπάλου, γιατί δεν ήταν λίγες οι φορές που στο ποδόσφαιρο είχαμε τραγωδίες και θρηνήσαμε θύματα. Το Χέιζελ ήταν ένας συνδυασμός επεισοδίων και ποδοπατήματος, όταν τριάντα εννιά άτομα έχασαν τη ζωή τους πριν από τον τελικό του Κυπέλλου Πρωταθλητριών το 1985 μεταξύ της Γιουβέντους και της Λίβερπουλ. Στην Ελλάδα, το 1981, είκοσι ένας οπαδοί του Ολυμπιακού Πειραιώς έχασαν τη ζωή τους, όταν ποδοπατήθηκαν στη θύρα 7 του σταδίου Καραϊσκάκη.

Το 1989, ενενήντα έξι οπαδοί της Λίβερπουλ πέθαναν στο Χίλσμπορο, όταν μπήκαν σε ένα κομμάτι της εξέδρας περισσότεροι οπαδοί από όσους χωρούσε. Το αποτέλεσμα ήταν να ποδοπατηθούν μέχρι θανάτου, μόλις η Λίβερπουλ έχασε την πρώτη της ευκαιρία στον αγώνα. Η τραγωδία του Χίλσμπορο άλλαξε δραματικά το αγγλικό ποδόσφαιρο. Η περίφημη έκθεση Τέιλορ επέβαλε στη συνέχεια την κατάργηση των κερκίδων για όρθιους θεατές. Σε όλα τα πέταλα μπήκαν καθίσματα και κανείς πλέον δεν παρακολουθεί αγώνες πάνω σε κάγκελα.

Υπάρχουν καταγγελίες ότι την περασμένη Τετάρτη στο Δασάκι ο κόσμος που μπήκε στην ανατολική κερκίδα ήταν περισσότερος από όσος χωρούσε, ενώ μάλιστα η κερκίδα πίσω από το τέρμα παρέμεινε κλειστή, τουλάχιστον το α΄ ημίχρονο. Η ΚΟΠ και ο ΚΟΑ θα πρέπει να επιληφθούν αυτών των θεμάτων και να επιβάλουν σε όλες τις ομάδες να σέβονται την ασφάλεια του κόσμου. Η ασφάλεια των φιλάθλων δεν μπορεί να θυσιάζεται στον βωμό του εύκολου κέρδους. Ποιος ελέγχει, αλήθεια, πόσα εισιτήρια εκδίδονται για κάθε κερκίδα και αν αυτά είναι βάσει της χωρητικότητάς της;

Το θέμα των καθήμενων φιλάθλων είναι επίσης πολύ σοβαρό. Στην Κύπρο έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε τους λεγόμενους οργανωμένους οπαδούς όρθιους, πάνω σε κιγκλιδώματα και καταπακτές. Έχει κάποιος τη δύναμη να επιβάλει σε αυτούς τους ανθρώπους να κάθονται σε αριθμημένες θέσεις όταν βλέπουν ποδόσφαιρο ή θα μιλήσουν όλοι πάλι για τον υπέροχο κόσμο και την ατμόσφαιρα που δημιουργεί; Το περιβόητο σύστημα ticketing που συζητούμε εδώ και χρόνια θα το εφαρμόσουμε κάποια στιγμή;

Αυτά τα ερωτήματα θα έπρεπε να είχαν ήδη απαντηθεί, πλην όμως ακόμη υφίστανται. Έστω όμως και χωρίς αριθμημένες θέσεις, δεν είναι δυνατόν να βάζουμε 3.000 κόσμο σε κερκίδες των 2.000 για να πάρουμε μερικά χρήματα παραπάνω. Τα σωματεία δεν μπορούν να το ρυθμίσουν από μόνα τους. Είναι όμως υποχρέωση της διοργανώτριας αρχής να το επιβάλει. Προτού είναι αργά.

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Καμιά σχέση με το παλιό τραύμα στον τένοντα

Το τριγωνικό οστό είναι σπασμένο από τον Οκτώβρη. Αύριο ο Πατσατζόγλου υποβάλλεται σε ειδική αρθροσκόπηση

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Γύρω στις 11:00 αύριο το πρωί ο Γιώργος Κατσιφαράκης θα υποβάλει σε ειδική αρθροσκόπηση στην κλινική «Λευκός Σταυρός» στην Αθήνα τον Χρήστο Πατσατζόγλου. Εκτιμάται πως σε δυο μήνες θα είναι έτοιμος να προπονηθεί σε φουλ ρυθμούς, οπότε υπολογίζεται ότι θα μπορεί να παίξει λίγο μετά το Πάσχα, δηλαδή προλαβαίνει τα τελευταία ματς των πλέι οφ. Το στοίχημα για τον Ελλαδίτη αμυντικό μέσο είναι το Παγκόσμιο Κύπελλο της Νοτίου Αφρικής, το οποίο τόσο ο ίδιος όσο και ο γιατρός του εμφανίζονται πεπεισμένοι πως δεν υπάρχει πιθανότητα να το χάσει, τουλάχιστον για ιατρικούς λόγους.

Την περασμένη βδομάδα ο «Πάτσα» βρέθηκε στο Άμστερνταμ, όπου εξετάστηκε από τον σπεσιαλίστα των αστραγάλων, δρ Νιέκ Βαν Ντάικ, ο οποίος τον Ιούλιο του 2008 είχε χειρουργήσει τον Κριστιάνο Ρονάλντο, ενώ τον παρακολουθεί ακόμα. Στην Ολλανδία πήγε καθ' υπόδειξη του κ. Κατσιφαράκη, ο οποίος τον παρακολουθεί από τον περασμένο Νοέμβριο. Έγιναν δυο ραντεβού, δυο εξετάσεις δηλαδή από με τον Ολλανδό επιστήμονα, Δευτέρα απόγευμα και Τρίτη πρωί, με τη διάγνωση να είναι ακριβώς ίδια με αυτήν του Ελλαδίτη ορθοπεδικού-χειρούργου, τον οποίον εμπιστεύθηκε τελικά ο ποδοσφαιριστής για την επέμβαση. Το πρόβλημα είναι στο ίδιο πόδι που τόσο είχε ταλαιπωρήσει τον Πατσατζόγλου πριν μερικά χρόνια, όμως δεν έχει καμιά σχέση με τον αχίλλειο τένοντα, που λίγο έλειψε να του «κόψει» την μπάλα.

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΑΣΤΡΑΓΑΛΟΥ

Ένα μικρό κοκαλάκι, το τριγωνικό οστό, που σχεδόν όλοι οι άνθρωποι έχουν πίσω από τον αστράγαλο, έσπασε, όταν ο παίκτης δέχθηκε τάκλιν, λίγο πριν το τέλος της προπόνησης της 21ης περασμένου Οκτωβρίου. Ακολουθήθηκε θεραπευτική αγωγή στην Κύπρο και κατόπιν πιο εξειδικευμένη αγωγή στην Ελλάδα, υπό την επίβλεψη του κ. Κατσιφαράκη. Λίγο πριν την Πρωτοχρονιά, ο Πατσατζόγλου γύρισε στην Κύπρο, έχοντας βελτίωση κατά 90%, κατά τους γιατρούς. Όμως, όταν επεχείρησε να ανεβάσει ρυθμούς στην προπόνηση, οι πόνοι επανήλθαν, με αποτέλεσμα το χειρουργείο να είναι σχεδόν μονόδρομος και ο ασφαλέστερος τρόπος να προλάβει το Μουντιάλ.

Η χυδαία επίθεση στον Χρήστο Πατσατζόγλου. **Σελ. 34**

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Ας δούμε την αλήθεια

Όλοι ξέρουμε πως, για να εξασφαλίσεις μια θέση στο Δημόσιο ή σε τράπεζα, θέλεις μέσον. Διευθυντές βάζουν χέρι σε ταμεία οργανισμών. Επιχειρηματίες πατάνε επί πτωμάτων. Δημόσιες προσφορές και άδειες μοιράζονται με βάση τις υψηλές γνωριμίες που έχει ο επιχειρηματίας. Οι «χαμένοι» δεν βγάζουν άχνα, επειδή παίρνουν ένα ξεροκόμματο από τον νικητή ή γιατί έρχεται η σειρά τους στην επόμενη πενταετία. Είναι αστείο πρωτοκλασάτοι πολιτικοί να ζητάνε δικαιοσύνη στην μπάλα, όταν το ποδοσφαιρικό παρασκήνιο ωχριά μπροστά σε σ' αυτό εσωκομματικών εκλογών. Ακόμα και το όψιμο ενδιαφέρον δεν είναι ειλικρινές, αλλά κινητοποιείται από το συμφέρον (λαϊκισμός για αλίευση ψήφων).

Σαν υποψήφιοι δημόσιοι υπάλληλοι που κάνουν «δωράκια» για να προσληφθούν ή πλειοδότες που «λαδώνουν» σφυρίζουν οι διαιτητές, για να ικανοποιήσουν όσους κρατούν τα κλειδιά της ανέλιξής τους. Μην εθελοτυφλούμε σε μια εποχή που το χρήμα διαβάλλει τα πάντα, δεν υπάρχει διαιτητής που να ευνοεί την ομάδα που υποστήριζε μικρός. Οι αυλικοί της εκάστοτε ηγεσίας της ΚΟΠ ελέγχουν τη διαιτησία. Πώς οι ψηφοφόροι του εκάστοτε κυβερνώντος κόμματος έχουν ευνοϊκή μεταχείριση; Έτσι προστατεύονται και οι ομάδες που στηρίζουν την επικρατούσα παράταξη. Ένας αναγνώστης επιμένει καιρό τώρα πως υποστηρίζουμε τον ΑΠΟΕΛ και δεν λέμε την αλήθεια. Ωραία, οι γαλαζοκίτρινοι προστατεύονται στην οκταετία που είναι πρόεδρος της ΚΟΠ ο Κουτσοκούμνης, ως οι πιο πιστοί υποστηρικτές του. Τα τελευταία δυο χρόνια ομάδες όπως ο Εθνικός, ο ΑΠΟΠ/Κινύρας ή και ο Ερμής έχουν ευνοηθεί πιο φανερά. Ακόμα και η Ομόνοια που εμφανίζεται ως η αδικημένη, πέρσι και φέτος πήρε πιο «εύκολα» σφυρίγματα απ' ότι ο «αιώνιος» αντίπαλος».

Ο ΑΠΟΕΛ δεν αδικείται (όπως η Ομόνοια στα ματς με Εθνικό και Πέγεια), άρα δεν χρειάζεται να ευνοηθεί. Του αρκεί η προστασία, δηλαδή τα σπόρια, όταν το καρπούζι μοιράζεται στη μέση, λέει μια άποψη. Η Ανόρθωση δεν πήρε σφυρίγματα φέτος με ΑΠΕΠ, Άρη και Νέα Σαλαμίνα; Ο Απόλλωνας; Η ιστορία γράφει πως στην οκταετία Κουτσοκούμνη έξι ομάδες πήραν πρωτάθλημα ή κύπελλο, άλλες τρεις πήγαν τελικό.

Υπάρχει ένας μύθος που θέλει τις μεγάλες ομάδες να ευνοούνται. Πέρσι Ανόρθωση και Ομόνοια, καθώς και φέτος ο ΑΠΟΕΛ είχαν ευνοϊκές διαιτησίες απέναντι σε ομάδες από Ιταλία, Ελλάδα και Αγγλία. Άσχετο είναι με τον Κύπριο αντιπρόεδρο της ΟΥΕΦΑ; Η Κύπρος δεν είναι μεγάλη, είναι όμως ισχυρή στα κέντρα λήψεως αποφάσεων. Όποιος πιστεύει πως στην Ευρώπη ή στα Παγκόσμια Κύπελλα (π.χ. Ν.Κορέα '02) οι διαιτητές δεν σφυρίζουν για κάθε αυλικό, εθελοτυφλεί. Ας θυμηθούν τις δυο φορές που η Τσέλσι αδικήθηκε, έχοντας απέναντι την Μπαρτσελόνα, η οποία στο τέλος πήρε την κούπα, αλλά και την εύνοια της Ρεάλ προηγουμένως. Το ιδεατό θα ήταν οι διαιτητές να ήταν ανεξάρτητοι και αδέκαστοι, να σφυρίζουν ό,τι βλέπουν.

Ιδεατό όμως, όμως, θα ήταν και οι δημόσιες προσφορές να μην καταλήγουν στα ίδια άτομα, οι άδειες για εμπορική εκμετάλλευση να μοιράζονταν δίκαια, στο Δημόσιο να μην έμπαινες με μέσον, στις Προεδρικές να μην ίσχυε το «δίνω δυο υπουργεία, για να πάρω τρεις ψήφους». Τουλάχιστον στην μπάλα υπάρχουν μάγκες που κερδίζουν με «κόντρα διαιτησία» – σαν τον Κετσπάγια στο ΑΠΟΕΛ-Ανόρθωση, 2-3 το 2005. Αντίθετα με άλλα «ντέρμπι» που κρίνονται πίσω από κλειστές πόρτες, εδώ στο τέλος παίρνεις αυτό που αξίζεις. Τις πιο πολλές φορές έστω.

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Συνοδεία «φουσκωτών»

Άνδρες της ιδιωτικής εταιρείας ασφάλειας με την οποία συνεργάζεται ο Εθνικός επιστρατεύθηκαν προκειμένου να φύγει από το γήπεδο ο Φοίβος Ερωτοκρίτου, την περασμένη Τετάρτη. Ο πρόεδρος του ΑΠΟΕΛ αποχώρησε πέντε λεπτά πριν τη λήξη της παράτασης στον αγώνα κυπέλλου, καθώς ακόμα και στα boxes η κατάσταση ήταν τεταμένη. Στα επίσημα, δε, έπεσαν και μερικές «ψιλές». Το παράπονο των παραγόντων των γαλαζοκιτρίνων ήταν που οι Αχνιώτες ήρθαν, κέρδισαν, χειροκροτήθηκαν και έφυγαν κύριοι από το ΓΣΠ. **Μίκα**

Τους έκλεισαν το στόμα

Εν έτει 2010, οι διοικούντες την ΑΕΛ εφαρμόζουν ξεπερασμένες μεθόδους για να διατηρήσουν την ηρεμία στην ομάδα. Η απόφαση να απαγορεύσουν τις δηλώσεις σε παίκτες και τεχνικό τιμ θυμίζει εποχές που η επικοινωνία αποτελούσε άγνωστη λέξη για τους παράγοντες. Οι τελευταίοι θεωρούν πως μ' αυτό τον τρόπο διαφυλάσσουν την ηρεμία, δυσκολεύοντας το έργο των δημοσιογράφων και στερώντας από τον κόσμο της ΑΕΛ την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις των πρωταγωνιστών. Κρίμα. **Ζαχ.**

Πού πας χωρίς μάνατζερ;

Σχετικά νεαρός ποδοσφαιριστής έχει πάρει ελάχιστες ευκαιρίες από τη μικρομεσαία ομάδα όπου μεταγράφηκε το καλοκαίρι. Στις λίγες φορές που αγωνίστηκε, η παρουσία του σχολιάστηκε άκρως θετικά, ενώ πάντα το σκορ γύρισε ή κρατήθηκε υπέρ της ομάδας. Κι όμως ο προπονητής συνεχίζει να μη δίνει ευκαιρίες στον «μικρό» – που παίρνει 1.500 ευρώ τον μήνα και δεν έχει μάνατζερ – επειδή για τη θέση του προτιμάει τον παίκτη του μάνατζερ με τον οποίο συνεργάζεται η ομάδα. **Μίκα**

Πάμε για σίριαλ με Κοσόφσκι;

Φαίνεται ότι θα παιχτούν αρκετά επεισόδια στο θέμα ανανέωσης ή όχι του συμβολαίου του Καμίλ Κοσόφσκι με τον ΑΠΟΕΛ. Ο ποδοσφαιριστής με δηλώσεις του έστειλε το μήνυμα ότι βιάζεται να ανανεώσει. Οι γαλαζοκίτρινοι λένε πως δεν βιάζονται, ενώ αίφνης άρχισαν και τα δημοσιεύματα για ενδιαφέρον και άλλων ομάδων για τον ποδοσφαιριστή. Πάντως ο Κοσόφσκι στους τελευταίους αγώνες είναι από τους καλύτερους του ΑΠΟΕΛ. Μήπως πάμε για σίριαλ με τον Πολωνό; **Ν.Φ.**

Αιδώς, αχρείοι

Λόγια δεν υπάρχουν για να περιγραφεί η επίθεση στον Χρίστο Πατσατζόγλου που επιχειρείται από διάφορους, λόγω του προβλήματος τραυματισμού του Ελλαδίτη χαφ. Ο άνθρωπος δεν ξέρει αν θα ξαναπαίξει ποδόσφαιρο, κινδυνεύει να χάσει το Μουντιάλ – τη μεγαλύτερη στιγμή για κάθε ποδοσφαιριστή – και ορισμένοι συνεχίζουν να τον αποκαλούν «τουρίστα», ξεπερνώντας κάθε όριο χυδαιότητας (όπως έκαναν και με τα ρατσιστικά σχόλια με αφορμή την καταγωγή του Τάκη Λεμονή). Αρκετοί έφαγαν λεφτά από τον Μιλτιάδη, αλλά όχι ο «Πάτσα», αχρείοι. Ας κάνουν δυο τηλέφωνα στην Αθήνα να μάθουν την ποιότητα του χαρακτήρα του, όσοι ενδιαφέρονται. **Μίκα**

-Βρε συ όργανο, καλά πάω για διεθνής (διαιτητής);

SAVVIDES PHOTO

Η αναγνώριση του Παντελή

Δεν στάθηκε τόσο πολύ στην ουσία του νέου εγχειρήματος που (κατά πάσα πιθανότητα) αναλαμβάνει ο Ανδρέας Παντελή, αλλά στην ηθική αξία της προσέγγισης που του έγινε από τους ανθρώπους στη Δράμα και την ιστορική Δόξα. «Τουλάχιστον είναι μια αναγνώριση», φέρεται να είπε ο πρώην πρόεδρος της Ανόρθωσης, με μια δόση πικρίας αλλά και παραπόνου για την αντιμετώπιση της οποίας έτυχε στην Κύπρο. Αν σφραγιστεί η συμφωνία για αγορά του 63% των μετοχών της ΠΑΕ, τότε ο Παντελή θα είναι σχεδόν μόνιμα στην Ελλάδα, όπου άλλωστε δραστηριοποιείται επιχειρηματικά τελευταία. **Μίκα**

Θα μας μείνουν τα σουβλάκια

Απογοητευμένοι οι φίλοι του Ολυμπιακού, αφού ορισμένοι φαίνονταν μετά την ήττα από τον ΑΣΙΛ να συμβιβάζονται με την παραμονή και φέτος στη β΄ κατηγορία. «Στο τέλος θα κάνουμε μόνο σουβλάκια, σαν τον Ορφέα», ρίχνει την ατάκα ένας από τους απογοητευμένους φίλους των μαυροπρασίνων. **ΕΙ**

Έπιασαν τον Μούσλιν

Μόνο στη Μεσόγειο κρίνονται οι προπονητές με βάση το αποτέλεσμα της εβδομάδας. Πριν το ντέρμπι της Ανόρθωσης με την Ομόνοια τα άκουγε ο Λεμονής. Μετά από αυτό μπήκε στην πρίζα ο Μούσλιν. Είναι αλήθεια ότι στο ντέρμπι βγήκε ο σχεδιασμός του Λεμονή και δεν δικαιώθηκαν οι επιλογές του Σέρβου. Έτσι συμβαίνει στο ποδόσφαιρο. Το ταμείο για τον κάθε προπονητή γίνεται στο τέλος, τουλάχιστον στις σοβαρές χώρες. Σε εμάς, με το μεσογειακό ταμπεραμέντο, το τέλος των προπονητών κρίνεται στη βάση μερικών αποτελεσμάτων. **Ν.Φ.**

Ο ερασιτεχνισμός στο μπάσκετ

Όταν οι πλείστοι προπονητές είναι καθηγητές φυσικής αγωγής, ιδιοκτήτες βενζινάδικων και τραπεζικοί υπάλληλοι, τι περιμένεις; Φυσικά και θα μείνει κολλημένη στον ερασιτεχνισμό η κυπριακή καλαθόσφαιρα. Η λύση είναι η στροφή στον επαγγελματισμό. Ήδη μερικοί καλαθοσφαιριστές δηλώνουν το άθλημα ως το κύριο επάγγελμά τους, όπως και μερικοί (νεαροί) προπονητές. Ώρα λοιπόν να αξιοποιηθούν. **Ηρο**

Κύπριος πίσω από τον Μπλατ

Η πρόσληψη του Ντέιβιντ Μπλατ στην τεχνική ηγεσία του Άρη Θεσσαλονίκης είχε και κυπριακή μεσολάβηση. Ο Αμερικανο-ισραηλινός κόουτς της Εθνικής Ρωσίας εκπροσωπείται από την εταιρεία GPK Sports Management, συμφερόντων του Χάρη Παπαδόπουλου, πρώην τιμ μάνατζερ της Proteas ΕΚΑ ΑΕΛ. Μάλιστα, ο Κύπριος μπασκετικός παράγοντας ήταν στο Αλεξάνδρειο στο ματς του Άρη με την Καβάλα, στο ντεμπούτο του διάσημου προπονητή. **Ηρο**

Έχει να παίρνει ο Κυριάκος

Δεν είναι μόνο στον Γιουσέιν Μπολτ που οφείλονται χρήματα από τη συμμετοχή στον τελικό των Γκραν Πρι Στίβου, τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Θεσσαλονίκη. Και ο Κυριάκος Ιωάννου έχει να παίρνει λεφτά απ' αυτούς τους αγώνες. Πρόκειται για χρήματα που θα έστελνε η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού της Ελλάδας και που τώρα, με την αλλαγή κυβέρνησης, οι αθλητές ελπίζουν πως θα πάρουν. Πάντως η IAAF πλήρωσε κανονικά τα μπόνους, για τους ίδιους αγώνες. **Μίκα**

Θρασύς παράγοντας

Αρκετές είναι οι καταγγελίες σε βάρος ποδοσφαιροπαράγοντα που δραστηριοποιείται και στον χώρο των κέντρων αναψυχής, ότι σε μαγαζί του οι θαμώνες προτρέπονται να ανάβουν τσιγάρα, παρά την απαγόρευση του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους. Θα περιμέναμε πιο υπεύθυνη συμπεριφορά από ένα αναγνωρίσιμο πρόσωπο.

Τρελά πράγματα στα U-15

Ιστορίες για αγρίους καταγγέλλουν άτομα που παρακολούθησαν τον τελευταίο αγώνα Ανόρθωσης-Ομόνοιας στα U-15. Μας είπαν ότι ο διαιτητής που ευνοούσε την Ανόρθωση είναι γιος του προπονητή της «Κυρίας» (!) και πως (γνωστός) παράγοντας της ομάδας της Αμμοχώστου έβριζε τα παιδιά του «τριφυλλιού». Αγανακτισμένος ο φίλος, μετέφερε και ένα περιστατικό από το Ομόνοια-ΑΠΟΕΛ (U-15), όπου παίκτης βγήκε αλλαγή αλλά επέστρεψε στο β΄ ημίχρονο για να ξαναπαίξει, με την ανοχή του διαιτητή! Κάποιος πρέπει να διερευνήσει τις καταγγελίες. **Ηρο**

Ξέρει κάτι που δεν ξέρουμε;

Ο πρόεδρος του Εθνικού, Κίκης Φιλίππου, δήλωσε ότι στον αγώνα κυπέλλου με τον ΑΠΟΕΛ είδαμε θέατρο με πρωταγωνιστές και κομπάρσους. Πρόσθεσε, όμως, ότι στο σημερινό παιχνίδι πρωταθλήματος το θέατρο θα είναι διαφορετικό. Το είπε μάλιστα δύο φορές σε ραδιοφωνικές δηλώσεις. Μήπως ξέρει κάτι που εμείς δεν ξέρουμε και είναι τόσο σίγουρος για το.... άλλο θέατρο; Προσπάθησε να δικαιολογήσει και την πτώση του κιγκλιδώματος, ρίχνοντας το φταίξιμο στους οπαδούς του ΑΠΟΕΛ. Επικαλέστηκε και τον αγώνα με την Ομόνοια. Δεν είπε τι είδους θέατρο παίχτηκε σε εκείνο το ματς. Μήπως ανάλογο με αυτό που εννοεί για το σημερινό παιχνίδι ή εννοεί τις μπάλες που έπεφταν δυο-δυο στο γήπεδο; Πάλι καλά που ο Εθνικός βραβεύεται κάθε χρόνο για το fair play! **Ν.Φ.**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Δεν φοβούνται, πονάνε

Την Παρασκευή όλοι ήθελαν να μάθουν για τη νέα γκόμενα του Μάρκου Παγδατή, τι κάνει ο τενίστας μας στον ελεύθερο του χρόνο και πού του αρέσει να συχνάζει. Το Σάββατο, μετά την αποχώρησή του στα μέσα του 2ου σετ στο ματς με τον Λέιτον Χιούιτ, οι ίδιοι τον χαρακτήρισαν «αδύναμο» και «φοβητσιάρη» που δεν έβγαλε το ματς με τον Αυστραλό.

Προφανώς, ο Μάρκος Παγδατής δεν φοβήθηκε τον Λέιτον Χιούιτ. Αν ήταν φοβητσιάρης, θα αποσυρόταν από το προηγούμενο ματς με τον Νταβίντ Φερέρ, όταν βρέθηκε πίσω με 2-0 σετ και με μπρέικ σε βάρος του. Όμως έμεινε και τελικά κέρδισε.

Ο φόβος δεν παίζει κανέναν ρόλο και όσοι επικαλούνται επίθετα όπως «μυγιάγγιχτος» και «αδύναμος», καλά κάνουν να αναθεωρήσουν.

Το πρόβλημα για τον Μάρκο Παγδατή, τον Ράφα Ναδάλ, την Ντινάρα Σάφινα και όλους όσοι αναγκάζονται να αφήσουν ένα παιχνίδι στη μέση είναι οι τρελοί ρυθμοί του αθλήματος και η απίστευτη καταπόνησή τους μέσα από τα συνεχόμενα παιχνίδια όλο τον χρόνο.

Ο Τζέιμς Χερντ, πρώην παίκτης του αυστραλιανού φούτμπολ, είπε πρόσφατα για τους τενίστες: «Αυτοί οι τύποι είναι υπεράνθρωποι αθλητές που παίζουν σχεδόν 12 μήνες τον χρόνο και βλέπεις τα σώματά τους να φθείρονται».

Ο Παγδατής πόνεσε τον ώμο του μετά από καμιά δεκαριά ψηλού επιπέδου ματς αυτόν τον Γενάρη, ο Ναδάλ ένιωσε για άλλη μια φορά τα γόνατά του να τον εγκαταλείπουν μετά την υπερπροσπάθεια κατάκτησης όλων των τίτλων που διεκδικεί.

Οι τενίστες είναι – ίσως – οι αθλητές που καταπονούνται περισσότερο απ' όλους. Την ώρα του παιχνιδιού είναι για σχεδόν πέντε ώρες στην τσίτα, έχουν τεράστια ψυχολογική πίεση, πρέπει συνεχώς να βρίσκονται σε εγρήγορση και το παραμικρό λάθος τους στοιχίζει ακριβά.

Έξω από το κορτ – και ειδικά οι παγκοσμίου επιπέδου τενίστες – έχουν αμέτρητες υποχρεώσεις με τα ΜΜΕ, συνεχόμενα ταξίδια, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, ενώ έχουν ελάχιστο χρόνο για ξεκούραση.

Έτσι, το παραμικρό τσίμπημα που μπορεί να νιώσει ο τενίστας – τα ίδια με αυτά που νιώθουμε εμείς, όταν καθόμαστε στον καναπέ ή στο γραφείο, αλλά αγνοούμε – του προκαλούν τεράστια προβλήματα, αφού, σε αντίθεση με μας, αυτός κτυπά μπάλες με 200 χιλιόμετρα την ώρα και αλλάζει συνεχώς απότομα κατευθύνσεις, καταπονώντας ολόκληρό του το σώμα.

Το είπε και ο Παγδατής, μετά το ματς με τον Χιούιτ, πως σκεφτόταν τον πόνο και όχι τα κτυπήματά του και πως απλά έσπρωχνε την μπάλα με τη ρακέτα, δεν μπορούσε να της δώσει δύναμη.

Να χαρακτηρίζεται, λοιπόν, φοβητσιάρης ο Μάρκος Παγδατής (ή οποιοσδήποτε άλλος), επειδή δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει ένα παιχνίδι, είναι λάθος, άδικο και κυρίως μοχθηρό.

Ο Ναδάλ αγνόησε τους πόνους στα γόνατα πέρσι το καλοκαίρι και τελικά έμεινε έξω για εννιά εβδομάδες, χάνοντας την πρώτη θέση στην παγκόσμια κατάταξη. Καλύτερα λοιπόν να αποσυρθείς από ένα τουρνουά, αλλά να είσαι σιδερένιος για το επόμενο.

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 31.01
17:00 .....ΔΟΞΑ – ΑΠΕΠ CytaVision1
17:00 .....ΕΘΝΙΚΟΣ – ΑΠΟΕΛ .....LTV
18:00 .....ΑΕΛ – ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ.....LTV Sports1
01.02
19:00 .....ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ – ΕΝΩΣΗ .....LTV Sports1
ΚΥΠΡΟΣ – Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 31.01
15:00 .....ΕΛΠΙΔΑ – ΑΕΚ ΚΟΥΚΛΙΩΝ
15:00 .....ΣΠΑΡΤΑΚΟΣ – ΑΕΖ
ΚΥΠΡΟΣ – Δ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 31.01
15:00 .....ΑΕΚ ΚΥΘΡΕΑΣ – ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΑ
15:00 .....ΟΛΥΜΠΟΣ – ΞΥΛΟΤΥΜΒΟΥ
ΚΥΠΡΟΣ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 03.02
16:00 .....ΑΠΟΕΛ – ΕΡΜΗΣ
16:00 .....ΑΡΗΣ – ΑΠΟΠ/ΚΙΝΥΡΑΣ
ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ / 31.01
14:30 .....ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ – ΑΣΤΕΡΑΣ novasports1
14:30 .....ΠΑΝΘΡΑΚΙΚΟΣ – ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ novasports2
14:30 .....ΞΑΝΘΗ – ΑΡΗΣ .....ALFA
16:45 .....ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.....novasports1
19:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΑΕΚ.....novasports1
ΕΛΛΑΔΑ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 02.02
17:00 .....ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ – ΠΑΟΚ
03.02
17:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ / 31.01
15:30 .....ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. – ΠΟΡΤΣΜΟΥΘ .....LTV Sports1
18:00 .....ΑΡΣΕΝΑΛ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. .....ALFA
01.02
22:00 .....ΣΑΝΤΕΡΛΑΝΤ – ΣΤΟΟΥΚ .....ALFA
02.02
21:45 .....ΧΑΛ – ΤΣΕΛΣΙ .....LTV Sports1
03.02
22:00 .....ΦΟΥΛΑΜ – ΠΟΡΤΣΜΟΥΘ
ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α / 31.01
16:00 .....ΠΑΡΜΑ – ΙΝΤΕΡ .....LTV Sports2
16:00 .....ΡΟΜΑ – ΣΙΕΝΑ.....novasports4
16:00 .....ΜΙΛΑΝ – ΛΙΒΟΡΝΟ.....novasports7
16:00 .....ΚΑΛΙΑΡΙ – ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ
16:00 .....ΚΑΤΑΝΙΑ – ΟΥΝΤΙΝΕΖΕ
16:00 .....ΚΙΕΒΟ – ΜΠΟΛΟΝΙΑ
16:00 .....ΣΑΜΠΝΤΟΡΙΑ – ΑΤΑΛΑΝΤΑ
21:45 .....ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ – ΛΑΤΣΙΟ novasports2
ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ / 31.01
16:30 .....ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗ – ΝΤΟΡΤΜΟΥΝΤ
18:30 .....ΛΕΒΕΡΚΟΥΖΕΝ – ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ .....LTV Sports2
ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ / 31.01
18:00 .....ΧΕΤΑΦΕ – ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ
18:00 .....ΤΕΝΕΡΙΦΗ – ΣΑΡΑΓΟΣΑ
18:00 .....ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΑΛΜΕΡΙΑ .....LTV Sports1
18:00 .....ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ – ΟΣΑΣΟΥΝΑ
18:00 .....ΧΕΡΕΘ – ΜΑΓΙΟΡΚΑ
20:00 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΜΑΛΑΓΑ .....ALFA
22:00 .....ΣΕΒΙΛΛΗ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ .....ALFA
ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ ΑΦΡΙΚΗΣ – ΤΕΛΙΚΟΣ / 31.01
18:00 .....ΓΚΑΝΑ - ΑΙΓΥΠΤΟΣ .....Eurosport

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 31.01
19:00 .....FREDERICK ΑΧΙΛΛΕΑΣ – NISSAN ΟΜΟΝΟΙΑ
ΕΛΛΑΔΑ – Α1 / 31.01
17:00 .....ΚΑΒΑΛΑ – ΜΑΡΟΥΣΙ
19:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΑΡΗΣ CytaVision2

EUROCHALLENGE / 02.02
19:00 .....PROTEAS ΕΚΑ ΑΕΛ – ΑΪΦΕΛ ΤΑΟΥΕΡΣ CytaVision1
21:30 .....ΣΑΛΟΝ – MADISONS ΑΠΟΕΛ
ΕΥΡΩΛΙΓΚΑ / 03.02
21:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΧΙΜΚΙ novasports1
04.02
21:45 .....ΜΑΡΟΥΣΙ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ novasports1
EUROCUP ΓΥΝΑΙΚΩΝ / 04.02
21:30 .....ΜΟΝΠΕΛΙΕ – K.V.IMPERIAL ΑΕΛ

ΤΕΝΙΣ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΝΟ ΟΠΕΝ – ΤΕΛΙΚΟΣ / 31.01
10:30 .....ΜΑΡΕΪ – ΦΕΝΤΕΡΕΡ PIK2

Αλαζονεία και αποδυτήρια «έφαγαν» τον Φον Χέεζεν

Θεωρούσε πως ήταν υπόλογος μόνο στον Χάινριχ Σέλερ της Columbia, αγνοώντας προκλητικά τα στελέχη της εταιρείας. Σε οριακό σημείο οι σχέσεις του με τους παίκτες

Του **ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ**

Για άλλη μια φορά η ήττα από την ΑΕΛ προκάλεσε τριγμούς στο οικοδόμημα του Απόλλωνα, καθώς οι έντονες συζητήσεις, οι κατηγορίες ένθεν και ένθεν, όπως και η διαδικασία αναζήτησης ευθυνών, συνέθεσαν την καθημερινότητα των τελευταίων επτά ημερών στο κυανόλευκο στρατόπεδο. Τα βέλη της κριτικής επικεντρώθηκαν στον Τόμας Φον Χέεζεν, που τελικά αποτελεί κεφάλαιο στο βιβλίο ιστορίας της ομάδας, αφού στη ζυγαριά των αποφάσεων υπερτέρησαν οι λόγοι που

Η Columbia έκλεισε την κάνουλα, αλλά αυτό δεν απέτρεψε τους παράγοντες από το να αναλάβουν το κόστος του πανάκριβου διαζυγίου

καθιστούσαν τον Γερμανό ανεπιθύμητο στην οικογένεια του Απόλλωνα.

Στο «προπονητικό μητρώο» του 48χρονου προπονητή αναγραφόταν από καιρό η αδυναμία να κερδίσει μεγάλα παιχνίδια. Μετά το λεμεσιανό ντέρμπι, οι κατήγοροι του Τόμας Φον Χέεζεν προσέθεσαν στο κατηγορητήριο την αδυναμία του να ελέγξει τα αποδυτήρια, αφού οι σχέσεις του με κάποιους από τους ποδοσφαιριστές έφτασαν σε οριακό σημείο. Ανάμεσα σ' όλα αυτά, κατά τη διάρκεια της περασμένης βδομάδας φάνηκε ξεκάθαρα πως αρκετά από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επιθυμούσαν διακαώς τη λύση της συνεργασίας με τον Γερμανό, η αλαζονική στάση του οποίου τον έκανε αντιπαθή στους ανθρώπους που κινούν τα νήματα στην ποδοσφαιρική εταιρεία. Μετά από αρκετές συνεδριάσεις και πολύωρες συζητήσεις, οι παράγοντες ξεπέρασαν τον σκόπελο της αποζημίωσης του Γερμανού, αποφασίζοντας το βράδυ της Πέμπτης να του ανοίξουν την πόρτα εξόδου, μετά από ενάμιση χρόνο συνεργασίας.

Με δεδομένη την επιθυμία αρκετών από τα μέλη της διοίκησης να διακόψουν τη συνεργασία με τον Φον Χέεζεν, έτσι όπως αυτή εκφράστηκε μέσα από τις δημόσιες τοποθετήσεις τους –κανείς δεν στήριξε τον τεχνικό στους ψιθύρους που τον έφεραν να αποτελεί παρελθόν από την ομάδα–, το εμπόδιο για την έκδοση του διαζυγίου ήταν η μεγάλη οικονομική αποζημίωση που θα έπρεπε να καταβληθεί στον απολυθέντα. Νοουμένου ότι η Columbia (βασικός χρηματοδότης της «Απόλλων Ποδόσφαιρο ΛΤΔ») έκλεισε την κάνουλα με τα χρήματα, το κόστος αποζημίωσης δύσκολα μπορούσε κανείς να το επωμιστεί, με δεδομένες τις υψηλές οικονομικές απολαβές που προνοούσε το ισχύον συμβόλαιο, διάρκειας μέχρι το καλοκαίρι του 2011. Η έντονη επιθυμία των διοικούντων να στείλουν τον πρώην προπονητή πίσω στην πατρίδα του, έγινε αιτία να υπερπηδηθεί το εμπόδιο – δεν έχει γίνει γνωστό πώς – του υψηλού κόστους της οικονομικής αποζημίωσης.

Η αλαζονεία και η υπεροψία που έδειχνε κατά καιρούς ο Γερμανός έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην τελική απόφαση των διοικούντων. Αρκετές ήταν οι φορές που ο πρώην προπονητής του Απόλλωνα αντιμετώπιζε υπεροπτικά ακόμη και υψηλόβαθμα στελέχη της εταιρείας. Ο πρώην πια προπονητής των Λεμεσιανών θεωρούσε ότι ήταν υπόλογος μόνο στον ιδιοκτήτη της Columbia, Χάινριχ Σέλερ, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει αλαζονικά τους άμεσα εμπλεκόμενους στα διοικητικά της ομάδας και του ποδοσφαιρικού τμήματος. Εκ των πραγμάτων, οι αδυναμίες που παρουσίασε ο Γερμανός κατά τη διάρκεια της παραμονής του στον πάγκο έγιναν η αιτία της πρόωρης αποδέσμευσής του.

«Μειονεκτούσε στα ντέρμπι»

Η ήττα από την ΑΕΛ στην πρώτη αγωνιστική της περασμένης σεζόν ήταν και ο λόγος που ο Τόμας Φον Χέεζεν βρέθηκε στον πάγκο των κυανόλευκων, καθ' ότι ο τότε τεχνικός Τόζα Σάμπουριτς πλήρωσε την κακή εμφάνιση στο ντέρμπι. Έκτοτε οι κυανόλευκοι υπό την καθοδήγηση του Φον Χέεζεν κατάφεραν να κερδίσουν μόνο ένα ντέρμπι από τα 16 ματς που έδωσαν απέναντι στις μεγάλες ομάδες του νησιού. «Μας προβλημάτιζε που η ομάδα δεν κέρδιζε τους μεγάλους αγώνες. Δυστυχώς, ο απολογισμός του πρώην προπονητή μας δεν ήταν θετικός και αυτό σίγουρα συγκαταλέγεται στα μειονεκτήματά του», ανέφερε στην «Κ» στέλεχος της διοίκησης. Η στατιστική του πρώην τεχνικού της Νυρεμβέργης όσον αφορά στα ντέρμπι είναι επιεικώς τραγική, καθώς οι οπαδοί του Απόλλωνα έφυγαν περήφανοι από το γήπεδο μόνο σε έναν αγώνα κυπέλλου με αντίπαλο την Ανόρθωση, τρεις φορές συμβιβάστηκαν με την ισοπαλία, ενώ δώδεκα φορές αποχώρησαν με σκυμμένο το κεφάλι.

Το επεισόδιο με τον Γκαστόν Σανγκόι

«Οι ποδοσφαιριστές μας πρέπει να καταλάβουν ότι δεν είναι αστέρια, αλλά μικρές πέτρες, μέχρι να αποδείξουν το αντίθετο στο γήπεδο», δήλωσε ο προπονητής λίγο μετά την ήττα από την ΑΕΛ, αφήνοντας υπονοούμενα για κάποιους από τους πρώην παίκτες του. Με βάση την εικόνα του αγώνα, οι αιχμές του δεν αποκλείεται να σχετίζονται με το μεγάλο αστέρι της ομάδας, Γκαστόν Σανγκόι. Ο 25χρονος επιθετικός έδειξε για άλλη μια φορά τον οξύθυμο χαρακτήρα του, κυρίως στη φάση που πήρε αδικαιολόγητα κίτρινη κάρτα, η οποία του στέρησε τη συμμετοχή στο χθεσινό ντέρμπι με την Ομόνοια.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι η κόντρα μεταξύ του πρώην προπονητή και του Αργεντινού ξεκίνησε πριν τη σέντρα του ντέρμπι με την ΑΕΛ και συγκεκριμένα στην προτελευταία προπόνηση, που διεξήχθη την Παρασκευή. Με βάση το τι έχει διαρρεύσει, προπονητής και παίκτης ήρθαν σε ρήξη όταν ο τελευταίος υπέπεσε σε πειθαρχικό παράπτωμα. Οι δύο άντρες είχαν έναν λεκτικό διαπληκτισμό που ανάγκασε τον τεχνικό ηγέτη να στείλει τον Αργεντινό πρόωρα για μπάνιο. Το παράδοξο στην όλη ιστορία είναι που ο Γερμανός ξέχασε σύντομα το περιστατικό, συγκαταλέγοντας τον Αργεντινό στο αρχικό σχήμα, κάτι που τελικά δεν τον δικαίωσε, με βάση τη συμπεριφορά του παίκτη στον αγώνα με την ΑΕΛ.

Φον Χέεζεν και Σανγκόι ήρθαν σε ρήξη όταν ο τελευταίος υπέπεσε σε πειθαρχικό παράπτωμα.

SAVVIDES PHOTO

Σύμφωνα με πληροφορίες, το συμβόλαιο του Γερμανού, διάρκειας μέχρι τον Ιούνιο του 2011, προνοούσε μηνιαία αποζημίωση ύψους 40.000 ευρώ.

SAVVIDES PHOTO

Το γκολ με το οποίο ο Πάουλο Ζόρζε έδωσε το φιλί της ζωής στον ΑΠΟΕΛ την περασμένη Τετάρτη στις καθυστερήσεις του αγώνα.

Κάν' το όπως στο Κύπελλο

Το ΑΠΟΕΛ παέι σήμερα στο Δασάκι με οδηγό την ανατροπή της περασμένης Τετάρτης

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Η ανατροπή του σκορ του πρώτου αγώνα και η πρόκριση στα προημιτελικά του Κυπέλλου Coca Cola δεν ξεγελούν κανέναν στον ΑΠΟΕΛ, ως προς τον βαθμό δυσκολίας του σημερινού αγώνα με τον Εθνικό στο Δασάκι (5:00 μ.μ., LTV). Εξάλλου, όσο μεγάλο κι αν μοιάζει το 4-0 της Τετάρτης, η αλήθεια είναι ότι οι γαλαζοκίτρινοι έσωσαν την παρτίδα στο τρίτο λεπτό των καθυστερήσεων. Ο Γιοβάνοβιτς δήλωσε ήδη ότι σήμερα περιμένει πιο δύσκολο παιχνίδι. Ο Εθνικός θα παρουσιαστεί ενισχυμένος και με περισσότερες επιλογές (Μρντάκοβιτς, Στεπάνοβιτς και Γκεοργκιέφσκι), ενώ η βαθμολογική του θέση κάνει επιτακτική την ανάγκη για βαθμούς. Απ' την άλλη, η ομάδα της Λευκωσίας δεν έχει άλλη επιλογή από την νίκη – όπως σε κάθε αγώνα άλλωστε – από τη στιγμή που θέλει να παραμείνει στην κορυφή της βαθμολογίας, διατηρώντας ή και αυξάνοντας τη διαφορά.

Στον αγώνα κυπέλλου ο Γιοβάνοβιτς άφησε εκτός τους Χαραλαμπίδη, Μιχαήλ και Κοσόφσκι. Ο Πολωνός αντιμετώπισε πρόβλημα στο γόνατο,

Εκτός αποστολής έμεινε ο τραυματίας Μαρίνος Σατσιάς

όμως, αν νιώθει καλύτερα σήμερα, μάλλον θα είναι στην αρχική ενδεκάδα. Σχετικά με τα δημοσιεύματα που αφορούν στο φημολογούμενο ενδιαφέρον άλλων ομάδων για τον Πολωνό, από πλευράς ΑΠΟΕΛ τονίζεται πως δεν έχουν ενώπιόν τους καμία πρόταση και ότι ο Κοσόφσκι θα είναι ποδοσφαιριστής του συλλόγου μέχρι το τέλος της περιόδου. Η ανανέωση ή όχι του συμβολαίου του θα εξαρτηθεί και από την παρουσία του ποδοσφαιριστή στη συνέχεια. Πάντως, στους τελευταίους αγώνες ο Κοσόφσκι είναι από τους πολυτιμότερους ποδοσφαιριστές της ομάδας.

Πρόβλημα από τον αγώνα Κυπέλλου αποκόμισε ο Μαρίνος Σατσιάς, ο οποίος έμεινε εκτός αποστολής για τον σημερινό αγώνα. Στην ενδεκάδα μάλλον επιστρέφει ο Χρύσης Μιχαήλ, ενώ θέση στο αρχικό σχήμα διεκδικούν οι Χαραλαμπίδης και Παυλίστα. Ο ΑΠΟΕΛ θα έχει στο πλευρό του τρεις χιλιάδες οπαδούς του, οι οποίοι θα καθίσουν και στις δύο κερκίδες, την ανατολική και τη νότια, μετά τα γεγονότα της Τετάρτης. Με επιστολή στην ΚΟΠ και στον ΚΟΑ, ο ΑΠΟΕΛ ζήτησε τη διεξαγωγή έρευνας για την πτώση του κιγκλιδώματος, αλλά και για το γιατί δεν άνοιξε έγκαιρα η νότια κερκίδα. Μάλιστα, ζητά την απόδοση ευθυνών για το συμβάν που θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερης κλίμακας. Ο Εθνικός διαβεβαιώνει πως σήμερα το γήπεδο θα είναι έτοιμο.

Ο αγώνας με τον Εθνικό είναι ο πιο δύσκολος για τον ΑΠΟΕΛ, πριν από τα μαζεμένα ντέρμπι από την 23η αγωνιστική κι έπειτα. Στόχος είναι ένα σερί από επιτυχίες μέχρι τα ντέρμπι, με τον Γιοβάνοβιτς και τους ποδοσφαιριστές του να αναγνωρίζουν ότι στον σημερινό αγώνα θα χρειαστεί μεγάλη προσπάθεια και συγκέντρωση προς επίτευξη του στόχου. Η πρόκριση στο Κύπελλο προσθέτει αγώνες στα πόδια των παικτών, αφού την ερχόμενη Τετάρτη ο ΑΠΟΕΛ φιλοξενεί τον Ερμή. Ωστόσο, είναι φανερό πως οι πολλοί αγώνες δεν προβληματίζουν, αντίθετα δίνουν κίνητρο στην ομάδα, ώστε να διεκδικήσει όλους τους στόχους μέχρι το τέλος.

Κακοτεχνία στο Δασάκι

Οι φωτογραφίες προδίδουν κακοτεχνία, ενώ η Αστυνομία των Βάσεων μιλά για διάβρωση

Κορώνα γράμματα φαίνεται πως παίζουν οι αρμόδιοι (;) την ασφάλεια περίπου δύο χιλιάδων φιλάθλων που θα βρεθούν το απόγευμα στην ανατολική κερκίδα του γηπέδου του Εθνικού. Σύμφωνα με τα δεδομένα που ίσχυαν μέχρι το απόγευμα της Παρασκευής, επρόκειτο η βλάβη να επιδιορθωθεί και ο αγώνας να γίνει κανονικά (σε διαφορετική περίπτωση, ο Εθνικός μάλλον χάνει τον αγώνα στα χαρτιά, αφού είναι υπεύθυνος για την κατάσταση του γηπέδου). Επιτροπή της ΚΟΠ, με πρόεδρο τον Γιώργο Κούμα (τυγχάνει να είναι και εκπρόσωπος του Εθνικού στην ομοσπονδία), θα ήλεγχε χθες τα διορθωτικά έργα που εκτελούσαν οι υπεύθυνοι, κατόπιν υποδείξεων του αρχιτέκτονα. Κατά πόσον οι κακοτεχνίες μπορούν να ελεγχθούν σε όλη τους την έκταση και να αντιμετωπιστούν σε 48 ώρες είναι κάτι που ξέρουν μόνο οι αρμόδιοι.

Οι φωτογραφίες δείχνουν ξεκάθαρα πως το μπετόν υποχώρησε, αφού το κάγκελο δεν έσπασε, αλλά «έφυγε» ολόκληρο, κάτι που προδίδει πως δεν ήταν κατάλληλα τοποθετημένο (θα έπρεπε να είχε τοποθετηθεί πιο βαθιά, όχι να βιδωθεί). ανεπίσημα η Αστυνομία των Βάσεων μιλάει για διάβρωση που συνέτεινε στο ατύχημα, όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε. Κατά τον Εθνικό, το κιγκλίδωμα υποχώρησε σε μήκος 20 μέτρων, όταν το έσπρωξαν 100-150 άτομα, ενώ επιβεβαιώνεται εμμέσως πως το κάγκελο δεν τοποθετήθηκε για να συγκρατεί τον κόσμο, αλλά «για να ακουμπάς και να μην πέσεις», όπως λέχθηκε.

Οι 50 οπαδοί του Εθνικού

Παράγοντες του ΑΠΟΕΛ που έσπευσαν στη σκηνή υποστηρίζουν πως πίσω απ' το κιγκλίδωμα ήταν τρεις σειρές στριμωγμένων οπαδών, καθώς η εξέδρα φιλοξένησε υπεράριθμους θεατές. Υπάρχουν υπόνοιες πως εκδόθηκαν περισσότερα εισιτήρια (περίπου 500), που έμειναν αδήλωτα στο κεντρικό σύστημα διαχείρισης εισιτηρίων, μέσω του οποίου ο ΚΟΑ γνωρίζει ακριβώς πόσα εισιτήρια διατέθηκαν. Με το… μάτι, η ανατολική ήταν ασφυκτικά γεμάτη, αφού είχαν καλυφθεί οι έξοδοι διαφυγής και οι διάδρομοι, όπως επιβεβαιώνει άνθρωπος της ΚΟΠ, με ευρωπαϊκή πείρα στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Σύμφωνα με τον Εθνικό, για την ανατολική εκδόθηκαν 2.236 εισιτήρια, εκ των οποίων έμειναν αδιάθετα 70 παιδικά, ενώ άλλα 54 πωλήθηκαν για τη νότια εξέδρα (άνοιξε στο ημίχρονο, κατά τον ΑΠΟΕΛ, για να μην υπάρχει κόσμος πίσω από τον τερματοφύλακα του Εθνικού, στο α΄ ημίχρονο). Επισήμως ενημερωθήκαμε πως στο ματς διατέθηκαν 2.273 εισιτήρια, δηλαδή οι οπαδοί του Εθνικού που πλήρωσαν εισιτήριο ήταν μόνο 53 (δεν υπολογίζονται διαρκείας, προσκλήσεις και οι ένοικοι των boxes).

SAVVIDES PHOTO

Δεν λύγισαν ούτε έσπασαν τα κάγκελα ή οι βίδες, αλλά υποχώρησε το μπετόν, παρασύροντας το κιγκλίδωμα.

Απορίας άξιο πώς μια τόσο σοβαρή κακοτεχνία επρόκειτο να επιδιορθωθεί (;) μέχρι χθες

Καταθέτουν αγωγές

Επτά τραυματίες ήταν ο απολογισμός. Ένας υπέστη κάκωση αυχένα και θα φοράει κολάρο για δυο βδομάδες. Υποβλήθηκε σε σειρά εξετάσεων και μελετάει το ενδεχόμενο να καταθέσει αγωγή κατά του Εθνικού. Το ίδιο πράττουν κι άλλοι οπαδοί του ΑΠΟΕΛ. Πάντως έχουν κι αυτοί ευθύνη. Πρέπει να καταλάβουν πως οφείλουν να κάθονται στις θέσεις τους, όχι στα κάγκελα. Πριν τρεις βδομάδες οπαδός των γαλαζοκίτρινων έπεσε στο κενό από τον τοίχο στο ΓΣΠ και έσπασε το πόδι του. Στάθηκε τυχερός, καθώς, πέφτοντας από το ίδιο ύψος ακριβώς, έχασε τη ζωή του ο Γκρεγκ Λαντάνι.

Οι λανθασμένες επιλογές του Μούσλιν

Ο Σέρβος χρεώνεται την ήττα στο τελευταίο ντέρμπι, όμως του αναγνωρίζεται η «συναρμολόγηση» της ομάδας

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Οι πολέμιοί του λατρεύουν να του καταλογίζουν ότι «κοιμάται στον πάγκο». Ο Αντώνης Δημητρίου τον θεωρεί ίσως τον καλύτερο προπονητή που έχει περάσει από τον πάγκο της Ανόρθωσης στη σύγχρονη ιστορία του συλλόγου, αν και η αλήθεια είναι πως ακόμα και ο πρόεδρος προβληματίστηκε με τόση κριτική που ασκήθηκε στον Σέρβο την επομένη του χαμένου ντέρμπι με την Ομόνοια. Η αλήθεια είναι πως ο Σλάβολιουμπ Μούσλιν κατάφερε να μετατρέψει το σκορποχώρι του Μίντεντορπ σε ομάδα που μέχρι και εννιά αγωνιστικές πριν το τέλος της κανονικής περιόδου απείχε έναν βαθμό από την κορυφή.

Άλλαξε άρδην την ψυχολογία και δυο μήνες μετά την έλευσή του η ομάδα όχι μόνο είχε ξεπεράσει το σοκ του αποκλεισμού από την Πέτροβατς, αλλά στεκόταν όρθια μέσα στο ΓΣΠ απέναντι στην Ομόνοια. Ο Μούσλιν αξιοποίησε τους Δέλλα, Οτσόκολιτς και Μπάκλεϊ, ενώ κατάφερε να κερδίζει χωρίς σχεδόν καμιά βοήθεια από τους Φερνάντες και Σόσιν. Αν εξαιρέσουμε την πρεμιέρα με τον Ερμή, απώλειες σε «εύκολα» παιχνίδια δεν υπήρξαν, χάρη στην αμυντική τακτική που εφάρμοσε καθ' όλη τη διάρκεια του α΄ γύρου, η οποία, παρά τα κενά και τη μουρμούρα για το κακό θέαμα, απέδωσε καρπούς. Πριν το ντέρμπι είχε «τρέξει» ένα σερί πέντε νικών, ενώ πιστώθηκε την ανακάλυψη του Μαρκ Φόδερινγκχαμ και τη μεταγραφή του Μπρούνο Σεϊρού.

Μπούμερανγκ οι μεταγραφές

Απ' ότι φαίνεται, οι πχηρές μεταγραφές του γύρισαν μπούμερανγκ. Επιμένοντας να αξιοποιήσει τους νεοαποκτηθέντες από τα πρώτα ματς, άλλαξε όλη την ομάδα, ξηλώνοντας τη μεσαία γραμμή και διαφοροποιώντας άρδην τον τρόπο επίθεσης (από απρόβλεπτος με Καφού-Οκκά έγινε στατικός με Μάντζιο-Σεϊρού). Όμως, ο Φόδερινγκχαμ… ξεχνούσε να μαρκάρει στο ντέρμπι, την ώρα που όλη η ομάδα προσπαθούσε – ανεπιτυχώς μάλιστα – να σημαδέψει τον Μάντζιο, ο οποίος άφησε εκτός τον Καφού, που πάντα σε τέτοια ματς έχει το κλειδί (το έδειξε όταν μπήκε στο β΄ ημίχρονο). Επιπλέον, ο Σεϊρού ήταν στατικός στα χαφ και το χειρότερο απ' όλα ήταν ότι έμεινε εκτός ο Λαμπάν, αφού προτιμήθηκε να μπει ως αλλαγή ο Μιγκέλ Πέδρο, που είναι φανερό πως δεν ήταν σε θέση να βοηθήσει.

Τρεις από τις τέσσερεις χειμερινές μεταγραφές είναι χαφ και ο κανόνας προστάζει πως αυτοί πρέπει να μπαίνουν στην ομάδα σταδιακά, ώστε να μαθαίνουν το παιχνίδι των υπολοίπων και να μην «κόβουν» τον ρυθμό. Επιπλέον, η Ανόρθωση παρασύρθηκε από τον ενθουσιασμό και ανέβηκε ψηλά, μόνο που αυτό άφησε κενά στην άμυνα, κάτι που συνέβη τόσο στο πρόσφατο παιχνίδι με την ΑΕΛ όσο και στον αγώνα του α΄ γύρου με τον Απόλλωνα. Δυστυχώς για τον Μούσλιν, όταν η «Κυρία» ανεβαίνει οργανωμένα, αφήνει υπερβολικά εκτεθειμένα τα νώτα της. Το χειρότερο για τον Σέρβο δεν είναι που ο Λεμονής (και μια βδομάδα νωρίτερα ο Ούχριν) το είχε πάρει μυρωδιά και περίμεναν να κτυπήσουν εκεί που πονάει, αλλά που δεν κατάφερε να αλλάξει κάτι μέσα στο παιχνίδι. Ο Σκοτσέζος άφηνε τον Σκοπελίτη να τρέχει για όλους στα χαφ, αλληλοκαλύψεις δεν έγιναν ποτέ και μοιραία η αμυντική τετράδα εκτέθηκε απέναντι στη γρήγορη τριπλέτα που έπαιζε πίσω από τον Μιχάλη Κωνσταντίνου. Η ευθύνη των Κωνσταντίνου και Δέλλα είναι πολύ μικρότερη από αυτήν που τους αποδόθηκε.

Ατομικά λάθη

Οι ευθύνες του προπονητή σταματούν εκεί που ξεκινάει η αγωνιστική απειθαρχία ή η ατυχία (π.χ. στο δοκάρι του Καφού ή στη φάση που ο Κασέκε έκοψε στη γραμμή). Για παράδειγμα, στο πρώτο γκολ της Ομόνοιας ο Ράμος προσπαθεί να ξεφορτωθεί γρήγορα την μπάλα και την κλέβει ο Κασέκε, ενώ στο δεύτερο γκολ τέσσερεις παίκτες του «τριφυλλιού» κάνουν πάρτι στην περιοχή του Μπεκιάι με δυο κυανόλευκους, όταν οι συμπαίκτες τους είναι στο κέντρο με τα χέρια στη μέση. Με εξαίρεση τα ντέρμπι του α΄ γύρου κόντρα σε ΑΕΛ και Ομόνοια, σ' όλα τ' άλλα μεγάλα ματς η ατομική ευθύνη είναι μεγάλη όσο και τα αμυντικά κενά (ας θυμηθούμε πως και με τον ΑΠΟΕΛ η ομάδα «κρεμάστηκε» από ατομικά λάθη). Επομένως, δεν είχε και τόσο άδικο ο Σέρβος που έριξε μέρος της ευθύνης σε «πλίθια λάθη» – όπως τα χαρακτήρισε. Το ζήτημα είναι πόσο σύντομα θα τα εξαλείψει και κυρίως σε ποια θέση θα είναι η Ανόρθωση, όταν τα καταφέρει.

- **Άλλαξε** την ψυχολογία στ' αποδυτήρια.
- **Έκανε** ομάδα το σκορποχώρι του Μίντεντορπ.
- **Αξιοποίησε** παίκτες που θεωρούνταν τελειωμένοι.
- **Ελαχιστοποίησε** τις απώλειες κόντρα σε μικρομεσαίες ομάδες.
- **Έφερε** τον Σεϊρού και τον Φόδερινγκχαμ.

- **Δεν έχει** εναλλακτικό πλάνο.
- **Επιμένει** σε επιθετική τακτική που δεν του βγαίνει.
- **Δεν βοηθάει** την ομάδα από τον πάγκο.
- **Επιμένει** σε παίκτες που ήρθαν τον Γενάρη.
- **Αφήνει** εκτεθειμένη την αμυντική τετράδα στα ντέρμπι.

Ήθελε να αξιοποιήσει από την αρχή τις χειμερινές μεταγραφές, «ξηλώνοντας την ομάδα, ειδικά τη μεσαία γραμμή

SAVVIDES PHOTO

Δεν είναι μόνο οι ευθύνες του Σλάβο Μούσλιν που άφησαν εκτεθειμένη την Ανόρθωση, αλλά και η αγωνιστική απειθαρχία και τα ατομικά λάθη.

Νίκη για να τον «πιάσει»

Πέρα από τη βαθμολογική σημασία του απογευματινού (18:00 LTV Sports1) αγώνα, η παρουσία και μόνο του ΑΠΟΠ/Κινύρα στη Λεμεσό ξυπνάει μνήμες από το πρόσφατο «μαύρο» παρελθόν. Ο σημερινός αντίπαλος της ΑΕΛ ήταν η αιτία που το όνειρο του κάθε Αελίστα, η κατάκτηση ενός τίτλου δηλαδή, μετατράπηκε στον εφιάλτη της 16ης του περασμένου Μαΐου, στον τελευταίο τελικό Κυπέλλου Coca Cola. Μπορεί οι οπαδοί της λεμεσιανής ομάδας να επιθυμούν διακαώς τη νίκη στο παιχνίδι του Τσιρείου, ωστόσο ο Ντούσαν Ούχριν γνωρίζει πολύ καλά τη δυσκολία του αγώνα, καθώς το συγκρότημα της Πέγειας αποτελεί ένα από τα πιο αξιόλογα σύνολα του φετινού πρωταθλήματος.

Αν η ΑΕΛ κερδίσει τον ΑΠΟΠ/Κινύρα (18:00 LTV Sports1), τον πλησιάζει στον έναν βαθμό

Το ντέρμπι της προηγούμενης Κυριακής με αντίπαλο τον Απόλλωνα αποτελεί πια μια ωραία ανάμνηση για τον κόσμο της ομάδας, που εξακολουθεί να πιστεύει ότι είναι εφικτό το πλασάρισμα στο πρώτο γκρουπ. Για να γίνει κατορθωτό ένα τέτοιο επίτευγμα, θα πρέπει σήμερα οι γαλαζοκίτρινοι να κατακτήσουν το τρίποντο, που θα τους φέρει μόλις έναν βαθμό πίσω από τον ΑΠΟΠ/Κινύρα.

Ο Ντούσαν Ούχριν δεν υπολογίζει στους Έλιο Ρόκε, Βλάτκο Γκροζσντανόσκι, Σερζάο και Πέδρο Τοράο, που βρίσκονται στη λίστα των τραυματιών, ενώ ο Χαμάντ Ντικουμάνα συμπλήρωσε τέσσερεις κίτρινες κάρτες και δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής. Στην αποστολή επιστρέφουν ο Ρούι Τζούνιορ, που εξέτισε την ποινή του στον αγώνα με τον Απόλλωνα, όπως επίσης και ο Αντρέ Ρούγκα, ο οποίος ξεπέρασε το πρόβλημα τραυματισμού που τον άφησε εκτός αγώνων για περίπου τρεις εβδομάδες.

Με βάση όσα έδειξε μέχρι τώρα ο Τσέχος προπονητής, η ομάδα θα παίξει με τον Τσοντοφάλσκι κάτω από τα δοκάρια, τους Ουόν και Ρούι Τζούνιορ στο δεξί και το αριστερό άκρο της άμυνας αντίστοιχα, με κεντρικό αμυντικό δίδυμο τους Κακογιάννη και Ντόσα Τζούνιορ. Φερνάντες και Κερκέζ θα βρίσκονται στον άξονα της μεσαίας γραμμής, ενώ αριστερά θα κινείται ο Κλέιτον και δεξιά ο Βάργκας. Στην επίθεση θα αγωνιστούν ο Φρέντι ντος Σάντος με τον Σίλβιο «Πούλπο» Γκονζάλες.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ

SAVVIDES PHOTO

Με κεκτημένη ταχύτητα από τα δυο γκολ στο ντέρμπι έρχεται ο Φρέντι.

Η τελευταία ευκαιρία του Πάουλο

Με τη φανέλα του ΑΠΟΠ/Κινύρα θέλει να δώσει απαντήσεις

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Για τον αγώνα του ερχόμενου Σαββάτου (06/02 18:00) απέναντι στην Ομόνοια ζει και αναπνέει ο Πάουλο Κόστα, που στις αρχές της βδομάδας υπέγραψε συμβόλαιο διάρκειας πέντε μηνών, με συνολικές απολαβές περίπου 45.000 ευρώ, συν έπαυλη και πολυτελές αυτοκίνητο (επισήμως δηλώνεται πως η αποζημίωση είναι στα μισά χρήματα, ενώ και ο ίδιος πληρώνει για την έπαυλη). Η ομάδα της Πέγειας διατηρεί μονομερές δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα ένα χρόνο, το οποίο αν ενεργοποιηθεί θα αυξήσει σημαντικά τη μηνιαία αποζημίωση του 30χρονου επιτελικού χαφ. Σύμφωνα με το περιβάλλον του ποδοσφαιριστή, ο Πάουλο έχει φυλαγμένες απαντήσεις γι' αυτούς που του στέρησαν μια καριέρα με το τριφύλλι στο στήθος, ενώ φέρεται να είναι μετανιωμένος και αποφασισμένος να αποτελέσει υπόδειγμα επαγγελματία, ώστε να σβήσει τη ρετσινιά του «κακού παιδιού» που κουβαλάει απ' το προηγούμενο πέρασμα από το νησί.

Για το τελευταίο έχουν πεισθεί και οι παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα, καθώς πιστεύουν πως το κλίμα στην ομάδα αλλά και η πρεμία της περιοχής θα τον βοηθήσουν να συγκεντρωθεί στις προπονήσεις, συμβάλλοντας αποφασιστικά στην προσπάθεια υπεράσπισης του τίτλου της κυπελλούχου, αλλά και του πλασαρίσματος στην τετράδα. Ο Πάουλο Κόστα έχει αντιληφθεί πως η μεταγραφή στον Λεβαδειακό ήταν η χειρότερη επιλογή που μπορούσε να κάνει το περασμένο καλοκαίρι. Στη Λιβαδειά έκατσε έξι μήνες, αντιμετωπίζοντας σοβαρά προβλήματα (ακόμα και διαβίωσης), με αποτέλεσμα να παίξει μόνο σε δέκα ματς, σε πέντε από τα οποία μπήκε ως αλλαγή.

Περίπου 45.000 ευρώ θα είναι η αποζημίωση για πέντε μήνες, συν έπαυλη και αυτοκίνητο

Γκράμπιτς αντί του Ζίνκο

Για το σημερινό παιχνίδι με την ΑΕΛ ο Πάουλο δεν υπολογίζεται, σε αντίθεση με τους Σφακιανάκη, Μάσεκ και Γιουρεβίτσιους. Ο τελευταίος αποκτήθηκε αυτή τη βδομάδα, είναι τερματοφύλακας 21 χρόνων και δεν αποκλείεται στο σύντομο μέλλον να πάρει ακόμα και φανέλα βασικού. Τιμωρημένος είναι ο Λούκα Ζίνκο και τη θέση του στα χαφ θα πάρει, μάλλον, ο Ντέγιαν Γκράμπιτς. Το απόγευμα στο Τσίρειο, στο τέρμα θα είναι ο Μπάρντι, έχοντας μπροστά του τους Σφακιανάκη, Γαλάνη και Γκριμαλντί, με τους Σαμάρα και Βιτάλι στις πτέρυγες. Δίδυμο αμυντικών χαφ αποτελούμενο από τους Γκράμπιτς και Ρέτσα (ο Μάρκες είναι ακόμα τραυματίας) αναμένεται να παρατάξει ο Γιώργος Πολυβίου, με τους Λιρί και Σεμέδο στα άκρα, να δίνουν στηρίγματα στον Σεμπαστιάν Γκονζάλες.

ΑΠΕ

Μετάνιωσε για την επιλογή του Λεβαδειακού ο Πάουλο Κόστα και βλέπει τον ΑΠΟΠ/Κινύρα ως ευκαιρία να δώσει απαντήσεις.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΔΟΞΑ

Τσουνάμι τραυματισμών

Με την τύχη τους τα έχουν στη Δόξα μετά το τσουνάμι τραυματισμών σε αρκετούς πρωτοκλασάτους ποδοσφαιριστές της ομάδας. Μετά τον Γκαμπριέλ Λίμα που υπέστη θλάση στον δικέφαλο στο ματς με τον ΑΠΟΕΛ (αναμένεται να επιστρέψει στα τέλη Φεβρουαρίου), εκτός πλάνων του Πάμπου Χριστοδούλου για το σημερινό (17:00) ματς με την ΑΠΕΠ στο Μακάρειο είναι και οι Τζιλβάν (μυϊκό πρόβλημα) και Μαλά (υπέστη ρήξη τένοντα σε προπόνηση την περασμένη εβδομάδα και χάνει τη σεζόν), ενώ εξαιρετικά αμφίβολοι είναι οι Σααβέδρα, Νίκος Νικολάου και Ενρίκε. Τουλάχιστον ο Κύπριος προπονητής έχει και κάποια θετικά στα χέρια του. Επιστρέφει ο Ρομά μετά την τιμωρία τεσσάρων αγωνιστικών από το ματς με την ΑΕΛ, καθώς και ο Μαργκάσα που εξέτισε την ποινή του στην αναμέτρηση με τον Εθνικό.

ΑΠΕΠ

Όπλο η καλή ψυχολογία

Μπορεί η ομάδα να μένει κολλημένη κοντά στον πάτο της βαθμολογίας – με 13 βαθμούς είναι στην προτελευταία θέση – όμως έχουν να λένε πως η ψυχολογία στα αποδυτήρια είναι σε εξαιρετική κατάσταση, με τους παίκτες να έχουν πολύ καλές σχέσεις μεταξύ τους. Μάλιστα, εκφράζεται η πίστη πως θα καταφέρουν να ανατρέψουν τα δυσμενή δεδομένα και να φτάσουν τελικά στην παραμονή στην κατηγορία, μέσα από τη διαδικασία του γ΄ γκρουπ.
Στην ΑΠΕΠ αντιμετωπίζουν το κάθε ματς μέχρι το φινάλε σαν τελικό κυπέλλου. Ειδικά όμως το σημερινό παιχνίδι (17:00) με τη Δόξα στο Μακάρειο λαμβάνει τεράστια σημασία για την εξέλιξη της χρονιάς. Ο Στιβ Κωνσταντινίδης ίσως έχει στα πλάνα του για το σημερινό ματς και το νέο απόκτημα, τον επιθετικό Χαράλαμπο Πιττάκα, ο οποίος μεταπήδησε στα «περιστέρια» από την Αλκή.

ΕΝΩΣΗ

Το βλέμμα στο καλοκαίρι

Τη σεζόν 2010-11 σκέφτονται ήδη στην Ένωση. Μπορεί με τους 20 βαθμούς να μην έχει διασφαλιστεί η παραμονή στην κατηγορία, αν και με τα σημερινά δεδομένα φαντάζει εξαιρετικά δύσκολο να κινδυνέψει η ομάδα, εντούτοις στους βυσσινί ήδη κοιτάζουν την επόμενη μέρα. Πρώτο βήμα ήταν η ανανέωση της συνεργασίας με τον προπονητή Τσέντομιρ Γιανέσκι. Το συμβόλαιο του Σκοπιανού προπονητή έληγε το καλοκαίρι και ήδη έγιναν οι ενέργειες για να ανανεωθεί για ακόμη ένα χρόνο. Ο ίδιος απολαμβάνει την παραμονή του στο Παραλίμνι και εμφανίζεται με πολύ αισιοδοξία σχετικά με το μέλλον της ομάδας.
Παράλληλα γίνονται κινήσεις να διατηρηθεί ο κορμός της ομάδας και με 4-5 προσθήκες το καλοκαίρι η ΕΝΠ να είναι σε θέση να κρατηθεί άνετα – τουλάχιστον – στο β΄ γκρουπ.
Σε μια άλλη εξέλιξη, όπως δήλωσε στην «Κ» ο πρόεδρος Αδάμος Λοΐζου, το όνειρο για ανέγερση ποδοσφαιρικού γηπέδου στον χώρο όπου βρίσκεται το παλιό στάδιο της Ένωσης παραμένει ζωντανό, παρά τις τελευταίες εξελίξεις που έκαναν λόγο για αναδιαμόρφωση του «Τάσος Μάρκου». Το θέμα βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης, ενώ σημαντικός προβληματισμός υπάρχει σε σχέση με τη χρηματοδότηση του έργου.

ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Το μάννα από το Ισραήλ

Μάννα εξ ουρανού από... το Ισραήλ θεωρείται η πρόταση που ήρθε από ομάδα της γειτονικής χώρας για απόκτηση του Ρούι Λίμα. Η ομάδα της Αμμοχώστου γλυτώνει τις 60 χιλιάδες ευρώ που οφείλει στον παίκτη για τα δεδουλευμένα του, ενώ θα λάβει και επιπλέον χρήματα για τη μετακίνηση.
Το (σημαντικό) κενό του Λίμα στο έμψυχο δυναμικό της Νέας Σαλαμίνας θα καλύψει ο Ντέγκο Μπαρούκ, ο οποίος στις πρώτες του εμφανίσεις με τους ερυθρόλευκους έδειξε εξαιρετικά στοιχεία.
Το αυριανό παιχνίδι με την Ένωση (19:00) στο «Αμμόχωστος» θα δείξει αν η ομάδα θα είναι σε θέση να διεκδικήσει παραμονή στην α΄ κατηγορία. Στην ομάδα δεν λένε να ρίξουν λευκή πετσέτα, αλλά περιμένουν την κατάληξη του αγώνα με τους βυσσινί για να αποφασίσουν τα περαιτέρω βήματα.
Ό,τι και να γίνει αύριο, υπάρχει πρόθεση να ανανεωθεί το συμβόλαιο του Νιρ Κλίνγκερ. Από τον Ισραηλινό εξαρτάται αν είναι διατεθειμένος να κοουτσάρει στη β΄ κατηγορία.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ
miltiadouse@kathimerini.com.cy

1999-2000

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	Ανόρθωση	65	17
2η	Ομόνοια	59	15
3η	ΑΠΟΕΛ	46	8
5η	Απόλλωνας	42	9
6η	ΑΕΛ	42	7

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2000-2001

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	Ομόνοια	57	14
3η	ΑΕΛ	52	16
4η	Ανόρθωση	51	8
5η	ΑΠΟΕΛ	44	7
6η	Απόλλωνας	44	9

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2001-2002

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	ΑΠΟΕΛ	59	11
2η	Ανόρθωση	58	14
3η	ΑΕΛ	54	15
4η	Ομόνοια	53	13
9η	Απόλλωνας	36	2

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2002-2003

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	Ομόνοια	60	14
2η	Ανόρθωση	59	18
3η	ΑΠΟΕΛ	55	14
5η	ΑΕΛ	39	6
11η	Απόλλωνας	31	3

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2003-2004

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	ΑΠΟΕΛ	65	17
2η	Ομόνοια	62	15
3η	Απόλλωνας	49	9
4η	ΑΕΛ	49	12
5η	Ανόρθωση	48	5

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2004-2005

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	Ανόρθωση	62	16
2η	ΑΠΟΕΛ	58	13
3η	Ομόνοια	47	9
7η	Απόλλωνας	35	5
10η	ΑΕΛ	31	8

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2005-2006

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	Απόλλωνας	64	14
2η	Ομόνοια	63	12
3η	ΑΠΟΕΛ	62	13
4η	Ανόρθωση	53	9
7η	ΑΕΛ	35	4

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2006-2007

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	ΑΠΟΕΛ	64	17
2η	Ομόνοια	57	19
3η	Ανόρθωση	53	11
6η	Απόλλωνας	35	5
10η	ΑΕΛ	30	4

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)

2007-2008

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	Ανόρθωση	64+8*	18
2η	ΑΠΟΕΛ	53+8*	13
3η	Ομόνοια	48+4*	10
5η	Απόλλωνας	39	8
11η	ΑΕΛ	27	3

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)
*Βαθμοί στα πλέι οφ.

2008-2009

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	ΑΠΟΕΛ	69+13*	24
2η	Ομόνοια	64+12*	18
3η	Ανόρθωση	62+5*	12
4η	ΑΕΛ	43+1*	6
5η	Απόλλωνας	43	0

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)
*Βαθμοί στα πλέι οφ.

2009-2010

Θέση	Ομάδα	Β/Σ	Β/Ν
1η	ΑΠΟΕΛ	43	8 (4)
2η	Ομόνοια	40	11(5)
3η	Ανόρθωση	39	8 (6)
4η	Απόλλωνας	38	3 (5)
6η	ΑΕΛ	29	7 (6)

Β/Σ = Βαθμοί (σύνολο), Β/Ν = Βαθμοί (ντέρμπι)
Σε παρένθεση τα φετινά ντέρμπι. Δεν υπολογίζεται το χθεσινό Ομόνοια - Απόλλωνας.

1999-2009 - ΣΥΝΟΛΟ

Ομάδα	Βαθμοί
Ομόνοια	139
ΑΠΟΕΛ	137
Ανόρθωση	128
ΑΕΛ	81
Απόλλωνας	64

Δεν περιλαμβάνονται οι φετινοί αγώνες

Τα ντέρμπι δεν δίνουν (πάντα) τίτλο

Μόνο έξι φορές την τελευταία δεκαετία το πρωτάθλημα πήρε η ομάδα που είχε τους περισσότερους βαθμούς στα μεγάλα παιχνίδια

ΤΟΥ ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Λαμβάνοντας ως δεδομένο πως ντέρμπι ορίζεται «αγώνας μεταξύ ομάδων που διαθέτουν σημαντική μάζα φιλάθλων, ανεξαρτήτως βαθμολογικής θέσης, ήτοι ματς ανάμεσα σε ΑΠΟΕΛ, Ομόνοια, Ανόρθωση, Απόλλωνα και ΑΕΛ», προχωρήσαμε σε εξέταση των αποτελεσμάτων της τελευταίας δεκαετίας, δημιουργώντας για κάθε σεζόν ένα μίνι πρωτάθλημα: αυτό των ντέρμπι. Μόνο έξι φορές την τελευταία δεκαετία τον τίτλο πήρε η ομάδα που είχε τους

Παρότι πήρε μόνο δύο πρωταθλήματα, η Ομόνοια έχει καλύτερες επιδόσεις στα ντέρμπι της δεκαετίας σε σύγκριση με τον ΑΠΟΕΛ

πιο πολλούς πόντους στα ντέρμπι, ενώ δεν χρειάστηκε να εξετάσουμε τα αποτελέσματα των πλέι οφ, καθώς τα δυο τελευταία χρόνια που ισχύει το σύστημα, στη β΄ φάση δεν έχει αλλάξει η σειρά τερματισμού των ομάδων.

Το σημαντικότερο πόρισμα έχει να κάνει με την ΑΕΛ που διαχρονικά εμφανίζει μια τάση συστηματικών διαρροών προς τους μικρούς, κάτι που δεν της επιτρέπει να κεφαλαιοποιήσει τη δυναμική την οποία έχει αναπτύξει η ομάδα στα ντέρμπι (η φετινή σεζόν δεν είναι εξαίρεση). Στις αρχές της δεκαετίας οι γαλαζοκίτρινοι της Λεμεσού, με τον Ανδρέα Μιχαηλίδη στον πάγκο, ήταν δυο φορές «πρωταθλητές των ντέρμπι», όμως την πρώτη απώλεσαν το στέμμα χάνοντας από Πάφο, Νέα Σαλαμίνα και ΑΕΚ, ενώ βαθμούς έδωσαν σε Ένωση και Εθνικό Άχνας. Τερμάτισαν τρίτοι πίσω από τον Ολυμπιακό. Τη σεζόν 2001-02 ο ΑΠΟΕΛ πήρε την κούπα «καθαρίζοντας» όλους τους μικρούς, εκτός από Αλκή, ΑΕΚ και Πάφο (εκτός έδρας). Η ΑΕΛ είχε πάλι τους πιο πολλούς βαθμούς σε ντέρμπι, χωρίς καν να «χτυπήσει» το ματς με τον ΑΠΟΕΛ στην τελευταία αγωνιστική στο Τσίρειο, όπου βολευόταν με ισοπαλία (βγήκε Ευρώπη).

Τη σεζόν 2002-03 πρώτος στα ντέρμπι ήταν ξανά ο Ανδρέας Μιχαηλίδης, από τον πάγκο της Ανόρθωσης αυτή τη φορά, την οποία ανέλαβε τον Γενάρη του 2003. Είχε την τρίτη καλύτερη συγκομιδή της δεκαετίας (σε ντέρμπι), όμως με 18 βαθμούς στον σχετικό πίνακα δεν πήρε το πρωτάθλημα, αφού ο προκάτοχός του, Έντβαρντ Λόρενς, έχασε από Εθνικό, Πάφο και Ένωση, ενώ έδωσε βαθμούς σε Νέα Σαλαμίνα και Ολυμπιακό. Η τελευταία φορά που έγινε εξαίρεση ήταν τη σεζόν 2006-07, όταν ο ΑΠΟΕΛ του Μαρίνου Ουζουνίδη στέφθηκε πρωταθλητής έχοντας δυο λιγότερους βαθμούς σε ντέρμπι, συγκριτικά με την Ομόνοια. Μάλιστα, οι πράσινοι θα είχαν άλλους δυο βαθμούς – ο ΑΠΟΕΛ έναν λιγότερο – αν ο Ιάσονας Χαπέσης δεν ακύρωνε το κανονικό γκολ του Γκροζντανόσκι στο 89΄ του ντέρμπι των «αιωνίων» τον Δεκέμβριο του 2006, ενώ το σκορ ήταν 2-2. Μερικές μέρες αργότερα έφυγε ο Ιοάν Αντόνε, φορτώνοντάς τα στη διαιτησία. Η ομάδα ήταν στο -1, όμως ο Γιάννης Μαντζουράκης έχασε στο ντεμπούτο του από την Αγία Νάπα (2-1) και στο τέλος τερμάτισε επτά βαθμούς πίσω από τον ΑΠΟΕΛ, ενώ έχασε και το κύπελλο. Φέτος, πριν τη σέντρα αυτής της αγωνιστικής, η Ομόνοια είχε συγκομιδή 2,2 βαθμών ανά ντέρμπι, όταν ο ΑΠΟΕΛ, που μέχρι χθες ήταν τρεις βαθμούς πιο πάνω, κερδίζει φέτος 2 βαθμούς ανά ντέρμπι.

Σε 40 μήνες ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έχει παίξει 25 ντέρμπι, χάνοντας μόνο δύο: ένα στο ματς - φιέστα τίτλου με την Ομόνοια στο τέλος της σεζόν 2003-04 και ξανά από το «τριφύλλι» στα τέλη της σεζόν 2007-08, όπου εξανεμίστηκαν οι ελπίδες του ΑΠΟΕΛ για πρωτάθλημα.

Το απόλυτο της Ανόρθωσης

Σε αντίθεση με τον ΑΠΟΕΛ και την Ομόνοια, που μόνο στους μισούς από τους τίτλους τους είχαν κερδίσει τους πιο πολλούς βαθμούς σε μεγάλα ματς, η Ανόρθωση όποτε φόρεσε το στέμμα ήταν «πρωταθλήτρια των ντέρμπι». Αυτό συνέβη στο τελευταίο πρωτάθλημα του Ντούσαν Μιτόσεβιτς (2000), αλλά και στα δύο του Τιμούρ Κετσπάγια (2005, 2008). Πρόκειται για έναν κακό οιωνό για τη φετινή ομάδα του Σλάβολιουμπ Μούσλιν, της οποίας οι επιδόσεις σε ντέρμπι είναι σχεδόν ίδιες με της ΑΕΛ, μόνο που οι γαλαζοκίτρινοι βρίσκονταν χθες δέκα βαθμούς πίσω από την «Κυρία». Ακόμα χειρότεροι οι οιωνοί για τον Απόλλωνα, που είχε κερδίσει 16 βαθμούς σε ντέρμπι όταν σήκωσε την κούπα με προπονητή τον Μπρεντ Στάγκε. Μετά το χθεσινό, οι κυανόλευκοι έχουν να δώσουν άλλα δυο ντέρμπι (με Ανόρθωση και ΑΠΟΕΛ στο Τσίρειο), όμως την επίδοση της σεζόν 2005-06 δεν προλαβαίνουν ούτε καν να την πλησιάσουν.

Γιοβάνοβιτς, ο βασιλιάς των ντέρμπι

Πίσω από τις δυο κούπες που σήκωσε ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς ως προπονητής του ΑΠΟΕΛ κρύβονται επιτυχίες στα ντέρμπι. Με το που ανέλαβε, τον Νοέμβριο του 2003, κέρδισε Ομόνοια, Ανόρθωση και Απόλλωνα μέσα σε δυο μήνες, άφησε βαθμούς στο Τσίρειο με αντίπαλο την ΑΕΛ και έχασε το τελευταίο ντέρμπι «αιωνίων» της σεζόν, το οποίο έπαιξε αδιάφορος. Την επόμενη χρονιά και μέχρι την απόλυσή του, ο Γιοβάνοβιτς κέρδισε Ομόνοια, ΑΕΛ, Απόλλωνα και πήρε ισοπαλίες από την Ανόρθωση στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» και την Ομόνοια στις αρχές του β΄ γύρου. Έφυγε χωρίς να χάσει ντέρμπι, ενώ οι διάδοχοί του δεν κέρδισαν κανένα από τα τρία που ακολούθησαν. Πέρσι πέτυχε το αξεπέραστο ρεκόρ των 24 βαθμών σε έξι ντέρμπι, κέρδισε δηλαδή όλους τους μεγάλους αντιπάλους εντός και εκτός έδρας, μια επίδοση που δύσκολα θα επαναληφθεί ποτέ.

Σε αντίθεση με... δύστροπους χαρακτήρες, ο Αλγερινός έχει αλλάξει μόλις τρεις συλλόγους στην επαγγελματική του καριέρα.

Το δέκα το... κακό

Για πάρτη του χύθηκε αρκετό μελάνι και μερικές δεκάδες χιλιάδες ευρώ. Πήρε τη φανέλα με το Νο10 και προαλειφόταν για ηγέτης στην ομάδα της Πάφου. Τουλάχιστον αυτό υποσχόταν το γεμάτο παραστάσεις από τις κορυφαίες κατηγορίες της Γαλλίας και του Βελγίου βιογραφικό του. Το τέλος για τον Φοντέλ Μπραχαμί από την Πάφο ήταν άδοξο. Την περασμένη Κυριακή έμπλεξε σε καυγά στο κλαμπ «Loft», ένα από τα καλύτερα μαγαζιά της Πάφου. Σύμφωνα με θαμώνες, είχε βάλει στο μάτι Κύπρια κοπέλα που συνοδευόταν και στο τέλος της βραδιάς βρέθηκε δαρμένος από την παρέα της. Δεν ήταν η πρώτη φορά που ο 31χρονος Αλγερινός έμπλεκε σε τέτοιες ιστορίες.

Το επεισόδιο στο «Loft» δεν ήταν το πρώτο που έμπλεκε ο Φοντέλ Μπραχαμί. Ήταν, όμως, το τελευταίο

Όπως η «Κ» είναι σε θέση να γνωρίζει, πριν τέσσερεις μήνες είχε βρεθεί στον αστυνομικό σταθμό μαζί με έναν συμπαίκτη του που τώρα αποτελεί παρελθόν, κατηγορούμενοι για μια πιο σοβαρή επίθεση. Η υπόθεση έπεσε λόγω ελλιπούς μαρτυρίας, όμως η κηλίδα στο μητρώο του ποδοσφαιριστή έμεινε. Αυτός ήταν και ο κυριότερος λόγος που η διοίκηση της Πάφου, σχεδόν αμέσως μετά το τελευταίο περιστατικό, προέβη σε διακοπή συμβολαίου.

Είναι άγνωστο αν ο παίκτης θα διεκδικήσει αποζημίωση ή αν θα συμβιβαστεί, ώστε να πάρει την ελευθερία του. Κύκλοι από την πόλη της Πάφου έχουν να λένε πως στο πρόσωπο του Μπραχαμί δεν γνώρισαν και το καλύτερο παιδί. Προκαλεί εντύπωση το γεγονός, καθώς, σε αντίθεση με άλλους... δύστροπους χαρακτήρες, ο Αλγερινός με το γαλλικό διαβατήριο έχει αλλάξει μόλις τρεις συλλόγους στην επαγγελματική του καριέρα, με την Πάφο να είναι ο τέταρτος. Τα τελευταία πέντε χρόνια στο Βέλγιο (Λουβιέ, Μονς) είχε «γεμάτες» σεζόν. Είχε τραυματιστεί πριν τα Χριστούγεννα και επέστρεψε στο πρόσφατο ματς με την ΑΠΕΠ, όπου μπήκε ως αλλαγή.

Τη θέση του Μπραχαμί στο ρόστερ παίρνει ο 23χρονος Βραζιλιάνος περιφερειακός φορ Τιάγκο Φερέιρα ντος Σάντος που ούτως ή άλλως επρόκειτο να αποκτηθεί, ακόμα κι αν δεν υπήρχε θέση ξένου, μιας και άφησε εξαιρετικές εντυπώσεις στα δοκιμαστικά. Πάντως δεν είναι σκόρερ, καθώς στην προηγούμενή του ομάδα έβαλε μόνο δυο γκολ σε 17 αγώνες που έπαιξε ως βασικός. Άλλωστε, γι' αυτήν τη δουλειά αποκτήθηκε ο Αμπντούλ Ντιαλό, δανεικός από τον Πανθρακικό μέχρι το καλοκαίρι.

«Love Cyprus» μέχρι τον Μάρτιο

Πρωτοβουλία του Μάρκου Παγδατή οι κυπριακές σημαίες στα ρούχα, τη στιγμή που ψάχνει καλύτερη οικονομική συμφωνία, με μεγάλη εταιρεία, για το υπόλοιπο της σεζόν

Του ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Τουλάχιστον μέχρι το τέλος Μαρτίου θα συνεχίσει να φιγουράρει η κυπριακή σημαία σε φανέλα, παντελονάκι, μπαντάνα και επικάρπιο του Μάρκου Παγδατή, όπως και το σλόγκαν «Love Cyprus» στο μανίκι. Η συνεργασία του Κύπριου πρωταθλητή με τον ΚΟΤ έκλεισε τρία χρόνια, με τον οργανισμό να μπαίνει ακόμη πιο δυνατά φέτος στο Tour.

Η διακοπή της συνεργασίας του τενίστα με την adidas έδωσε το δικαίωμα στον ΚΟΤ να αυξήσει την προβολή του μέσω του 24χρονου, ζητώντας από τον Παγδατή να φέρει το διαφημιστικό σλόγκαν του οργανισμού

Ο ΚΟΤ σπονσάρει τον Μάρκο Παγδατή με 500.000 ευρώ για τα τρία χρόνια της συμφωνίας τους

στο μανίκι για τους πρώτους τρεις μήνες, μέχρι να βρει καλύτερη συμφωνία ο ίδιος για αντικατάσταση της adidas. Όχι μόνο το αποδέχτηκε αυτό ο Παγδατής, αλλά πρότεινε μάλιστα να προσθέσει και τη σημαία μας στη συμφωνία. Μέχρι πέρσι το «Love Cyprus» βρισκόταν μόνο στην τσάντα του Παγδατή. Στα μέσα Μαρτίου θα υπάρξει επαφή μεταξύ ΚΟΤ και Μάρκου, για να δουν πώς θα συνεχιστεί η συνεργασία.

Ο Νο31 στην παγκόσμια κατάταξη λαμβάνει από τον ΚΟΤ 500.000 ευρώ, για την τριετή τους συμφωνία και σε αντάλλαγμα διαφημίζει την Κύπρο στο εξωτερικό μέσω φωτογραφήσεων, σε media days σε διάφορες χώρες, στον εξοπλισμό του και σε φιλμάκια που προβάλλονται σε μεγάλα δίκτυα.

Πώς θα μπει στη δεκάδα

Το πρόβλημα στον δεξί ώμο που ανάγκασε τον Μάρκο Παγδατή να αποσυρθεί από το ματς με τον Λέιτον Χιούιτ στον γ΄ γύρο του Αυστραλιανού Όπεν αποδείχτηκε τελικά πως δεν ήταν κάτι σοβαρό. Μετά από ξεκούραση μερικών ημερών στη Λεμεσό, ο 24χρονος τενίστας ξαναπιάνει ρακέτα αυτές τις μέρες, για να προετοιμαστεί για το τουρνουά 500 βαθμών στο Ρότερνταμ (8-14/02). Αν δεν νιώσει ενοχλήσεις, τότε ο Παγδατής θα πάει κανονικά στο τουρνουά της Ολλανδίας, εκεί όπου δήλωσαν συμμετοχή, μεταξύ άλλων, οι Ναδάλ, Τζόκοβιτς, Νταβιντένκο και Τσονγκά.

Κερδισμένος βαθμολογικά έφυγε από την Αυστραλία ο Παγδατής και αν συνεχίσει στους ίδιους ρυθμούς, θα υλοποιήσει τον εξαγγελθέντα στόχο του, που είναι η επιστροφή στην πρώτη δεκάδα. Κλειδί για τον ίδιο είναι να σταθεροποιήσει την απόδοσή του και να κερδίζει τους αγώνες που πρέπει, καθώς και να φτάνει συχνότερα σε νίκες απέναντι στην ελίτ. Παράλληλα, σημαντικό είναι να έχει μια καλή παρουσία σε Γκραν Σλαμ, δηλαδή πρόκριση τουλάχιστον μέχρι τα ημιτελικά. Με δεδομένο ότι το Ρολάν Γκαρός στο Παρίσι τον Μάιο δεν είναι το αγαπημένο του τουρνουά, τα βλέμματα του 24χρονου Κύπριου τενίστα πέφτουν στο φημισμένο Γουίμπλεντον, όπου παραδοσιακά πάει εξαιρετικά. Και από τη στιγμή που ο Παγδατής έβγαλε τον Ιανουάριο με κέρδος, τότε, ό,τι κάνει στη συνέχεια, θα του αποφέρει σημαντικά βήματα ανόδου στην παγκόσμια κατάταξη, αφού δεν έχει να υπερασπιστεί βαθμούς από πέρσι.

Ο ΚΟΤ ζήτησε από τον Μάρκο Παγδατή να τοποθετήσει το σλόγκαν «Love Cyprus» στο μανίκι, με τον Κύπριο τενίστα να παίρνει πρωτοβουλία και να προσθέτει στη συμφωνία και τις σημαίες σε φανέλα, παντελονάκι, επικάρπιο και μπαντάνα.

Ντέιβις Καπ στη Λεμεσό

Την ευκαιρία να παίξει για πρώτη φορά σε επίσημο αγώνα στη γενέτειρά του θα έχει τον Μάρτιο (5-7/03) ο Παγδατής, αφού το Κλειστό «Σπύρος Κυπριανού» στη Λεμεσό θα φιλοξενήσει τις αναμετρήσεις της Κύπρου με την Αίγυπτου για το Κύπελλο Ντέιβις. Η μειωμένη προσέλευση των φιλάθλων τα τελευταία δύο χρόνια στο Εθνικό Κέντρο Τένις στη Λευκωσία και οι πιθανές βροχές τη συγκεκριμένη περίοδο ώθησαν τους ανθρώπους της Ομοσπονδίας Αντισφαιρίσεως Κύπρου (ΟΑΚ) να αποφασίσουν αλλαγή έδρας. Ήδη παραγγέλθηκε η κινητή πλαστική επιφάνεια που θα εγκατασταθεί εκείνες τις μέρες στο «Σπύρος Κυπριανού» (θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο μέλλον και σε άλλα Κλειστά για Κύπελλο Ντέιβις, αλλά και αγώνες επίδειξης), ενώ το Παλέ Ντε Σπορ θα διαμορφωθεί αναλόγως για αγώνα τένις, με προστατευτικό δίχτυ και διαρρύθμιση των χώρων. Οι τιμές των εισιτηρίων είναι μειωμένες, σε σύγκριση με πέρσι, αν και θα μπορούσαν να είναι ακόμη πιο φτηνές, λαμβάνοντας υπόψη ότι το event είναι τριήμερο. Στα 25 ευρώ για ενήλικες και 10 για παιδιά έχει οριστεί το πακέτο των τριών ημερών (10 και 5 ευρώ αντίστοιχα για την κάθε μέρα) και πληροφορίες μπορείτε να πάρετε από το τηλέφωνο της ΟΑΚ στο 22449860. Γύρω στα 2.000 άτομα περιμένουν να είναι η καθημερινή προσέλευση στο χωρητικότητας 6.000 θεατών «Σπύρος Κυπριανού».

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΕΡΑ

France-Soir

Κεραυνοί κατά Μπεν Αρφά και Σισέ

Οι Χατέμ Μπεν Αρφά και Τζιμπρίλ Σισέ έχουν την τιμή να εμφανίζονται σε τιμητική θέση στο τελευταίο βιβλίο του Ζαν - Μισέλ Λαρκέ, πρώην αρχηγού της εθνικής Γαλλίας και πλέον δημοσιογράφου, που ρίχνει καυτές σφαίρες κατά του ποδοσφαίρου. Ο κ. Λαρκέ τα βάζει με «τους νέους αθλητές που συγκεντρώνουν τάχιστα εκατομμύρια ευρώ». Λυπάται με την εξέλιξη που πήρε το ποδόσφαιρο σε σχέση με τη δεκαετία του 1970, διότι έχει κάνει τους παίκτες μανεκέν, όπως λέει, πριν ασχοληθεί με τον Μπεν Αρφά: «Δεν τον έχω δει ποτέ μου να παίζει ένα παιχνίδι καλό σε σπουδαίους αγώνες. Ούτε μια φορά! Είναι ανίκανος στο να παίζει απλά. Αντί για το απλό παιχνίδι προσπαθεί να περάσει έναν και δύο αντιπάλους προτού τραβήξει σουτ πάνω στον τρίτο. Μιλάμε για ποδοσφαιριστή του Playstation!». Σειρά παίρνει ο Σισέ: «Εάν ήταν επιθετικός παγκόσμιας κλάσης δεν θα το είχε δείξει στη Μαρσέιγ, στη Λίβερπουλ ή ακόμη στη Σάντερλαντ;» διερωτάται.

ΕΡΑ

M

Σουμάχερ: Και μετά το 2012

Ο επτά φορές παγκόσμιος πρωταθλητής της Formula 1, Μίχαελ Σουμάχερ έδειξε την ικανοποίησή του για το τριετές συμβόλαιο που του προσέφερε η Μερσέντες, κάτι που εκτιμά ως απόδειξη εμπιστοσύνης, όμως πρόσθεσε ότι το τέλος του συμβολαίου δεν σημαίνει και το τέλος της καριέρας του. Ο 41χρονος πιλότος τόνισε ότι «το καλύτερο είναι ότι η Μερσέντες πιστεύει σε μένα και θα έχουμε τη δυνατότητα για επιτυχία σε αυτά τα τρία χρόνια. Ομως και έπειτα από αυτά δεν θα έχουν τελειώσει όλα», δήλωσε στον γερμανικό Τύπο. Πρόσθεσε ότι σκέφτηκε αρκετά στα τρία χρόνια της αποχής του από τις πίστες και κατέληξε ότι διαθέτει τον ενθουσιασμό για να συνεχίσει για αρκετά έτη ακόμα.

ΕΡΑ

theguardian

Ο Ρομπίνιο σε λεωφορείο

Ο Βραζιλιάνος σταρ της Μάντσεστερ Σίτι, Ρομπίνιο εθεάθη σε αστικό λεωφορείο στο Μάντσεστερ. Σε λεωφορείο! Ο παίκτης που κερδίζει γύρω στις 140.000 λίρες την εβδομάδα έδωσε έξι λίρες για τον ίδιο και την κοπέλα του ώστε να μεταβεί από το κέντρο της πόλης στο Τράφορντ Σεντερ και πίσω! Μπορεί βέβαια να είχε επενδύσει τις καταθέσεις του στην Ισλανδία, όπως έγραψε χιουμοριστικά μια εφημερίδα. Αλλωστε η χρεοκοπία είναι η μόνη βάσιμη δικαιολογία που θα μπορούσε να επικαλεστεί για κάποιους ο Βραζιλιάνος. Φαίνεται όμως ότι ορισμένοι από εμάς δεν έχουμε ξεφύγει από τη δηλητηριώδη κουβέντα που συχνά αποδίδεται στη Μάργκαρετ Θάτσερ, ότι ένας άντρας που είναι πάνω από 26 ετών και βρίσκεται σε λεωφορείο μπορεί να θεωρεί τον εαυτό του αποτυχημένο».

il Giornale

Ο Πλατινί και οι διαιτητές

Τέσσερα μάτια είναι καλύτερα από δύο, λέει ο πρώην σούπερ σταρ της Γιουβέντους και της εθνικής Γαλλίας, Μισέλ Πλατινί. Ο νυν πρόεδρος της UEFA είναι πεπεισμένος ότι η προσθήκη των δύο διαιτητών περιοχής αποτελεί καλύτερη λύση για την ελαχιστοποίηση των σφαλμάτων της διαιτησίας σε έναν αγώνα. «Μιλάμε συχνά κατά της διαιτησίας, αλλά τα τελευταία χρόνια έχουν αλλάξει πολλά στο ποδόσφαιρο. Εχουμε κάμερες στις πιο απίθανες γωνίες που αποκαλύπτουν το παραμικρό διαιτητικό σφάλμα. Ομως ο καλύτερος τρόπος είναι να έχουμε περισσότερα μάτια να ελέγχουν το παιχνίδι», είπε ο κ. Πλατινί.

Η αντεπίθεση της Θεσσαλονίκης

ΠΑΟΚ και Αρης δείχνουν πως βρίσκονται στον σωστό δρόμο για να διεκδικήσουν μετά από χρόνια την κορυφή

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΚΟΝΤΟΥ**

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη για τον υδροκεφαλισμό του ελληνικού ποδοσφαίρου από τη λίστα των ομάδων που κατέκτησαν το πρωτάθλημα. Οι τρεις «μεγάλοι» του τέως ΠΟΚ (Ολυμπιακός, Παναθηναϊκός, ΑΕΚ) έχουν τη μερίδα του λέοντος, αφήνοντας τα ψίχουλα για τις υπόλοιπες. Από συστάσεως της Α΄ Εθνικής κατηγορίας το 1959 μέχρι σήμερα στα χρόνια της Σούπερ Λίγκας, οι μόνες ομάδες εκτός κέντρου που έχουν πανηγυρίσει τον τίτλο του πρωταθλητή είναι ο ΠΑΟΚ και η Λάρισα. Μέχρι τότε, ανάλογη επιτυχία είχε μόνο ο Αρης κι αυτός... προπολεμικά. Η τελευταία χρονιά που ο τίτλος βγήκε από την Αθήνα και τον Πειραιά ήταν το 1988, όταν τον κατέκτησε η Λάρισα. Τρία χρόνια νωρίτερα τον είχε κατακτήσει ο ΠΑΟΚ και έκτοτε το μονοπώλιο καλά κρατεί, με τον Ολυμπιακό να έχει το πάνω χέρι, λόγω του μεγάλου σερί του των τελευταίων χρόνων.

Μόνο ο Ηρακλής βιώνει ακόμα την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα, στην οποία ζούσαν μέχρι πριν από λίγα χρόνια και οι συμπολίτες του

Μέχρι να αλλάξουν θεαματικά οι (οικονομικές κυρίως) ισορροπίες λόγω του Τσάμπιονς Λιγκ αλλά και της υπόθεση Μποσμάν, ο δεύτερος πόλος του ελληνικού ποδοσφαίρου ήταν η Θεσσαλονίκη. Μπορεί οι ομάδες της να έπαιρναν τίτλο σπανιότατα αλλά ήταν πολύ ανταγωνιστικές μέχρι τέλους και μεγάλο «αγκάθι» στα πλευρά των «μεγάλων» του κέντρου. Μετά το άνοιγμα της ψαλίδας τις δύο τελευταίες δεκαετίες, οι ομάδες της Θεσσαλονίκης περιορίστηκαν στο ρόλο του ρυθμιστή και αυτόν όχι πάντα. Και οι τρεις (ΠΑΟΚ, Αρης, Ηρακλής) πέρασαν δύσκολα χρόνια και βίωσαν την παρακμή, σε σημείο που να απειλείται ακόμα και η ύπαρξή τους λόγω των μεγάλων χρεών και της έλλειψης σοβαρών (και ισχυρών οικονομικά) επενδυτών. Ο υποβιβασμός του Αρη στη Β΄ Εθνική το 2005 ήταν ένα σημάδι ότι η κατάσταση δύσκολα θα γυρίσει για τις ομάδες της Θεσσαλονίκης. Ο ΠΑΟΚ είχε κι αυτός μεγάλα (οικονομικά και διοικητικά) προβλήματα, ενώ ο Ηρακλής φυτοζωούσε και έπαιζε συνεχώς με τη φωτιά. Και όμως, εκεί που δεν φαινόταν φως στην άκρη του τούνελ, γύρισε ο τροχός και άρχισε μια θεαματική αντεπίθεση, χωρίς, μάλιστα, να έλθει ο «Μεσσίας» επενδυτής που όλοι περίμεναν. Με λύσεις εκ των έσω και συνετή οικονομική πολιτική, ΠΑΟΚ και Αρης επέστρεψαν δυναμικά στα ψηλά ράφια του ελληνικού ποδοσφαίρου, με μόνο τον Ηρακλή να βιώνει πλέον την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα. Αν και το ξεκίνημα της περιόδου ήταν αναιμικό και κατώτερο των προσδοκιών, τόσο ο ΠΑΟΚ όσο και ο Αρης έχουν φτιάξει πολύ ανταγωνιστικά σύνολα και με σταθερό βήμα ανεβαίνουν προς την κορυφή. Δεν μοιάζουν προς το παρόν ικανοί να διεκδικήσουν μέχρι τέλους και με καλές προϋποθέσεις τον τίτλο του πρωταθλητή, αλλά αν εξασφαλίσουν τη διοικητική σταθερότητα και βρουν τρόπο να μεγαλώσουν τη δεξαμενή των εσόδων τους, ίσως να μην αργήσει η μέρα που η φιέστα τίτλου θα γίνει σε ένα γήπεδο της Θεσσαλονίκης. Και είναι κάτι που το έχει απόλυτη ανάγκη το ελληνικό ποδόσφαιρο, διότι ο υδροκεφαλισμός είναι κατάσταση ανωμαλίας και παραμορφώνει μια εικόνα που θα μπορούσε (και θα έπρεπε) να είναι πολύ πιο όμορφη.

Εσοδα από Τσάμπιονς Λιγκ

Ελλείψει ενός πανίσχυρου οικονομικά (και όχι μόνο) επενδυτή, ΠΑΟΚ και Αρης θα πρέπει να αυξήσουν σημαντικά τα έσοδά τους για να κινηθούν πιο ανταγωνιστικά σε επίπεδο κορυφής. Ο μόνος δρόμος που υπόσχεται μεγάλη εισροή χρημάτων στα ταμεία τους είναι αυτός του Τσάμπιονς Λιγκ. Πλην Ολυμπιακού, Παναθηναϊκού και ΑΕΚ, καμιά ελληνική ομάδα δεν έχει καταφέρει να παίξει στους «χρυσοφόρους» ομίλους κι αυτό δημιουργεί μια άνιση κατανομή του πλούτου στο πρωτάθλημα. Επειδή δύσκολα γίνεται απότομα ένα άλμα, το πρώτο βήμα για την κατάληψη της κορυφής είναι η συμμετοχή στο Τσάμπιονς Λιγκ, αρχικά μέσω της κατάληψης της πρώτης θέσης στα πλέι οφ και εν συνεχεία μέσω της προκριματικής φάσης. Ο ΠΑΟΚ είχε την ευκαιρία του το 2004, αλλά την ξόδεψε ανάλαφρα απέναντι στη Μακάμπι Τελ Αβίβ.

Η Θεσσαλονίκη δυναμώνει και οι δύο κορυφαίες ομάδες της, ο ΠΑΟΚ και ο Αρης, δείχνουν έτοιμες να διεκδικήσουν επί ίσοις όροις τα πρωτεία από τους «μεγάλους» του ελληνικού ποδοσφαίρου. Μία κίνηση ματ με πύργο...

Το ντέρμπι και οι παγίδες στη Νέα Σμύρνη

Ο πρωτοπόρος ΠΑΟ υποδέχεται σήμερα την ΑΕΚ, ενώ ο Ολυμπιακός αντιμετωπίζει τον Πανιώνιο

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΑΒΑΛΑ**

Σε οποιοδήποτε άλλο πρωτάθλημα στον κόσμο, οι οκτώ βαθμοί διαφορά του πρωτοπόρου απ' τους διώκτες του έντεκα στροφές πριν απ' το τέλος, δεν θα αφαιρούσαν το ενδιαφέρον στην κούρσα προς τον τίτλο. Στην Ελλάδα, ωστόσο, αυτή η απόσταση φαντάζει τεράστια για να υπερκαλυφθεί στις 11 αγωνιστικές που απομένουν. Οι περισσότεροι οι οποίοι ζουν και αναπνέουν μέσα στο ελληνικό ποδόσφαιρο, θεωρούν πως ο Παναθηναϊκός μπορεί να χάσει τον φετινό τίτλο μόνο αν έχει... τάσεις αυτοκτονίας.

Εμείς, ωστόσο, θα πάμε με τη λογική των ποδοσφαιρόφιλων του εξωτερικού. Και αυτό γιατί απ' τη μία πλευρά το πρόγραμμα του Παναθηναϊκού κρύβει παγίδες. Απ' την άλλη, ο ένας απ' τους δύο διώκτες του, ο ΠΑΟΚ βρίσκεται σε εξαιρετική κατάσταση. Οπότε, γιατί να κλείσουμε από τώρα την υπόθεση τίτλος; Οσο για τον Ολυμπιακό που ισοβαθμεί στη δεύτερη θέση με την ομάδα της Θεσσαλονίκης, διανύει περίοδο κρίσης και δεν πείθει ότι μπορεί να προλάβει το τρένο του τίτλου.

Βεβαίως, από εδώ και έπειτα κάθε νίκη των «πρασίνων» τους φέρνει ακόμη πιο κοντά στο πρώτο τους πρωτάθλημα από το 2004. Το τρίποντο είναι ο στόχος τους στο αυριανό ντέρμπι με την ΑΕΚ στην κοινή τους έδρα, το Ολυμπιακό Στάδιο. Γηπεδούχος είναι ο Παναθηναϊκός και στο πλευρό τους οι παίκτες του Νίκου Νιόπλια αναμένεται να έχουν περισσότερους από 50.000 οπαδούς τους.

Η ψυχολογία των ποδοσφαιριστών του Παναθηναϊκού βρίσκεται στο ζενίθ, καθώς μετά την ολοκλήρωση της 19ης αγωνιστικής, η διαφορά απ' τη 2η θέση αυξήθηκε στους 8 βαθμούς, παρά την ισοπαλία με τον Αρη στο «Κλεάνθης Βικελίδης». Με τον Νίκο Νιόπλια στον πάγκο του ο πρωτοπόρος έχει βελτιώσει σημαντικά την αγωνιστική του εικόνα, αλλά και την αποτελεσματικότητά του. Κόντρα στην ΑΕΚ, φαντάζει ως το φαβορί για τη νίκη.

Βέβαια, φαβορί ήταν και ο Ολυμπιακός στο ντέρμπι του Καραϊσκάκη με αντίπαλο την ΑΕΚ. Ομως, είχε διαφορετική άποψη ο Νάτσο Σκόκο, με αποτέλεσμα η ομάδα του Ντούσαν Μπάγεβιτς να δραπετεύσει με το τρίποντο και να πανηγυρίσει μία υπερπολύτιμη και καθ' όλα δίκαιη νίκη. Μην ξεχνάμε πως και η ΑΕΚ έχει ανάγκη των τριών βαθμών, για να πετύχει τον ρεαλιστικό της στόχο. Δηλαδή να κατακτήσει την πέμπτη θέση που οδηγεί στα πλέι οφ.

Ο «αιώνιος» αντίπαλος των «πρασίνων», ο Ολυμπιακός δοκιμάζεται την Κυριακή στη Νέα Σμύρνη απ' τον Πανιώνιο. Οπως τονίζει ο Μπόζινταρ Μπάντοβιτς, με νίκη οι «ερυθρόλευκοι» θα μπορέσουν να βρουν τη χαμένη αυτοπεποίθησή τους, κάνοντας παράλληλα μία νέα αρχή στο πρωτάθλημα. Γεγονός είναι πως η ψυχολογία των παικτών του βρίσκεται στο ναδίρ, μετά και την ήττα απ' τον ΠΑΟΚ.

Στη διάρκεια των προπονήσεων, ο νέος τεχνικός των Πειραιωτών προσπαθεί να διορθώσει τα πολλά λάθη που έχει εντοπίσει (τα περισσότερα είναι ορατά διά γυμνού οφθαλμού) στα τελευταία παιχνίδια. Θα ήθελε να βελτιωθεί και η φυσική κατάσταση των ποδοσφαιριστών, αλλά μεσούσης της περιόδου δεν είναι εύκολο. Και γι' αυτό προσπαθεί να δουλέψει κυρίως στον τομέα της εκρηκτικότητας.

Αλλά και στην άλλη πλευρά του λόφου υπάρχουν προβλήματα. Η πρόσφατη αλλαγή προπονητή στον Πανιώνιο επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές. Χρέη υπηρεσιακού τεχνικού θα εκτελέσει αύριο ο Ακης Μάντζιος, την ώρα που η διοίκηση βρίσκεται σε αναζήτηση του αντικαταστάτη του Εμίλιο Φερέρα, ο οποίος βρήκε αμέσως δουλειά, στη βελγική Λόκερεν. Σίγουρα κάθε αγώνας με αντίπαλο έναν εκ των ισχυρών του ελληνικού ποδοσφαίρου, αποτελεί σημαντικό κίνητρο για τους παίκτες του Πανιώνιου, οι οποίοι θα προσπαθήσουν απέναντι στον Ολυμπιακό να βρουν την αγωνιστική τους ταυτότητα, κάνοντας επίσης μία νέα αρχή.

ACTION IMAGES

Ο Παναθηναϊκός εμφανίζεται ως το φαβορί απέναντι στην ΑΕΚ.

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Με λυμένο ζωνάρι για ξύλο

Την περασμένη Τετάρτη, η ηγεσία του Αθλητισμού και οι αντιπρόσωποι των κομμάτων συναντήθηκαν στη Βουλή για να συζητήσουν για την έξαρση της βίας στα γήπεδα. Είπαν πολλά και διάφορα και εξέτασαν και την ανάγκη να υπάρξει ένας νέος αθλητικός νόμος ή να επανέλθει σε ισχύ εκείνος του κ. Γιώργου Ορφανού, που καταργήθηκε από τον κ. Γιάννη Ιωαννίδη γιατί ήταν πολύ σκληρός και δημιουργούσε προβλήματα στην εκλογική πελατεία όλων κυρίως στη Θεσσαλονίκη. Δεν κατάλαβα τελικά τι αποφάσισαν, αλλά -πιστέψτε με- το πράγμα έχει μικρή σημασία γιατί βασίζεται σε ένα λάθος. Το λάθος που κάνει η αθλητική μας ηγεσία είναι ότι πιστεύει πως ένας νόμος μπορεί μαγικά να διορθώσει το πρόβλημα, ξεχνώντας ότι πολλοί προηγούμενοι νόμοι που υπήρξαν όχι μόνο δεν περιόρισαν τη βία, αλλά τη διόγκωσαν κιόλας.

Κάθε φορά που οι αθλητικοί νομοθέτες προβληματίζονται για το τι πρέπει να γίνει, βλέπουν το δέντρο και χάνουν το δάσος. Το δέντρο στην προκειμένη περίπτωση είναι ο χουλιγκανισμός, το δάσος είναι αυτοί που τους χούλιγκαν τους υποθάλπουν και τους προστατεύουν, δηλαδή οι ίδιες οι ΠΑΕ και οι ΚΑΕ. Αν θέλουν να κάνουν ένα νόμο, ας εστιάσουν σε αυτούς: όπου το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε έτσι, κάτι έγινε.

Το λάθος που κάνει η αθλητική μας ηγεσία είναι ότι πιστεύει πως ένας νόμος μπορεί μαγικά να διορθώσει το πρόβλημα

Οι Ελληνες χούλιγκαν δεν είναι νέοι χτυπημένοι από την ανεργία και θύματα της οικονομικής κρίσης, όπως πολλοί νομίζουν. Είναι παλικαράκια που θεωρούν το γήπεδο τσιφλίκι τους, ένα αληθινό ρινγκ όπου μπορούν να πρωταγωνιστήσουν οι ίδιοι με πράξεις οργής. Οποιος είδε τη σκηνή στο γήπεδο της Καβάλας, όπου ένας από τους δεκάδες νεαρούς που δέρνονταν στο γήπεδο προσπαθούσε να βάλει φωτιά και να κάψει το πρόσωπο ενός άλλου, θα διέκρινε στη σκηνή την οργή στην οποία αναφέρομαι. Αυτού του τύπου η πράξη απλώς δεν είναι συμβατή με τα μέτρα του όποιου πολιτισμού μας: μαρτυρεί ότι ο δράστης είναι ένας άνθρωπος χωρίς παιδεία, αντικοινωνικός, ηθικά εκμαυλισμένος και επικίνδυνος. Η ερώτηση είναι γιατί του δίνουν εισιτήρια, γιατί τον δέχονται ως κοινό, γιατί του επιτρέπουν στο όνομα μιας ομάδας να συμπεριφέρεται με τρόπους που θα έστελναν στη φυλακή τον καθένα. Η απάντηση είναι ότι οι ΠΑΕ μας το κάνουν γιατί τον θέλουν για πελάτη: δεν είναι διόλου ενοχλημένες από τη συμπεριφορά του. Αυτή είναι, δυστυχώς, η αλήθεια.

Ολοι οι νόμοι που έχουν γίνει βασίζονται στο πώς θα βρεθούν ποινές που θα κάνουν τους χουλιγκάνους να αλλάξουν μυαλά: μου φαίνεται απίθανο να συμβεί. Το μόνο που δεν έχει δοκιμαστεί είναι να πιεστούν οι ΠΑΕ ν' αλλάξουν κοινό ή εν πάση περιπτώσει να αστυνομεύσουν τα γήπεδά τους καλύτερα, αποκλείοντας από αυτά όσους κυκλοφορούν με λυμένο το ζωνάρι. Αν π. χ. υπήρχαν ποινές υποβιβασμού για ομάδες το κοινό των οποίων συμμετέχει σε επεισόδια, κάτι μου λέει πως θα ήταν όλοι προσεκτικότεροι...

Η ανερχόμενη υπερδύναμη της Αφρικής

Οι περιπέτειες και η καταξίωση για την ομάδα που συνώνυμό της είναι το πάθος

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Οι «αλεπούδες της ερήμου» διέσχισαν με επιτυχία τα μονοπάτια της πρόκρισης για το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα και το καλοκαίρι θα βρεθούν στα γήπεδα της Νοτίου Αφρικής. Η Αλγερία έχοντας στις πλάτες της μόλις 52 χρόνια ποδοσφαιρικής ιστορίας, προσπαθεί σιγά σιγά να ορθώσει το ανάστημά της δίπλα στις παραδοσιακές δυνάμεις της Αφρικής και να αποδείξει ότι αποτελεί ανερχόμενη δύναμη στον χώρο.

Η ιστορία της ίδρυσης της εθνικής ομάδας δεν θα μπορούσε να μην περιβάλλεται από μυστήριο και... δράση. Το 1958 ένα μέλος του Εθνικού Απε-

Για τρίτη φορά και με αρκετές ελπίδες διάκρισης θα λάβουν μέρος σε Μουντιάλ οι «αλεπούδες της ερήμου»

λευθερωτικού Μετώπου της Αλγερίας (FNL), ο Μοχάμεντ Μπουμεζράγκ, ο οποίος είχε έδρα στη Γαλλία, είχε παρακολουθήσει κατά τη διάρκεια εορταστικών εκδηλώσεων μία «ανεπίσημη» γαλλική ποδοσφαιρική ομάδα να αποτελείται από Αλγερινούς ποδοσφαιριστές. Χρησιμοποιώντας τις γνωριμίες που είχε, κατάφερε να πάρει αρκετούς γαλλοαναθρεμμένους Αλγερινούς και να τους μεταφέρει στην Τυνησία, όπου στις 13 Απριλίου 1958 ιδρύθηκε η εθνική ποδοσφαιρική ομάδα της Αλγερίας.

Η κίνηση αυτή έφερε τις έντονες αντιδράσεις της Γαλλίας και η FIFA, διεμήνυσε πως όποια ομάδα αγωνιστεί απέναντι σε αυτή την ομάδα θα είχε σοβαρότατες κυρώσεις. Παρόλα αυτά,

ΑΛΓΕΡΙΑ
Γ΄ ΟΜΙΛΟΣ

η ομάδα, στα επόμενα τέσσερα χρόνια, κατάφερε να δώσει περίπου 91 αγώνες, βοηθώντας με τον τρόπο της στην ανεξαρτησία της χώρας από τη Γαλλία, το 1962. Επειτα, η εθνική ομάδα της χώρας αναγνωρίστηκε επίσημα από τη FIFA και μετά τα πρώτα χρόνια της ανασυγκρότησης κατάφερε να κάνει αισθητή την παρουσία της, τη δεκαετία του '80. Σε εκείνη τη «χρυσή» δεκαετία, η Αλγερία το 1980 κατέκτησε τη δεύτερη θέση στο Κύπελλο Εθνών Αφρικής, το 1982 την τέταρτη, το 1984 και το 1988 την τρίτη, ενώ το 1990 κατέκτησε το τρόπαιο, αγωνιζόμενη στην έδρα της. Ενδιάμεσα είχε λάβει μέρος στο Μουντιάλ της Ισπανίας το 1982 και του Μεξικού το 1986.

Μάλιστα, το 1982 είχε ξεκινήσει τις υποχρεώσεις της με νίκη απέναντι στην πανίσχυρη Δυτική Γερμανία με 2-1! Ενα αποτέλεσμα το οποίο όμως δεν στάθηκε ικανό για πρόκριση, αφού την τελευταία αγωνιστική η Δυτική Γερμανία επικράτησε της Αυστρίας με 1-0, αποτέλεσμα το οποίο βόλευε τις δύο ομάδες και άφηνε τους Αλγερινούς εκτός διοργάνωσης.Η παρουσία των «αλεπούδων της ερήμου» στο επόμενο Μουντιάλ, το 1986, δεν ήταν ανάλογη, αφού συγκεντρώνοντας μόλις έναν βαθμό στον όμιλο (1-1 με τη Βόρειο Ιρλανδία), δεν διεκδίκησαν την πρόκριση. Από το 1990 και έπειτα το αλγερινό ποδόσφαιρο πέρασε σε μία περίοδο κρίσης, από την οποία πλέον δείχνει πως διαφεύγει.

EPA

Ο Ράφικ Τζεμπούρ (Νο 12) κατά πάσα πιθανότητα θα βρίσκεται στην αποστολή της Αλγερίας για το Μουντιάλ της Νοτίου Αφρικής.

«Καμικάζι» αφοσιωμένοι στη δόξα της πατρίδας τους

Αν και ποτέ δεν ευτύχησε να έχει στις τάξεις της παίκτες της ποιότητας του (Αλγερινού στην καταγωγή) Ζινεντίν Ζιντάν ή να έχει ένα ανταγωνιστικό πρωτάθλημα, η εθνική ομάδα της Αλγερίας είχε και έχει κάποια χαρακτηριστικά τα οποία την καθιστούν επικίνδυνη για κάθε ομάδα.

Οι παίκτες της έχουν πλούσιες παραστάσεις από ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, όπως της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας, μα πάνω απ' όλα φημίζονται για το πάθος τους και την αφοσίωσή τους στην ομάδα. Ικανοί να μετατραπούν σε «καμικάζι» προκειμένου να πετύχουν τον σκοπό τους και να συμβάλουν έστω κι ένα... λιθαράκι στη δόξα της ταλαιπωρημένης πατρίδας τους.

Ο Αντάρ Γιαχία της Μπόχουμ, ο Καρίμ Ματμούρ της Γκλάντμπαχ, ο Καρίμ Ζιανί της Βόλφσμπουργκ, ο Μουράντ Μεγκνί της Λάτσιο, ο Γιακίν Μπεζάζ της Στρασμπούρ, ο Αμπντελκαντέρ Γκεζάι της Σιένα, αλλά και ο αρχηγός Γιαζίντ Μανσουρί της Λοριέντ αποτελούν στελέχη ενός ιδιαίτερα δυνατού ρόστερ, το οποίο «διοικεί» ο έμπειρος Ραμπάχ Σααντάν. Ο 63χρονος τεχνικός, ο οποίος ανέλαβε το 2007, έχει περάσει άλλες τέσσερις (!) φορές από τον πάγκο της ομάδας της χώρας του (1981-82, 1985-86, 1999, 2003-04) και σε αυτόν οφείλεται σε αρκετά μεγάλο ποσοστό η άνοδος του αλγερινού ποδοσφαίρου στις αρχές της δεκαετίας του '80.

AFP

Ο Σααντάν στα χέρια των οπαδών, μετά την πρόκριση επί της Αιγύπτου.

Στο ήδη δυνατό σύνολο της Αλγερίας αναμένεται το καλοκαίρι να προστεθεί και ο Ράφικ Τζεμπούρ της ΑΕΚ, ο οποίος υπολογίζεται πλέον στα πλάνα του Σααντάν. Αρκετές ελπίδες για συμμετοχή στο Μουντιάλ της Νοτίου Αφρικής έχει και ο μέσος του ΠΑΣ Γιάννινα Σαλίμ Αράς. Ηδη η ομάδα της Αλγερίας έχει εμφανίσει τα πρώτα σημάδια της δυναμικής της με τις εμφανίσεις της στο Κύπελλο Εθνών Αφρικής.

Οι «αλεπούδες της ερήμου» πέρασαν από... χίλια κύματα μέχρι να προκριθούν στο Παγκόσμιο Κύπελλο. Για να το καταφέρουν, απέκλεισαν τον «αιώνιο» εχθρό τους, την Αίγυπτο, σε αγώνα μπαράζ (1-0), που διεξήχθη στο Χαρτούμ. Πριν από τον συγκεκριμένο αγώνα, οι Αλγερινοί είχαν την ευκαιρία να πάρουν την πρόκριση στην έδρα της Αιγύπτου, όπου είχαν το «δικαίωμα» να χάσουν με ένα γκολ διαφορά. Οι «Φαραώ» είχαν επικρατήσει με 2-0, οδηγώντας την πρόκριση σε αγώνα μπαράζ, ενώ και τα δύο παιχνίδια είχαν συνοδευθεί από εκτεταμένα επεισόδια και επιθέσεις κατά της αποστολής της Αλγερίας.

Με άγνοια κινδύνου και χωρίς... ιδιόρρυθμους ηγέτες

Εχοντας μόλις 18 χρόνια ζωής το κράτος της Σλοβενίας κατάφερε επιτυχώς να σταθεί στα πόδια του μετά τη διάσπαση της ενωμένης Γιουγκοσλαβίας, αλλά και να παρουσιάσει στο ποδοσφαιρικό στερέωμα μία αξιόμαχη ομάδα που προσπαθεί να... ξεφύγει από τη σκιά της Σερβίας και της Κροατίας.

Ηδη έχει συμμετάσχει σε ένα ευρωπαϊκό πρωτάθλημα το 2000 στα γήπεδα του Βελγίου και της Ολλανδίας και σε ένα Μουντιάλ το 2002 στην Ιαπωνία και τη Νότιο Κορέα.

Στο EURO 2000, οι Σλοβένοι έχοντας τον Ζλάτκο Ζάχοβιτς στις... δόξες του είχαν αποσπάσει δύο ισοπαλίες από τη

ΣΛΟΒΕΝΙΑ
Γ΄ ΟΜΙΛΟΣ

Σερβία (3-3) και τη Νορβηγία (0-0), ενώ είχαν ηττηθεί από τους Ισπανούς με 2-1. Αντίθετα, δύο χρόνια αργότερα στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα δεν είχαν καταφέρει να παρουσιαστούν ανταγωνιστικοί, σημειώνοντας τρεις ήττες σε ισάριθμους αγώνες. Από την Ισπανία με 3-1, τη Νότιο Αφρική με 1-0 και την Παραγουάη με 3-1. Στον αγώνα με τους Ισπανούς, ο -τότε- προπονητής των Σλοβένων, Σρέτσκο Κάτανετς είχε... τολμήσει να κάνει αλλαγή τον Ζάχοβιτς, ο οποίος στη συνέχεια «έλουσε» με διάφορα κοσμητικά επίθετα τον προπονητή του, ο οποίος τον έδιωξε από την ομάδα. Τα αποδυτήρια αμέσως μετατράπηκαν σε... πεδίο μάχης, οι παίκτες χωρίστηκαν σε δύο στρατόπεδα και η συνέχεια είχε απλά... διαδικαστικό χαρακτήρα. Τώρα, από τη Σλοβενία λείπουν αυτού του είδους οι συμπεριφορές, καθώς αφενός ο τεχνικός της, Ματίαζ Κεκ, αρέσκεται να στηρίζεται στην ομαδική δουλειά και

EPA

Η ομάδα της Σλοβενίας πλέον δεν στηρίζεται στις ικανότητες ενός παίκτη, αλλά βασίζεται στην ομαδική δουλειά, η οποία απέδωσε καρπούς στην προκριματική φάση του Παγκοσμίου Κυπέλλου.

αφετέρου, δεν υπάρχει κάποιος... σταρ της εμβέλειας του Ζάχοβιτς.

Πρόκριση-έκπληξη

Η πρόκριση των «πράσινων» στο Παγκόσμιο Κύπελλο της Νοτίου Αφρικής αποτέλεσε έκπληξη πρώτου μεγέθους. Σε έναν... περίεργο όμιλο με Σλοβακία, Τσεχία, Βόρειο Ιρλανδία, Πολωνία και Σαν Μαρίνο κατέλαβαν τη δεύτερη θέση, διεκδικώντας την πρόκρισή τους σε αγώνες μπαράζ με την πιο ισχυρή (στα χαρτιά) Ρωσία. Ήττα εκτός έδρας με 2-1 και νίκη στο Μάριμπορ με 1-0, σε μία ιστορική και αναπάντεχη στιγμή για τους Σλοβένους, οι οποίοι για δεύτερη φορά κέρδισαν τη συμμετοχή τους σε τελική φάση Παγκοσμίου Πρωταθλήματος. Ο Ματίαζ Κεκ έχει μεταφέρει νέα νοοτροπία στην ομάδα και φαίνεται να αποδίδει καρπούς η προσπάθεια για ανανέωση που ξεκίνησε το 2007. Ο 48χρονος τεχνικός, έχοντας δουλέψει με επιτυχία στη Μάριμπορ, αλλά και στις μικρές εθνικές ομάδες της χώρας ανέλαβε το χρίσμα του εκλέκτορα το 2007 με πρώτο στόχο τη σταδιακή ανανέωση του αντιπροσωπευτικού συγκροτήματος. Τα βασικά στελέχη των Σλοβένων, είναι ο επιθετικός της Κολωνίας, Μίλιβογ Νοβάκοβιτς, ο τερματοφύλακας της Ουντινέζε, Σαμίρ Χαντάνοβιτς, και ο μέσος της Γουέστ Μπρομ, Ρομπέρτ Κορέν. Κατά πάσα πιθανότητα στη Νότιο Αφρική θα ταξιδέψει και το νέο μεταγραφικό απόκτημα της Λάρισας, ο Αλεξάντερ Ραντοσάβλιεβιτς. Απών θα είναι σίγουρα ο Μιλένκο Ατσίμοβιτς, ο οποίος από το καλοκαίρι του 2007 έχει ανακοινώσει την αποχώρησή του από την εθνική.

Ο Άντον Ζλόγκαρ της Ομόνοιας θα κάνει πιθανότατα το ταξίδι στη Ν. Αφρική.

Είναι χαρακτηριστικό πως στην ομάδα που πήρε την πρόκριση απέναντι στη Ρωσία, ο 32χρονος Άντον Ζλόγκαρ της Ομόνοιας ήταν ο γηραιότερος παίκτης της.

Απρόβλεπτοι

Η Σλοβενία αποτελεί σίγουρα ένα απρόβλεπτο σύνολο, ικανό να προκαλέσει εκπλήξεις στον τρίτο όμιλο, όπου θα αντιμετωπίσει τις Αλγερία, ΗΠΑ και Αγγλία. Αναμένεται να παίξει ρόλο ρυθμιστή, αν και ως γνήσιο «παιδί» της Γιουγκοσλαβίας έχει όλες τις προδιαγραφές να διαψεύσει για μία ακόμη φορά τις προβλέψεις και να προκαλέσει... συζητήσεις γύρω από την ποδοσφαιρική κουλτούρα της. Αυτή τη φορά χωρίς βεντετισμούς, χωρίς ιδιόρρυθμους ηγέτες και πάνω απ' όλα δίχως το άγχος της διάκρισης, η Σλοβενία των 2 εκατομμυρίων ανθρώπων μπορεί να «μεγαλώσει» κι άλλο χάρη στο ποδόσφαιρο.

Το... μπάσκετ

Βέβαια, το μπάσκετ ήταν πάντα στην κορυφή των προτιμήσεων στο φίλαθλο κοινό της χώρας, αν και ούτε από την πορτοκαλί μπάλα έχει έρθει κάποια σπουδαία διάκριση, παρά το γεγονός ότι σε κάθε μεγάλη διοργάνωση εμφανίζονται ως φαβορί. Η ταμπέλα του «λούζερ» δεν αγγίζει την ποδοσφαιρική νοοτροπία της Σλοβενίας, αφού το μπάσκετ πάντα ήταν η... ελπίδα της χώρας για διάκριση.

Ο ενθουσιασμός και εν μέρει η άγνοια κινδύνου αποτελούν δύο δυνατά όπλα σε μία διοργάνωση από την οποία οι μεσαίου βεληνεκούς ομάδες ελπίζουν απλά να μη βγουν... ζημιωμένες.

Η προϊστορία με την Ελλάδα

ACTION IMAGES

Ο Ζάχοβιτς ανάμεσα στους Ουζουνίδη και Λυμπερόπουλο από τον αγώνα του 1998 στο ΟΑΚΑ.

Τέσσερις φορές η Σλοβενία έχει αναμετρηθεί με την Ελλάδα και το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα μπορεί να... υπερηφανεύεται πως είναι αήττητο, καθώς μετράει τρεις νίκες και μία ισοπαλία.

Ο πρώτος αγώνας των δύο ομάδων διεξήχθη στις 24 Απριλίου 1996 στο ΟΑΚΑ, όπου η εθνική Ελλάδος για τους προκριματικούς του Μουντιάλ του 1998 είχε επιβληθεί με 2-0 (56΄ Μπατίστα, 65΄ Νικολαΐδης). Στον δεύτερο γύρο, στις 06/09/1997, ήρθε και νέα εύκολη νίκη με 0-3 (48΄ Αλεξανδρής, 89΄ Κ. Κωνσταντινίδης, 91΄ Μαχλάς) στη Λιουμπλιάνα.

Οι δύο επόμενες συναντήσεις έγιναν για τους προκριματικούς του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος του 2000. Στο ΟΑΚΑ στις 06/09/1998 οι δύο ομάδες αναδείχθηκαν ισόπαλες 2-2 (55΄ Μαχλάς, 58΄ Φρατζέσκος - 19΄, 72΄ Ζάχοβιτς), ενώ στον δεύτερο γύρο η Ελλάδα είχε επικρατήσει άνετα στο Μάριμπορ (09/10/1999) με 0-3 (38΄ Τσιάρτας, 42΄ Γεωργιάδης, 80΄ Νικολαΐδης).

kathimerini.com.cy/sport
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το μπάσκετ πάει Πάφο

Με ηγέτες τους Φλόρεντ και Τζόουνς ο ΑΠΟΠ πάει ολοταχώς για άνοδο στην α΄ κατηγορία

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Πάνε οκτώ χρόνια από τότε που έχουμε να δούμε διψήφιο αριθμό ομάδων στην α΄ κατηγορία, μια κατάσταση που ίσως αλλάξει με τη νέα σεζόν. Ήδη τρεις ομάδες ορέγονται άνοδο στα σαλόνια για τη χρονιά 2010-11, με την περίπτωση του ΑΠΟΠ Πάφου να εμφανίζεται προς το παρόν ως η μόνη αξιόλογη. Αναγέννηση Γερμασόγειας και Ένωση Νέων Παραλιμνίου (ΕΝΠ) αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, τόσο οικονομικά όσο και γηπεδικά, έτσι δύσκολα μπορούν να συγκεντρωθούν στον στόχο της ανόδου.

Θυμίζουμε πως η κατάκτηση του τίτλου στη β΄ κατηγορία δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για άνοδο, αφού η Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθόσφαιρας (ΚΟΚ) εξήγγειλε πριν μερικά χρόνια πως όσες ομάδες επιθυμούν να ανεβούν, μπορούν να το πράξουν, αρκεί να διαθέτουν κατάλληλο γήπεδο, οικονομική διαφάνεια και να συμμετέχουν κανονικά στα αναπτυξιακά πρωταθλήματα. Η εξαγγελία στόχευε στην ενδυνάμωση και μεγέθυνση της α΄ κατηγορίας με σωματεία της επαρχίας (Αγρός, Πάφος, Παραλίμνι), αλλά και μελλοντική επανίδρυση καλαθοσφαιρικών ομάδων όπως η ΠΑΕΕΚ, η Ανόρθωση κ.τ.λ.

Ο ΑΠΟΠ θέλει άνοδο, το ίδιο Αναγέννηση και ΕΝΠ, όμως για τις δύο τελευταίες τα προβλήματα είναι πολλά

Όμως, οι οικονομικές δυσκολίες, η ανυπαρξία κατάλληλων γηπέδων και γενικά η χαώδης διαφορά ανάμεσα στις δύο κατηγορίες δεν επέτρεψε στις δύο τελευταίες πρωταθλήτριες, Αναγέννηση Γερμασόγειας και Διγενής, να τολμήσουν την άνοδο, παρά την αρχική τους πρόθεση να παίξουν με τους μεγάλους.

Ηγέτης ο 46χρονος Φλόρεντ

Με την ιστοσελίδα apopbc.com να ενημερώνεται σχεδόν καθημερινά, η δουλειά που γίνεται στον ΑΠΟΠ Πάφου ξεπερνάει αυτήν αρκετών ομάδων της α΄ κατηγορίας. Αξιοσημείωτο είναι πως μόνο οι Κεραυνός και Αχιλλέας διαθέτουν ιστοσελίδες με συνεχή ροή.

Με προπονητή τον Μάικ Τζόουνς (κάποτε παίκτη των Άρη, ΠΑΟΚ και Μπαρτσελόνα και καλαθοσφαιριστή του Απόλλωνα πριν μια δεκαετία), αστέρι τον… 46χρονο «υπερήλικα» Κέβιν Φλόρεντ (ο οποίος έχει ψηλό μέσο όρο πόντων!) και σημαντικότερο παίκτη τον μοναδικό ξένο στην κατηγορία, τον 28χρονο Σέρβο φόργουορντ Νεμάνια Μάτεϊτς, ο ΑΠΟΠ Πάφου παραμένει η μόνη αήττητη ομάδα στη β΄ κατηγορία με δέκα νίκες σε ισάριθμα παιχνίδια.

«Θέλουμε να παίξουμε στην α΄ κατηγορία και αν έχουμε ικανοποιητική στήριξη από τους τοπικούς φορείς και τον δήμο, θα το κάνουμε. Πάντως νομίζω πως στο τέλος θα ανεβούμε», λέει στην «Καθημερινή» το μέλος της διοίκησης, Ντίνος Τζιόλης.

Το μπάτζετ της ομάδας φέτος – όπως μας ενημερώνουν – είναι πάνω από 100 χιλιάδες ευρώ και σε αυτά συγκαταλέγονται και τα έξοδα για τις ακαδημίες που απασχολούν γύρω στα 200 παιδιά. Στον ΑΠΟΠ Πάφου υπολογίζουν πως θα απαιτηθούν σχεδόν τα τριπλάσια, για να σταθεί η ομάδα στην α΄ κατηγορία. «Κάναμε επαφές με την αθλητική επιτροπή του Δήμου Πάφου, η οποία χρηματοδοτεί την ΑΕΠ στο ποδόσφαιρο και τον Παφιακό στην πετόσφαιρα, ενώ ελπίζουμε και σε σημαντική στήριξη από το δημαρχείο», συμπληρώνει ο κ. Τζιόλης.

Ο ΑΠΟΠ Πάφου αγωνίζεται στο Κλειστό του Λυκείου Εθνάρχη Μακαρίου, το οποίο όμως δεν πληροί τα κριτήρια για την α΄ κατηγορία. Έτσι σε περίπτωση ανόδου, το «Αφροδίτη» θα δηλωθεί ως έδρα. Πάντως, τους ανθρώπους του ΑΠΟΠ απασχολεί το γεγονός πως απαιτείται ένα σημαντικό κονδύλι για τη χρήση της κλειστής αίθουσας της πόλης και ελπίζουν σε διευκολύνσεις από τον ΚΟΑ.

Την προσπάθεια του ΑΠΟΠ για άνοδο στην α΄ κατηγορία στηρίζει και ο Γιώργος Χρυσοστόμου. «Έστειλα επιστολή στην ομάδα, για να έχουμε σύντομα συνάντηση, όπου θα συζητήσουμε το θέμα της ανόδου», είπε στην «Κ» ο πρόεδρος της ΚΟΚ και συνέχισε: «Θέλουμε και τον δήμο να είναι κοντά μας στο θέμα. Βρέθηκα παλαιότερα στην Πάφο, είχε πολύ κόσμο το γήπεδο και ένιωσα τότε την ανάγκη να βοηθήσω. Στον ΑΠΟΠ έχουν ανθρώπους που σκέφτονται σωστά».

Τη σεζόν 2006-07 δραστηριοποιήθηκε ο ΑΠΟΠ Πάφου στον χώρο της καλαθόσφαιρας, όταν οι άνθρωποι της ομάδας επιθυμούσαν να κρατήσουν σε λειτουργία στον αθλητικό χώρο το σωματείο, μετά την ποδοσφαιρική ενοποίηση με τον Ευαγόρα το 2000. Με την ίδρυση της ΑΕΠ στις αρχές της περασμένης δεκαετίας, οι Ευαγόρας και ΑΠΟΠ συνέχισαν να υπάρχουν ως πολιτιστικά σωματεία.

Η μείωση των ομάδων

Η τελευταία φορά που είχαμε διψήφιο αριθμό ομάδων στην α΄ κατηγορία ήταν τη σεζόν 2001-02 με έντεκα ομάδες. Εκείνην τη χρονιά υποβιβάστηκαν ο Παναθηναϊκός Λεμεσού και ο Αχιλλέας Αγρού, ενώ ανέστειλε τη λειτουργία της η ΑΕΚ. Επέστρεψε η ΕΘΑ, όμως η Δόξα δεν αποδέχτηκε την άνοδο, έτσι η χρονιά 2002-03 διεξήχθη με εννιά ομάδες. Η πτώση του Αστέρα και του Αχιλλέα Καϊμακλίου τη σεζόν 2003-04 σήμαινε πως η επόμενη περίοδος συμπεριελάμβανε μόλις οκτώ ομάδες. Από τη σεζόν 2007-08 οι ομάδες έγιναν εννιά, μετά την άνοδο της ΑΕΚ και την παύση του υποβιβασμού. Τα τελευταία δύο χρόνια, Αναγέννηση Γερμασόγειας και Διγενής Μόρφου – παρά την κατάκτηση του πρωταθλήματος – δεν ανέβηκαν κατηγορία, αφού δεν μπορούσαν να ακολουθήσουν τους αυξημένους οικονομικούς ρυθμούς της εποχής.

Ο 46χρονος Κέβιν Φλόρεντ (με την μπάλα) και ο συμπατριώτης του προπονητής Μάικ Τζόουνς οδηγούν τον ΑΠΟΠ στην άνοδο.

Ο Σέρβος φόργουορντ Νεμάνια Μάτεϊτς σε μια προσπάθειά του στο ματς ΑΠΟΠ-Δόξα.

Δεν βρίσκει γήπεδο η Αναγέννηση

Με έμπειρους Κυπρίους στο έμψυχο δυναμικό – όπως είναι οι Λώρης Χατζηβασιλείου, Κύπρος Γρηγορίου, Πάρης Κουνούδης και Κωνσταντίνος Περεντός – στην Αναγέννηση Γερμασόγειας είχαν ως πρώτο στόχο την κατάκτηση του πρωταθλήματος, όμως οι τρεις ήττες σε δέκα ματς έχουν ρίξει αρκετά πίσω την ομάδα. Ο προπονητής Μαρίνος Θρασυβουλίδης μιλά για τη φετινή προσπάθεια, εκφράζοντας σημαντικά παράπονα για το γηπεδικό: «Η άνοδος δεν ήταν ο στόχος μας, αφού η διαφορά των δύο κατηγοριών είναι τεράστια. Εδώ δεν έχουμε γήπεδο να παίξουμε, εφόσον μας έδιωξαν από το Κλειστό στον Άγιο Νικόλαο, μετά την ίδρυση του Ολύμπου και γυρίζουμε τα γήπεδα για προπόνηση».

Σε αχούρι η ΕΝΠ

«Παίζουμε σε ένα αχούρι. Είναι επικίνδυνο ακόμη και γι' αυτούς που μπαίνουν μέσα και πρόκειται για σοβαρό πρόβλημα για την ομάδα», σχολιάζει στην «Κ» για το κλειστό γήπεδο του Παραλιμνίου ο προπονητής των βυσσινί, Αντώνης Αρτυματάς. «Έχει πολλά χρόνια που περιμένουμε να προχωρήσει το θέμα ανέγερσης του νέου γηπέδου στην περιοχή. Εγκρίθηκαν τα σχέδια από την Πολεοδομία και περιμένουμε να αρχίσουν τα έργα στο Κλειστό, χωρητικότητας 2.500 θεατών, που θα κτιστεί δίπλα από το "Τάσος Μάρκου". Ελπίζω να προχωρήσει το έργο», συμπληρώνει ο κ. Αρτυματάς.

Με το έμψυχο δυναμικό να αποτελείται από εννέα Παραλιμνίτες, ανάμεσα τους οι Ζάκης Παπαδόπουλος και Νικόλας Θωμά και τρεις προερχόμενοι από την ΑΕΚ (Χάρης Φαντούσης, Βασίλης Σελλάς και Γιώργος Γεωργίου), η Ένωση είναι στη δεύτερη θέση της βαθμολογίας, με οκτώ νίκες και μια ήττα. Αν και υπάρχουν αρκετές ελπίδες για τον τίτλο, εντούτοις στην ομάδα παραδέχονται πως δεν σκέφτηκαν και πολύ το ενδεχόμενο ανόδου. «Το ψάξαμε λίγο, όμως το μεγάλο μας πρόβλημα είναι το γηπεδικό. Ούτε από πολλούς παίκτες έχουμε να επιλέξουμε, αφού δεν υπάρχει πολύ υλικό στην περιοχή, ενώ δεν έχουμε καμία βοήθεια από την ομοσπονδία», συμπλήρωσε με παράπονο ο 35χρονος προπονητής.

Από την πλευρά του, ο Γιώργος Χρυσοστόμου σχολιάζει το θέμα του γηπέδου στο Παραλίμνι: «Για χρόνια λέω ότι θέλουμε γήπεδα στην επαρχία, στα οποία να μπορεί να παίζει η εθνική ομάδα, ειδικά σε περιόδους όπως είναι ο Αύγουστος, όπου θα μπορούσαμε να είχαμε σημαντική στήριξη από τον κόσμο. Για να προχωρήσει το θέμα του γηπέδου στο Παραλίμνι, απαιτείται συνεργασία της τοπικής ομάδας, του δήμου και του ΚΟΑ».

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΚΕΡΑΥΝΟΣ

Περιττός ο Σαμ Τζόουνς

Ο Σαμ Τζόουνς αποδείχτηκε περιττός στο έμψυχο δυναμικό του Κεραυνού, μετά την απόκτηση του 29χρονου Αμερικανού Μπράιαντ Μπέιλι. Ο 31χρονος Αμερικανός έπαιξε για τελευταία φορά κόντρα στην Ομόνοια, αποχωρώντας για να ανοίξει θέση στο έμψυχο δυναμικό για έναν εκ των Ραζή ή Ζαχαρίου. Σε μια άλλη εξέλιξη, ο Μέμος Ιωάννου ψάχνει για ευκίνητο σέντερ, ο οποίος αν εξευρεθεί θα αντικαταστήσει τον 36χρονο Αλεξάνταρ Νταμιάνοβιτς.

PROTEAS ΕΚΑ ΑΕΛ

Με μισή ομάδα λόγω τραυματισμών

Σημαντικά προβλήματα τραυματισμών αντιμετωπίζουν τις τελευταίες εβδομάδες στην Proteas ΕΚΑ ΑΕΛ. Ο Γιώργος Παλάλας έχει να παίξει από το ματς με τη Σαλόν στις 8 Δεκεμβρίου, όταν υπέστη βαρύ διάστρεμμα. Προς το παρόν δεν προπονείται καν και η επιστροφή του υπολογίζεται, εκτός απροόπτου, σε σχεδόν ένα μήνα. Ο Ίλιαν Εφτίμοφ υπέστη θλάση στο γαστροκνήμιο στο ματς με τον ΑΠΟΕΛ και αναμένεται να επιστρέψει σε 2-3 εβδομάδες. Λίγο καλύτερα είναι τα πράγματα για τον Γιάννη Γιαννούλη που τραυματίστηκε στο ίδιο παιχνίδι και θα λείψει για άλλες 10 μέρες περίπου.

ΟΜΟΝΟΙΑ

Φωνές για μπάσκετ και βόλεϊ

Συνεχίζεται η αντίδραση της Ομόνοιας για την απόφαση της Δικαστικής του μπάσκετ να κατακυρώσει υπέρ του ΑΠΟΕΛ τον διακοπέντα αγώνα του κυπέλλου, ενώ οι πράσινοι φωνάζουν και για τα αίσχη που έγιναν μετά το παιχνίδι με την Ανόρθωση την περασμένη εβδομάδα για το πρωτάθλημα του βόλεϊ. Μάλιστα, το «τριφύλλι» διατύπωσε μέσω της επίσημής του ιστοσελίδας και μερικά ερωτήματα προς τους αρμοδίους. Ανάμεσα σε άλλα, ερωτούν στην Ομόνοια αν πρώτο μέλημα είναι η ασφάλεια ή απλά να τελειώνουν τα παιχνίδια, γιατί δεν υπάρχει επαρκής αστυνόμευση στους αγώνες και πότε πρέπει να διακόπτεται ένας αγώνας. Η απάντηση της Δικαστικής της ΚΟΚ ήρθε την επομένη με την αποστολή του σκεπτικού των 12 σελίδων όπου αναφέρεται πως η απόφαση που λήφθηκε ήταν ομόφωνη.

Ελεύθερη πτώση προς την καταστροφή

Πώς η πρωταθλήτρια 2001-02, ΑΕΚ, έφτασε να «φλερτάρει» με τον πρώτο υποβιβασμό της ιστορίας της

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Μέσα σε μόλις οκτώ χρόνια η ΑΕΚ στο μπάσκετ κατάφερε να γυρίσει… ανάποδα τη βαθμολογία. Η κυπελλούχος Ευρώπης της περιόδου 1967-68, φιναλίστ της Ευρωλίγκας το 1998, κάτοχος Σαπόρτα το 2000 και πρωταθλήτρια Ελλάδος της περιόδου 2001-02, βρίσκεται πλέον στην τελευταία θέση του βαθμολογικού πίνακα και αν τα προβλήματά της δεν λυθούν άμεσα, ο εφιάλτης της Α2 θα γίνει πραγματικότητα για πρώτη φορά στην ιστορία της. Τα διοικητικά και οικονομικά προβλήματα της Ενωσης έχουν διαλύσει αγωνιστικά την ομάδα, η οποία παραπαίει. Το φετινό ρόστερ της μπορεί να χαρακτηριστεί το χειρότερο της ιστορίας της και ουδεμία σχέση έχει με αυτό που έφερε την ομάδα στην κορυφή της Ελλάδος για 8η φορά το 2002.

Από το 2005 και έπειτα, η Ένωση «βούτηξε» στη μετριότητα και έκτοτε βυθίζεται όλο και περισσότερο

Ο «Δικέφαλος» το 2002 είχε τους Χόλντεν, Ζήση, Ταπούτο, Χατζή, Κικίλια, Ντικούδη, Μπιλμπά, Μπετς, Κακιούζη, Μπουρούση, Καρ, Κόμαζετς, Παντελιάδη, Πασχάλη και Λάζιτς και προπονητή τον Σάκοτα. Η ΑΕΚ και τα επόμενα δύο χρόνια διατηρήθηκε σε υψηλό επίπεδο, αφού κράτησε τον ελληνικό «κορμό» της και παράλληλα έφερνε καλούς ξένους, όπως τους Μπλάκνεϊ, Τζένκινς, Μπέιλι και Λόλις. Η Ενωση την περίοδο 2002-03 και 2004-05 τερμάτισε δεύτερη, ενώ το 2003-04 ήταν τέταρτη, με τον Κατσικάρη στον πάγκο της το 2004 και το 2005.

Από το 2005 και έπειτα, άρχισε ο… κατήφορος. Το αφεντικό της ομάδας, Γιάννης Φιλίππου, έκλεισε την «κάνουλα» με τα ευρώ (το έκανε σταδιακά μετά το 2002), ήρθε σε διαμάχη με τους οπαδούς και η ομάδα βούτηξε στη μετριότητα. Το μειωμένο μπάτζετ έδιωξε τους παίκτες που μπορούσαν να κρατήσουν την ΑΕΚ σε υψηλό επίπεδο (Χατζής, Ζήσης, Άντιτς, Κους, Νίτσεβιτς) και έφερε παίκτες όπως οι Τσάλμερς, Κόπενραθ, Μπλάσινγκεϊμ, Χάτζατζ, Ταμίρ…

Οσο η ΑΕΚ συρρικνωνόταν αγωνιστικά τόσο η διαμάχη των οπαδών με τη διοίκηση μεγάλωνε. Την περίοδο 2005-06 η Ενωση, με προπονητή τον Λευτέρη Κακιούση, έπεσε απότομα από τα ψηλά στα χαμηλά και από τα… πολλά στα λίγα. Μόλις έβδομη εκείνη τη χρονιά και ένατη την επόμενη (πρώτα με Αλεξανδρή και έπειτα με Μαρκόπουλο στον πάγκο), όταν πλέον είχε αποχωρήσει από την ομάδα και ο τελευταίος των πρωταθλητών, ο Γιάννης Μπουρούσης.

Μια αχτίδα φωτός φάνηκε με την είσοδο του Δημήτρη Δρόσου στην ομάδα, ο οποίος πήρε το μάνατζμεντ από τον πλήρως απογοητευμένο Γιάννη Φιλίππου. Ο Δρόσος έκανε μια μικρή… επανάσταση στο ρόστερ της ΑΕΚ με τους Κυρίτση, Παπανικολάου, Ουέσον, Σι, Ταπούτο και Χατζή, οι οποίοι ανέβασαν επίπεδο την ομάδα. Οχι όμως πάνω και από την έβδομη θέση. Η αποχώρηση του Δρόσου άφησε μια ομάδα στα πρόθυρα της διάλυσης και απλώς η επόμενη χρονιά δεν είχε κινδύνους για την Ενωση, αφού η νέα υπηρεσιακή διοίκηση του Μπάμπη Καραμανλή έπεισε τους περισσότερους παίκτες να μείνουν. Δεν τα κατάφερε όμως για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, όπου προτιμήθηκαν ξένοι αγνώστων λοιπών στοιχείων (Μακ, Μελς) και κάποιοι καλοί μισθοφόροι (Γκριν, Φράνσις), οι οποίοι συμπληρώνουν ό,τι προσπαθούν να περισώσουν οι φιλότιμοι Ελληνες παίκτες.

ACTION IMAGES

Το πρωτάθλημα που κατέκτησε η ΑΕΚ το 2002 δεν αποτέλεσε την έναρξη μιας «αυτοκρατορίας» για την Ένωση, αντιθέτως ήταν η απαρχή για τη σταδιακή απαξίωση της ομάδας.

«Είμαι πεπεισμένος ότι η Mercedes θα είναι σε καλή θέση να παλέψει για τους δύο τίτλους αυτήν τη σεζόν και σίγουρα εγώ θα το προσπαθήσω», τόνισε ο Σουμάχερ (δεξιά), ο οποίος θα έχει στο πλάι του τον Νίκο Ρόσμπεργκ.

«Ασημένιο βέλος» στην καρδιά της F1

Οταν η Mercedes ένωσε τις δυνάμεις της με τον Ρος Μπρον, εξαγοράζοντας την ομάδα του Βρετανού, οι ασχολούμενοι με τα κοινά της F1 έκαναν λόγο για τη γέννηση μιας νέας δύναμης στο γκριντ. Τόσο ικανής, που θα μπορεί να κοιτάζει στα μάτια τις Ferrari και McLaren.

Λίγο αργότερα, ήρθε η συμφωνία με τον Μίκαελ Σουμάχερ. Κάποιοι είπαν ότι η Mercedes GP μπορεί να διεκδικήσει τον τίτλο από την πρώτη κιόλας σεζόν. Αυτήν την άποψη συμμερίζεται και ο Γερμανός επτά φορές παγκόσμιος πρωταθλητής, όπως την εξέφρασε στο πλαίσιο της παρουσίασης του νέου χρωματισμού του μονοθεσίου, η οποία έγινε στη Στουτγκάρδη την προηγούμενη εβδομάδα.

Η Mercedes φιλοδοξεί φέτος να μπει ανάμεσα στις Ferrari και McLaren, έχοντας και τον Σουμάχερ στο τιμόνι της

Στο μονοθέσιο κυριαρχεί το παραδοσιακό ασημί χρώμα, σήμα-κατατεθέν της γερμανικής φίρμας στους αγώνες από τη δεκαετία του 1920. Παράλληλα, στα πλαϊνά ντεπόζιτα και στο πίσω μέρος δεσπόζει το λογότυπο του νέου χορηγού της ομάδας, της μαλαισιανής εταιρείας πετρελαιοειδών Petronas.

«Είμαι πεπεισμένος ότι η Mercedes θα είναι σε καλή θέση να παλέψει για τους δύο τίτλους αυτή τη σεζόν και σίγουρα εγώ θα το προσπαθήσω. Το να είμαι μέρος της αναβίωσης της ομάδας με τα «ασημένια βέλη», μου προκαλεί πολλά συναισθήματα και μου δίνει έξτρα κίνητρο για να τα πάω καλά», τόνισε χαρακτηριστικά ο Σουμάχερ.

Ο Γερμανός πιλότος, βέβαια, γνωρίζει πως ο δρόμος δεν θα είναι στρωμένος με ροδοπέταλα, καθώς έχουν αλλάξει πολλά τα χρόνια που ήταν εκτός. Ο ίδιος, όταν ρωτήθηκε για το τι θα κάνει όταν οδηγήσει για πρώτη φορά το «ασημένιο βέλος», απάντησε: «Στην αρχή, τίποτα. Γύρο με τον γύρο θα προσπαθήσω να φτάσω στο όριο και να δοκιμάσω πράγματα για τους αγώνες».

Ενδιαφέρον έχει και τι ώθησε τον «Σούμι» στο να επιστρέψει στα γκριντ. «Μου τηλεφώνησε ο Ρος Μπρον και αμέσως ήρθαμε σε συμφωνία. Δεν ήταν θέμα χρημάτων, αλλά διασκέδασης. Πολύ απλά ήθελα να καθίσω ξανά σε μονοθέσιο της F1. Μου είχε ζητήσει να συνεργαστούμε και πριν από δύο χρόνια, αλλά και πέρυσι, όμως πίστευα ότι μετά την αποχώρηση της Honda η ομάδα δεν θα ήταν σε θέση να παλέψει για τις πρώτες θέσεις. Οπως αποδείχθηκε, έκανα λάθος...».

Δ. ΛΟΥΚΑΚΗΣ

Τίτλο καλοβλέπει η Ferrari με τη νέα F10

Όλοι στο Maranello στρέφουν το στόχαστρό τους στο τρόπαιο, μετά το «καταστροφικό» 2009

ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ FERRARI F10

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΟΚΚΑ**

Η Ferrari παρουσίασε πρόσφατα στον Τύπο το καινούργιο της μονοθέσιο, με το οποίο φιλοδοξεί να εκτοξευτεί εκ νέου στην κορυφή, στρέφοντας, ύστερα από ένα ολέθριο για τα δεδομένα της 2009, το στόχαστρό της στον παγκόσμιο τίτλο.

Η ομάδα του Maranello, που παρουσίασε όπως και πέρυσι πρώτη το δικό της «monoposto», πιστεύει ότι με τη νέα F10 έχει κάνει σημαντικά βήματα προόδου όσον αφορά την αεροδυναμική, τον κινητήρα κ.λπ., με τον τεχνικό διευθυντή της Ferrari, Aldo Costa, να δηλώνει επιπλέον πως το όχημα φέρει τώρα έναν κανονικού τύπου διπλό διαχυτήρα.

Η ιταλική ομάδα ξεκίνησε να δουλεύει πάνω στην F10 από την περασμένη άνοιξη, θυσιάζοντας μετά το καλοκαίρι εντελώς την εξέλιξη της F60, προκειμένου να συγκεντρωθεί στο μέλλον και να διαγράψει την καταστροφική χρονιά. Χρονιά που την είδε να κερδίζει έναν μόνο αγώνα και να πραγματοποιεί το χειρότερό της ξεκίνημα στο πρωτάθλημα στην 60χρονη ιστορία της στη Formula 1.

Θα έχει ενδιαφέρον να δούμε με ποιο τρόπο η ομάδα του cavallino rampante θα προσαρμοστεί στις μεγάλες αλλαγές που θα έχουμε και φέτος στους κανονισμούς της Formula 1, με την ίδια να εξερευνά το θέμα γύρω από την απαγόρευση των ανεφοδιασμών – τη σημαντικότερη αλλαγή στο 2010 – με πλήρη σχολαστικότητα (βλ. σχεδιάγραμμα πάνω).

Η αποκάλυψη της νέας «κόκκινης» που πραγματοποιήθηκε στο Maranello.

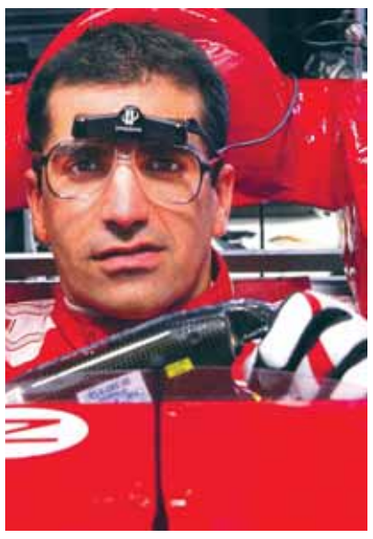

Ο Marc Gene, πιλότος δοκιμαστικών της Ferrari, πίσω από το τιμόνι του νέου υπερσύγχρονου εξομοιωτή της ομάδας.

Νέα λιπαντικά και καύσιμο από τη Shell αποσκοπούν στη βελτίωση της απόδοσης και της κατανάλωσης καυσίμου της F10, με τον Luca Marmorini, υπεύθυνο κινητήρων της Ferrari, να αναφέρει ότι ο στόχος της ομάδας είναι να έχει ως αποτέλεσμα της χαμηλότερης κατανάλωσης ένα πιο ελαφρύ όχημα στην εκκίνηση.

«Νέοι» πιλότοι, νέα τεχνολογία

Η θρυλική ιταλική ομάδα θα πλαισιώνεται φέτος από τους Fernando Alonso και Felipe Massa, με τον διευθυντή της Ferrari, Stefano Domenicali, να δηλώνει ότι η Scuderia διαθέτει δύο νέους πιλότους για το 2010: «Τον Ισπανό διπλό παγκόσμιο πρωταθλητή, που θα ποντάρει για έναν τρίτο τίτλο, και τον ολόφρεσκο μετά το σοβαρό του ατύχημα πέρσι στην Ουγγαρία Felipe Massa, που θα θέλει να αποδείξει κάτι στην κοινωνία».

Από φέτος η Ferrari θα έχει επιπλέον στη διάθεσή της έναν ολοκαίνουργιο εξομοιωτή οδήγησης, που θεωρείται – μαζί με τους αντίστοιχους της Red Bull Racing και της McLaren – ένας από τους πιο προηγμένους στον κόσμο. Ο εξομοιωτής, που στεγάζεται σε μια ειδικά κατασκευασμένη για την περίπτωση διώροφη εγκατάσταση στην περιβόητη via Ascari, επιτρέπει στον πιλότο να έχει οπτικό πεδίο που ξεπερνά τις 180 μοίρες. Alonso και Massa θα περάσουν πολλές μέρες οδηγώντας εντός των τειχών το 2010, αφού η απαγόρευση των παρασκηνιακών δοκιμαστικών που συνεχίζει να ισχύει και φέτος, σημαίνει ότι η κάθε ομάδα θα πρέπει να καταφύγει σε όσο περισσότερες εναλλακτικές λύσεις για την εξέλιξη του μονοθέσιού της.

Πολυτάλαντο

Το ανανεωμένο Suzuki SX-4 σε δοκιμή μακράς διάρκειας, προκειμένου να αναδείξει όλες τις πτυχές του χαρακτήρα του

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΧΑΡΙΤΟΥ**

Ο βασικός λόγος που το SX-4 έλειψε αρκετές ημέρες από το γραφείο ήταν τα χιλιόμετρα που έπρεπε να διανυθούν, ούτως ώστε να αναδείξει τις αρετές του. Ένα μικρό «on-off» (την ίδια λογική έχουν μηχανές και αυτοκίνητα) πρέπει να πατήσει και λίγη λάσπη, για να ολοκληρώσει τον κύκλο της δοκιμής του. Ωστόσο, λάσπες, ως γνωστόν, στην πόλη δεν υπάρχουν. Έπειτα, το αυτοκίνητο «φόρεσε» νέο κινητήρα, δεν έπρεπε να δούμε πώς ταξιδεύει; Κοιτώντας το SX-4, έπειτα από τόσα χρόνια που βρίσκεται στην αγορά, ακόμα το βρίσκουμε γοητευτικό εμφανισιακά. Είναι ολοκληρωμένο στις γραμμές του, δυναμικό, εκπέμπει αυτοπεποίθηση.

Το εσωτερικό είναι ελκυστικό και έχει άφθονους χώρους για μικροπράγματα

Οι αλλαγές του πρόσφατου φέις λιφτ περιλαμβάνουν ανασχεδιασμένη μάσκα, αναβαθμισμένα πλαϊνά προστατευτικά και νέας σχεδίασης ζάντες αλουμινίου. Προσδίδουν μεν έναν φρέσκο αέρα, αλλά δεν επηρεάζουν καθόλου τη συνολική στιβαρή εικόνα του αυτοκινήτου. Δηλαδή, εμφανισιακά το SX-4 βασίζεται στην ολότητα της πληρότητάς του και όχι σε επιμέρους στοιχεία. Στο εσωτερικό τα πάντα είναι εκεί όπου τα περιμένεις, υπάρχουν οι γνωστοί καλοί χώροι και τώρα προστέθηκαν στοιχεία που το κάνουν να φαίνεται πιο «γκατζετάδικο».

Η γενικότερη αίσθηση είναι αυτή ενός καλοφτιαγμένου, ευρύχωρου και άνετου αυτοκινήτου, που βοηθάει τον οδηγό του στην καθημερινή κίνηση και στο ταξίδι. Το κόστος αγοράς είναι στις 16.150 ευρώ, τόσο για την προσθιοκίνητη όσο και για την τετρακίνητη έκδοση, αφού η πρώτη συνδυάζεται με αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων και η δεύτερη με χειροκίνητο. Ο εξοπλισμός λειτουργικά είναι πλήρης (αν και σήμερα συνηθίζονται και στις βασικές εκδόσεις περισσότεροι αερόσακοι από δύο).

ΥΠΕΡ	ΚΑΤΑ
Εμφάνιση, Άνεση, Οδική συμπεριφορά, Τετρακίνηση, Χώροι για μικροπράγματα	**Θόρυβος** κινητήρα ψηλά

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Fiat Sedici 1.6 4x4: Από 15.990 ευρώ
Daihatsu Terios 1.5: Από 21.000 ευρώ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ (ΕΚΔΟΣΗ ΔΟΚΙΜΗΣ)

Suzuki SX-4 1.6 4x4
Τιμή: 16.150 ευρώ
0-100 χλμ./ώρα*: 11.5
Τελική ταχύτητα*: 175 χλμ./ώρα

* τιμές κατασκευαστή

Η τιμή είναι στις 16.150 ευρώ, τόσο για τη δικίνητη αυτόματη έκδοση όσο και για την τετρακίνητη που συνδυάζεται με μηχανικό κιβώτιο.

Βελτιώσεις κάτω από το καπό

Ο γνωστός 1600άρης κινητήρας δέχτηκε βελτιώσεις και αποδίδει πλέον 120 ίππους (από 107) και ροπή 15,9 kgm (από 14,8). Την ισχύ διαχειρίζεται ένα χειροκίνητο κιβώτιο πέντε σχέσεων, με στιβαρή αίσθηση και καλαίσθητο επιλογέα. Παράλληλα, μειώθηκαν η κατανάλωση καυσίμου και οι εκπομπές CO2. Στην πράξη, οι βελτιώσεις έχουν δράσει ευεργετικά για το SX-4 που τώρα ταξιδεύει πιο άνετα, πιο ήσυχα και με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στα προσπεράσματα. Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με τη γνωστή του εξαιρετική οδική συμπεριφορά, συνθέτουν ένα αποτέλεσμα πολύ δυναμικό, που ικανοποιεί πλήρως τον οδηγό του. Εξακολουθεί πάντοτε να μη «βάζει φωτιά στον δρόμο», κάτι που δεν είναι προορισμός ενός αυτοκινήτου ελεύθερου χρόνου, αλλά προσφέρει μια ολοκληρωμένη ποιότητα και καλύπτει πλήρως τις ανάγκες ενός οικογενειακού ταξιδιού.

Η άνεση και η ποιότητα κύλισης είναι σε πολύ καλά επίπεδα (κυρίως η πρώτη), ενώ το γνωστό έξυπνο σύστημα τετρακίνησης προσφέρει πολύ καλές δυνατότητες για εκδρομές στη φύση. Συμπερασματικά, το SX-4 δεν είναι απλώς ένα ολοκληρωμένο σύνολο, αλλά ένα πολύ ελκυστικό αυτοκίνητο που ταιριάζει «γάντι» στην κυπριακή πραγματικότητα. Πατάει στον δρόμο με αυτοπεποίθηση και μεγάλη φιλικότητα, καίει πολύ λίγο, είναι ευέλικτο για την πόλη και αρκούντως δυνατό για το ταξίδι, είναι καλαίσθητο μέσα και έξω, προσαρμόζεται εξαιρετικά όπου και να το πας.

Η άνεση και η ποιότητα κύλισης είναι σε πολύ καλά επίπεδα, ενώ το έξυπνο σύστημα τετρακίνησης προσφέρει πολύ καλές δυνατότητες για εκδρομές στη φύση.

Εκατόν εβδομήντα τέσσερα χρόνια μετά την επίσκεψη του Δαρβίνου με το πλοίο «Μπιγκλ», οι επιστήμονες συνεχίζουν να ανακαλύπτουν καινούργια είδη, όπως ροζ χερσαία ιγκουάνα, νέα είδη φυτών και κοραλλιών.

Τα μαγικά νησιά του... Δαρβίνου

Οδοιπορικό στα Γκαλάπαγκος, ένα πραγματικό εργαστήριο της φύσης στη μέση του Ειρηνικού Ωκεανού

Της **ΝΑΤΑΣΑΣ ΣΙΝΙΩΡΗ**

«Τα μαγικά νησιά». Αυτή την ονομασία τούς έδωσαν οι πρώτοι ναυτικοί που τα επισκέφτηκαν. Τα έβλεπαν να αναδύονται ξαφνικά μέσα από την ομίχλη, να εμφανίζονται από το πουθενά στο ανοιχτό πέλαγος και τα θεωρούσαν μαγικά. Ενας άλλος μύθος λέει ότι αυτή την ονομασία τούς την έδωσαν οι Ισπανοί ναύτες που πρωτοεπισκέφτηκαν την περιοχή τον 16ο αιώνα. Εβλεπαν από μακριά τα καράβια να εξαφανίζονται -εξαιτίας των ισχυρών θαλάσσιων ρευμάτων, όμως πίστευαν ότι η Γη ήταν εκείνη που εκινείτο και όχι τα καράβια! Σε αυτά τα θαλάσσια ρεύματα του Ειρηνικού ωκεανού οφείλουν τα Γκαλάπαγκος τη σπάνια βιοποικιλότητά τους.

Τα είδη που κατέφταναν εδώ, όντας αποκομμένα από τους προγόνους τους, μια και ποτέ δεν ήρθαν σε επαφή με την ηπειρωτική χώρα σε ολόκληρη την ιστορία της εξέλιξης, προσαρμόστηκαν στις ειδικές συνθήκες των νησιών και εξελίχθηκαν. Ωστόσο, το εύθραυστο αυτό οικοσύστημα σήμερα κινδυνεύει. Τα τελευταία χρόνια, τα ζώα που «φέρνει» μαζί του ο άνθρωπος, όπως οι γάτες, οι σκύλοι, οι κατσίκες, τα γουρούνια και τα ποντίκια, που συναγωνίζονται στην τροφή τα άλλα είδη, απειλούν το μοναδικό αυτό οικοσύστημα. Ταυτόχρονα, η ανεξέλεγκτη εσωτερική μετανάστευση και η αλόγιστη αλιεία θέτουν σε κίνδυνο την ισορροπία της εγγενούς πανίδας και χλωρίδας.

Καταφύγιο σπάνιας ζωής

Χάρη στον Κάρολο Δαρβίνο (1809-1882), τον άνθρωπο που επέφερε επαναστατικές αλλαγές στην ανθρώπινη γνώση με την περίφημη θεωρία της εξέλιξης των ειδών, το νησιωτικό αυτό σύμπλεγμα έγινε διάσημο σε όλο τον κόσμο. «Παντού βλέπεις μια κομματιασμένη έκταση μαύρης λάβας που καλύπτεται από θάμνους. Δεν φαίνεται να υπάρχουν πολλά σημάδια ζωής», έγραφε ο Βρετανός βιολόγος και φυσιοδίφης στο ημερολόγιό του, αναφερόμενος στο ηφαιστειογενές τοπίο των νησιών. Το αρχιπέλαγος με τη σπάνια βιοποικιλότητα βρίσκεται στη Νότια Αμερική, στη γραμμή του Ισημερινού, σε απόσταση 1.000 χλμ. δυτικά από τις ακτές της Δημοκρατίας του Ισημερινού ή Εκουαδόρ, στην οποία και ανήκει.

Αποτελείται από έξι μεγάλα νησιά, δώδεκα μικρότερα -τα περισσότερα έχουν διπλή ονομασία- και πάνω από σαράντα νησίδες και βραχονησίδες που είναι διασκορπισμένες σε 60.000 τ.χλμ. ωκεανού. Με συνολικό πληθυσμό 40.000 κατοίκων, μόνο πέντε από αυτά κατοικούνται: η Ισαβέλα, το Σάντα Κρουζ, το Μπάλτρα, το Σαν Κριστομπαλ και η Φλορεάνα.

Εικονική πραγματικότητα

Η ανακάλυψη του Δαρβίνου το 1835 έμελλε να γράψει ιστορία. Εκεί, ως αποτέλεσμα των διαφορών στις συνθήκες διαβίωσης, εξελίχθηκαν για χιλιετίες -μέσω της φυσικής επιλογής- συγκεκριμένα είδη ζώων, φυτών και θαλάσσιων οργανισμών που δεν συναντώνται πουθενά αλλού στη Γη. Μοναδικά ενδημικά είδη, με περίεργες μορφές, με πιο χαρακτηριστικές τις αρσενικές μεγαλοπρεπείς φρεγάτες (Fregata magnificens)που φλερτάρουν τα θηλυκά φουσκώνοντας τον κόκκινο λαιμό τους σαν μπαλόνι! Ή τις γαλαζοπόδαρες σούλες (Sula nebouxii), που ερωτοτροπούν με έναν περίεργο «χορό». Και τι να πει κανείς για τις γιγαντιαίες χελώνες που έχουν μήκος 1,2 μ. και ζυγίζουν 300 κιλά; Σε αυτά τα τεράστια ζώα -από τα αρχαιότερα που συναντώνται έως σήμερα-, στα οποία οι Ισπανοί έδωσαν την ονομασία galapago, οφείλεται και η ονομασία των νησιών. Στο ημερολόγιο των ερευνών του, ο Δαρβίνος καταγράφει ότι τις είχε ιππεύσει..., αν και «ήταν πολύ δύσκολο να κρατήσω την ισορροπία μου», όπως αναφέρει.

Σήμερα, η πιο γνωστή χελώνα είναι ο «μοναχικός George». Επειτα από δεκαετίες μοναξιάς (οι χελώνες ζουν μέχρι και 150 χρόνια και χρειάζονται 40 χρόνια για να ωριμάσουν σεξουαλικά), η πιο σπάνια χελώνα του κόσμου φαίνεται να δείχνει ενδιαφέρον για να ζευγαρώσει, γεγονός που αναπτερώνει τις ελπίδες των επιστημόνων για τη διάσωση της χελώνας Pinta των Γκαλάπαγκος (στα ισπανικά Islas Galapagos). Και η λίστα των ειδών στην επονομαζόμενη «Εδέμ του Δαρβίνου» συνεχίζεται: ενδημικά ιγκουάνα, θαλάσσια λιοντάρια, χερσαίες και θαλάσσιες φώκιες, περισσότερα από 85 είδη πτηνών, ανάμεσά τους και οι διάσημες σπίζες του Δαρβίνου που του έδωσαν τις ενδείξεις ότι τα είδη δεν είναι αμετάβλητα, άλμπατρος με κίτρινο ράμφος, κορμοράνοι που δεν πετούν, μοναδικοί νυκτόβιοι γλάροι, σπάνιοι πιγκουίνοι που επιβιώνουν σε τροπικό κλίμα -γεγονός που αποδίδεται στο ψυχρό ρεύμα Χούμπολτ-, περίπου 800 είδη μαλακίων (το ένα πέμπτο των οποίων είναι ενδημικά), δύο μεγάλα είδη σαύρας κ.ά.

Υπό καθεστώς προστασίας

Η σπάνια αυτή βιοποικιλότητα που χαρακτηρίζει τα Γκαλάπαγκος οδήγησε το 1959 την κυβέρνηση του Ισημερινού στη δημιουργία του εθνικού πάρκου (Parque Nacional Galapagos) που καλύπτει το 97% της επιφάνειας των νησιών. Το 1978 η UNESCO το ανακήρυξε Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Το 1998 θεσπίστηκε ο ειδικός νόμος, που αποσκοπεί στην προστασία των Γκαλάπαγκος και αναφέρει τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται. Συγκεκριμένα, απαγορεύονται η μεταφορά συγκεκριμένων φρούτων και ζώων για να αποφευχθεί ο κίνδυνος πανδημίας που μπορεί να εξαφανίσει ολόκληρα είδη.

Ο Φερνάντο Ορτίζ, βιολόγος θαλάσσιων οικοσυστημάτων της οργάνωσης Conservation International, ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού που αποσκοπεί στην προστασία της βιοποικιλότητας παγκοσμίως, εξηγεί τους περιορισμούς που έχουν επιβληθεί: «Οταν επιστρέφω από το Κίτο, δεν μπορώ να μεταφέρω μάνγκο, γιατί «φιλοξενούν» ένα συγκεκριμένο είδος μύγας, η οποία, αν περάσει στο αρχιπέλαγος, μπορεί να καταστρέψει άλλο είδος ενδημικού εντόμου ή να επηρεάσει τη βλάστηση που υπάρχει εκεί.

Αλλο φρούτο που απαγορεύεται είναι τα βατόμουρα. Δεν «περνούν» όλα τα φρούτα που έχουν σπόρους. Δεν μπορείς να πάρεις τίποτα από τα νησιά, ούτε καν μια πέτρα. Τα σημεία ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί κατάσχουν οτιδήποτε εμπίπτει στη λίστα των απαγορευμένων. Δεν επιτρέπεται επίσης η αλιεία, εκτός και αν είσαι ντόπιος ψαράς και έχεις άδεια (έχουν θεσπιστεί συγκεκριμένες περίοδοι αλιείας). Αν είσαι από την ενδοχώρα, τότε είσαι παράνομος. Τα κατοικίδια επιτρέπονται, επίσης, υπό προϋποθέσεις. Οι γάτες και οι σκύλοι πρέπει να έχουν στειρωθεί, διαφορετικά ο ιδιοκτήτης τους καταβάλλει ένα ποσό για την ανανέωση της άδειάς του. Οι περιορισμοί είναι αναρίθμητοι».

Καινούργια είδη

Εκατόν εβδομήντα τέσσερα χρόνια μετά την επίσκεψη του Δαρβίνου με το πλοίο «Μπιγκλ», οι επιστήμονες συνεχίζουν να ανακαλύπτουν καινούργια είδη, όπως ροζ χερσαία ιγκουάνα, νέα είδη φυτών και κοραλλιών. Τα Γκαλάπαγκος αποτελούν ακόμη και σήμερα ένα ζωντανό εργαστήριο της εξέλιξης. Οπως αναφέρει η Τζοάνα Μπάρι, πρόεδρος του Galapagos Conservancy: «Νέοι επιστήμονες ενώνουν τις δυνάμεις με τους παλιούς, με σκοπό να ανακαλύψουν την κρυφή ζωή των σπιζών, τα νησιά που βρίσκονται κάτω από τη θάλασσα και τη γεωλογική δραστηριότητα που χαρακτηρίζει ακόμη και σήμερα το αρχιπέλαγος. Υπάρχουν είδη που ακόμα δεν έχουν ανακαλυφθεί, οικοσυστήματα τα οποία δεν γνωρίζουμε.

Μια διεθνής κοινωνία επιστημόνων συνεχίζει να αναζητεί τις απαντήσεις. Είμαστε ευγνώμονες που μπορούμε ακόμη και σήμερα να νιώσουμε θαυμασμό. Τα Γκαλάπαγκος παραμένουν ένα μικρό αλλά πολύπλοκο οικοσύστημα, με μυστήρια που περιμένουν να ανακαλυφθούν».

1

3

4

2

5

Ζώα για φίλημα

Με εκατοντάδες, ίσως και χιλιάδες μοναδικά είδη, που δεν απαντώνται σε κανένα άλλο σημείο του πλανήτη, το αρχιπέλαγος στη μέση του Ειρηνικού ωκεανού ξεχωρίζει για την ομορφιά και την πολυπλοκότητα των ειδών του. Ανάμεσα στα εντυπωσιακά ενδημικά είδη με τις περίεργες μορφές ξεχωρίζει η γαλαζοπόδαρη σούλα (φωτ. 1) που ερωτοτροπεί με έναν περίεργο χορό. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο το όνομά της στα Ισπανικά: κλόουν. Εδώ συναντά κανείς κι ένα ακόμα παράδοξο: το μοναδικό είδος πιγκουίνου που ζει στον Ισημερινό (φωτ. 2). Ενδεχομένως η επιβίωσή του να οφείλεται στο ψυχρό ρεύμα Χούμπολτ που βρέχει τα Γκαλάπαγκος. «Το άσχημο είδος με τη χαζή εμφάνιση» (φωτ. 3), που περιέγραφε ο Δαρβίνος δεν είναι άλλο από ένα χερσαίο ιγκουάνα. Την «ασχήμια» μετριάζει το πανέμορφο φλαμίνγκο (φωτ. 4) που ψάχνει για τροφή στα ρηχά νερά. Τέλος, σε στάση ανάπαυσης, ο μικρός θαλάσσιος λέοντας (φωτ. 5) απολαμβάνει τον ήλιο.

Η ανθρώπινη απειλή

«Η μεγαλύτερη απειλή είμαστε εμείς οι ίδιοι, οι άνθρωποι», επισημαίνει ο Ορτίζ. Με τον τουρισμό να εξελίσσεται σε πυλώνα της οικονομίας του Ισημερινού, οι κάτοικοι της ενδοχώρας άρχισαν να μεταναστεύουν κατά χιλιάδες στα Γκαλάπαγκος, θεωρώντας τα ως σύγχρονο Ελ Ντοράντο. Εδώ βρήκαν δουλειές σε οικοδομές με μισθό 1.200 δολάρια το μήνα -το δολάριο είναι το εθνικό τους νόμισμα!- τη στιγμή που η ίδια εργασία αμείβεται στην ενδοχώρα με 500 δολάρια. Οι μισθοί των τουριστικών επαγγελμάτων είναι διπλάσιοι από τους αντίστοιχους της ενδοχώρας.
«Πριν από τρία χρόνια η κυβέρνηση αποφάσισε να λύσει το πρόβλημα του υπερπληθυσμού των νησιών, ελέγχοντας τις άδειες παραμονής σε αυτά και δίνοντας την ευκαιρία σε όσους εργάζονταν παράνομα εκεί να γίνουν μόνιμοι κάτοικοι. Εάν κάποιος δεν έχει τα απαραίτητα έγγραφα είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει, σύμφωνα με το νόμο, στην ενδοχώρα». Νόμιμοι κάτοικοι θεωρούνται πλέον όσοι έχουν γεννηθεί εκεί, όσοι έφτασαν στα νησιά πριν από το 1998 και όσοι διαθέτουν προσωρινή άδεια εργασίας.
Και ενώ η κυβέρνηση επιδιώκει την εκδίωξή τους, την ίδια στιγμή έχει δώσει αρκετά προνόμια στους μόνιμους κατοίκους. Αντίθετα, οι εσωτερικοί «μετανάστες» της ενδοχώρας καταφεύγουν πλέον σε άλλα μέσα για να νομιμοποιήσουν την παρουσία τους εκεί. Παντρεύονται με ντόπιους και αποκτούν την πολυπόθητη άδεια παραμονής. Μέχρι στιγμής, όμως, ούτε λόγος για να μειωθεί ο αριθμός των τουριστών. Σύμφωνα με τον οργανισμό Galapagos Conservancy, που έχει στόχο την προστασία των νησιών και τη διατήρηση της βιοποικιλότητάς τους, η αύξηση του τουρισμού είναι ραγδαία. Το 2008 ο αριθμός των επισκεπτών που επέλεξαν τα νησιά ήταν 173.000, ενώ το 1990 οι τουρίστες δεν ξεπερνούσαν τις 40.000!

Το Ιδρυμα του Δαρβίνου

Το Charles Darwin Research Station εδρεύει στο νησί Σάντα Κρουζ και είναι μια διεθνής Μη Κυβερνητική Οργάνωση που πραγματοποιεί έρευνες και παρέχει πληροφόρηση για την προστασία των ειδών της περιοχής. Δημιουργήθηκε το 1959 -παράλληλα με το Εθνικό Πάρκο των Γκαλάπαγκος- και στοχεύει στην περιβαλλοντική ευαισθησία των κατοίκων αλλά και των τουριστών.

Μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες του ιδρύματος, που πρόσφατα γιόρτασε τα 200 χρόνια από τη γέννηση του Δαρβίνου και τα 150 χρόνια από την πρώτη έκδοση του έργου του «Η καταγωγή των ειδών», είναι η προστασία των χελωνών στο αρχιπέλαγος, όπου κάθε νησί έχει και το δικό του είδος. Από το 1980 που ο πληθυσμός τους είχε φτάσει τα 30 άτομα, δημιουργήθηκε ένα πρόγραμμα εκτροφής βασισμένο σε καθαρόαιμη χελώνα από τον ζωολογικό κήπο του Σαν Φρανσίσκο και σήμερα ο πληθυσμός τους έχει φτάσει τις 2.000.

Η λογοκρισία στο Ιντερνετ

Η διασφάλιση της ελευθερίας του χρήστη και η αντιμετώπιση των παρανομιών

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Εκτιμάται ήδη ως το πιο επαναστατικό μέσον επικοινωνίας από την εποχή του Γουτεμβέργιου, η τεχνολογία που εκδημοκράτισε τη διαδικασία απόκτησης πληροφοριών. Ο λόγος για το Ιντερνετ, τον παγκόσμιο ιστό, ο οποίος μερικές φορές κάνει να μοιάζει παρωχημένη ακόμη και οποιαδήποτε απόπειρα κρατικής λογοκρισίας. Τη στιγμή που, για παράδειγμα, η ιρανική κυβέρνηση του Μαχμούντ Αχμεντινετζάντ έδινε εντολή στους ξένους ανταποκριτές να αποχωρήσουν από τη χώρα, κοινωνικά δίκτυα όπως το Twitter ή το Facebook αναλάμβαναν τον ρόλο ειδησεογραφικών πρακτορείων, με συνεχή ροή ειδήσεων από τις διαδηλώσεις που συγκλόνιζαν τη χώρα.

Μόνο που πίσω από τέτοια φωτεινά παραδείγματα κρύβεται μια πιο «σκοτεινή» πτυχή του Διαδικτύου, την οποία έφερε στην επιφάνεια η πρόσφατη διαμάχη της Google με το κινεζικό καθεστώς: το γεγονός ότι, όπως η τεχνολογία μπορεί να συμβάλει στην ελεύθερη έκφραση, μπορεί εξίσου εύκολα να τη φιμώσει.

Η πρόσφατη διαμάχη της Google με το κινεζικό καθεστώς έφερε στην επιφάνεια το γεγονός ότι, όπως η τεχνολογία μπορεί να συμβάλει στην ελεύθερη έκφραση, μπορεί εξίσου εύκολα να τη φιμώσει.

REUTERS

«Λέξεις - κλειδιά»

«Από τεχνικής σκοπιάς, η λογοκρισία στο Ιντερνετ είναι σχετικά εύκολη διαδικασία», λέει στην «Κ» ο κ. Παύλος Σπυράκης, καθηγητής στο Τμήμα Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορικής (ΤΜΗΥΠ) στο Πανεπιστήμιο Πατρών. «Το μόνο που χρειάζεται να κάνουν οι ειδικοί είναι να δημιουργήσουν ένα φίλτρο το οποίο θα απαγορεύει την πρόσβαση σε ιστοσελίδες οι οποίες περιέχουν συγκεκριμένες λέξεις - κλειδιά».

Ετσι, σύμφωνα με δημοσίευμα του BBC, στην Κίνα υπολογίζεται πως 30.000 και πλέον μέλη των διωκτικών αρχών ασχολούνται καθημερινά με την ανανέωση της «μαύρης λίστας» από ηλεκτρονικές διευθύνσεις που περιέχουν απαγορευμένους για το καθεστώς όρους, όπως «ανεξαρτησία του Θιβέτ», «αστυνομική βία», ακόμη και «ελευθερία του λόγου». Και καθώς κάθε ιντερνετικός πάροχος είναι υποχρεωμένος νομικά να χρησιμοποιεί το συγκεκριμένο ψηφιακό τείχος, είναι σχεδόν βέβαιο πως, μόνο αν υπάρξει κάποιο κενό ασφαλείας, μία τέτοια ιστοσελίδα θα μπορέσει να εμφανιστεί σε υπολογιστές στην Κίνα. «Μάλιστα, για να παρακάμψει κανείς αυτό το φίλτρο χρειάζονται εξειδικευμένες γνώσεις, κάτι που σημαίνει πως στην πράξη ο μέσος χρήστης πολύ δύσκολα θα μπορέσει να αποκτήσει πρόσβαση σε λογοκριμένο υλικό», συμπληρώνει ο κ. Σπυράκης.

Περίπου 20 καθεστώτα στον κόσμο ασκούν «συστηματικό» ή «ουσιώδη» έλεγχο με πολιτικά κριτήρια.

Γι' αυτό και το κινεζικό παράδειγμα γρήγορα βρήκε μιμητές: η οργάνωση OpenNet Initiative υπολογίζει σε περίπου 20 τα καθεστώτα στον κόσμο που ασκούν «συστηματικό» ή «ουσιώδη» έλεγχο στο Διαδίκτυο με πολιτικά κριτήρια – τη στιγμή που η λίστα των «Ρεπόρτερ Χωρίς Σύνορα» απαριθμεί 13 κράτη «εχθρούς του Ιντερνετ».

Στον υπόλοιπο κόσμο

Βέβαια, συγκριτικά με το τι συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο, όλες αυτές οι περιπτώσεις θεωρούνται εξαίρεση στον κανόνα. Ωστόσο, σύμφωνα με τον κ. Σπυράκη, το Διαδίκτυο βρίσκεται έτσι κι αλλιώς μπροστά σε μία σειρά από δραστικές αλλαγές που ενδεχομένως να αλλάξουν τη φυσιογνωμία του. Κι αυτό όχι μόνον επειδή οι εθνικοί ανταγωνισμοί ίσως στο μέλλον θέσουν κι άλλες χώρες στον πειρασμό της διαδικτυακής λογοκρισίας, αλλά και γιατί έτσι κι αλλιώς «καλούμαστε να βρούμε τη χρυσή τομή ανάμεσα στη διασφάλιση της ελευθερίας του χρήστη, από τη μια μεριά και στην αντιμετώπιση των παράνομων ιντερνετικών δραστηριοτήτων», όπως λέει χαρακτηριστικά.

Αυτό σημαίνει, για παράδειγμα, πως πολλές χώρες φιλτράρουν ήδη το ιντερνετικό περιεχόμενο, μπλοκάροντας site παιδικής πορνογραφίας ή ιστοσελίδες με ρατσιστικό υλικό. «Μόνο που σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να είναι αυστηρά καθορισμένα τα κριτήρια αποκλεισμού και ο κατάλογος των απαγορευμένων site δημόσιος, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί αν αυτά ανήκουν όντως στα συγκεκριμένα κριτήρια», συμπληρώνει ο καθηγητής. Προϋποθέσεις που δεν ισχύουν πάντα, αφού αρκετές κρατικές υπηρεσίες ή πανεπιστημιακά ιδρύματα στις ΗΠΑ ή στη Βρετανία χρησιμοποιούν έτοιμες εφαρμογές, όπως το SmartFilter, οι οποίες δεν αποκαλύπτουν τη «μαύρη λίστα» τους.

«Ο κατάλογος των sites που μπλοκάρονται αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της ιδιοκτήτριας εταιρείας, η οποία προστατεύεται από το νόμο», σημείωνε χαρακτηριστικά στον Guardian η Jo Glanville από την οργάνωση Index on Censorship, «με συνέπεια ακόμη και οι χώρες που χρησιμοποιούν την εφαρμογή να μη γνωρίζουν τι ακριβώς λογοκρίνεται».

Ισότιμη πρόσβαση

Αλλος ένας διαφαινόμενος κίνδυνος είναι το Ιντερνετ να χάσει την ουδετερότητά του – να πάψει, δηλαδή, να προσφέρει σε κάθε χρήστη ισότιμη πρόσβαση σε όλες τις διαδικτυακές υπηρεσίες. Το πρόβλημα έγκειται στο γεγονός ότι τα αρχεία που διακινούνται στον παγκόσμιο ιστό αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο, με τις εταιρείες να αναγκάζονται εκ των πραγμάτων να διαχειρίζονται την κυκλοφορία των δεδομένων για να αποτρέψουν τυχόν δυσλειτουργίες. Ομως, αυτή η διαχείριση θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μη διευκολύνεται η χρήση κάποιων εφαρμογών, παρακωλύοντας κάποιες άλλες – σε μία τέτοια περίπτωση, οποιοσδήποτε πάροχος θα μπορεί να επιβραδύνει την πρόσβαση σε κάποια online τηλεοπτική υπηρεσία, για παράδειγμα, ευνοώντας τα τηλεοπτικά προγράμματα που προσφέρει ο ίδιος. Το ενδεχόμενο αυτό ήρθε στην επιφάνεια στις ΗΠΑ όταν το Associated Press ανακάλυψε πως η Comcast ουσιαστικά παρεμπόδιζε την ανταλλαγή αρχείων βίντεο μεταξύ των πελατών της. Βέβαια, η αμερικανική εταιρεία αναγκάστηκε στην πορεία να υπαναχωρήσει στις πιέσεις της Ομοσπονδιακής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών (FCC) και να αλλάξει τον τρόπο διαχείρισης.

Η ανταλλαγή αρχείων στο Διαδίκτυο πρέπει να γίνεται χωρίς προβλήματα.

AFP

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

DELL LCD

Νέο μοντέλο υψηλής ανάλυσης

Θέλοντας να κάνει αισθητή την παρουσία της και στην κατηγορία των LCD μόνιτορ με σχετικά μεγαλύτερες διαστάσεις, η Dell κυκλοφόρησε πρόσφατα την UltraSharp U2711, ένα μοντέλο με εξαιρετικά υψηλή ανάλυση (2.560 x 1.440-pixel) για οθόνη 24 ιντσών. Οπως είναι φυσικό, η UltraSharp διαθέτει όλες τις συνδέσεις βίντεο –όπως θύρα HDMI– που θα σας δώσουν τη δυνατότητα να απολαύσετε την εντυπωσιακή της ευκρίνεια επί το έργον.

IDEACENTRE300A

Ο λεπτότερος υπολογιστής

Το IdeaCentre300A δεν είναι, βέβαια, το πρώτο «all in one PC» που κατασκευάστηκε ποτέ – υπολογιστής, δηλαδή, που η κεντρική του μονάδα βρίσκεται ενσωματωμένη στην οθόνη. Ωστόσο, είναι ο λεπτότερος: με πάχος μόλις 18,5 χιλιοστά, το IdeaCentre300A περιέχει μέσα στο LCD μόνιτόρ του έναν επεξεργαστή Core 2 duo και σκληρό δίσκο 500 GB HDD.

AFP

KAMEPA SAMSUNG

Απευθείας ανέβασμα στο Διαδίκτυο

Ακολουθώντας την τάση της τεχνολογίας για την κατασκευή φωτογραφικών μηχανών οι οποίες συνδέονται απευθείας στο Διαδίκτυο, η Samsung κυκλοφόρησε την CL80, μία κάμερα με οθόνη αφής AMOLED, ανάλυση 14 Megapixel και δέκτη Wi-Fi. Ετσι, με την CL80 θα μπορείτε να «ανεβάζετε» απευθείας τις φωτογραφίες σας στο email σας, στο Facebook ή στο Picasa.

Λιγότερο ενεργοβόρο Διαδίκτυο

Στόχος, οθόνες και κινητά να καταναλώνουν ελάχιστο ρεύμα

Ολος ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ο οποίος κάνει δυνατή τη λειτουργία του Ιντερνετ και της κινητής τηλεφωνίας θα μπορούσε να χρησιμοποιεί το 0,01% της ενέργειας που δαπανά σήμερα. Αυτή είναι η εκτίμηση της Green Touch, της κοινοπραξίας που δημιούργησαν μερικοί από τους μεγαλύτερους ηλεκτρονικούς κολοσσούς και παρόχους στον κόσμο, με στόχο να μειώσουν δραστικά την ενεργειακή κατανάλωση των υποδομών του Διαδικτύου και της κινητής τηλεφωνίας, περιορίζοντας παράλληλα και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα που αυτές οι υποδομές προκαλούν. Και οι οποίοι, μάλιστα, υποστηρίζουν πως δεν θα χρειαστούν περισσότερο από μία μόλις πενταετία ώστε να πετύχουν αυτόν τον στόχο.

Η κοινοπραξία δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία των αμερικανικών εργαστηρίων Bell, ενώ σε αυτήν παίρνουν μέρος εταιρείες σαν τη Samsung και την AT&T, αλλά και ιδρύματα όπως το MIT, το πανεπιστήμιο Stanford ή το πανεπιστήμιο της Μελβούρνης. Κάθε φορέας θα αναλάβει να αναπτύξει και μία διαφορετική τεχνολογία εξοικονόμησης: τα εργαστήρια Bell, για παράδειγμα, θα επιχειρήσουν να βρουν τρόπους ώστε τα διαδικτυακά «πακέτα δεδομένων» να μεταδίδονται με πιο ασθενή σήματα, ενώ το MIT θα αναζητήσει αλγόριθμους για την αποτελεσματικότερη δρομολόγηση αυτών των πακέτων στις ιντερνετικές «λεωφόρους». Επίσης, άλλοι συμμετέχοντες θα ερευνήσουν τεχνικές ώστε τα μόντεμ, τα κινητά τηλέφωνα και οι οθόνες να καταναλώνουν ελάχιστο ρεύμα όταν δεν χρησιμοποιούνται. Ανάλογο βάρος, όμως, θα δοθεί και στον τρόπο με τον οποίο το λειτουργικό σύστημα όλων αυτών των ηλεκτρονικών συσκευών θα μπορέσει να γίνει πιο «έξυπνο», δίνοντας τη δυνατότητα στους κατόχους τους να τις χρησιμοποιούν πιο αποδοτικά.

Η κίνηση αυτή έρχεται σε μία εποχή που αρχίζει να γίνεται ολοένα και πιο αισθητή η επιβάρυνση που προκαλεί στο περιβάλλον η χρήση του Ιντερνετ και των τηλεφώνων, καθώς κάθε χρόνο υπολογίζεται πως από κοινού επιβαρύνουν την ατμόσφαιρα με 300 εκατομμύρια τόνους CO2 – ποσότητα η οποία ισοδυναμεί με τους ρύπους που εκλύουν 50 εκατομμύρια αυτοκίνητα.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Apple Στιβ Τζόμπς είπε ότι με το iPad θα επαναπροσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίο οι χρήστες διαβάζουν και αγοράζουν βιβλία online.

EPA

Το iPad ήρθε, η επανάσταση αργεί

Προσδοκία και σκεπτικισμός στην αγορά για τις αλλαγές που θα φέρει

Μία από τις προβλέψεις των εκδοτών σε ότι αφορά το μέλλον της καινούργιας συσκευής της Apple, το iPad, ήταν ότι θα ωθήσει το ενδιαφέρον για την ανάγνωση βιβλίων online. Παρατηρητές ωστόσο αμφιβάλλουν ότι ο νέος tablet υπολογιστής θα φέρει άμεση επανάσταση στις ηλεκτρονικές εκδόσεις, με τρόπο ανάλογο που το iPod άλλαξε τη σκηνή της μουσικής.

Παρουσιάζοντας τη νέα συσκευή, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Στιβ Τζόμπς, έδειξε μεταξύ άλλων τη νέα υπηρεσία ψηφιακού βιβλιοπωλείου και την εφαρμογή iBooks, σε μια προσπάθεια να επαναπροσδιορίσει τον τρόπο που οι χρήστες διαβάζουν και αγοράζουν βιβλία online.

Μεγάλοι εκδότες, μεταξύ των οποίων οι Penguin, Harper Collins, Hachette Book Group και MacMillan, θα παρέχουν βιβλία τους στην υπηρεσία, δεν έχουν ανακοινώσει τους όρους της συνεργασίας τους με την Apple, έχουν ωστόσο εκφράσει ανοιχτά την ελπίδα ότι τέτοιες κινήσεις θα φέρουν τους e-readers πιο κοντά στους καταναλωτές.

Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, τα έσοδα λιανικής από πωλήσεις e-books στις ΗΠΑ σχεδόν τριπλασιάστηκε το τρίτο τρίμηνο του 2009 στα 46,5 εκατομμύρια δολάρια, από 13,9 εκατομμύρια την αντίστοιχη περίοδο του 2008. Το iPad, η τιμή του οποίου θα ξεκινάει από τα 499 δολάρια, έχει πάχος μισής ίντσας και οθόνη αφής διαμέτρου 25 εκατοστών. Η συσκευή θα ανταγωνιστεί γνωστούς e-readers όπως το Kindle της Amazon, που διατίθεται στα 259 δολάρια, αλλά και το Nook της Barnes & Noble. «Μας αρέσει πολύ, είναι μια πολύ καλή συσκευή και η Apple φρόντισε να προσθέσει τα e-books στο ρεπερτόριο της» επεσήμανε ο Άνταμ Ρόθμπεργκ, εκπρόσωπος της Simon & Schuster. «Από την πλευρά των εκδοτών, είναι μια πολύ καλή κίνηση», και συμπλήρωσε «η διάθεση των βιβλίων μας μέσα από το online κατάστημα μας επιτρέπει να διευρύνουμε τη βάση μας και να συνδεθούμε με τους αναγνώστες μας».

Κατά τη διάρκεια της επίδειξης ο Τζόμπς παρουσίασε το iBook store με σχεδίαση που θυμίζει ένα «ψηφιακό ράφι» που παρουσιάζει το εξώφυλλο κάθε διαθέσιμου βιβλίου. «Μπορείτε να μεταφέρετε στην κυριολεξία χιλιάδες βιβλία», δήλωσε ο Τζόμπς. Αναλυτές της εκδοτικής αγοράς, που ήλπιζαν ότι το iPad θα την οδηγούσε σε τροχιά ανάκαμψης, παραδέχτηκαν ότι η συσκευή δεν καταφέρνει να εξαλείψει τις ανησυχίες για το μη φιλικό περιβάλλον των e-readers, όπως η μη χρηστική οθόνη τους.

«Το διάβασμα βιβλίων σε οθόνη υπολογιστή δεν είναι αυτό που θέλουν οι αναγνώστες. Είναι απαίσιο για τα μάτια, αμφιβάλλω ότι θα μπορέσει να ανταγωνιστεί το Kindle όπως προβλέπουν όλοι», επεσήμανε ο Σεθ Τζέισον, αναλυτής της Motley Fool.

Εκπρόσωπος της Amazon απέφυγε να σχολιάσει το κατά πόσο το iPad ανησυχεί την εταιρεία και το βαθμό που θα επηρεάσει τις πωλήσεις του Kindle, επεσήμανε ωστόσο ότι σύντομα οι πελάτες της Amazon θα μπορούν σύντομα να συγχρονίσουν το Kindle με το iPad.

Πάντως, η ικανότητα της Apple να πρωτοστατεί στις τεχνολογικές εξελίξεις σε συνδυασμό με τον άρτιο σχεδιασμό τόσο της συσκευής όσο και του iBook store, αποτελούν τα καλύτερα διαπιστευτήρια ότι η προσπάθεια της εταιρείας δεν θα πέσει στο κενό, εκτιμούν κάποιοι αναλυτές. «Το γεγονός ότι η συσκευή κατασκευάστηκε από την Apple έχει τη δική του ξεχωριστή σημασία», εξηγεί ο Στιβ Χάσκερ, πρόεδρος της Media Products, εταιρείας που παρακολουθεί τη χρήση των μέσων. Κάποιοι άλλοι, όπως η συγγραφέας και εκδότης Κάρεν Χάντερ, ελπίζει ότι θα ενεργοποιήσει το ενδιαφέρουν για τα e-books χάρη στον ελαφρύ σχεδιασμό του, την έγχρωμη οθόνη και το γεγονός ότι απευθύνεται σε ένα πιο νεανικό κοινό. «Ο μόνος μου φόβος», σημειώνει η Χάντερ, «είναι ότι συμβάλει στο να γίνουμε μια τεμπέλικη κοινωνία που δεν θα μπορεί να πάει πουθενά επειδή τα πάντα είναι στο tablet».

REUTERS

ΣΥΝΤΟΜΑ

REUTERS

AMAZON KINDLE

Στην αγορά ειδικό λογισμικό

Η Amazon ανακοίνωσε τα σχέδιά της να διαθέσει στην αγορά ένα ειδικό λογισμικό το οποίο θα επιτρέψει σε κάθε ιδιώτη να αναπτύξει εφαρμογές ή παιχνίδια για τα μοντέλα Kindle, τα e-reader που ο ηλεκτρονικός κολοσσός διαθέτει στην αγορά. Μάλιστα, θα δημιουργήσει επίσης κι ένα online κατάστημα από το οποίο κάθε προγραμματιστής θα μπορεί να πουλήσει αυτές τις εφαρμογές στους χρήστες, με την εταιρεία να παρακρατάει μόλις το 30% ως προμήθεια, ώστε να προσφέρει επαρκή οικονομικά κίνητρα. Ετσι, ελπίζει η Amazon, θα μπορέσει να εμπλουτίσει τις δυνατότητες των συσκευών της, με σκοπό να ανταγωνιστεί τα e-reader τα οποία έχουν ήδη κυκλοφορήσει ή αναμένεται να κυκλοφορήσουν σύντομα άλλοι κατασκευαστές, αλλά και τα «έξυπνα» κινητά τηλέφωνα.

AP

ΑΕΡΟΣΚΑΦΗ

Εναλλακτικό καύσιμο

Θα μπορούσε ο ορυκτός άνθρακας και τα βιοκαύσιμα να αντικαταστήσουν τα ειδικά πετρελαϊκά καύσιμα που χρησιμοποιούν μέχρι σήμερα τα αεριωθούμενα; Αυτό υποστηρίζουν ερευνητές από το αμερικανικό πανεπιστήμιο της Βόρειας Ντακότα, οι οποίοι ανέπτυξαν μία τεχνική για τη μετατροπή αυτών των δύο πρώτων υλών σε ένα υγρό μείγμα το οποίο, όταν αναφλέγεται στους κινητήρες των αεροπλάνων, παρουσιάζει την ίδια συμπεριφορά με τα συμβατικά καύσιμα. Η έρευνα έχει ήδη περάσει με επιτυχία τα πρώτα πειράματα, ενώ μέσα στους επόμενους 18 μήνες αναμένεται να ξεκινήσουν οι δοκιμές σε πραγματικές συνθήκες πτήσης. Αν ολοκληρωθούν με επιτυχία, τότε θα ανοίξουν τον δρόμο για την παραγωγή ενός εναλλακτικού καυσίμου.

ΟΛΗ Η ΜΠΑΛΑ

Ζωντανά στην LTV!

Πρωτάθλημα Marfin Laiki

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΧΝΑΣ- ΑΠΟΕΛ*

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 17:00 LTV

Barclays Premier League

ARSENAL - MANCHESTER UTD*

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 18:00 ΑΛΦΑ

Πρωτάθλημα Marfin Laiki

ΑΕΛ – ΑΠΟΠ ΚΙΝΥΡΑΣ*

Κυριακή 31 Ιανουαρίου 18:00 LTV Sports1

Επίσης:

BARCLAYS PREMIER LEAGUE
MANCHESTER CITY - PORTSMOUTH
ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 15:30 LTV Sports1

BUNDESLIGA
BAYER 04 LEVERKUSEN - SC FREIBURG
ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 18:30 LTV Sports2

CAMPIONATO
PARMA - INTER
ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 16:00 LTV Sports2

SUPERLEAGUE ΕΛΛΑΔΟΣ
SKODA ΞΑΝΘΗ - ΑΡΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 14:30 ΑΛΦΑ

PRIMERA DIVISION
ATLETICO MADRID - MALAGA
ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 20:00 ΑΛΦΑ

DUTCH ERDIVISIE
FEYENOORD - AJAX
ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 13:30 LTV Sports1

*ζωντανά και στο διαδίκτυο στο **www.ltvliveweb.com**

CALL CENTRE: 22392239

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank EFG Private Banking

ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2010

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
3,32%	-3,42%	-0,51%*	-1,19%*	-2,99%	-0,75%	-1,33%	-2,19%	-1,31%

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ

Στο έλεος σεναρίων τα ομόλογα

Τα δημοσιεύματα ξένων εντύπων περί πώλησης μέρους του χρέους της Ελλάδας στην Κίνα και η διάψευσή τους οδήγησαν τη διαφορά του 10ετούς ελληνικού ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό στα ύψη. Την ίδια στιγμή, ο οικονομολόγος Νούριελ Ρουμπίνι θεωρεί την Ελλάδα ως ένα από τα βασικά προβλήματα της Ευρωζώνης. **Σελ. 7**

ΝΤΑΒΟΣ

Ποιοι πήγαν και τι είπαν στο Φόρουμ

Διά της απουσίας τους έλαμψαν οι ηγέτες των ΗΠΑ και της Βραζιλίας, Μπαράκ Ομπάμα και Λούλα Ντα Σίλβα, στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, όπου ηγέτες άλλων χωρών καθώς και διακεκριμένα στελέχη από πολυεθνικές εταιρείες επικέντρωσαν τις ομιλίες τους στον ρόλο των τραπεζών και το μέλλον τους. **Σελ. 8**

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ

«Είχε δίκαιο η ΕΔΕΚ για την οικονομία»

Ο πρώτος αντιπρόεδρος και βουλευτής του Κ.Σ. ΕΔΕΚ, Μαρίνος Σιζόπουλος, αναλύει τη σημερινή εικόνα της κυπριακής οικονομίας. Εξάλλου, ο κ. Σιζόπουλος επισημαίνει ότι η ΕΔΕΚ εντόπισε νωρίς τους κινδύνους και πρότεινε λύσεις για αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης που βιώνει σήμερα η Κύπρος. **Σελ. 2**

ΟΙΚ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Βγαίνουν από την κρίση οι γίγαντες

Μερικές εκ των μεγαλύτερων εταιρειών του κόσμου παρουσίασαν τα οικονομικά τους αποτελέσματα για το περασμένο έτος, δείχνοντας πως σταδιακά ξεπερνούν τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης. **Σελ. 12**

Άδειες πολυκατοικίες και στο Μανχάταν

Αναλυτές σημειώνουν πως το σκηνικό που συνθέτει πλέον το επιχειρηματικό κέντρο του Μανχάταν στη Νέα Υόρκη, είναι τα άδεια γραφεία και η σημαντική πτώση των ενοικίων, σε μια πόλη όπου άλλοτε ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος χρειαζόταν συστατική επιστολή για να εξασφαλίσει κάποιο διαμέρισμα. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το εμβαδόν των άδειων γραφείων σήμερα ισοδυναμεί με 15,5 φορές την επιφάνεια του Empire State Building. **Σελ. 12**

Θετικά μηνύματα για την οικονομία

Η έκδοση χρεογράφων, παρά το υψηλό spread, δείχνει πως οι αγορές εμπιστεύονται την Κύπρο

Με spread από το γερμανικό χρέος, που θα μπορούσε σίγουρα να ήταν μικρότερο, αλλά με θετικά μηνύματα για την οικονομία, ολοκληρώθηκε η διάθεση χρεογράφων αξίας ενός δισ. ευρώ την περασμένη εβδομάδα. Παρά το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της διάθεσης επικρατούσαν συνθήκες πανικού λόγω της απότομης (αν και αναμενόμενης) αύξησης των επιτοκίων στο ελλαδικό κρατικό χρέος, έγινε κατορθωτή η ολοκλήρωση της κυπριακής έκδοσης με επιτόκιο που δεν μπορεί να κριθεί ως καταστροφικό. Μάλιστα, την ώρα που τα ελληνικά spread προσέγγιζαν κάποια στιγμή ακόμα και τις 400 μονάδες βάσης, το spread του κυπριακού χρέους συγκρατήθηκε σε επίπεδα πολύ κάτω του μισού.

Ωστόσο, δεν μπορεί να κριθεί η νέα έκδοση ως «επιτυχία», αφού τα ονομαστικά επιτόκια, ύψους 4,863%, είναι ανάμεσα στα πιο υψηλά της Ευρωζώνης και ξεπερνούν πολλές χώρες των οποίων τα θεμελιώδη στοιχεία (fundamentals) είναι χειρότερα από εκείνα της Κύπρου. Δεν είναι ξεκάθαρο κατά πόσον το ύψος των επιτοκίων έχει επηρεαστεί και από τις εντάσεις που προηγήθηκαν πριν από δύο εβδομάδες και οι οποίες αφορούσαν την εκτίμηση για το έλλειμμα. Η κυβέρνηση είχε τότε αναγκαστεί να αναθεωρήσει την εκτίμηση του 4,5% και να θέσει το έλλειμμα στο 6%, μετά και από έντονες αντιδράσεις από διάφορους κύκλους, συμπεριλαμβανομένων και εμπλεκομένων πλευρών.

Σημαντικό δεδομένο για την Κύπρο είναι το γεγονός ότι, παρά τις κάκιστες συνθήκες που επικρατούσαν την ώρα που έκλεινε το βιβλίο των προσφορών, δεν φαίνεται οι επενδυτές να συνέδεσαν την Κύπρο με την Ελλάδα, όπως συνήθιζαν μέχρι πρότινος. Προκύπτει, επομένως, πως η κυπριακή οικονομία ενηλικιώνεται πλέον ως παίκτης στις διεθνείς αγορές, αν και το μέγεθος και η σχετική αφάνεια της Κύπρου δεν έχουν αλλάξει. Μόλις πριν από μερικά χρόνια, πολλοί ξένοι επενδυτές δεν διαχώριζαν την Κύπρο από την Ελλάδα, κάτι που όμως έκαναν την περασμένη εβδομάδα.

Αποφεύχθηκαν τα αστρονομικά spread που βιώνει η Ελλάδα.

Διαχωρίζεται, πλέον, η οικονομία της Κύπρου από αυτήν της Ελλάδας

Πάντως, παρά το γεγονός ότι δεν πρόκειται για πλήρη επιτυχία, αφού σίγουρα το αποτέλεσμα θα μπορούσε να ήταν καλύτερο, ο υπουργός Οικονομικών δικαίως πιστώνεται προσωπικά το γεγονός ότι γνωρίζει καλά πώς να διαχειριστεί τέτοιες πράξεις. **Σελ. 4**

Επιτέλους μια σύγχρονη μαρίνα

Σε δύο χρόνια ολοκληρώνεται το μεγαλεπήβολο έργο στη Λεμεσό

Μετά τις χρονοβόρες διαδικασίες, τις διαφωνίες και τη σύμπραξη που έγινε μεταξύ εταιρειών που σήμερα αποτελούν την εταιρεία Limassol Marina Ltd, το έργο κατασκευής της νέας μαρίνας Λεμεσού παίρνει σάρκα και οστά. Η μαρίνα θα είναι έτοιμη να υποδεχτεί τα νέα σκάφη μέχρι το φθινόπωρο του 2012, ενώ στους χώρους της θα υπάρχουν διάφορα έργα, όπως οικίες, καταστήματα, σπα, μερικά εκ των οποίων θα βρίσκονται σε τεχνητά νησιά που θα δημιουργηθούν μέχρι το 2014. Ο διευθυντής της Limassol Marina Ltd, Τάκης Παλαικυθρίτης, μιλάει για τον στόχο η νέα μαρίνα, αξίας 350 εκατ. ευρώ, να καταστεί περιφερειακό κέντρο εξυπηρέτησης σκαφών, αλλά και κέντρο προσέλκυσης τουριστών. Επίσης, προχωρούν και οι συζητήσεις για τη μαρίνα Λάρνακας, για την οποίαν εκφράζεται η αισιοδοξία πως τα έργα κατασκευής της θα ξεκινήσουν εντός του έτους. **Σελ. 5**

Τα έργα στα τεχνητά νησιά της μαρίνας θα ολοκληρωθούν μέχρι το 2014.

«Ενδεχομένως και πιο δύσκολο από το 2009 θα είναι το 2010»

Ο διευθυντής της Marfin CLR, Άθως Χανδριώτης, αναφέρει πως οι οικονομικές συγκυρίες που δημιουργήθηκαν εντός του 2009 είναι δύσκολο να ξεπεραστούν κατά το 2010 και ότι η κυπριακή οικονομία ίσως βιώσει χειρότερες επιπτώσεις από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Παράλληλα, ο κ. Χανδριώτης σχολιάζει την εγγραφή στην Κύπρο της Gazprombank ως ΕΠΕΥ, ενώ εξηγεί ποιος είναι ο λόγος που όλο και περισσότερες εταιρείες από το εξωτερικό επιλέγουν την Κύπρο ως επενδυτικό προορισμό. Εξάλλου, ο διευθυντής της Marfin CLR τονίζει πως η κακή οικονομική κατάσταση στην Ελλάδα επηρεάζει και τις κυπριακές τράπεζες, των οποίων η μετοχή τυγχάνει διαπραγμάτευσης και στο ΧΑ. **Σελ. 6**

Η κακή εικόνα της Ελλάδας επηρεάζει τις μετοχές των κυπριακών τραπεζών

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Τα κομψά, τα πειστικά και τα αβάσιμα

Το 1955, ο πρωθυπουργός της Ινδίας, Τζαβαχαρλάλ Νεχρού, έβλεπε τα σχέδιά του για την ανάπτυξη της χώρας να αποτυγχάνουν. Αναζητώντας ένα πιο κομψό και πειστικό μοντέλο ανάπτυξης, ζήτησε από τον Μαχαλανομπίς να τον βοηθήσει. Ο εξαίρετος Ινδός επιστήμονας κατάφερε το ακατόρθωτο και κατέγραψε ολόκληρη την οικονομία της αχανούς του πατρίδας σε μία μαθηματική πράξη, βάσει της οποίας εκπονήθηκε το Δεύτερο Πενταετές Πρόγραμμα για την ινδική οικονομία. Η εφαρμογή του άρχισε το 1956. Μέσα σε δύο χρόνια, όμως, εν μέσω πληθωρισμού και αποτυχίας, η Ινδία εγκατέλειψε την ιδιοφυή μαθηματική πράξη και εκπόνησε νέο Πρόγραμμα.

Το συμπέρασμα ήταν, αναπόφευκτα, πως η διάσημη ρήση του Μένκεν ήταν ορθή: «Πάντοτε υπάρχει μια εύκολη λύση στα ανθρώπινα προβλήματα: κομψή, πειστική και λανθασμένη».

Μπορεί κάποιοι σήμερα να κατηγορούν τον καπιταλισμό ως «καζίνο», αλλά προφανώς δεν γνωρίζουν ότι χρησιμοποιούν μία φράση που προέρχεται από το στόμα του Κέυνς. Τα προβλήματα του συστήματος, τα οποία ο Κέυνς επιχείρησε να επιλύσει, δεν είναι ούτε απλά αλλά ούτε και καινούργια. Σε ένα πρόσφατο άρθρο του, ο νομπελίστας «νεοφιλελεύθερος» Κρούγκμαν τα βάζει με τη μανία των οικονομολόγων να συγχέουν την ομορφιά με την αλήθεια. Τα όμορφα, κομψά και πειστικά μοντέλα που προωθούνται από συγκεκριμένη οικονομική σχολή σκέψης (Σικάγο), βασίζονται σε μία υπερβολικά αισιόδοξη και αναληθή σειρά από υποθέσεις: Οι οικονομικοί παίκτες λειτουργούν πάντα με βάση τη λογική, οι αγορές είναι αυτορυθμιζόμενες και το κράτος δεν έχει τίποτα άλλο να κάνει από το να διατηρεί σταθερή την αύξηση του χρήματος και να υπομένει τις κρίσεις. Αν αυτές οι υποθέσεις ήταν ορθές, τότε και η φόρμουλα του Μαχαλανομπίς θα πετύχαινε. Ο Κρούγκμαν επιμένει πως αυτές οι βασικές παραδοχές είναι απότοκο ενός «μεσαίωνα των μακροοικονομικών», κατά τον οποίο «πολύτιμες γνώσεις έχουν χαθεί».

Καμία οικονομική θεωρία δεν δικαιολογεί την πολιτική της κυβέρνησης

Με την κρίση, όμως, έχει αρχίσει ξανά να επικρατεί η πιο ορθόδοξη εκδοχή των κεϋνσιανών αρχών, αν και έχουν κι αυτές χαρακτηριστεί – περιέργως – «νεοφιλελεύθερες».

Υπό κανονικές συνθήκες, σε μία περίοδο ύφεσης η «κλασική» αντίδραση των αρχών είναι να αυξήσουν την παροχή χρήματος και να μειώσουν τα επιτόκια στο κρατικό χρέος. Έτσι, συμβαίνουν δύο πράγματα: Πρώτον, οι επενδυτές εγκαταλείπουν το κρατικό χρέος και επιλέγουν προϊόντα με καλύτερες αποδόσεις (υψηλότερα επιτόκια). Με την αυξημένη ζήτηση, τελικά μειώνονται και οι αποδόσεις των εναλλακτικών στοιχείων ενεργητικού. Δεύτερον, διευκολύνεται και η αύξηση των πιστώσεων, αφού με τα χαμηλότερα επιτόκια στην οικονομία τονώνεται η επένδυση και η οικονομική δραστηριότητα.

Στη σημερινή κατάσταση, μπορεί κάτι τέτοιο να τονώσει την προσφορά και την οικονομική δραστηριότητα στην υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά στην Κύπρο είναι πλέον σαφές πως το πρόβλημα βρίσκεται στη ζήτηση και όχι στην προσφορά. Έτσι, ακόμα και με μηδενικά επιτόκια, δεν θα υπάρξει υπό τις σημερινές περιστάσεις ζήτηση για δάνεια, παρά τις συχνές δημόσιες τοποθετήσεις περί του αντιθέτου. Με εξαίρεση πολύ ειδικές περιπτώσεις, αν μία επιχείρηση αντιμετωπίζει μια προσωρινή αλλά σοβαρή μείωση στη ζήτησή της, τότε δεν πρόκειται να δανειστεί για να επεκτείνει τις δραστηριότητές της, όσο χαμηλό κι αν είναι το επιτόκιο.

Σε αυτό το πλαίσιο, όταν ο ιδιωτικός τομέας στραγγαλίζεται, η λύση βρίσκεται στην κυβέρνηση. Το κράτος μπορεί να τονώσει τη ζήτηση μέσα από βασικά έργα (κατά προτίμηση υποδομής), τα οποία θα έχουν και μακροπρόθεσμα ευεργετικά αποτελέσματα. Στη σημερινή οικονομική συγκυρία, η κυβέρνηση έχει επιδείξει μεν ενδιαφέρον για μια σειρά από ζητήματα που προκύπτουν, δεν έχει όμως ενδιαφερθεί για το πιο σημαντικό από αυτά. Μπορεί να έχει τονώσει τις κοινωνικές δαπάνες, αλλά δεν έχει συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη, η οποία είναι και η μοναδική λύση για την ανεργία και η μοναδική εγγύηση για αυξημένη ευημερία. Έτσι, οι πολίτες μπορεί μεν να λαμβάνουν κάποια χρήματα από το κράτος, αλλά πολλοί χάνουν τη δουλειά τους, τη στιγμή που οι επιχειρηματίες δεν δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας, διότι δεν έχουν πελάτες να εξυπηρετήσουν.

Η οικονομία σήμερα χρειάζεται ουσιαστική στήριξη για την τόνωση της συνολικής ζήτησης. Τα έργα υποδομής θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, αλλά αποτελούν και μοναδική ευκαιρία για την εκπόνηση προγραμμάτων, κυρίως σε απόκεντρες και υποβαθμισμένες περιοχές, που για χρόνια μπαίνουν στο περιθώριο και που αφορούν την υγεία, την παιδεία και την έρευνα, τον αθλητισμό και τον πολιτισμό. Αντ' αυτού, η όλη προσπάθεια έχει στραφεί στο έλλειμμα και την επιτήρηση.

Το άγχος που προκάλεσε η οικονομική κρίση στους «κλασικούς» οικονομολόγους, έχει και πάλι αναδείξει την ανάγκη να ακολουθηθούν πολιτικές που να είναι μεν εκτός της πεπατημένης, αλλά να στηρίζονται σε ένα στιβαρό θεωρητικό υπόβαθρο. Σε καμία θεωρία των οικονομικών, όμως, δεν προβλέπεται πως πάνω από όλα πρέπει να μπαίνει το κράτος. Αντίθετα, όλοι οι οικονομολόγοι, ακόμα και εκείνοι που, όπως τον Κρούγκμαν, τα βάζουν με τους νεοφιλελεύθερους, καλούν το κράτος να κινηθεί προς την τόνωση της οικονομίας και όχι του εαυτού του.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Συντονισμένη παρέμβαση

Αν και χωρίς ομοφωνία αυτήν τη φορά και υπό το βάρος της πίεσης που νιώθει ο κ. Bernanke για την ανανέωση της θητείας του από τη Γερουσία, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αποφάσισε τη διατήρηση του βασικού επιτοκίου σε επίπεδα πλησίον του 0%. Ως βασικό επιχείρημα γι' αυτή την απόφαση προβλήθηκε η αβεβαιότητα των κεντρικών τραπεζιτών για τη δυναμική της ανάκαμψης που παρατηρείται στην οικονομία τους τελευταίους μήνες. Δεν παρέλειψαν, μάλιστα, να τονίσουν στην ανακοίνωσή τους ότι τα επιτόκια θα παραμείνουν σε αυτά τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα για όσο χρόνο χρειαστεί προκειμένου να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στην οικονομία και να ομαλοποιηθεί η ροή πιστώσεων στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Στην Κύπρο, η κυβέρνηση για άλλη μια φορά εμφανίζεται αμήχανη, να παρακολουθεί την αυξητική πορεία των δανειστικών επιτοκίων, στραγγαλίζοντας στην ουσία κάθε ελπίδα ανάκαμψης της οικονομίας μέσα από την ιδιωτική πρωτοβουλία. Ο υπουργός Οικονομικών, σε μια προσπάθεια να ποσοτικοποίησει το πρόβλημα των υψηλών επιτοκίων στην Κύπρο, έκανε λόγο για μια ετήσια επιβάρυνση στην οικονομία της τάξης του 1,5 δισ. ευρώ, που αντιστοιχεί στο 8% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος. Προχώρησε, μάλιστα, λέγοντας ότι οι τράπεζες το τελευταίο διάστημα έχουν προχωρήσει σε διεύρυνση του περιθωρίου κέρδους τους, σε μια προσπάθεια να αντικρούσει τα επιχειρήματα που ακούγονται κατά καιρούς ως προς την εξήγηση του φαινομένου, όπως είναι η περιορισμένη χρησιμοποίηση φθηνής ρευστότητας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η απουσία νομοθετικού πλαισίου για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών και η διπλή εποπτεία για τράπεζες και Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΣΠΙ).

Από την πλευρά του, ο υπουργός Εμπορίου απέρριψε τις βολές που κατά καιρούς εξαπολύονται από τις τράπεζες εναντίον των ΣΠΙ για την κατάσταση που διαμορφώνεται στο μέτωπο των επιτοκίων. Σύμφωνα με τη δική του ανάλυση, το πρόβλημα οφείλεται στις τράπεζες και κυρίως σε μη κυπριακά τραπεζικά ιδρύματα, τα οποία αυξάνουν τα επιτόκια καταθέσεων προκειμένου να χρηματοδοτήσουν τις δραστηριότητές τους στις χώρες όπου βρίσκεται ο κύριος όγκος των εργασιών τους. Η συγκεκριμένη διαπίστωση δεν θα πρέπει να θεωρηθεί άστοχη, αν συνυπολογίσουμε την εκροή καταθέσεων ύψους 8-10 δισ. ευρώ που παρατηρήθηκε στην ελληνική τραπεζική αγορά το τελευταίο διάστημα και η οποία, σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις, οφείλεται στην απόφαση των ελληνικών τραπεζών να μετακινήσουν καταθέσεις σε θυγατρικές ή τραπεζικά παραρτήματα που διατηρούν σε χώρες εκτός Ελλάδος, όπως είναι η Κύπρος, το Λουξεμβούργο και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Όποια όμως και να είναι η αιτία, γεγονός παραμένει ότι σε μια από τις δυσκολότερες περιόδους της κυπριακής οικονομίας το κόστος χρηματοδότησης καλπάζει, λειτουργώντας επιβαρυντικά στα ήδη συσσωρευμένα διαρθρωτικά προβλήματα της χώρας. Και σίγουρα, σε αυτήν τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, η δουλειά της κυβέρνησης δεν είναι να παρακολουθεί και να αναλύει ένα φαινόμενο που με μαθηματική ακρίβεια θα μας βουλιάξει στον πάτο, αλλά να προτείνει λύσεις. Αναγνωρίζουμε, βέβαια, το γεγονός ότι η κυβέρνηση δεν ελέγχει μετοχικά κάποιο τραπεζικό ίδρυμα, όπως συμβαίνει σε άλλες χώρες, το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής για χαμηλά επιτόκια συμπαρασύροντας και τον ανταγωνισμό. Ούτε βέβαια έχουν δαπανηθεί στη χώρα μας κρατικά κονδύλια για τη στήριξη του χρηματοπιστωτικού συστήματος την περίοδο της πιστωτικής κρίσης, γεγονός που θα επέτρεπε αυξημένη κυβερνητική επιρροή στην τιμολογιακή πολιτική των τραπεζών. Η κατάσταση, όμως, παραμένει κρίσιμη και ορθά χαρακτηρίζεται ως μια στρέβλωση που χρήζει άμεσης παρέμβασης και διόρθωσης.

Υπό τις περιστάσεις, η καλύτερη λύση για άμεση διόρθωση του προβλήματος δεν είναι άλλη από τη συντονισμένη παρέμβαση των εποπτικών αρχών του χρηματοπιστωτικού τομέα στην Κύπρο, δηλαδή του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και του Εφόρου Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών. Η δική τους συντονισμένη παρέμβαση για αποκλιμάκωση των επιτοκίων φαντάζει ως η μόνη λύση, μιας και θα διασκεδάσει τις ανησυχίες των διοικήσεων των τραπεζών αλλά και των ΣΠΙ, ότι μεμονωμένες κινήσεις δυνατόν να τύχουν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τους ανταγωνιστές για την εξασφάλιση μεριδίου αγοράς. Αν μη τι άλλο, εδώ που φτάσαμε, κάθε μέτρο που συγκεντρώνει αυξημένες πιθανότητες επιτυχίας θα πρέπει να δοκιμαστεί.

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

ΕΡΑ

Κάποιοι ανώτεροι λειτουργοί, στο Υπουργείο Παιδείας, συμπεριφέρονται ως να είναι οι Ποντίφικες της Ρώμης και απαιτούν να λάβουν επιστολή με επίσημη αίτηση για συνάντηση πριν να καταδεχτούν να συναντήσουν δημοσιογράφους. Ο υπουργός Παιδείας ας τους κατεβάσει από το καλάμι που έχουν καβαλήσει. Και ελέησον ημάς.

Και σώσον ημάς

Ο κ. Δημόπουλος, δημοσιογράφος στο Σίγμα και παρουσιαστής της πρωινής εκπομπής «Πρωτοσέλιδο», επιμένει εδώ και μία εβδομάδα σε ένα σημείο που σχετίζεται με την Εκκλησία της Κύπρου. Η στήλη θεωρεί πως αξίζει μία σημείωση, διότι μάλλον ο κ. Δημόπουλος έχει δίκαιο: Η Εκκλησία «γυρίζει δίσκο», για να μαζέψει χρήματα για τους σεισμόπληκτους στην Αϊτή. Το ενδιαφέρον έγκειται (πέρα από το γεγονός ότι ο κ. Δημόπουλος δείχνει πλάνα με σίκλαν, όχι δίσκο) στο εξής: Τα λεφτά στη σίκλαν θα πάνε στο κτίσιμο δύο εκκλησιών. Θεάρεστο, φυσικά, πλην όμως οι άνθρωποι πεθαίνουν. Μήπως ο Χριστός θα προτιμούσε να προσφέρουμε φάρμακα, νερό, φαγητό, ρούχα, αντίσκηνα, ασφάλεια, ιατρούς και άλλα υλικά για την επιβίωσή τους, πριν να κτίσουμε εκκλησία; Εκείνους τους Φαρισαίους, τους έχει κανείς ακουστά;

Να καθαρίσουν

Συνεχίζουν – και εντείνονται – οι φήμες από πολλές πηγές σχετικά με ποδοσφαιριστή που φέρεται να έχει συλληφθεί δις για υπόθεση ναρκωτικών. Πάντως, αποκλείεται να μην το έχουν ακούσει οι υπεύθυνοι ή οι παράγοντες της ομάδας του. Η στήλη τους καλεί: Πρώτον, αν το παιδί δεν έχει κάνει τίποτα, να καθαρίσουν πρώτα το δικό του όνομα και μετά το δικό τους. Δεύτερον, αν πράγματι υπάρχει θέμα, τότε πρέπει να απαντήσουν τα ερωτηματικά και ιδίως τις φήμες για μεσολάβηση υπουργού.
Αν δεν δώσουν εξηγήσεις, θα καταστρέψουν έναν πολύ καλό ποδοσφαιριστή που έχει υποστεί σοβαρή ζημιά από τις όλο και πιο έντονες φήμες, οι οποίες, μάλιστα, σε μεγάλο βαθμό ξεπερνούν το όριο του πιστευτού.

Μην είδατε τον πάπα;

Ούτε για τον πάπα πρόκειται ούτε για τον Αμερικανό Ομπάμα, αλλά για λειτουργό του Υπουργείου Παιδείας. Η «Καθημερινή» προσέγγισε τη συγκεκριμένη υψηλά ιστάμενη λειτουργό, για να κλείσει μια συνάντηση μαζί της, σχετικά με ένα θέμα που αφορά την εφημερίδα. Η απάντηση, η οποία μας αφήνει άφωνους, ήταν πως, για να μας συναντήσει η συγκεκριμένη κυρία, πρέπει να στείλουμε επιστολή με την οποίαν να ζητάμε ραντεβού.
Μετά το πρώτο σοκ και την επιβεβαίωση πως μιλούσε σοβαρά και δεν ήταν αστείο, η στήλη καλεί πλέον τον κ. υπουργό Παιδείας να τους βάλει μια τάξη μέσα στο Υπουργείο του, να κατεβάσει τους βολεμένους από το υψηλό καλάμι επί του οποίου επιβαίνουν με τόση άνεση και επιτέλους να τους πειθαρχήσει.

Το λάθος

Πριν μερικούς μήνες, όπως μαθαίνει η στήλη, συγκεκριμένη εταιρεία, στην οποίαν συμμετέχει και το κράτος ως μέτοχος, απέστειλε επιστολή σε υπουργό της κυβέρνησης, ενημερώνοντάς τον για τις θέσεις της γύρω από ένα θέμα που την αφορά. Μάθαμε – και διασταυρώσαμε – πως ο συγκεκριμένος υπουργός επιχείρησε να προωθήσει άμεσα την πρωτότυπη επιστολή (ούτε καν αντίγραφο) σε άλλη εταιρεία, ανταγωνιστή εκείνων που του έστειλαν την επιστολή. Πάντως, η προώθηση ήταν... ανεπιτυχής και από λάθος η επιστολή βρέθηκε στον αποστολέα αντί στον ανταγωνιστή του. Άλλη μια «δίκαιη κοινωνία», όπου όλοι είναι ίσοι...

Προτίμησε

Ο υπουργός Οικονομικών προτίμησε να μην παραστεί σε κοινή συνεδρία των επιτροπών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και Οικονομικών την περασμένη εβδομάδα. Επειγόταν να συναντήσει τα κανάλια, τα οποία ήθελε να ενημερώσει για τη μεγάλη επιτυχία της έκδοσης των δεκαετών χρεογράφων, δείχνοντας προτίμηση στους δημοσιογράφους αντί στους βουλευτές. Πάντως, η στήλη μαθαίνει πως ήταν σχεδόν ομόφωνα τα σχόλια που προέκυψαν στη Βουλή.

Έσμιξαν

Έσμιξαν οι Γερμανοί κατά τη διάρκεια του Motorshow που ολοκληρώθηκε την περασμένη εβδομάδα. Η στήλη πληροφορείται πως διευθυντικά στελέχη της BMW, τα οποία ήρθαν στην Κύπρο για τους σκοπούς της έκθεσης αυτοκινήτου, την «έβγαλαν» στο περίπτερο του ανταγωνιστή τους, Mercedes. Εκεί συνάντησαν άλλους Γερμανούς, επίσης διευθυντικά στελέχη, που ήρθαν για τον ίδιο σκοπό στην Κύπρο. Η παρέα φάνηκε να ήταν τόσο χαρούμενη, που άρχισαν ακόμα και φήμες για εξαγορά του ενός κολοσσού από τον άλλον...

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ ΝΟΜΟΣ
ΚΑΜΒΙΥΟ ΚΟΝΤΡΟΛ ΚΑΝΟΥΝΟΥ
THE EXCHANGE CONTROL LAW

Επτακόσιες πενήντα λίρες για «edu» δικαιούνταν οι φοιτητές τον καιρό της πρώτης αμνηστίας. Οι υπόλοιποι, λίγα και ελεγχόμενα. Όσοι σήμερα νομίζουν πως θα ξαναβρούν «κρυμμένα» 4 δισ. λίρες, μάλλον θα απογοητευτούν, αφού η διακίνηση των κεφαλαίων είναι πλέον επιτρεπόμενη και δεν υπάρχει κίνητρο να κρύβονται κεφάλαια στο εξωτερικό.

Άλλη εποχή

Ακούγονται όλο και πιο έντονα οι εκτιμήσεις ότι αφού την τελευταία φορά που δόθηκε από το κράτος αμνηστία για τα κεφάλαια που υπήρχαν στο εξωτερικό οι Κύπριοι έφεραν 4 δισ. λίρες πίσω, φανταστείτε πόσα θα φέρουν σήμερα, αν γίνει κάτι τέτοιο. Ξεχνούν, όμως, πως την τότε εποχή υπήρχαν περιορισμοί στη διακίνηση κεφαλαίων, με αποτέλεσμα οι Κύπριοι να βγάζουν από τη χώρα τους σχεδόν εξολοκλήρου κρυφά κεφάλαια. Η στήλη, μάλιστα, θυμάται που οι φοιτητές, για να ζήσουν στον εξωτερικό, δικαιούνταν 750 λίρες τον χρόνο. Πώς, δηλαδή, να αναμένει κανείς πως δεν υπήρχαν κι άλλα «μαύρα» κεφάλαια Κυπρίων στο εξωτερικό; Σήμερα, όμως, η διακίνηση κεφαλαίων είναι ανοικτή και τα «εξαγώγιμα» κεφάλαια δεν είναι ως επί το πλείστον κρυφά. Έτσι, όσοι βασίζονται στην αμνηστία, για να τονώσουν τα έσοδα του κράτους, μάλλον θα απογοητευτούν.

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

4.000% ήταν η αύξηση των παράκτιων «νεκρών ζωνών» παγκοσμίως, από το 1960 μέχρι το 2008. Σύμφωνα με ανάλυση του World Resources Institute, οι εκτενείς περιοχές που είναι αφιλόξενες για τη θαλάσσια ζωή αυξήθηκαν από 10 σε 405.

1 μόνο από τις 20 ταινίες με τα υψηλότερα κέρδη της δεκαετίας 2000-2010 δεν ήταν συνέχεια προηγούμενης ταινίας, ενώ ήταν και η μόνη με πρωτότυπο σενάριο, σύμφωνα με την ιστοσελίδα www.kottke.org. Οι υπόλοιπες ήταν διασκευές ή συνέχιση προηγούμενης ταινίας.

44% των μελών του Αμερικανικού Κογκρέσου είναι εκατομμυριούχοι, σύμφωνα με το Center for Responsible Politics. Συγκεκριμένα, 237 από τα 535 μέλη κατατάσσονται στην ομάδα των «εκατομμυριούχων».

80% των δαπανών για την τόνωση της οικονομίας στη Νότιο Κορέα έχουν δεσμευτεί για την προώθηση της «πράσινης ανάπτυξης», σύμφωνα με άρθρο του David King, διευθυντή στο Smith School of Enterprise and the Environment, στο περιοδικό Prospect.

175% ήταν η αύξηση του ετήσιου τζίρου των videogames μεταξύ του 2001 και του 2008, σύμφωνα με το περιοδικό Prospect. Το περιοδικό αναμένει πως η τάση θα συνεχιστεί.

ΑΡΘΡΟ του **ΜΑΡΙΝΟΥ ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΥ**

Δικαιώνεται η στάση της ΕΔΕΚ για την οικονομία

Η κυπριακή οικονομία βρίσκεται, φυσιολογικά, σε διαφορά φάσεως με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές οικονομίες και βιώνει ετεροχρονισμένα τις επιπτώσεις της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Σήμερα εισέρχεται σε μία κρίσιμη περίοδο, η οποία χαρακτηρίζεται από τρία στοιχεία: Πρώτο, την οικονομική συρρίκνωση, με τον αρνητικό έως σχεδόν μηδενικό ρυθμό ανάπτυξης. Δεύτερο, την αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος, με όσα αυτό συνεπάγεται. Τρίτο, την αύξηση του ποσοστού ανεργίας. Μάλιστα, η ανεργία βρίσκεται σήμερα στο ιστορικά υψηλό σημείο του 5,9%.

Η κατάσταση αυτή ήταν εν πολλοίς αναμενόμενη, αφού δεν μπορούσε η κυπριακή οικονομία να μείνει ανεπηρέαστη από τη διεθνή οικονομική συγκυρία. Αυτό, όμως, που δεν θα μπορούσε να προσδιοριστεί με ακρίβεια ήταν η έκταση και ο βαθμός στον οποίον θα ζούσαμε την οικονομική ύφεση. Εξάλλου ούτε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε κατορθώσει να προσδιορίσει το βάθος της κρίσης με ακρίβεια και γι' αυτό προέβαινε σε διορθωτικές εκτιμήσεις, πάντοτε με χειρότερους αριθμούς, ανά τρίμηνο.

Η κυπριακή οικονομία, ως μικρή και ανοικτή που είναι, ήταν απόλυτα φυσιολογικό να υποστεί ετεροχρονισμένα τις επιπτώσεις. Σε αυτό συνέβαλαν μια σειρά από παράγοντες. Η κακή οικονομία ευρωπαϊκών οικονομιών και κυρίως της Μεγάλης Βρετανίας ήταν ανάμεσα στους πιο σημαντικούς και κατέστησε σχεδόν σίγουρη την κάμψη της εξωτερικής ζήτησης στην κυπριακή οικονομία, με πρώτους τομείς, ως γνωστό, τις κατασκευές και τον τουρισμό. Σημαντικός παράγοντας, όμως, ήταν και η αποφυγή λήψης άμεσων μέτρων εκ των έσω. Ακόμα, έχει διαφανεί πια πως η κακή ψυχολογία ανάμεσα στους επενδυτές και στους καταναλωτές επηρέασε επίσης την πορεία της οικονομίας. Στην κακή αυτή ψυχολογία συνέβαλαν, από τη μια, η έκταση της κρίσης των ευρωπαϊκών οικονομιών, καθώς επίσης, από την άλλη, οι αχρείαστες και σε πολλές περιπτώσεις υπερβολικές δηλώσεις που τόνιζαν τα αρνητικά αντί τα θετικά στοιχεία της οικονομίας μας. Τέλος, σημαντικό ρόλο στην ψυχολογική καταβαράθρωση της οικονομίας έχει διαδραματίσει και η στάση που τήρησαν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, σε σχέση με τη δανειστική τους πολιτική, αλλά και τα υψηλά επιτόκια που ακολούθησαν.

Η ΕΔΕΚ από την αρχή επεσήμανε τους κινδύνους με σοβαρότητα και υπέδειξε αμέσως τρόπους για την αντιμετώπισή τους. Μάλιστα, η διαρρεύσασα περίοδος έχει επιβεβαιώσει τις εκτιμήσεις της και έχει δικαιώσει τη στάση που τήρησε, καθώς και τις θέσεις που προέβαλε.

Είναι αναγκαίο να επαναληφθούν τα μέτρα, τα οποία θεωρούμε ότι μπορεί να συμβάλουν σε μείωση των επιπτώσεων της οικονομικής ύφεσης που περνούμε και στη δημιουργία προϋποθέσεων ταχείας ανάκαμψης και επίτευξης δημοσιονομικής σταθερότητας. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΔΕΚ τονίζει την ανάγκη να συνεχίσει η Κύπρος την πορεία της προς την ανάκαμψη, με βάση έξι βασικές δράσεις για την οικονομία.

Πρώτη είναι η μείωση των λειτουργικών δαπανών της Δημόσιας Υπηρεσίας. Σημαντικό θα είναι, επίσης, να αυξηθεί η παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα, για να αποκομίζει ο πολίτης πιο μεγάλο όφελος από τις δαπάνες που χρηματοδοτεί με τους φόρους του. Μαζί με αυτήν τη δράση, σημαντική θα είναι και η δεύτερη, η οποία αφορά την αποφυγή των μη παραγωγικών δαπανών, οι οποίες, σε διάφορα τμήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας (π.χ. τομέας υγείας), αφαιμάσσουν τον δημόσιο κορβανά. Τρίτη, είναι η αύξηση του ρυθμού υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων. Με αυτά τα έργα, θα τονωθεί η απασχόληση και θα ενισχυθεί η οικονομική δραστηριότητα, ιδίως σε τομείς που έχουν πληγεί από την οικονομική ύφεση. Δυστυχώς, όμως, δεν έχει καταστεί δυνατή η αύξηση του ποσοστού υλοποίησης, τουλάχιστον προς το παρόν. Τέταρτη δράση είναι η σχεδίαση και η υλοποίηση αναπτυξιακών έργων ανταποδοτικού χαρακτήρα, τα οποία θα αποφέρουν πρόσθετα έσοδα και θα ενισχύσουν την οικονομία. Πέμπτη δράση, η βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους, με την παραχώρηση κινήτρων προς τους φορολογουμένους για έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους. Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται, τα αποτελέσματα μέχρι στιγμής δεν είναι τα προσδοκώμενα. Η επιβολή ποινών είναι μέθοδος μη αποδοτική και ξεπερασμένη. Η έκτη και τελευταία δράση αφορά την πολιτική των κοινωνικών παροχών. Τα επιδόματα πρέπει να εκσυγχρονιστούν και να καταστούν νέου τύπου, καθώς και να είναι απόλυτα στοχευμένα, για να μπορεί να ικανοποιείται η πραγματική ανάγκη των ευπαθών ομάδων και να αποφεύγεται η σπατάλη.

Η ΕΔΕΚ, με αίσθημα ευθύνης, θα συνεχίσει να συμβάλλει εποικοδομητικά στη στήριξη των προσπαθειών για τη δημιουργία εύρωστης οικονομίας, δημοσιονομικά πειθαρχημένης και κοινωνικά προσανατολισμένης.

Ο δρ Μαρίνος Σιζόπουλος είναι α΄ αντιπρόεδρος του Κ.Σ. ΕΔΕΚ και βουλευτής του κόμματος.

Η ακριβότερη σειρά ντοκιμαντέρ όλων των εποχών μαζί με την Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

4 χρόνια γυρισμάτων | €18.000.000 κόστος παραγωγής

planet earth

Η γη όπως δεν την έχετε ξαναδεί

Ζήστε μία ανεπανάληπτη οπτικοακουστική εμπειρία με τη νέα σειρά ντοκιμαντέρ, που παρουσιάζουν η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ και το BBC. Πέντε DVD που σας αποκαλύπτουν το απόλυτο πορτρέτο του πλανήτη μας με όσα δεν έχουνε ποτέ ξανά κινηματογραφηθεί, μέσα από εντυπωσιακές λήψεις σε HD. Ταξιδέψτε από τους πόλους μέχρι τα απύθμενα βάθη των ωκεανών και από τα προϊστορικά σπήλαια μέχρι τις τροπικές ζούγκλες ανακαλύπτοντας τα σπάνια είδη της ζωής, το θαύμα της εξέλιξης μέσα στους αιώνες, αλλά και τον αγώνα επιβίωσης του μοναδικού μας πλανήτη.

Την Κυριακή 7 Φεβρουάριου μην χάσετε το 5ο DVD
ΣΩΖΟΝΤΑΣ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ, ΣΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΦΥΣΗΣ, ΣΥΝΥΠΑΡΧΟΝΤΑΣ

kathimerini.com.cy

Ψηφιλή ποσότητα εκτύπωσης· ελάχιστη επαφή με το μελάνι

Υψηλά spread εν μέσω πανικού

Θετικά εξελίχθηκε η διάθεση νέας παρτίδας χρέους, αλλά δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχία

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Τη στιγμή που η διεθνής αγορά βρισκόταν σε κατάσταση πανικού, με την ελλαδική οικονομία να παραπαίει και το ελληνικό δημόσιο χρέος να καταγράφει αστρονομικά spread, επενδυτές δεν απέφυγαν τα κυπριακά χρεόγραφα και επέλεξαν να αγοράσουν το χρέος που διέθεσε στην αγορά η κυβέρνηση. Ο υπουργός Οικονομικών θεώρησε πως υπό τις περιστάσεις η έκδοση μπορεί να χαρακτηριστεί επιτυχής, αφού έγινε κατορθωτό να μην επηρεαστεί τόσο πολύ η έκδοση από τη γενικότερη διάθεση στην αγορά. Πολλοί αναλυτές, πάντως, αναφέρουν πως θεωρούν ότι το κόστος που θα επωμιστεί το κράτος ως απότοκο της νέας έκδοσης χρέους είναι εντός των ορίων που αναμενόταν και πως δεν πιστεύουν πως είναι υπερβολικό.

Την ίδια στιγμή, όμως, αξίζει να σημειωθεί πως το spread της συγκεκριμένης έκδοσης ήταν ένα από τα υψηλότερα τρέχοντα στην Ευρωζώνη, αφού μοναδικές χώρες με τις οποίες η Κύπρος συγκρίνεται ευνοϊκά είναι η Ελλάδα και η Ιρλανδία, οι οποίες όμως θεωρούνται «ειδικές» περιπτώσεις, όπου η οικονομία βρίσκεται σε εξαιρετικά κακή κατάσταση. Οι διεθνείς αναλύσεις και συζητήσεις, μάλιστα, ιδίως για την Ελλάδα, καταγράφουν μία ιδιαίτερα κακή εικόνα που έχει η χώρα, αλλά και σοβαρά ερωτηματικά για τη φερεγγυότητα ακόμα και του δημόσιου χρέους της.

Χαμηλότερα spread από την Ελλάδα και την Ιρλανδία, αλλά υψηλότερα από την υπόλοιπη Ευρωζώνη, κατέγραψε την περασμένη εβδομάδα το κυπριακό κρατικό χρέος.

	Απόλυτο επιτόκιο	Spread (DB)	Spread (mid asset swap)	Αξιολόγηση	ΑΕΠ	Ανεργία (%)
Γαλλία	3,46	26	2	AAA	1,2	9,9
Αυστρία	3,68	48	24	AAA	1,1	6
Βέλγιο	3,79	59	35	AA+	0,6	9,9
Ιταλία	4,14	94	70	A+	0,7	8,7
Ισπανία	4,18	98	74	AA+	-0,8	20
Πορτογαλία	4,42	122	98	A+	0,3	9
Κύπρος	**4,68**	**148**	**124**	**A+**	**0,1**	**6,1**
Ιρλανδία	4,86	166	142	AA	-1,4	14
Ελλάδα	7,15	395	371	BBB+	-0,3	10,2

Το απόλυτο επιτόκιο βασίζεται σε δεκαετή τρέχοντα ομόλογα, ως είχαν την Παρασκευή 29 Ιανουαρίου 2010, στις 12:45. Η αξιολόγηση είναι από τον οίκο Standard and Poors (S&P). Το spread υπολογίζεται με βάση τα τρέχοντα δεκαετή ομόλογα της Γερμανίας (DBR), με yield to maturity 3,20% και μετράται σε μονάδες βάσης. Το spread, σε σχέση με το midswap, υπολογίζεται με βάση την τρέχουσα τιμή, στις 1:00 μ.μ. της περασμένης Παρασκευής ήταν στα 3,44%. Τα στοιχεία για το ΑΕΠ προέρχονται από το Economist Intelligence Unit (EIU) και την Κομισιόν και αφορούν την ετήσια μεταβολή για το 2009 σε σχέση με το 2008. Για την ανεργία χρησιμοποιούνται οι ίδιες πηγές και καταγράφονται οι εκτιμήσεις τους για το 2010.

Αξιολογήσεις

Η κατάσταση αυτή αντικατοπτρίζεται και στις αξιολογήσεις του ρίσκου που συνεπάγεται το δημόσιο χρέος των συγκεκριμένων κρατών. Παρά το γεγονός ότι η Ισπανία και η Ιρλανδία καταγράφουν ακόμα σχετικά καλά επίπεδα αξιολόγησης (AA, δηλαδή «πολύ ικανές για να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους»), θα πρέπει να αναμένονται νέες υποβαθμίσεις, εξαιτίας της σημερινής οικονομικής συγκυρίας και της αβεβαιότητας που επικρατεί σχετικά με την πορεία των συγκεκριμένων κρατών μέσα στο 2010. Με τη σειρά της, η Ελλάδα έχει αξιολογηθεί από τον οίκο Standard and Poors με BBB, μια βαθμολογία που μεταφράζεται σε «αρκούσα ικανότητα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της, αλλά επιρρεπής σε δυσμενείς συνθήκες». Έτσι, μπορεί να θεωρηθεί ως φυσιολογικό το γεγονός ότι η Κύπρος έχει χαμηλότερα spread από τις εν λόγω χώρες, αφού τα θεμελιώδη στοιχεία (fundamentals) της κυπριακής οικονομίας είναι πολύ πιο υγιή και σταθερά από εκείνα της Ιρλανδίας και ιδίως της Ελλάδας στην παρούσα κατάσταση. Η Κύπρος, με αξιολόγηση A+, θεωρείται «πολύ ικανή» να ανταποκριθεί, αλλά επιρρεπής σε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες. Με βάση, λοιπόν, τις αξιολογήσεις των διεθνών οίκων και τα συγκριτικά spreads, προκύπτει πως η Κύπρος έχει εξασφαλίσει επιτόκια που είναι κοντά στα αναμενόμενα, αλλά σίγουρα θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί και καλύτερο αποτέλεσμα. Πάντως, πέρα από τις συγκριτικές αποδόσεις, αξίζει να σημειωθεί πως το spread είναι ελαφρώς καλύτερο από εκείνο που είχε επιτευχθεί στην τελευταία έκδοση ομολόγων το καλοκαίρι (130 μονάδες βάσης), η οποία όμως αφορούσε τετραετή ομόλογα και όχι δεκαετή. Το σίγουρο είναι πως το αποτέλεσμα, σε αντίθεση με την έκδοση χρεογράφων που έγινε το περασμένο καλοκαίρι, δεν μπορεί να θεωρηθεί επιτυχία. Ωστόσο, είναι επίσης ξεκάθαρο πως τα πράγματα θα μπορούσαν να είναι χειρότερα.

Όπως είχε σημειώσει η «Καθημερινή» και την περασμένη εβδομάδα, σημαντικοί κίνδυνοι προέκυψαν από το γεγονός ότι η κυβέρνηση αναγκάστηκε να αναθεωρήσει τα βασικά στοιχεία που αφορούσαν την έκδοση, μετά από έντονες πιέσεις και αντιδράσεις. Συγκεκριμένα, στην αρχική εγκύκλιο που αφορούσε τη νέα έκδοση χρέους, η οποία έχει και νομική ισχύ, αναφερόταν πως το έλλειμμα για το 2009 θα είναι γύρω στο 4,5%. Μετά από έντονες αντιδράσεις εκ μέρους τραπεζικών κύκλων που εμπλέκονταν άμεσα στη διαχείριση της έκδοσης, αναγκάστηκε η κυβέρνηση να εκδώσει συμπληρωματική εγκύκλιο, με την οποίαν αναθεώρησε το έλλειμμα σε 6%. Έτσι αποφεύχθηκε ένας σοβαρός κίνδυνος, αφού επενδυτές (πραγματικοί και δυνητικοί) θα είχαν αγώγιμο δικαίωμα κατά της Κυπριακής Δημοκρατίας, εάν αισθάνονταν πως είχαν παραπλανηθεί από τα στοιχεία του ελλείμματος. Κάτι τέτοιο θεωρήθηκε πολύ πιθανό, αφού η εκτίμηση πως το χρέος θα συγκρατηθεί κοντά στο 4,5%, ήταν εξωπραγματική.

> **Σαφής ψήφος εμπιστοσύνης από τις διεθνείς αγορές**

Από την αναθεώρηση, με την οποίαν σημειώθηκε αύξηση του ελλείμματος κατά 33% μέσα σε οκτώ ημέρες, προέκυψε σοβαρός κίνδυνος να τιμωρηθεί η Κύπρος από την αγορά, εάν οι επενδυτές θεωρούσαν αυτήν τη βιαστική αναθεώρηση ως ένδειξη αναξιοπιστίας. Από τα στοιχεία που αφορούν το ονομαστικό επιτόκιο της έκδοσης και τα spread προκύπτει πως δεν έχει επηρεαστεί η έκδοση από την όλη σύγχυση ή τις πρώτες – έντονες – αντιδράσεις κάποιων από τους φορείς που ενεπλάκησαν στην έκδοση.

Ακόμα, ανάμεσα στα θετικά καταγράφεται και το γεγονός ότι οι επενδυτές έδειξαν σαφώς πως άρχισαν, πλέον, να διαχωρίζουν την Κύπρο από την Ελλάδα, κάτι που στο παρελθόν αποτελούσε πρόβλημα για την Κύπρο. Τη στιγμή που τα spread του ελληνικού χρέους, όμως, εκτινάσσονταν και άρχιζαν να προσεγγίζουν ραγδαία τις 400 μονάδες βάσης, η Κύπρος μπόρεσε να εξασφαλίσει έκδοση ομολόγων με spread κάτω του μισού. Έτσι, φαίνεται πως ένα διαχρονικό πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας στο σύνολό της έχει αρχίσει να ξεκαθαρίζει και πως η οικονομία δεν τιμωρείται πια για τη σύνδεσή της με την Ελλάδα στο μυαλό των επενδυτών.

Πιστώνεται

Αξίζει να σημειωθεί πως πολλοί αναλυτές πιστώνουν τον υπουργό Οικονομικών προσωπικά για την έκδοση των χρεογράφων και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέκυψαν. Αναφέρουν, μάλιστα, πως η πείρα του υπουργού με προϊόντα των διεθνών αγορών εξαργυρώνεται επιτυχώς, με την έκδοση των χρεογράφων.

Από την άλλη, πολλοί αναλυτές πιστώνουν την ίδια την οικονομία της Κύπρου για την επιτυχία, αφού, όπως υποστηρίζουν, τα ισχυρά θεμελιώδη στοιχεία που η κυπριακή οικονομία επιδεικνύει τις τελευταίες δεκαετίες εξασφαλίζουν ευνοϊκή αντιμετώπιση από πλευράς των διεθνών αγορών. Ακόμα, υποστηρίζουν πως η ένταξη στην Ευρωζώνη λειτουργεί ως «συντόμι πληροφοριών» (information shortcut), από το οποίο οι επενδυτές «πληροφορούνται» πως πρόκειται για μια ασφαλή οικονομία, χωρίς συναλλαγματικό κίνδυνο και πως από μόνη της η ένταξη στην ΟΝΕ συμπιέζει τα επιτόκια. Σε κάθε περίπτωση, όμως, πρέπει να σημειωθεί πως ο ρόλος του υπουργού προσωπικά ήταν σημαντικός για την έκδοση του χρέους.

Υπερκάλυψη

Άλλο ένα σημαντικό δεδομένο για τη νέα έκδοση χρέους είναι πως για δεύτερη συνεχή φορά η ζήτηση υπερκάλυψε την προσφορά. Τα χρεόγραφα, αξίας 1 δισ. ευρώ, υπερκαλύφθηκαν κατά 20%. Η συγκεκριμένη υπερκάλυψη ενδεχομένως να είναι παραπλανητική, αφού 20% των χρεογράφων διατέθηκαν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ), το οποίο εξασφάλισε, έτσι, υψηλότερες αποδόσεις από τις συνήθεις και για πρώτη φορά άρχισε να υλοποιεί τη δέσμευσή του για αύξηση των αποδόσεων των επενδύσεών του. Ωστόσο, προκύπτουν ερωτηματικά για το πόσο τεχνοκρατικά είναι τα κριτήρια με τα οποία λειτουργεί το ΤΚΑ, αφού υπάρχουν στις διεθνείς αγορές κι άλλα χρεόγραφα με καλές αποδόσεις και συγκρίσιμο ρίσκο, αλλά ποτέ δεν έγινε από μέρους του ΤΚΑ κίνηση για επένδυση σε εκείνα.

Πέραν τούτου, αξίζει να σημειωθεί πως και η έκδοση χρεογράφων που έγινε το καλοκαίρι είχε επίσης υπερκαλυφθεί κατά 500%. Έτσι, ενισχύονται τα ερωτηματικά κατά πόσον θα μπορούσαν να εξασφαλιστούν καλύτεροι όροι για την έκδοση χρέους, «διώχνοντας» κάποιους από τους επενδυτές, αλλά εξασφαλίζοντας καλύτερους όρους.

Κέρδη και ανταγωνισμός για τη Cyta το 2010

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Το μονοπώλιο της Cyta που έσπασε πριν από μερικά χρόνια δεν επηρέασε τις εργασίες, αφού ήταν και ο μοναδικός τρόπος να μπει σε πιο επαγγελματικό δρόμο, να αντεπεξέλθει στο ανταγωνιστικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε, αλλά και να προσφέρει πιο εξελιγμένες υπηρεσίες από αυτές που πρόσφερε στην προ ανταγωνισμού εποχή.

Προϋπολογισμός 2010

Η Cyta κατέθεσε την περασμένη εβδομάδα στη Βουλή τον προϋπολογισμό του 2010 για έγκριση και αναμένει πως τα καθαρά της κέρδη θα ανέλθουν στα 86,6 εκατ. ευρώ. Σημαντικό ρόλο στην κερδοφορία του οργανισμού θα διαδραματίσει η μείωση της φορολογίας προς τη Cyta, η οποία από 25% θα κατέλθει στο 10%. Ωστόσο, ο κύκλος εργασιών της Cyta θα παρουσιάσει μείωση της τάξης του 1,6%, σε σχέση με το περασμένο έτος. Σύμφωνα, μάλιστα, με τους υπολογισμούς που οι ιθύνοντες του οργανισμού κατέθεσαν, ο κύκλος εργασιών θα ανέλθει στα 504,8 εκατ. ευρώ, σε αντίθεση με τα 513,3 εκατ. του 2009. Εξάλλου, κατά το 2010 τα έξοδα της Cyta θα μειωθούν κατά 47,7 εκατ. ευρώ, αφού θα ανέλθουν στα 424,8 εκατ. ευρώ, σε αντίθεση με τα 472,5 εκατ. ευρώ που ήταν οι δαπάνες για το 2009. Θα προκύψει, άλλωστε, μείωση στις δαπάνες, που θα περιοριστούν στα 125,5 εκατ. ευρώ έναντι των 138,3 εκατ. ευρώ του 2009, κυρίως λόγω της μείωσης της φορολογίας κατά 18,3 εκατ. ευρώ. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται και τεχνολογικά έργα, όπως αναφέρει η εισηγητική έκθεση της Cyta, που θα αυξήσουν την παραγωγική και ποιοτική ικανότητα του τηλεπικοινωνιακού δικτύου της Cyta, ενώ θα εξασφαλίσουν την αναβάθμιση της ασφάλειας και της αξιοπιστίας των τηλεπικοινωνιών της Κύπρου.

> **Έχουν ικανοποιηθεί τα κριτήρια μεταξύ MTN και κράτους και έτσι ανοίγει ο δρόμος για τρίτο παίκτη στην αγορά κινητής τηλεφωνίας**

Ο ανταγωνισμός

Οι προκλήσεις που πιθανόν να έχει η Cyta εντός του 2010 δεν αφορούν μόνο τα δεδομένα που έχει σήμερα ενώπιόν της, αλλά και τον επερχόμενο ανταγωνισμό, καθώς οι φήμες για είσοδο και τρίτου παίκτη στην αγορά κινητής τηλεφωνίας φουντώνουν. Σύμφωνα με πληροφορίες από την αγορά, γνωστή εταιρεία που ασχολείται με την παροχή σταθερής τηλεφωνίας και υπηρεσιών Διαδικτύου ενδιαφέρεται για την εξασφάλιση της τρίτης άδειας, η οποία αναμένεται να αλλάξει ριζικά τον χάρτη της κινητής τηλεφωνίας στην Κύπρο.

Σημειώνεται πως, όταν «άνοιξε» η αγορά το 2004 και υπογράφτηκε η συμφωνία μεταξύ κράτους και Areeba (σήμερα MTN), αυτή προνοούσε πως τρίτη άδεια θα δοθεί μόνο όταν περάσουν πέντε χρόνια από την ημέρα υπογραφής της σχετικής συμφωνίας ή όταν η MTN ξεπεράσει συγκεκριμένο ποσοστό στην αγορά (οι πληροφορίες κάνουν λόγο για 25%). Και οι δυο προϋποθέσεις έχουν ξεπεραστεί και πολύ πιθανόν εντός του 2010 να δοθεί, μέσω της διαδικασίας του πλειστηριασμού, η τρίτη άδεια σε εταιρεία για δραστηριοποίηση στον χώρο των τηλεπικοινωνιών και συγκεκριμένα στην κινητή τηλεφωνία. Εξάλλου, πριν το κράτος προχωρήσει στη διαδικασία του πλειστηριασμού για την άδεια κινητής τηλεφωνίας, θα εξετάσει τόσο το οικονομικό υπόβαθρο των ενδιαφερομένων εταιρειών όσο και την τεχνογνωσία που κατέχουν σε θέματα τηλεπικοινωνιών.

Πολύ πιθανόν εντός του 2010 να δοθεί η τρίτη άδεια κινητής τηλεφωνίας σε εταιρεία που ενδιαφέρεται εδώ και καιρό για την εν λόγω αγορά.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Ο ACTA στηρίζει τους εθνικούς αερομεταφορείς

Έκκληση στην κυβέρνηση να στηρίξει την Eurocypria ως εταιρεία ναυλωμένων πτήσεων χαμηλού κόστους απευθύνει ο Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου (ACTA). Παράλληλα, τονίζει ότι ανάγκη στήριξης έχουν και οι Κυπριακές Αερογραμμές. Με αφορμή τη συζήτηση που γίνεται για το μέλλον των αερομεταφορών στην Κύπρο, ο ACTA πιστεύει ότι τόσο η Eurocypria όσο και οι Κυπριακές Αερογραμμές συμβάλλουν αποφασιστικά στην προσέλκυση τουριστών και ενισχύουν την τουριστική κίνηση από και προς την Κύπρο. Η ανάγκη στήριξης των κυπριακών αερομεταφορέων, όπως αναφέρει ο ACTA, είναι σήμερα πιο επιτακτική, αφού ο τουρισμός μας δέχεται πολλά πλήγματα και από τη διεθνή οικονομική κρίση και από ανταγωνιστικούς προορισμούς.

Χρηματοδότηση ΕΤΕπ προς Τράπεζα Πειραιώς

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) χορηγεί στην Τράπεζα Πειραιώς Ρουμανίας δάνειο ύψους 50 εκατ. ευρώ, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Ρουμανία. Το δάνειο έχει σκοπό να επιτρέψει τη στήριξη επενδύσεων μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη Ρουμανία με πιο προσιτούς και ελκυστικούς χρηματοδοτικούς όρους. Αποσκοπεί επίσης να συμβάλει στον μετριασμό των επιπτώσεων της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε μεσομακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις με ευνοϊκούς όρους. Για την επίτευξη των στόχων αυτών η ΕΤΕπ έχει απλοποιήσει τις διαδικασίες της και διευρύνει το πεδίο των δραστηριοτήτων της.

Βραβείο Πολιτισμού ΟΕΒ στον Δημήτρη Πιερίδη

Ο Δημήτρης Πιερίδης εξασφάλισε το Βραβείο Πολιτισμού της ΟΕΒ, το οποίο παρέλαβε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, όπως και από τον πρόεδρο της ΟΕΒ, δρ Ανδρέα Πίττα. Το Βραβείο Πολιτισμού που θεσμοθετεί η ΟΕΒ, στα πλαίσια των 50 χρόνων δράσης της ομοσπονδίας, αποτελεί την ελάχιστη επιβράβευση στον άνθρωπο που συνέδεσε το όνομά του με την τέχνη και τον πολιτισμό της Κύπρου. Η σημαντική αρχαιολογική συλλογή του Δημήτρη Πιερίδη καταγράφει την εξέλιξη του κυπριακού πολιτισμού, μέσα από μία ιστορική διαδρομή χιλιετιών. Ο Δημήτρης Πιερίδης έχει δημιουργήσει και συνεχώς εμπλουτίζει μια πλειάδα μουσείων σε Κύπρο και Ελλάδα, ανοίγοντας νέους δρόμους και φωτίζοντας τον κυπριακό αρχαίο πολιτισμό και την πολιτιστική παράδοση της Κύπρου.

Σημαντική αύξηση επιβατών για τη Malev

Η Malev πέτυχε να σημειώσει καλύτερες επιδόσεις από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο κατά το 2009, ένα έτος που σημείωσε κάμψη στη βιομηχανία των αεροπορικών μεταφορών στο σύνολό της. Κόντρα στην αρνητική τάση που επικρατεί στην υπόλοιπη Ευρώπη, ο ουγγρικός εθνικός αερομεταφορέας ήταν σε θέση να αυξήσει τον αριθμό των επιβατών του (και με αύξηση πέραν του 16% στις πτήσεις από Λάρνακα). Η αεροπορική εταιρεία μετέφερε συνολικά 3,3 εκατομμύρια επιβάτες σε τακτικές και ναυλωμένες πτήσεις, 6% περισσότερους σε σχέση με το προηγούμενο έτος (εκτός επιβατών μεγάλων αποστάσεων). Η Malév ήταν σε θέση να πετύχει αύξηση 6% στην επιβατική κίνηση, παρά το γεγονός ότι κατά το πρώτο τρίμηνο του 2009, όταν επίσης επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση, ο αριθμός των επιβατών της μειώθηκε σημαντικά.

Αναβάθμιση συνεργασίας Ελληνικής Τράπεζας με inc

Η Ελληνική Τράπεζα, μέσα από τη διαδικασία του διαγωνισμού, ανέθεσε στο διαφημιστικό γραφείο inc advertising τον κύριο όγκο του διαφημιστικού της λογαριασμού για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Η συνεργασία ανάμεσα στα δύο μέρη επεκτείνεται, με την ανάληψη από το inc advertising και του τομέα των media στα τραπεζικά προϊόντα. Ο Κώστας Γεωργαλλίδης, γενικός διευθυντής του inc advertising, συνοψίζοντας την ολοκλήρωση και υπογραφή της συμφωνίας, δήλωσε απόλυτα ικανοποιημένος, προσθέτοντας χαρακτηριστικά: «Είμαστε ιδιαίτερα ευχαριστημένοι και ικανοποιημένοι από την ανανέωση και την αναβάθμιση της συνεργασίας μας με την Ελληνική Τράπεζα. Η Τράπεζα μάς επέλεξε ξανά ως έναν εκ των κύριων συνεργατών της στον τομέα της επικοινωνίας και αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στις σταθερές και αμοιβαίες σχέσεις εμπιστοσύνης και συνεργασίας που έχουμε δημιουργήσει με την Ελληνική Τράπεζα και κυρίως με την υπηρεσία μάρκετινγκ, δημοσίων σχέσεων και πολιτιστικών δραστηριοτήτων».

Η Alpha Bank στηρίζει τον Ερυθρό Σταυρό

Η Alpha Bank Cyprus Ltd, στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ήταν και φέτος ο επίσημος χορηγός των χριστουγεννιάτικων εκδηλώσεων του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού. Η τράπεζα ήταν παρούσα σε όλα τα φιλανθρωπικά παζαράκια που διοργάνωσε ο Ερυθρός Σταυρός, στα οποία ο κόσμος είχε την ευκαιρία να κάνει χριστουγεννιάτικες αγορές μέσα από μια ποικιλία από στολίδια, παιχνίδια, και παραδοσιακά εδέσματα που έφτιαξαν οι εθελοντές του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ
costourisa@kathimerini.com.cy

Η μαρίνα Λεμεσού αξίας 350 εκατ. ευρώ θα είναι έτοιμη μέχρι το τέλος του 2012

Χρηματοδότηση 130 εκατ. ευρώ από Τρ. Κύπρου - Στόχος είναι η δημιουργία περιφερειακού κέντρου σκαφών

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ

Το μεγαλεπήβολο έργο κατασκευής της νέας μαρίνας Λεμεσού παίρνει σάρκα και οστά μετά τις υπογραφές των σχετικών εγγράφων μεταξύ του υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Αντώνη Πασχαλίδη, και του γενικού διευθυντή της εταιρείας Limassol Marina Ltd, Τάκη Παλαικυθρίτη.

Το συνολικό κόστος της επένδυσης για την κατασκευή του έργου θα ξεπεράσει τα 350 εκατ. ευρώ και η νέα μαρίνα αναμένεται να δεχτεί τα πρώτα σκάφη μέχρι το φθινόπωρο του 2012. Στη μαρίνα Λεμεσού θα κατασκευαστούν όλα τα απαραίτητα λιμενικά έργα και κτηριακές εγκαταστάσεις για ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής. Θα διαμορφωθεί χώρος για τη συντήρηση και επιδιόρθωσή τους και θα παρέχονται υψηλής ποιότητας υπηρεσίες και διευκολύνσεις, σύμφωνα με όσα αναφέρουν ιθύνοντες της εταιρείας Limassol Marina Ltd, η οποία είναι αποτέλεσμα της συνεργασίας εταιρειών που εξασφάλισαν την προσφορά για δημιουργία και εκμετάλλευση της μαρίνας.

Η μαρίνα Λεμεσού, πέραν του μέρους που αφορά τα σκάφη, θα περιλαμβάνει οικιστικές, εμπορικές, ψυχαγωγικές και πολιτιστικές αναπτύξεις. Στον χώρο της μαρίνας θα ανεγερθούν κτήρια με βάση την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, τα οποία θα συνάδουν με τον χαρακτήρα του κάστρου, του παλιού λιμανιού και του ιστορικού κέντρου της πόλης. Με τον εν λόγω σχεδιασμό διασφαλίζεται ότι η νέα μαρίνα Λεμεσού θα είναι πόλος έλξης για τους κατοίκους και επισκέπτες της Λεμεσού. Παράλληλα, εκφράζεται η αισιοδοξία ότι η νέα μαρίνα θα προσελκύσει το ενδιαφέρον τουριστών με σκάφη, οι οποίοι μάλιστα θα είναι υψηλού οικονομικού υπόβαθρου, ενώ όπως σε όλες τις μεσογειακές χώρες στόχος είναι η μαρίνα να καταστεί χώρος συγκέντρωσης ποιοτικού τουρισμού – εγχώριου και από το εξωτερικό. Συγκεκριμένα, θα ανεγερθούν 274 οικίες και διαμερίσματα, εστιατόρια, καφετερίες, μπαρ, καταστήματα, γυμναστήριο και SPA, καθώς επίσης και πολιτιστικό κέντρο. Η κατασκευή της νέας μαρίνας Λεμεσού θα συμβάλει αποφασιστικά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου, το οποίο τα τελευταία χρόνια χάνει τη μάχη με προορισμούς όπως οι γειτονικές Αίγυπτος και Τουρκία, την ίδια στιγμή που θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας, επιπλέον έσοδα για το κράτος, ενώ θα αναβαθμίσει σημαντικά και την περιοχή του ιστορικού κέντρου της πόλης.

Η νέα μαρίνα Λεμεσού θα αποτελέσει σημείο αναφοράς τόσο για την πόλη στην οποία θα βρίσκεται όσο και για ολόκληρη την Κύπρο. Ξεχωριστά σημεία της μαρίνας θα είναι οι κατοικίες στα τεχνητά νησιά που θα δημιουργηθούν αλλά και ο κεντρικός χώρος στάθμευσης σκαφών.

Ο Μάριος Λανίτης, πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρείας Limassol Marina Ltd, με τον υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Αντώνη Πασχαλίδη. Την περασμένη εβδομάδα υπόγραψε συμφωνία με την Τράπεζα Κύπρου για χρηματοδότηση του έργου κατασκευής της νέας μαρίνας με 130 εκατ. ευρώ.

Ο γενικός διευθυντής της εταιρείας Limassol Marina Ltd, Τάκης Παλαικυθρίτης, τονίζει πως το έργο θα ολοκληρωθεί μέχρι το φθινόπωρο του 2012, ενώ τα τεχνητά νησιά θα είναι έτοιμα σε δύο χρόνια μετά την κατασκευή του πρώτου μέρους της μαρίνας, που αφορά τα σκάφη.

Οι επιχειρηματικοί οργανισμοί που μετέχουν στη Limassol Marina Ltd είναι οι εταιρείες Cybarco Plc, Φραγκούδη & Στεφάνου Λτδ, Ιωάννου & Παρασκευαΐδης Λτδ, J&P-AVAX S.A., Αθηνά Α.Τ.Ε., Εταιρεία Ανάπτυξης Μαρίνας Λεμεσού Λίμιτεδ και CADS Holdings Ltd. Πολλές από τις συγκεκριμένες εταιρείες χαίρουν διεθνούς αναγνώρισης και θεωρούνται πρωτοπόρες στον τομέα των δραστηριοτήτων τους, με μεγάλη εμπειρία στον σχεδιασμό και την κατασκευή χερσαίων και λιμενικών έργων, στην ανάπτυξη γης και στη διαχείριση μαρίνων.

Ο διευθυντής της εταιρείας Limassol Marina Ltd, Τάκης Παλαικυθρίτης, σημείωσε πως έχει γίνει ένα μεγάλο βήμα για την υλοποίηση του μεγαλεπήβολου έργου, αλλά υπάρχουν πολλά ακόμα να γίνουν. Εξάλλου, ο κ. Παλαικυθρίτης τονίζει πως απαιτείται ακόμα πιο στενή και εποικοδομητική συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για να διασφαλιστεί η ολοκλήρωση του έργου εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων. Ο γενικός διευθυντής της Limassol Marina συμπληρώνει επίσης πως όραμα της εταιρείας είναι να αποκτήσει η Λεμεσός μια μαρίνα υψηλού επιπέδου, που όχι μόνο δεν θα έχει τίποτα να ζηλέψει από άλλες μαρίνες του εξωτερικού, αλλά και θα αποτελεί σημείο αναφοράς. Επιπλέον, ο κ. Παλαικυθρίτης τονίζει: «Είμαστε σίγουροι ότι όλοι οι δημότες της Λεμεσού θα νιώσουν την ίδια περηφάνια που αισθανόμαστε κι εμείς και υποσχόμαστε ότι θα δώσουμε τον καλύτερό μας εαυτό ώστε το όραμά μας για τη νέα μαρίνα Λεμεσού να γίνει πραγματικότητα».

Η μαρίνα Λάρνακας προχωρεί αλλά με καθυστερήσεις

Ενώ προχωρεί δυναμικά με τα έργα για τη μαρίνα και ενώ στην Πάφο παρατηρείται «περίεργη» καθυστέρηση, στη Λάρνακα προχωρούν με σταθερούς αλλά αργούς ρυθμούς. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ του κράτους και της νικώσας κοινοπραξίας για την ολοκλήρωση της ενιαίας ανάπτυξης του λιμανιού και της μαρίνας της Λάρνακας βρίσκονται ήδη σε προχωρημένο στάδιο, παρά το γεγονός πως έχουν εντοπιστεί και προβλήματα. Σίγουρο είναι, σε κάθε περίπτωση, πως ήδη παρατηρούνται καθυστερήσεις στη διαπραγμάτευση και πως η διαπραγμάτευση βρίσκεται ήδη εκτός χρονοδιαγράμματος.

Πάντως, το πρόβλημα που υπήρχε εξαρχής με την προσφορά της κοινοπραξίας, φαίνεται πως οδεύει προς επίλυση. Συγκεκριμένα, η νικώσα προσφορά της κοινοπραξίας Vouros προέβλεπε πως η πρώτη φάση του έργου, που αφορούσε τη χερσαία ανάπτυξη, θα αποτελούσε και βασική πηγή για τη χρηματοδότηση της επόμενης φάσης, η οποία αφορά την επιθαλάσσια ανάπτυξη του λιμανιού και της μαρίνας. Με δεδομένη όμως τη σημερινή κατάσταση στον τομέα των ακινήτων, κάτι τέτοιο φαντάζει ως εξαιρετικά δύσκολο. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Καθημερινής», η κοινοπραξία σήμερα αναθεωρεί το αρχικό master plan, με στόχο να λάβει τις νέες αυτές περιστάσεις υπόψη. Δεν είναι ξεκάθαρο πώς θα αλλάξουν οι μέθοδοι χρηματοδότησης, αλλά οι πρώτες πληροφορίες κάνουν λόγο για συμφωνία επί των αρχών μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών. Μάλιστα, σχολιάζεται πως είναι πιθανή και η μείωση των συνολικών δαπανών του έργου, λόγω της μειωμένης δραστηριότητας στον τομέα ανάπτυξης ακινήτων και της φυσιολογικής συμπίεσης στις τιμές των πρώτων υλών παραγωγής στην οικοδομική βιομηχανία. Εκφράζονται ελπίδες πως οι διαπραγματεύσεις θα ολοκληρωθούν μέσα στο καλοκαίρι, κάτι που μεταφράζεται σε καθυστέρηση δύο με τεσσάρων μηνών από τον αρχικό στόχο του Μαρτίου, αλλά δεν αποκλείεται οι εργασίες να αρχίσουν μέσα στο 2010 ή στις αρχές του 2011.

55ος Διαγωνισμός Τραγουδιού Eurovision 2010

επιλογή της κυπριακής συμμετοχής

Αποφασίστε εσείς ποιο τραγούδι θα εκπροσωπήσει την Κύπρο στο φετινό Διαγωνισμό Τραγουδιού της Γιουροβίζιον που θα γίνει τον ερχόμενο Μάϊο στο Όσλο της Νορβηγίας.

ΤΗΛΕΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Η σειρά εμφάνισης και οι αριθμοί τηλεφώνων:

Τίτλος τραγουδιού	Αριθμός επιλογής μέσω κλήσεων	Μήνυμα επιλογής με SMS στο 5040
1. ANGEL	900-390-01	01
2. I' M GONNA BE ...	900-390-02	02
3. LIFE LOOKS BETTER IN SPRING	900-390-03	03
4. GOODBYE	900-390-04	04
5. RHAPSODY	900-390-05	05
6. YOU GOTTA GO	900-390-06	06
7. ISLAND OF LOVE	900-390-07	07
8. PLAY	900-390-08	08
9. WAITING	900-390-09	09
10. LIKE A WOMAN	900-390-10	10

Παρουσιάζει ο ηθοποιός Ανδρέας Γεωργίου.
Φιλοξενούμενος ο τραγουδιστής Γιώργος Παπαδόπουλος.

Μπορείτε να ψηφίσετε από σταθερό ή κινητό τηλέφωνο όλων των παρόχων τηλεφωνίας στην Κύπρο.
Το αποτέλεσμα θα καθοριστεί από Κριτική Επιτροπή (50%) και Τηλεψηφοφορία (50%).

Σε συνεργασία με τη cyta
€ 0,98 η κλήση συμπ. ΦΠΑ

Την όλη διαδικασία επιλογής της κυπριακής συμμετοχής στο Διαγωνισμό ελέγχει ο οίκος KPMG

Παραγωγή-σκηνοθεσία: Αμάντα Πελεντρίδου
Επιμέλεια παραγωγής: Εύη Παπαμιχαήλ

www.cybc.com.cy

Κυριακή 7 Φεβρουαρίου
9.15μ.μ. ΡΙΚ*ΕΝΑ*

ΡΙΚ

NEOCLEOUS

Βρισκόμαστε στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε την εκλογή τριών νέων Συνεταίρων και Μετόχων στην εταιρεία Ανδρέας Νεοκλέους & Σία ΔΕΠΕ από την 1ην Ιανουαρίου 2010

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ - Γραφεία Λευκωσίας

Ο Αχιλλέας αποφοίτησε από τη νομική σχολή του London School of Economics, έχει μεταπτυχιακό τίτλο στην European Integration από το πανεπιστήμιο του Bradford και είναι Barrister του Lincoln's Inn.

Προσλήφθηκε ως ασκούμενος δικηγόρος το 2002 στο γραφείο Λευκωσίας και με την εγγραφή του ως μέλος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου το 2003, συνέχισε να εργάζεται στο γραφείο Λευκωσίας, στο τμήμα Εταιρικού Δικαίου και Ευρωπαϊκού Δικαίου.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ - Κεντρικά Γραφεία Λεμεσού

Ο Κώστας αποφοίτησε από τη νομική σχολή του πανεπιστημίου της Ουαλίας του Cardiff, κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο στο Ναυτικό Δίκαιο από το ίδιο πανεπιστήμιο και επίσης μεταπτυχιακό τίτλο στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο από το πανεπιστήμιο του Bristol.

Προσλήφθηκε ως ασκούμενος δικηγόρος το 2003 και με την εγγραφή του ως μέλος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου το 2004, συνέχισε μαζί μας στο τμήμα Ναυτικού Δικαίου και ναυτιλιακών θεμάτων. Το 2009 διορίσθηκε ως μέλος της Επιτροπής ναυτιλιακών θεμάτων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ - Κεντρικά Γραφεία Λεμεσού

Ο Κυριάκος πήρε πτυχίο στη Νομική και Εγκληματολογία από το πανεπιστήμιο του Keele, κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα (LL.M) στο Οικονομικό και Τραπεζικό Δίκαιο και είναι μέλος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου από το 2003.

Είναι επίσης εγκεκριμένος Λογιστής Αγγλίας και Ουαλίας (ACA) και μέλος στους Συνδέσμους Trust and Estate Practitioners, και Securities and Investments (MSI).

Είναι υπεύθυνος του τομέα παροχής υπηρεσιών εμπιστευματοδόχων.

Η **Ανδρέας Νεοκλέους & Σία ΔΕΠΕ** είναι μέλος της **Andreas Neocleous & Co International**, ενός οργανισμού (verein) που δημιουργήθηκε με βάση τον Ελβετικό Αστικό Κώδικα. Κάθε μέλος της **Andreas Neocleous & Co International** αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα, και όλα τα μέλη της υπόκεινται στην υποχρέωση να παρέχουν παρόμοιου υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες τους οπουδήποτε διεξάγουν αυτοί τις εργασίες τους.

ΛΕΜΕΣΟΣ · ΛΕΥΚΩΣΙΑ · ΠΑΦΟΣ · ΜΟΣΧΑ · ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ · ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ · ΚΙΕΒΟ · ΠΡΑΓΑ · ΣΕΒΑΣΤΟΥΠΟΛΗ

www.neocleous.com

«Το 2010 θα είναι χειρότερο από το 2009»

Ο διευθυντής της Marfin CLR, Άθως Χανδριώτης, προσεγγίζει τη σημερινή εικόνα και το μέλλον της κυπριακής οικονομίας

Συνέντευξη στον **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Οι επιπτώσεις του δεύτερου εξαμήνου του 2009 από την παγκόσμια οικονομική κρίση, η κυπριακή οικονομία εντός του 2010 και οι εγγραφές ξένων ΕΠΕΥ στην Κύπρο είναι μερικά από τα θέματα που συζητήσαμε με τον διευθυντή της Marfin CLR, Άθω Χανδριώτη, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ».

-Αρχικά πείτε μας πώς έχει επηρεαστεί η αγορά διαχείρισης χαρτοφυλακίων με την οποία ασχολείται και η Marfin CLR.

Σίγουρα επηρεάστηκε η αγορά της διαχείρισης γιατί η μεγάλη μείωση των τιμών στα χαρτοφυλάκια επηρέασε και τις προμήθειες τις οποίες παίρνουμε ως ΕΠΕΥ, ωστόσο κατά το 2009 κάναμε μια μεγάλη προσπάθεια για να εξασφαλίσουμε για την εταιρεία μας νέα χαρτοφυλάκια, κάτι που πετύχαμε, και μάλιστα τα εισοδήματά μας έ-

«Η Ελλάδα βρίσκεται σε ύφεση και αναμφίβολα αυτό επηρεάζει και τις εργασίες των κυπριακών τραπεζών»

μειναν ανεπηρέαστα. Εξάλλου, καταφέραμε να κάνουμε τη συγχώνευση των εργασιών και των λειτουργιών της Λαϊκής Επενδυτικής με τη CLR, ένα μεγάλο εγχείρημα το οποίο ολοκληρώθηκε με επιτυχία.

-Έχετε παρατηρήσει αποχωρήσεις ξένων πελατών σας;

Πρέπει να σας αναφέρω πως η συντριπτική πλειοψηφία των πελατών μας στη διαχείριση χαρτοφυλακίων αφορούν εγχώρια ταμεία, όπως συνταξιοδοτικά ταμεία, προνοίας και ασφαλιστικά, αλλά και επενδυτικές εταιρείες. Δεν έχουμε τόσους πολλούς ξένους πελάτες που να επηρεάσει τις εργασίες μας πιθανή φυγή τους, ενώ αντίθετα πετύχαμε να αυξήσουμε τους πελάτες από την κυπριακή αγορά σε μια δύσκολη χρονιά όπως ήταν το 2009. Αυτό θεωρώ ότι οφείλεται στο γεγονός πως πολλοί έχουν συνειδητοποιήσει ότι πλέον χρειάζονται επαγγελματίες τόσο στο συμβουλευτικό κομμάτι όσο και στο κομμάτι που αφορά τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου τους.

-Πώς αναμένετε το 2010 σε σχέση με τις εργασίες σας αλλά και σε σχέση με την κυπριακή οικονομία;

Το 2010 θα είναι πολύ δύσκολη χρονιά και πολύ πιθανόν χειρότερη από το 2009, ιδιαίτερα για την πραγματική οικονομία του τόπου. Τα προβλήματα τα οποία έχουν διαφανεί τους τελευταίους μήνες θα επηρεάσουν και εντός του 2010, ενώ πολύ πιθανόν να ενταθούν. Σίγουρα είναι ένας χρόνος κατά τον οποίο δεν αναμένουμε ανάπτυξη και πολύ πιθανόν το ΑΕΠ να μείνει στάσιμο ή ακόμη και να συρρικνωθεί περαιτέρω. Το 2010 θα είναι άσχημο γιατί καλώς ή κακώς επηρεαζόμαστε ετεροχρονισμένα από τις διεθνείς εξελίξεις, έτσι συμβαίνει και στην περίπτωση της οικονομικής κρίσης. Εξάλλου, η Κύπρος επηρεάζεται σημαντικά και από τις εξελίξεις στην Ελλάδα, και κυρίως στο χρηματιστηριακό κομμάτι, και δυστυχώς η Ελλάδα δεν είναι και στην καλύτερη οικονομική κατάσταση αυτή τη στιγμή.

-Η κακή κατάσταση στην Ελλάδα πώς επηρεάζει τις επενδύσεις στις δύο χώρες, έχοντας υπόψη την κοινή πλατφόρμα ΧΑ-ΧΑΚ και τη σημαντική παρουσία των κυπριακών τραπεζών στην ελληνική αγορά;

Σίγουρα η Ελλάδα είναι μια χώρα η οποία βρίσκεται σε ύφεση και αναμφίβολα αυτό επηρεάζει και τις εργασίες των κυπριακών τραπεζών στη χώρα. Ωστόσο, οι κυπριακές τράπεζες είναι διαφοροποιημένες στα μάτια των ξένων επενδυτών γιατί γνωρίζουν ότι η κυπριακή οικονομία, παρόλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα, εξακολουθεί να είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από την ελληνική. Οπότε θα έλεγα πως ναι μεν οι τιμές των κυπριακών τραπεζών έχουν υποστεί τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στα ταμπλό όπου τυγχάνουν διαπραγμάτευσης, είναι όμως αξιόπιστες στα μάτια των επενδυτών.

-Μιλώντας για τις κυπριακές τράπεζες, και ιδίως για τις δύο μεγάλες, πού αποδίδετε την υγιή πορεία που διαγράφουν, ακόμη και εν μέσω οικονομικής κρίσης;

Θεωρώ ότι οι κυπριακές τράπεζες κάνουν πολύ καλή δουλειά σε σχέση με τις τραπεζικές τους εργασίες. Η πλειοψηφία των κερδών τους προέρχεται από εγχώριες εργασίες και αυτό ήταν θετικό, τουλάχιστον μέχρι και το πρώτο εξάμηνο του περασμένου έτους. Παράλληλα, οι τράπεζες της Κύπρου λειτουργούν με τον παραδοσιακό τρόπο των τραπεζικών εργασιών, εξασφαλίζοντας τα μεγάλα τους κεφάλαια είτε από τους καταθέτες τους είτε από ίδια κεφάλαια ή ακόμη και από δανειακά κεφάλαια. Με αυτές τις μεθόδους οι κυπριακές τράπεζες έχουν πετύχει να διατηρούν μια υγιή σχέση μεταξύ δανείων και καταθέσεων. Εξάλλου, οι κυπριακές τράπεζες είναι από τις λίγες στην Ευρώπη που δεν έχουν πάρει καμία βοήθεια οικονομικής φύσης από το κράτος και έχουν αντεπεξέλθει επάξια σε μια πολύ άσχημη οικονομική συγκυρία.

-Η αγορά αλλά και η κυβέρνηση ζήτησαν πολλές φορές από τις τράπεζες να κατεβάσουν το ύψος των επιτοκίων για τα δάνεια που προσφέρουν. Εσείς πώς τοποθετείστε στο συγκεκριμένο ζήτημα;

Η οικονομική κρίση δημιούργησε πρωτόγνωρες συνθήκες σε όλες τις αγορές και σε όλες τις χρηματαγορές του κόσμου. Το χρήμα έγινε πιο ακριβό λόγω έλλειψης ρευστότητας, αλλά και λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με αφετηρία την κατάρρευση της Lehman Brothers το 2008. Ωστόσο, αυτό που πρέπει κανείς να δει στην Κύπρο είναι ότι και τα καταθετικά επιτόκια είναι αρκετά υψηλά. Επίσης, όταν μια εταιρεία είναι φερέγγυα και προτείνει κάποιο σημαντικό έργο, τότε μπορεί να εξασφαλίσει κάποιο δάνειο με ευνοϊκούς όρους. Οπότε, για να κρίνει κάποιος, θα πρέπει να εξετάζει τη συνολική εικόνα και όχι να κρίνει απλώς από έναν αριθμό.

-Πώς σχολιάζετε τη σταδιακή αύξηση εγγραφής ξένων ΕΠΕΥ στην Κύπρο;

Είναι σίγουρα θετική κατάσταση, αφού αφενός η Κύπρος εξασφαλίζει κάποια έσοδα από τις εταιρικές φορολογίες που επιβάλλει στις συγκεκριμένες εταιρείες και αφετέρου η εγχώρια οικονομία κερδίζει αναγνωρισιμότητα στο εξωτερικό ως αξιόπιστος προορισμός για επενδύσεις. Εξάλλου, η Κύπρος προσελκύει εταιρείες από το εξωτερικό αφού τη διέπει ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, την ίδια ώρα που αποτελεί πλατφόρμα για αγορές από τις υπόλοιπες εντός Ένωσης χώρες.

-Υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ ξένων και κυπριακών ΕΠΕΥ;

Είναι ξεχωριστές οι εργασίες των ξένων από τις κυπριακές ΕΠΕΥ, παρά την ίδια φύση εργασίας που έχουν. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως οι κυπριακές ΕΠΕΥ ασχολούνται με παροχή επενδυτικών υπηρεσιών κυπριακών χαρτοφυλακίων, ενώ οι ξένες με τη διαχείριση κεφαλαίων από τις χώρες από τις οποίες προέρχονται συνήθως.

-Πώς βλέπετε το μέλλον σε σχέση με τις εγγραφές ξένων ΕΠΕΥ στη χώρα μας;

Είμαι αισιόδοξος πως θα δούμε κι άλλες εταιρείες να έρχονται στην Κύπρο και να δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και διαχείρισης χαρτοφυλακίων, φτάνει και το καλό θεσμικό και ελεγκτικό πλαίσιο της χώρας να συνοδευτεί από απλοποίηση διαδικασιών εγγραφής και ελαχιστοποίηση της γραφειοκρατίας, ούτως ώστε να είναι πιο ελκυστικός προορισμός για εταιρείες από τρίτες χώρες.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Το χρήμα έγινε πιο ακριβό λόγω έλλειψης ρευστότητας, αλλά και λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με αφετηρία την κατάρρευση της Lehman Brothers το 2008».

Από τον τζόγο του 1999 στον επαγγελματισμό του 2010

Το 2001 δημιουργήθηκαν στην Κύπρο οι πρώτες ΕΠΕΥ, δηλαδή Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών. Με συγκεκριμένο νόμο ρυθμίστηκε το καθεστώς υπό το οποίο κάποιο φυσικό πρόσωπο ή εταιρεία μπορεί να προσφέρει επενδυτικές υπηρεσίες, να διαχειρίζεται χαρτοφυλάκια και να προβαίνει σε αγοραπωλησίες μετοχών στο ΧΑΚ. Η ανάγκη προέκυψε μετά τις τραγελαφικές καταστάσεις του 1999 και 2000, χρονιές κατά τις οποίες κάποιοι μετέτρεψαν τις χρηματιστηριακές πράξεις σε τζόγο, ξεγελώντας σε πολλές περιπτώσεις κόσμο ο οποίος δεν είχε ούτε τις βασικές γνώσεις σχετικά με το κυπριακό χρηματιστήριο. Σήμερα, μετά από εξετάσεις για τις οποίες είναι υπεύθυνη η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δίνονται και τα ανάλογα διπλώματα στα άτομα που επιτυγχάνουν σε αυτές. Οι εταιρείες που ενδιαφέρονται να αδειοδοτηθούν ως ΕΠΕΥ πρέπει να έχουν συγκεκριμένο αριθμό προσωπικού και ύψος χαρτοφυλακίων υπό διαχείριση για να εξασφαλίσουν τη συγκεκριμένη άδεια λειτουργίας, όπως και στην περίπτωση της πρόσφατης εγγραφής της ρωσικής Gazprombank ως ΕΠΕΥ. Πλέον, οι ΕΠΕΥ ξεπερνούν τις 70 και πολλές από αυτές εξυπηρετούν πελάτες του εξωτερικού για πράξεις που αφορούν ξένες χρηματαγορές.

Δείκτης Τιμών καταναλωτή (μέσος όρος έτους για το 2009, 2005=100)

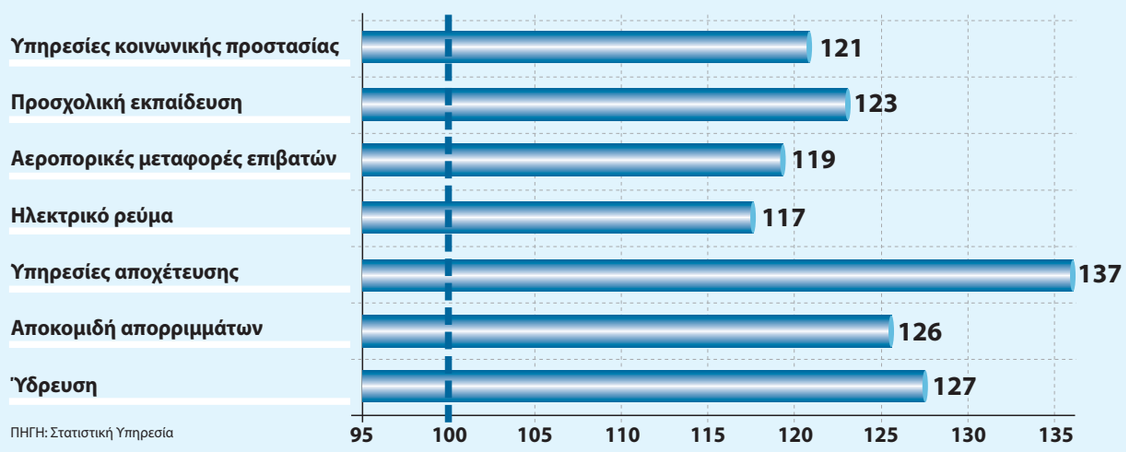

ΠΗΓΗ: Στατιστική Υπηρεσία

Σημαντικές πιέσεις από το Δημόσιο

Οι τιμές των δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών συνεχίζουν να αυξάνονται ταχύτερα από τον ιδιωτικό τομέα

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Συνεχίζεται και φέτος η περσινή τάση αύξησης των τιμών σε υπηρεσίες και αγαθά που παρέχονται από το κράτος. Όπως και το 2008, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, τα δημόσια αγαθά παρουσιάζουν μεγαλύτερη αύξηση στις τιμές από άλλα αγαθά και υπηρεσίες.

Η πιο μεγάλη αύξηση στις τιμές, σε σύγκριση με το 2005, καταγράφηκε στις υπηρεσίες αποχέτευσης, μία υπηρεσία που είναι κατεξοχήν κρατική. Συγκεκριμένα, με βάση τις τιμές του 2005, το 2009 οι τιμές αποχετευτικών υπηρεσιών ήταν πιο ακριβές κατά 37 μονάδες βάσης. Παρομοίως, η αποκομιδή απορριμμάτων και οι υπηρεσίες ύδρευσης έχουν σημειώσει αύξηση κατά 26 και 27 μονάδες αντίστοιχα.

Σε συνδυασμό και με τα στοιχεία

Καταγράφεται συνεχιζόμενη διάβρωση της παραγωγικότητας στο δημόσιο τομέα

που καταγράφουν σταθερές – ακόμα και μειωμένες – τιμές σε εισαγόμενα αγαθά, η συνεχιζόμενη αύξηση στις τιμές των δημοσίων αγαθών ενισχύει την εκτίμηση πως η εσωτερική αγορά καθίσταται όλο και λιγότερο ανταγωνιστική, σε αντίθεση με προϊόντα και υπηρεσίες του εξωτερικού. Ακόμα, οι κρατικές υπηρεσίες, είτε αυτές αφορούν την κεντρική κυβέρνηση είτε τις τοπικές αρχές, αυξάνουν τις τιμές τους με ταχύτερους ρυθμούς από την υπόλοιπη οικονομία.

Η συνεχιζόμενη αύξηση στις τιμές των δημοσίων αγαθών, τόσο από την κεντρική κυβέρνηση όσο και από τις τοπικές αρχές, αποτελεί ισχυρό τεκμήριο για τη συνεχή μείωση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας των δημοσίων αρχών. Τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας δείχνουν πως ο ιδιωτικός τομέας δεν αυξάνει με τους ίδιους ρυθμούς τις τιμές στις υπηρεσίες και στα αγαθά που παρέχει.

Έτσι, προκύπτει πως το Δημόσιο, πέρα από το γεγονός ότι απορροφά σημαντικούς πόρους από τους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας, καταγράφει συνεχιζόμενη διάβρωση της απόδοσής του. Τίθεται, έτσι, το ερώτημα κατά πόσον πολλοί από τους δημόσιους και ημιδημόσιους φορείς που παρέχουν τις εν λόγω υπηρεσίες θα μπορούσαν να επιβιώσουν κάτω από συνθήκες ανταγωνισμού, αφού είναι προφανές πως υστερούν όλο και περισσότερο, σε σύγκριση με τον ιδιωτικό τομέα.

Αισιοδοξία από τις υπεραγορές για την εμπορική κίνηση του 2010

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Αφήνουν πίσω το κακό από πλευράς κατανάλωσης 2009 και προχωρούν στη νέα χρονιά με αισιοδοξία, αφού, σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα του Συνδέσμου Υπεραγορών, Ανδρέα Χατζηαδάμου, η περίοδος των εκπτώσεων διεξάγεται με μεγάλη εμπορική κίνηση.

«Είναι αρκετά ικανοποιητική η κίνηση στα καταστήματα του συνδέσμου μας, αφού φαίνεται πως οι καταναλωτές βλέπουν ποιο είναι το συμφέρον τους και επιλέγουν τις καλές

Φουντώνουν οι φήμες για κάθοδο της Lidl εντός των επόμενων μηνών

προσφορές και εκπτώσεις των υπεραγορών», τονίζει ο γ.γ. των υπεραγορών, ο οποίος παράλληλα σημειώνει ότι αυτοί που φωνάζουν για τις εκπτώσεις των υπεραγορών έχουν άδικο, γιατί και αυτοί φέτος έχουν βγάλει εκπτώσεις νωρίτερα από την καθορισμένη περίοδο. Εξάλλου, ο κ. Χατζηαδάμου αναφέρει πως οι εκπτώσεις και η περίοδός τους καθορίζονται από τις ανάγκες της αγοράς και όχι από κανέναν νόμο. Για να ολοκληρώσει επ' αυτού, ο Ανδρέας Χατζηαδάμου σημείωσε πως η κακή οικονομική συγκυρία που βιώνουν πάρα πολλές χώρες, πέραν της Κύπρου, έχει οδηγήσει τα καταστήματα να προβούν σε εκπτώσεις πριν ακόμη και από τις γιορτές των Χριστουγέννων.

Όσον αφορά την εικόνα που θα έχει η αγορά εντός του 2010, ο Ανδρέας Χατζηαδάμου αναμένει πως θα είναι σαφώς πιο θετική από αυτήν του 2009. «Βλέπουμε με αισιοδοξία το μέλλον και είμαστε έτοιμοι να στηρίξουμε τους καταναλωτές, οι οποίοι με τη σειρά τους θα μας προτιμήσουν και θα δώσουν στην αγορά την απαραίτητη εμπορική κίνηση», αναφέρει ο γ.γ. του Συνδέσμου Υπεραγορών.

Σχετικά με τα παράπονα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για το γεγονός ότι οι υπεραγορές προβαίνουν σε εκπτώσεις πριν την καθορισμένη από τον νόμο ημερομηνία, ο κ. Χατζηαδάμου σημείωσε αρχικά πως μεγάλο ποσοστό των μελών του συνδέσμου είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οπότε οι «μεγάλοι» του συνδέσμου δεν θα έκαναν κινήσεις για να βλάψουν μέλη τους. Εξάλλου, ο κ. Χατζηαδάμου τονίζει πως ακόμη και μικρομεσαίες επιχειρήσεις ένδυσης και υπόδησης προχώρησαν σε εκπτώσεις πολύ πριν το κάνουν άλλες επιχειρήσεις, λόγω της ανάγκης τους για πώληση εν μέσω οικονομικής κρίσης.

Κληθείς να απαντήσει κατά πόσον γνωρίζει κάτι για τη σύντομη έναρξη λειτουργίας των καταστημάτων Lidl στην Κύπρο, ο Ανδρέας Χατζηαδάμου ανέφερε πως έχει υπόψη του πού βρίσκονται τα καταστήματα που έχει δημιουργήσει η γερμανική αλυσίδα, ενώ θεωρεί πολύ πιθανόν αυτό να συμβεί εντός των ερχόμενων έξι μηνών. Σημειώνεται πως τα καταστήματα που ήδη υπάρχουν για λογαριασμό της Lidl βρίσκονται στη Λευκωσία, στη Λεμεσό, ενώ ακόμη ένα βρίσκεται υπό κατασκευή στην Ορμήδεια. Εξάλλου, κυκλοφορούν φήμες για δημιουργία καταστήματος Lidl και στο Παραλίμνι. Ο Ανδρέας Χατζηαδάμου θεωρεί απομακρυσμένο το ενδεχόμενο εγγραφής της γερμανικής αλυσίδας υπεραγορών στον Σύνδεσμο Υπεραγορών Κύπρου, καθώς η συνήθης τακτική της εταιρείας είναι να λειτουργεί αυτόνομα.

Ο Ανδρέας Χατζηαδάμου θεωρεί απομακρυσμένο το ενδεχόμενο εγγραφής της γερμανικής αλυσίδας υπεραγορών στον Σύνδεσμο Υπεραγορών Κύπρου

kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δεύτερος γύρος αυξήσεων

Άνοδος 5% με 10% στα ασφάλιστρα των αυτοκινήτων θα ισχύει από τη Δευτέρα

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Διευρύνεται ο γύρος των αυξήσεων στα ασφάλιστρα των αυτοκινήτων, καθώς με την έναρξη της νέας χρονιάς η μία εταιρεία μετά την άλλη προχωρούν σε αναπροσαρμογή της τιμολογιακής της πολιτικής.

Ο κύκλος των αυξήσεων ξεκίνησε από την 1η Ιανουαρίου με την εφαρμογή νέας τιμολογιακής πολιτικής από την Εθνική Ασφαλιστική, τη Victoria, την Allianz, την Ευρωπαϊκή Πίστη, την Efg Eurolife, την Chartis, την Αιγαίον, την Interasco και τη Demco, ενώ ο δεύτερος γύρος των αυξήσεων αναμένεται από την 1η Φεβρουαρίου. Οι εταιρείες Interamerican, Αγροτική Ασφαλιστική, Axa Ασφαλιστική, International Life και Ατλαντική Ενωση, ανακοίνωσαν αυξήσεις που διαμορφώνονται μεταξύ 5% και 10% και τίθενται σε ισχύ από τη Δευτέρα.

Σημειώνεται ότι η μεγαλύτερη εταιρεία του κλάδου, η Εθνική Ασφαλιστική, με ασφαλισμένο στόλο οχημάτων που ξεπερνά τα 800.000 αυτοκίνητα έχει προχωρήσει ήδη σε αύξηση των ασφαλίστρων της κατά 5% από την αρχή του χρόνου. Η πολιτική αυτή συνδυάστηκε με μείωση της προμήθειας προς το δίκτυο, περιορίζοντας την επίπτωση για τους ασφαλισμένους, ενώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι ισόποση ήταν η αύξηση ασφαλίστρων που η εταιρεία είχε κάνει το 2009.

Για τον Φεβρουάριο, η τρίτη μεγαλύτερη εταιρεία του κλάδου, η Interamerican, με συνολικό ασφαλισμένο στόλο της τάξης των 420.000 οχημάτων, ανακοίνωσε αυξήσεις που κινούνται μεσοσταθμικά στο επίπεδο του 5% για τα Ι.Χ. και στο 10% στα φορτηγά και τα δίκυκλα.

Ειδικά για τα τρία βασικά πακέτα «Classic», «Extra» και «Total», η μέση αύξηση ασφαλίστρων για την αστική ευθύνη που ανακοίνωσε η Interamerican διαμορφώνεται στο 3%, αλλά συνοδεύεται με μείωση του ασφαλίστρου οδικής βοήθειας αναλόγως της περιοχής και της ηλικίας του οχήματος, με διακύμανση ασφαλίστρου που διαμορφώνεται στα 40 έως τα 75 ευρώ από 39 έως 84 ευρώ που ίσχυε πριν.

Στο 7% κινούνται μεσοσταθμικά και οι αυξήσεις που εφαρμόζει από την προσεχή Δευτέρα και η Αγροτική Ασφαλιστική, η οποία διαθέτει ασφαλισμένο στόλο 350.000 οχημάτων και είχε προχωρήσει σε αντίστοιχη αύξηση και το 2009.

Ακολουθεί η International Life, η οποία διαθέτει ασφαλισμένο στόλο 165.000 οχημάτων και ανακοίνωσε αυξήσεις που μεσοσταθμικά κυμαίνονται στο 10%, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις φθάνουν ακόμα και το 15%. Στο 10% κυμαίνονται οι αυξήσεις που ανακοίνωσε η Axa Ασφαλιστική και η Ευρωπαϊκή Ενωση - Ασφάλειες Μινέττας και στο 5% οι αυξήσεις της Ατλαντικής Ενωσης.

Σημειώνεται ότι στο 5% διαμορφώθηκαν οι αυξήσεις στις οποίες προχώρησε ήδη η Ευρωπαϊκή Πίστη, ο ασφαλισμένος στόλος της οποίας φθάνει τα 180.000 αυτοκίνητα, ενώ στο επίπεδο του 10% διαμορφώνονται και οι αυξήσεις που ανακοίνωσε ήδη η εταιρεία Chartis, η οποία να σημειωθεί δεν είχε προχωρήσει σε αύξηση των ασφαλίστρων της εντός του 2009. Στο 10% ήταν οι αυξήσεις στις οποίες προχώρησε από την αρχή του χρόνου η Efg Eurolife για τον κλάδο της αστικής ευθύνης, ενώ σε αντίστοιχες αυξήσεις προχώρησε από τον Ιανουάριο η Victoria.

Κυρίαρχο ρόλο στην περαιτέρω τιμολογιακή πολιτική που θα ακολουθήσει ο κλάδος καθόλη τη διάρκεια του 2010 θα είναι η εξέλιξη των ζημιών κυρίως για τις εταιρείες που συγκέντρωσαν τον κύριο όγκο των οχημάτων που άλλαξαν χέρια μετά το κλείσιμο των εταιρειών της Ασπίς Πρόνοια, της Γενικής Ενωσης, της εταιρείας Σκούρτης και της EOS, που απελευθέρωσαν συνολικά 1 εκατομμύριο αυτοκίνητα.

Με βάση αξιόπιστους υπολογισμούς, για κάθε 1.000 ευρώ πρόσθετων εργασιών και με δεδομένο ότι οι μετακινήσεις του στόλου του 1 εκατομμυρίου αυτοκινήτων έγιναν με προμήθειες της τάξης του 30%, οι εταιρείες στις οποίες μετακινήθηκε ο στόλος θα πρέπει να κρατήσουν ισόποσο απόθεμα, εκτινάσσοντας τις υποχρεώσεις τόσο για προβλέψεις όσο και για πρόσθετα τεχνικά αποθέματα.

Οι κερδισμένοι από τη μάχη στον κλάδο του αυτοκινήτου θα πρέπει να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη, αποθεματοποιώντας στο τέλος του χρόνου το σύνολο σχεδόν των εσόδων που καρπώθηκαν από την αύξηση των εργασιών τους. Ο απολογισμός για όσους επικράτησαν στη μάχη των μεριδίων αλλά και ο λογαριασμός για τα αποθέματα αναμένεται στο τέλος του χρόνου και θα κρίνει κατά πόσο οι μεγάλοι του κλάδου είναι πραγματικά ισχυροί.

Κυρίαρχο ρόλο στην περαιτέρω τιμολογιακή πολιτική που θα ακολουθήσει ο κλάδος καθόλη τη διάρκεια του 2010 θα έχει η εξέλιξη των ζημιών κυρίως για τις εταιρείες που συγκέντρωσαν τον κύριο όγκο των οχημάτων που άλλαξαν χέρια μετά το κλείσιμο των εταιρειών της Ασπίς Πρόνοια, της Γενικής Ενωσης, της εταιρείας Σκούρτης και της EOS, που απελευθέρωσαν συνολικά 1 εκατομμύριο αυτοκίνητα.

Τι θα κρίνει το 2010

Κρίσιμη παράμετρος για την πορεία των ασφαλίστρων κατά το 2010 θα είναι οι αποζημιώσεις που θα επιδικαστούν από τα δικαστήρια μετά την αναπροσαρμογή των κατώτατων ορίων για τις αποζημιώσεις σωματικών βλαβών που τέθηκαν σε ισχύ τον περασμένο Ιούνιο. Το 2010 αναμένεται να αρχίσουν να καταφθάνουν στα γραφεία των ασφαλιστικών εταιρειών οι πρώτες δικαστικές αποφάσεις από τις προσφυγές για τα πολύνεκρα ή βαριά ατυχήματα και ήδη εταιρείες προϋπολογίζουν τριπλασιασμό των αποθεμάτων για τα σοβαρά περιστατικά με πάνω από δύο θύματα. Η σύνδεση του ύψους της κατώτατης αποζημίωσης με τον αριθμό των θυμάτων ενός ατυχήματος (μέχρι σήμερα υπήρχε κατώτατο όριο ανά ατύχημα ανεξάρτητα από τον αριθμό των θυμάτων) μπορεί να εκτινάξει το κόστος των αποζημιώσεων σε δυσθεώρητα ύψη.

EPA

Θα πρέπει να στηρίξουμε την Ελλάδα στην προσπάθειά της, τόνισε ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο.

Κίνα: Η Ευρώπη να σώσει την Ελλάδα

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Σε νέες δηλώσεις διάψευσης των σεναρίων περί συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Κίνας, για την αγορά ελληνικού χρέους από Κινέζους επενδυτές, προχώρησε ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου από το Νταβός. Την ίδια ώρα και τα μηνύματα από την Κίνα έδειχναν ότι ούτε εκείνοι είναι διατεθειμένοι να προχωρήσουν σε μια τέτοια κίνηση, εφόσον τους ζητηθεί.

Ο κ. Γιου Γιονγκντίνγκ, πρώην σύμβουλος της Κεντρικής Τράπεζας της Κίνας και μέλος της Κινεζικής Ακαδημίας Κοινωνικών Επιστημών (ερευνητικό κέντρο που στηρίζει η κινεζική κυβέρνηση) δήλωσε πως η Κίνα δεν πρέπει να εξαγοράσει «μεγάλο μέρος» χρέους της Ελλάδας, καθώς ενέχει μεγάλο ρίσκο, ενώ πρόσθεσε «ας αφήσουμε τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα να διασώσουν την Ελλάδα».

Ο κ. Παπακωνσταντίνου, σε δηλώσεις του στο CNBC, ανέφερε πως δεν υπάρχει συμφωνία με την Κίνα για αγορά ελληνικών ομολόγων και έσπευσε να επισημάνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του φετινού δανειακού προγράμματος (54 δισ. ευρώ) θα κατευθυνθεί στην Ευρώπη. «Θα μεταβώ στην Κίνα κάποια στιγμή. Δεν υπάρχει όμως καμιά συμφωνία και καμιά απαίτηση από τις κινεζικές αρχές», ανέφερε ο υπουργός, που χαρακτήρισε «εντελώς αστείο» το να μιλάμε για διάσωση της Ελλάδας από την Κίνα. Παράλληλα, ο υπουργός μιλώντας Wall Street Journal ξεκαθάρισε ότι η Ελλάδα δεν έχει συζητήσει το ενδεχόμενο διάσωσης με άλλες ευρωπαϊκές κυβερνήσεις ή το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ).

Πάντως, από την πλευρά της Ευρώπης υπήρξαν και πάλι καθησυχαστικές δηλώσεις για την Ελλάδα. Ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Ζοζέ-Μανουέλ Μπαρόζο υποστήριξε ότι «ο καλύτερος τρόπος για να βοηθηθεί η Ελλάδα είναι η ίδια να σεβαστεί τις υποχρεώσεις της στο πλαίσιο των κανονισμών της Ευρωζώνης» και συμπλήρωσε πως «είναι απολύτως σαφές ότι η οικονομική πολιτική δεν είναι απλώς θέμα εθνικού ενδιαφέροντος, αλλά και ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Θα πρέπει να στηρίξουμε την Ελλάδα στην προσπάθειά της». Ο πρόεδρος της ΕΚΤ, κ. Ζαν-Κλοντ Τρισέ, δήλωσε ότι η Ελλάδα πρέπει να τηρήσει το πρόγραμμά της και ανέφερε ότι «είναι πολύ δύσκολη δουλειά αλλά όχι διαφορετική από τη φύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι άλλες εκβιομηχανισμένες χώρες». Πάντως, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών σημείωσε πως «κάποιες χώρες του ευρώ δείχνουν επικίνδυνα αδύναμες» και προειδοποίησε ότι «αυτό ίσως να έχει μοιραίες επιπτώσεις σε όλα τα κράτη της Ευρωζώνης».

Ο αναλυτής της JP Morgan, κ. Ντέιβιντ Μακί, επισήμανε ότι η βασική πρόκληση της Ελλάδας είναι το πρόβλημα ρευστότητας και όχι η χρεοκοπία που συγκεντρώνει λίγες πιθανότητες. Μάλιστα, ο ίδιος ανέφερε πως τα προβλήματα ρευστότητας μπορούν να επιλυθούν με δάνεια από το ΔΝΤ, την Ε.Ε., την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ή και την Παγκόσμια Τράπεζα.

Η κινεζική διάψευση εκτίναξε το spread

Η διαφορά του ελληνικού 10ετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό ξεπέρασε τις 400 μονάδες

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

«Μαύρη» εβδομάδα έζησε η ελληνική αγορά ομολόγων, ως αποτέλεσμα, πρώτον, των ξένων δημοσιευμάτων που θέλουν την Ελλάδα να πουλάει σημαντικό μέρος του χρέους στην Κίνα (έως και 25 δισ. ευρώ) και δεύτερον, της διάψευσης των σεναρίων αυτών. Η διακίνηση του σεναρίου αυτού οδήγησε τη διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου με το αντίστοιχο γερμανικό, να σπάσει νέο ρεκόρ από την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ και έπειτα, καθώς ανήλθε στην περιοχή των 320 μονάδων βάσης, από 299 που ήταν προηγουμένως.

Υπήρξε για ακόμα μία φορά έντονο κερδοσκοπικό παιχνίδι λόγω των προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία

Ωστόσο, ακόμα χειρότερη ήταν η αντίδραση των αγορών, όταν διαψεύστηκαν οι φήμες τόσο από το υπουργείο Οικονομικών, όσο και από την αμερικανική επενδυτική τράπεζα Goldman Sachs (GS) που θεωρητικώς εμπλέκεται στη φημολογούμενη συμφωνία. Μετά από αυτές τις διαψεύσεις, το spread εκτινάχθηκε ακόμα και στις 373 μονάδες βάσης (74 μονάδες αύξηση σε μία μέρα), ενώ το spread των 5ετών τίτλων έφτασε έως και τις 435 μονάδες από 368 μονάδες την Τρίτη.

Το γεγονός αυτό, σύμφωνα με αναλυτές, σημαίνει ότι οι επενδυτές θεωρούσαν ως έσχατη λύση σωτηρίας της Ελλάδας, την προσφυγή της στην Κίνα. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση υπήρξε για ακόμα μία φορά έντονο κερδοσκοπικό παιχνίδι.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα των Financial Times (FT) και της Wall Street Journal (WSJ), η Ελλάδα πιέζει την Κίνα να αγοράσει ομόλογα ύψους 25 δισ. ευρώ. Μάλιστα, τα δημοσιεύματα αναφέρουν ότι στην προσπάθεια αυτή της κυβέρνησης, ρόλο διαμεσολαβητή έχει η αμερικανική επενδυτική τράπεζα Goldman Sachs (GS).

Ωστόσο, το υπουργείο Οικονομικών και η GS διέψευσαν τα συγκεκριμένα σενάρια, καθώς και το ότι στο πλαίσιο των συζητήσεων η GS πρότεινε την πώληση ποσοστού της Εθνικής Τράπεζας (ΕΤΕ) στην Bank of China και στην China Investment Corp. Από την πλευρά της, η Κομισιόν δεν έκανε κανένα σχόλιο.

Ειδικά για την εμπλοκή της Εθνικής Τράπεζας στο σενάριο των δημοσιευμάτων, πρέπει να σημειωθεί ότι το Δημόσιο στην Τράπεζα έχει μόλις το 0,5% του μετοχικού της κεφαλαίου, ενώ η πώληση των συμμετοχών των ταμείων παρουσιάζει σημαντικά νομικά προβλήματα. Οι δύο αυτοί λόγοι καθιστούν σχεδόν ανέφικτο να δοθεί μέρος της ΕΤΕ σε κινεζικές τράπεζες ή οπουδήποτε αλλού.

Το υπουργείο Οικονομικών, με ανακοίνωσή του που εστάλη και στα ξένα μέσα ενημέρωσης, διαψεύδει «κατηγορηματικά ότι υπάρχει οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση συμφωνία της ελληνικής κυβέρνησης σχετικά με την αγορά χρέους, είτε ελληνικών ομολόγων είτε ελληνικών περιουσιακών στοιχείων από επενδυτικά σχήματα στην Κίνα ή αλλού». Επίσης, με την ανακοίνωση «διαψεύδεται κατηγορηματικά ότι υπάρχει οποιαδήποτε εντολή σε επενδυτική τράπεζα να κάνει διαπραγματεύσεις σε αυτή την κατεύθυνση για λογαριασμό της ελληνικής κυβέρνησης».

Παράλληλα, και η GS διέψευσε με τη σειρά της ότι προωθεί την πώληση ποσοστού της ΕΤΕ σε κινεζικές τράπεζες, ενώ πηγή κοντά στην αμερικανική τράπεζα υποστήριξε πως δεν έχει δρομολογηθεί καμία συμφωνία για διάθεση ελληνικών ομολόγων συγκεκριμένα σε Κινέζους επενδυτές. Αξίζει πάντως να αναφέρουμε ότι η GS ήταν ένας από τους 6 αναδόχους της κοινοπρακτικής έκδοσης των 5ετών τίτλων που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα, ενώ η ίδια πηγή υποστήριξε πως η τράπεζα επιθυμεί να έχει περαιτέρω συνεργασία με την Ελλάδα.

EPA

«Αν η Ελλάδα πέσει, αυτό είναι πρόβλημα για την Ευρωζώνη. Αν η Ισπανία πέσει, αυτό είναι καταστροφή», δήλωσε χαρακτηριστικά ο Νούριελ Ρουμπίνι.

«Η Ισπανία αποτελεί εν δυνάμει απειλή για την Ευρωζώνη»

Οι πιέσεις προς τα ελληνικά ομόλογα επεκτάθηκαν και σε άλλες χώρες της περιφέρειας της Ευρωζώνης, καθώς ο οικονομολόγος Νούριελ Ρουμπίνι δήλωσε «περισσότερο απαισιόδοξος από ποτέ» για το μέλλον της ευρωπαϊκής νομισματικής ένωσης.

Ο κ. Ρουμπίνι εκτίμησε ότι η Ισπανία αποτελεί εν δυνάμει απειλή για την Ευρωζώνη - και μάλιστα μεγαλύτερη από την Ελλάδα, καθώς είναι η τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία και έχει υψηλότερη ανεργία και πιο αδύναμες τράπεζες. «Αν η Ελλάδα πέσει, αυτό είναι πρόβλημα για την Ευρωζώνη. Αν η Ισπανία πέσει, αυτό είναι καταστροφή», δήλωσε χαρακτηριστικά.

«Στο μέλλον, όχι αυτό ή το επόμενο έτος, θα μπορούσαμε να έχουμε διάσπαση της Ευρωζώνης. Είναι ένας αυξανόμενος κίνδυνος», προέβλεψε. Η Ευρωζώνη θα μπορούσε να παρασυρθεί σε μια «διακλάδωση», σε ένα ισχυρό κέντρο και σε μια πιο αδύναμη περιφέρεια, εκτίμησε ο οικονομολόγος, ο οποίος έγινε γνωστός ως Dr Doom (δρ Καταστροφή) για τις εύστοχες προβλέψεις του για τη χρηματοπιστωτική κρίση. «Είναι μόλις η πρώτη δοκιμασία για την Ευρωζώνη», δήλωσε ο κ. Ρουμπίνι.

Την ίδια ώρα, η Πορτογαλία πάσχιζε να πείσει τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης ότι δεν είναι η επόμενη Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι το δημοσιονομικό της έλλειμμα το 2009 αποδείχθηκε μεγαλύτερο από τις προβλέψεις των αναλυτών. Ο υπουργός Οικονομικών, Φερνάντο Τεϊξέιρα ντος Σάντος, δήλωσε ότι «δεν θέλουμε να μας συγκρίνουν με την Ελλάδα. Η κατάστασή μας δεν έχει καμία ομοιότητα με την Ελλάδα». Ο ίδιος κάλεσε τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης να μη βιαστούν να κρίνουν τη χώρα, δίνοντάς της «το δικαίωμα της αμφιβολίας». Η Fitch, ωστόσο, προειδοποίησε ότι οι περισσότερες πιθανότητες δείχνουν υποβάθμιση του χρέους της χώρας.

Η κρίση στην Ελλάδα απειλεί την ανάπτυξη στην κεντρική και ανατολική Ευρώπη, προειδοποίησε από την πλευρά της η Τράπεζα για την Ανοικοδόμηση και την Ανάπτυξη. Οπως εκτίμησε ο επικεφαλής της, Τζέρομιν Ζέτελμαγερ, οι επιπτώσεις της Ελλάδας απειλούν την περιοχή διότι «οι ελληνικές τράπεζες είναι πολύ ισχυρές στη ΝΑ Ευρώπη».

Παρεξήγηση οι δηλώσεις Παπακωνσταντίνου

Στο δημοσίευμα της Wall Street Journal, εκτός από το ότι αναφέρεται πως η Ελλάδα προσπαθεί να διαθέσει έως και 25 δισ. ευρώ σε κινεζικά κεφάλαια, φιλοξενούνται και δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών κ. Γ. Παπακωνσταντίνου σχετικά με το άνοιγμα της Ελλάδας στην Κίνα. Ο κ. Παπακωνσταντίνου φέρεται να δήλωσε, σύμφωνα με την WSJ, ότι στόχος της κυβέρνησης είναι να δανειστεί μέσω ομολόγων από 5 έως και 10 δισ. δολάρια από Κινέζους επενδυτές.

Σύμφωνα με στελέχη του υπουργείου Οικονομικών, ο στόχος των 5-10 δισ. ευρώ που αναφέρθηκε ως λεγόμενο του κ. Παπακωνσταντίνου, δεν ισχύει. Οπως ανέφεραν επρόκειτο για παρερμηνεία των δηλώσεων του υπουργού από πλευράς του ειδησεογραφικού πρακτορείου Dow Jones Newswire. Ωστόσο, επίσημη διάψευση σαν αυτή για την πώληση 25 δισ. ευρώ ελληνικού χρέους σε Κινέζους επενδυτές δεν εκδόθηκε από το υπουργείο.

Πάντως, το μόνο βέβαιο είναι ότι προς τα τέλη Φεβρουαρίου θα πραγματοποιηθεί road show από το οικονομικό επιτελείο σε ΗΠΑ και Ασία, με αρκετές στάσεις στην Κίνα (Πεκίνο, Σαγκάη, Χονκ Κονγκ). Στόχος είναι η έκδοση ενός δολαριακού «παγκόσμιου» ομολόγου και πιθανώς ενός ομολόγου σε γιεν για την εσωτερική αγορά της Ιαπωνίας, για την άντληση 1,5-2 δισ. δολαρίων ή και παραπάνω ανάλογα με τις συνθήκες που θα επικρατούν εκείνη τη στιγμή στις αγορές.

EPA

Ο υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας Γιώργος Παπακωνσταντίνου.

Π.Γ. Οικονομίδης & Σια Λίμιτεδ
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΕΛΕΓΚΤΕΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

Η Π.Γ. Οικονομίδης & Σια Λίμιτεδ ανακοινώνει την προαγωγή της κ. Τάτιας Ευσταθίου-Λεβέντη και του κ. Θεόδωρου Σάββα στη θέση Συμβούλου από την 1η Ιανουαρίου 2010.

Τάτια Ευσταθίου-Λεβέντη
Σύμβουλος

Θεόδωρος Σάββα
Σύμβουλος

Το Διοικητικό Συμβούλιο και το προσωπικό της Π.Γ. Οικονομίδης & Σία Λτδ εύχονται στους δύο Συμβούλους κάθε επιτυχία στα νέα τους καθήκοντα.

Π.Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ ΛΙΜΙΤΕΔ
ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΙ ΛΟΓΙΣΤΕΣ - ΕΛΕΓΚΤΕΣ
28η Οκτωβρίου, 319
3105 Λεμεσός, Κύπρος
audit@pgeconomides.eu
Τηλ.: +357 25 559000
Φαξ: +357 25 559001
www.pgeconomides.eu
WORLDWIDE
ΓΡΑΦΕΙΑ
Βουκουρέστι, Ρουμανία

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ: Πέτρος Γ. Οικονομίδης, Πανίκος Φλωρίδης, Ανδρέας Ράφτης, Αντρη Παντελή, Τάτια Ευσταθίου, Θεόδωρος Σάββα

Οι πρωταγωνιστές του Νταβός και η μεταρρύθμιση του τραπεζικού συστήματος

ΖΑΝ-ΚΛΟΝΤ ΤΡΙΣΕ
πρόεδρος ΕΚΤ

Οι τράπεζες να περικόψουν τα μερίσματα και τα μπόνους, να αναδιαρθρώσουν τους ισολογισμούς τους και να αρχίσουν να διοχετεύουν δάνεια στην πραγματική οικονομία.

ΛΙ ΜΙΟΥΝΓΚΜΠΑΚ
πρόεδρος Νότιας Κορέας

Οι τραπεζίτες δεν θα έπρεπε να εναντιώνονται στα μέτρα, αλλά να αναλαμβάνουν οι ίδιοι την πρωτοβουλία. Υπάρχει ανάγκη για συνετές και υγιείς μεταρρυθμίσεις στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα.

ΝΙΚΟΛΑ ΣΑΡΚΟΖΙ
πρόεδρος Γαλλίας

Απαιτείται μεταρρύθμιση του τραπεζικού κλάδου και να τεθούν ηθικές βάσεις. Πρέπει να ομογενοποιηθούν οι κανόνες λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος σε Αμερική, Ασία και Ευρώπη.

ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΛΟΥΤΙΝΚ
διευθύνων σύμβουλος της Cantor Fitzegerald

Λαϊκίστικη μάχη είναι τα σχέδια του Αμερικανού προέδρου να περιορίσει τον επεκτατισμό των τραπεζών. Ο Αμερικανός πρόεδρος ξεχνά ότι οι τράπεζες είναι ο κύριος μοχλός της οικονομίας.

ΤΖΟΡΤΖ ΣΟΡΟΣ
μεγαλοεπενδυτής

Η φορολόγηση των τραπεζών, τη στιγμή που κάνουν ό,τι μπορούν για να βγουν από την κρίση, οδηγεί στο τελείως αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που επιδιώκουν οι κυβερνήσεις.

ΤΖΟΝ ΣΤΟΥΝΤΖΙΝΣΚΙ
επικεφαλής της Blackstone

Ο διάβολος βρίσκεται στις λεπτομέρειες, δήλωσε, αμφισβητώντας τη δυνατότητα του Αμερικανού προέδρου, Ομπάμα, να κάνει πράξη την πρόθεσή του να επιφέρει αλλαγές στον χρηματοπιστωτικό κλάδο.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κόντρες για τις τράπεζες

Ανταλλαγή πυρών στο Νταβός μεταξύ πολιτικών και στελεχών του χρηματοπιστωτικού κλάδου

Μετά την ομιλία του Γάλλου προέδρου Νικολά Σαρκοζί, που ζήτησε όχι μόνο συνολική αναδιάρθρωση του ρυθμιστικού πλαισίου για τον κλάδο αλλά και να τεθούν ηθικές βάσεις στον καπιταλισμό, τη σκυτάλη των πιέσεων στον χρηματοπιστωτικό κλάδο πήρε ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας Ζαν-Κλοντ Τρισέ, καλώντας τις τράπεζες να περικόψουν τα μερίσματα και τα μπόνους ώστε να αναδιαρθρώσουν τους ισολογισμούς τους και να αρχίσουν να διοχετεύουν δάνεια στην πραγματική οικονομία. Ζήτησε τη «μέγιστη δυνατή διαφάνεια» στις δραστηριότητες των τραπεζών. Αναφερόμενος στην οικονομία, ο πρόεδρος της ΕΚΤ χαρακτήρισε «αφόρητο» το επίπεδο των δημόσιων ελλειμμάτων και της Ε.Ε. και των ΗΠΑ, σε συνέντευξή του στο τηλεοπτικό δίκτυο CNBC από το Νταβός.

Παραμένοντας στην αντεπίθεση για δεύτερη συναπτή ημέρα, τα στελέχη του χρηματοπιστωτικού τομέα εξακολούθησαν να επικρίνουν τα σχέδια για επιβολή ρυθμίσεων στον κλάδο και περιορισμών στις αμοιβές τους, επιβεβαιώνοντας όσους προεξοφλούσαν την επιστροφή τους στις πρακτικές που οδήγησαν στην παγκόσμια οικονομική κρίση. Συνεχίστηκε, έτσι, η ανταλλαγή πυρών με το στρατόπεδο των πολιτικών, από τους οποίους αυτή τη φορά ξεχώρισε ο πρόεδρος της Νοτίου Κορέας, Λι Μιουνγκμπάκ, που παράλληλα τάχθηκε υπέρ του ελεύθερου εμπορίου και κατά του προστατευτισμού. Απηχώντας ανάλογες δηλώσεις στις οποίες προέβησαν την πρώτη ημέρα ομόλογοί του από τις Barclays, Standard Chartered, JPMorgan, Chase International και Deutsche Bank,

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ζήτησε τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια στις δραστηριότητες των τραπεζών

ο Χάουαρντ Λούτνικ, διευθύνων σύμβουλος της επενδυτικής τράπεζας Cantor Fitzegerald, χαρακτήρισε «λαϊκίστικη μάχη» τα σχέδια του Αμερικανού προέδρου να περιορίσει τον επεκτατισμό των τραπεζών. Επανέλαβε τις προειδοποιήσεις ομολόγων του για τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στην ανάκαμψη της οικονομίας, χαρακτηρίζοντας «δημοφιλή» την επίθεση στις τράπεζες και τονίζοντας πως ο Αμερικανός πρόεδρος ξεχνά ότι «οι τράπεζες είναι ο κύριος μοχλός της οικονομίας, παρέχουν ρευστότητα και χρηματοδοτούν ανθρώπους και επιχειρήσεις». Παράλληλα ο Τζον Στούντζινσκι, επικεφαλής της συμβουλευτικής επενδύσεων Blackstone Group, αμφισβήτησε τη δυνατότητα του Μπαράκ Ομπάμα να μετατρέψει τις προθέσεις του σε νόμο. Χαρακτηριστικά τόνισε πως «ο διάβολος βρίσκεται στις λεπτομέρειες» και πολλά θα εξαρτηθούν από την υλοποίηση των σχεδίων.

Απαντώντας εκ μέρους του στρατοπέδου των πολιτικών, ο πρόεδρος της Νοτίου Κορέας, Λι Μιουνγκμπάκ, τόνισε κατηγορηματικά πως «οι τραπεζίτες δεν θα έπρεπε να εναντιώνονται στα μέτρα αλλά να αναλαμβάνουν οι ίδιοι την πρωτοβουλία». Ο κ. Λι, η χώρα του οποίου έχει φέτος την προεδρία του G20, υπογράμμισε την ανάγκη για «συνετές και υγιείς μεταρρυθμίσεις στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα» και προσέθεσε πως είναι καιρός να συντάξουν οι πολιτικοί την «ατζέντα της μετά την κρίση εποχής». Ο ίδιος εξέφρασε την πρόθεση να επιδιώξει διεθνή συμφωνία για τη θέσπιση ενός «ισχυρότερου» διεθνούς συστήματος για την έγκαιρη προειδοποίηση των χρηματοπιστωτικών κρίσεων. Παράλληλα έθεσε το ζήτημα του προστατευτισμού στον οποίο κατέφυγαν πολλές κυβερνήσεις εξαιτίας της κρίσης και κάλεσε τις πολιτικές ηγεσίες να επαγρυπνούν αλλά και «να έχουν επίγνωση των παρενεργειών της παγκοσμιοποίησης, που εξέθρεψαν αντιπάθεια» στην απελευθέρωση του παγκόσμιου εμπορίου.

REUTERS, AFP, AP

Ανάκαμψη δύο ταχυτήτων το 2010

Το ΔΝΤ προχώρησε σε θετική αναθεώρηση του ρυθμού ανάπτυξης παγκοσμίως στο 4%

Ισχυρότερους ρυθμούς ανάκαμψης για το 2010 προβλέπει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) συγκριτικά με τις εκτιμήσεις του Οκτωβρίου, αν και τονίζεται ότι θα υπάρξουν διαφορετικές ταχύτητες μεταξύ ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων οικονομιών. Σε έκθεσή του, το ΔΝΤ αναφέρεται σε ανάκαμψη «πολλών ταχυτήτων», με την πολιτική των χωρών

«Τα μέτρα στήριξης πρέπει να διατηρηθούν εκεί όπου η ανάκαμψη δεν είναι βιώσιμη»

να πρέπει να στοχεύει στην αποκατάσταση των ισορροπιών στην παγκόσμια ζήτηση.

«Τα μέτρα στήριξης θα πρέπει να διατηρηθούν εκεί όπου η ανάκαμψη δεν είναι βιώσιμη», τονίζεται χαρακτηριστικά.

Αν και έχει παρουσιαστεί βελτίωση στα θεμελιώδη μεγέθη των ισχυρότερων οικονομιών του κόσμου, η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος παραμένει ευάλωτη, με τους κινδύνους ενδεχόμενης αποσταθεροποίησης του συστήματος να έχουν αφομοιωθεί από τους κρατικούς προϋπολογισμούς. Ετσι καθίσταται ακόμη πιο περίπλοκη η κατάργηση των κυβερνητικών μέτρων στήριξης των χρηματοπιστωτικών συστημάτων και των οικονομιών.

Οπως επισημαίνεται από το ΔΝΤ, το παγκόσμιο ΑΕΠ αναμένεται να ενισχυθεί κατά 4% (έναντι 3,25% που είχε προβλέψει τον Οκτώβριο), με τη δραστηριότητα στις ανεπτυγμένες οικονομίες να ενισχύεται κατά 2% το 2010 και 2,5% το 2011. Στον αναπτυσσόμενο κόσμο, ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται ότι θα αναρριχηθεί στο 6% το 2010 και θα επιταχυνθεί το 2011. Οι πληθωριστικές πιέσεις θα είναι, ωστόσο, χαμηλές στις ανεπτυγμένες οικονομίες. Προβλέπεται να ενισχυθεί ο πληθωρισμός κατά 1,25%, ενώ στις αναπτυσσόμενες οικονομίες θα ενισχυθεί κατά 6,25%.

Το ΔΝΤ διατυπώνει ανησυχίες για την αύξηση των εισροών κεφαλαίων σε ορισμένες αναδυόμενες οικονομικές δυνάμεις, αλλά θεωρεί ότι η άνοδος των τιμών στα περιουσιακά στοιχεία των χωρών της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής δεν είναι ούτε «υπερβολική» ούτε θα επεκταθεί επικίνδυνα σε όλο το εύρος της οικονομίας.

Το χρέος, ειδικότερα, ορισμένων μικρών χωρών θα δεχθεί πιέσεις, καθώς οι κυβερνήσεις τους καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για τη μείωση των ελλειμμάτων τους και των χρεών τους. Η άνοδος στις τιμές των εμπορευμάτων θα αποτελέσει εμπόδιο στην ανάκαμψη των οικονομιών της Δύσης. Τέλος, το ΔΝΤ εκτιμά ότι η τιμή του πετρελαίου θα κυμανθεί στα 82 δολ. το βαρέλι μέσα στο 2010 έναντι των προβλέψεων του Οκτωβρίου που περιορίζονταν στα 79 δολ.

Αναθεωρημένες προβλέψεις του ΔΝΤ για την παγκόσμια οικονομία

Ετήσιες μεταβολές %

Ανάπτυξη	2010 (A)	2011 (A)	2010 (B)	2011 (B)
Κόσμος	**3,9**	4,3	**0,8**	0,1
Αναπτυγμένες	**2,1**	2,4	**0,8**	-0,1
ΗΠΑ	**2,7**	2,4	**1,2**	-0,4
Ευρωζώνη	**1,0**	1,6	**0,7**	0,3
Γερμανία	**1,5**	1,9	**1,2**	0,4
Γαλλία	**1,4**	1,7	**0,5**	-0,1
Ιταλία	**1,0**	1,3	**0,8**	0,6
Ισπανία	**-0,6**	0,9	**0,1**	0,0
Ιαπωνία	**1,7**	2,2	**0,0**	-0,2
Βρετανία	**1,3**	2,7	**0,4**	0,2
Καναδάς	**2,6**	3,6	**0,5**	0,0
Αναδυόμενες	**6,0**	6,3	**0,9**	0,2
Αφρική	**4,3**	5,3	**0,3**	0,1
Κεντρ. & ανατ. Ευρώπη	**2,0**	3,7	**0,2**	-0,1
Ασία	**3,6**	3,4	**2,1**	0,4
Αναπτυσσόμενη Ασία	**8,4**	8,4	**1,1**	0,3
Κίνα	**10,0**	9,7	**1,0**	0,0
Ινδία	**7,7**	7,8	**1,3**	0,5
Μέση Ανατολή	**4,5**	4,8	**0,3**	0,2
Δυτικό ημισφαίριο	**3,7**	3,8	**0,8**	0,1
Βραζιλία	**4,7**	3,7	**1,2**	0,2
Μεξικό	**4,0**	4,7	**0,7**	-0,2

	2010 (A)	2011 (A)	2010 (B)	2011 (B)
Παγκόσμιο εμπόριο	**5,8**	6,3	**3,3**	1,1
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ				
Αναπτυγμένες	**5,5**	5,5	**4,3**	1,1
Αναδυόμενες	**6,5**	7,7	**1,9**	1,3
ΕΞΑΓΩΓΕΣ				
Αναπτυγμένες	**5,9**	5,6	**3,9**	0,5
Αναδυόμενες	**5,4**	7,8	**1,8**	2,0
Τιμές εμπορευμάτων				
Πετρέλαιο	**22,6**	7,9	**-1,7**	4,0
Πληθωρισμός				
Αναπτυγμένες	**1,3**	1,5	**0,2**	0,2
Αναδυόμενες	**6,2**	4,6	**1,3**	0,1
Διατραπεζικά επιτόκια				
Δολάριο (6 μήνες)	**0,7**	1,8	**-0,7**	-1,6
Ευρώ (3 μήνες)	**1,3**	2,3	**-0,3**	-0,4
Γιεν (6 μήνες)	**0,6**	0,7	**0,0**	0,0

(A) Προβλέψεις (B) Διαφορά από τις προβλέψεις του Οκτωβρίου 2009

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Επικίνδυνη η ανησυχία των αγορών για το δημόσιο χρέος

Αποτιμώντας τις χρηματοοικονομικές συνθήκες, το ΔΝΤ σημειώνει ότι το δημόσιο χρέος δέχεται πίεση «σε κάποιες μικρές χώρες, που παλεύουν με υψηλά ελλείμματα και χρέη», καθώς οι επενδυτές διαφοροποιούνται όλο και περισσότερο από χώρα σε χώρα. Θεωρεί επικίνδυνη την αυξανόμενη ανησυχία για τη δημοσιονομική θέση και βιωσιμότητα αυτών των χωρών, καθώς εκτιμά ότι θα μπορούσε να προκαλέσει αναστάτωση στις αγορές και να καθυστερήσει την ανάκαμψη, αυξάνοντας το κόστος για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Αν και, λόγω του εύθραυστου χαρακτήρα της ανάκαμψης, προτρέπει τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν πλήρως τα προγράμματα στήριξης της οικονομίας και το 2010. «Οι χώρες που αντιμετωπίζουν αυξανόμενες ανησυχίες δημοσιονομικής βιωσιμότητας θα πρέπει να σημειώσουν πρόοδο στη χάραξη και επικοινωνία αξιόπιστων στρατηγικών εξόδου». Σε πολλές περιπτώσεις η εν λόγω έξοδος απαιτεί επίσης σημαντικές βελτιώσεις στο πρωτογενές ισοζύγιο για μία μακρά περίοδο. Η δημοσιονομική προσαρμογή θα πρέπει να μειώνει τα δημοσιονομικά ελλείμματα, φροντίζοντας για την προστασία των φτωχών και την εξωτερική βοήθεια, και να προβλέπει αλλάγες στις δαπάνες και τα επιδόματα.

Σόρος: Πρόωρη η επιβολή φόρων στις τράπεζες

Οι προειδοποιήσεις στελεχών τραπεζών για τις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει στην ανάκαμψη ένας καταιγισμός νέων ρυθμίσεων κυριάρχησαν κατά την πρώτη ημέρα εργασιών του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός. Αποτελούσαν αντιδράσεις στο σχέδιο του Αμερικανού προέδρου, Μπαράκ Ομπάμα, να επιβάλει περιορισμούς στην επέκταση των μεγάλων τραπεζών και στα αυστηρά όρια που ετοιμάζεται να εφαρμόσει η Βρετανία στις αποδοχές των στελεχών τραπεζών.

Η πλέον ηχηρή ήταν σαφώς εκείνη του βαθύπλουτου μεγαλοεπενδυτή Τζορτζ Σόρος, ο οποίος χαρακτήρισε πρόωρη την επιβολή φόρων στις μεγάλες τράπεζες. Παράλληλα, πάντως, εξέφρασε την εκτίμηση πως δεν είναι αρκετά φιλόδοξα τα σχέδια του Αμερικανού προέδρου να θέσει υπό έλεγχο τις δραστηριότητες των τραπεζών.

«Η επιβολή φόρων στις τράπεζες τη στιγμή που αυτές προσπαθούν να βγουν από την τρύπα, είναι το ακριβώς αντίθετο της πολιτικής που προσπαθείτε να προωθήσετε», τόνισε με έμφαση ο κ. Σόρος.

«Οχι» στην επέκταση

Τάχθηκε, πάντως, υπέρ της άλλης ριζικής μεταρρύθμισης που προωθεί ο Μπαράκ Ομπάμα, προκειμένου να αποτρέψει την επέκταση των τραπεζών σε επενδυτικές δραστηριότητες. Οπως υπογράμμισε, ως προς αυτό το σκέλος τους οι προτάσεις Ομπάμα δεν εμποδίζουν την επέκταση των τραπεζών σε βαθμό που να είναι και πάλι «υπερβολικά μεγάλες για να επιτραπεί η κατάρρευσή τους».

Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν, όμως, οι τοποθετήσεις των περισσότερων τραπεζικών στελεχών όπως του προέδρου της Barclays, Μπομπ Ντάιμοντ, σύμφωνα με τον οποίο «δεν υπάρχουν ενδείξεις πως η συρρίκνωση των τραπεζών είναι η λύση». Ο ίδιος προέβλεψε μάλιστα πως οι προσπάθειες να ελεγχθεί η ανάληψη κινδύνου θα έχουν «πολύ αρνητικό αντίκτυπο» στις τράπεζες, στο διεθνές εμπόριο και στην παγκόσμια οικονομία. Στο ίδιο μήκος κύματος ήταν και ο γενικός διευθυντής της Standard Chartered, Πίτερ Σαντς, που προειδοποίησε ότι οι αποσπασματικές ρυθμιστικές πρωτοβουλίες ενδέχεται να δημιουργήσουν «υπερβολικά πολύπλοκες καταστάσεις». Αντιδρώντας, άλλωστε, στην ομιλία Σαρκοζί, που τάχθηκε ανοικτά υπέρ της επιβολής αυστηρών ρυθμίσεων και τόνισε πως δεν πρέπει να επιτραπεί ξανά η ακραία κερδοσκοπία των τραπεζικών στελεχών, ο πρόεδρος της JPMorgan Chase International και πρώην διοικητής της κεντρικής τράπεζας του Ισραήλ, Τζέικομπ Φράνκελ, μίλησε για τον κίνδυνο να επιβληθούν τόσο πολλές ρυθμίσεις ώστε να βρεθεί ο χρηματοπιστωτικός τομέας «στην παγίδα του υπερβολικού παρεμβατισμού, του υπερβολικού προστατευτισμού».

Ο Νουριέλ Ρουμπίνι

Την επιχειρηματολογία των τραπεζικών στελεχών έσπευσε να αντικρούσει ο Αμερικανός οικονομολόγος Νουριέλ Ρουμπίνι, ο οποίος εξέφρασε ανησυχία όχι για τις επιπτώσεις των ρυθμίσεων στον τραπεζικό κλάδο αλλά για το ενδεχόμενο επιστροφής στην προ της κρίσης ανεξέλεγκτη κατάσταση.

Υπήρξαν, άλλωστε, και διαφοροποιήσεις από μεμονωμένες περιπτώσεις τραπεζικών στελεχών όπως του Κοράντο Πασέρα, γενικού διευθυντή της μεγαλύτερης τράπεζας της Ιταλίας, της Intesa Sanpaolo, που τάχθηκε υπέρ του σχεδίου Ομπάμα, υποστηρίζοντας πως θα ήταν καλή ιδέα να ανταμείβονται όσες τράπεζες δραστηριοποιούνται λιγότερο στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και σε επενδυτικές δραστηριότητες και επιλέγουν αντιθέτως να δανείζουν περισσότερα στην πραγματική οικονομία. Πρότεινε, μάλιστα, μια ρηξικέλευθη ιδέα που στις υπάρχουσες συνθήκες ηχεί μάλλον παράδοξη: ως ανταμοιβή, να επιτρέπεται στις τράπεζες να διατηρούν λιγότερα κεφάλαια.

REUTERS

Ο μεγαλοεπενδυτής Τζορτζ Σόρος τάχθηκε κατά της φορολογίας των τραπεζών, αλλά υπέρ της ριζικής μεταρρύθμισης που προωθεί ο Μπαράκ Ομπάμα προκειμένου να αποτρέψει την επέκταση των τραπεζών σε επενδυτικές δραστηριότητες. Υπογράμμισε, ωστόσο, ότι οι προτάσεις Ομπάμα δεν είναι αρκετές ώστε να εμποδίσουν τις τράπεζες να γίνουν «υπερβολικά μεγάλες για να επιτραπεί η κατάρρευσή τους».

Αχτίδες φωτός στις ευρωπαϊκές οικονομίες

Ισχυρότερο των προβλέψεων διαμορφώθηκε το οικονομικό κλίμα στις 16 χώρες της Ευρωζώνης τον Ιανουάριο. Πάντως, συνδυασμός παραγόντων, όπως η υψηλή ανεργία και η προοπτική αύξησης της φορολογίας, διατήρησαν συγκρατημένους τους καταναλωτές.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο δείκτης οικονομικού κλίματος για την Ευρωζώνη αυξήθηκε για 10ο συναπτό μήνα, διαμορφούμενος τον Ιανουάριο στις 95,7 μονάδες, έναντι των 94,1 μονάδων του Δεκεμβρίου. Ωστόσο, στις επιμέρους συνιστώσες του, ο δείκτης εμφανίστηκε να κρύβει όλο και μεγαλύτερες αποκλίσεις μεταξύ καταναλωτών και βιομηχανίας. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης διατηρήθηκε αμετάβλητος στις -16 μονάδες, αντικατοπτρίζοντας τους φόβους για την ισχύ της ανάκαμψης και τις επιπτώσεις επί κερδών και καταθέσεων. Την ίδια ώρα, ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης κατέγραφε έστω και οριακή άνοδο, από -16 στις -14 μονάδες, καθώς η παγκόσμια ανάκαμψη βελτιώνει τις προοπτικές για τις παραγγελίες.

Στη Γερμανία

Θετικά για το μέτωπο της απασχόλησης θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα στοιχεία για τη Γερμανία, όπου ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε τον Ιανουάριο κατά 6.000 άτομα, έναντι προβλέψεων για 20.000. Ο δείκτης ανεργίας, εποχικά προσαρμοσμένος, διαμορφώθηκε στο 8,2%, έναντι 8,1% τον Δεκέμβριο, με τον συνολικό αριθμό των ανέργων να φθάνει πλέον τα 3,617 εκατομμύρια άτομα, έναντι 3,276 εκατομμυρίων, αντίστοιχα. Αναλυτές εκτιμούν πως «η ανεργία προφανώς θα αυξηθεί περαιτέρω στην πορεία του έτους, όσο η κυβέρνηση θα αποσύρει τις επιδοτήσεις για τη μερική απασχόληση». Και προβλέπουν ότι οι άνεργοι φέτος θα φθάσουν τα 3,7 - 3,8 εκατομμύρια.

Η Άγκελα Μέρκερ αναγνωρίζοντας τα «παιχνίδια» των αγορών, διαβεβαιώνει ότι «οι αγορές θα πρεμήσουν»!

Υπάρχει κερδοσκοπία κατά της Ελλάδας

Ο εκπρόσωπος του γερμανικού υπουργείου Οικονομικών Μίκαελ Όφερ παραδέχθηκε ότι υπάρχουν κερδοσκοπικά παιχνίδια κατά της Ελλάδας στις παγκόσμιες χρηματοοικονομικές αγορές, τονίζοντας ότι η αντίδραση των αγορών στη δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας είναι υπερβολική. Συμπλήρωσε δε ότι δεν υπάρχει ανάγκη για να μελετηθούν άλλοι τρόποι βοήθειας της Ελλάδας από τους εταίρους της στην ΕΕ. «Φυσικά υπάρχει μεγάλη κερδοσκοπία», στους τίτλους που εκδίδει η Ελλάδα για να χρηματοδοτηθεί, δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου ο Όφερ.

«Η επιτυχής έκδοση ομολόγων στις 25 Ιανουαρίου επιβεβαιώνει ότι η ελληνική κυβέρνηση συνεχίζει να έχει πρόσβαση στις διεθνείς κεφαλαιαγορές», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Μίκαελ Όφερ προς δημοσιογράφους στο Βερολίνο. «Οι ενδείξεις ερμηνεύονται από τη δική μας πλευρά με σχετική πρεμία», είπε, χαρακτηρίζοντας «κατάλληλα» τα μέτρα αντιμετώπισης της κατάστασης που λαμβάνει η ελληνική κυβέρνηση.

«Η Γερμανία είναι βέβαιη ότι η Ελλάδα θα εφαρμόσει το πρόγραμμά της, και έτσι για τον λόγο αυτό δεν χρειάζεται να μελετηθούν άλλα μέτρα», ανέφερε από τη δική του πλευρά ο αναπληρωτής εκπρόσωπος της γερμανικής κυβέρνησης Κριστόφ Στιγκμάνς.

Η υποκρισία των διαπραγματεύσεων με τα μπλόκα

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Ενας από τους βασικούς κανόνες των διαπραγματεύσεων είναι να θέτεις θέματα στα οποία θα επιδείξεις διαλλακτικότητα, ώστε να κάνεις τις ελάχιστες δυνατές υποχωρήσεις σε εκείνα που πραγματικά σε ενδιαφέρουν. Κάτι σαν το ξεσκαρτάρισμα των «λιμών» στην πρέφα. Στις απεργιακές κινητοποιήσεις, τα «λιμά» είναι τα λεγόμενα θεσμικά αιτήματα, που απλώς

Αγρότες και κυβέρνηση υποκρίνονται ότι τους απσχολούν τα διαρθρωτικά προβλήματ της γεωργίας. Απλώς, φέτος δεν γίνεται να δοθούν χρήματα επειδή μας παρακολουθούν από το εξωτερικό

συμπληρώνουν τα οικονομικά. Είναι τα πρώτα που ξεσκαρτάρονται κατά τις διαπραγματεύσεις. Αυτό συμβαίνει εδώ και χρόνια στις κινητοποιήσεις των αγροτών. Μόλις κάποιος Χατζηγάκης τους έδινε 100, 200 ή 500 εκατ. ευρώ, τα θεσμικά αιτήματα, όπως η αναδιάρθρωση της αγροτικής οικονομίας, το μητρώο αγροτών, η στροφή σε καινοτόμες καλλιέργειες απεξαρτημένες από τις επιδοτήσεις, η τυποποίηση της αγροτικής παραγωγής, η εξυγίανση της αγοράς προϊόντων, συνθλίβονταν κάτω από τους τροχούς των τρακτέρ που αποχωρούσαν από τα μπλόκα των εθνικών οδών. Τα χρόνια πέρασαν, θεσμικές παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να αλλάξουν την πορεία της αγροτικής οικονομίας αγνοήθηκαν, τα διαρθρωτικά προβλήματα διογκώθηκαν και είναι αμφίβολο εάν υπάρχει πλέον χρόνος να αντιμετωπισθούν πριν από τη διαφαινόμενη δραστική μείωση των επιδοτήσεων, μετά το 2013.

Παρ' όλα αυτά, ακόμη και την ύστατη ώρα αγρότες και κυβέρνηση ακολουθούν την τακτική της πρέφας. Φέτος, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, μεταξύ των θεσμικών αιτημάτων περιλαμβανόταν και η μείωση της ψαλίδας μεταξύ των τιμών παραγωγού και των τελικών τιμών καταναλωτή στα αγροτικά προϊόντα. Το αίτημα ανταποκρίνεται στην εδραιωμένη πεποίθηση της κοινής γνώμης ότι οι αγρότες και οι καταναλωτές πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης από τους μεσάζοντες και υποβάλλεται για να αμβλύνει τις εντυπώσεις που δημιουργεί η απαίτηση για άμεση κρατική ενίσχυση των αγροτικών εισοδημάτων, κατά παρέκκλιση των κοινοτικών κανόνων. Ωστόσο, η υποβολή ενός τέτοιου αιτήματος είναι υποκριτική. Οπως και οι καταγγελίες για ελληνοποιήσεις αγροτικών προϊόντων. Οπως και η υπόσχεση της υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Κατερίνας Μπατζελή ότι θα προωθήσει ρύθμιση με την οποία οι τιμές καταναλωτή θα πρέπει να είναι το πολύ διπλάσιες από τις τιμές παραγωγού. Οι αγρότες γνωρίζουν πολύ καλά ότι τα προϊόντα τους φτάνουν στο ράφι πανάκριβα και οι μεσάζοντες κερδίζουν πολλά και αφορολόγητα, επειδή οι ίδιοι είναι πρόθυμοι να τους χορηγήσουν παραστατικά ότι τους τα πούλησαν σε υψηλότερη τιμή από την πραγματική. Το ίδιο γίνεται και με τις ελληνοποιήσεις.

Ελληνες αγρότες δίνουν παραστατικά που χρησιμοποιούνται για φτάσουν στον καταναλωτή προϊόντα από το εξωτερικό με ετικέτα και κυρίως με τιμή ελληνική. Επειδή δεν φορολογούνται με βάση τα έσοδα από την πώληση των προϊόντων τους, αλλά με τεκμαρτό τρόπο, τους είναι αδιάφορο εάν στα παραστατικά δηλώσουν πως πούλησαν πολλαπλάσια ποσότητα σε πολλαπλάσια τιμή από τις πραγματικές. Ενίοτε δε έχουν και όφελος από την επιστροφή ΦΠΑ. Η κ. Μπατζελή γνωρίζει επίσης ότι με το υφιστάμενο φορολογικό καθεστώς η επιβολή πλαφόν στη διαφορά τιμών παραγωγού και καταναλωτή δεν θα έχει το παραμικρό αποτέλεσμα. Ενθεν κακείθεν συνεχίζουν το ίδιο παιχνίδι. Απλώς, φέτος δεν γίνεται να δοθούν χρήματα επειδή μας παρακολουθούν από το εξωτερικό. Ευτυχώς (;)

ΕΡΑ

Το κόστος δανεισμού και το κρίσιμο τεστ της 16ης Φεβρουαρίου

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

Ηταν μια προσωρινή επιτυχία. Το ενδιαφέρον που εκδήλωσαν, τη Δευτέρα, οι διεθνείς αγορές για μας δανείσουν ήταν ζωηρό, μας προσφέρθηκαν πέντε φορές περισσότερα κεφάλαια από όσα ζητήσαμε. Λέγεται ότι έπαιξε ρόλο η διάρκεια του δανείου (αφού η λύση των οξύτατων προβλημάτων της χώρας δεν μπορεί να παρατείνεται σε ορίζοντα πέντε ετών…), επίσης το γεγονός ότι έξι ισχυρές τράπεζες μοιράστηκαν το βάρος της ευθύνης (οι επενδυτές πίστεψαν αυτές και όχι τους διάφορους Πόλσον). Αυτά και άλλα δεν είναι αβάσιμα. Ωστόσο, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι κεντρικό ρόλο έπαιξε το πολύ υψηλό επιτόκιο 6,2% που θα πληρώσουμε.

Σε αυτό κρύβεται το πρόβλημα. Σε αντίθεση με λίγους υπερενθουσιώδεις, ουδείς λογικός άνθρωπος θα πανηγύριζε επειδή κατάφερε να δανειστεί πανάκριβα. Το 6,2% που θα πληρώνουμε είναι 3,5 μονάδες υψηλότερο από το μέσο επιτόκιο που πληρώνουν τα κράτη της Ευρωζώνης για 5ετή ομόλογα. Είναι μεγαλύτερο από αυτό που πρόσφατα πλήρωσε η Τουρκία. Είναι το υψηλότερο που πληρώνει ευρωπαϊκό κράτος, με εξαίρεση τη Λετονία. Τι δείχνει αυτό το υψηλό κόστος; Οτι οι αγορές αμφιβάλλουν για την ικανότητά μας να λύσουμε το οικονομικό πρόβλημά μας. Το σοβαρότερο, όμως, είναι οι συνέπειες αυτού του κόστους: Αν δεν μειωθεί, θα μας καταστρέψει.

Εως σήμερα, το κράτος έχει δανειστεί 13,6 από τα 53,2 δισ. ευρώ που θα χρειαστεί το 2010 για να συνεχίσει να λειτουργεί. Αν συνεχίσει να δανείζεται ακριβά:

Πρώτον, θα πνιγεί η ιδιωτική οικονομία, αφού οι τραπεζικές πιστώσεις εκτός από ελάχιστες θα γίνουν (και) πανάκριβες. Πολλές επιχειρήσεις, που σήμερα ζορίζονται, αύριο θα «σκάσουν» και η εφιαλτική πρόβλεψη Λοβέρδου για ανεργία 20% στα τέλη του 2010 ίσως αποδειχθεί ότι προσεγγίζει την πραγματικότητα.

Δεύτερον, μπορεί να περικόπτονται μισθοί και άλλες δαπάνες χωρίς να μειώνεται το έλλειμμα αλλά, αντιθέτως, να αυξάνεται τόσο σε απόλυτο μέγεθος, λόγω της υπερβολικής αύξησης των δαπανών για τόκους, όσο και σχετικά –μεγαλώνοντας ως ποσοστό του ΑΕΠ, αφού αυτό θα συρρικνώνεται λόγω ύφεσης.

Το Νταβός αποτέλεσε την ευκαιρία για εκτενέστερη συζήτηση μεταξύ του πρωθυπουργού, του υπουργού Οικονομικών και των Ζοζέ Μπαρόζο και Ζαν Κλ.Τρισέ

Να ο φαύλος κύκλος της καταστροφής.

Μπορεί να σπάσει; Εγκυρες πηγές βεβαιώνουν ότι η τελευταία ευκαιρία υπάρχει τώρα, αν ληφθούν πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής, ικανά να πείσουν τις Βρυξέλλες ότι οι στόχοι του νέου Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης είναι επιτεύξιμοι. Ευρωπαίοι αξιωματούχοι εκτιμούν ότι το ελληνικό ΑΕΠ θα μειωθεί φέτος περισσότερο από όσο προβλέπει το Πρόγραμμα (-1,5% σύμφωνα με τις τελευταίες προβλέψεις τους), ότι τα έσοδα θα υστερήσουν του στόχου, ενώ δεν βλέπουν πώς θα συγκρατηθούν οι δαπάνες όσο υποστηρίζει η Αθήνα. Για να πεισθούν, θα πρέπει να ληφθούν πρόσθετα μέτρα έως τις 16 Φεβρουαρίου –ημέρα κατά την οποία θα συζητηθεί το Πρόγραμμα στο EcoFin. Ο χρόνος είναι ελάχιστος.

Τι είδους μέτρα; Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, ανάμεσά τους είναι τα πιο «απλά» (η νομοθετική κατοχύρωση της ανεξαρτησίας της Στατιστικής Υπηρεσίας), τα αυτονόητα (όπως είναι η αύξηση της φορολογίας καυσίμων), έως τα πιο σύνθετα (π.χ. η καταγραφή των επιδομάτων που θα κοπούν, ώστε η εξοικονόμηση 650 εκατ. ευρώ να καταστεί πειστική) και τα δύσκολα.

Ανάμεσα στα τελευταία, πρωτεύουσα σημασία δίδεται στον περιορισμό της μισθολογικής δαπάνης του κράτους, ενδεχομένως με κατάργηση του ενός από τους 14 μισθούς. Αν ληφθούν τέτοια μέτρα, στις 16 Φεβρουαρίου το EcoFin θα επικυρώσει το ελληνικό Πρόγραμμα και οι Βρυξέλλες θα στηρίξουν, ενδεχομένως πειστικά, την Ελλάδα στη διαπραγμάτευσή της με τις αγορές. Το κόστος δανεισμού μας θα μειωθεί. Αν όχι, προεξοφλείται ότι το EcoFin θα κρίνει πως το Πρόγραμμα κινείται σε σωστή κατεύθυνση αλλά είναι ανεπαρκές. Η απόφαση του EcoFin θα συνοδευτεί με ευθεία προτροπή για λήψη πρόσθετων μέτρων. Ο κίνδυνος το κόστος δανεισμού μας να εκτοξευθεί, σε αυτήν την περίπτωση γίνεται εύκολα προβλέψιμος.

Η κυβερνητική ηγεσία φέρεται ενήμερη των εκτιμήσεων, επισημάνσεων και του κατεπείγοντος χαρακτήρα που έχουν οι προτάσεις των Βρυξελλών. Η συνάντηση στο Νταβός αποτέλεσε ευκαιρία για εκτενέστερη συζήτηση, μεταξύ του πρωθυπουργού, του υπουργού Οικονομικών και των Ζ. Μπαρόζο και Ζ. Κλ. Τρισέ. Το βέβαιον είναι ότι δεν υπάρχει περιθώριο έως τον Απρίλιο για να μειώσουμε το κόστος του δανεισμού μας. Εχουμε περιθώριο ώς τις 16 Φεβρουαρίου. Αν καθυστερήσουμε, ίσως υποχρεωθούμε να λάβουμε επαχθέστερα μέτρα αργότερα. Αλλωστε, η ακολουθία καθυστερήσεις-σκληρότερα μέτρα έχει ήδη επαληθευθεί στην πράξη…

Kkallitsis@kathimerini.gr

Μια φανταστική ιστορία

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΝΤΕΛΑ**

Η Ελλάδα θυμίζει μαγαζί σε κρίση. Από εδώ και στο εξής, θα πρέπει να μάθει να ζει με τους… τοκογλύφους. Αν θέλει να επιζήσει και για όσο καιρό αντέξει, μέχρι να βγει από το τούνελ. Κακή διαχείριση, μεγάλα ανοίγματα, αλόγιστες σπατάλες και παροχές στο προσωπικό, όταν το «αφεντικό» τα είχε από μια καλή κληρονομιά, οδήγησαν τα πράγματα στο να μην υπάρχει σάλιο (που θα 'λεγε και ο Λοβέρδος). Για την ακρίβεια, λείπουν τα λεφτά για να πληρωθεί μέχρι και το ενοίκιο. Ακόμα χειρότερα, τα κοινόχρηστα και οι λογαριασμοί για φως, νερό, τηλέφωνο. Οι κανονικές ροές χρηματοδότησης σταμάτησαν και από την τράπεζα, όταν δεν τηλεφωνούν για τις επιταγές που διαμαρτυρήθηκαν, ζητούν τις δόσεις από το δάνειο που έληξε. Με τη στενότητα που υπάρχει, ενδεχόμενο αναχρηματοδότησης δεν υφίσταται, ενώ το γκισέ της τράπεζας έγινε απαγορευμένος τόπος. Οι ανάγκες όμως τρέχουν, οι μισθοί πρέπει να πληρωθούν, το ΙΚΑ να τακτοποιηθεί και ο ΦΠΑ να επιστραφεί. Τι να κάνει και το «αφεντικό»; Τώρα τελευταία άρχισε τις συναλλαγές με εκείνους τους περίεργους «τύπους» στη γωνία, που έχουν το γραφείο στον ημιώροφο. Αυτούς που ο Φωτόπουλος το '60 αποκαλούσε «αιματορουφήχτρες».

Προχθές, του έδωσαν ρευστό, για να δείξουν τι καλοί άνθρωποι που είναι. «Στην ανάγκη φαίνονται οι φίλοι», του είπαν. Μόνο που του τα έδωσαν αφού πρώτα τον έβαλαν και υπέγραψε ένα χαρτί που έγραφε ότι πρέπει να τα επιστρέψει με τέτοιο τόκο, που ολωνών τούς ήρθε λιποθυμία, όταν τον έμαθαν. «Τέτοιος τόκος δεν ξαναμπήκε ποτέ ξανά», ψιθύριζαν τα άλλα «αφεντικά» στα γειτονικά μαγαζιά, όταν έμαθαν τα καθέκαστα. Αλλά πάλι καλά. Μέχρι και προχθές το πρωί οι περισσότεροι υποψιάζονταν πως ούτε οι «τοκογλύφοι» θα άνοιγαν πίστωση. Τέτοια ήταν και παραμένει εν πολλοίς η κατάσταση. Τουλάχιστον, τώρα επιβεβαιώθηκε ότι από κάπου μπορεί να τα πάρει το «αφεντικό» για να βγάλει το μήνα. Και μετά βλέπουμε. Αλλά και οι «τοκογλύφοι» δεν το έκαναν για την καλή τους την καρδιά. Ούτε επειδή υπολογίζουν ότι μέσα σε έναν μήνα το «μαγαζί» θα μπει σε ρυθμό. Ξέρουν ότι υπάρχει «πλούσιος θείος» στο βάθος, που στο τέλος της ιστορίας θα σταματήσει τον κατήφορο. «Οπότε», σου λέει, «σίγουρα λεφτά δανείζουμε».

Κουτσά–στραβά, το «μαγαζί» μάλλον θα σωθεί. Ζητούμενο όμως παραμένει αν το «αφεντικό» και οι «υπάλληλοι», έστω και τώρα, την ύστατη στιγμή, θα πάρουν το μάθημα. Για παράδειγμα, ο πρώτος θα καταλάβει ότι ήρθε η ώρα να βάλει σε μια σειρά τα βιβλία; Και οι δεύτεροι ότι δεν γίνεται κάθε φορά που δεν τους γίνεται κάτι, να κατεβάζουν τα ρολά; Γιατί ο «θείος» δεν θα υπάρχει πάντα για να τους ξελασπώνει όλους…

Οι «βαρώνοι» της Wall Street και της Ευρώπης ανησυχούν...

Της **ΖΕΖΑΣ ΖΗΚΟΥ**

Οι «βαρώνοι» της Wall Street και των ευρωπαϊκών τραπεζών προασπίζονται με πάθος τις πρακτικές των παχυλών αμοιβών των στελεχών τους και το τεράστιο μέγεθος που καταλαμβάνουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στις οικονομίες, αλλά παραδέχονται ότι είναι απαραίτητο να υπάρξουν μεταβολές στο εποπτικό σύστημα.

Ολες οι τράπεζες, καθώς και η κυβέρνηση Ομπάμα, υφίστανται έντονες πολιτικές πιέσεις όσον αφορά τις πληρωμές μπόνους για το 2010 που ανέρχονται σε δισεκατομμύρια δολάρια. Η κυβέρνηση Ομπάμα έχει αρνηθεί να υποχωρήσει στις πιέσεις Δημοκρατικών του Κογκρέσου να τιμωρήσει τις τράπεζες με μεγάλους φόρους, οι οποίοι, σύμφωνα με φιλελεύθερους πολιτικούς και πάρα πολλούς οικονομολόγους, θα ήταν «δίκαιοι» στο πλαίσιο της βοήθειας που έχει προσφέρει η κυβέρνηση για να στηρίξει τον χρηματοπιστωτικό κλάδο, μετά την κρίση του 2008.

Ομως, τώρα, οι μεταρρυθμίσεις στο τραπεζικό σύστημα των ΗΠΑ, που έχουν καθυστερήσει περισσότερο από ένα χρόνο μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers, παίρνουν σάρκα και οστά. Ο πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα, αφού παραμέρισε τις λυσσαλέες αντιδράσεις, έχει εξαγγείλει ότι σε όλες τις μεγάλες τράπεζες της Wall Street θα απαγορευτεί και να συμμετέχουν και να τζογάρουν στα henge funds και στα private-equity funds, ότι θα διαχωριστούν οι παραδοσιακές από τις επενδυτικές εργασίες τους και θα μικρύνει το μέγεθός τους. Με συνέπεια, από την περασμένη Πέμπτη να εκδηλωθεί μπαράζ πωλήσεων των τραπεζικών μετοχών τόσο στη Wall Street όσο και στα χρηματιστήρια της Ευρώπης. Το κύμα των πωλήσεων συνεχίστηκε.

Οι περιορισμοί αφορούν τον διαχωρισμό των τραπεζών, αυτών δηλ. που παρέχουν υπηρεσίες σε τρίτους, οι οποίοι θα τεθούν υπό αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο, και αυτών που πραγματοποιούν τοποθετήσεις στις

Οι επενδυτές πωλούν μαζικώς τις τραπεζικές μετοχές τόσο στη Wall Street όσο και στα χρηματιστήρια της Ευρώπης, μετά τις εξαγγελίες του Μπαράκ Ομπάμα

αγορές με δικά τους κεφάλαια. Περιλαμβάνονται, επίσης, προβλέψεις για αυστηρότερα όρια κεφαλαιακής επάρκειας στις επενδυτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως είναι τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα. Ο κ. Ομπάμα είχε ήδη ανακοινώσει την πρόθεσή του για επιβολή φόρου στα περιουσιακά στοιχεία των τραπεζών, με ενεργητικό 50 δισ. δολάρια και πλέον. Υποστηρίζουν οι «βαρώνοι» της Wall Street ότι καμία τράπεζα δεν μπορεί να θεωρείται πολύ μεγάλη για να καταρρεύσει, σημειώνοντας όμως πως η σωστή μέθοδος για να αποτραπεί αυτό το φαινόμενο είναι ένας μηχανισμός ο οποίος θα επιτρέπει την κατάρρευση και όχι που θα περιορίζει το μέγεθος της τράπεζας.

Παρά ταύτα, οι σκοτεινές ρισκαδόρικες συναλλαγές των αμερικανικών τραπεζικών κολοσσών που μπορεί να προκαλέσουν αναταραχές στο τραπεζικό σύστημα και να οδηγήσουν σε χρεοκοπία ακόμη και «έμπειρους» παίκτες του κλάδου, όπως ήταν η Lehman Brothers που κατέρρευσε πριν από δύο χρόνια, είναι αμφίβολο αν θα καταπολεμηθούν. Είναι «πολύ μεγάλοι για να αφεθούν να καταρρεύσουν» και θεωρείται ότι ενέχουν συστημικό κίνδυνο, καθώς εάν ένας από αυτούς βρεθεί στα όρια της κατάρρευσης, μπορεί να οδηγήσει σε αποσταθεροποίηση το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα, προκαλώντας σειρά αλυσιδωτών αντιδράσεων. Ως εκ τούτου, απαιτείται να υποβάλουν συγκεκριμένα εφεδρικά σχέδια διάσπασης των δραστηριοτήτων τους, γνωστά και ως «ζωντανές διαθήκες», όταν οι παραπάνω μεταρρυθμίσεις γίνουν νόμος του κράτους προκειμένου να μην προκληθούν ξανά τριγμοί στο παγκόσμιο σύστημα, όπως συνέβη από τη χρεοκοπία της Lehman Brothers και την κατάρρευση της American International Group.

Οι Αμερικανοί ακόμα δεν μπορούν να είναι σίγουροι αν με όλα αυτά θα επιτευχθεί αληθινή μεταρρύθμιση. Οσα έχουν προταθεί για τον έλεγχο του τραπεζικού συστήματος και έχουν κατατεθεί στο Κογκρέσο «πάγωσαν» στα συρτάρια των αρμόδιων επιτροπών, χάρη- όπως λένε οι κακές γλώσσες- στο «αόρατο χέρι» του τραπεζικού λόμπι. Αλλά και τώρα ξεκίνησαν κινήσεις με στόχο να εκτροχιάσουν τη νέα μεταρρυθμιστική προσπάθεια. Οι επικεφαλής του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος στον Λόφο του Καπιτωλίου, όπως επίσης και το πανίσχυρο τραπεζικό λόμπι δεν δίστασαν να δηλώσουν ότι θα καταπολεμήσουν τις προτάσεις Ομπάμα.

Η Λυρική, ο Γερουλάνος και ο coach Pangalos

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Δηλώνω εξαρχής ότι τρέφω τα πιο τρυφερά αισθήματα για τους ανθρώπους που μας ομορφαίνουν τη ζωή. Οπως οι εργαζόμενοι της Λυρικής Σκηνής. Οπως εκείνοι που στηρίζουν με τη δουλειά τους το Μέγαρο Μουσικής. Αλλά και όσοι εργάζονται στο ανακαινισμένο και αφημένο σε εχθρικό έδαφος Εθνικό Θέατρο.

Δυσκολεύομαι όμως να κατανοήσω γιατί είναι σωστό να αυξηθούν οι αμοιβές της Λυρικής κατά 6% το 2009 και ήδη κατά 7% το 2010. Τους τα χρωστούσαν; Η απάντηση, αν πιστέψω τον υπουργό Πολιτισμού, είναι πως «το ηθικό των εργαζομένων είναι σε πάρα πολύ άσχημη κατάσταση» (Πρακτικά της Βουλής, συζήτηση επίκαιρης ερώτησης με αριθμό 230/14.12.2009).

Και πού να δείτε, κύριε υπουργέ, το «ηθικό» των υπολοίπων. Θυμήθηκα, με την ευκαιρία, την, κατά διήγηση εργαζομένου μουσικού στην Καμεράτα του Μεγάρου, συμφωνημένη μείωση αποδοχών κατά 20% όταν, προσφάτως, ο μεγάλος υποστηρικτής της «έκοψε» τη χορηγία. Αλλά και τόσοι άλλοι εργάτες του πολιτισμού, που δεν πιθηκίζουν στα στούντιο των μεγαλοεργολάβων της «ενημέρωσης», που δεν έχουν ανταλλάξει την αξιοπρέπειά τους με τη λατρεία της βλακώδους επαναλήψεως προς δόξαν των μετρητών τηλεθέασης, από δύσκολη μέρα σε δυσκολότερη βρίσκονται!

Η ανάλυση του κ. Παύλου Γερουλάνου προς τον βουλευτή Καζάκο είναι εκπληκτική. Απόδειξη ότι ο κομμουνιστής ηθοποιός παραδέχθηκε πως «με τα όσα είπατε, μας αποστομώσατε». Σύμφωνα με τον κεντρικό πρωταγωνιστή σε δεκάδες λαϊκές τηλενουβέλες, σίγουρα πολύ κοντά στο πρότυπο του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, «οι καλλιτέχνες δεν μπορούν να προαγάγουν την τέχνη τους» επειδή «μένουν καθηλωμένοι». Στο βαθμολόγιο και μισθολόγιο του κράτους, βεβαίως. Και όμως, κατά τον ίδιο πάντοτε βουλευτή, τα «ανελαστικά έξοδα του θεάτρου, μισθοί και λειτουργικά, ξεπερνούν τα 25 εκατομμύρια».

ΑΠΕ

«Δυσκολεύομαι να κατανοήσω γιατί είναι σωστό να αυξηθούν οι αμοιβές της Λυρικής κατά 6% το 2009 και ήδη κατά 7% το 2010. Τους τα χρωστούσαν;»

Συμφώνησε και ο υπουργός Πολιτισμού. Και έδωσε το παράδειγμα όσων εννοεί ο υπουργός Οικονομικών Γιώργος Παπακωνσταντίνου όταν λέει ότι θα κρατά το 10% της εγκεκριμένης δαπάνης των υπουργείων. Το 2009, είπε ο κ. Γερουλάνος, το υπ. Οικονομικών «έδωσε εντολή για 90% απορροφητικότητα, δηλαδή η Λυρική έπρεπε να βγάλει τη χρονιά με 16,2 εκατ.».

Ομως, συνεχίζει ο ίδιος, «για να κλείσουμε τη χρονιά χωρίς οφειλές, πρέπει να πληρώσουμε 34 εκατομμύρια, δηλαδή τα διπλάσια». Ο υπουργός κατηγορεί για την κατάσταση αυτή την προηγούμενη διοίκηση. Δεν γνωρίζω αν έχει λάβει μέτρα λογοδοσίας και ποια. Γνωρίζω όμως πως «στη Λυρική αυτή τη στιγμή δουλεύουν 23 ράφτρες» και πως «η πιο ακριβοπληρωμένη παίρνει 3.000 ευρώ και πάνω, χωρίς τις υπερωρίες και άλλα προνόμια». Και προσθέτει πως το «τραγικό» είναι ότι «δεν τις χρησιμοποιούν», αλλά «όταν ανεβαίνει μια παράσταση, παίρνουν εξωτερικά συνεργεία για να κάνουν την ίδια δουλειά».

Ως εδώ καλά. Εκεί όμως που ο κ. Γερουλάνος με ξεπέρασε είναι όταν διαβεβαίωσε τον βουλευτή του ΚΚΕ ότι ο μισθός των αργούντων ραπτριών ή των «είκοσι οκτώ διοικητικών υπαλλήλων με 5.000 ευρώ χωρίς υπερωρίες» δεν είναι το θέμα. «Μακάρι να έπαιρναν όλοι τόσα», αναφωνεί ο υπουργός. Μήπως ο «αγαπητός φίλος» πρέπει να περάσει από τον coach Pangalos για να συζητήσουν πού είναι το θέμα;

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 29/1	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ
0.15	0.15	0.00	0.00%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	27.41
0.24	0.24	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.78
0.12	0.12	0.00	0.00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	30.14
1.41	1.41	0.00	0.00%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	21.57
0.04	0.04	0.00	0.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	6.35
0.19	0.19	0.00	0.00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	3.99
0.04	0.04	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.34
0.33	0.33	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	8.69
2.65	2.65	0.00	0.00%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	9.51
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.17	0.17	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	16.81
0.03	0.03	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.74
0.10	0.09	0.01	11.11%	AMATHUS PUBLIC LTD	8.80
0.23	0.22	0.01	4.55%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	13.01
0.10	0.10	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25.80
0.18	0.20	-0.02	-10.00%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	14.07
0.07	0.07	0.00	0.00%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	6.36
0.13	0.13	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	12.99
0.49	0.49	0.00	0.00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.20	1.13	0.07	6.19%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	46.93
0.01	0.01	0.00	0.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1.50
0.13	0.13	0.00	0.00%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.66
4.60	4.42	0.18	4.07%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2,731.22
90.00	90.00	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	41.64
102.50	102.50	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	661.46
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.08	0.07	0.01	14.29%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	11.34
0.13	0.13	0.00	0.00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	27.13
0.34	0.32	0.02	6.25%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	14.96
0.02	0.02	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.10
0.08	0.08	0.00	0.00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	4.00
0.06	0.04	0.02	50.00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.60
0.06	0.06	0.00	0.00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	6.49
0.05	0.04	0.01	25.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	14.41
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	19.29
0.22	0.22	0.00	0.00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	3.96
0.28	0.28	0.00	0.00%	CYPRINT PLC	1.44
0.08	0.08	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	31.29
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
3.33	3.36	-0.03	-0.89%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	10.19
0.70	0.75	-0.05	-6.67%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	65.27
0.58	0.57	0.01	1.75%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	16.43
0.18	0.18	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2.45
0.05	0.05	0.00	0.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.39
0.03	0.03	0.00	0.00%	D.H. CYPROTELS PLC	4.90
0.31	0.30	0.01	3.33%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	62.00
0.20	0.19	0.01	5.26%	Dimco Plc	16.20
0.09	0.09	0.00	0.00%	DISPLAY ART PLC	1.22
0.04	0.04	0.00	0.00%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.30
0.70	0.70	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	17.50
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.23
0.37	0.37	0.00	0.00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	5.92
0.06	0.05	0.01	20.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	17.10
0.67	0.67	0.00	0.00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	4.00
0.26	0.24	0.02	8.33%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	45.50
0.05	0.05	0.00	0.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	1.75
0.07	0.07	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	1.25
0.32	0.32	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4.65
0.05	0.05	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.07
0.14	0.14	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.94
0.21	0.22	-0.01	-4.55%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.14
0.01	0.01	0.00	0.00%	Globalvalue Plc	4.08
0.18	0.16	0.02	12.50%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.52
1.21	1.25	-0.04	-3.20%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	369.88
0.36	0.34	0.02	5.88%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	20.61
0.06	0.06	0.00	0.00%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.66
0.15	0.16	-0.01	-6.25%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	9.37
0.13	0.14	-0.01	-7.14%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	13.00
0.70	0.70	0.00	0.00%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	9.39
0.17	0.17	0.00	0.00%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	7.22
0.13	0.13	0.00	0.00%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	7.83
0.09	0.12	-0.03	-25.00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.01
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.42	0.42	0.00	0.00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.84
1.89	1.90	-0.01	-0.53%	KEO PLC	58.55
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.65	0.65	0.00	0.00%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	13.26
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.16	0.15	0.01	6.67%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	8.28
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.11	0.10	0.01	10.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	11.19
0.02	0.02	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	3.74
0.50	0.48	0.02	4.17%	LOGICOM PUBLIC LTD	35.82
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.18	0.18	0.00	0.00%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	6.30
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.28
0.12	0.12	0.00	0.00%	LOUIS PLC	50.73
0.27	0.26	0.01	3.85%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	11.67
0.11	0.11	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	31.43
2.11	2.03	0.08	3.94%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1,777.40
0.09	0.09	0.00	0.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	7.06
0.57	0.57	0.00	0.00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	4.67
0.03	0.03	0.00	0.00%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.45
0.07	0.06	0.01	16.67%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4.76
0.58	0.66	-0.08	-12.12%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	47.85
0.35	0.34	0.01	2.94%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	16.11
0.01	0.01	0.00	0.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.14	0.14	0.00	0.00%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	27.32
0.10	0.11	-0.01	-9.09%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	4.64
0.30	0.29	0.01	3.45%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	24.29
0.20	0.20	0.00	0.00%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	84.89
0.55	0.53	0.02	3.77%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	48.13
0.34	0.34	0.00	0.00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.05
0.10	0.10	0.00	0.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4.50
1.03	1.03	0.00	0.00%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	4.95
0.13	0.13	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2.87
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45
0.01	0.01	0.00	0.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.15	0.15	0.00	0.00%	Primetel Plc	28.68
0.03	0.01	0.02	200.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.96
0.06	0.06	0.00	0.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.69
0.02	0.02	0.00	0.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.40
0.01	0.01	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.83
0.07	0.06	0.01	16.67%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3.79
0.08	0.07	0.01	14.29%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2.64
0.01	0.01	0.00	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.70
0.14	0.14	0.00	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5.11
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	SEA STAR CAPITAL PLC	44.08
0.35	0.35	0.00	0.00%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	23.28
0.49	0.49	0.00	0.00%	STADEMOS HOTELS PLC	15.93
0.19	0.19	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	10.97
0.01	0.01	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	1.24
0.27	0.27	0.00	0.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	6.14
0.38	0.38	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	45.11
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.22	0.22	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.69
0.04	0.04	0.00	0.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.83
1.87	1.87	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.10
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.03	0.02	0.01	50.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.30
0.28	0.28	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.15
0.78	0.85	-0.07	-8.24%	USB Bank Plc	35.40
1.21	1.10	0.11	10.00%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	87.04
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.02	0.02	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.02
6.40	6.40	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	83.20
0.67	0.67	0.00	0.00%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	76.80
0.03	0.04	-0.01	-25.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1.07

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
200.0%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	-33.33%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD
50.0%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	-25.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD
50.0%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS LTD	-25.00%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD
25.0%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	-12.50%	SEA STAR CAPITAL PLC
20.0%	ELMA HOLDINGS LTD	-12.12%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 29/1	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,71	1,63	0,08	4,91%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.548,31
0,55	0,54	0,01	1,85%	ΑΝΕΚ (ΚΟ) *	86,55
2,99	2,32	0,67	28,88%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90) *	1,12
1,50	1,45	0,05	3,45%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96) *	5,35
3,37	3,27	0,10	3,06%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ) *	672,23
3,97	3,70	0,27	7,30%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ) *	134,70
5,26	5,48	-0,22	-4,01%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ) *	451,74
0,69	0,68	0,01	1,47%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	244,95
13,55	12,51	1,04	8,31%	ΔΕΗ (ΚΟ) *	3.143,60
1,76	1,74	0,02	1,15%	ΔΟΛ (ΚΟ) *	146,08
16,01	16,60	-0,59	-3,55%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	9.718,42
1,30	1,34	-0,04	-2,99%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ) *	161,33
4,47	4,46	0,01	0,22%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ) *	791,20
8,93	8,43	0,50	5,93%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ) *	2.729,32
7,76	7,51	0,25	3,33%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ) *	507,26
4,18	4,30	-0,12	-2,79%	ΕΥΑΘ (ΚΟ) *	151,73
5,75	6,21	-0,46	-7,41%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ) *	612,38
3,22	3,26	-0,04	-1,23%	ΙΑΣΩ (ΚΟ) *	171,16
1,25	1,22	0,03	2,46%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	108,42
3,20	3,38	-0,18	-5,33%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ) *	508,68
6,34	6,29	0,05	0,79%	ΚΑΕ (ΚΟ) *	333,96
4,63	4,41	0,22	4,99%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	2.769,65
9,19	9,16	0,03	0,33%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ) *	477,43
0,91	0,94	-0,03	-3,19%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ) *	60,91
0,75	0,78	-0,03	-3,85%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ) *	19,48
10,04	10,00	0,04	0,40%	ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ) *	1.112,26
4,42	4,67	-0,25	-5,35%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ) *	517,07
13,15	12,94	0,21	1,62%	ΟΛΘ (ΚΟ) *	132,55
13,13	13,78	-0,65	-4,72%	ΟΛΠ (ΚΟ) *	328,25
15,87	15,70	0,17	1,08%	ΟΠΑΠ (ΚΟ) *	5.062,53
9,95	10,20	-0,25	-2,45%	ΟΤΕ (ΚΟ) *	4.877,00
6,20	6,40	-0,20	-3,13%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	2.084,89
5,09	4,99	0,10	2,00%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	112,39
4,09	4,20	-0,11	-2,62%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ) *	156,86
3,60	3,82	-0,22	-5,76%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ) *	346,48
1,15	1,11	0,04	3,60%	ΣΩΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ) *	142,80
4,35	4,19	0,16	3,82%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ) *	1.237,43
5,85	5,90	-0,05	-0,85%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	639,60
20,63	19,60	1,03	5,26%	ΤΙΤΑΝ (ΚΟ) *	1.588,66
13,24	12,88	0,36	2,80%	ΤΙΤΑΝ (ΠΟ) *	100,21
1,49	1,47	0,02	1,36%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ) *	243,35
1,16	1,11	0,05	4,50%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ) *	117,48
3,54	3,62	-0,08	-2,21%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ) *	252,82
0,47	0,45	0,02	4,44%	ALAPIS (ΚΟ) *	921,76
7,05	6,95	0,10	1,44%	ALPHA BANK (ΚΟ) *	3.766,60
16,60	16,00	0,60	3,75%	COCA - COLA (ΚΟ) *	6.067,95
6,25	6,44	-0,19	-2,95%	EUROBANK EFG (ΚΟ) *	3.366,22
7,30	7,58	-0,28	-3,69%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	445,30
12,76	13,80	-1,04	-7,54%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ) *	420,40
1,10	1,03	0,07	6,80%	FORTHNET (ΚΟ) *	170,97
8,85	9,29	-0,44	-4,74%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	450,93
7,00	6,72	0,28	4,17%	FRIGOGLASS (ΚΟ) *	281,40
1,05	1,05	0,00	0,00%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) *	139,68
1,98	2,11	-0,13	-6,16%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ) *	153,76
7,60	7,00	0,60	8,57%	JUMBO (ΚΟ) *	986,54
6,85	7,00	-0,15	-2,14%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ) *	301,61
2,02	1,74	0,28	16,09%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ) *	1.535,43
2,15	2,05	0,10	4,88%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ) *	1.811,10
4,54	4,46	0,08	1,79%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ) *	188,07
0,93	0,92	0,01	1,09%	SPRIDER STORES (ΚΟ) *	73,27
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
10,38	10,30	0,08	0,78%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	61,82
20,69	20,53	0,16	0,78%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	5,78
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,75	1,75	0,00	0,00%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	19,56
0,70	0,70	0,00	0,00%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ) *	9,10
0,41	0,40	0,01	2,50%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	17,63
1,00	0,93	0,07	7,53%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ) *	22,02
1,19	1,18	0,01	0,85%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ) *	13,30
1,27	1,27	0,00	0,00%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	34,93
0,82	0,81	0,01	1,23%	ASPIS BANK (ΚΟ) *	52,53
1,35	1,31	0,04	3,05%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ) *	36,88
0,59	0,59	0,00	0,00%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ) *	16,80
0,32	0,33	-0,01	-3,03%	ΑΤΤΙ - ΚΑΤ (ΚΟ) *	26,13
1,84	1,84	0,00	0,00%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	28,15
0,83	0,83	0,00	0,00%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ) *	5,36
0,57	0,55	0,02	3,64%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ) *	10,72
0,63	0,59	0,04	6,78%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ) *	7,48
0,80	0,77	0,03	3,90%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ) *	19,19
1,20	1,53	-0,33	-21,57%	ΒΙΣ (ΚΟ) *	5,96
1,63	1,49	0,14	9,40%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ) *	10,31
0,42	0,39	0,03	7,69%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ) *	5,91
0,34	0,35	-0,01	-2,86%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ) *	8,18
1,41	1,35	0,06	4,44%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ) *	8,46
6,61	6,61	0,00	0,00%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ) *	99,15
0,61	0,60	0,01	1,67%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	64,28
1,50	1,50	0,00	0,00%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	36,49
1,22	1,20	0,02	1,67%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ) *	19,55
1,30	1,30	0,00	0,00%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ) *	5,15
0,50	0,50	0,00	0,00%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ) *	17,36
0,65	0,66	-0,01	-1,52%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ) *	8,89
0,66	0,66	0,00	0,00%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	18,38
0,80	0,72	0,08	11,11%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ) *	9,00
1,01	1,01	0,00	0,00%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ) *	37,12
0,50	0,51	-0,01	-1,96%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ) *	18,65
0,93	0,90	0,03	3,33%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ) *	12,30
0,70	0,71	-0,01	-1,41%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ) *	22,36
1,80	1,92	-0,12	-6,25%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ) *	14,40
2,20	2,13	0,07	3,29%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ) *	52,42
43,93	43,68	0,25	0,57%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	872,66
1,18	1,22	-0,04	-3,28%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ) *	32,13
0,37	0,35	0,02	5,71%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ) *	5,07
0,60	0,58	0,02	3,45%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ) *	16,04
2,72	2,77	-0,05	-1,81%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ) *	39,94
1,17	1,03	0,14	13,59%	ΕΛΦΙΚΟ (ΚΟ) *	5,26
0,36	0,39	-0,03	-7,69%	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ (ΚΟ) *	19,07
0,60	0,61	-0,01	-1,64%	ΕΤΕΜ (ΚΑ) *	18,01
0,54	0,53	0,01	1,89%	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ (ΚΟ) *	14,97
3,30	3,26	0,04	1,23%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ) *	18,65
10,50	10,50	0,00	0,00%	ΖΑΜΠΑ (ΚΑ) *	10,52
2,19	2,33	-0,14	-6,01%	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ) *	37,78
0,72	0,71	0,01	1,41%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	20,58
0,87	0,78	0,09	11,54%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ) *	15,66
0,52	0,50	0,02	4,00%	ΙΜΠΕΡΙΟ-ΑΡΓΩ ΓΚΡΟΥΠ (ΚΟ) *	11,03
0,79	0,82	-0,03	-3,66%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ) *	8,87
5,04	4,90	0,14	2,86%	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (ΚΟ) *	85,68
1,45	1,40	0,05	3,57%	ΚΑΝΑΚΗΣ Σ. (ΚΟ) *	10,88
0,72	0,83	-0,11	-13,25%	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ) *	7,01
1,20	1,21	-0,01	-0,83%	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ) *	17,62
0,39	0,36	0,03	8,33%	ΚΑΡΔΑΣΙΛΑΡΗΣ (ΚΟ) *	8,55
0,96	0,95	0,01	1,05%	ΚΕΠΕΝΟΥ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	6,43
2,09	2,03	0,06	2,96%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ) *	51,73
0,35	0,37	-0,02	-5,41%	ΚΛΩΣ/ΓΙΑ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ (ΚΑ) *	4,03
0,41	0,41	0,00	0,00%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΑ) *	8,70
6,84	6,44	0,40	6,21%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ) *	79,00
0,68	0,64	0,04	6,25%	ΚΡΕΚΑ (ΚΟ) *	4,85
7,06	7,12	-0,06	-0,84%	ΚΡΕΤΑ ΦΑΡΜ (ΚΟ) *	208,13
1,42	1,38	0,04	2,90%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ) *	33,14
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΚΤΗΜΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ (ΚΟ) *	9,48
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Η.- F.H.L. (ΚΟ) *	21,80
0,43	0,43	0,00	0,00%	ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΗΣ (ΚΟ) *	6,53
0,82	0,88	-0,06	-6,82%	ΛΑΝΑΚΑΜ (ΚΟ) *	4,87
0,60	0,58	0,02	3,45%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΚΑ) *	4,99
0,59	0,57	0,02	3,51%	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ) *	1,27
0,42	0,41	0,01	2,44%	ΛΙΒΑΝΗΣ (ΚΟ) *	9,75
1,71	1,77	-0,06	-3,39%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	28,43
0,67	0,69	-0,02	-2,90%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ) *	6,58
0,40	0,40	0,00	0,00%	ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ (ΚΟ) *	3,83
1,57	1,62	-0,05	-3,09%	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΚΑ) *	9,73
1,64	1,62	0,02	1,23%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ) *	8,41
0,41	0,35	0,06	17,14%	ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ) *	13,20
3,11	3,15	-0,04	-1,27%	ΜΠΕΝΡΟΥΜΠΗ Χ. & ΥΙΟΣ (ΚΟ) *	28,81
0,93	1,00	-0,07	-7,00%	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ (ΚΟ) *	14,93
1,62	1,60	0,02	1,25%	ΝΑΚΑΣ ΜΟΥΣΙΚΗ (ΚΟ) *	10,27
0,60	0,61	-0,01	-1,64%	ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	14,36
0,99	0,95	0,04	4,21%	ΝΕΩΡΙΟΝ (ΚΟ) *	23,23
0,58	0,57	0,01	1,75%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ) *	36,89
0,57	0,57	0,00	0,00%	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ (ΚΟ) *	8,83
0,58	0,52	0,06	11,54%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ) *	5,28
0,65	0,65	0,00	0,00%	ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΠΟ) *	1,67
0,88	0,81	0,07	8,64%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΚΟ) *	7,06
8,26	8,26	0,00	0,00%	ΙΝΤΕΑΛ ΟΜΙΛΟΣ (ΠΟ) *	2,28
0,59	0,60	-0,01	-1,67%	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ) *	2,93
1,08	1,12	-0,04	-3,57%	ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ (ΚΟ) *	21,83
3,12	3,11	0,01	0,32%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ) *	22,06
2,80	2,79	0,01	0,36%	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ (ΚΟ) *	131,25
0,77	0,79	-0,02	-2,53%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ) *	35,38
3,81	3,81	0,00	0,00%	ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΑ) *	104,31
0,90	0,88	0,02	2,27%	ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ) *	20,05
3,60	3,70	-0,10	-2,70%	ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΛ/ΜΥΛΟΙ (ΚΟ) *	15,05
0,66	0,61	0,05	8,20%	ΣΕΛΜΑΝ (ΚΟ) *	23,22
0,50	0,49	0,01	2,04%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	14,64
1,46	1,46	0,00	0,00%	ΣΙΔΜΑ (ΚΟ) *	14,60
0,60	0,60	0,00	0,00%	ΣΠΥΡΟΥ ΑΓΡ. ΟΙΚ. (ΚΟ) *	17,06
1,07	1,03	0,04	3,88%	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ (ΚΟ) *	42,34
0,33	0,37	-0,04	-10,81%	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ) *	2,15
0,44	0,44	0,00	0,00%	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΑ) *	5,59
3,99	3,75	0,24	6,40%	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ (ΚΟ) *	150,81
0,46	0,43	0,03	6,98%	ΦΙΝΤΕΞΠΟΡΤ (ΚΟ) *	3,37
0,88	0,91	-0,03	-3,30%	ΧΑΪΔΕΜΕΝΟΣ (ΚΟ) *	7,34
0,29	0,30	-0,01	-3,33%	ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ (ΚΟ) *	20,79
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	3,87
0,78	0,71	0,07	9,86%	A.S. COMPANY (ΚΟ) *	17,06
0,78	0,84	-0,06	-7,14%	ALSINCO (ΚΟ) *	3,92
1,49	1,42	0,07	4,93%	ATTICA BANK (ΚΟ) *	364,88
0,79	0,81	-0,02	-2,47%	AUDIOVISUAL (ΚΟ) *	13,65
1,88	1,81	0,07	3,87%	AUTOHELLAS (ΚΟ) *	68,36
0,60	0,57	0,03	5,26%	ΑΧΟΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	24,31
0,74	0,76	-0,02	-2,63%	BYTE COMPUTER (ΚΟ) *	11,70
0,75	0,77	-0,02	-2,60%	CENTRIC ΠΟΛΥΜΕΣΑ (ΚΟ) *	20,06
0,33	0,37	-0,04	-10,81%	CPI (ΚΟ) *	3,27
0,67	0,68	-0,01	-1,47%	CYCLON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	17,87
0,40	0,39	0,01	2,56%	DIONIC (ΚΟ) *	11,62
0,74	0,74	0,00	0,00%	EURODRIP (ΚΟ) *	32,72
1,18	1,18	0,00	0,00%	EUROLINE ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	12,54
4,48	4,72	-0,24	-5,08%	EUROMEDICA (ΚΟ) *	195,51
1,07	1,05	0,02	1,90%	F.G. EUROPE (ΚΟ) *	56,50
1,49	1,41	0,08	5,67%	FASHION BOX (ΚΟ) *	12,80
7,74	7,74	0,00	0,00%	FLEXOPACK (ΚΟ) *	90,71
1,27	1,28	-0,01	-0,78%	INFO - QUEST (ΚΟ) *	61,86
1,30	1,23	0,07	5,69%	INFORM ΛΥΚΟΣ Π. (ΚΟ) *	26,66
0,81	0,89	-0,08	-8,99%	INTERINVEST ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	9,03
0,63	0,62	0,01	1,61%	INTRAKAT (ΚΟ) *	58,35
1,92	1,94	-0,02	-1,03%	KLEEMAN HELLAS (ΚΟ) *	45,41
0,90	0,89	0,01	1,12%	LAVIPHARM (ΚΟ) *	45,97
0,43	0,43	0,00	0,00%	LOGISMOS (ΚΟ) *	2,04
3,24	2,94	0,30	10,20%	MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	13,54
4,51	4,50	0,01	0,22%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP(ΕΛΠ) *	2,11
0,93	0,92	0,01	1,09%	MEVACO (ΚΟ) *	9,77
4,00	4,00	0,00	0,00%	MIG REAL ESTATE ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	49,36
2,13	2,12	0,01	0,47%	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ) *	26,45
2,36	2,41	-0,05	-2,07%	NEXANS ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	14,47
0,38	0,39	-0,01	-2,56%	NUTRIART (ΚΟ) *	16,15
0,99	1,03	-0,04	-3,88%	PASAL (ΚΟ) *	14,82
0,89	0,90	-0,01	-1,11%	PROFILE (ΚΟ) *	10,85
1,54	1,52	0,02	1,32%	PROTON BANK (ΚΟ) *	96,53
1,18	1,19	-0,01	-0,84%	REDS (ΚΟ) *	67,77
0,30	0,31	-0,01	-3,23%	RIDENCO (ΚΟ) *	6,92
3,20	3,25	-0,05	-1,54%	RILKEN (ΚΟ) *	10,75
0,37	0,37	0,00	0,00%	SATO AE (ΚΟ) *	10,38
0,66	0,65	0,01	1,54%	SCIENS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	107,62
0,45	0,47	-0,02	-4,26%	SPACE HELLAS (ΚΟ) *	11,85
1,20	1,19	0,01	0,84%	TRASTOR ΑΕΕΑΠ (ΚΟ) *	65,87
0,67	0,70	-0,03	-4,29%	VELL GROUP (ΚΟ) *	22,43
0,44	0,47	-0,03	-6,38%	YALCO - ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (ΚΑ) *	5,80
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΧΑΜΗΛΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ					
0,45	0,53	-0,08	-15,09%	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ) *	22,12
2,88	2,92	-0,04	-1,37%	ΑΣΤΗΡ ΠΑΛΑΣ (ΚΟ) *	184,03
0,74	0,79	-0,05	-6,33%	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	14,89
37,90	38,00	-0,10	-0,26%	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒ (ΚΟ) *	482,57
0,25	0,24	0,01	4,17%	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ) *	17,58
7,51	7,50	0,01	0,13%	ΓΕΚΕ (ΚΑ) *	63,22
0,16	0,17	-0,01	-5,88%	ΕΔΡΑΣΗ - ΨΑΛΛΙΔΑΣ Χ. (ΚΟ) *	5,02
0,19	0,11	0,08	72,73%	ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ) *	3,96
0,42	0,41	0,01	2,44%	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΛΥΜΠΕΡΗ (ΚΟ) *	8,04
3,78	3,92	-0,14	-3,57%	ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	1.084,29
12,40	10,53	1,87	17,76%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ) *	4,53
10,89	10,89	0,00	0,00%	ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΠΟ) *	2,67
5,41	5,26	0,15	2,85%	ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΓΕΤ (ΚΟ) *	384,56
13,70	13,70	0,00	0,00%	ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ (ΚΟ) *	183,64
62,25	63,00	-0,75	-1,19%	ΚΑΡΕΛΙΑ (ΚΑ) *	171,81
3,50	3,55	-0,05	-1,41%	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ) *	11,55
20,12	20,01	0,11	0,55%	ΛΑΜΨΑ (ΚΟ) *	429,84
3,23	3,24	-0,01	-0,31%	ΜΙΝΩΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ (ΚΟ) *	229,09
0,17	0,17	0,00	0,00%	ΜΟΧΛΟΣ (ΚΟ) *	12,48
0,20	0,20	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΚΑ) *	5,08
0,31	0,31	0,00	0,00%	ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ (ΠΑ) *	0,48
1,35	1,37	-0,02	-1,46%	ΝΙΚΑΣ (ΚΟ) *	27,31
0,22	0,24	-0,02	-8,33%	ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ) *	11,24
0,84	0,86	-0,02	-2,33%	ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Χ.Κ. (ΚΟ) *	45,82
0,29	0,29	0,00	0,00%	ΦΙΕΡΑΤΕΞ (ΚΟ) *	2,96
6,81	6,57	0,24	3,65%	ALPHA ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ) *	95,34
1,64	1,64	0,00	0,00%	ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	269,41
8,53	8,53	0,00	0,00%	CROWN HELLAS CAN (ΚΟ) *	205,25
0,79	0,79	0,00	0,00%	ELBISCO ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΑ) *	42,47
1,09	1,19	-0,10	-8,40%	ELMEC SPORT (ΚΟ) *	60,39
0,48	0,48	0,00	0,00%	INFORMER (ΚΟ) *	11,07
0,39	0,37	0,02	5,41%	INTERFISH ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ) *	11,27
1,56	1,62	-0,06	-3,70%	MARFIN ΕΓΝΑΤΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ) *	450,61
1,38	1,49	-0,11	-7,38%	OLYMPIC CATERING (ΚΟ) *	9,60
0,22	0,23	-0,01	-4,35%	PAPERPACK ΤΣΟΥΚΑΡΙΔΗΣ Ι. (ΚΟ) *	2,61
0,26	0,30	-0,04	-13,33%	PC SYSTEMS (ΚΟ) *	10,67
0,24	0,25	-0,01	-4,00%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ) *	6,56
0,26	0,26	0,00	0,00%	SPIDER - ΠΕΤΣΙΟΣ Ν.& ΥΙΟΙ (ΚΟ) *	7,56
0,17	0,18	-0,01	-5,56%	UNIBIOS (ΚΟ) *	15,60
20,38	21,20	-0,82	-3,87%	VIVARTIA (ΚΟ) *	1.662,57
0,58	0,51	0,07	13,73%	VIVERE (ΚΟ) *	19,09
ΥΠΟ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ					
1,12	1,12	0,00	0,00%	ΑΕΓΕΚ (ΚΟ) *	37,30
0,18	0,18	0,00	0,00%	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ (ΚΑ) *	1,85
3,70	3,70	0,00	0,00%	ΕΛΒΙΕΜΕΚ (ΚΟ) *	24,87
0,11	0,11	0,00	0,00%	ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΙΧΘ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ) *	3,34
0,10	0,09	0,01	11,11%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΚΟ) *	2,46
0,14	0,14	0,00	0,00%	ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ (ΠΟ) *	0,17
0,16	0,15	0,01	6,67%	ΕΥΡΩΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ (ΚΟ) *	1,75
1,33	1,30	0,03	2,31%	ΖΗΝΩΝ (ΚΟ) *	8,63
0,25	0,25	0,00	0,00%	ΙΠΠΟΤΟΥΡ (ΚΑ) *	4,47
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ (ΚΟ) *	16,50
0,08	0,07	0,01	14,29%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΚΟ) *	1,65
0,08	0,08	0,00	0,00%	ΚΛΩΝΑΤΕΞ (ΠΟ) *	0,63
0,31	0,30	0,01	3,33%	ΚΟΥΜΠΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ) *	5,44
0,25	0,26	-0,01	-3,85%	ΜΑΪΛΛΗΣ Μ.Ι.(ΚΟ) *	18,29
0,75	0,75	0,00	0,00%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ) *	12,93
0,37	0,37	0,00	0,00%	ΠΕΤΖΕΤΑΚΙΣ (ΚΟ) *	9,47
0,50	0,50	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΚΟ) *	4,78
0,54	0,54	0,00	0,00%	ΠΡΑΞΙΤΕΛΕΙΟ (ΠΟ) *	0,71
0,18	0,19	-0,01	-5,26%	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ) *	4,38
0,41	0,39	0,02	5,13%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ) *	67,91
0,12	0,16	-0,04	-25,00%	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ) *	1,67
0,14	0,15	-0,01	-6,67%	ΑΤΕΡΜΩΝ (ΚΟ) *	2,99
0,16	0,16	0,00	0,00%	ALTEC (ΚΟ) *	16,06
0,09	0,08	0,01	12,50%	COMPUCON (ΚΟ) *	1,12
1,10	1,08	0,02	1,85%	HELLAS ONLINE (ΚΟ) *	139,45
0,11	0,12	-0,01	-8,33%	PLIAS (ΚΑ) *	21,69
0,06	0,06	0,00	0,00%	UNITED TEXTILES (ΚΟ) *	5,38
ΥΠΟ ΑΝΑΣΤΟΛΗ					
2,19	2,19	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΚΟ) *	6,27
1,20	1,20	0,00	0,00%	ΑΛΥΣΙΔΑ (ΠΟ) *	0,50
0,67	0,67	0,00	0,00%	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΚΟ) *	49,16
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΔΙΕΚΑΤ (ΚΟ)	1,79
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΛΑΝ-ΝΕΤ (ΚΟ) *	2,01
0,10	0,10	0,00	0,00%	ΜΑΞΙΜ ΠΕΡΤΣΙΝΙΔΗΣ (ΚΑ) *	1,50
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΜΕΣΟΧΩΡΙΤΗ ΑΦΟΙ (ΚΟ)	2,64
0,48	0,48	0,00	0,00%	ΝΕΛ (ΚΟ) *	68,16
0,78	0,78	0,00	0,00%	ΣΑΟΣ ΦΕΡΡΥΣ (ΚΟ)	39,87
0,12	0,12	0,00	0,00%	ΧΑΛΥΒΔΟΦΥΛΛΩΝ (ΚΟ) *	3,17
0,88	0,88	0,00	0,00%	ΩΜΕΓΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	7,92
1,07	1,07	0,00	0,00%	ALTIUS ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	5,65
0,06	0,06	0,00	0,00%	BETANET (ΚΟ)	1,30
0,62	0,62	0,00	0,00%	HITECH SNT (ΚΟ)	6,60
0,64	0,64	0,00	0,00%	MICROLAND COMPUTERS (ΚΟ) *	8,68
1,46	1,46	0,00	0,00%	RAINBOW (ΚΟ) *	10,95
3,08	3,08	0,00	0,00%	SINGULARLOGIC (ΚΟ) *	134,05
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
1,02	1,00	0,02	2,00%	ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ (ΚΟ) *	31,72
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ					
2,70	2,70	0,00	0,00%	OPTRONICS TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	9,00
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
4,03	4,03	0,00	0,00%	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ (ΚΟ) *	39,43
ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ					
2,47	2,47	0,00	0,00%	ΒΙΟΪΑΤΡ.& ΡΟΜΠΟΤ.ΤΕΧΝΟΛ. (ΚΟ) *	13,34
ΛΙΑΝΙΚΟ & ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
2,08	2,08	0,00	0,00%	MEDITERRA (ΚΟ) *	15,18
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ					
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΕΝΤΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ) *	12,48
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					
2,66	2,66	0,00	0,00%	ΝΤΟΠΛΕΡ (ΚΟ) *	28,20
ΤΡΟΦΙΜΑ					
1,05	1,05	0,00	0,00%	ΚΡΗΤΩΝ ΑΡΤΟΣ (ΚΟ) *	4,46
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ					
2,32	2,42	-0,10	-4,13%	ENVITEC (ΚΟ) *	23,01
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ					
2,00	2,00	0,00	0,00%	EPSILON NET (ΚΟ) *	11,18
2,52	2,52	0,00	0,00%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) *	9,85
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ					
2,26	2,22	0,04	1,80%	ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ (ΚΟ) *	16,38

* Αφορά τη χρήση 2008. Για τον υπολογισμό του P/E, έχουν χρησιμοποιηθεί τα Ενοποιημένα Κέρδη μετά Φόρων και Δικαιωμάτων Μειοψηφίας ανά μετοχή, βάσει του σταθμισμένου αριθμού μετοχών.

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

22/1/10 - 29/1/10

Ανοδος	Μεταβ. %	Πτώση	Μεταβ. %
ΕΙΚΟΝΑ - ΗΧΟΣ (ΚΟ)	72,73	ΤΕΞΑΠΡΕΤ (ΚΟ)	-25,00
ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	28,88	ΒΙΣ (ΚΟ)	-21,57
ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ (ΚΟ)	17,76	ΑΘΗΝΑ (ΚΟ)	-15,09
ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	17,14	PC SYSTEMS (ΚΟ)	-13,33
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	16,09	ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (ΚΟ)	-13,25

alphatrust
ALPHA TRUST ΑΕΠΕΥ
Ξενίας 5, 145 62 Κηφισιά
Τηλ.: 210 6289300
www.alphatrust.gr

Ιδιωτικοποιήσεις: κερδισμένος ο Μπράουν...

...έναντι της Θάτσερ – Θα εισπράξει 116 δισ. δολ. από την πώληση μεριδίων σε τρεις τράπεζες

Τα συνολικά έσοδα που εξασφαλίστηκαν από την πολιτική ιδιωτικοποιήσεων των τριών κυβερνήσεων της Μάργκαρετ Θάτσερ είναι αρκετά λιγότερα από τα 71,5 δισ. στερλίνες (116 δισ. δολ.) που προβλέπεται να εισπράξει η κυβέρνηση του Γκόρντον Μπράουν από την πώληση πλειοψηφικών μεριδίων που κατέχει στην RBS, την Lloyds και την Northern Rock. Από το 1979 μέχρι το 1990, η πρωθυπουργός της Βρετανίας, Μάργκαρετ Θάτσερ, προχώρησε στην ιδιωτικοποίηση περισσότερων από 20 κρατικών εταιρειών, συμπεριλαμβανομένης της British Gas και της British Airways. Οι ιδιωτικοποιήσεις της Μάργκαρετ Θάτσερ υπολογίζονται στα 68,5 δισ. στερλίνες (110,6 δισ. δολ.), προσαρμοσμένα στον πληθωρισμό, σύμφωνα με την εταιρεία ορκωτών λογιστών και συμβούλων Ernst & Young. Σήμερα, ο κ. Μπράουν δεν έχει ακόμη ανακοινώσει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την πώληση του 84% που κατέχει στην RBS και το 43% στην Lloyds Banking Group, ή την ιδιωτικοποίηση της Northern Rock, η οποία ήταν η πρώτη που πέρασε εξ ολοκλήρου στον έλεγχο του κράτους, το Σεπτέμβριο του 2007. Οι επόμενες εκλογές στη Βρετανία είναι δρομολογημένες για τον Ιούνιο, με τον αρχηγό του κόμματος των Συντηρητικών, Ντέιβιντ Κάμερον, να προηγείται στις δημοσκοπήσεις εις βάρος του κ. Μπράουν.

Οικονομικοί και πολιτικοί αναλυτές τονίζουν ότι πρόκειται για μερίδια που θα δημιουργήσουν στο μέλλον μεγάλες αξίες για το κράτος και κατά συνέπεια θα αποσπάσουν υψηλή θέση στην ατζέντα των επόμενων κυβερνήσεων. Πιστεύουν, ωστόσο, ότι η πώληση αυτών των μεριδίων με κέρδος μπορεί να γίνει σε βάθος επταετίας. Ο Στίβεν Χέστερ, διευθύνων σύμβουλος της RBS, υπολογίζει ότι η αποκατάσταση της κερδοφορίας της τράπεζας σε επίπεδα πριν από την κλιμάκωση της χρηματοπιστωτικής κρίσης θα αγγίξει την πενταετία. Με τα σημερινά δεδομένα, εάν πωλούνταν τα προαναφερόμενα μερίδια, τότε οι Βρετανοί φορολογούμενοι θα επωμίζονταν ζημίες 21,9 δισ. στερλινών. Σε άλλες χώρες, οι τράπεζες έχουν ήδη επιστρέψει κρατικά κεφάλαια που δανείστηκαν μετά την κατάρρευση της Lehman Brothers, τον Σεπτέμβριο του 2008. Στις ΗΠΑ, τα δύο τρίτα των κεφαλαίων που δόθηκαν σε τράπεζες από το πακέτο στήριξης TARP έχουν ήδη επιστραφεί, ενώ η ελβετική κυβέρνηση αποκόμισε κέρδη 1,2 δισ. ελβετικών φράγκων από τα 6 δισ. που παραχώρησε στην UBS για τη στήριξη και αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων της. Στη Γερμανία, αντίθετα, η κυβέρνηση συνεχίζει να κατέχει το 25% των μετοχών της Commerzbank, έχοντας ενισχύσει τα κεφάλαιά της με 18,2 δισ. ευρώ.

BLOOMBERG

THE ASSOCIATED PRESS

Οι ιδιωτικοποιήσεις της Μάργκαρετ Θάτσερ (περισσότερες από 20 εταιρείες, συμπεριλαμβανομένης της British Gas και της British Airways) υπολογίζονται στα 68,5 δισ. στερλίνες (110,6 δισ. δολ.), προσαρμοσμένα στον πληθωρισμό.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη
(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	80,11	82,30
ALCOA INC	12,89	13,30
ALLEGHENY TECH	42,42	42,75
ALTRIA GROUP	19,99	19,99
AMAZON COM	124,80	122,75
AMER ELEC PWR	35,22	35,53
AMER EXPRESS CO	37,37	38,67
AMER INTL GROUP	24,47	24,91
AMGEN	58,05	57,74
APPLE INC	199,07	207,88
AVON PRODUCTS	30,99	31,12
BAKER HUGHES INC	45,96	47,60
BANK OF AMERICA	15,21	15,19
BAXTER INTL INC	58,40	58,91
BLACK & DECKER	65,10	66,15
BOEING CO	61,93	61,93
BRISTOL MYERS SQ	24,43	24,30
BURL NTHN SANTA	99,55	99,50
CAMPBELL SOUP CO	33,52	33,05
CATERPILLAR INC	51,62	53,44
CAPITAL PRDS UT	8,48	9,04
CIGNA CORP	34,83	34,59
CISCO SYSTEMS	22,43	23,15
CITIGROUP	3,25	3,20
CERVECERIAS	38,34	39,70
COCA-COLA CO	54,26	54,51
COLGATE PALMOLIV	81,45	80,39
COMPUTER SCIENCE	51,94	52,43
DANAOS CORP	4,58	4,62
DIANA SHIPPING	13,92	14,56
DOW CHEMICAL CO	27,48	28,24
DRYSHIPS	5,77	5,92
DU PONT CO	32,54	32,86
EASTMAN KODAK	5,52	4,75
EMC CORP	17,09	17,58
ENTERGY CP	77,68	78,72
EXCEL MARITIME	6,04	6,22
EXELON CORP	46,11	46,28
EXXON MOBIL	64,83	65,54
FEDEX CORP	78,98	80,42
FORD MOTOR CO	11,42	11,55
FREESEAS	1,31	1,32
GENERAL DYNAMICS	67,43	67,23
GENERAL ELEC CO	16,17	16,30
GENL MARITIME CP	7,75	7,97
H J HEINZ CO	44,24	43,53
HALLIBURTON CO	29,51	30,41
HARTFORD FINL	24,19	24,96
HEWLETT-PACKARD	47,75	49,45
HOME DEPOT INC	27,44	27,84
HONEYWELL INTL	39,49	40,26
INTEL CORP	19,90	20,24
INTL BUS MACHINE	124,12	126,33
INTL PAPER CO	23,30	23,88
JOHNSON&JOHNSON	63,79	63,44
JPMORGAN CHASE	39,63	39,33
LAZARD	39,57	39,18
LIMITED BRANDS	19,32	19,71
MCDONALD'S CORP	62,89	63,73
MERCK & CO	38,19	38,64
MICROSOFT CP	29,07	29,67
MORGAN STANLEY	27,65	27,95
NATL SEMICONDUCT	13,53	14,02
NORFOLK SOUTHERN	48,33	50,43
ORACLE CORP	23,67	23,86
PEPSICO INC	59,56	60,29
PFIZER INC	18,72	19,00
PROCTER & GAMBLE	62,39	60,81
RADIOSHACK	19,31	19,92
RAYTHEON CO	52,02	53,46
ROCKWELL AUTOMAT	49,88	50,84
SARA LEE CORP	12,13	12,16
SCHLUMBERGER LTD	64,47	65,70
SOUTHERN	32,22	32,91
STEALTHGAS	4,86	5,00
TEXAS INSTRUMENT	23,10	23,53
THE AES CORP	12,60	12,88
TSAKOS ENERGY	16,42	17,71
TYCO INTL	36,12	36,50
UNISYS CORP	29,61	30,91
UNITED TECH CP	66,89	67,61
US BANCORP	24,96	25,12
VERIZON COMMS	29,17	29,87
VIACOM CL B	28,95	29,25
WAL-MART STORES	52,69	53,40
WALT DISNEY CO	29,05	29,32
WELLS FARGO & CO	28,29	28,20

London/Λονδίνο
(Σε πέννες)

3I GROUP	264,80	263,60
ANGLO AMERICAN	2326,98	2379,00
ANTOFAGASTA	920,26	921,00
ARM HOLDINGS	195,96	193,60
ASSOC.BR.FOODS	880,00	883,00
ASTRAZENECA	2952,59	3045,00
AVIVA	394,32	387,80
B SKY B	540,00	554,00
BAE SYSTEMS	354,75	355,30
BARCLAYS	271,45	266,85
BG GROUP	1170,11	1162,50
BHP BILLITON	1842,50	1888,00
BP	587,00	594,10
BR LAND CO	449,68	445,80
BRIT AM TOBACCO	2054,86	2070,00
BRITISH AIRWAYS	203,90	206,20
BT GROUP	138,53	138,40
CABLE & WIRELESS	143,29	144,00
CADBURY	832,63	830,00
CAIRN ENERGY	321,90	331,10
CAPITA GROUP	720,69	722,00
CARNIVAL	2276,43	2236,00
CENTRICA	272,52	273,50
COMPASS GROUP	430,42	430,00
DAILY MAIL TST A	454,26	452,80
DIAGEO	1054,26	1054,00
DOLPHIN CAP INV	51,25	51,50
DSG INTERNTL	32,79	32,25
ENTERPRISE INNS	117,40	114,00
GLAXOSMITHKLINE	1246,10	1248,00
HAMMERSON	378,90	384,00
HAYS	109,40	110,70
HSBC HOLDINGS	660,00	663,00
IMPERIAL TOBACCO	2021,07	2040,00
INTERCONT HOTEL	917,71	919,50
INTL POWER	320,09	319,20
ITV	56,50	56,55
JOHNSON MATTHEY	1475,08	1478,00
KINGFISHER	214,31	215,10
LAND SECS GROUP	643,50	654,00
LEGAL & GENERAL	78,81	77,65
LIBERTY INTL	458,20	458,30
LLOYDS BNK GRP	51,84	50,84
MAN GROUP	242,87	246,00
MARKS & SP.	352,94	349,20
MORRISON SUPMKT	292,99	292,80
NATIONAL GRID	632,87	635,00
NEXT	1949,84	1925,00
OLD MUTUAL	103,86	101,90
PARTYGAMING	288,10	292,00
PEARSON	874,50	873,50
PORVAIR	57,00	57,00
PRUDENTIAL	595,17	590,50
RECKIT BNCSR GRP	3246,77	3231,00
REED ELSEVIER	494,44	498,40
RENTOKIL INITIAL	113,20	114,40
REXAM PLC	295,50	298,10
RIO TINTO	3053,50	3131,50
ROLLS ROYCE GP	481,82	473,40
RSA INSRANCE GRP	129,00	127,80
ROYAL BANK SCOT	32,57	32,99
ROYAL DTCH SHL A	1750,02	1768,00
ROYAL DTCH SHL B	1688,31	1702,50
SABMILLER	1706,08	1693,00
SAGE GROUP	237,87	238,10
SAINSBURY(J)	325,30	327,80
SCHRODERS	1256,00	1255,00
SCHRODERS NV	1004,00	995,00
SCOT & STH ENRGY	1169,00	1176,00
SEVERN TRENT	1129,00	1131,00
SHIRE	1222,00	1232,00
SMITH&NEPHEW	637,18	631,50
SMITHS GROUP	995,50	1003,00
STANDRD CHART BK	1432,00	1469,50
TATE & LYLE	392,76	407,10
TESCO	422,27	421,20
UNILEVER	1897,73	1895,00
UNITED UTIL GRP	531,04	532,00
UTD BUSINESS MED	422,30	430,00
VODAFONE GROUP	134,20	134,80
WHITBREAD	1375,05	1363,00
WILLIAM HILL	200,85	200,70
WOLSELEY	1381,68	1384,00
WPP PLC	581,50	586,00
XSTRATA	1004,50	1050,00
YELL GROUP	35,72	36,61

Zurich /Ζυρίχη
(Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	19,19	19,62
ADECCO N	57,10	56,60
BALOISE HLD N	89,55	88,60
CLARIANT N	11,71	11,70
CS GROUP AG	46,50	46,65
GIVAUDAN N	856,00	864,50
HOLCIM N	71,50	72,70
INTERSHOP I	307,00	306,00
JULIUS BAER N	35,00	35,19
KUDELSKI	26,88	26,20
LONZA GRP AG N	75,50	79,45
NESTLE SA	50,60	50,45
NOVARTIS N	56,85	57,10
RICHEMONT I	36,25	35,72
ROCHE HOLDING AG	180,90	182,90
SGS N	1357,00	1356,00
SWATCH GROUP I	278,50	279,70
SWISS LIFE HLDG	134,00	135,60
SWISS REINSUR N	46,21	46,81
SWISSCOM N	388,50	388,00
SYNGENTA N	268,50	269,00
SYNTHES	133,40	138,00
UBS AG N	14,14	14,15
ZURICH FIN N	227,30	228,30

Frankfurt/Φρανκφούρτη
(Σε ευρώ)

ADIDAS AG	36,30	36,85
ALLIANZ SE	79,85	80,56
ALTANA	16,15	16,52
BASF SE	40,10	40,25
BAY MOT WERKE	29,64	29,60
COMMERZBANK	5,78	5,85
CONTINENTAL AG	39,39	39,15
DAIMLER AG N	32,32	32,93
DEUTSCHE BANK N	44,13	43,68
DEUTSCHE POST NA	12,53	12,66
DT LUFTHANSA AG	11,45	11,43
DT TELEKOM N	9,50	9,67
FRESENIUS MEDI	36,21	36,58
HENKEL AG&CO	31,30	31,33
INFINEON TECH N	3,94	3,81
LINDE	76,87	77,49
MAN SE	47,75	48,82
METRO AG	39,44	39,92
MLP	7,18	7,21
MUENCH. RUECK N	109,25	110,40
RWE AG	64,06	65,74
SAP AG	32,30	32,71
SIEMENS N	65,20	61,25
THYSSEN KRUPP	22,75	23,41
TUI N	6,46	6,41
VOLKSWAGEN AG	64,33	66,27

Amsterdam/Αμστερνταμ
(Σε ευρώ)

AEGON	4,30	4,35
AHOLD KON	9,08	9,15
AKZO NOBEL	42,42	43,03
ASML HOLDING	22,84	23,05
HEINEKEN	35,30	35,06
ING GROEP	6,64	6,73
KONINKLIJKE DSM	33,44	33,66
KPN KON	11,82	11,82
KPNQWEST	0,02	0,02
PHILIPS KON	21,81	22,33
R.DUTCH SHELL A	20,10	20,47
REED ELSEVIER	8,63	8,66
SBM OFFSHORE	14,15	14,10
TNT	20,39	20,44
UNILEVER CERT	22,08	22,02
WOLTERS KLUWER	15,11	15,18

Milano/Μιλάνο
(Σε ευρώ)

BMPS	1,17	1,19
BULGARI	6,07	6,07
ENEL	3,88	3,95
ENI	16,73	17,10
FIAT	8,77	9,00
FINMECCANICA	10,45	10,58
GENERALI ASS	17,09	17,55
LUXOTTICA	18,76	18,89
MEDIASET	5,47	5,52
MEDIOBANCA	8,03	8,03
MEDIOLANUM	4,02	4,16
PIRELLI & C	0,42	0,42
RCS MEDIAGROUP	0,00	1,15
SNAM RETE GAS	3,40	3,39
STMICROELEC.N.V	5,91	5,84
TELECOM ITALIA	1,05	1,02
TENARIS	15,57	15,79
TERNA	2,92	2,94
UNICREDIT	1,94	2,03

Tokyo/Τόκιο
(Σε γιέν)

AJINOMOTO	842	849
ASAHI BREWERIES	1758	1719
ASAHI KASEI	456	455
ASTELLAS PHARMA	3420	3420
BANK OF YOKOHAMA	433	435
BRIDGESTONE CORP	1465	1442
CANON INC	3680	3615
CASIO COMPUTER	679	662
CITIZEN HOLDINGS	586	555
CLARION	122	120
CREDIT SAISON	1181	1170
DAIWA SEC GROUP	471	467
FUJI HEAVY INDS	436	427
FUJIFILM HOLDING	2946	2878
FUJITSU LTD	572	558
HINO MOTORS	346	348
HITACHI	317	303
HONDA MOTOR	3140	3040
IHI	142	142
ISUZU MOTORS	194	188
JPN STEEL WORKS	1135	1104
KAWASAKI HVY IND	239	235
KEIO	576	570
KOBE STEEL	166	170
KONICA MINOLTA H	911	905
JTEKT	1089	1066
MITSUB UFJ FG	475	473
MITSUBISHI CORP	2204	2203
MITSUBISHI ELEC	718	695
MITSUBISHI MOTOR	126	128
NEC CORPORATION	243	242
NIKON CORP	1914	1879
NIPPON EXPRESS	384	391
NISSAN MOTOR CO	732	712
NOMURA HOLDINGS	691	685
NTT	3850	3860
OBAYASHI CORP	328	325
ODAKYU ELEC RAIL	746	736
OSAKA GAS	320	323
PIONEER	359	337
RICOH CO LTD	1317	1281
SANYO ELECTRIC	155	152
SECOM	4180	4125
SEVEN & I HLDG	1996	1985
SHARP CORP	1117	1107
SHIMIZU CORP	351	345
SHISEIDO	1884	1903
SONY CORP	3085	2940
SUMITOMO CORP	1009	1001
SUZUKI MOTOR	2084	2110
TAISEI CORP	176	172
TDK CORPORATION	5940	5750
TOBU RAILWAY	493	490
TOKYO DOME CORP	265	267
TOKYO ELEC PWR	2435	2443
TOKYO ELECTRON	5650	5460
TOKYO GAS	367	368
TOPY INDS LTD	159	154
TORAY INDUSTRIES	505	499
TOSHIBA CORP	512	497
TOYOBO	140	141
TOYOTA MOTOR CO	3560	3705
YAMAHA CORP	1096	1088
YAMATO HOLDINGS	1251	1257

Paris/Παρίσι
(Σε ευρώ)

ACCOR	36,25	36,48
AIR LIQUIDE	75,42	77,30
ALSTOM	47,68	49,20
AXA	15,06	15,29
BNP PARIBAS	51,07	51,75
BOUYGUES	35,15	36,33
CAP GEMINI	31,72	32,75
CARREFOUR	35,26	35,98
CASINO GUICHARD	58,76	59,09
CREDIT AGRICOLE	11,36	11,56
DANONE	40,91	41,96
DASSAULT SYSTEM	41,36	41,25
EADS	13,78	13,80
EDF	38,92	39,75
ESSILOR INTERNAT	41,65	41,87
FRANCE TELECOM	16,43	16,70
L OREAL	75,71	77,11
L.V.M.H.	78,11	79,06
LAFARGE	53,60	53,99
LAGARDERE S.C.A.	27,17	27,02
MICHELIN	55,51	55,78
PERNOD RICARD	57,83	58,20
PEUGEOT	23,31	23,88
PPR	87,80	88,05
PUBLICIS GROUPE	29,22	28,91
RENAULT	33,94	33,86
SAINT-GOBAIN	33,38	34,03
SANOFI-AVENTIS	52,68	53,80
SCHNEIDER ELECTR	73,75	76,54
SOCIETE GENERALE	41,81	42,85
SODEXO	39,45	39,51
STMICROELECTRONI	5,92	5,83
SUEZ (fraction.)	30,00	29,50
TF1	12,43	12,54
THALES	32,81	32,56
THOMSON (EX:TMM)	0,98	0,99
TOTAL	41,22	42,31
VEOLIA ENVIRON	24,06	24,55

Madrid/Μαδρίτη
(Σε ευρώ)

ABERTIS	14,50	14,73
ACCIONA SA	89,40	91,02
ACERINOX	13,70	14,06
ADOLFO DOMINGUEZ	10,80	10,85
AGUAS BARNA A	19,90	19,90
AMPER	6,09	6,04
ANTENA 3 DE TV	7,70	7,74
AVANZIT	0,73	0,75
BANESTO	8,33	8,58
BBVA	10,98	11,27
BCO DE SABADELL	3,85	3,91
BEFESA	20,89	19,20
BK PASTOR	4,80	4,80
BK POPULAR	5,48	5,64
BODEGAS RIOJANAS	7,30	7,30
CAMPOFRIO FOOD	6,41	6,50
CAT OCCIDENTE	16,61	16,45
CIE AUTOMOTIVE	3,30	3,31
CONS AUX FERR	417,00	408,80
DINAMIA CAP PRIV	9,90	9,90
DURO FELGUERA	7,02	7,06
EADS	13,78	13,83
ELECNOR	11,12	11,20
ENAGAS	15,05	15,18
ENDESA	22,41	22,99
ERCROS	1,42	1,41
FUNESPANA	6,63	6,76
GAMESA	10,23	10,66
GAS NATURAL	14,50	14,59
IBERIA LIN AER	2,20	2,21
IBERPAPEL	10,40	10,50
INDO INTL	1,55	1,55
INMOB COLONIAL	0,17	0,17
JAZZTEL	2,60	2,66
MAPFRE	2,79	2,87
METROVACESA	17,93	18,24
MIQUEL Y COSTAS	14,50	14,66
NATRA	2,51	2,59
NH HOTELES	3,50	3,58
PAP Y CART EURO	3,82	3,91
PESCANOVA	23,06	22,65
PRISA	3,87	3,80
PULEVA BIOTECH	1,16	1,13
RED ELECTR CORP	36,50	36,70
SACYR-VALLE	7,53	7,87
BANCO SANTANDER	10,03	10,22
SEDA BARCELONA	0,34	0,34
SOL MELIA	5,73	5,91
SOS CORP ALIMENT	2,59	2,69
SOTOGRANDE	4,76	4,76
TELEFONICA	17,28	17,78
TUBACEX	2,85	2,88
TUBOS REUNIDOS	2,25	2,25
UNIPAPEL	11,46	11,41
URBAS	0,15	0,15
VIDRALA	19,50	19,74
VINICOLA DEL NOR	14,00	14,61
ZARDOYA OTIS	13,31	13,43
ZELTIA	4,18	4,43

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters
Ωρα: 18.00

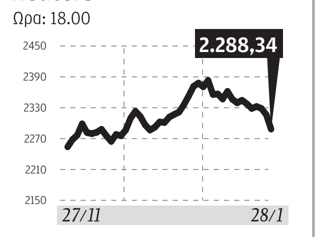

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)
Σε δολάρια/βαρέλι
Ωρα: 14.00

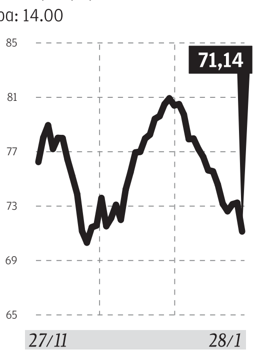

Χρυσός (Λονδίνο)
Τιμή spot
Ωρα: 14.00

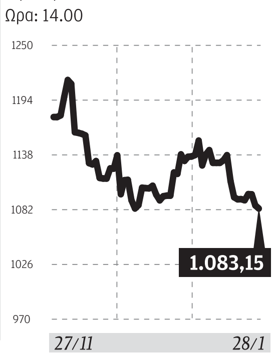

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 28/1/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	729,20	722,50
Μάιος '10	728,40	721,00

Νέα Υόρκη 28/1/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	28,79	28,36
Μάιος '10	27,73	27,36

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 28/1/10 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '10	–	1.298
Μάρτιος '10	1.336	1.333

Νέα Υόρκη 28/1/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	132,40	133,55
Μάιος '10	134,20	135,45

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 28/1/10 (σε σεντς/μπούσελ) (70 ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	487	484
Μάιος '10	501	498

Λονδίνο 28/1/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	97,50	98,75
Μάιος '10	101,00	101,80

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 28/1/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	359	358
Μάιος '10	370	369

Βρώμη/Oats

Σικάγο 28/1/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	230	229
Μάιος '10	238	238

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 28/1/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	516	–
Ιούνιος '10	513	–

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 28/1/10 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	145,55	146,15
Μάιος '10	148,40	149,55

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Δείκτης Λίβερπουλ 28/1/10 Α΄: 70,84

Νέα Υόρκη 28/1/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	69,30	69,23
Μάιος '10	70,84	70,61

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 28/1/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	2.266	2.246
Μάιος '10	2.264	2.250

Νέα Υόρκη 28/1/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	3.278	3.273
Μάιος '10	3.320	3.309

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 28/1/10 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 28/1/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk

Τόκιο 28/1/10 (σε γιεν το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '10	23,06	23,06
Φεβρουάριος '10	23,06	23,06

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 28/1/10 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	71,14	73,24
Μάρτιος '10	71,98	72,24

Νέα Υόρκη 28/1/10 (σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	73,30	73,67
Απρίλιος '10	73,77	74,15
Μάιος '10	74,44	74,75
Ιούνιος '10	74,94	75,32
Ιούλιος '10	75,45	75,89
Αύγουστος '10	76,00	76,41

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.082,65
Προηγούμενο	1.087,25

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	1.497,50
Προηγούμενο	1.502,50

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)

SPOT	1.623,00
Προηγούμενο	1.654,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)

SPOT	416,50
Προηγούμενο	411,50

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper

Μετρητοίς	7.041,50
3 μηνών	7.064,50

Μόλυβδος/Lead

Μετρητοίς	2.089,00
3 μηνών	2.104,50

Ψευδάργυρος/Zinc

Μετρητοίς	2.155,00
3 μηνών	2.168,00

Αλουμίνιο/Aluminium

Μετρητοίς	2.125,50
3 μηνών	2.154,50

Νικέλιο/Nikel

Μετρητοίς	18.125,00
3 μηνών	18.150,00

Κασσίτερος/Tin

Μετρητοίς	17.625,00
3 μηνών	17.650,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne	6.200
Arsenic a LB	0,65
Bismuth a LB	7,25
Cadmium (99,99%) a LB	1,50
Chrome Fe HC a LB	0,85
Cobalt (99,8%) a LB	22,50
Indium a Kilo	520
Iridium a troy ounce	415
Magnesium (99,9%) a tonne	2.750
Maganese Elect (99,7%) a tonne	2.800
Mercury Flask	500
Molyb Mo 3 a LB	14,75
Rhodium a troy ounce	2.350
Ruthenium a troy ounce	155
Selenium a LB	27
Silicon metal lumps a tonne	2.600
Tantalite a LB	36
Titanium (8,00%) a Kilo	7
Vanadium a Kilo	27
Wolframite a tonne	140

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6 μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0.7135	0.7137	90.25	90.3	0.6156	0.6158
	1 μήνας			0	0	-0.01	-0.01	0.0001	0.0001
	3 μήνες			0.0002	0.0002	-0.04	-0.03	0.0004	0.0004
	6 μήνες			0.0005	0.0006	-0.1	-0.09	0.0008	0.0008
	12 μήνες			0.0016	0.0017	-0.41	-0.38	0.0018	0.0019
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1.4011	1.4016			126.45	126.56	0.8626	0.8631
	1 μήνας	-0.0001	-0.0001			-0.02	-0.02	0.0001	0.0001
	3 μήνες	-0.0003	-0.0003			-0.08	-0.08	0.0004	0.0004
	6 μήνες	-0.0011	-0.001			-0.24	-0.22	0.0005	0.0005
	12 μήνες	-0.0033	-0.0032			-0.87	-0.81	0.0005	0.0008
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	1.1074	1.108	0.7901	0.7908			0.6818	0.6824
	1 μήνας	0.0001	0.0001	0.0001	0.0001			0.0002	0.0002
	3 μήνες	0.0004	0.0005	0.0005	0.0005			0.0007	0.0007
	6 μήνες	0.0011	0.0012	0.0014	0.0015			0.0016	0.0017
	12 μήνες	0.0047	0.005	0.0051	0.0055			0.0049	0.0052
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1.6238	1.6243	1.1585	1.1593	146.55	146.67		
	1 μήνας	-0.0004	-0.0003	-0.0002	-0.0001	-0.05	-0.04		
	3 μήνες	-0.0011	-0.001	-0.0005	-0.0005	-0.16	-0.15		
	6 μήνες	-0.0022	-0.0021	-0.0007	-0.0006	-0.36	-0.33		
	12 μήνες	-0.0051	-0.0048	-0.001	-0.0006	-1.11	-1.04		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc

Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

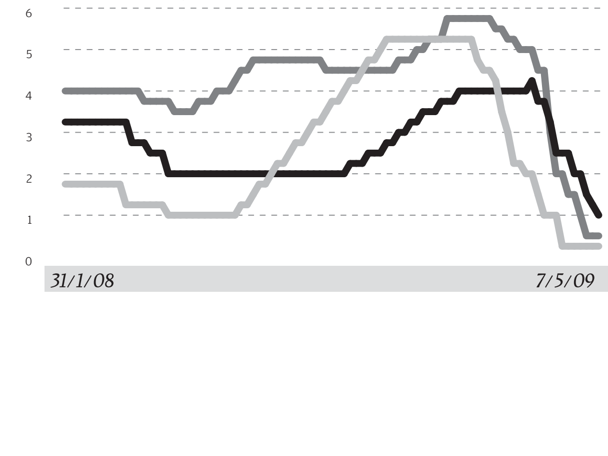

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,7162
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	5,3302
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤ.-Β.ΙΡΛ.	0,6196
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	7,3494
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	89,73
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0529
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	5,8879
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,0638
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,1169

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,3999	1,3960	1,3966
Κορόνα Δανίας	7,4447	7,4415	7,4439
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8616	0,8648	0,8653
Κορόνα Σουηδίας	10,2021	10,2600	10,2670
Γιεν Ιαπωνίας (100)	126,36	125,24	125,37
Φράγκο Ελβετίας	1,4725	1,4700	1,4710
Κορόνα Νορβηγίας	8,1790	8,2165	8,2283
Δολάριο Καναδά	1,4824	1,4855	1,4865
Δολάριο Αυστραλίας	1,5537	1,5593	1,5607

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,9877	0,9902
Φιορίνι Ουγγαρίας	272,45	272,70
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,5263	0,5265
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,9755	1,9786
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,9597	1,9631
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	10,8445	10,8502
Κορόνα Ισλανδίας	178,370	178,450
Λίρα Αιγύπτου	7,6277	7,6352
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8618	0,8617
Λίρα Συρίας	63,881	64,039
Λίρα Τουρκίας	2,0897	2,0924
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	5,1274	5,1299
Ραντ Νοτίου Αφρικής	10,5613	10,7040
Ριάλ Κατάρ	5,0769	5,0861
Ριάλ Ομάν	0,5369	0,5383
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	5,2361	5,2383
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	5,2071	5,2191
Κορόνα Τσεχίας	26,272	26,288

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ
Ισχύει από 1/1/2010 έως 31/1/2010

Δολάριο ΗΠΑ	1,4276	Κορόνα Δανίας	7,4433
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8947	Κορόνα Σουηδίας	10,4511

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Αγορά: Παλαιάς κοπής (Βικτωρίας, Εδουάρδου, Γεωργίου) **176,64 ευρώ.** Παλαιάς κοπής (Ελισάβετ 1973 και προγενέστερα) **176,64 ευρώ.** Νέας κοπής (Ελισάβετ 1974 και μεταγενέστερα) **176,64 ευρώ.**
Πώληση: Ελισάβετ νέας κοπής **212,01 ευρώ.**

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΔΟΛΑΡΙΟ
1,3999 δολ. (ΠΡΟΗΓ. 1,4072 δολ.)

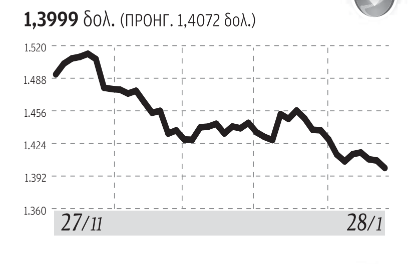

ΣΤΕΡΛΙΝΑ
0,8616 στερλ. (ΠΡΟΗΓ. 0,8673 στερλ.)

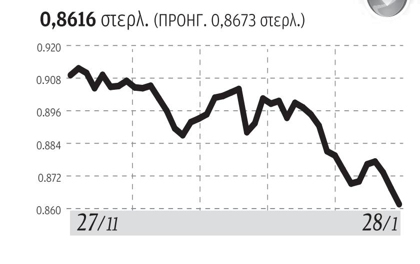

ΓΙΕΝ
126,36 γιεν (ΠΡΟΗΓ. 125,95 γιεν)

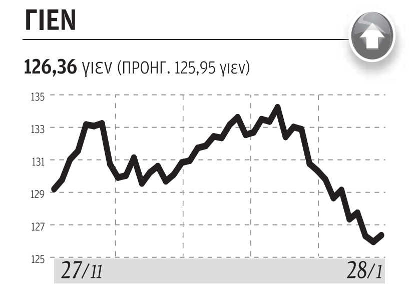

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ
1,4725 φράγκα (ΠΡΟΗΓ. 1,4721 φράγκα)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index

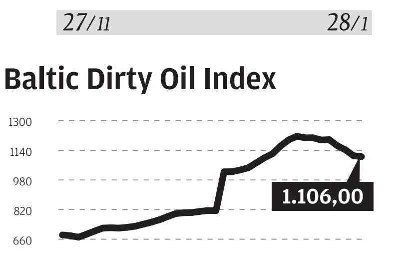

Baltic Capesize Index

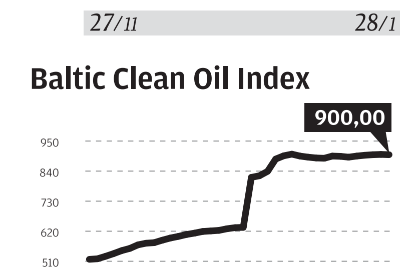

Baltic Dirty Oil Index

Baltic Clean Oil Index

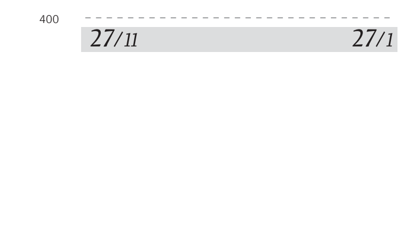

Τα οικονομικά αποτελέσματα των κολοσσών

Σταδιακή έξοδος από την οικονομική κρίση παρουσιάζουν τα κέρδη των μεγάλων πολυεθνικών εταιρειών του πλανήτη

Μετά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που βίωσαν οι εταιρείες ολόκληρου του πλανήτη κατά το 2008 και το 2009 φαίνεται να μπαίνουν στο νέο έτος με ενισχυμένα τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Αεροπορικές εταιρείες, τράπεζες και επιχειρήσεις τεχνολογίας μπαίνουν στη νέα χρονιά βλέποντας με αισιοδοξία το μέλλον.

McDonald's (ΗΠΑ): Σημαντική ενίσχυση και πάνω από τις προβλέψεις των αναλυτών παρουσίασαν οι πωλήσεις και τα κέρδη της McDonald's το τέταρτο τρίμηνο του 2009, καθώς η πελατεία των εστιατορίων της αυξήθηκε λόγω των χαμηλών τιμών των γευμάτων που προσφέρουν. Τα κέρδη της ανήλθαν στα 1,22 δισ. δολάρια, ή 1,11 δολ. ανά μετοχή, που αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 23% σε σχέση με το τέταρτο τρίμηνο του 2008. Τα έσοδα της εταιρείας αυξήθηκαν κατά 7%, στα 5,97 δισ. δολάρια. (AP)

Philips (Ολλανδία): Καθαρά κέρδη που ανήλθαν στα 251 εκ. ευρώ ανακοίνωση η Philips για το τέταρτο τρίμηνο του 2009, αντιστρέφοντας τις ζημίες των 1,2 δισ. ευρώ που είχε την αντίστοιχη περίοδο του 2008. Η παγκόσμια εταιρεία ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών προϊόντων ανέφερε ότι τα κέρδη της ήταν υψηλότερα σε όλα τα τμήματα παρά την πτώση των πωλήσεων, οι οποίες στο τέταρτο τρίμηνο υποχώρησαν κατά 3,4%, στα 7,3 δισ. ευρώ. Στην κερδοφορία της Philips συνέβαλλαν επίσης οι περικοπές κόστους, καθώς έχουν καταργηθεί περίπου 5.500 θέσεις εργασίας στη διάρκεια του περασμένου έτους. (BBC)

General Electric (ΗΠΑ): Μεγάλη πτώση κερδών κατά 19% στο τέταρτο τρίμηνο ανακοίνωσε η General Electric, έχοντας δεχθεί πλήγμα από τα χαμηλότερα κέρδη που αποκομίζει από προϊόντα όπως κινητήρες αεροσκαφών, αλλά και από τα συνεχιζόμενα χρηματοδοτικά προβλήματα για εμπορικά ακίνητα. Ο Τζέφρι Ιμλέτ, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας ανέφερε ότι υπήρξαν ενδείξεις βελτίωσης για ορισμένα από τα προϊόντα της στα τέλη του έτους, παράλληλα με τις ανοδικές παραγγελίες, αλλά τα συνολικά έσοδα της εταιρείας υποχώρησαν κατά 10%, στα 41 δισ. δολάρια, για το τέταρτο τρίμηνο. Τα καθαρά κέρδη της εταιρείας, που κατασκευάζει σχεδόν τα πάντα - από κινητήρες αεροσκαφών έως ψυγεία, περιορίστηκα στα 2,94 δισ. δολάρια, ή 28 σεντς ανά μετοχή, σε σύγκριση με τα 3,65 δισ. δολάρια, ή 35 σεντς ανά μετοχή, που είχε την ίδια περίοδο του 2008. (AP)

Goldman Sachs (ΗΠΑ): Σημαντική ενίσχυση παρουσίασαν τα καθαρά κέρδη της αμερικανικής τράπεζας Goldman Sachs, το τέταρτο τρίμηνο του 2009, αγγίζοντας τα 4,95 δισ. δολάρια. Την αντίστοιχη περίοδο του 2008, η Goldman είχε ζημίες 2,12 δισ. δολαρίων. Για το σύνολο του 2009, η Goldman σημείωσε καθαρά κέρδη που ανήλθαν στα 13,39 δισ. δολάρια, σε σύγκριση με τα 2,32 δισ. δολάρια του 2008. «Παρά τις οικονομικές θύελλες, βλέπουμε ενδείξεις ανάπτυξης και παραμένουμε επικεντρωμένοι στην ενίσχυση αυτή της ανάπτυξης», ανέφερε ο CEO της τράπεζας, Λόιντ Μπλανκφέιν. Η Goldman έχει αντιμετωπίσει έντονη κριτική για τις απολαβές των στελεχών της, καθώς είχε αυξήσει τον προϋπολογισμό των μπόνους τη στιγμή που έλαβε δημόσια κονδύλια διάσωσης ύψους 10 δισ. δολαρίων. Ωστόσο, έκτοτε, έχει επιστρέψει τα χρήματα αυτά στο αμερικανικό δημόσιο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Goldman Sachs είναι ο χρηματοοικονομικός όμιλος με τα μεγαλύτερα κέρδη στην ιστορία της Wall Street. (BBC)

EPA

Κερδοφόρο ήταν το 2009 για την αυτοκινητοβιομηχανία Ford, τη μοναδική του κλάδου στις ΗΠΑ που κατάφερε να επιβιώσει χωρίς να περάσει από καθεστώς προστασίας από πτώχευση.

eBay (ΗΠΑ): Άλμα έκαναν τα καθαρά κέρδη της διαδικτυακής εταιρείας δημοπρασιών eBay το τελευταίο τρίμηνο του 2009, αγγίζοντας τα 1,36 δισ. δολάρια, από 367 εκ. δολ. που ήταν την αντίστοιχη περίοδο του 2008. Τα κέρδη της εταιρείας ενισχύθηκαν ιδιαίτερα, κατά 1,4 δισ. δολάρια, που ήταν το προϊόν της πώλησης της online τηλεπικοινωνιακής Skype. Η eBay συμφώνησε τον Σεπτέμβριο να πωλήσει το 65% της Skype έναντι 2 δισ. δολαρίων. Η εταιρεία ανέφερε ότι τα κέρδη της βελτιώθηκαν επίσης από τις καλύτερες επιδόσεις της PayPal, εταιρείας διαχείρισης διαδικτυακών πληρωμών, αλλά και την αυξημένη κίνηση κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων. Τα έσοδά της κατέγραψαν άνοδο κατά 16%, στα 2,37 δισ. δολάρια. (BBC)

Starbucks (ΗΠΑ): Συνεχίζει να αποδεικνύει η αμερικανική Starbucks ότι κατάφερε επιτυχώς να αντιστρέψει την πορεία της, καθώς τα κέρδη της για το τελευταίο τρίμηνο του 2009 υπερτριπλασιάστηκαν, στα 241,5 εκ. δολάρια, συγκριτικά με 64,3 εκ. δολ. την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η διάσημη αλυσίδα καφέ ενισχύθηκε ιδιαίτερα από την εφαρμογή μέτρων περικοπής κόστους στη διάρκεια του περασμένου έτους, καθώς και από την «επιστροφή» πελατών της στην αγορά των ΗΠΑ. Οι πωλήσεις στα καταστήματα Starbucks στις ΗΠΑ αυξήθηκαν κατά 4%, σημειώνοντας την πρώτη τους άνοδο μετά από 2 χρόνια. Τα συνολικά έσοδα της εταιρείας στο εν λόγω τρίμηνο βελτιώθηκαν 2,7 δισ. δολάρια. (BBC)

easyJet (Βρετανία): Άλμα εσόδων κατά 10,5% παρουσίασε η βρετανική αεροπορική φθηνού κόστους easyJet, στο πρώτο της τρίμηνο, καθώς προσέλκυσε αυξημένους αριθμούς επιβατών εκτός Βρετανίας. Η εταιρεία προβλέπει επίσης σημαντική αύξηση των κερδών της τη φετινή χρονιά, καθώς αψήφησε τις πρόσφατες ταξιδιωτικές ανωμαλίες λόγω κακών καιρικών συνθηκών. Τα έσοδά της ανήλθαν στα 607,5 δισ. λίρες (700 εκ. ευρώ, 988 εκ. δολάρια) στο τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2009. Οι αριθμοί των επιβατών που μετέφερε το συγκεκριμένο τρίμηνο η easyJet αυξήθηκε κατά 9,1%, στα 11 εκ. (AFP)

Eurotunnel SA (Βρετανία): Αυξημένη κίνηση και μεγαλύτερες πωλήσεις για το τέταρτο τρίμηνο του 2009 ανακοίνωσε σήμερα η Eurotunnel SA, η εταιρεία διαχείρισης της υποθαλάσσιας σύνδεσης της Μάγχης, καθώς η κίνηση των οχημάτων και των τραίνων έχει ανακάμψει μετά από προβλήματα που είχαν προκύψει λόγω πυρκαγιάς πέρσι. Η εταιρεία λειτουργίας του τούνελ των 50 χλμ. μεταξύ Γαλλίας και Βρετανίας, είχε πωλήσεις στα 142,6 εκ. ευρώ στο τέταρτο τρίμηνο, αυξημένα κατά 14% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2008. Η Eurostar είναι ξεχωριστή εταιρεία που λειτουργεί τις διελεύσεις των επιβατικών τραίνων Λονδίνο-Παρίσι. Η κίνηση των τραίνων στο τούνελ αυξήθηκε κατά 8%, παρά τη συνολική διακοπή της κίνησης για 3 ημέρες μετά από βλάβες που παρουσιάστηκαν σε 5 αμαξοστοιχίες στις 18 Δεκεμβρίου. (AP)

Swatch (Ελβετία): Υποχώρηση κατά 8,1% σημείωσαν το 2009 οι ετήσιες πωλήσεις της ελβετικής φίρμας ρολογιών Swatch, αλλά η εταιρεία προβλέπει βελτίωση της κίνησης το 2010 καθώς η παγκόσμια οικονομία ανακάμπτει. Οι πωλήσεις για το σύνολο του έτους μειώθηκαν στα 5,4 δισ. φράγκα (3,7 δισ. ευρώ, 5,2 δισ. δολάρια), με τη χειρότερη επίδοση να καταγράφεται από το τμήμα ηλεκτρονικών της εταιρείας, που είχε πτώση 25,7%. Η κύρια δραστηριότητα της Swatch, τα ρολόγια και τα κοσμήματα, σημείωσαν πωλήσεις στα 4,4 δισ. φράγκα, με κάμψη 7,7%. Οι πρώτες ενδείξεις από τον Ιανουάριο είναι πάντως θετικές και οδηγούν την εταιρεία στο συμπέρασμα ότι η πορεία θα είναι καλύτερη το 2010, υποβοηθούμενη από τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάκαμψη. Πλήρη αποτελέσματα 2009 θα ανακοινωθούν στις αρχές Μαρτίου. (AFP)

Ford (ΗΠΑ): Κερδοφόρο ήταν το 2009 για την αυτοκινητοβιομηχανία Ford, τη μοναδική του κλάδου στις ΗΠΑ που κατάφερε να επιβιώσει χωρίς να περάσει από καθεστώς προστασίας από πτώχευση. Τα καθαρά κέρδη της εταιρείας ανήλθαν στα 2,7 δισ. δολάρια, μετά από τις ζημίες-ρεκόρ που είχε το 2008 (14,7 δισ. δολάρια). Το τέταρτο τρίμηνο του 2009, τα κέρδη της εταιρείας ήταν 868 εκ. δολάρια, σε αντίθεση με τις ζημίες ύψους 5,98 δισ. δολαρίων που είχε το αντίστοιχο τρίμηνο του 2008. Η Ford κατάφερε μάλιστα να κερδίσει μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς για πρώτη φορά από το 1995, με νέα ανανεωμένα μοντέλα όπως το Taurus. Οι πωλήσεις της το τέταρτο τρίμηνο αυξήθηκαν κατά 22% στα 35,4 δισ. δολάρια, με την παραγωγή της στη Βόρεια Αμερική να ενισχύεται κατά 33%.

Στη διαχείριση απορριμμάτων η MIG

Σε συνεργασία με τη Veolia - Συνάντηση με την υπουργό Περιβάλλοντος είχε ο κ. Βγενόπουλος

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Στη διαχείριση των απορριμμάτων επεκτείνεται το ενδιαφέρον του ομίλου της MIG. Ο επικεφαλής του ομίλου κ. Α. Βγενόπουλος συναντήθηκε με την υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κ. Τίνα Μπιρμπίλη και κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση για τη διαχείριση των αστικών απορριμμάτων και αποβλήτων τόσο της περιοχής της Αθήνας όσο και της Θεσσαλονίκης την οποία θα υλοποιήσει μέσω της «Veolia MIG Hellas», εταιρείας που συμμετέχει σε ποσοστό 49% η MIG και 51% η γαλλική εταιρεία VEOLIA βάσει του μνημονίου συνεργασίας που υπέγραψαν και ανακοίνωσαν οι δύο εταιρείες στις αρχές Δεκεμβρίου για την από κοινού συμμετοχή τους σε περιβαλλοντικά έργα και στους τομείς μεταφορών και διαχείρισης.

EPA

Ο κ. Βγεννόπουλος πρότεινε στην υπουργό κ.Μπιρμπίλη συγκεκριμένη τεχνολογία επεξεργασίας απορριμμάτων την οποία διαθέτει η γαλλική εταιρεία VEOLIA που είναι πιο φιλική για το περιβάλλον από αυτή που προτείνειο εγχώριος ανταγωνισμός.

«Κέντρο εκπαίδευσης»

Η πρόταση συνοδεύεται με δέσμευση της εταιρείας VEOLIA, η οποία θα πρέπει να σημειωθεί ότι δραστηριοποιείται στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και των Βαλκανίων στον τομέα της διαχείρισης υδάτινων πόρων και αστικών απορριμμάτων για την ίδρυση στην Αθήνα Κέντρου Εκπαίδευσης Πράσινης Ανάπτυξης για τη νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Η MIG φέρεται να κατέθεσε πρόταση και για την παροχή μέσω του ομίλου δανείων με ευνοϊκούς όρους προκειμένου να χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, πρόγραμμα για την υλοποίηση του οποίου το ΥΠΕΚΑ αναζητεί πόρους και χρηματοδοτικά εργαλεία. Το ενδιαφέρον ωστόσο στη συνάντηση με την υπουργό επικεντρώθηκε στη διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες «μπίζνες» που για την Ελλάδα μόλις ανοίγει. Μόνο στην Αττική τα προς διαχείριση μεγέθη απορριμμάτων που οδηγούνται προς τελική διάθεση στη Φυλή είναι της τάξης των 2.300.000 τόνων ετησίως. Ο κ. Βγενόπουλος πρότεινε στην υπουργό συγκεκριμένη τεχνολογία επεξεργασίας απορριμμάτων την οποία διαθέτει η γαλλική εταιρεία VEOLIA και όπως υποστήριξε είναι πιο φιλική για το περιβάλλον από αυτή που προτείνει ο εγχώριος ανταγωνισμός. Πρόκειται για την τεχνολογία της κομποστοποίησης, την οποία προκρίνει και μελέτη τεσσάρων περιβαλλοντικών οργανώσεων (Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης, Greenpeace, WWF και Δίκτυο Μεσόγειος SOS) που παρουσιάστηκε πρόσφατα με τίτλο «Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων στην Αττική». Οι οργανώσεις λένε ότι η πρόταση μπορεί να υλοποιηθεί μέσα στα επόμενα 5-7 χρόνια και να χρηματοδοτηθεί από δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις με εκταμίευση της τάξεως των 100-120 εκατομμυρίων ευρώ. Εάν τελικώς επιλεγεί υπολογίζουν ότι ο συνολικός όγκος των υπολειμμάτων που θα καταλήγουν εκεί θα είναι 100.000 τόνοι ετησίως.

Κομποστοποίηση

Με τη μέθοδο της κομποστοποίησης, η οποία τα τελευταία χρόνια κερδίζει συνεχώς έδαφος, τα οργανικά σκουπίδια (φαγητά, φυλλώματα, χόρτα, κλαδιά, φρούτα, φλούδες κ. λπ.) μετατρέπονται σε οργανικό λίπασμα υψηλής ποιότητας. Με αυτόν τον τρόπο μειώνονται και τα απορρίμματα που πηγαίνουν στις χωματερές, δεν επιβαρύνεται το περιβάλλον και το λίπασμα που μένει ως τελικό «προϊόν» μπορεί να αναζωογονήσει κήπους και καλλιέργειες.

Η εφαρμογή της στην Αθήνα προϋποθέτει μεταξύ άλλων υποδομές για την υποστήριξη της ανακύκλωσης, όπως δημιουργία 25 κέντρων ανακύκλωσης, δρομολόγηση της οικιακής κομποστοποίησης και τη δημιουργία τριών μεγάλων και δέκα μικρών μονάδων κομποστοποίησης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς για τη διαχείριση των απορριμμάτων έχουν εκφράσει η «Ελλάκτωρ» μέσω της «Ηλέκτωρ» και η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ.

Γραφεία 4 εκατ. τ.μ. ζητούν ενοικιαστές στο Μανχάταν

Πτώση ενοικίων και αύξηση των κενών χώρων για γραφεία είναι τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την αγορά του Μανχάταν στη Νέα Υόρκη, σύμφωνα με τους αναλυτές. Συγκεκριμένα, οι διαθέσιμοι προς ενοικίαση χώροι έχουν πλέον αυξηθεί κατά 38% σε σχέση με πριν από ένα χρόνο, καθώς η οικονομική κρίση και οι περικοπές θέσεων εργασίας έχουν περιορίσει τη ζήτηση. Σύμφωνα με στοιχεία της Cushman & Wakefield, η επιφάνεια των προς ενοικίαση γραφείων ανέρχεται σχεδόν σε 4 εκατ. τ.μ. από το συνολικό απόθεμα του Μανχάταν, που υπολογίζεται σε 35,4 εκατ. τ.μ. Το 11% των γραφείων της πόλης είναι άδεια, ποσοστό που ισοδυναμεί με 15,5 φορές την επιφάνεια του γνωστού Εμπάιαρ Στέιτ Μπίλντινγκ.

Οπως προκύπτει, η διαθεσιμότητα γραφείων διαμορφώνεται πλέον στα υψηλότερα επίπεδα από τρίτο τρίμηνο του 2004, με αποτέλεσμα οι αναλυτές της Cushman να εκτιμούν ότι η αγορά οδεύει προς την ολοκλήρωση του καθοδικού της κύκλου. Αυτό σημαίνει ότι τα ενοίκια θα συνεχίσουν και αυτά την πορεία καθόδου των τελευταίων μηνών, αλλά όχι με μεγάλες διαφορές από τα σημερινά επίπεδα, τη στιγμή που και το ποσοστό διαθέσιμων γραφείων θα συνεχίσει, αν και όχι κατά πολύ, την ανοδική του πορεία. Σε κάθε περίπτωση, η Cushman εκτιμά ότι η αγορά δεν θα εμφανίσει σοβαρές διαφοροποιήσεις τους προσεχείς εννιά μήνες. Η εξέλιξη αυτή πάντως κρίνεται αναμενόμενη, μιας κι η ζήτηση γραφείων στη μεγαλύτερη και ακριβότερη αγορά των ΗΠΑ, τη Νέα Υόρκη, έχει ακολουθεί πορεία ελεύθερης πτώσης από την κατάρρευση της Lehman Brothers τον Σεπτέμβριο του 2008. Η πόλη έχει απολέσει περίπου 40.000 θέσεις εργασίας στον χρηματοπιστωτικό τομέα, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία. Πάντως, το ποσοστό διαθέσιμων γραφείων διατηρήθηκε σταθερό κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2009, συγκριτικά με το προηγούμενο διάστημα. Σε κάθε περίπτωση, το 2009 αποδείχθηκε έτος προκλήσεων για τους φορείς της αγοράς γραφείων, δεδομένου ότι και τα ενοίκια υποχώρησαν με ρυθμό 33%, σύμφωνα με έκθεση της FirstService Williams, μεσιτικού γραφείου επαγγελματικών ακινήτων. Αν μάλιστα συνυπολογιστούν και οι παραχωρήσεις στις οποίες προχωρούν οι ιδιοκτήτες, προκειμένου να προσελκύσουν χρήστες, όπως είναι η παραχώρηση κάποιων μηνών χωρίς χρέωση, τότε η πτώση των ενοικίων αγγίζει το 50%. Είναι, επίσης, χαρακτηριστικό ότι στις περιοχές του κεντρικού Μανχάταν, όπου κατά κανόνα διατηρούν τα γραφεία τους οι χρηματοπιστωτικοί και επενδυτικοί οργανισμοί, το ποσοστό κενών γραφείων διαμορφώνεται σε 14,3%, από 11,9% πριν από ένα χρόνο (όταν στο σύνολο του Μανχάταν το ποσοστό είναι της τάξεως του 11%).

Αντίστοιχα, στη συνοικία της Γουόλ Στριτ, τα ενοίκια μειώθηκαν κατά 22% το 2009, με τη διαθεσιμότητα να αυξάνεται σε 13% από 10,5% το προηγούμενο έτος.

EPA

«Χρειάζεται αρκετή δόση φαντασίας για να συνειδητοποιήσεις ότι για μία σχετικά μικρή εταιρεία μπορεί να αγοράσει μια πολύ μεγαλύτερη», δήλωσε ο επικεφαλής της Spyker, Βίκτορ Μίλερ.

Ανάσα προσφέρει η εξαγορά της Saab από τη Spyker

Η Spyker είναι, κατά κοινή ομολογία, μία ασυνήθιστη σανίδα σωτηρίας για τη Saab. Δεν παύει, ωστόσο, να δίνει ανάσα στους εργαζομένους στη σουηδική αυτοκινητοβιομηχανία. Η General Motors υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία με την ολλανδική εταιρεία, η οποία θα εξαγοράσει τη θυγατρική της, ενώ η διαδικασία θα ολοκληρωθεί τον Φεβρουάριο. Κατά συνέπεια, εξασφαλίζεται το μέλλον της Saab, που εξέρχεται από το πλαίσιο σταδιακής παύσης των εργασιών της και διάλυσής της, το οποίο είχε ξεκινήσει η μητρική GM. Από πλευράς της, η σουηδική κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα χορηγήσει τις αναγκαίες εγγυήσεις για να δοθεί δάνειο 400 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στη Saab. «Η είδηση της πώλησης είναι σπουδαίο νέο για τους εργαζομένους της Saab, τους αντιπροσώπους και τους προμηθευτές της, αλλά και τα εκατομμύρια πελάτες και θιασώτες της παγκοσμίως, καθώς και για την General Motors», τόνισε ο Τζον Σμιθ, αντιπρόεδρος της GM, αρμόδιος του τμήματος εταιρικού σχεδιασμού και συμμαχιών. Σύμφωνα με πηγές της εταιρείας, κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων εκδηλώθηκε ζωηρό ενδιαφέρον για τα μοντέλα Saab, ενώ το θέμα καλύφθηκε ευρέως και από τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή Μέσα, καταδεικνύοντας την αξία και το κύρος του σουηδικού εμπορικού σήματος – ενός σήματος που η εξαγορά από τη Spyker εξασφαλίζει ότι δεν θα «εξαφανισθεί», όπως άλλα της General Motors.

Την ίδια στιγμή, ωστόσο, διατυπώνονται ήδη καυστικά σχόλια για την εξαγορά. Η Spyker είναι μία μικρή και σχεδόν άγνωστη αυτοκινητοβιομηχανία, που δεν έχει εμφανίσει κέρδη από ιδρύσεώς της. Οι επικριτές της τής προσάπτουν ότι προσέφερε μόνο υποσχέσεις και 74 εκατ. δολάρια σε ρευστό (τα 326 εκατ. δολάρια προσφέρονται σε μετοχές) για να την αποκτήσει, δηλαδή πολύ λιγότερα απ' όσα έχει καταχωρίσει η Saab στα λογιστικά της βιβλία. Το δύσκολο έργο είναι αυτό που ακολουθεί, εφ' όσον ο νέος όμιλος Spyker-Saab θα πρέπει να συνδυάσει δύο ζημιογόνες εταιρείες σε μία κερδοφόρο, λειτουργώντας παράλληλα υπό το άχθος ενός ογκώδους χρέους. «Χρειάζεται αρκετή δόση φαντασίας για να συνειδητοποιήσεις ότι μία σχετικά μικρή εταιρεία μπορεί να αγοράσει μία πολύ μεγαλύτερη», δήλωσε ο επικεφαλής της Spyker Βίκτορ Μίλερ. «Ούτως ή άλλως, στην αυτοκινητοβιομηχανία έχει ξεσπάσει μία θύελλα, οπότε πολλά ασυνήθιστα πράγματα μπορούν να συμβούν σε τέτοιες συνθήκες».

REUTERS, A. P.